

Stavanger
kommune

Årsrapport 2020

1 Innleiing

Ved inngangen til 2020 vart Finnøy, Rennesøy og Stavanger slått saman til ein kommune med 143 574 innbyggjarar fordelt på 262 kvadratkilometer og 37 busette øyar. Det første driftsåret til nye Stavanger kommune vart prega av koronapandemien. Mange tiltak vart sett i verk for å førebyggja smitte, og gjennomføra effektiv testing og smittesporing. Trass i pandemien har Stavanger kommune levert gode og forsvarlege tenester til innbyggjarane – takka vera ein uvurderleg innsats frå medarbeidarar, leiatarar og politikarar.

Stavanger byggjer fellesskap

2020 er historisk – det første året for nye Stavanger kommune. Den nye kommunen er den fjerde største storbyen i landet, regionsenter og energihovudstaden i landet. I tillegg er den ein av dei viktigaste kommunane i landet innan landbruk, havbruk og reiseliv. ”Me byggjer fellesskap” er visjonen for den nye kommunen. Stavanger kommune skal vera eit ope og inkluderande samfunn. Gjennom samarbeid og fellesskap skal kommunen nå måla om å vera regionmotoren, ein grøn spydspiss og bidra til gode hverdagsliv.

Koronapandemien skapte stor uvisse og omstillingsbehov

Koronapandemien vart utfordrande for det lokale næringslivet, spesielt innan servicenæringane og reiselivsbransjen. Den første fasen til pandemien førte til frykt for ein global og lokal lågkonjunktur og medførte ein betydeleg auke i talet på arbeidsledige og permitterte. Dette skapte igjen risiko for eit vesentleg inntektsfall og skattesvikt i kommunane. Nokre næringar har teke seg opp igjen, og saman med gunstige statlege ordningar trygga dette skattegrunnlaga i kommunane på kort sikt. Arbeidsløysa i Stavanger stabiliserte seg ved utgangen av desember 2020 på eit litt høgare nivå enn året før.

Stavanger kommune har fått nye oppgåver som følgje av koronapandemien, men har òg mått endra måten me leverer tenestene på i skulane våre, barnehagar og helseinstitusjonar. Vidare har det vore svært viktig å få til god kommunikasjon med innbyggjarane, førebygging av smitte og handtering av smitteutbrot. Teststasjonane har gjennomført 69 511 koronatestar i 2020. 837 innbyggjarar hadde vore smitta av covid-19 ved utgangen av året.

I 2020 vart det brukt om lag kr 61 mill. til smittevernustyr og testing, isolasjon, smittesporing og karantene (TISK), og dessutan kr 227 mill. til førebyggjande tiltak og andre koronarelaterte kostnader. I tillegg kjem lokalpolitiske tiltak som Barnas sommar og tilskot til det lokale næringslivet. Statlege finansieringsordningar har i all hovudsak kompensert koronakostnadene i 2020, utanom dei særskilte lokalpolitiske tiltaka. Nye tiltak og kostnader kjem i 2021.

Tenestetilbodet er halde oppe

Barnehagar, skular, fritidstilbod, barnevern og helsestasjonstenesta har gjort ein stor innsats for å halda ope eit best mogleg tilbod til barn og unge under pandemien.

Helse og velferd har levert gode og forsvarlege tenester under heile pandemien. For mottakarane av helse- og velferdstenestene og pårørande deira, har 2020 likevel vore eit år med periodevis redusert tilgang til tenestene.

Gode økonomiske resultat

Stavanger kommune har gode økonomiske resultat i eit år med uvisse prognosar. Kommunen fekk eit netto driftsresultat på kr 448 mill. Dette svarer til 3,8 prosent av driftsinntektene og er betydeleg høgare enn det budsjetterte netto driftsresultatet, som var på 0,8 prosent. Årsakene er utsette oppgåver, lågare pensjons- og lønnsoppgjer, og dessutan høgare skatteinntekter og statlege korona-kompensasjonar som kom på slutten av året. Eigenkapitalen er styrkt og gir eit auka handlingsrom på kort sikt, samtidig som aukande gjeldsgrad og utsette

oppgåver vil utfordra kapasiteten og dei økonomiske rammene til kommunen i 2021 og åra framover. Avsetningar til bundne fond er svært høge, noko som reflekterer utsette oppgåver og tilhøyrande forventa utgifter i 2021.

Langsiktige utfordringar

Koronapandemien vil prega både samfunnet, næringslivet og kommunen i heile 2021, men vil truleg òg gi langsiktige effektar. Det er for tidleg å fastslå dei langsiktige verknadene av pandemien, men det må påreknaast at det kan skapa behov for nye og endra tenester i kommunen framover. Dette vil komma i tillegg til utfordringar knytt til kjende demografiske endringar med aukande andel eldre i befolkninga. Mange oppgåver vil løysast på ein annan måte i framtida enn i dag. Pandemien har samtidig vist oss at det er mogleg å finna nye arbeidsmåtar og samhandlingsarenaer, til dømes gjennom fleire digitale møte som reduserer behovet for reiser.

Felles innsats og tilpassingsevne

Høg tillit til offentlege styresmakter, samt evna og viljen til innbyggjarane til å etterleva tiltak har ført til at Noreg har klart seg bra samanlikna med andre europeiske land, trass i inngripande tiltak i livet til innbyggjarane. Den lange varigheita til pandemien og spreiling av meir smittsame virusvariantar har ført til ein veksande frustrasjon og uvisse, men auka vaksinasjonstakt utover 2021 vil forhåpentleg å føra til normalisering av samfunnet i 2021.

Årsrapporten for 2020 viser at Stavanger kommune har ein tilpasningsdyktig og sterk organisasjon som evner å møta uventa og store utfordringar. Det er lagt ned ein uvurderleg innsats frå medarbeidarar, leiarar og politikarar.

Per Kristian Vareide

kommunedirektør

2 Utfordringar og moglegheiter

Gode hverdagsliv, regionmotoren og grøn spydspiss er dei viktigaste satsingane til kommunen i den nye samfunnsdelen til kommuneplanen. Gode hverdagsliv handlar om innsatsen til kommunen for å gi barn og unge eit godt utgangspunkt til å meistra kvardagen og vaksenlivet, utvikling av driftige lokalmiljø og aktive innbyggjarar som klarer seg best mogleg gjennom heile livet. Forslag til ny næringsstrategi 2021-2030 bidrog til satsinga som regionmotor for å vidareutvikla eit mangfaldig og konkuransedyktig næringsliv. Grøn spydspiss har gitt føringar for både utsleppsreduksjonar og klimatilpassing. Samskaping og å ta i bruk digitale løysingar har stått sentralt i arbeidet til kommunen. Befolkningsveksten vart på 0,4 prosent, og det er noko lågare enn forventa.

2.1 Ny kommune, ny visjon, ny samfunnsdel i kommuneplanen og nytt plansystem

Kommunereforma som vart gjennomført i perioden 2014-2020 førte til at kommunane Stavanger, Finnøy og Rennesøy vart slått saman og den nye kommunen etablert 1. januar 2020. Sak om sluttrapport for programmet Nye Stavanger skal til politisk behandling i 2021.

Kommunestyret vedtok i juni 2020 ny visjon: *Me bygger fellesskap*. Visjonen handlar mellom anna om å skapa relasjonar, samfunnsstrukturar og byrom gjennom samskaping med innbyggjarane og næringsliv, gjennom mangfald, inkludering og samarbeid også med frivillige.

Kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel er det øvste styringsdokumentet til kommunen. Handlings- og økonomiplanen er handlingsdelen til kommuneplanen.

Ved behandling av planstrategien i september 2020 vedtok kommunestyret ny samfunnsdel. Denne peiker ut mål og strategiar for ønskt samfunnsutvikling i perioden 2020-2034, og er mellom anna basert på FNs berekraftsmål. Samfunnsdelen har tre satsingsområde: *gode kvardagsliv, regionmotoren og grøn spydspiss*. I tillegg fastset han mål for arbeidet til kommuneorganisasjonen.

I planstrategien vedtok kommunestyret også at det skal utarbeidast ny arealdel for den nye kommunen. Dette er ein plan for korleis områda til kommunen skal brukast og utviklast. Kommunestyret vedtok i november 2020 planprogrammet, som fastlegg korleis arealdelen skal utarbeidast. Arealplanarbeidet er tredelt: *bustad- og byutvikling, transport og mobilitet og grøn plan*.

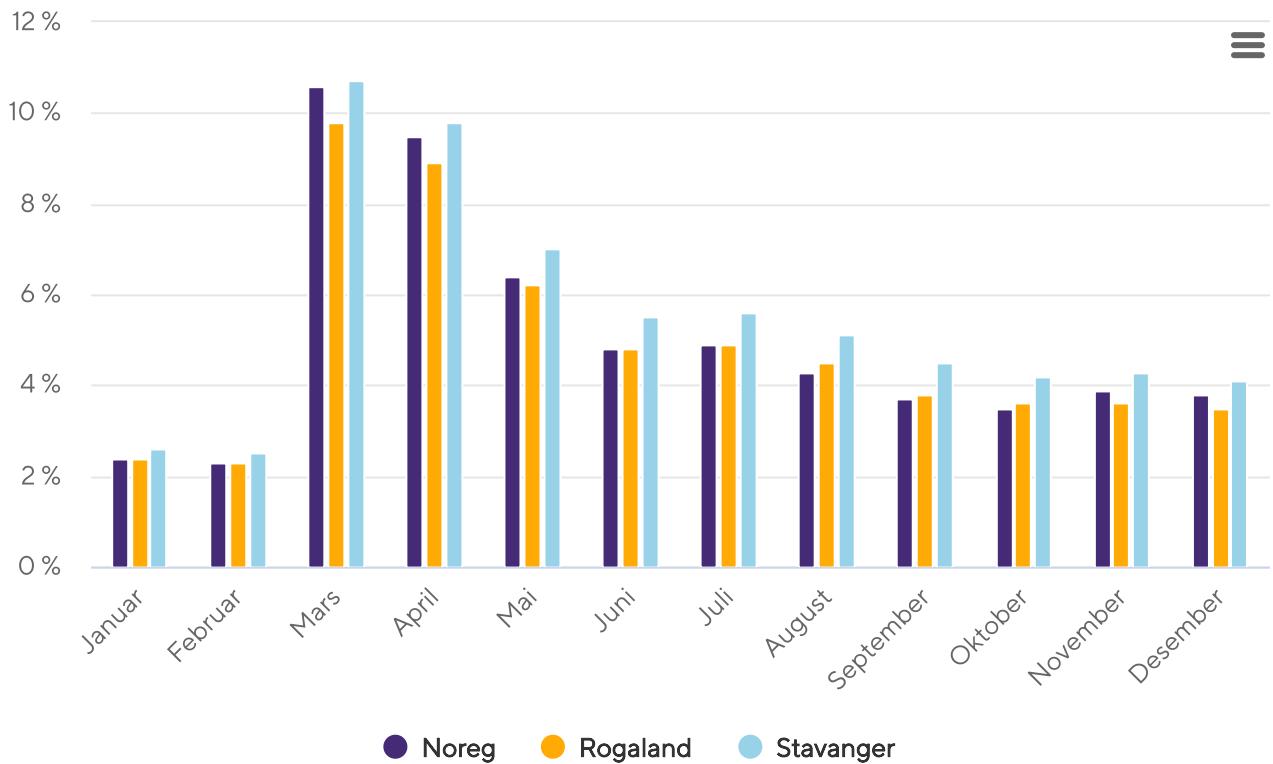
Kommunestyret har vedteke nytt plansystem som mellom anna skal styrka planar som styringsverktøy, bidra til auka politisk styring og administrativ gjennomføring. Samfunnsdelen og arealdelen blei skilde, slik at samfunnsdelen kan vedtakast tidleg og dermed gi føringar for resten av kommunestyreperioden. Handlings- og økonomiplanen har fått ei tydelegare rolle som handlingsplanen til samfunnsdelen. Det er òg laga eit planhierarki, som viser samanhengen mellom dei ulike planane og plantypane.

Dei politiske hovudutvala har utarbeidd arbeidsprogram og planbehov for perioden 2020-2024. Kvart utval prioriterte mål og strategiar frå samfunnsdelen, og dessutan kva planar som skal utarbeidast i kommunestyreperioden. Utvala tok òg stilling til kva satsingar som skal gjennomførast. Slik blei arbeidsprogramma ei kopling mellom samfunnsdelen og handlings- og økonomiplanen.

2.2 Sysselsetting og demografiske endringar

Ein arbeidsmarknad i endring

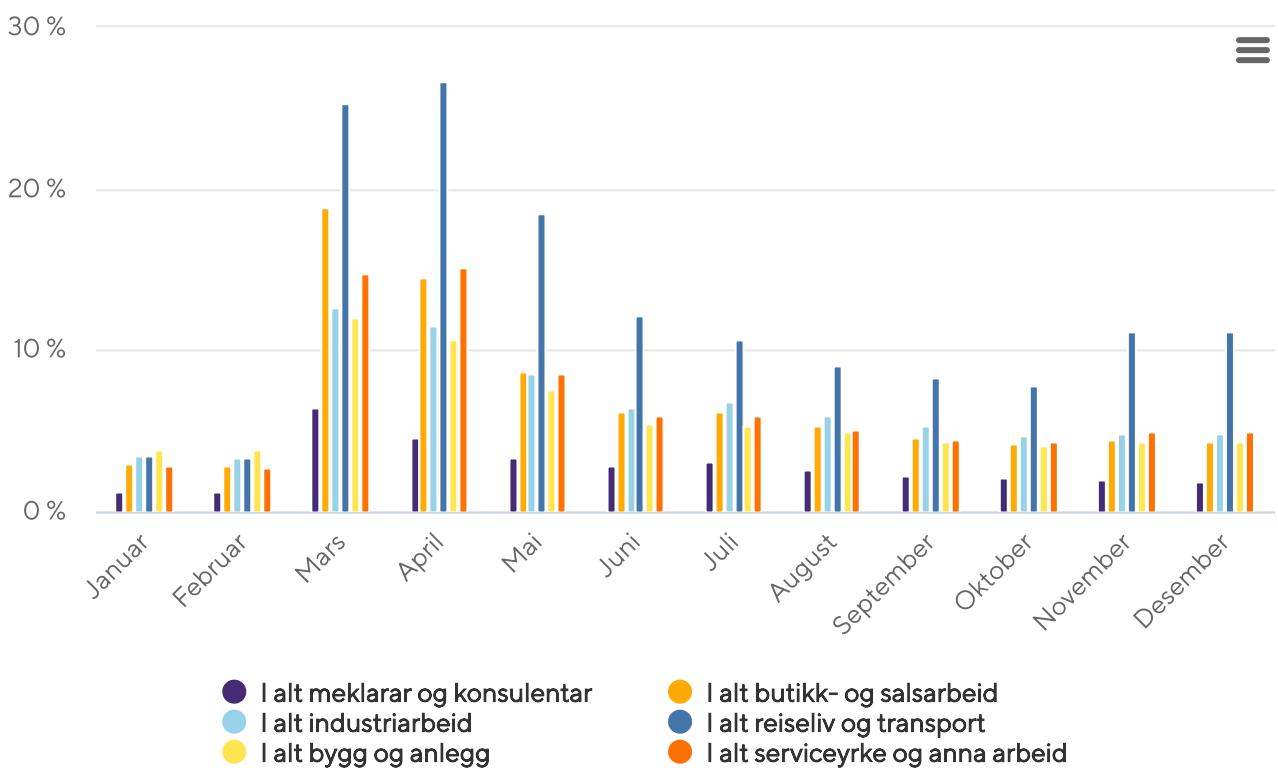
Koronapandemien har sett eit tydeleg preg på arbeidsmarknadsutviklinga i 2020. Mot slutten av året blei utviklinga meir stabil, sjå figur 2.1.

Figur 2.1 % ledige av arbeidsstyrken i Stavanger, Rogaland og landet 2020

Utvikling i ledige

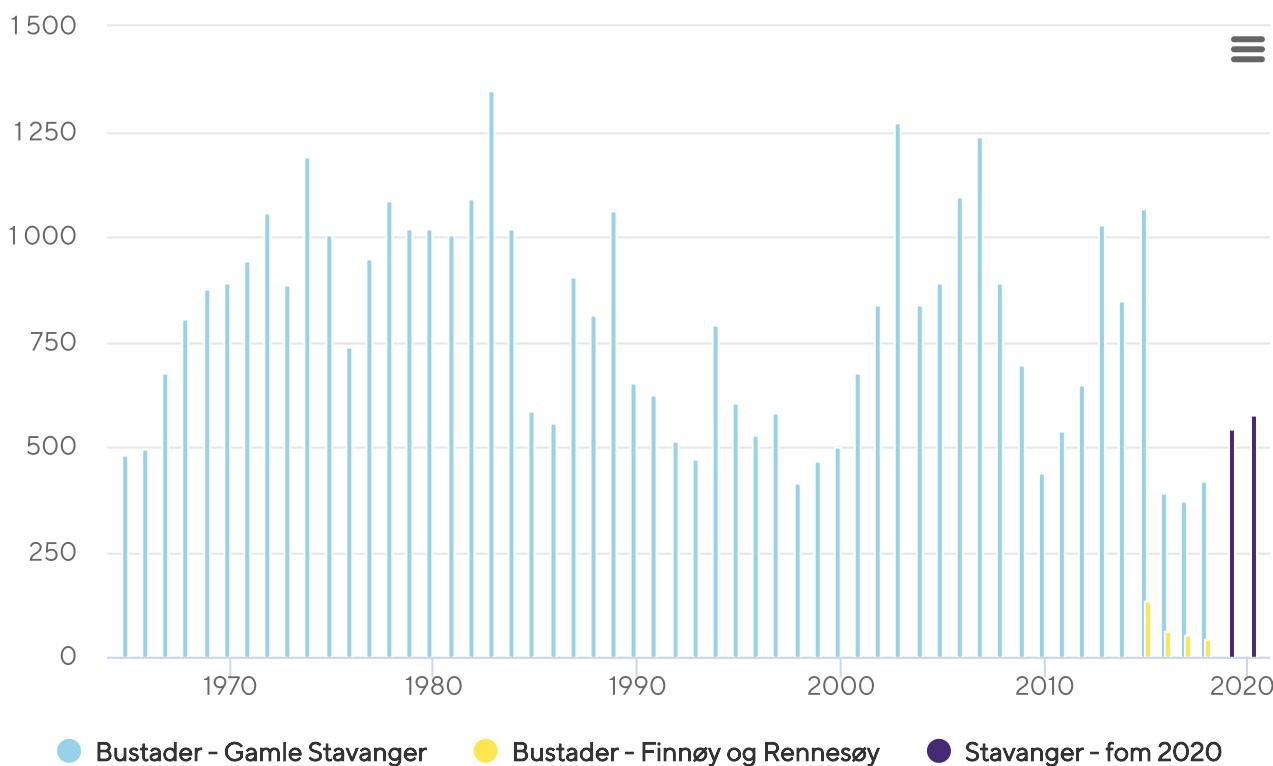
Utviklinga i ledige blei betre enn forventa for fleire næringer i 2020, koronapandemien teken i betrakting. Statlege krisetiltak og tilskotsordninga har hatt effekt. Men enkelte næringer, som reiseliv og transport, hadde betydelege utfordringar i 2020. Tiltak for å avgrensa koronapandemien kombinert med endringar i etterspurnaden etter varer og tenester gav seg uttrykk i ledige etter yrke, sjå figur 2.2.

Figur 2.2 Arbeidsløyse etter yrke i % av arbeidsstyrken for heile landet i 2020. Kilde: NAV

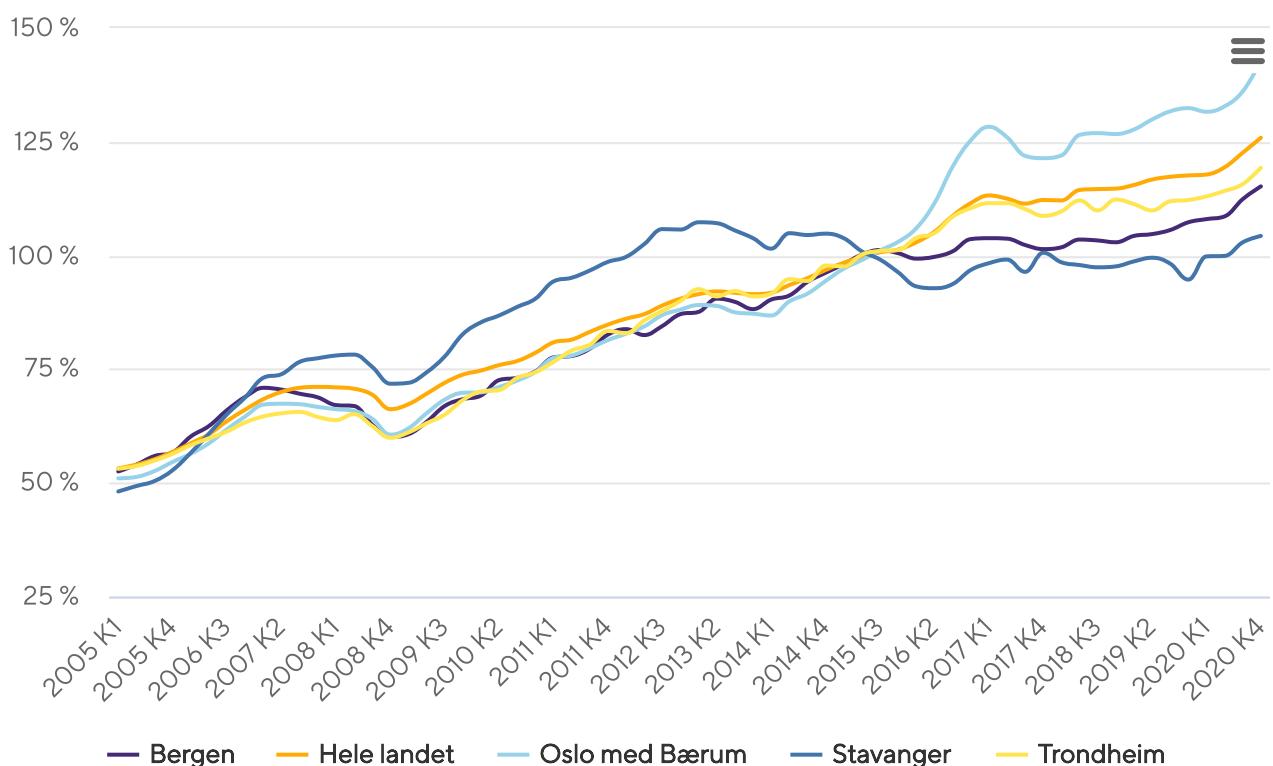
Bustadbygginga

Bustadbygginga i Stavanger auka i 2020, samanlikna med 2019. Likevel var 160 av dei fullførte bustadene i 2020 studentbustader. Sjølv om det var høg bustadomsetning i 2020, blei det fullført relativt få bustader. Dette heng truleg saman med problem knytte til tilgang på arbeidskraft i bygge- og anleggsbransjen, som følge av koronapandemien. Figur 2.3 viser bustadbygginga.

Figur 2.3 Bustadbygginga i Stavanger 1965-2020

Bustadprisane steig i 2020 samanlikna med 2019, men frå eit lågt bustadprisnivå i 2019, sjå figur 2.4.

Figur 2.4 Bustadprisindeks for brukte bustader

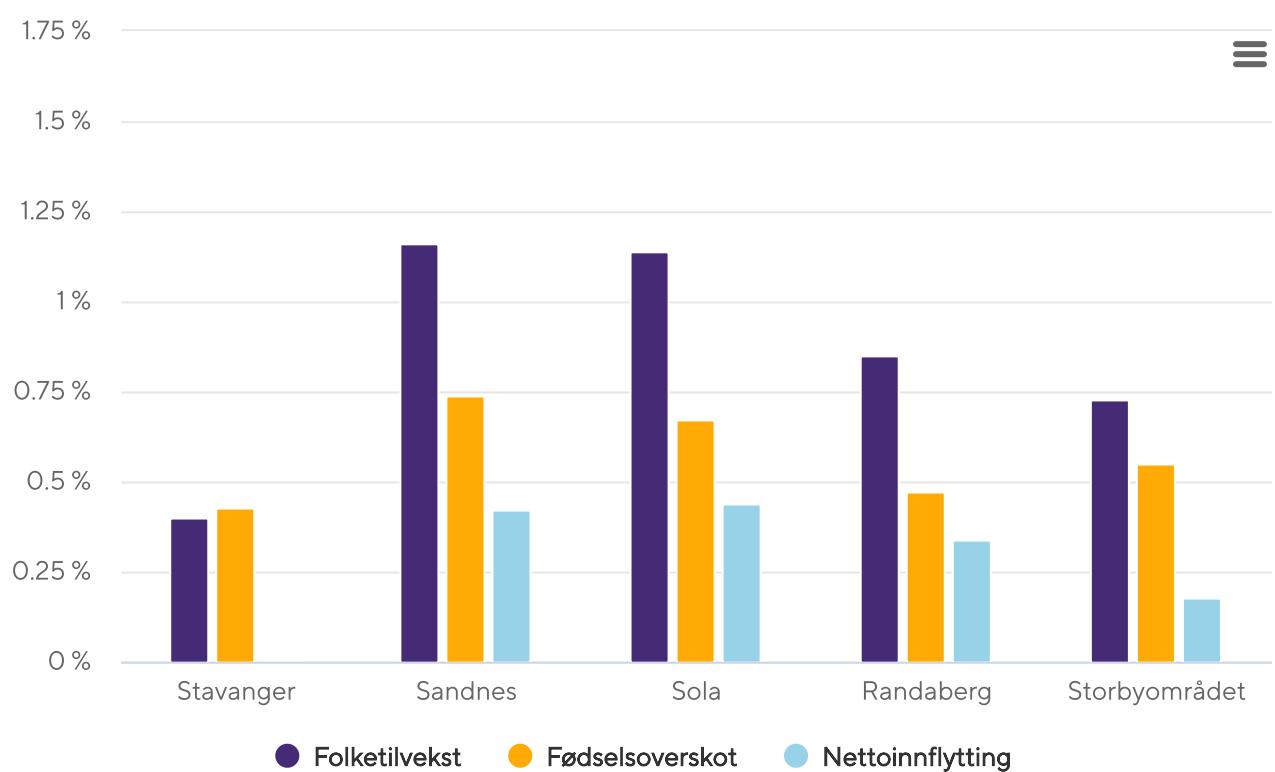
Demografiske endringar

Både inn- og utvandringa blei låg i 2020. Innanlandsk flytting blei i lita grad påverka av koronapandemien. For Stavanger blei det ei lita netto utflytting på 33 personar og eit fødselsoverskot på 608 personar i 2020. Samla blei befolkningsveksten i Stavanger på 573 innbyggjarar i 2020. Det svarer til 0,4 prosent vekst, sjå figur 2.5 og figur 2.6.

Figur 2.5 Folketilvekst, fødselsoverskot og netto innflytting for Stavanger, Storbyområdet, Rogaland, Oslo, Bergen, Trondheim og landet

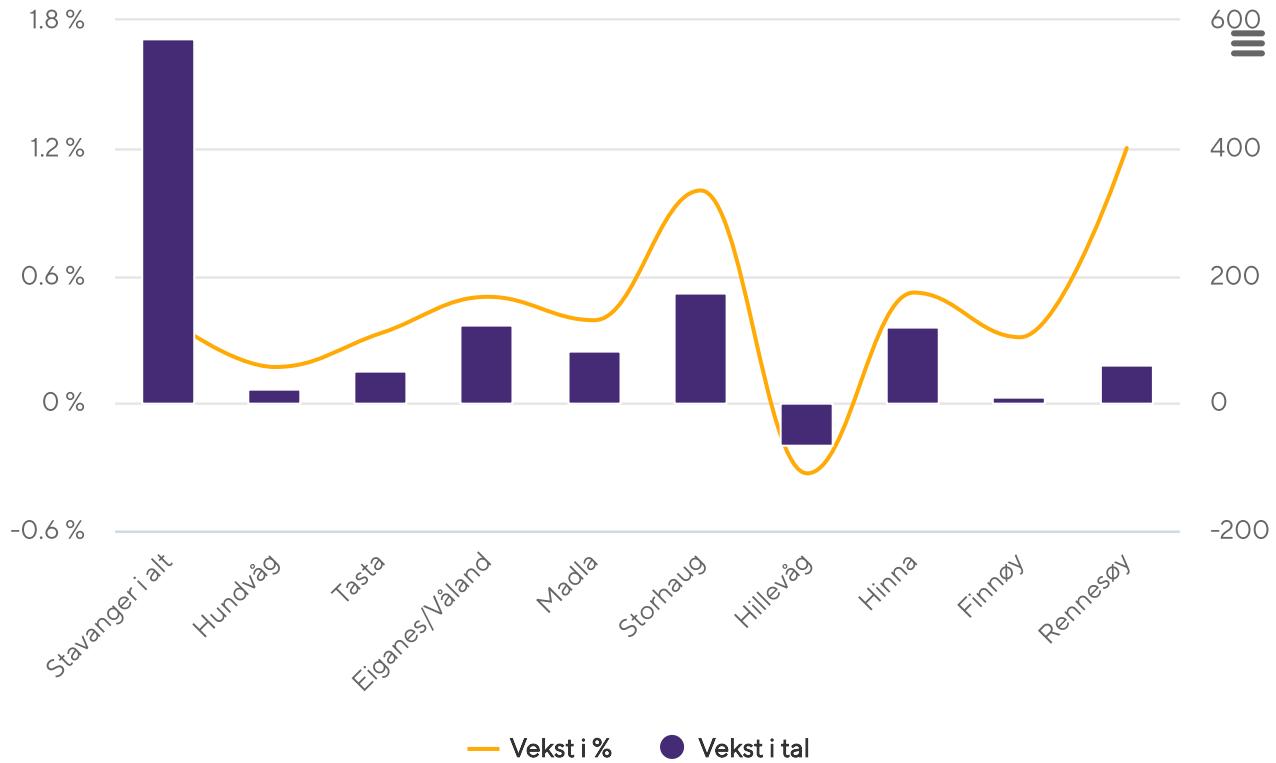
Rogaland hadde høgare prosentvis befolkningsvekst enn landet elles i 2020. Fødselsoverskotet blei høgare og netto innflytting lågare i Rogaland enn i landet elles. Det var med andre ord storleiken på fødselsoverskotet som forklarte ein stor del av Rogalands befolkningsvekst for 2020.

Figur 2.6 Prosentvis folketilvekst, fødselsoverskot og netto innflytting for Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg og Storbyområdet

Av kommunane i Storbyområdet var det framleis Sandnes og Sola som hadde den største prosentvise befolkningsveksten i 2020. Prosentvis befolkningsvekst var også høgare i Randaberg enn i Stavanger.

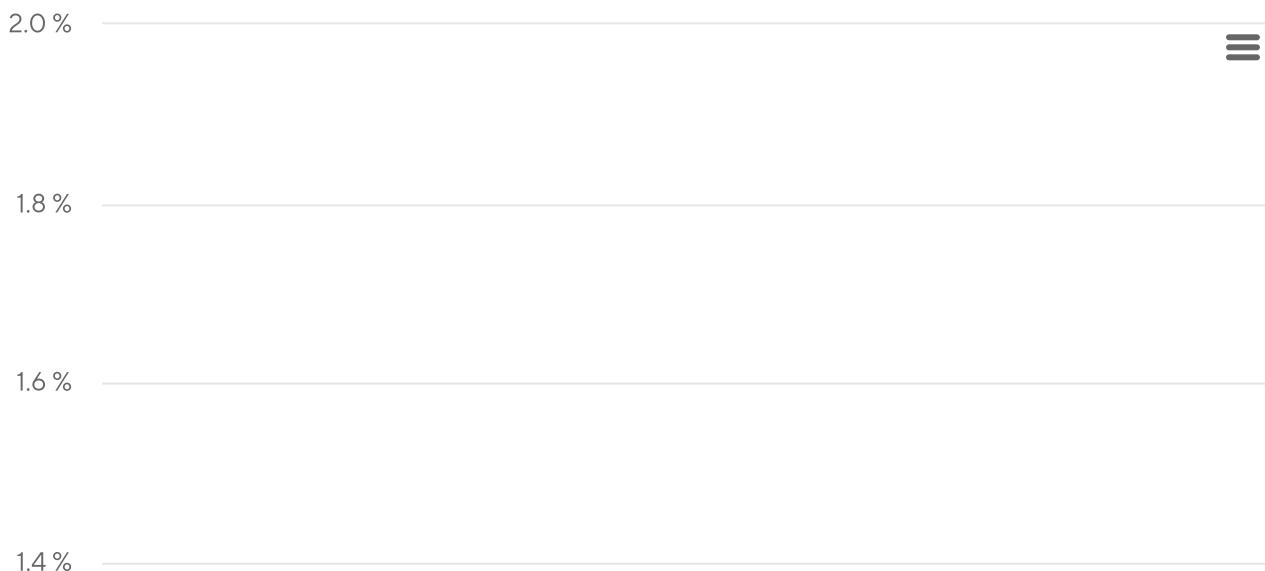
Befolkningsvekst etter kommunedel i prosent og faktiske tal for 2020, samanlikna med tilsvarende data frå året før, kjem fram av figur 2.7.

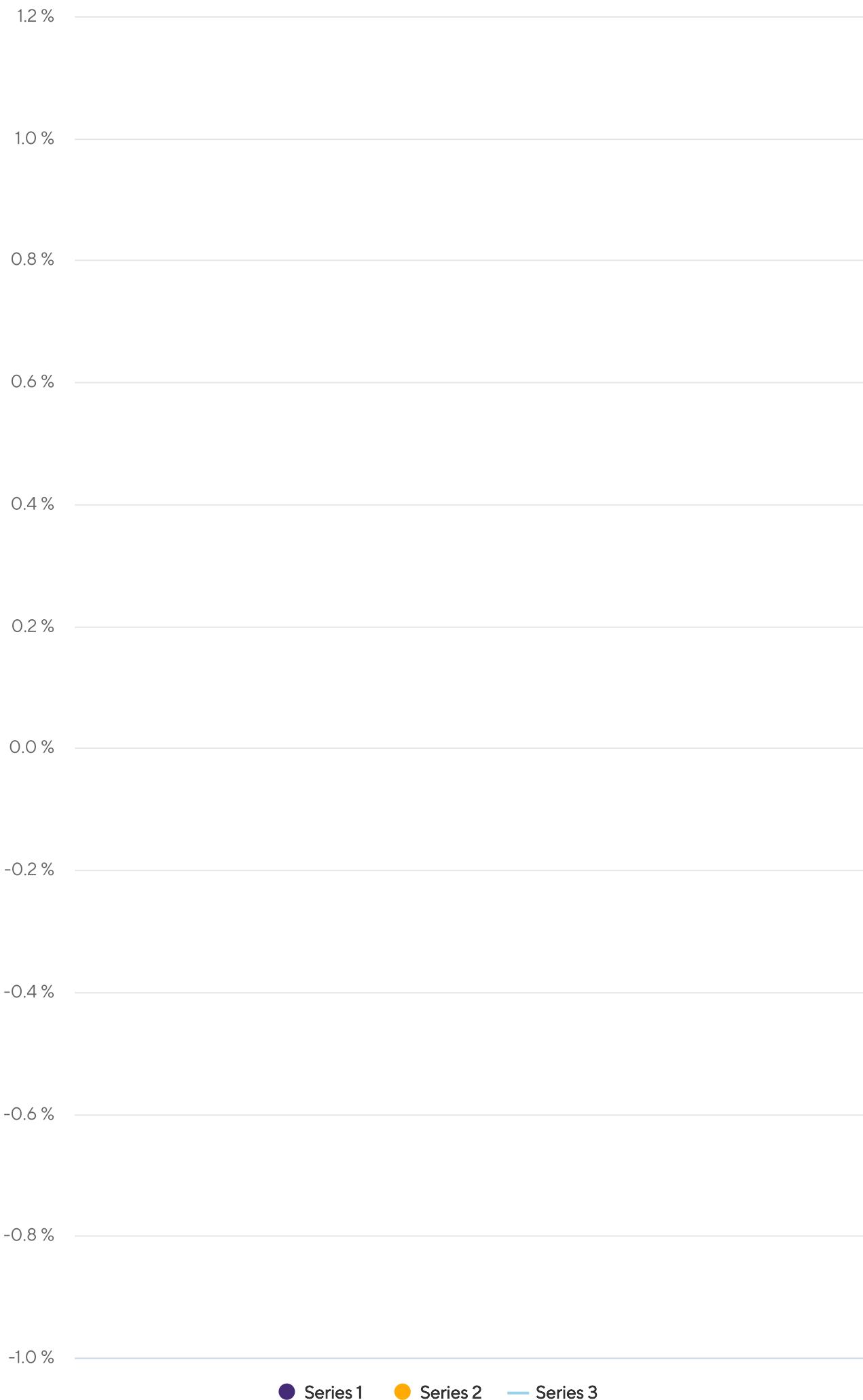

Figur 2.7 Befolkningsvekst etter kommunedel i prosent og faktiske tal samanlikna med tilsvarende data frå året før.

Storhaug kommunedel hadde størst befolkningsvekst målt i talet på personar i 2020. Målt i prosentvis endring var det Rennesøy kommunedel som vokste mest i 2020. Finnøy kommunedel hadde lågast vekst i talet på personar, og Hillevåg var einaste kommunedel med fråflytting i 2020.

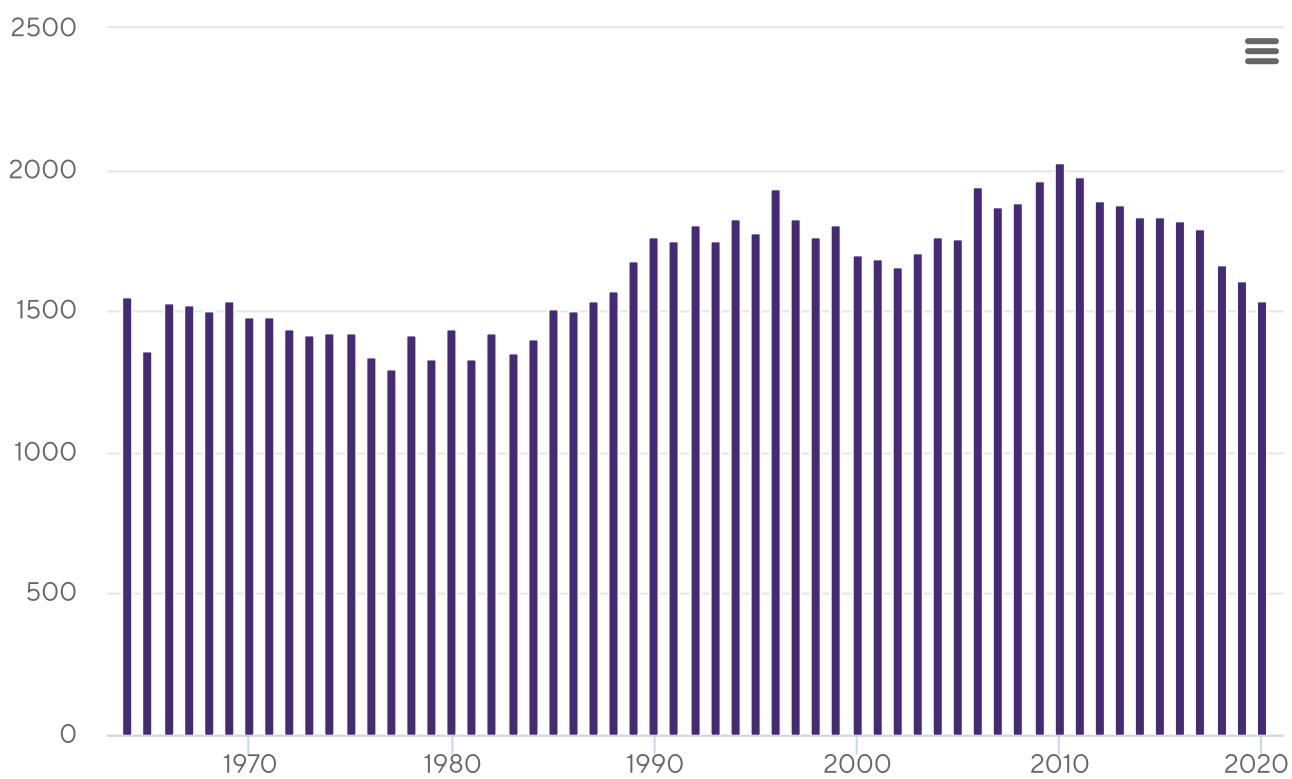
Figur 2.8 viser befolkningsveksten i prosent.

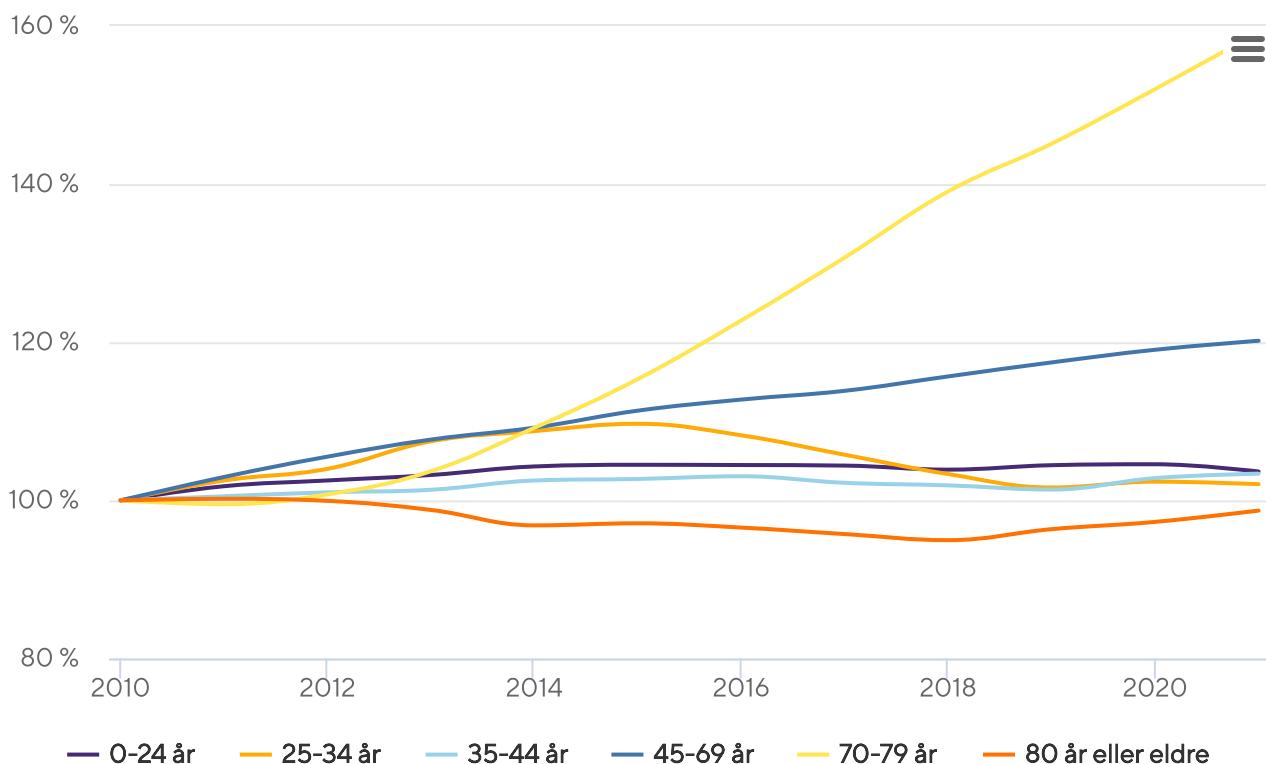
Figur 2.8 Fødselsoverskot, netto innflytting inkludert inn- og utvandring og befolkningsvekst i Stavanger fra 2010 til 2020

Fødselstala gjekk ned med 4,5 prosent i 2020, samanlikna med fødselstala for 2019. Det har vore vedvarande reduksjon i talet på fødde sidan 2009, og reduksjonen har vore spesielt stor frå og med 2016, sjå figur 2.9.

Figur 2.9 Utviklinga i fødselstala frå 1964

Figur 2.10 med aldersfordelt befolkning viser at innbyggjarane i Stavanger har blitt eldre.

Figur 2.10 Indeksert befolkningsutvikling i Stavanger frå 2010 til 2021

2.3 Gode kvardagsliv

Gode kvardagsliv, eit av tre satsingsområde i samfunnsdelen i kommuneplanen, er med på å gjera bu- og nærmiljøa attraktive for innbyggjarane.

Arbeid med ny folkehelsestrategi, som er eit styringsverktøy for å fremma folkehelsa, har starta med særleg merksemd på å jamna ut sosiale forskjellar i helse.

2.3.1 Kommunen sin innsats for driftige lokalmiljø

Legga til rette for aktive lokaldemokrati

Kommunedelsutvala fekk i 2020 ei utvida rolle, noko som er reflektert i delegeringsreglementet. Utvala har mellom anna fått innstillande myndighet overfor utval for by- og samfunnsutvikling i kommunedelplanar og større områdereguleringsplanar som gjeld eigen kommunedel. Rennesøy og Finnøy kommunedelar har i tillegg fått innstillande myndighet for ei rekke andre utvalde tema.

Målsettinga om at kommunedelspolitikarane skal vera i kontinuerleg dialog med innbyggjarane, har i aukande grad blitt ein realitet gjennom året. Kommunedelsutvala har òg fått mandat til å ta initiativ til eigne saker. Eit system for dette, som vonleg vil løfta stemma til innbyggjarane og legga til rette for større grad av samskaping, er etablert.

For å styrka arbeidet i tråd med dei nye ambisjonane for kommunedelsutvala har kommunen tilsett to demokratirådgivarar. Første fase i arbeidet til demokratirådgivarane har vore å omsetta idear om nærdemokrati til konkret handling. Demokratirådgivarane har i tillegg vore sentrale bidragsytarar i arbeidet med å testa ut digital medverknad.

I 2020 blei det arbeidd med handlingsplan *Frivillighet*, og planen er venta ferdig i 2021.

Stavanger kommune testar saman med Trondheim og det nasjonale smartbynettverket eit nytt verktøy for auka innbyggarinvolving og -budsjettering, Decidim. Verktøyet, gjennom nettstaden www.folkebudsjett.no (<https://www.folkebudsjett.no>), gjer det enklare å delta i diskusjonar, spora opp og påverka avgjerds-prosessar og føresegner om utviklinga av byen og nabølaget ein bur og oppheld seg i.

Kommunen sin innsats i utviklinga av velfungerande bydels-/kommunedelsenter

Nærmiljøutvikling er sett i gang med utgangspunkt i områdesatsinga på Storhaug og i Hillevåg. Kommunen har vedteke å vidareføra områdeløft Hillevåg. Det er gjort eit strategisk kjøp av tomt for å sikra areal til skatehall / hall med bydelsfunksjonar på Kvaleberg. Første fase i planlegginga av forprosjekt for Lervig park er ferdig. Kommunen har gjennomført ulike former for medverknad når det gjeld utforming av parken.

Kommunen sin innsats for å utvikla gode møteplassar og opna offentlege bygg for variert bruk

Bydelsfellesskapet i Kvitsøygaten er vidareutvikla i retning av å bli eit miljø for tenesteutvikling, tenesteyting og innovasjon – ein plass for aktivitet og deltaking.

Godt samspel mellom innbyggjarar, kommune, frivillige og næringsliv

I 2020 opna innbyggartorga i Vikevåg og på Judaberg. Etableringa bidrog til å skapa ein viktig felles arena og nærliek mellom innbyggjarane og kommunen i kommunedelane Rennesøy og Finnøy ved overgangen til ny kommune.

Innbyggartorga skal mobilisera innbyggjarar, frivilligkeit, næringsliv og kommune til å møtast, bygga fellesskap og samhandla om det som skjer lokalt. I løpet av det første driftsåret opna torga fellesskapsarenaer som sosiale møteplassar og kafé, arenaer for nærdemokrati og dessutan moglegheit for lån av møterom, kreative soner og drop-in arbeidsplassar. Lån av lokale til møte og arrangement og drop-in arbeidsplassar er ope tilgjengeleg for alle via den digitale portalen Aktiv kommune. Kvart torg har ein innbyggartorgkoordinator som legg til rette for koplingar mellom lokale initiativ og ressursar, og mot kommunen sentralt. Dei lokale frivilligsentralane har òg etablert treffpunkt på torga.

Innbyggartorga er ein arena for å tenka nytt om arbeidsformer, tenesteleveransar og samskaping. På Judaberg innbyggartorg er det etablert eit eige «veksthus» for involvering og samhandling om utvikling av nærmiljø og

tenester. Her kan innbyggjarane jamleg møta lokale politikarar og ulike tenester til ein prat i uformelle omgivnader. Hausten 2020 blei det gjennomført fleire involveringsaktivitetar frå kommune og næringsliv på arenaen. Seinhaustes opna òg ein lokal politipost der innbyggjarane kvar veke kan treffa dei lokale politikontaktane.

Innbyggartorga har halde ope i heile perioden. Utviklinga og omfanget av aktiviteten på innbyggartorga er likevel sterkt prega av koronapandemien. I periodar der det blei opna for at fleire kunne møtast fysisk, var aktiviteten høg, med stor breidd i arrangement og aktørar.

2.3.2 Kommunen sin innsats for å gi barn og unge eit godt utgangspunkt for å meistra kvardagen og vaksenlivet

Sikre barn og unge sine kompetansar for framtida

Stavangerskolen tok i bruk nye nasjonale læreplanar hausten 2020. *Fagfornyinga* skal gjera opplæringa meir praktisk og relevant. Prioriteringa i faga skal bli tydelegare, og elevane skal få læra meir i djupna. Kritisk tenking og kjeldekritikk blir òg viktigare.

Kompetente vaksne er den viktigaste innsatsfaktoren i arbeidet for å skapa ein god oppvekst og opplæring for barn og unge. Den regionale ordninga for kompetanseutvikling i barnehagen er vidareført i 2020. Ordninga skal bidra til høgare kvalitet og eit meir likeverdig tilbod i barnehagane. Det er òg innført ein ny verksemdsstruktur som skal styrka leiinga og gi auka profesionalisering i barnehagane.

Lærarar har fått vidareutdanning gjennom den nasjonale ordninga *Kompetanse for kvalitet*. Stavanger har òg sett i gang eit nytt kull i den lokale skuleleiarutdanninga. Det kommunale programmet for rettleiing av nyutdanna lærarar er eit anna tiltak som bidreg til å sikra kompetansen og kvaliteten i skulen.

Ta i bruk barn og unge sine eigne ressursar

Retten barna har til medverknad, er nedfelt i FNs barnekonvensjon. I juni 2020 blei Stavangers nye plan for kvalitetsutvikling i skulen vedteken i kommunestyret. Planen bygger mellom anna på innspel frå ungdommens bystyre og alle elevråda om kva som kjenneteiknar ein god skule. Elevstemma er nytta som teikn på god praksis.

Kommunestyret har vedteke at det skal utarbeidast ein eigen strategiplan for samarbeid med barn og unge i Stavanger. Arbeidet med planen har starta opp. Planen skal styrka medverknaden til barn og bidra til at kommunen bruker kunnskapen til barna for å utvikla gode tenester.

Gi barn og unge opplevinga av fellesskap og tilhørsel

Sosial tilhørsel er ei viktig ramme for leik, læring og utvikling. For å sikra at SFO blir ein arena for alle, vedtok kommunestyret å tilby gratis SFO til alle førsteklassingar frå hausten 2020. Intensivopplæring og auka lærartettleik skal òg bidra til å auka inkluderinga i skulen og redusera behovet for spesialundervisning.

Stavanger kommune har ein eigen plan for å motverka sosiale forskjellar og forhindra utanforskap blant barn og unge. Formannskapet behandla i september ei sak med orientering om status for dei 25 tiltaka i planen *Barn vil være med! Plan for inkludering av barn i lavinntektsfamilier 2019–2022*.

Sikre tidleg og tverrfagleg innsats

Gjennom områdesatsingar på Storhaug, i Hillevåg og i Kvernevik arbeider dei ulike verksemndene tverrfagleg for å sikra gode oppvekstsvilkår for barn og unge. Stavanger kommune prioriterer tverrfagleg samarbeid og tidleg innsats for å førebygga vanskar i livet til barn.

Prosjekt *Styrking koordinerende enhet* har til hensikt å styrka helse- og velferdskontora som koordinerande eining overfor barn og unge med ulike funksjonsnedsettingar. Prosjektet har i 2020 gjennomført ein grundig innsiktsfase med innspel frå brukarar og aktørar frå oppvekst og utdanning og helse og velferd, og dessutan utarbeidd rutinar og rammer for opplæring av koordinatorar.

Alle barnehagar, skular, fritidstilbod, barnevern og helsestasjonar har gjort ein stor innsats for å halda oppe eit best mogleg tilbod til barn og unge under pandemien. Helsesjukepleiarane har drive smittesporing og samtidig følgt opp dei vanlege oppgåvene sine. Redusert opningstid i barnehagane gav rom for mindre grupper, noko som viste seg å vera bra for barna. Stavanger kommune hadde eit godt utgangspunkt for å驱a heimeskule, sidan alle elevar hadde eigen Chromebook og det allereie var etablert ei eiga ressursgruppe for rettleiing av lærarar i bruk av IKT. Barnas sommar og Fiks Ferigge Ferie blei gjennomført nesten som vanleg sommaren 2020 og med høg deltaking.

2.3.3 Kommunen sin innsats for at innbyggjarane skal vera aktive og klara seg best mogleg gjennom heile livet

Tilstrekkeleg antal bustader for alle livsfasar i varierte og trygge buminljø

I kommuneplanens arealdel 2023–2040 arbeider kommunen med å setta av tilstrekkeleg areal til bustadbygging for innbyggjarar i alle livsfasar i byområdet og i dei nye kommunedelane.

Bustadsosial handlingsplan 2018–2023, plan for omsorgsbygg 2019–2034 og dessutan nasjonale føringer tilrår integrering og normalisering av kommunale bustader i den ordinære bustadmassen. Dette krev auka samarbeid mellom private utbyggjarar og kommunen i planlegginga av bustadprosjekt. Stavanger kommune arbeider no med å utvikla pilotprosjekt for auka sosial berekraft, som mellom anna inneber ein god bebuarmiks, i samarbeid med private utbyggjarar. Kommunen satsar òg på å vidareutvikla den felles samarbeidsarenaen *Boligforum* for å styrka det bustadpolitiske samarbeidet.

Planen for omsorgsbygga opnar moglegheiter for ulike buformer. Helse og velferd har teke initiativ til eit pilotprosjekt for unge med fysisk funksjonsnedsetting, der tre omsorgsbustader i same bustadkompleks er selde til denne brukargruppa. Pilotprosjektet skal sjå på moglegheitene for å kunna nytta fellesareal som ein base der bebruarane kan møtast, for mellom anna å motverka einsemd. Pilotprosjektet vil kartlegga om denne buforma kan vera eit alternativ framfor bufellesskap med heildøgnstenester for brukargruppa.

Stavangermodellen er eit samarbeid mellom kommunen og private, der unge med utviklingshemming får høve til å finansiera kjøp av eigen bustad. Kommunen prosjekterer og bygger tilpassa bustader i samarbeid med Husbanken, i eit bufellesskap organisert som eit burettslag med kommunal forkjøpsrett til leilegheitene. Når bufellesskapet står ferdig, vil brukarane få kjøpa kvar si leilegheit. Stavanger boligbygg KF beheld ei leilegheit i kvart bufellesskap til personalbase. To slike prosjekt er i gang, og eit tredje er vedteke. Evaluering av Stavangermodellen vil vurdera opning for andre brukargrupper.

Tenestene innbyggjarane har behov for, er tilgjengelege der dei bur

Kommunale helse- og velferdstenester blir i hovudsak ytte lokalt. Enkelte spesialiserte tenester blir organiserte og leverte sentralt, men er tilgjengelege for alle innbyggjarane i den nye kommunen. Kapasiteten i helse- og velferdstenestene blir utnytta i heile kommunen, samtidig som skjønnsutøvinga i tenestetildelinga opnar for at innbyggjarar i dei nye kommunedelane kan få til dømes butilbod i nærleiken av der dei har budd.

Bidra til at eldre og innbyggjarar med funksjonsnedsettingar kan bu heime lengst mogleg

Bustaden og omgivnadene kan vera avgjerande for korleis me meistrar kvardagen når helsa sviktar. Stavanger kommune og frivilligsentralane i Stavanger prøver ut eit nytt tilbod der frivillige kan hjelpe personar med behov for ombygging av bustaden på grunn av helsa med å innhenta tilbod og å halda kontakt med byggefirma. Blir erfaringane frå dette arbeidet gode, og tilboden er nyttig for innbyggjarar med behov for slik hjelp, kan ordninga bli varig.

Det er gjennomført ein moglegheitsstudie som viser at høgblokka i Bekkefaret kan gjenbrukast til nytt formål med nye bebruarar, om ho blir oppgradert innvendig og utvendig. Moglegheitsstudien legg til rette for å vurdera om blokka skal oppgraderast og bli brukt til Omsorg pluss. Omsorg pluss er ei ny buform som mellom anna skal erstatta aldersheimane med samlokaliserte omsorgsbustader som har fellesareal og eit døgnbemann service tilbod.

På bakgrunn av tidlegare heisprosjekt gjennomførte kommunen ei kartlegging av behovet for etterinnstallering av heis i burettslag. Kartlegginga dannar grunnlag for eit samarbeid mellom kommunen og bustadselskap for å stimulera til at eldre lågblokkbusetnad installerer heis. Målet er å ta i bruk verkemidla som skal til for at fleire eldre og menneske med nedsett funksjonsevne kan bu lenger i eigen, eigna bustad. Tilgang til heis gjer det også enklare å delta aktivt i lokalsamfunnet.

Leve HELE LIVET

Kommunen sitt omstillingsprogram Leve HELE LIVET handlar om systematisert meistringsstøtte. Framleis har Stavanger ein jamn tilvekst av yngre personar med varige behov for omfattande helse- og velferdstenester. I tillegg er talet på eldre aukande. Flest mogleg må derfor greia å ha aktive og meiningsfulle liv og klara seg sjølve lengst mogleg.

Nytt pasientforløp er ei satsing der meistring står sentralt hos alle som søker tenester frå dag ein. Nye brukarar av helse- og velferdstenester får hjelp til å setta mål, laga ein plan for å nå måla og avslutta bruken av tenestene når måla er nådde.

Kommunen har sett i verk fleire prosjekt og tiltak for å forbetra tenester til eldre, og eit aldersvennleg samfunn. Det er godt samsvar mellom arbeidet til kommunen på dette feltet og intensjonane i kvalitetsreforma til regjeringa, *Leve hele livet*. Pågående forbettingsarbeid innanfor helse- og omsorgstenestene som støttar opp under kommunen sine valde innsatsområde i kvalitetsreforma til regjeringa, blir vidareført.

Velferdsteknologi og digitalisering

Koronapandemien har opna for tenester via andre verktøy og på nye måtar. Dette kjem mellom anna til syne i auka volum av velferdsteknologiske løysingar, som til dømes mobil tryggleiksalarm. Nettbrett er teke i bruk for at bebruarar kan ha digitale møte med pårørande på alle alders- og sjukeheimane. Digitale brukarmøte blir nytta når løysingane er sikre nok og brukaren har tilstrekkeleg digital kompetanse. Nokre av desse løysingane vil bli vidareførte.

Visingsleilegheita Hverdagsslabben på Ullandhaug Helsecampus blir brukt til å informera og trena innbyggjarane i bruk av ny teknologi, og dessutan gi tilsette og studentar opplæring i nye måtar å jobba på.

Betre organisering av ROP-tenester (rus og psykiatri)

Tenesteutvikling til menneske med ROP-lidingar representerer kanskje ei av dei største utfordringane i helse-, sosial- og omsorgstenesta i kommunen. Stavanger kommune har teke initiativ til eit FoU-prosjekt med vekt på forsking for ny kunnskap og tenesteutvikling innanfor feltet. UiS skal mellom anna følga to nye bu- og tenestetilbod tett. Koronapandemien har forseinka arbeidet.

Koronapandemien

Koronapandemien sette sitt preg på helse- og velferdstenestene i 2020. TISK-tiltaka blei bygde opp og forsterka fleire gonger gjennom året. Helse og velferd har levert gode og forsvarlege tenester trass pandemien. For mottakarane av helse- og velferdstenester, og dei pårørande, har 2020 likevel vore eit år med periodevis redusert tilgang til tenestene. Arbeidet med å handtera pandemien kravde omfattande omdisponering av tilsette, særleg i første halvår, og dette førte til at fleire planlagde utviklingsoppgåver og større prosjekt blei forseinka.

2.4 Regionmotoren

Regionmotoren, eitt av tre satsingsområde i kommuneplanens samfunnsdel, er med på å utvikla byen til å bli sunn og god å bu i og attraktiv for næringsliv, arbeidstakrar og besøkande.

2.4.1 Kommunen sin innsats for å vidareutvikla eit mangfaldig og konkurransedyktig næringsliv i heile regionen

Stavanger er sentral i den regionale utviklinga av eit mangfaldig, berekraftig og konkurransedyktig næringsliv. Utviklingsarbeidet blir gjort saman med andre kommunar, fylkeskommunen, næringsutviklingsorganisasjonar, næringsliv og akademia. Det er i 2020 utarbeidd forslag til ny næringsstrategi 2021–2030 med følgande satsingsområde: energihovudstaden, landbruk og havbruk, industri og teknologi og opplevelingar og reiseliv.

For å erstatta Greater Stavanger er det jobba fram ein ny samarbeidsmodell for organisering av det regionale næringsarbeidet, der initiativet til kommunen overfor næringslivet blir forsterka.

Kommunen tok i mars 2020 initiativ til eit energihovudstadsprosjekt, der energi frå vatn og vind også er inkludert. Erfaringane frå og interessa for dette initiativet viste behov for eit kontinuerleg samarbeid. Det toårige energihovudstadsprosjektet passar godt inn i det nye regionale samarbeidet. Kompetansen frå olje- og gassindustrien har vist seg å vera ein unik innsatsfaktor i det grøne skiftet. Stavanger var i november 2020 vertskap for den første nasjonale havvindskonferansen.

Nye Stavanger

Stavanger blei ein stor landbruks- og havbrukskommune etter samanslåinga med Finnøy og Rennesøy. Nytt landbruks- og havbrukskontor på Judaberg blei oppretta 1. januar 2020. Mat har lenge vore ei viktig satsing, og det utvida næringsgrunnlaget til kommunen bidreg til ei sterkare og meir målretta satsing på grøne og blå næringar.

Vidareutvikla kunnskapsbyen

Sommaren 2020 blei det underteikna ei samarbeidserklæring mellom Stavanger kommune, Universitetet i Stavanger (UiS), Stavanger universitetssjukehus og Rogaland fylkeskommune. Partane arbeider for styrking av den helsefaglege utdanninga i regionen, forsking, innovasjon og næringsutvikling.

Koronapandemien

2020 blei eit spesielt år. Koronapandemien, i tillegg til låg oljepris, gjorde det nødvendig med eit nært og lokalt næringssamarbeid. Kommunen organiserte raskt ei koordinert, regional tiltaksgruppe tett på næringslivet. Målet var å fanga opp moglegheiter og utfordringar, og dessutan å halda den politiske leiinga løpende orientert om utviklinga. Det har òg vore viktig å gjennomføra førehandsdrøftingar ved innføring av lokale forskrifter på grunn av koronapandemien. Ny tenking og nye grep har vore nødvendige. Koronapandemien har bidrege som ein katalysator for rask omstilling.

2.4.2 Kommunen sin innsats for å styrka byen som drivkraft for heile regionen

Kommunen har i 2020 arbeidd aktivt med gjennomføring av sentrumsplanen. Kommunalutvalet er etablert som koordinerande sentrumsutval, og det er oppretta ein sentrumskoordinator. Kommunen er avhengig av samarbeid med andre sentrumsaktørar, og dette samarbeidet er styrkt gjennom vidareføring av City Impact District (CID) Stavanger sentrum. CID arbeider med å utforska moglegheitene som ligg i ulike samarbeidsløysingar.

Eitt av delprosjekta i rullering av kommuneplanens arealdel er bustad og byutvikling. I dette arbeidet vektlegg kommunen også koplinga mellom bustad, byrom og kvalitetar for å styrka sentrum.

Planprogram Holmen og Østre hamn, som må vedtakast før detaljreguleringar for enkelte område som Bekhuskaien og Holmen kan starta, er forventa vedteke i 2021. Lysplan for Stavanger sentrum og byromsstrategien har vore på høyring. Byromsstrategien konkretiserer innhald og gjennomføring av byromma vedteke i sentrumsplanen.

Kommunalutvalet vedtok våren 2020 forslag til gjennomføring av endringar som sentrumsplanen føreslår for vegnett og parkering. Det er også i gang planarbeid for Bussveien og Stavanger stasjon.

Områderegulering Paradis er i gang, og planprogram er venta vedteke i 2021. Områdereguleringa skal legga til rette for ei utviding av sentrum sørover med både bustad og næring. Planen er venta ferdig i 2023.

Områderegulering i Hillevåg, i randsona til sentrum, er starta opp. Planprogrammet blir truleg vedteke våren 2021. Områdesatsinga på Storhaug er eit anna døme på satsing for å gjera sentrum attraktivt.

Detaljreguleringar og byggesaker for utbygging og omforming av sentrum er i gang. Reguleringsplan for Lervigkvarтаlet i Sentrum aust, som har vore på høyring og skal vedtakast i 2021, regulerer mellom anna den nye *sentrumsskulen*. Detaljplanlegging av Nytorget er starta, og kommunen brukte den mellombelse *Palleparken* for å henta innspel frå innbyggjarane til utforming av torget. Kommunen har planlagt rehabiliteringa av Rådhuset med mellom anna eit nytt og betre tilgjengeleg servicetorg.

Formannskapet vedtok at kommunen skal vera pådrivar for arbeidet med å realisera Akropolis-visjonen. Visjonen utforskar moglegheita for utbygging av Rogaland Teater og Museum Stavanger på noverande og nærliggande tomter. Førebuingane til Stavanger 2025, der sentrum vil ha ei sentral rolle, er òg eit døme på innsats for å styrka sentrum og byen som drivkraft for heile regionen.

2.5 Grøn spydspiss

Grøn spydspiss, eit av tre satingsområde i samfunnsdelen i kommuneplanen, gir føringar for både utsleppsreduksjonar og klimatilpassing.

2.5.1 Kommunen sin innsats for å vera leiande i arbeidet for eit klima- og miljøvennleg samfunn

Stavanger har høge ambisjonar på klimaområdet. Målet er 80 prosent reduksjon i utslepp av klimagassar innan 2030, samanlikna med utsleppsnivået i 2015. Kommunen arbeider kontinuerleg og målretta med å redusera utsleppa i tråd med vedteken klima- og miljøplan 2018–2030 og handlingsplanen for perioden 2018–2022. Planen gir viktige føringar for tiltak som blir gjennomførte i Stavanger. FNs berekraftsmål skal ligga til grunn for all planlegging.

Stavangers klimabudsjett utarbeidd i 2020 inngår i kommunen sin handlings- og økonomiplan for 2021–2024. Klimabudsjettet er eit styringsverktøy for å nå klimamåla.

Legga til rette for eit kortreist kvardagsliv

I tråd med vedtekne mål og strategiar følger kommunen dette opp i pågåande områdereguleringsplanar og detaljreguleringsplanar for å legga til rette ei arealutvikling som bidreg til korte avstandar mellom daglege gjeremål. Løysingane vil vera ulike, avhengig av om det dreier seg om dei sentrale eller dei rurale delane av kommunen.

Gjera det lettare å gå, sykla, reisa kollektivt og køyra utsleppsfritt

Stavangers klimagassutslepp kjem frå ulike kjelder, men ein stor del er knytt til transport og bruk av fossil energi. Det er tilrettelagt for meir miljøvennleg personbiltransport ved auka bruk av elektriske køyretøy, mellom anna gjennom den kommunale støtteordninga for burettslag og sameige som vil investera i ladeinfrastruktur for elbilar. Ei ny støtteordning for el-lastesyklar i bedrifter og organisasjonar er etablert, og det første mobilitetspunktet i Stavanger blei opna hausten 2020. I kommunen si eiga drift er det arbeidd med utfasing av fossile køyretøy, og rundt halvparten av tenestebilane er ved utgangen av året el-bilar. Ein eigen ladestrategi ligg til grunn for tiltak som skal styrka arbeidet med tilrettelegging for elbilar.

Den nasjonale reisevaneundersøkinga viser at andelen reiser med miljøvennleg transport i Stavanger har auka. Det var vekst i talet på kollektivreisande fram til mars, men den pågående koronapandemien der ein frårår reiser med kollektivtransport, har ført til at passasjertala har gått ned.

I september 2020 opna sykkelstamvegen på strekninga frå Asser Jåttåens vei til Sandnes grense. Arbeidet med bussvegen frå Gausel stasjon til Boganesveien har starta opp og vil vera ferdig i 2023.

Sirkulær økonomi

Noregs ambisjon er å vera eit føregangsland i utvikling av ein grøn, sirkulær økonomi som utnyttar ressursane betre. I klima- og miljøplanen inngår sirkulær økonomi som eit viktig prinsipp. Ein sirkulær økonomi bidreg til at klima- og miljømål blir nådde, ved at verdien av produkt og materiale blir teken vare på så lenge som mogleg, og ved å minimera avfall, forureining og utslepp.

Legga til rette for fornybare energiløysingar

Eit viktig område i klima- og miljøarbeidet er effektiv energibruk og bruk av lokale fornybare energikjelder. Dei fleste kommunale formålsbygg (skular, barnehagar og sjukeheim) er knytte til ein driftssentral, noko som bidreg til god kontroll på varmestyring og ventilasjon. Energibruk i utandørsanlegg som pumpestasjonar, gatelys, snøsmelteanlegg m.m. er òg tilgjengeleg i energioppfølginga for optimalisering på sikt. Innanfor bruk av fornybare energikjelder er det jobba med mogleheter for auka bruk av mellom anna solenergi og biogass. I arbeidet med kommunale bygg har materialval, bruk av fornybare energikjelder og fossilfrie bygge- og anleggspllassar hatt merksemd. Dette skjer som oppfølging av tiltaka i klima- og miljøplanen.

AI4Cities

Kommunen er partnar i prosjektet *AI4Cities*, eit Horizon 2020-prosjekt der teknologiske nyvinningar baserte på kunstig intelligens skal bidra til å redusera CO₂-utslepp frå bygningar og køyretøy, og på den måten bidra til å innfri klima- og miljøplanen. Gjennom *AI4Cities* vil Stavanger kommune bidra til utviklinga av nye løysingar, men også skapa nye marknader og arbeidspllassar.

Gjera samfunnet i stand til å handtera klimaendringane

Heilskapleg ROS-analyse (HROS) er ferdigstilt og teken i bruk, også for dei nye kommunedelane. HROS2020 kartlegg, systematiserer og vurderer kor sannsynleg det er at uønskte hendingar kan skje og påverka kommunen. HROS er utarbeidd på overordna nivå. Analysen viser at ei rekke klimaendringar kan forårsaka ulike typar hendingar. Ekstremvær/naturhendingar, natur og skogbrann og dessutan dambrot er vurdert som eigne hendingar. Fleire klimarelaterte hendingar krev i tillegg spesifikke detaljanalysar.

Klimatilpassingsarbeidet til kommunen har merksemd på førebygging gjennom god arealplanlegging, utvikling av kompetanse for å forstå klimaendringar, deltaking i nettverk og forskingsprosjekt. Resultat frå klimaspesifikke detaljanalysar er brukte for å fastsetta førebyggande arealkrav i arealdelen i kommuneplanen. Det er utført to flaumutgreingar etter desse retningslinjene, Lervig brannstasjon og promenade og dessutan den første for eit større område: Holmen & Østre havn.

Styrke samarbeidet med næringsliv og forsking om utvikling av klimasmarte løysingar

Eit lokalt tilpassa system for flaumvarsle gir tid til å førebygga og redusera sannsynet for skadeverknader av flaum. Stavanger har i samarbeid med Digi Rogaland og Sauda og Gjesdal kommunar utvikla eit system, ei klimavarslingsplattform, for å få tidleg og god varsling ved ekstremvær. Klimaplattforma blir brukt til automatisert datafangst, analyse og presentasjon.

Ta i bruk naturbaserte løysingar, inspirert av naturen sine eige måtar å handtera utfordringane på
Naturbaserte løysingar bruker naturen sine eige måtar å handtera utfordringar på ved å verna, restaurera eller etablira ny natur. Eit døme er å etablira ein dam i staden for å drenera ut og leia vatnet til avløpsrør. Overvatn skal handterast lokalt, fortrinnsvis gjennom naturbaserte løysingar. Overvasshandteringa til kommunen er analysert, og beredskapsplan for dambrot er utarbeidd.

Stille miljøkrav og etiske krav i alle innkjøp

Stavanger kommune vurderer berekraft, herunder miljø og etisk/sosialt ansvar, i alle innkjøp der det er relevant. I 2020 har det nemnde vore nytta som kvalifikasjonskrav, minimumskrav, tildelingskriterium og kontraktsvilkår. Det

er stilt miljøkrav og etiske krav i dei aller fleste del II- og III-konkurransar som er kunngjorde av innkjøpsavdelinga i 2020.

Etisk handel blei vekta 60 prosent i innkjøpet av Chromebookar til stavangerskulane. Dette har blitt eit døme og eit utstillingsvindauge for etisk handel i ulike forum i heile Europa. Denne måten å innretta innkjøp av IT-utstyr på bidreg til meir rettferdig handel og gir synergiar i form av meir miljøvennleg produksjon av IT-utstyr. Eit anna døme er at Stavanger kommune vil få levert reinhaldsprodukt frå den første elektriske lastebilen i Stavanger.

2.5.2 Kommunen sin innsats for å ta vare på naturen og sikra naturmangfaldet og kulturlandskapet

Innsatsen for å ta vare på naturen og naturmangfaldet gjekk som ein raud tråd gjennom arbeidet med planar som skal sikra naturmangfald og kulturlandskap, oppfølging av desse, og skjøtsel av offentlege uterom.

Utvikla og ta vare på ein samanhengande offentleg grøntstruktur

I arbeidet med *grøn plan* blir det lagt til rette og vidareutvikla samanhengande grønstrukturar og turvegar. For å sikra naturområde og auka naturmangfaldet er det mellom anna arbeidd med trestrategien. I 2020 blei kommunen med i eit nytt EU-prosjekt kalla *BiodiverCities* der arbeidet med naturmangfald og innbyggarinvolvering/samskaping blir kombinert.

Forvalta sjøareal føreseieleg og berekraftig

I planprogrammet til arealdelen i kommuneplanen vedteken i 2020 er forvaltning av sjøareal tema.

Berekraftig drift av landbruk

Ved komunesamslåinga blei Stavanger ein stor landbrukskommune, og klimagassutslepp frå landbruk utgjer ein betydeleg del av klimagassutsleppa til kommunen. Ein temaplan for klima og miljø i landbruket er utarbeidd, og planen blei lagd ut på offentleg høyring i desember 2020.

Redusera miljøgifter, forsøpling og luftforureining

Det er jobba systematisk med førebygging og oppfølging av tiltak for å unngå forsøpling og spreiling av miljøgifter. For å redusera luftforureining og sikra god luftkvalitet er det utarbeidd ei ny tiltaksutgreiing med handlingsplan. I handlingsplanen er piggdekkavgift og vegreinhald sentrale tiltak for å sikra god luftkvalitet.

Deling og gjenbruk

Afvallshandtering med merksemeld på gjenbruk og gjenvinning er avgjerande for å lykkast i arbeidet med ei berekraftig utvikling. Ei rekke tiltak for auka ombruk og deling er gjennomførte. Målet er å redusera avfallsmengda og auka delen av avfallet som blir materialgjenvunnen, slik at råstoff blir haldne i krinsløpet.

2.6 Kommuneorganisasjonen – Kommunen og me

Den samskapande kommunen handlar om rolla til kommunen i samfunnsutviklinga. Utviklingsarbeidet til kommunen går ikkje berre føre seg internt, men også saman med innbyggjarar, næringsliv, forskingsmiljø og frivillige organisasjonar. Samskaping – *kommunen og me* – har synleggjort behov for utvikling av kompetanse til å jobba på nye måtar.

2.6.1 Kommunen sin innsats for å utvikla og gjennomføra oppgåvene saman med innbyggjarane

Kompetanseutvikling for å halda følge med eit samfunns- og arbeidsliv i stadig endring skjer både i tverrgåande faglege arbeidsfellesskap og innanfor tenesteområde, avdelingar og arbeidsplassar.

Etablera felles forståing og kompetanse innanfor innovasjon og kontinuerleg forbetring Stortingsmeldinga om innovasjon i offentleg sektor, Meld. St. 30 (2019–2020) (regjeringa.no)

(<https://www.regjeringen.no/contentassets/14fce122212d46668253087e6301cec9/no/pdfs/stm201920200030000dddpdfs.pdf>), som kom sommaren 2020, trekker fram at kultur, leiing og kompetanse er viktige føresetnader for å lykkast med innovasjon. Å etablera arenaer der tilsette kan dela idear, erfaringar og kunnskap, bidreg til framvekst av ein levedyktig innovasjonskultur. Den første innovasjonsdagen for tilsette i Stavanger kommune blei gjennomført som eit fulldigitalisert arrangement med god fagleg spreiing, i november 2020. Ei innovasjonsverktøykasse er gjord tilgjengeleg på intranettet til kommunen.

Gjera leirarar og medarbeidrarar i stand til å arbeida på nye måtar

I samband med systematisering av den overordna leiariopplæringa har kommunen utarbeidd ein digital opplæringsplan, med i hovudsak elektroniske kurs, for alle leirarar med personalansvar. Formålet er å gi ein introduksjon til leiarrolla og kva forventningar det knyter seg til å vera leiari i Stavanger kommune. Grunnopplæring i **ansvarsområda som inngår i heilskapleg leiing** (tenestekvalitet, personal, økonomi, HMS, internkontroll og kommunikasjon), er òg sentralt.

Leiarutviklingsprogrammet FOR ANDRE, som sidan 2019 har vore for leirarar på nivå 1-3 (kommunedirektør, direktør og kommunalsjef/avdelingssjef), blei avslutta i 2020. Likevel planlegg kommunedirektøren faste samlingar for leirarar på dette nivået i 2021.

Arbeidet med ein ny arbeidsgivarstrategi har halde på gjennom heile året, men blei noko forseinka på grunn av koronapandemien. Arbeidsgivarstrategien skal seia noko om korleis Stavanger kommune skal utvikla seg som organisasjon og arbeidsgivar, til det beste for innbyggjarane i kommunen. Sentrale tema er korleis kommunen skal skaffa tilstrekkeleg kompetanse og arbeidskraft, samtidig som organisasjonen tenker nytt om korleis oppgåvene skal løysast. Samarbeid og gode arbeidsfellesskap er òg viktig. Den nye arbeidsgivarstrategien skal leggast fram for politisk behandling våren 2021.

Etter initiativ frå mellom andre Stavanger kommune har UiS etablert to nye etter- og vidareutdanningstilbod, *tenesteinnovasjon og servicedesign* og *leiing av samskapingsprosessar*. Nokre av dei tilsette i kommunen deltok på studiet i tenesteinnovasjon og nokre på samskapingsstudiet. Desse studia er døme på kompetansetiltak som inngår i satsinga til kommunen for å auka innovasjonstakten og -evna. I forlenginga av denne etter- og vidareutdanninga har kommunen etablert ein intern samskapingshub, der hensikta er å trena på metodane og verktøya i reelle oppgåver og prosjekt.

Vidareutvikla kultur for læring, deling og samarbeid

Å auka kompetansen og kunnskapen om kva digitalisering og IKT-løysingar kan bidra med i forbettings- og innovasjonsarbeidet til kommunen, er eit satsingsområde. Teknologi og digitale løysingar er sentrale verktøy i innovasjonsarbeidet. Kommunen har etablert eit nytt forum, DigIT (digitalisering og it). Her er nøkkelpersonar frå heile organisasjonen inviterte med for å skapa eit kompetanseforum og ein læringsarena, og dessutan å visa teknologiske løysingar som kan ha overføringsverdi til andre tenesteområde.

Kommunen har jobba aktivt med å legga til rette for meir bruk av data som faktabasert avgjerdsgrunnlag, som styringsinformasjon og til tenesteinnovasjon. Styrking av kompetansen til organisasjonen innanfor dataanalyse er eit sentralt verkemiddel, der til dømes datasjø og Powerbi-verktøyet er tekne i bruk for å få oversikt over, samanlikna og analysera data. Det er òg etablert eit eige analyseforum av nøkkelpersonar. Analyseforumet er ein arena for dataanalyse på tvers av organisasjonen for idéskaping, samarbeid, kompetanseutvikling, utveksling, standardisering og anna.

Datasjøen hentar inn, legg til rette og lagrar data frå ulike kjelder, slik at dataa kan brukast til ulike formål. Det er henta inn data frå fleire kjelder, system og sensorar. Dataa blir samanlikna og blir lagde til rette i dashboard og rapportar. Dataa kan òg nyttast som styringsscenario og andre tredjepartssystem. Til dømes er det laga eit styringsscenario for å effektivisera energiforbruk i idrettshallar ut frå om lokala er booka.

Det har vore mykje merksemde på arbeidet med datasjø og analyse av opne data. Opne data gir næringsliv, forskarar og samfunnet elles tilgang til data frå offentleg forvaltning slik at dataa enkelt kan brukast i nye samanhengar av

både menneske og maskiner. Stavanger kommune fekk Digitaliseringsdirektoratets pris som årets publisist 2020. Kommunen blir rosa for å legga til rette for meir bruk av offentlege data, og dermed invitera til ny næringsvekst og innovativt samarbeid.

Fleire av tenesteområda i kommunen er involverte i internasjonalt arbeid, og det er oppretta ei tverrfagleg gruppe som jobbar med dette. Informasjons- og kompetansedeling og identifisering av moglegheitsrom tidleg i prosessar spesielt knytt til prosjektsøknader står sentralt. Gruppa er i ferd med å etablera seg som eit rådgivande og koordinerande organ.

Kommunen har òg etablert eit administrativt planforum for mellom anna å sikra informasjons- og kunnskapsdeling på tvers av tenesteområda innanfor planarbeid.

Kunnskapsbasert utvikling gjennom bruk av forsking, analyse og samskapning

Forskningsbasert kunnskap set kommunen i stand til å yta gode tenester. Tenester som verkar, og som innbyggjarane treng, er avhengige av gode strukturar for forskings- og innovasjonsarbeid, og evne til å ta imot og bruka forskningsresultat i tenestutviklinga. For å styrka FoU-satsinga er ansvar for tilrettelegging av forskingsaktivitetar organisatorisk lagt til ei ny stabseining frå 1. januar 2020.

Styrking av forskingsinnsatsen til kommunane innanfor helse- og velferdstenestene skjer gjennom lokalt, regionalt og nasjonalt samarbeid. Stavanger, i rolla som motorkommune, har saman med kommunane i Sør-Rogaland arbeidd med å etablera eit interkommunalt klyngesamarbeid for forsking innanfor helse- og velferdsområda. Arbeidet er noko forseinka på grunn av koronapandemien. Eit pilotprosjekt med tilsvarende samarbeid på regionalt nivå mellom Vestland (tidlegare Hordaland og Sogn og Fjordane) og Rogaland, som blir leidd av Bergen kommune, er òg starta opp. Oppdraget er å utvikla ein regional samarbeidsmodell for forsking innanfor helse og velferd som i tillegg kan brukast av dei andre regionane i landet. Den lokale klynga er representert ved Stavanger og Sandnes, Ryfylke, Jæren og Dalane. KS sentralt har ansvar for det nasjonale nivået i denne satsinga.

Med utgangspunkt i stortingsmelding om nasjonal helse- og sjukehusplan 2020–2023, [Meld. St. 7 \(2019–2020\)](#) (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-7-20192020/id2678667/>), har regjeringa etablert ein struktur med 19 helsefellesskap mellom kommunar og sjukehus. I helsefellesskapa møtest representantar frå helseføretak, kommunar, lokale fastleggar og brukarar for å planlegga og utvikla tenestene saman. Stavanger ingår i helsefellesskap med Helse Stavanger og dei andre 14 kommunane i Sør-Rogaland. På kommunenesida er det ein klyngestruktur med Stavanger og Sandnes, Ryfylke, Jæren og Dalane.

På vegner av helsefellesskapet har Stavanger kommune gjennomført konkurranse om eit utgreiingsoppdrag knytt til framtidige behov for spesialist- og kommunehelsetenester, med utgangspunkt i demografisk og epidemiologisk utvikling i Sør-Rogaland. Utgreiinga skal presentera sentrale utviklingstrekk dei siste ti åra og framskrivingar til 2035.

For å analysera og overvaka covid-19-situasjonen etablerte Stavanger kommune eit samarbeid med analysemiljøet i Helse Stavanger HF. Partane hjelper kvarandre med data og vurderingar. Funn og data blir delte med dei andre kommunane og aktørane.

Det er òg starta eit grundigare, tverrfagleg samarbeid om forankring av framskrivingar og scenarium for befolkningsutvikling, som felles kunnskapsgrunnlag til tenesteleveransane til kommunen. Stavanger har inngått avtale med SSB om tilgang til rådata, for å kunna dra nytte av desse dataa i utviklinga av det interne analysemiljøet til kommunen.

Stavanger har inngått avtale med SSB om tilgang til rådata, for å kunna dra nytte av desse dataa i utviklinga av det interne analysemiljøet til kommunen.

Stavanger kommune deltek på fleire nasjonale og internasjonale arenaer, mellom dei Nordic Smart Cities Network, der kommunen blei kjend med eit finsk smartbyprosjekt. I Stavanger fekk prosjektet nemninga Kvikkttest, og første gong Kvikkttest blei gjennomført, var ved utforming av park i Lervig. Kvikkttest er ein prosess der kommunen går ut med ei utfordring, og inviterer bedrifter til å testa nye produkt og tenester som kan vera med på å løysa utfordringa. Ein kvikkttest blir gjennomført på seks månader, og bruker open konkurranser slik at gründerar og

oppstartsselskap skal kunna delta. Eit mål med å gjennomføra ein kvikktest er læring, både for kommunen og for bedriftene som deltek. Doga har valt ut dette som beste praksis-prosjekt inn under *Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn*.

2.6.2 Kommunen sin innsats for å utvikla og ta i bruk nytte, digitale løysingar

Innføre brukarvennlege digitale løysingar som fungerer saman med kvarandre

Koronapandemien har gitt organisasjonen eit kompetanseløft innanfor bruk av digitale løysingar og gjennomføring av virtuelle møte. Mellom anna er Teams teke i bruk som verktøy for digital samhandling. Kommunen har òg teke i bruk ei rekke andre nye digitale løysingar. Til dømes er ein ny søkemotor (Ayfie Locator) på plass, og ei ny intranettløysing er lansert.

Sette innbyggjarar og medarbeidarar i stand til å bruka digitale løysingar

Forprosjektet *Digihjelpen*, som kartlegg behovet for auka digital kompetanse blant innbyggjarane i kommunen, blei gjennomført med brei deltaking. Dette innsiktsarbeidet skal nyttast i ulike pilotprosjekt i 2021, og i vidareutvikling av innbyggartenester.

Kommunen har utarbeidd fleire dokument med svar på IKT-spørsmål som er tilgjengelege for alle medarbeidarane. Dette bidreg til at tilsette sjølvé finn løysingar på IKT-problema sine raskt og effektivt. I tillegg har det blitt mogleg å chatta direkte med IT-avdelinga om IKT-problemstillingar. Opplæringsplanar for systemansvarlege er òg utvikla og tekne i bruk. Kurs innanfor informasjonstryggleik og personvern har vore ei prioritert satsing.

Digitalisera arbeidsprosessar

Den raske teknologiske utviklinga har opna nye effektiviseringsmoglegheiter. Robotisert prosessautomatisering (RPA) er ein teknologi som kan minimera, og enkelte stader eliminera, manuelle arbeidsprosessar. Målet med robotisering av arbeidsprosessar er å automatisera enkle og repetitive arbeidsoppgåver slik at tilsette kan bruka tida på meir avanserte oppgåver. Stavanger kommune har hatt ei aukande satsing på robotisering i samband med automatisering av arbeidsprosessar. Kompetansen innanfor robotisering i organisasjonen har auka, og fleire automatiseringsprosessar er utvikla og sette i drift gjennom året.

3 Økonomisk resultat

Stavanger kommune har gode økonomiske resultat i eit år med uvisse prognosar. Konsolidert rekneskap viser eit netto driftsresultat på 4,1 prosent av samla driftsinntekter, medan rekneskapen for kommunekassen viser eit netto driftsresultat på kr 448 mill., tilsvarande 3,8 prosent. Bakgrunnen er utsette oppgåver, lågare pensjons- og lønnsoppgjer og statlege korona-kompensasjonar som kom på slutten av året. Fond er styrkt og gir eit auka handlingsrom på kort sikt, samtidig som aukande gjeldsgrad og utsette oppgåver vil utfordra kapasiteten og dei økonomiske rammene til kommunen i 2021 og åra framover.

3.1 Økonomiske hovudtal

Kapittelet Økonomisk resultat handlar i all hovudsak om Stavanger kommune eksklusiv kommunale føretak. Konsoliderte tal er kort omtalte i kapittel 3.7. Nærare detaljar for kommunen som ei økonomisk eining finst i kapittel 14. Dei kommunale føretaka er omtalte særskilt i kapittel 11.

Drifts- og investeringsrekneskapen til Stavanger kommune er i 2020 gjort opp etter den nye kommunelova og reglane i *forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner*. 2020 er det første året i den nye samanslårte kommunen, og historiske samanlikningstal finst ikkje. Estimerte tal er nytta i enkelte samanhengar for å skissera utviklingstrekk.

God økonomisk måloppnåing i eit år med uvisse

Årsrekneskapen til Stavanger kommune viser eit netto driftsresultat på kr 448 mill., tilsvarande 3,8 prosent av samla driftsinntekter. Nivået er betre enn det budsjetterte driftsresultatet på 0,8 prosent, og fører til at fond er styrkt med kr 233,5 mill. meir enn planlagt ved utgangen av året.

Netto driftsresultat er disponert til kr 252 mill. i planlagd eigenfinansiering av investeringane til kommunen og til kr 196 mill. i samla netto-overføring til bundne driftsfond- og disposisjonsfond i tråd med forskrifter og tidlegare politiske vedtak.

Justert budsjett

Kommunestyret vedtek fleire endringar i budsjettet i løpet av budsjettåret, jamfør tertialrapportar og eventuelle spesielle økonomiske saker. Endringane blir innarbeidde i «justerte budsjett», og omgrepet blir nytta om det sist vedtekne budsjettet i budsjettåret. Omgrepet «opphevleg budsjett» blir nytta om det første budsjettvedtaket til kommunestyret og dermed det budsjettet som gjeld ved inngangen av budsjettåret, dvs. det budsjettet som blir vedteke i desember i året før budsjettåret.

Hovudårsaka til eit høgare resultat enn **justert budsjett** er utsette oppgåver, lågare lønnsoppgjer og pensjonsavrekningar, og dessutan høgare skatteinntekter og statlege korona-kompensasjonar på slutten av året.

I 2020 har føresetnadene endra seg kontinuerleg – og betydeleg – frå budsjettet opphevleg blei vedteke. Koronasituasjonen har i periodar ført til stor grad av uvisse. Endringar i smitteutvikling, og dessutan råda og tiltaksstrategiane til myndighetene, påverka den økonomiske utviklinga til kommunen, på både kostnads- og inntektssida. For enkelte tenester er smitteverntiltak integrerte i drifta, og dette inneber at det kan vera krevjande å skilja ut koronakostnadene frå ordinær drift. Ved årsslutt har rammetilskot og skjønnstilskot på inntektssida auka med 6,4 prosent med bakgrunn i koronasituasjonen. Statlege ordningar dekkjer i all hovudsak dei kortsiktige effektane i 2020. Langtidseffektane for kommuneøkonomien er langt frå avklarte.

Gjennom året er budsjetttrammene til tenesteområda blitt styrkte med 3,5 prosent, og størstedelen er relatert til koronapandemien. Tenesteområda brukte kr 40 mill. mindre enn justert budsjett i 2020.

Grunna koronarestriksjonar har fleire verksemder i periodar hatt redusert aktivitet i den ordinære drifta, eksempelvis dagsenter, avlasting, barnehage og SFO. Samtidig er fleire tenesteområde påførte nye oppgåver for å handtera pandemien. Dei nye oppgåvene er løyste gjennom både omdisponering av ressursar og personell, og ved tilføring av ekstra ressursar. Ein del prosjekt og anna planlagt arbeid er utsett eller har starta opp seinare. Mindreforbruket kjem dermed i stor grad av ei utsetting av kostnadene.

Berekraftig investeringsnivå i 2020

Brutto investeringsutgifter sett bort frå finansielle anleggsmidlar blei kr 1 008 mill. i 2020 og om lag kr 74 mill. lågare enn justert budsjett. Årsaka er endra finansiell framdrift på fleire prosjekt. Investeringsinntektene, med unntak av bruk av lån, blei kr 376 mill. og er kr 12 mill. høgare enn justert budsjett. Samla investeringsnivå blei lågare enn forventa, også når det blir målt opp mot inntektsnivået til kommunen, og bidreg dermed til ei økonomisk berekraftig utvikling.

Investeringsrekneskapen viste ei overskotsfinansiering på kr 282,4 mill. etter førebels rekneskapsavslutning med bakgrunn i budsjettføresetnadene. I tråd med nye forskrifter er dette gjort opp ved å stryka lån med kr 195,43 mill. og redusera bruken av ubundne investeringsfond med kr 87 mill.

Vidare i dette kapittelet følger først dei overordna talstorleikane og deretter meir detaljerte analysar av drifts-, investerings- og balanserekneskapen. Til slutt blir finansforvaltninga for 2020 og den konsoliderte rekneskapen for Stavanger kommune som juridisk eining omtalt.

3.1.1 Økonomiske måltal

Ny kommunelov stiller krav til å forvalta økonomien slik at den økonomiske handleevna blir sikra over tid, og til å vedta finansielle måltal for utviklinga av kommuneøkonomien. Kommunane som blei slått saman til Stavanger kommune i 2020, hadde tradisjon for å ha merksemd på overordna økonomiske mål. Fellesnemnda vedtok fem viktige finansielle målsettingar for arbeidet med økonomiplanen 2020–2023, og desse blei vidareførte av det nye kommunestyret ved behandlinga av planen. Måla kjem fram av tabell 3.1.

Økonomiske mål	Mål	Opphavleg budsjett 2020	Justert budsjett 2020	Rekneskap 2020
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	> 2 %	1,0 %	0,8 %	3,8 %
Investeringsnivå i prosent av driftsinntektene	< 11-12 %	11 %	11 %	9 %
Investeringar, del eigenfinansiering	> 50 %	70 %	64 %	57 %
Gjeldsgrad, brutto lånegjeld (ekskl. startlån) i prosent av driftsinntektene	< 60 %	71 %	69 %	65 %
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene	> 6 %	5,7 %	6,9 %	9,0 %

Tabell 3.1 Finansielle målsettingar

Økonomiske prioriteringane

Dei økonomiske måla skal vera førande for dei økonomiske prioriteringane. Dei skal bidra til å halda oppe ein berekraftig økonomi på lang sikt, ta vare på handlefridom, og dessutan unngå at ein over tid set av eit for lågt beløp til bevaring av formue. Måla kan avvika i det enkelte budsjett- eller rekneskapsåret, men må oppnåast over tid for å skapa ein robust og berekraftig økonomi. Analysar av historiske måltal viser at dei overordna styringsmåla heng saman.

I første omgang gjeld måla for kommunekassen. Kommunale føretak inngår likevel i den samla juridiske eininga og kan ikkje avvika vesentleg utan at det påverkar økonomien i kommunekassen. Nærare omtale av konsoliderte måltal finst i kapittel 3.7.2. Kommunestyret er ansvarleg for den samla økonomien.

Netto driftsresultat blei på 3,8 prosent og er betydeleg betre enn budsjettet i 2020. Målet er minimum 2,0 prosent på kort sikt og 3,0 prosent på lengre sikt. Eigenfinansieringsgrada blei 57 prosent og innfrir den langsiktige målsettinga til kommunen på minimum 50 prosent. Gjeldsgrada hamna på 65 prosent og noko over målet om lågare enn 60 prosent. Investeringane utgjorde 9 prosent av driftsinntektene i 2020. Årsoppgjerdisposisjonane førte til eit styrkt disposisjonsfond, og nivået hamna på 9,0 prosent av driftsinntektene. Alle måloppnåingar blei betre enn budsjettet, og alle utanom gjeldsgrada nådde ønskt nivå.

Kommunesamanslåinga mellom Stavanger, Finnøy og Rennesøy kommunar fører til at historiske måloppnåingar ikkje blir samanliknbare fullt ut eller kan bereknast i ettertid for ein samla kommune. Slike tal er likevel brukte i det følgande for å skissera utviklingstrekk for det enkelte måltalet.

3.1.2 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er ein av dei viktigaste indikatorane for økonomisk balanse. Netto driftsresultat kjem fram når driftsutgiftene, avdrag på lån og netto renteutgifter er trekte frå driftsinntektene. Netto driftsresultat viser overskotet på årets drift før disponering av midlar til overføring til investeringar, og dessutan bruk av og avsetningar til fond.

Netto driftsresultat i 2020 blei kr 447,9 mill. og utgjorde 3,8 prosent av driftsinntektene til kommunen.

Budsjettjustert netto driftsresultat var på 0,8 prosent. Opphavleg budsjett tilsa 1,0 prosent i netto driftsresultat etter ein krevjande budsjetterings- og konsolideringsprosess.

Hovudårsaka til eit høgare resultat enn justert budsjett er utsette oppgåver, lågare lønnsoppgjer og pensjonsavrekningar, og dessutan høgare skatteinntekter og statlege korona-kompensasjonar på slutten av året.

Netto driftsresultat må også sjåast over tid. Dei siste fem åra har Stavanger kommune erfart eit netto driftsresultat som i snitt er over det langsiktige målet om minimum 3 prosent. Høgare skatteinngang nasjonalt enn forventa har særleg bidrige til dei gode resultata i åra etter omstillingane i 2013-2014. Utviklinga over tid viser i figur 3.1.

500

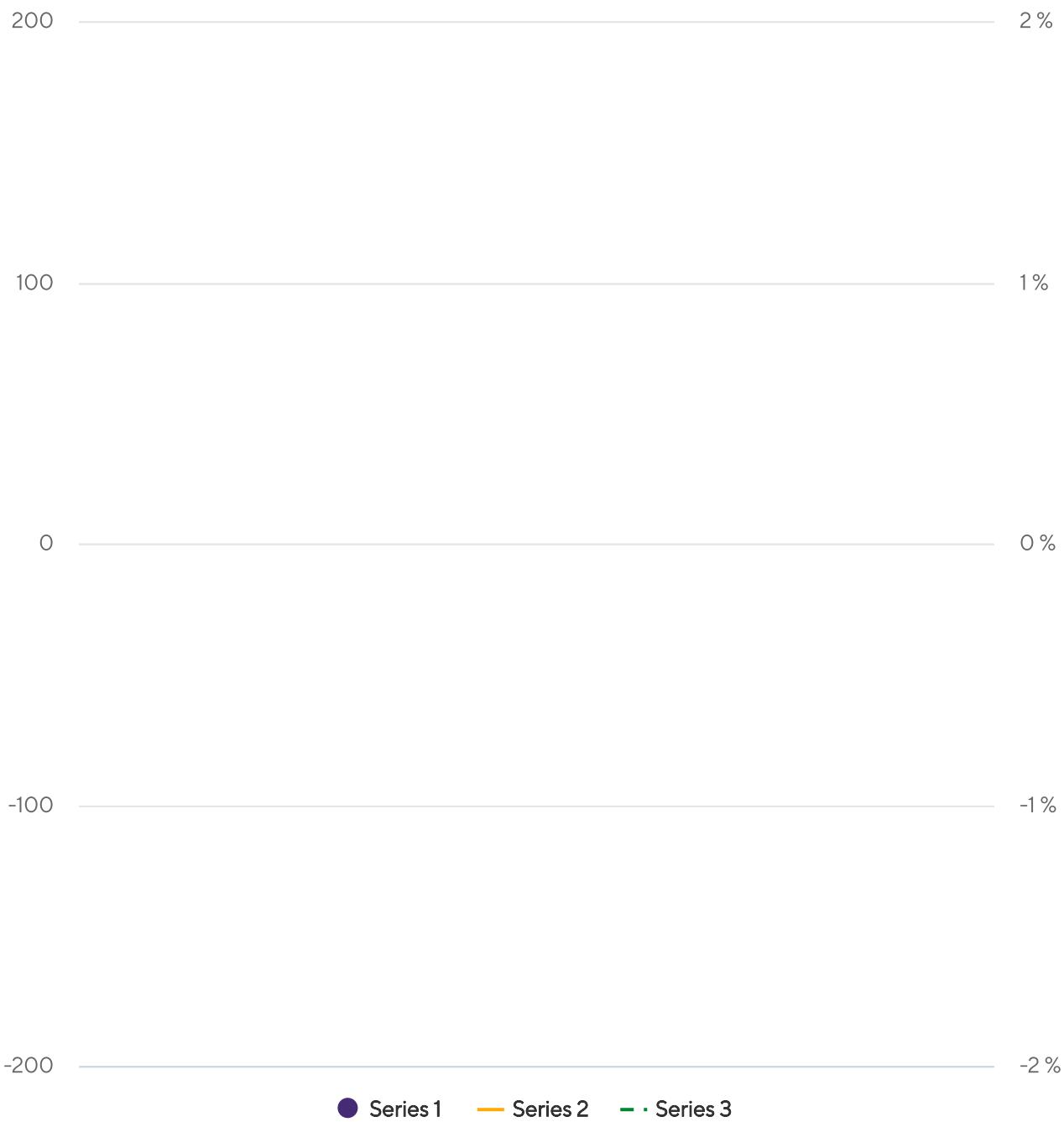
5 %

400

4 %

300

3 %

Figur 3.1 Netto driftsresultat i kroner og prosent av brutto driftsinntekter for tidlegare Stavanger kommune i åra 2011-2019 og ny samanslått kommune i 2020

Netto driftsresultat for ASSS-kommunane fall frå 3,0 prosent i 2019 til 2,7 prosent i 2020, medan gjennomsnitt alle kommunar auka frå 1,4 prosent i 2019 til 2,2 prosent i 2020. (2020 er ureviderte tal for kommunane eksklusive kommunale føretak.) For Stavanger kommunes konsoliderte rekneskap (kommunekasse inkl. kommunale føretak) er netto driftsresultat 4,1 prosent i 2020 (2,4 prosent i 2019 for tidlegare Stavanger kommune).

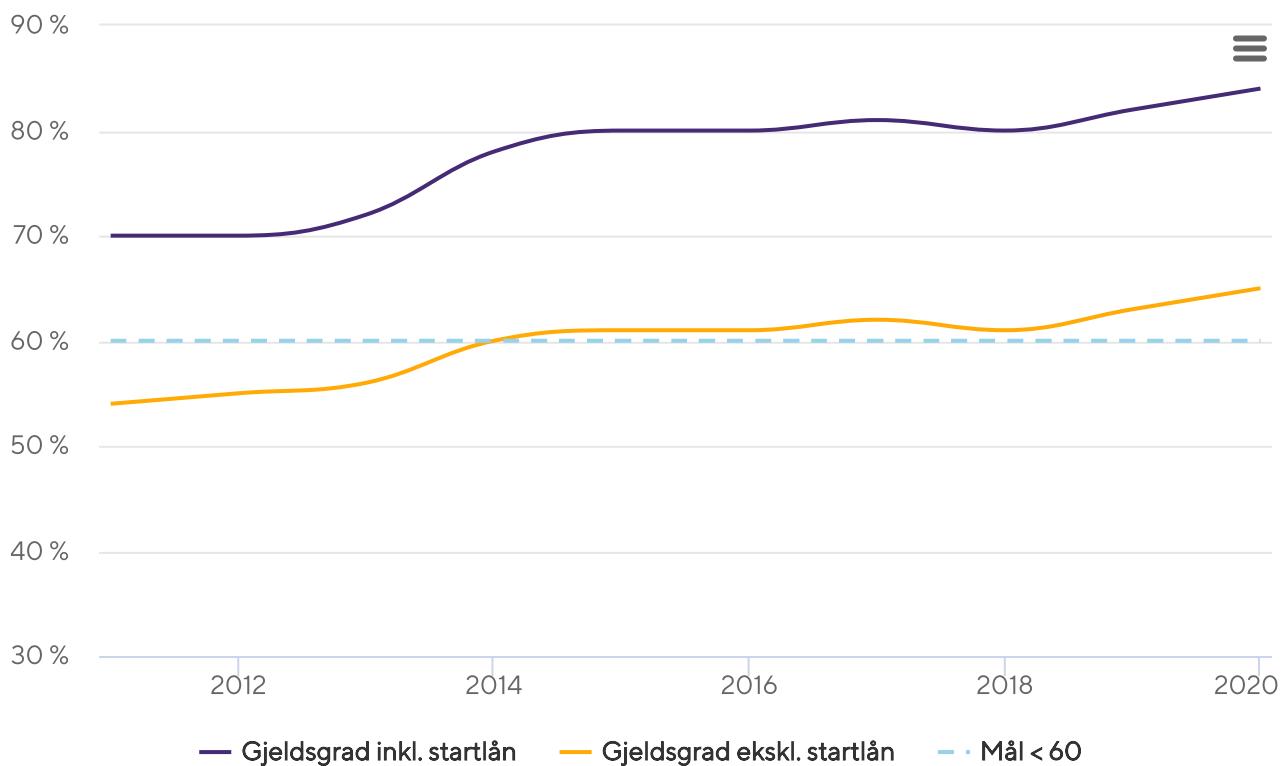
3.1.3 Gjeldsgrad

Gjeldsgrad

Gjeldsgrada viser forholdet mellom brutto lånegjeld og driftsinntekter (ekskl. finansinntekter), og er eit nøkkeltal som gir ein indikasjon på den økonomiske handlefridommen til kommunen. Startlån er inkludert i brutto lånegjeld.

Ved utgangen av 2020 hadde kommunen ei brutto lånegjeld på kr 9,9 mrd., og startlån utgjorde kr 2,3 mrd. Dette gav ei gjeldsgrad inklusiv startlån på 84 prosent, og ei gjeldsgrad eksklusivt startlån på 65 prosent. Opphavleg budsjett 2020 innebar ei gjeldsgrad på 71 prosent. Resultatet blei lågare grunna høgare inntekter og lågare låneopptak enn budsjettet.

Gjeldsgrada var følgeleg også i 2020 i overkant av det langsiktige målet på 60 prosent.

Figur 3.2 Gjeldsgrad for tidlegare Stavanger kommune i åra 2011-2019 og ny samanslått kommune i 2020

3.1.4 Eigenfinansiering av investeringar

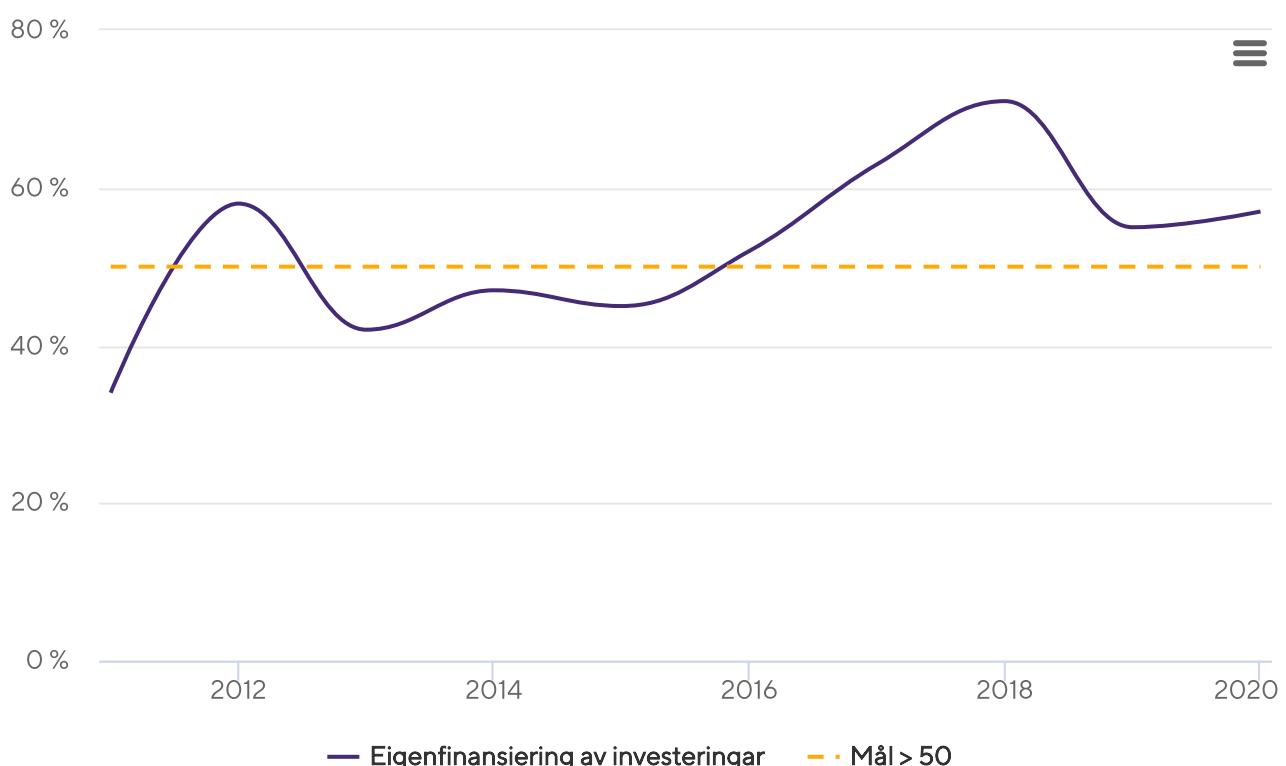
Eigenfinansiering

Eigenfinansiering blir brukt om dei midlane kommunen sjølv har og prioriterer til å finansiera investeringane, til forskjell frå lånefinansiering. Grada av eigenfinansiering fortel kor stor del desse midlane utgjer av investeringane.

Den langsiktige målsettinga til kommunen er at investeringane over tid bør vera minst 50 prosent eigenfinansierte for å unngå at for store lånekostnader blir velta over på framtidige generasjonar.

Eigenfinansiering av investeringar i 2020 svarer til 57 prosent av brutto investeringsutgifter (eksklusivt avdrag og utlån til startlån, Stavanger boligbygg KF og Stavanger utvikling KF og avsetninga). Dette er lågare enn nivået på 64 prosent, som blei forventa ved rapporteringa per 31. oktober. Det langsiktige målet til kommunen blei innfridd i 2020.

Nivået på eigenfinansieringsgrada varierer frå år til år og er avhengig av storleiken på dei ulike eigenfinansieringskjeldene, og dessutan investeringsnivået. Dette er nærmere omtalt i kapittel 3.2.1 (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/3-okonomisk-resultat/3-2-analysar-av-investeringsrekneskaper/3-2-1-investeringsutgifter/>). Figur 3.3 viser eigenfinansieringsgrad av investeringar i perioden 2011-2020.

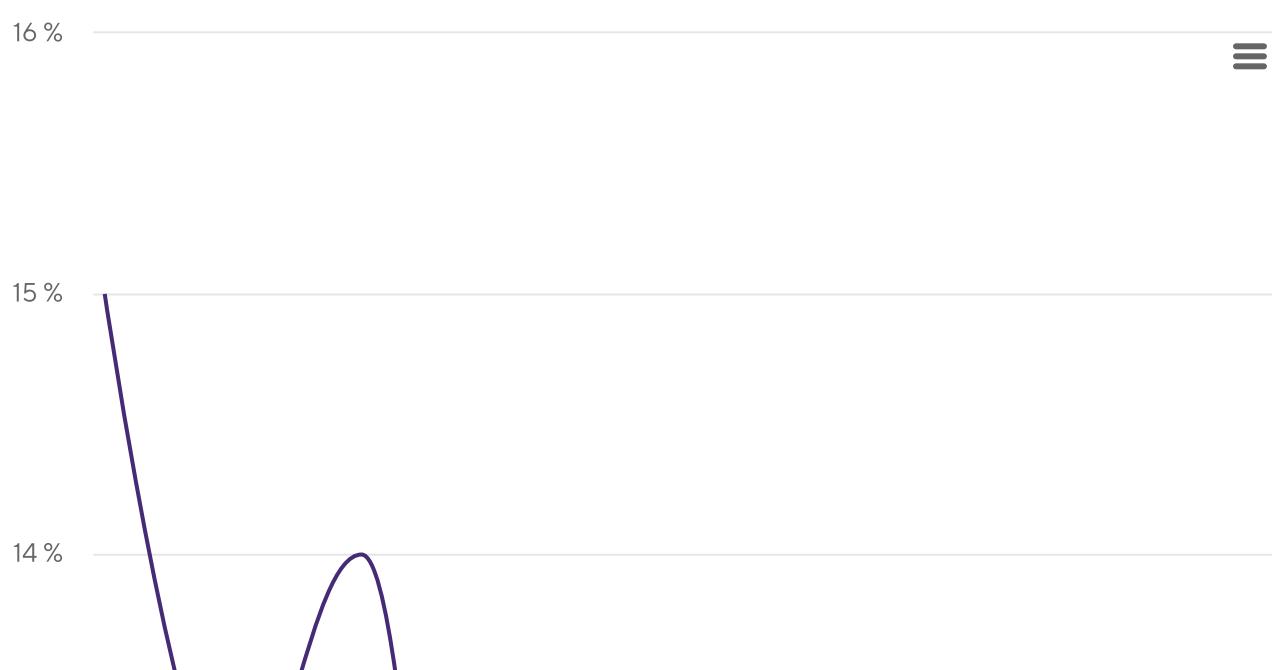

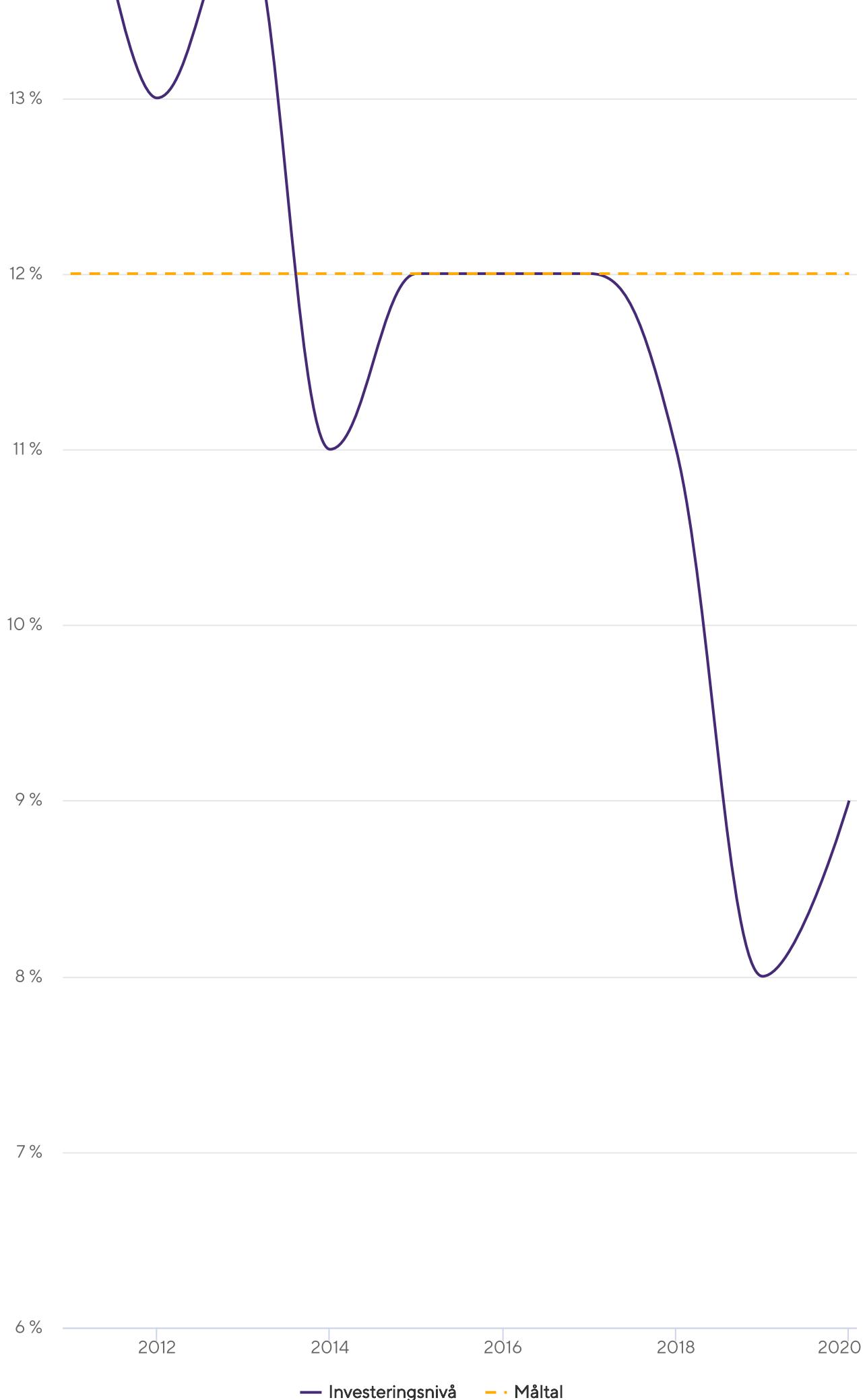
Figur 3.3 Eigenfinansiering av investeringar for tidlegare Stavanger kommune i åra 2011-2019, og ny samanslått kommune i 2020

3.1.5 Investeringsnivå

For å bidra til ein god balanse mellom dei finansielle målkrava og behovet til kommunen er det avgjerande å ha eit investeringsnivå som samsvarer med dei løpende inntektene til kommunen. Målsettinga er å ha eit investeringsnivå som ikkje er høgare enn 11-12 prosent av driftsinntektene.

Figur 3.4 viser at investeringsnivået i 2020 er på 9 prosent av driftsinntektene. Utviklinga har vore i ønskt retning sidan toppåra 2010-2013.

Figur 3.4 Investeringsnivå i prosent av driftsinntektene for tidlegare Stavanger kommune i åra 2011-2019, og ny samanslått kommune i 2020

3.1.6 Disposisjonsfond

Disposisjonsfond

Eit disposisjonsfond gir ein økonomisk robustheit til å møta den betydelege risikoene som ligg i den samla tenesteutøvinga og i investeringsprosjekta til ein kommune. I tillegg gir det økonomisk handlekraft når føresetnadene endrar seg raskt i uønskt retning. Disposisjonsfullmakta og ansvar for fondsnivå ligg hos kommunestyret.

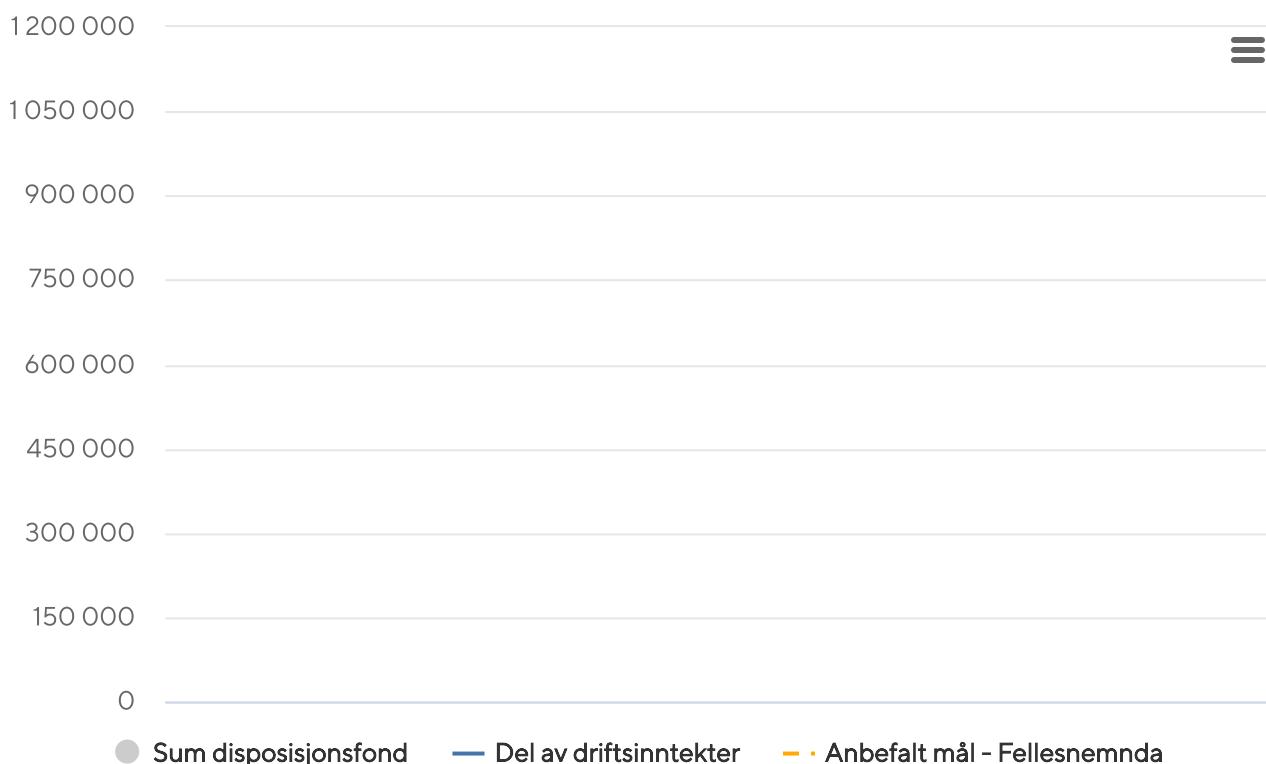
Fellesnemnda for nye Stavanger kommune bad om at disposisjonsfond bør utgjera minimum 6 prosent av driftsinntektene i 2019, jf. FN sak 37/18 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/693275?agendaItemId=215859>). Målet har i ettertid vore førande for det nye kommunestyret si behandling av budsjett- og økonomisaker for 2020 og er innlagt som prikka linje i figur 3.5 sidan det ikkje har vore eit gjeldande mål historisk.

Stavanger kommune oppnådde disposisjonsfond på 9,0 prosent av driftsinntektene ved utgangen av 2020. I motsetning til tidlegare år er dette målt etter at årsrekneskapen er gjort opp, jf. nye forskrifter. Auken inneber at driftsinntektene i 2020 i større grad dekte dei løpende driftskostnadene og i tillegg kunne bidra til å finansiera investeringane slik kommunestyret føresette ved budsjettbehandlinga. Resterande midlar har styrkt fondet til kommunen.

Til samanlikning er gjennomsnittleg nivå på 10,5 % for alle kommunane (ureviderte tal 2020).

Sjølv om lokalt anbefalt nivå er oppnådd, viser den historiske utviklinga og ikkje minst uvissa som har rådd i 2020, kor viktig det er å bygga opp disposisjonsfond i gode tider for å skapa handlekraft både no og i framtida. I tillegg skal fondet dekka planlagde, men enno ikkje gjennomførte oppdrag som kommunestyret allereie har bestilt.

Sjå nærmare omtale av samansetninga av fonda og bevegelsane i år i avsnitt 3.4.2.

Figur 3.5 Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter i perioden 2013-2020. Historiske tal er samanslått til nye Stavanger kommune.

3.2 Analysar av investeringsrekneskapen

Hovudprioriteringar 2020

Hovudprioriteringane i investeringsbudsjettet har vore bygging og rehabilitering av skular, barnehagar, bufellesskap, brannstasjonar og administrasjonsbygg. Reguleringsarbeid og utvikling av prosjekta i Lervigskvartalet har vore prioritert i 2020. Innkjøp og utvikling av eigedommar, rehabilitering og oppføring av nye park- og idrettsanlegg har også vore gjort gjennom året. Det har vore høg aktivitet innanfor byomformingstiltak, som påverkar investeringane på vatn- og avløpsområdet.

Ferdigstilte byggeprosjekt:

- Hinna garderobe og klubbhus
- Nye Tou byggetrinn 3
- Sykkelparkering OK23
- Hinna bufellesskap
- Vardeneset barnehage
- Smiene barnehage

Investeringsrekneskapen omfattar utgifter og inntekter til investeringar i bygg og anlegg, kjøp og sal av aksjar/delar, renter og avdrag, vidare utlån og utlån av eigne midlar. I investeringsrekneskapen blir det i tillegg ført avsetningar og bruk av fond til investeringsformål.

	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Opphavleg budsjett 2020
Investeringar i varige driftsmidlar	1 003 720	1 081 833	78 113	1 178 458
Tilskot til andre sine investeringar	4 307	0	-4 307	0
Investeringar i aksjar og egedelar i selskap	26 309	27 532	1 223	23 632
Utlån av eigne midlar	75 330	270 760	195 430	270 760
Sum investeringsutgifter	1109 666	1380 125	270 459	1 472 850
Kompensasjon for meirverdiavgift	99 643	136 574	36 931	136 462
Tilskot frå andre	157 174	117 988	-39 186	47 100
Sal av varige driftsmidlar og finansielle anleggsmidlar	55 240	45 220	-10 020	132 000
Mottatte avdrag på utlån av eigne midlar	63 525	65 927	2 402	65 927
Bruk av lån	521 932	717 362	195 430	637 041
Sum investeringsinntekter	897 513	1 083 071	185 558	1 018 530
Overføring frå drift	252 298	252 190	-108	259 334
Netto avsetningar til eller bruk av bundne investeringsfond	2 708	747	-1 961	0
Netto avsetningar til eller bruk av ubundne investeringsfond	-42 852	44 117	86 969	194 986
Sum overføring frå drift og netto avsetningar	212 153	297 054	84 901	454 320
Framført til inndekning i seinare år (udekt beløp)	0	0	0	0

Tabell 3.2 Oversikt investering 2020. Tal i tusen kr

Brutto investeringsutgifter eksklusive finanstransaksjonar blei kr 1 008 mill. i Stavanger kommune i 2020. Investeringsmidlane gjekk mellom anna til skular, barnehagar, bufellesskap, innbyggartorg, brannstasjonar og administrasjonsbygg. Hinna bufellesskap og barnehagane Smiene og Vardeneset er blant prosjekta som blei ferdigstilte i 2020. Innkjøp og utvikling av eigedommar og rehabilitering og oppføring av nye park- og idrettsanlegg har òg vore gjort i 2020.

Endra finansiell framdrift i gjennomføring av fleire investeringsprosjekt og lågare utlån av eigne midlar til kommunale føretak førte til at finansieringsbehovet i 2020 blei kr 282,4 mill. lågare enn justert budsjett.

Etter førebels rekneskapsavslutning i tråd med budsjettføresetnadene viste investeringsrekneskapen ei overskotsfinansiering på kr 282,4 mill. som blei gjort opp ved strykking av lån på kr 195,43 mill. og redusert bruk av ubundne investeringsfond (kr 87 mill.).

Eigenfinansieringa av investeringane blei høg og hamna på 57 prosent. Samtidig viser gjelda, målt som del av inntektene, ein svak vekst og utgjer 65 prosent, noko over målkravet på 60 prosent.

3.2.1 Investeringsutgifter

	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Opphavleg budsjett 2020
Investeringar i varige driftsmidlar	1 003 720	1 081 833	78 113	1 178 458
Tilskot til andre sine investeringar	4 307	0	- 4 307	0
Investeringar i aksjar og egedelar i selskap	26 309	27 532	1 223	23 632
Utlån av eigne midlar	75 330	270 760	195 430	270 760
Sum investeringsutgifter	1109 666	1380 125	270 459	1472 850

Tabell 3.3 Utgifter i investeringsrekneskapen 2020. Tal i tusen kr

Investeringsutgiftene blei kr 1 109,7 mill. og kr 0,3 mill. lågare enn justert budsjett og kjem av lågare investeringar i varige driftsmidlar og mykje lågare utlån av eigne midlar.

Brutto investeringsutgifter eksklusive finanzielle anleggsmidlar (aksjar og utlån) blei kr 1 008 mill. i 2020. Det er kr 74 mill. lågare enn justert budsjett. Mindreforbruket kjem av endra framdrift i gjennomføringa av fleire investeringsprosjekt. Investeringsprosjekt går ofte over meir enn eitt kalenderår. Budsjett- og rekneskapstal må sjåast samla over ein periode på 2-3 år, fordi avvika mellom budsjett og rekneskap i det enkelte året hovudsakleg kjem av tidsforskyvingar, det vil seia endra finansiell framdrift.

Tidsforskyvingar har ulike årsaker, til dømes uventa forhold i samband med grunnerverv, endra vedtak knytte til reguleringsplanar, omfattande kontraktsforhandlingar og anna finansieringstidspunkt enn tidlegare føresett.

Investeringar i aksjar og delar i selskap handlar i all hovudsak om det årlege eigenkapitalinnskotet i KLP (25 mill.).

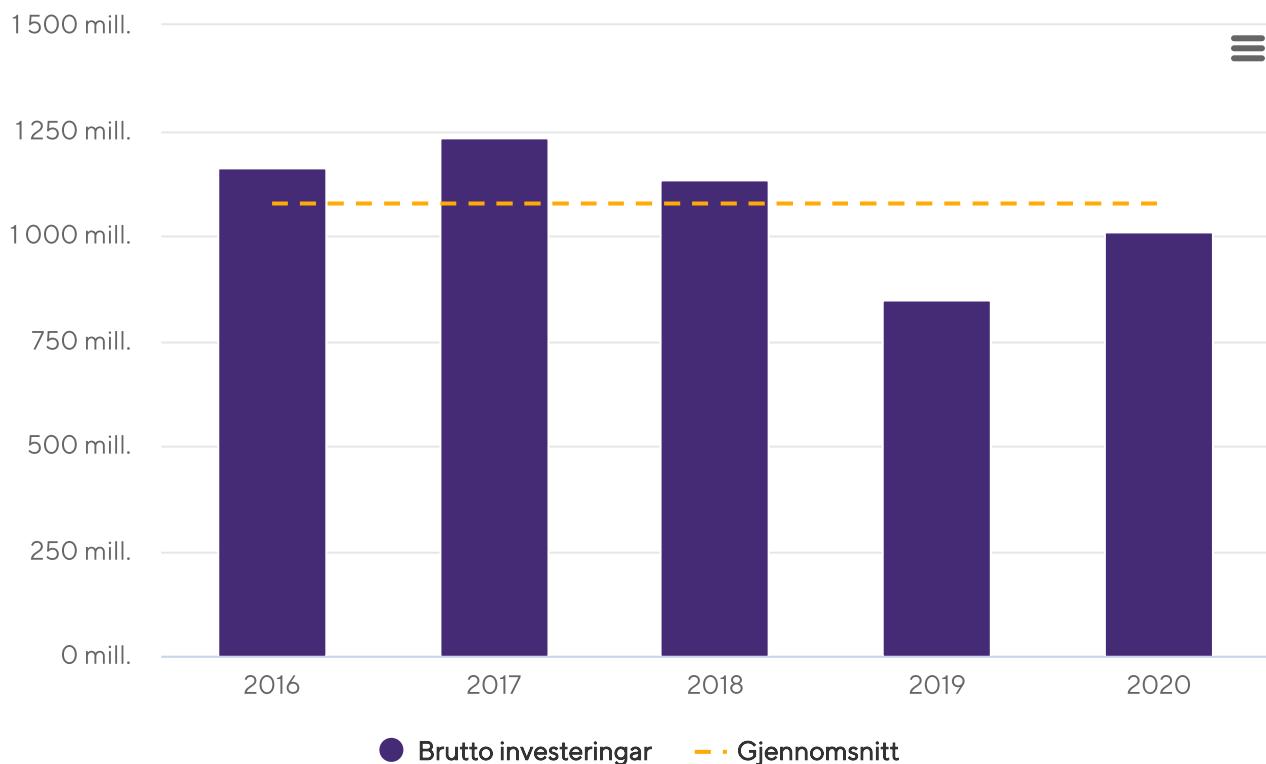
Det var budsjettert med eit låneopptak i kommunekassen for vidare utlån til føretaka på kr 270,8 mill. i 2020. Som følge av endringar i ny kommunelov skal internt utlån avgrensast til det som faktisk finansierer investeringar i kommunalt føretak. Dette betyr at det ikkje skal vera ubrukta lånemidlar frå interne innlån i føretaket.

Regnskapsført utlån til Stavanger boligbygg KF og Stavanger utvikling KF var på kr 75,3 mill. Avviket mellom rekneskap og budsjett bidrog til eit mellombels udisponert beløp i investeringsrekneskapen – som blei redusert gjennom strykkingar av bruk av lån med kr 195,43 mill.

Investeringsprosjekt 2020

Investeringsprosjekt er ofte fleirårige, og blir følgde opp mot den totale kostnadsramma for prosjektet. Likevel skal utgiftene i investeringsrekneskapen følgast opp årleg mot løyvingane. Årsbudsjettet er ein bindande plan for midlane til kommunen og bruken av desse i budsjettåret.

Brutto investeringsnivå i kommunekassen ekskludert finanstransaksjonar dei siste fem åra kjem fram av figur 3.6.

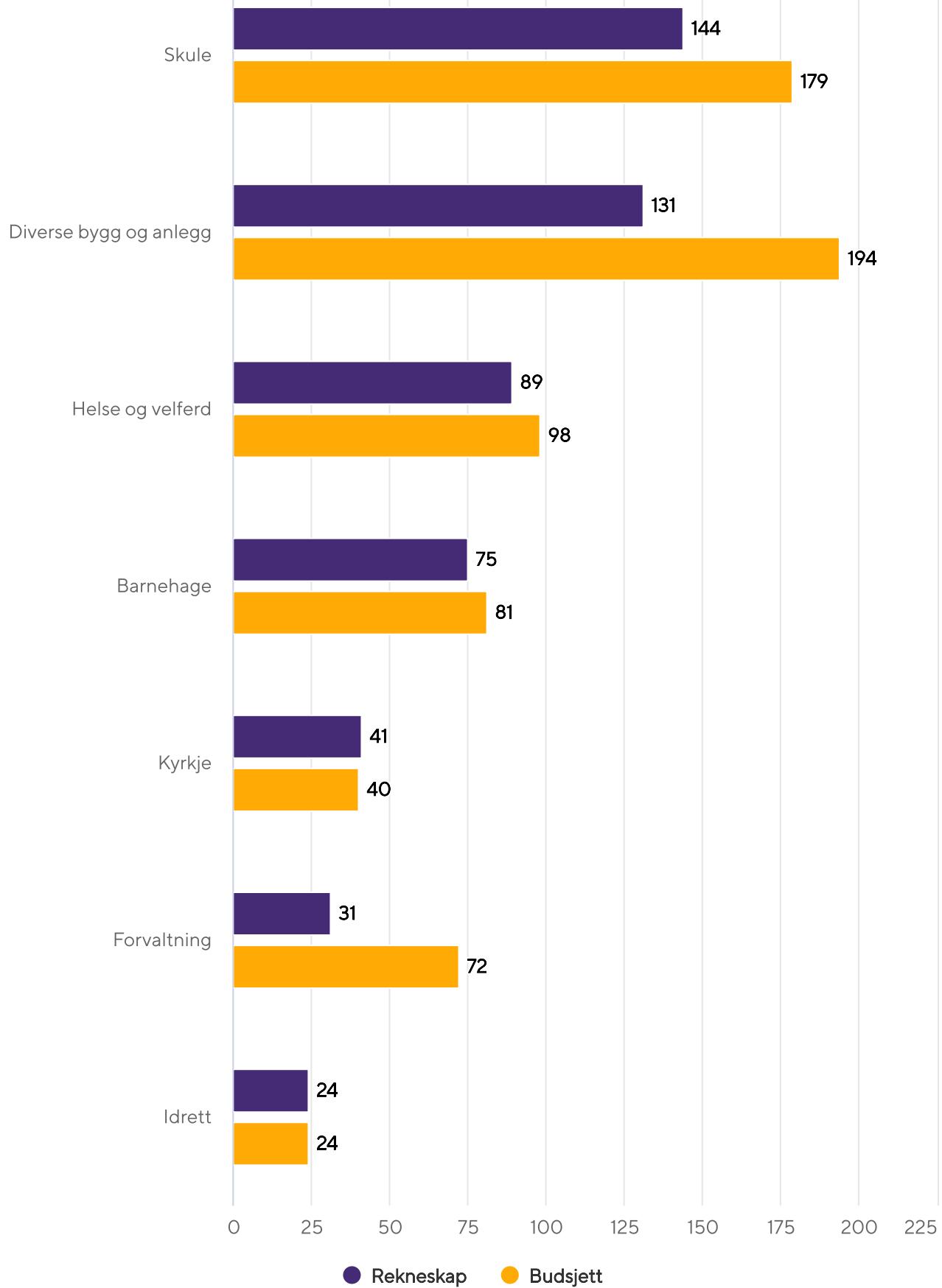
3.6 Brutto investeringar ekskludert finanstransaksjonar 2016-2020. Tal i millionar kr

Tal frå 2016–2019 er frå Stavanger kommune før kommunesamnslåinga. Gjennomsnittleg årleg investeringsnivå dei siste fem åra har vore på kr 1 076 mill. Investeringsnivået i 2020 blei kr 68 mill. lågare enn gjennomsnittet for dei siste fem åra.

Løyvingsoversikt investering del 2 (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/14-arsrekneskapar-og-noter/>) gir ei detaljert oversikt over investeringsprosjekt i 2020 og forbruket per prosjekt. Meirforbruket/mindreforbruket i prosjekta kjem i stor grad av tidsforskyvingar, og er eit avvik i forhold til årsbudsjettet for prosjekta. Det betyr ikkje at investeringsprosjekta kostar meir eller mindre enn planlagt totalt sett, men det forklarer avviket mellom rekneskapsførte brutto investeringsutgifter og brutto investeringsbudsjett.

Figur 3.7 viser korleis investeringane fordeler seg etter formål i 2020.¹

Figur 3.7 Brutto investeringar 2020 per formål. Tal i millionar kr

Vatn, avløp og renovasjon (VAR)

Investeringsbudsjettet innanfor vatn, avløp og renovasjon var på kr 175 mill., og årsrekneskapen viser eit forbruk på kr 190 mill. Det var eit meirforbruk på prosjekta fornying/renovering vassverket (kr 7,2 mill.) og byomforming, avløp (kr 8,2 mill.).

Park og veg

Park og veg har gjennomført investeringar for kr 184 mill. i 2020. Her inngår ei rekke prosjekt som til dømes prosjekt friområde (kr 14 mill.) og utskifting av gatelysarmatur (kr 12,7 mill.). Døme på prosjekt med avvik mot årsbudsjett er prosjekt sykkelstrategi, som hadde eit mindreforbruk på kr 15 mill., og utskifting av gatelysarmatur, som hadde ein meirkostnad på kr 2,5 mill.

Skule

Investeringane i skulebygg i 2020 utgjorde om lag kr 144 mill. Dei største investeringsprosjekta som inngår her, er Madlamark skule (kr 95 mill.), Gautesete skule (kr 13 mill.) og Nylund skule (kr 10 mill.). Prosjekta Lervig skule og Gautesete skule hadde eit mindreforbruk mot årsbudsjett på høvesvis kr 8,8 mill. og kr 8,4 mill.

Diverse bygg, anlegg og felles investeringar

Investeringane under kategorien *Diverse* blei på kr 131 mill. i 2020, og her inngår mellom anna Schancheholen brannstasjon (kr 37 mill.), Nye Tou 3 (kr 41 mill.) og innbyggartorg på Judaberg og Vikevåg (kr 16 mill.). Døme på prosjekt med mindreforbruk samanlikna med budsjettet er innbyggartorga (kr 22,7 mill.), Tou scene byggetrinn 2 og 3 (kr 19,2 mill.) og Schancheholen brannstasjon (kr 12,6 mill.).

Helse og velferd

Investeringsutgifter knytte til helse og velferd utgjorde om lag kr 89 mill. i 2020. Her inngår mellom anna Solborg-prosjektet (kr 16,4 mill.), Bofellesskap Hinna (kr 22,8 mill.) og Bofellesskap Eltarvåg (kr 19 mill.). Døme på prosjekt med avvik mot årsbudsjett er Bofellesskap Hinna, som hadde eit mindreforbruk på kr 3 mill., og Ramsvigtunet, som hadde eit meirforbruk på kr 3,5 mill. Prosjekta til Stavanger boligbygg KF er ikkje inkluderte.

Barnehage

Av barnehagebygg er Smiene barnehage (kr 27,7 mill.), Vardeneset barnehage (kr 19,7 mill.) og Grovgarderober (kr 14,3 mill.) dei største prosjekta i 2020. Prosjektet Grovgarderober har ein meirkostnad på kr 4 mill., medan Vardeneset barnehage fekk kr 2 mill. i lågare kostnader.

Kyrkje

Dei største prosjekta knytte til kyrkjeleg formål i 2020 er Domkirken på kr 36,2 mill. og Hundvåg kirke (kr 5 mill.).

Forvaltning

Investeringsutgifter for forvaltning blei på kr 31 mill. i 2020². Her inngår prosjekt som rehabilitering av institusjonar og bufellesskap (kr 13 mill.) og oppgradering av EL-anlegg på Hundvåg skule (kr 4,5 mill.). Ein stor del av mindreforbruket samanlikna med budsjett (kr 27,5 mill.) er knytt til prosjekt finansierte av den statlege tiltakspakken Vedlikeholdsmidler, som blir vidareført i 2021.

Idrett

Investeringar i idrettsbygg i 2020 blei kr 24 mill. Dei største enkeltprosjekta som inngår i denne kategorien, er Hinna idrettsanlegg (kr 19 mill.) og Lervig idrettshall (kr 2,4 mill.).

3.2.2 Investeringsinntekter

Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Opphavleg budsjett 2020
-------------------	--------------------------	-------	----------------------------

	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Opphavleg budsjett 2020
Kompensasjon for meirverdiavgift	99 643	136 574	36 931	136 462
Tilskot frå andre	157 174	117 988	-39 186	47 100
Sal av varige driftsmidlar	55 240	45 220	-10 020	132 000
Mottekne avdrag på utlån av eigne midlar	63 525	65 927	2 402	65 927
Bruk av lån	521 932	717 362	195 430	637 041
Sum investeringsutgifter	897 513	1083 071	185 558	1 018 530

Tabell 3.4 Inntekter i investeringsrekneskapen 2020. Tal i tusen kroner

I investeringsinntektene inngår kompensasjon for meirverdiavgift, refusjonar og overføringer frå staten og andre, inntekter frå sal av eigedom og anlegg, overføringer knytte til justeringsavtalar, avdrag på utlån av eigne midlar og bruk av lån. Samla investeringsinntekter i 2020 blei på kr 897,5 mill. og dermed kr 185 mill. høgare enn justert budsjett.

Hovudårsaka er at faktisk låneopptak for vidare utlån til føretaka blei kr 195,43 mill. lågare enn budsjettet. Gjennom strykingar etter førebels rekneskapsavslutning blei derfor bruk av lån rekneskapsført med kr 521,9 mill.

Motteken kompensasjon for meirverdiavgift blei kr 99,6 mill. og var kr 37 mill. under justert budsjett.

Refusjonar, overføringer og tilskot blei på totalt kr 157 mill., som er kr 39 mill. over budsjett. Overføringane er relaterte til justeringsavtalar, refusjonar frå andre inkludert anleggsbidrag for nytt sjukehus (kr 45 mill.), ulike tilskot frå staten som til dømes tilskot frå Husbanken for barnebustader i Bjørn Farmanns gate (kr 7,9 mill.), og spelemidlar for fleire gjennomførte prosjekt (kr 24,4 mill.). Døme her er Kvernevik og Hundvåg svømmehallar (kr 10,2 mill.).

Rekneskapsførte salsinntekter frå areal og bygningar ved utgangen av året blei kr 55,2 mill. I salsinntektene inngår mellom anna motteke oppgjer for sal av utanriksterminalen (kr 35,9 mill.), sluttoppgjer for Ryfast (kr 4,3 mill.) og Hinna fotball sin del av Hinna klubbhus (kr 11,4 mill.).

3.2.3 Overføring frå drift og avsetninger

	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Opphavleg budsjett 2020
Overføring frå drift	252 298	252 190	- 108	259 334
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	2 708	747	- 1 961	0
Avsetning til bunde investteringsfond	- 2 251	0	2 251	0
Bruk av bunde investeringsfond	4 959	747	- 4 212	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubunden investeringsfond	- 42 852	44 117	86 969	194 986
Avsetning til ubunden investeringsfond	- 163 915	- 163 915	0	0

	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Opphavleg budsjett 2020
Bruk av ubunden investeringsfond	121 063	208 032	86 969	0
Sum overføring frå drift og netto avsetningar	212 153	297 054	84 901	454 320

Tabell 3.5 Overføring frå drift og avsetningar i investeringsrekneskapen 2020. Tal i tusen kroner

Overføringar frå drift og netto avsetningar blei på kr 212,2 mill. Dette er kr 84,9 mill. lågare enn budsjett og kjem av stryking av avsetning til ubundne investeringsfond som følge av udisponert beløp i investeringsrekneskapen.

Det blei i 2020 overført kr 252,3 mill. av driftsinntektene til eigenfinansiering av investeringane i tråd med budsjettet. Avviket på kr 0,108 mill. kjem av ei teknisk justering.

Bundne investeringsfond

Avsetningar til bundne investeringsfond på kr 2,2 mill. gjeld i hovudsak øyremerkte midlar knytte til anleggsbidragsavtalane mellom kommunen og Helse Stavanger HF om bygginga av nytt sjukehus som blir avsette til 2021.

Bruk av bundne investeringsfond på kr 4,9 mill. er i hovudsak øyremerkte midlar frå 2019. Dette gjeld mellom anna midlar tilknytta anleggsbidrag nytt sjukehus og kr 0,75 mill. i tidlegare bundne investeringsfond i Rennesøy og Finnøy som blei overført til Stavanger kommune. Midlane inngår i felles finansiering av investeringane, jamfør vedtak i 2. tertialrapport.

Netto avsetning blei derfor på kr 2,7 mill. til bundne investeringsfond.

Ubundne investeringsfond

Avsetning til ubundne investeringsfond på kr 163,9 mill. er i tråd med justert budsjett og vil bli nytta til finansiering av investeringar i kommande år.

Budsjett for bruk av ubundne investeringsfond blei vedtekne i *Handlings- og økonomiplan 2020–2023* og i 1. tertialrapport. Endring i finansiell framdrift i fleire prosjekt bidrog til ei overskotsfinansiering av investeringane. Bruk av fond blei derfor stroke med kr 87 mill. Netto avsetning blei dermed kr 42,9 mill. til ubundne investeringsfond.

3.3 Analysar av driftsrekneskapen

I det følgande blir driftsrekneskapen for 2020 presentert i form av utdrag frå dei økonomiske oversiktene og tilhøyrande analysar. Vesentlege avvik mellom rekneskapen og budsjettet er kommenterte.

Avvik som er relaterte til verksemdene, er omtalte i tenestekapitla, altså kapittel 5–10. I tillegg er økonomiske forhold rundt koronapandemien nærmere omtalte i kapittel 4.

Driftsrekneskapen for 2020 viser eit netto driftsresultat på kr 447,9 mill., tilsvarande 3,8 prosent av samla driftsinntekter. Netto driftsresultat er disponert til kr 252 mill. i planlagd eigenfinansiering av investeringane til kommunen og til kr 196 mill. i samla netto-overføring til bundne og ubundne driftsfond i tråd med forskrifter og tidlegare politiske vedtak. Sidan netto driftsresultat blei høgare enn forventa, har det ført til at drifta ikkje har hatt behov for å bruka så mykje midlar frå disposisjonsfond som planlagt. Følgeleg er bruk av fond stroke med kr 233,5 mill. ved utgangen av året, og fonda er tilsvarande styrkte.

Hovudårsaka til eit høgare resultat enn justert budsjett er utsette oppgåver, lågare lønnsoppgjer og pensjonsavrekningar, og dessutan høgare skatteinntekter og statlege korona-kompensasjonar på slutten av året.

Driftsinntektene i 2020 blei høgare enn driftskostnadene og bidreg til å dekka finanskostnader, fondsavsetningar og overføringer til investeringar.

Resultata kjem fram i tabell 3.6.

Økonomisk oversikt drift	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Opphavleg budsjett 2020
Driftsinntekter	- 11 763 047	- 11 293 687	- 469 360	- 11 035 071
Driftsutgifter	11 684 769	11 364 424	320 345	11 059 427
Brutto driftsresultat	- 78 278	70 737	- 149 015	24 356
Eksterne finantransaksjonar	160 593	174 070	- 13 477	192 920
Motpost avskrivningar	- 530 203	- 330 383	- 199 820	- 328 770
Netto driftsresultat	- 447 888	- 85 576	- 362 312	- 111 494
Overført til investeringsrekneskapen	252 298	252 190	108	259 334
Netto avsetningar, fond	195 590	- 166 614	362 204	- 147 840
Framført til inndeckning seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0

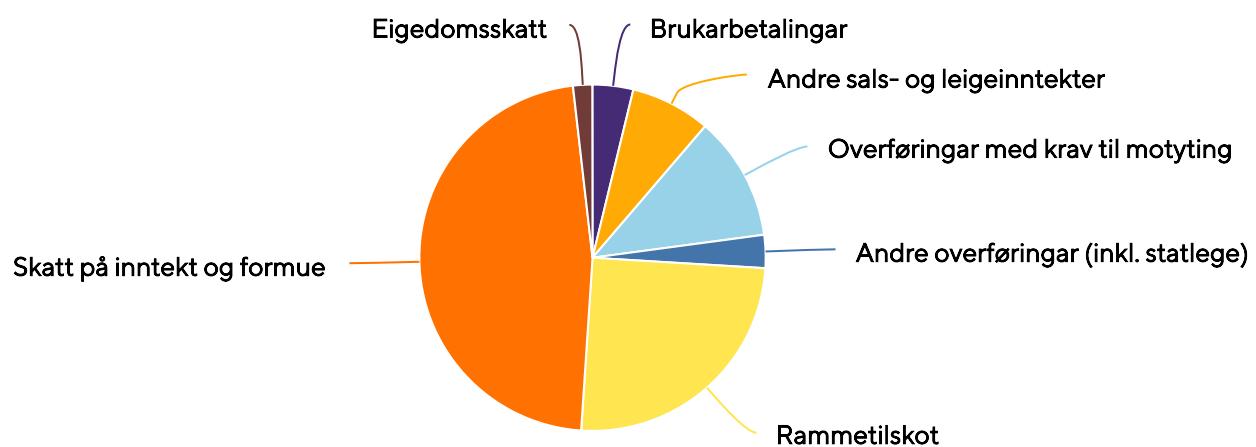
Tabell 3.6 Samandrag av hovudoversikt drift 2020. Alle tal i tusen kr

3.3.1 Driftsinntekter

Dei samla driftsinntektene til kommunen eksklusive finansinntekter blei kr 11,8 mrd. i 2020. Dette gir kr 0,5 mrd. i meirinntekter samanlikna med justert budsjett for 2020. Meirinntektene har i stor grad tilsvarande koplingar til meirkostnader i drift, der auka sjukepengar og foreldrepengar dekker auka kostnader til vikar, meirinntekter frå meirverdiavgiftskompensasjonsordninga er identiske med tilsvarande meirkostnader, og dessutan at andre auka tilskot og refusjonar i praksis skal dekka tilsvarande meirkostnader i drifta. I underkant av kr 200 mill. av driftsinntektene er overførte til 2021 i form av øyremerkte og bundne midlar som ikkje er fullt ut nytta i 2020.

I 2020 er kr 218,6 mill. av dei frie inntektene mottekte med bakgrunn i utbrotet av covid-19 og tiltak i samband med dette. I tillegg kjem om lag kr 20 mill. i utvida sjuke- og omsorgspengeordningar, dessutan fleire tilskots- og øyremerkte ordningar, mellom anna kr 67,5 mill. i Vedlikeholdspakken (sjå omtale litt seinare i teksten). Dette medfører eit ekstra høgt inntektsnivå i 2020.

Figur 3.8 viser dei ulike kjeldene til inntekter og kor stor del av driftsinntektene dette utgjer. Inntekts- og formuesskatt er den største inntektskjelda og utgjer om lag 47 prosent av dei totale driftsinntektene i 2020 (50 prosent i 2019 for tidlegare Stavanger kommune). Lågare del kjem av kombinasjonen lågare communal del av innkommen skatt og mindre effekt av vekstdriverar som sysselsetting og lønnsvekst. I tillegg kjem effekten av auken i andre inntekter, som mellom anna kompenserer for meirkostnader i samband med koronasituasjonen.

3.8 Forholdet mellom dei ulike artane av driftsinntekter for Stavanger kommune

Linje	Driftsinntekter	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Rekneskap i % av budsjett	Opphavleg budsjett 2020
1	Rammetilskot	- 2 948 128	- 2 971 639	- 23 511	99	- 2 802 827
2	Inntekts- og formuesskatt	- 5 548 456	- 5 430 000	118 456	102	- 5 497 500
3	Eigedomsskatt	- 215 890	- 215 054	836	100	- 214 000

Linje	Driftsinntekter	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Rekneskap i % av budsjett	Opphavleg budsjett 2020
4	Andre skatteinntekter	0	0	0		0
5	Andre overføringer og tilskot fra staten	- 369 902	- 361 051	8 851	102	- 297 743
6	Overøfringer og tilskot fra andre	- 1 361 736	- 1 053 097	308 639	129	- 911 148
7	Brukarkbetalingar	- 442 139	- 452 797	- 10 658	98	- 504 595
8	Sals- og leigeinntekter	- 876 796	- 810 049	66 747	108	- 807 258
9	Sum driftsinntekter	- 11 763 047	- 11 293 687	469 360	104	- 11 035 071

Tabell 3.7 Driftsinntekter 2020. Alle tal i hele tusen kroner

Tabell 3.7 viser dei ulike kjeldene til inntekter som kommunen har, og korleis desse blei samanlikna med justert budsjett for 2020. Frie inntekter, som består av rammetilskot og inntekts- og formuesskatt, er belyste nærmare i eige punkt litt lenger ned i teksten.

Eigedomsskatt

Eigedomsskatt utgjer kr 215,9 mill. i 2020 og er i tråd med justert budsjett. Inntektsnivået i 2020 er nedjustert i storleiksorden kr 70 mill. samanlikna med kva dei tre kommunane fekk i inntekter kvar for seg. Dette kjem av lovendringa i 2019, der skattegrunnlaget blir sett til maksimalt 70 prosent av takstgrunnlaget for bustad- og fritidseigedommar, uavhengig av kor gamle takstgrunnlaga er.

Andre overføringer og tilskot fra staten

Andre overføringer og tilskot fra staten gjeld både inntekter til noko friare prioriteringar, slik som inntekter fra statleg havbruksfond og integreringstilskot, og inntekter som kjem med særskilde føringar og til konkrete tiltak, til dømes øyremerkte midlar. Ein del av desse inntektene er ikkje kjende på budsjetteringstidspunktet og blir innarbeidde i rapporteringane gjennom året. Inntekter av betydelege storleikar, som øyremerkte midlar til vedlikehald og rehabilitering av kommunal infrastruktur, inntekter fra statleg havbruksfond og integreringsmidlar er belyste nærmare i det følgande.

Øyremerk tilskot til vedlikehald, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur

Stavanger kommune fekk i juni 2020 tildelt kr 67,5 mill. frå den økonomiske tiltakspakken til regjeringa i samband med koronasituasjonen. Formålet med tilskotet var å skapa sysselsettingsaktivitet gjennom å bidra til auka aktivitet i bygg- og anleggsbransjen, og samtidig å henta inn noko av vedlikehaldsetterslepet i kommunane. Fordeling av tiltakspakken blei behandla i utval for miljø og utbygging sak 95/20, jamfør fullmakt gitt av kommunestyret i sak 28/20.

Ved årsslutt er det brukt kr 9,7 mill. på eigne prosjekt, og kr 36,8 mill. er overførte som øyremerkte midlar til 2021 for å slutføra prosjekta. I tillegg er kr 20 mill. tildelte Stavanger boligbygg KF til rehabilitering av kommunale bustader og kr 1 mill. til Stavanger utvikling KF for rehabilitering av sveitservilla på Lagårdsveien.

Inntekter frå statleg havbruksfond

Staten oppretta eit havbruksfond i 2016 for å stimulera kommunane til å legga til rette for havbruksnæringa. Tilskotet blir utdelt i samsvar med nærmere kriterium, mellom anna basert på nye oppdrettsløyve og vekst i næringa. Inntekta i kommunane kan disponerast fritt.

Stavanger kommune blei tildelt kr 42,0 mill. i 2020. Av dette blei kr 2,7 mill. utbetalte til Hjelmeland kommune med bakgrunn i grensejusteringsavtalen ved kommunenesamanslåinga. Resten av tildelinga er sett av til fond for å redusera uvissa og unngå at tenestene i drifta blir påverka av dei tilfeldige årlege svingingane i tildelingane. I tillegg er kr 3,9 mill. avsette til disposisjonsfond Øyfast, jamfør disponering av mindreforbruk ved behandling av årsrekneskap 2019 – Finnøy kommune.

Inntekter frå statleg havbruksfond	Rekneskap 2017	Rekneskap 2018	Rekneskap 2019	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020
Finnøy kommune	- 918	- 45 773	- 7 808		
Rennesøy kommune	0	- 7 258	- 559		
(nye) Stavanger kommune				- 41 969	- 41 969
Sum inntekter frå statleg havbruksfond	- 918	- 53 031	- 8 366	- 41 060	- 41 969
Utbetaling i samsvar med avtale med Hjelmeland kommune	0	0	0	2 742	2 742
Netto sum Stavanger kommune	- 918	- 53 031	- 8 366	- 39 228	- 39 227

Tabell 3.8 Inntekter frå statleg havbruksfond 2017–2020. Alle tal i heile tusen

Integreringstilskot frå staten

Inntekta blei kr 200,8 mill. i 2020 og er kr 18,2 mill. lågare enn budsjettet. Redusert mobilitet over landegrensene og tidvis stengde grenser under koronapandemien har bidrøye til lågare busetting enn planlagt. Tilnærma halvert busetting første år har gitt tilhøyrande lågare inntekt enn forventa. I tillegg har korreksjonar for utbetalinger tidlegare år blitt noko høgare.

Overføringer og tilskot frå andre

Overføringer og tilskot frå andre er knytte til refusjonsordninga for å dekkja tilsvarende utgifter, eller det er knytt ei motyting til inntekta. I 2020 utgjer inntektene kr 1 362 mill. og viser kr 309 mill. meir enn budsjettet. Årsaka til dette er mellom anna kr 139 mill. i høgare refusjonsinntekter knytte til fødselspengar og sjukefråvær og kr 88 mill. i høgare momskompensasjon enn budsjettet. I 2020 blei arbeidsgivarperioden for sjuke- og omsorgspengar redusert for fråvær som gjaldt korona. Denne endringa har gitt ein auke i refusjonsinntektene på kr 20,3 mill.

I 2020 er tilskot til ressurskrevjande tenester berekna til kr 33,5 mill. mindre enn budsjettet. Samanlikna med 2019 vart nivået om lag kr 20 mill. lågare enn samla for Finnøy, Rennesøy og Stavanger kommunar. Hovudårsakene er lågare ressursinnsats og færre brukarar, auka innslagspunkt for kommunal eigendel og auka fratrekk for tilskot til psykisk utviklingshemma, og dessutan lågare lønnsvekst og pensjonskostnader enn føresett i timeprisen.

I 2020 har Stavanger kommune mellom anna motteke refusjonar frå Helfo for koronatesting og konsultasjonar av koronapasientar på kr 7 mill., og tilskot frå IMDI på kr 5 mill. for å redusera negative konsekvensar av koronapandemien for vaksne innvandrarar.

Piggdekkavgifta utgjer om lag kr 2,7 mill. i lågare overføringer frå Stavanger Parkeringselskap KF enn budsjettet.

Brukarbetingar

Ved slutten av året blei brukarbetalingane om lag kr 11 mill. lågare enn justert budsjett, eit avvik på 2,4 prosent. Opphavleg budsjett låg kr 62,5 mill. høgare enn reelt mottekne brukarbetalingar. Hovudårsaka til nedjustert budsjett er nedstenging av SFO og barnehage under koronapandemien våren 2020 som resulterte i ein reduksjon i brukarbetalingar tilsvarande kr 40 mill. I tillegg starta Stavanger kommune frå hausten 2020 med gratis SFO til alle 1. klassingene, noko som gav ein inntektsreduksjon på ca. kr 20 mill. og dermed lågare inntektsnivå enn tidlegare.

Koronapandemien har påverka nivået på brukarbetalingar og ført til mindre inntekter. Mellom anna blei dagsenter for eldre stengt i mars 2020, med gradvis opning frå juni. Grunna smitteverntiltak har dagsenter hatt drift med færre plassar. Redusert kapasitet har gitt ein reduksjon i brukarbetalingar på kr 3 mill. samanlikna med budsjett. I nedstengingsperioden frå mars til april fekk også brukarar med heimebaserte tenester eit noko redusert tilbod. Tenesteomfanget blei vurdert for den enkelte mottakaren og halde på eit nødvendig og forsvarleg nivå. Samtidig var det fleire brukarar som takka nei til tilboden i periodar, truleg fordi dei var redde for smitte. Dette har bidrige til reduksjon i brukarbetalingar for hjelp i heimen.

Sals- og leigeinntekter

Sals- og leigeinntekter er kr 67 mill. høgare enn budsjettet. Dette kjem av om lag kr 49 mill. i internt sal av ressursar innan plan og anlegg som ikkje har vore budsjettet. I tillegg er inntekter frå vatn- og avløpsgebyr, og dessutan leigeinntekter, noko høgare enn forventa.

Frie inntekter

Frie inntekter (linje 1 og 2 i tabell 3.7) i kommunen består av skatteinntekter og rammetilskot. Inntektene kan disponerast fritt utan andre føringar frå staten enn gjeldande lover og regelverk. Gjennom inntektssystemet blir dei frie inntektene fordelte til kommunane og til fylkeskommunane. Nærare utdyping av tala følger nedanfor.

Frie inntekter	Rekneskap	Justert budsjett	Avvik	Opphavleg budsjett
(hele tusen kroner)	2020	2020	2020	2020
Skatt	- 5 548 456	- 5 430 000	- 118 456	- 5 497 500
Skattevekst				
	-0,4 %	-2,5 %		-1,3 %
Rammetilskot inkl inntektsutjamning				
Rammetilskot og skjønn - generelt	- 3 399 131	- 3 399 133	2	- 3 392 647
Rammetilskot og skjønn - koronarelatert	- 218 576	- 167 326	- 51 250	
Inntektsutjamning	669 579	594 820	74 759	589 220
Prosjektskjønn	- 3 750	- 3 750	0	0
Delsum	- 2 951 878	- 2 975 389	23 511	- 2 803 427
Sum frie inntekter	- 8 500 334	- 8 405 389	- 94 945	- 8 300 927

Tabell 3.9 Frie inntekter 2020. Alle tal i tusen kroner

Frie inntekter i Stavanger kommune blei kr 8 500,3 mill. i 2020 og dermed kr 94,9 mill. høgare enn justert budsjett. Nivået er kr 199,4 mill. høgare enn opphavleg budsjett.

Av meirinntektene utgjer kr 43,7 mill. nettoeffekten av skatt og utjamning, og kr 51,2 mill. er mottekne i ekstra utbetalingar av rammetilskot og skjønnsmidlar til koronarelaterte (meir-) kostnader i drifta.

Samla skatteinngang til Stavanger kommune i 2020 blei kr 5 548,5 mill., noko som utgjer ein reduksjon på 0,4 prosent samanlikna med 2019. Skatteinngangen er kr 118,5 mill. høgare enn årsbudsjettet, som føresette ein reduksjon på 2,5 prosent i tertialrapporten per 31. august 2020.

Dette gir dermed meirinntekter isolert for skatt på kr 118,5 mill. i 2020. Dette må sjåast i samanheng med inntektsutjamninga (sjå eige punkt).

Skatteinngangen er samansett av ulike typar inntektsstraumar og kan oppsummerast slik:

Forskotstrekket (av løpende ytingar osb.) utgjer 85 prosent av all skatteinngang i 2020. Inngangen blei kr 4 732,1 mill. og dermed kr 74,1 mill. lågare (-1,5 prosent) i 2020 enn i 2019.

Siste innbetalte termin var særleg låg. Dette gjeld innbetalinger av forskotstrekk trekt hos arbeidsgivarar i september og oktober 2020. Seinare og lågare lønnsoppgjer er ei viktig delforklaring saman med situasjonen på arbeidsmarknaden.

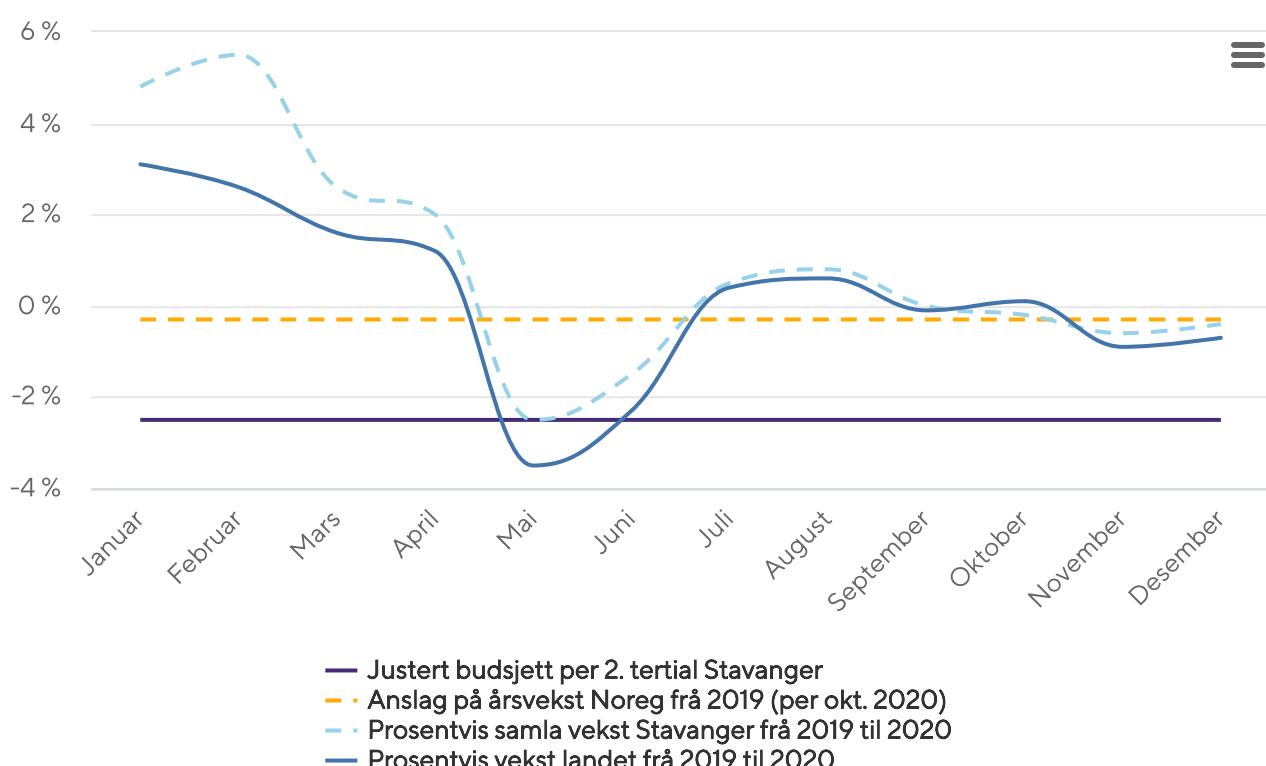
Forskotsskatten blei på kr 472,7 mill. og dermed kr 2,1 mill. (-0,4 prosent) lågare enn nivået i 2019.

Restanseinngangen utgjer kr 343,7 mill. i 2020 og blei kr 56,0 mill. (19,5 prosent) høgare enn i 2019 og hamna dermed på historisk høgt nivå for Stavanger. Same nivå kan ikkje forventast framover.

Vekstprofilen ved starten av 2020 er påverka av den høge aktiviteten i næringslivet lokalt hausten 2019.

Korreksjonen i mai på skatteinngangen til alle kommunane kjem i all hovudsak av den utsette justeringa av lågare skattøre til kommunane i 2020 som Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2020 (det vil i praksis seia kor stor del kommunane skal ha av skatteinntektene). I november 2020 blei resultata av alle skatteoppgjera for 2019 køyrde inn i skatterekneskapen. Stavanger blei tilført betydelege beløp med bakgrunn i 2019-tal og fekk dermed ikkje eit så sterkt fall som var venta i skatteinngangen i 2020.

Utvikling i lokal og nasjonal skatteinngang 2020 for kommunane kjem fram i figur 3.9.

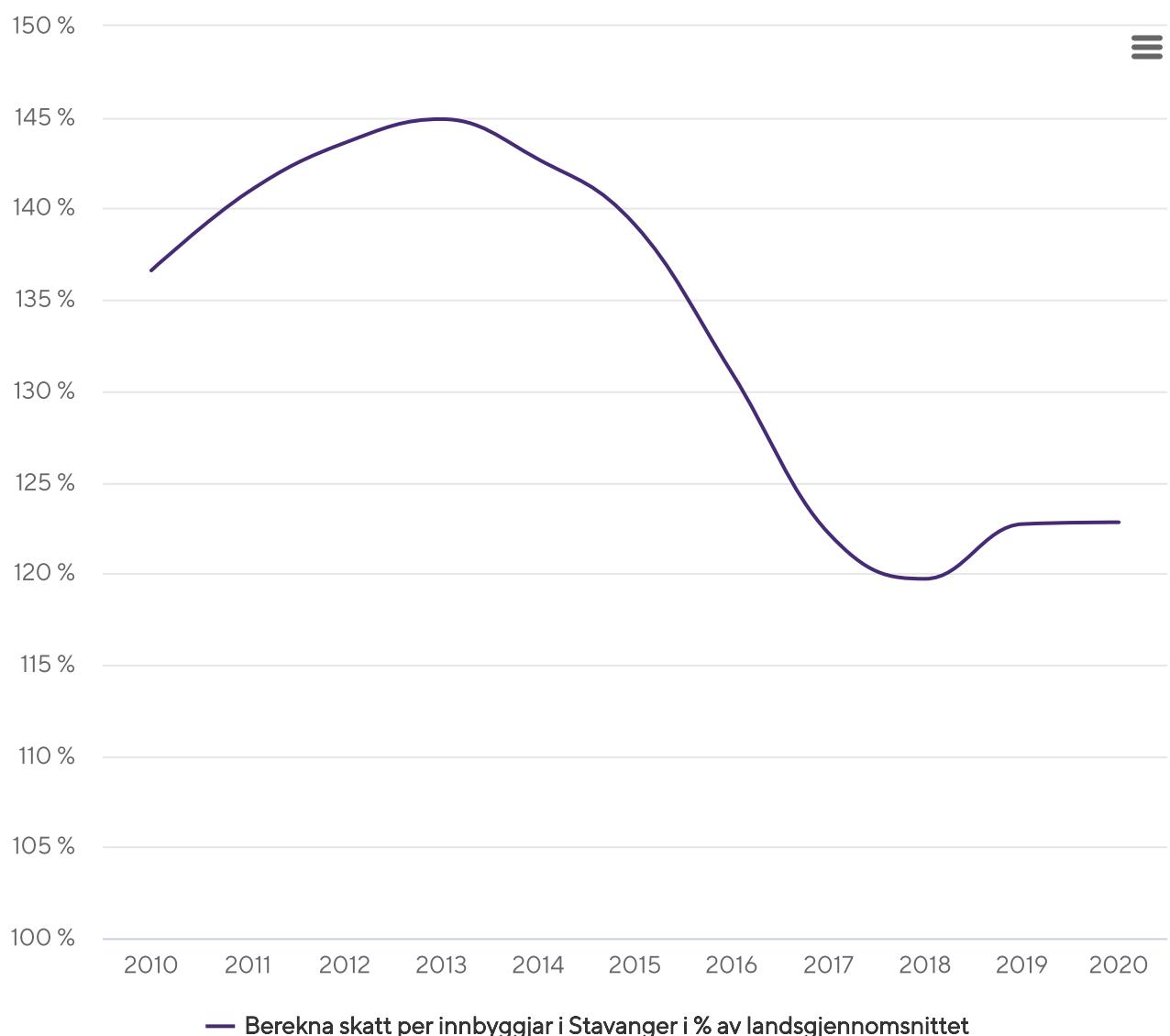
Figur 3.9 Akkumulert skattevekst per månad i 2020.

Samla skatteinngang i kommunane i 2020 blei på kr 168,9 mrd. Inngangen er om lag kr 1,2 mrd. lågare (-0,7 prosent) enn i 2019 og kr 0,7 mrd. lågare enn det nyaste anslaget frå statsbudsjett 2021.

Med bakgrunn i endra vekstnivå på skatteinngangen i 2020 for både Stavanger kommune og kommunane i landet blir også skatteutjamninga for Stavanger kommune endra. Dette inneber at Stavanger kommune får eit trekk på kr 669,6 mill. i 2020, og at trekket blir kr 74,8 mill. høgare enn budsjettet.

Stavanger kommune oppnådde skatteinntekter på kr 38 645 per innbyggjar i 2020, ein reduksjon på 1,4 prosent frå 2019. På landsbasis fall skatteinntektene per innbyggjar med 1,5 prosent til kr 31 46 per innbyggjar. Skatteoppgjerset for 2019 viser mellom anna at Stavanger blei tilført meir midlar enn det som blei føresett i skattekorta² til skattytarane til kommunen og tilhøyrande utrekning av kommunal del.

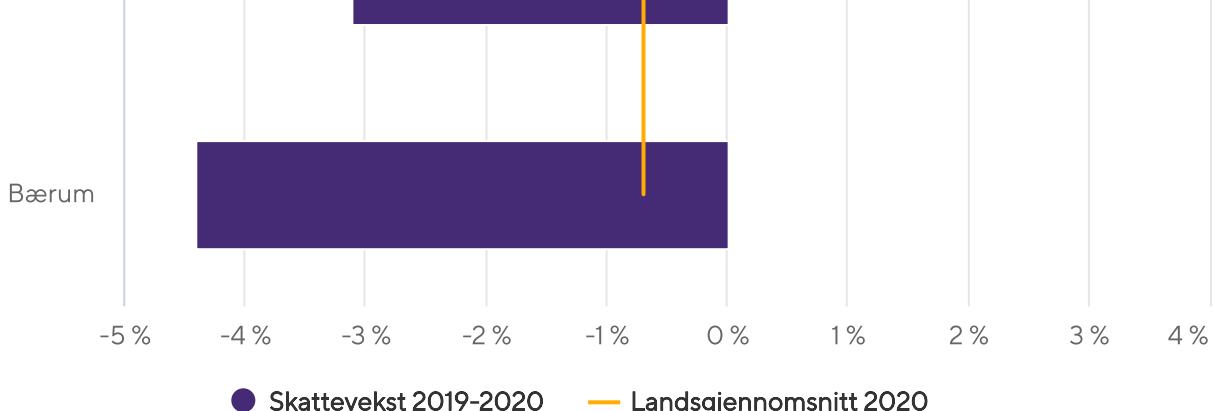
Utviklinga i 2020 gir ein gjennomsnittleg skatt per innbyggjar i Stavanger på 122,8 prosent av landsgjennomsnittet og dermed ein svak oppgang frå 122,7 prosent i 2019. Trenden kjem fram i figur 3.10 og viser skatt i prosent av landsgjennomsnittet over tid (tal for samanslått kommune).

Figur 3.10 Skatteinntekt per innbyggjar i Stavanger i prosent av landsgjennomsnittet. Utvikling over tid.

Figur 3.11 viser skattevekst i ASSS-kommunane og nabokommunane. Skattenivået i Stavanger blei 0,4 prosent lågare i 2020 samanlikna med 2019, og tilsvarande for Sandnes kommune blei 0,9 prosent lågare. Sola kommune oppnådde likevel ein vekst på 0,8 prosent. Andre åtte ASSS-kommunar erfarte nivå som låg 4,4 prosent lågare i 2020 (Bærum) til 0,7 prosent høgare i 2020 (Drammen). Snittet for ASSS-kommunane blei 1,0 prosent lågare nivå i 2020 samanlikna med 0,7 prosent lågare for landet.

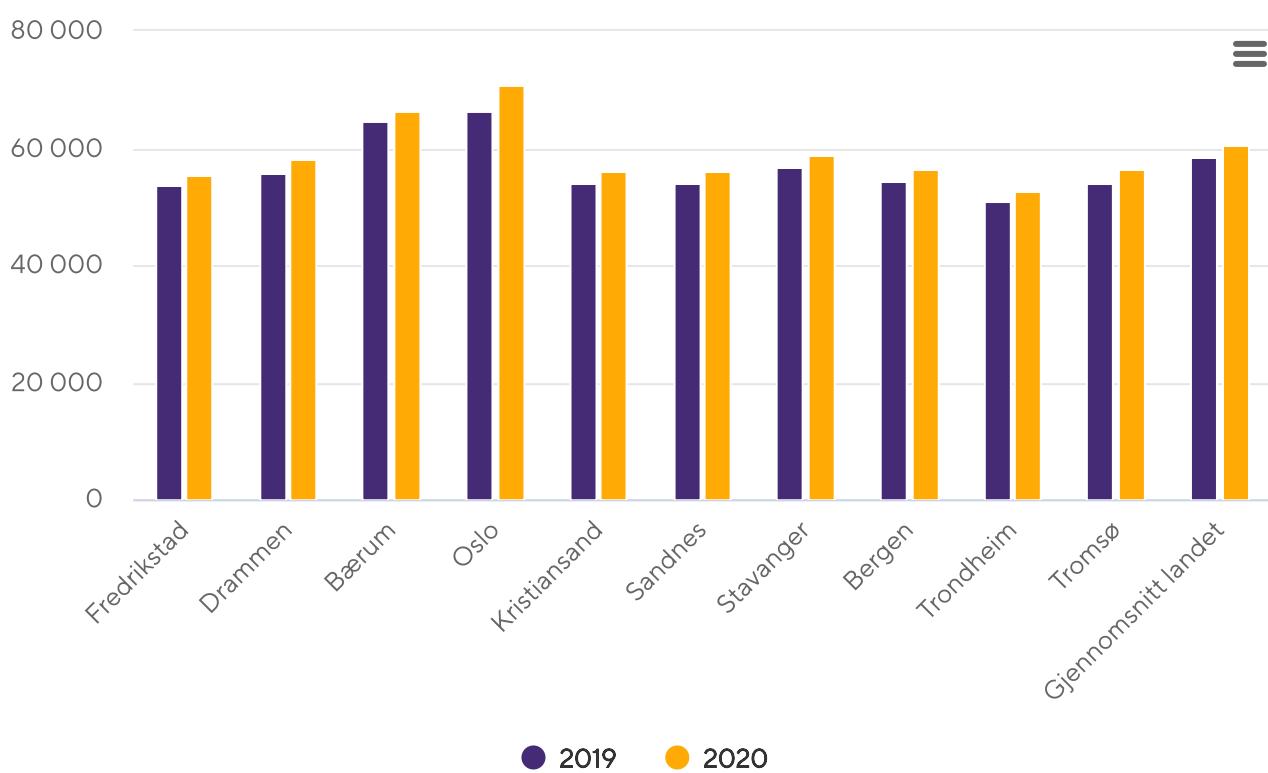

Figur 3.11 Skattevekst ASSS-kommunar, nabokommunar og landsgjennomsnittet 2020.

Fjorårets skattevekst førte til at Stavanger kommune gjekk tilbake til tjuande plass i 2020 (attande plass i 2019) på kommunelista over skatteinntekt per innbyggjar. Av storbyane ligg Bærum kommune framleis høgast som nummer seks på lista over skattesterke kommunar i 2020 (med eit snitt på 162,4 prosent), og Oslo kommune ligg på trettande plass med 135,1 prosent. Øvst står dei fire kraftkommunane Bykle, Modalen, Eidfjord og Sirdal, og dessutan havbrukskommunen Frøya.

Figur 3.12 viser frie inntekter (skatt og rammetilskot) per innbyggjar i 2019 og førebelse rekneskapstal for 2020 i ASSS-kommunane og gjennomsnitt for landet. I inntektssystemet blir skatteinntektene jamna ut. I tillegg skjer ei tildeling av andre element i rammetilskotet etter nærmere bestemde kriterium. Samla fører dette til at snittet i Stavanger kommune er tredje størst av ASSS-kommunane. Oslo ligg høgast av ASSS-kommunane og utgjer ein vesentleg del inn i landsgjennomsnittet.

Figur 3.12 Fri inntekter per innbyggjar i ASSS-kommunane 2019–2020.

3.3.2 Driftsutgifter

Samla viser driftsutgiftene eit meirforbruk i forhold til budsjett på kr 320,3 mill. Dette må til dels sjåast i samanheng med meirinntekter på tenesteområda samanlikna med budsjettet, herunder refusjonsinntekter, som det ikkje er budsjettert for. Til dels kjem det av for lågt budsjetterte avskrivningar.

Kommunesamanslåinga mellom Stavanger, Finnøy og Rennesøy kommunar fører til at historiske rekneskapstal ikkje blir fullt ut samanliknbare. Basert på oppstillingar frå årsrapportane 2019 for dei tre kommunane er vekst i driftsutgifter i 2020 i tråd med kommunal deflator på 1,4 prosent.

Kvar verksemd innanfor tenesteområda forheld seg til netto driftsrammer der både utgifter og inntekter er ein del av totalbiletet. Sjå kapittel 3.3.6 for nærmere omtale av tenesteområda.

Linje	Driftsutgifter	Rekneskap 2020	Justert opphavleg 2020	Avvik	Rekneskap i % av budsjett	Opphavleg budsjett 2020
1	Lønnsutgifter	5 373 497	5 182 496	191 001	104 %	5 192 458
2	Sosiale utgifter	1 276 222	1 310 038	- 33 817	97 %	1 354 152
3	Kjøp av varer og tenester	3 479 650	3 540 034	- 60 384	98 %	3 343 424
4	Overføringer og tilskot til andre	1 025 198	1 001 473	23 725	102 %	840 623
5	Avskrivningar	530 203	330 383	199 820	160 &	328 770
Sum driftsutgifter		11 684 769	11 364 424	320 345	103 %	11 059 427

Tabell 3.10 Driftsutgifter 2020. Alle tal i heile tusen kroner.

Lønn og sosiale utgifter

Lønnsutgiftene (linje 1) viser eit meirforbruk på kr 191 mill. samanlikna med justert budsjett 2020. Veksten i lønnsutgifter samanlikna med rekneskap for 2019 kan forklaraast med ordinær lønnsvekst, og dessutan volumvekst sidan Stavanger kommune har overteke drifta av eit bufellesskap og ein sjukeheim som tidlegare var drifta av private leverandørar. Områda som har jobba med TISK-tiltak, har hatt ein høgare vekst i lønnskostnader enn gjennomsnittet. Dette gjeld spesielt for Stavanger legevakt og sentrale legetenester. At lønnskostnadene ikkje har auka meir i 2020, viser at mange av dei nye oppgåvene er løyste innanfor ordinær bemanning og ved omdisponering av ressursar.

Koronapandemien la heilt spesielle premissar for både dei sentrale og dei lokale lønnsforhandlingane i 2020. I revidert nasjonalbudsjett i mai 2020 blei anslaget for lønnsveksten for 2020 nedjustert frå 3,6 prosent til 1,5 prosent. Forhandlingane for kommunesektoren enda med ein årslønnsvekst på 1,7 prosent, det same som resultatet i det såkalla frontfaget. Forhandlingsresultatet, inkludert verknadstidspunkt, for fleire forbund blei ikkje klart før i starten av 2021, og bidrog til at det lenge var uvisse knytt til dei endelege resultata av forhandlingane for 2020.

Budsjettavvik i 2020 må sjåast i samanheng med refusjonar frå trygdeforvaltninga (sjuke- og omsorgspengar) der motteken refusjon er høgare enn det er budsett for. Avvik må òg sjåast i samanheng med kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteproduksjonen, sidan verksemdene har ein viss fridom til å styra innanfor desse rammene samla.

Sosiale utgifter (linje 2) viser eit samla mindreforbruk grunna lågare pensjon i 2020. Utsett lønnsoppgjer for lærarar til 2021 har medført lågare pensjonsforpliktingar ved utgangen av året. I tillegg ført omlegging i AFP-faktureringa til lågare kostnader i 2020. Sjå punkt 3.3.3 for nærmere omtale rundt pensjon.

Kjøp av varer og tenester

Kjøp av varer og tenester (linje 3) viser eit mindreforbruk på kr 60,4 mill. Avvik må sjåast i samanheng med lønnsutgifter.

I 2020 har det vore ei vridning i innkjøpsmønster samanlikna med tidlegare år. Vridninga har samanheng med koronapandemien, der det t.d. har vore ein klar nedgang i kostnader til kurs og reiser, totalt kr 28,4 mill. i 2020. Samtidig har utgiftene til reinhaldstenester og medisinsk forbruksmateriell hatt ein klar auke, på høvesvis kr 35 mill. og kr 20 mill.

Overføringer og tilskot til andre

Overføringer og tilskot til andre (linje 4) viser eit meirforbruk på kr 23,7 mill. samanlikna med budsjettet. Hovudårsaka til avviket utgjer kr 16,2 mill. i økonomisk korona-støtte til restaurant- og serveringsbransjen med bakgrunn i Stortingets behandling av nye økonomiske krisetiltak like før jul.

Avskrivingar

Avskrivingar (linje 5) er kr 200 mill. høgare enn budsjettet, grunna noko tidsetterslep i budsjettet. Samla budsjettavvik på avskrivingar utgjer om lag to tredelar av budsjettavviket på samla driftskostnader. Dette har likevel inga praktisk betydning på resultatlinjene til kommunen sidan avskrivingar blir nulla ut før netto driftsresultat blir berekna.

3.3.3 Pensjonsutgifter

Premieavvik

Avviket mellom pensjonspremien og berekna pensjonskostnader blir ført som premieavvik. Dersom pensjonspremien er høgare enn pensjonskostnader, betyr dette eit positivt premieavvik som blir inntektsført i det aktuelle rekneskapsåret og deretter blir utgiftsført med like store årlege beløp over 7 år. Negativt premieavvik kjem fram når premien er lågare enn pensjonskostnadene. Negativt premieavvik blir utgiftsført i det aktuelle rekneskapsåret og blir deretter inntektsført over 7 år. Formålet med ordninga er å sikra jamnare belastning av pensjonsutgifter i rekneskapane. På kort sikt er det berekna pensjonskostnad som får resultateffekt, medan det på lang sikt er pensjonspremien som får resultateffekt. Regelverket er dei seinare åra endra når det gjeld talet på år eit premieavvik kan tilbakeførast på. Premieavvik som har oppstått før 2011, blir amortiserte over 15 år. Premieavvik opparbeidde frå og med 2014 blir tilbakeførte over 7 år, medan avvik i åra mellom skal førast over 10 år. Føringsprinsippa blei innførte med effekt frå 2002.

Pensjonsutrekningane som ligg til grunn for 2020-budsjettet, blei gjorde før 2019-rekneskapen blei avgjort for pensjonsselskapa. Kommunereforma og ny offentleg tenestepensjon frå 2020 har i tillegg ført til ei betydeleg omarbeiding av grunnlag og forpliktingar. Desse forholda resulterer i ein del svingingar i prognosane frå pensjonsleverandørane til kommunen sett opp mot budsjettføresetnadene. Samtidig har lønnsveksten i 2020 blitt mykje lågare enn varsle i forkant og ført til mykje lågare pensjonspremier. Låge premiar blir motsvarte av tilsvarende låge inntektsføringar av premieavvik, i motsetning til høge premiar.

Kommunen har oppnådd ei samla netto innsparing i rekneskapen til kommunen samanlikna med sentralt budsjett i storleiksorden kr 50,3 mill. (inklusiv arbeidsgivaravgift). Hovudårsakene til dette er om lag kr 11 mill. lågare AFP-premie i 2020 (lågare volum enn føresett og endra faktureringsvilkår) og kr 38 mill. i lågare pensjonspremier og forpliktingar til samarbeidspartane våre med bakgrunn i den låge lønnsveksten og at lønnsoppgjøret for lærarane først blei effektuert i 2021.

Pensjonspremier på kr 615,8 mill. er i 2020 tilførte pensjonsleverandørane til kommunen, av dette er kr 68,8 mill. betalte av premiefond (sjå note 11). I 2020 blei pensjonskostnadene i Stavanger kommune berekna til å vera kr 76,6 mill. lågare enn netto pensjonspremier. Differansen kallast positivt premieavvik og er inntektsført i rekneskapen. Amortisering av tidlegare års premieavvik utgjer kr 105,5 mill. og er kostnadsført i samsvar med budsjettet. Samla effekt i driftsrekneskapen utgjer ein kostnad på kr 33,0 mill. i 2020 når arbeidsgivaravgifta blir inkludert.

Historisk har pensjonspremiane vore gjennomgåande høgare enn dei berekna pensjonskostnadene. Dette har ført til betydelege inntektsføringar av premieavvik over fleire år og tilsvarende finansiering av tenestene i drifta, også i

2020. Samtidig blei tilbakeføringa av tidlegare inntektsføringar høgare enn inntektsføringa i 2020, slik at nettoeffekten blei ein kostnad i drifta.

Akkumulert premieavvik for Stavanger kommunekassen utgjer kr 527,1 mill. per 31. desember 2020 og viser ein reduksjon på kr 33,0 mill. frå opningsbalansen i den nye kommunen. Akkumulert premieavvik er utgifter som må betalast tilbake og dekkast inn i driftsbudsjetta over dei neste sju åra.

Stavanger kommune har sett av kr 277,1 mill. i eige disposisjonsfond for å dekka opp delar av denne forpliktinga.

Akkumulert premieavvik samla for kommunane har falle frå nivået på kr 28,5 mrd. i 2019 til kr 26,5 mrd. i 2020.

3.3.4 Eksterne finanstransaksjonar

Tabell 3.11 gir ei oversikt over finansinntektene og -utgiftene til kommunen som består av rente- og avdragsutgifter, renteinntekter, utbytte og avkasting frå finansforvaltninga. Summen av eksterne finanstransaksjonar utgjer ei mindreutgift på kr 13,5 mill. mot justert budsjett 2020. Mindreutgifa er i stor grad knytt til reduserte renteutgifter.

Linje	Eksterne transaksjonar	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Rekneskap i % av budsjett	Opphavleg budsjett 2020
1	Renteinntekter, utbytte og gevinst på finansielle omløpsmidlar	- 430 931	- 432 070	1141	100 %	- 538 119
2	Rente- og avdragsutgifter og tap på finansielle omøpsmidlar	591 524	606 142	- 14 618	98 %	731 039
3	Netto finansutgifter	160 593	174 070	- 13 477		192 920

Tabell 3.11 Eksterne finanstransaksjonar. Alle tal i tusen kr.

Koronapandemien førte til eit alvorleg tilbakeslag for norsk økonomi. For å dempa tilbakeslaget reduserte Noregs Bank styringsrenta frå 1,5 prosent til 0 prosent våren 2020. Som følge av eit historisk lågt rentenivå blei opphavleg budsjetterte renteutgifter og -inntekter vesentleg nedjusterte gjennom året. Renteutgifter på innlånet til kommunen, inkludert nettoeffekt av rentebyteavtalar, blei likevel kr 15,7 mill. lågare enn budsjett. Avdragsutgiftene blei kr 0,2 mill. lågare enn budsjett. Netto renteinntekter knytte til startlån blei kr 1,3 mill. høgare enn budsjett.

Stavanger kommune fekk kr 277,9 mill. i utbytte i 2020, og utbytte frå Lyse AS utgjorde kr 274,4 mill. (eigardel på 45,735 prosent). Samla utbytte blei kr 0,3 mill. over justert budsjett. Opphavleg budsjettert utbytte blei likevel nedjustert gjennom året med kr 18 mill., som følge av mellom anna svekt utbyttegrunnlag knytt til koronapandemien.

Renteinntekter frå bankinnskot blei på kr 29 mill., noko som er kr 1,4 mill. lågare enn budsjett. Gjennomsnittleg likviditet på konsernkonto var på kr 2,23 mrd. i 2020. Renteinntekter frå ansvarleg lån i Lyse AS blei kr 2,8 mill. lågare enn budsjett. Urealisert gevinst på kr 8,4 mill., netto realisert tap på kr 1,7 mill. og direkteavkastning på kr 19,2 mill. gav ei samla netto avkasting frå finansforvaltninga på kr 25,9 mill. i 2020. For ei nærmare omtale av finansforvaltninga blir det vist til kapittel 3.6 (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/3-okonomisk-resultat/3-6-finansforvaltning/>) og Årsrapport 2020 – Likviditets- og låneforvaltning.

3.3.5 Netto driftsresultat og disponering

Netto driftsresultat kjem fram med kr 447,9 mill. Dette er kr 362,3 mill. betre enn justert budsjett. Sjå linje 1 i tabell 3.12. Til samanlikning hadde Stavanger kommune eit netto driftsresultat i 2019 på kr 271,4 mill. (2,5 prosent av

driftsinntektene).

Linje	Netto driftsresultat og disponering / dekning - driftsregnskapet	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Regnskap i % av budsjett	Opprinnelig budsjett 2020
1	Netto driftsresultat	- 447 888	- 85 576	- 362 312	523 %	- 111 494
2	Overføring til investering	252 298	252 190	108	100 %	259 334
3	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	101 378	- 18 904	120 282	-536 %	- 1138
4	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	262 136	20 210	241 926	1297 %	- 146 702
5	Bruk av tidlegare års mindreforbruk	- 167 924	- 167 920	- 4	100 %	0
6	Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	447 888	85 576	362 312	523 %	111 494
7	Årsresultat, rekneskapsmessig mindreforbruk	0	0	0		0
Spesifikasjon fond						
8	Avsetninger til bundne fond	199 336	54 991	144 345	362 %	11 050
9	Bruk av bundne fond	- 97 958	- 73 895	- 24 063	133 %	- 12 188
10	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	101 378	- 18 904	120 282	-536 %	- 1138
11	Avsetning til disposisjonsfond	380 099	371 650	8 449	102 %	44 705
12	Bruk av disposisjonsfond	- 351 436	- 351 440	4	100 %	- 191 407
13	Stryking av bruk av disposisjonsfond	233 474	0	233 474		0
14	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	262 136	20 210	241 926	1297 %	- 146 702

Tabell 3.12 Netto driftsresultat 2020 og disponering/dekning i driftsrekneskapen. Alle tal i hele tusen kroner.

Saman med fjorårets mindreforbruk er midlane nytta til eigenfinansiering av årets investeringar (jf. overføring til investeringsrekneskapen) med kr 252,3 mill., netto avsetning til bundne driftsfond med kr 101,4 mill. og planlagt (disponert i samsvar med budsjettvedtak) netto avsetning til disposisjonsfond med kr 28,7 mill. Siden netto driftsresultat blei høgare enn føresett i budsjettet, ville dette etter gamle reglar gitt eit mindreforbruk på kr 233,5 mill. i driftsrekneskapen. Nye forskrifter krev at rekneskapen blir gjord opp i null. Stryking av bruk av disposisjonsfond er dermed gjort med kr 233,5 mill.

Linje	Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner drift	Rekneskap 2020
1	Netto driftsresultat	447 888
2	Sum budsjettdisposisjonar	- 214 414

3	Årets budsjettavvik (mindreforbruk før strykninger)	233 474
4	Strykingar av bruk av disposisjonsfond	- 233 474
5	Meir- eller mindreforbruk etter strykninger	0

Tabell 3.13 Netto driftsresultat 2020 og disponering/dekning i driftsrekneskapen. Alle tal i heile tusen kroner.

Samla bruk av tidlegare oppsparte midlar (før strykning) var på kr 617,3 mill. i 2020. Dette er kr 24,1 mill. høgare enn budsjettert nivå grunna oppgjer av sjølvkostområda.

Overføringa til investeringane utgjer om lag 2,1 prosent av driftsinntektene i 2020 (tilsvarende 2,0 prosent i tidlegare Stavanger kommune i 2019) og er eit viktig bidrag til å halda eigenfinanseringsgraden oppe og skapa ein berekraftig økonomi på sikt.

Ubrukte øyremerkte midlar er avsette til bundne driftsfond, jf. regelverket, med kr 199,3 mill. (linje 8). Her inngår pliktige avsetningar innanfor sjølvkostområda (kr 44,6 mill.), ubrukte øyremerkte tilskot (kr 133,4 mill.) og rest ubrukte tilskotsmidlar til eingongskostnader i samband med kommunenesamanslåinga (kr 19,7 mill.) I tillegg inngår ei mindre avsetning i samband med interkommunal beredskap mot akutt forureining på kr 1,7 mill.

Budsjettert avsetning til disposisjonsfond er justert for kommunestyrevedtaket i saka om årsrekneskapen 2019 om å styrka disposisjonsfond. Gjennom året er både bruk og avsetning til disposisjonsfond behandla i tertialsakene og økonomirapporten per 31. oktober 2020. Rekneskapen er ført i tråd med dette. Ved årsslutt er det avsett kr 8,4 mill. i urealisert gevinst til kursreguleringsfondet i samsvar med tidlegare kommunestyrevedtak om finansforvaltning.

Kommunestyret behandler årsrekneskapen og årsrapporten for 2020.

3.3.6 Resultat per tenesteområde

Tenesteområda hadde ca. kr 240 mill. i auka kostnader i 2020 samanlikna med opphavleg budsjett¹. Endeleg rekneskap viser at tenesteområda har eit mindreforbruk på kr 40 mill. (0,5 prosent) samanlikna med justert budsjett i 2020 (etter tilleggslovingar). Dette mindreforbruket kjem i stor grad av ei utsetting av kostnadene som følge av endra framdrift og er sett av på fond.

Skiljet mellom koronarelaterte utgifter og ordinær drift er ikkje eintydig, og det er utfordrande å seia eksakt korleis koronapandemien har påverka den ordinære drifta. Nærare informasjon om korleis koronapandemien har påverka dei ulike tenesteområda, finst i kapittel 4.

Tenesteområda	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Oppvekst og utdanning	3 593 100	3 614 922	- 21 821	99,5 %	3 526 579
Helse og velferd	3 229 353	3 197 893	31 461	99,8 %	3 077 374
By- og samfunnsplanlegging	72 581	75 264	- 2 683	96,4 %	74 725
Bymiljø og utbygging	638 958	645 446	- 6 488	99,2 %	621 768
Innbyggjar- og samfunnskontakt	293 977	318 347	- 24 370	92,3 %	289 755
Stab og støttefunksjonar	357 721	374 152	- 16 431	95,6 %	354 558

Tenesteområda	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Sum tjenesteområdene	8 185 691	8 226 023	- 40 332	99,1 %	7 944 759

Tabell 3.14 Økonomisk resultat per tenesteområde. Alle tal i tusen kr.

Oppvekst og utdanning

Rekneskapen for 2020 blei kr 66,5 mill. over opphavleg budsjett innanfor Oppvekst og utdanning. Samanlikna med justert budsjett har tenesteområdet eit mindreforbruk på kr 21,8 mill. av ei netto budsjettramma på kr 3,61 mrd. Dette utgjer ein forbruksprosent på 99,4. Budsjettramma til oppvekst og utdanning blei styrkt med kr 88,3 mill. gjennom året, der kr 74,3 mill. er knytte til koronarelaterte utgifter.

Oppvekst og utdanning	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Stab Oppvekst og utdanning	36 077	38 275	- 2 198	94,3 %	48 570
Barnehage	1 182 931	1 176 701	6 230	100,8 %	1 176 130
Ressurssenter for styrkt barnehagetilbod	104 451	104 386	65	100,1 %	89 897
Grunnskole	1 593 680	1 598 197	- 4 517	99,7 %	1 536 465
Johannes læringssenter	112 785	118 617	- 5 832	95,1 %	110 922
Stavanger kulturskole	43 613	44 325	- 712	98,4 %	43 194
Pedagogisk-psykologisk teneste	49 655	50 176	- 521	99,0 %	48 033
Ungdom og fritid	63 563	64 840	- 1 277	98,0 %	69 328
Helsestasjon og skulehelsetenesta	97 309	99 365	- 2 056	97,9 %	86 792
EMbo	44 731	46 717	- 1 986	95,7 %	48 959
Barneverntenesta	264 305	273 323	- 9 018	96,7 %	268 289
Sum oppvekst og utdanning	3 593 100	3 614 922	- 21 821	99,5 %	3 526 579

Tabell 3.15 Oppvekst og utdanning. Alle tal i tusen kr.

Alle område innanfor oppvekst og utdanning viser eit mindreforbruk, med unntak av barnehage, som har eit meirforbruk. Avvika på dei største områda, grunnskule og barnehage, er innanfor 1 prosent av budsjettramma og blir vurdert til å vera i tilnærma balanse. Mindreforbruket på nokre av områda kjem av lågare straumkostnader enn forventa og vanskar med å rekruttera fagpersonell. Meirforbruk til barnehage er i all hovudsak relatert til forseinka omstilling og auka kostnader knytte til utanbysbarn. Mindreforbruket til Johannes læringssenter kjem i hovudsak av at senteret har sett i gang prosessar for å kunna nå vedtekne innsparingar, og at inntektsgrunnlaget har blitt høgare enn forventa gjennom året. Barneverntenesta har hatt eit redusert kostnadsnivå, og lågare enn budsjettmessig forventa, på kjøp av klientretta tenester. For ei nærmare forklaring av avvika til dei enkelte verksemderområda sjå kapittel 6 i årsrapporten.

Avvika må på alle områda sjåast i lys av budsjettstyrkinga gjennom året. Grensegangen mellom koronarelaterte utgifter og ordinær drift er ikkje eintydig. Det er derfor utfordrande å skilja kva som er kva, og seia eksakt korleis

koronasituasjonen har påverka den ordinære drifta.

Mykje av merksemda gjennom året 2020 blei retta inn mot koronasituasjonen. Dette har ført til endra prioritering og utsetting av prosjekt og bruk av midlar til særskilde formål. Det har vidare vore eit år med lite føreseielegheit på både utgiftssida og inntektssida. Økonomistyring har vore særleg utfordrande, og mykje tyder på at verksemndene har lagt til grunn varsemdprinsippet på bruk av budsjettmidlar.

Som følge av kommunesamanslåinga blir det kravd varsemd ved samanlikning av rekneskapstal for 2020 mot rekneskap for 2019. Med brot i serien har ein ikkje eit eintydig bilet av situasjonen, men kostnadsutviklinga og lønnsutviklinga synest å vera i tråd med kommunesamanslåing og forventa prisvekst. For nokre verksemder, mellom dei johannes læringssenter, barneverntenesta og EMbo, er kostnadsnivået redusert samanlikna med 2019. Dette heng saman med forventa omstilling i tråd med vedteken handlings- og økonomiplan.

Helse og velferd

Rekneskapen for 2020 blei kr 151 mill. over opphavleg budsjett innanfor helse og velferd. Samanlikna med justert budsjett har tenesteområdet eit meirforbruk på kr 31,5 mill. av ei netto budsjetttramme på kr 3,2 mrd. Dette utgjer ein forbruksprosent på 101. Samla sett har budsjettet blitt styrkt med kr 120,5 mill., der kr 95,2 mill. er knytte til koronarelaterte kostnader.

Helse og velferd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Helse- og velferdkontor	322 166	301 389	20 777	106,9 %	331 304
NAV	348 946	352 876	- 3 930	98,9 %	299 009
Fysio- og ergoterapitjenesten	77 390	72 950	4 440	106,1%	70 019
Helsehuset i Stavanger	23 734	23 221	513	102,2 %	20 762
Hjemmebaserte tjenester	460 832	457 855	2 977	100,7 %	380 277
Bofellesskap	528 982	529 161	- 179	100,0 %	536 503
Alders- og sykehjem	958 493	959 905	-1 412	99,9 %	946 597
Stavanger legevakt	76 202	70 720	5 482	107,8 %	65 921
Rehabiliteringsseksjonen	58 988	59 919	- 931	98,4 %	59 512
Arbeidstreningsseksjonen	14 610	15 839	-1 229	92,2 %	16 397
Boligkontoret	8 304	8 210	94	101,1 %	8 111
Flyktningseksjonen	102 348	105 841	- 3 493	96,7 %	100 163
Dagsenter og avlastningsseksjonen	209 728	211 199	- 1 471	99,3 %	184 483
Tekniske hjemmetjenester	7 135	9 108	- 1 973	78,3 %	8 301
Krisesenteret i Stavanger	12 991	12 868	123	101,0 %	13 157
Sentrale midler levekår	- 176 204	- 179 935	3 731	97,9 %	- 112 061
Sentrale midler legetjeneste	131 031	127 349	3 681	102,9 %	83 109

Helse og velferd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Stab Helse og velferd	63 679	59 418	4 261	107,2 %	65 810
Sum Helse og velferd	3 229 353	3 197 893	31 461	101,0 %	3 077 374

Tabell 3.16 Helse og velferd. Alle tal i tusen kr.

For helse og velferd har året i stor grad vore prega av koronapandemien, men dei fleste verksemndene har klart å levera tenester innanfor tildelt budjettramme. Stengde og reduserte tilbod har utfordra verksemndene til å gi tenester på nye måtar innanfor forsvarlege smitteverntiltak. For ei nærmere forklaring av avvika til dei enkelte verksemdsområda sjå kapittel 7 (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/7-helse-og-velferd/7-1-innleiring/>) i årsrapporten.

Det største meirforbruket er knytt til helse- og velferdkontora, og kjem av auka kostnader til kjøp av bu- og omsorgstenester frå private leverandørar. Auken er relatert til nye brukarar, og må sjåast i samanheng med tilskot for ressurskrevjande tenester der kommunen får refundert delar av kostnadene.

I 2020 er samla tilskot til ressurskrevjande tenester berekna til kr 33,5 mill. mindre enn budsjettet. Samanlikna med 2019 vart nivået om lag kr 20 mill. lågare enn samla for Finnøy, Rennesøy og Stavanger kommunar. Hovudårsakene til nedgang i tilskot er reduksjon i ressursinnsats, auka innslagspunkt for kommunal eigendel, auka fratrekk for tilskot til psykisk utviklingshemma, og dessutan lågare lønnsvekst og pensjonskostnader enn føresett i timeprisen.

Tenesteområdet ved legevakt og kommunale legetenester har hatt hovudsvar for TISK-strategien til kommunen, som står for testing, isolering, smittesporing og karantene. Stavanger legevakt har oppretta ei ny luftvegslegevakt og teststasjonar for å kjempa mot koronapandemien. Arbeidet med TISK-strategien har kravd omfattande ressursar, og dessutan omdisponering av tilsette frå andre verksemder.

Bymiljø og utbygging

Rekneskapen for 2020 blei kr 17,2 mill. over opphavleg budsjett innanfor bymiljø og utbygging. Samanlikna med justert budsjett har tenesteområdet eit mindreforbruk på kr 6,5 mill. av ei netto budjettramme på kr 645,4 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 99. I 2020 er budjettramma til bymiljø og utbygging blitt styrkt med kr 23,4 mill., der kr 17,5 mill. er knytte til koronarelaterte kostnader.

Bymiljø og utbygging	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Stab strategi og målstyring	6 518	9 005	- 2 487	72,4 %	9 634
Juridisk	386	719	- 333	53,7 %	10 670
Byggforvaltning	296 942	304 624	- 7 682	97,5 %	309 304
Byggeprosjekt	8 661	6 946	1 715	144,7 %	4 531
Park og vei	182 558	189 802	- 7 244	96,2 %	172 395
Idrett	112 766	115 376	- 2 610	97,7 %	102 458
Vassverket	935	0	935	0	0
Avløpsverket	1 086	0	1 086	0	0
Renovasjon	26 672	14 268	12 404	186,9 %	140

Bymiljø og utbygging	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Plan og anlegg	0	0	0	0	0
Miljø	1298	3 720	- 2 422	34,9 %	12 636
Triangulum	1136	986	150	115,2 %	0
Sum Bymiljø og utbygging	638 958	645 446	- 6 488	99,0 %	621 768

Tabell 3.17. Bymiljø og utbygging. Tal i hele tusen kroner.

Hovudårsaka til mindreforbruket hos byggforvaltning er at fleire prosjekt har blitt reduserte i omfang eller utsette under koronapandemien på grunn av restriksjonar som avgrensar kontakt med andre. Energisentralen, som ligg under byggforvaltning, har òg hatt eit mindreforbruk, som mellom anna kjem av høgare inntekter frå energileveransen enn budsjettert. Budsjettet har lege fast i lengre tid, og ikkje blitt justert for aktivitetsvekst. Inntektsbudsjettet til energisentralen vil bli gjennomgått i 2021.

Park og veg har hatt fleire vakante stillingar og vikariat, grunna permisjon og langtidssjukmelde. Dette har ført til redusert drift. Dei har samtidig hatt noko høgare inntekter. Enkelte prosjekt har òg gått ut som ei følge av koronapandemien.

Koronapandemien har òg ført til at fleire prosjekt knytte til klima- og miljøfondet har blitt forskovne, noko som har gitt eit mindreforbruk hos miljø. Samtidig blei inntekta frå piggdekkavgifta kr 9,3 mill., noko som svarer til kr 2,7 mill. lågare enn budsjettert og bidreg til at mindreforbruket blir redusert.

I 2020 hadde renovasjon ei dekningsgrad, gebyrinntektene samanlikna med utgiftene, på 87 prosent. Dette svarer til eit meirforbruk på kr 26,4 mill. Det akkumulerte underskotet etter 2020 er kr 32,7 mill., når tidlegare underskot og renter blir tekne med. Dette kjem i hovudsak av auka prisar frå IVAR i tillegg til noko auka mengder hushaldsavfall. For å unngå eit større etterslep på sjølvkostbalansen blei renovasjonsavgifta auka med 17 prosent frå 2020 til 2021.

Dekningsgrada for vatn og avløp var høvesvis 114,1 prosent og 108,9 prosent. Slam fekk ei dekningsgrad på 87,2 prosent og eit framførbart underskot på kr 0,23 mill.

By- og samfunnsplanlegging

Rekneskapen for 2020 blei kr 2,1 mill. mindre enn opphavleg budsjett innanfor by- og samfunnsplanlegging. Samanlikna med justert budsjett har tenesteområdet eit mindreforbruk på kr 2,7 mill. av ei netto budsjetttramme på kr 75,3 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 96,4. I 2020 er netto styrking av budsjetttramma på berre kr 0,6 mill. Årsaka til at endringa i budsjetttramma ikkje er større, er at det gjennom året blir overført budsjettmidlar knytte til områdeløft Storhaug frå beredskap og samfunnsutvikling til andre verksemder i Stavanger kommune.

By- og samfunnsplanlegging	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Stab By- og samfunnsplanlegging	11 819	15 787	- 3 968	74,9 %	8 062
Byggesaksavdelinga	3 936	4 574	- 638	86,1 %	5 760
Byutvikling	27 698	26 116	1 582	106,1 %	24 941
Beredskap og samfunnsutvikling	11 726	11 508	218	101,9 %	18 661

By- og samfunnsplanlegging	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Kart og digitale tenester	17 401	17 279	122	100,7 %	17 301
Sum By- og samfunnsplanlegging	72 581	75 264	- 2 683	96,4 %	74 725

Tabell 3.18 By- og samfunnsplanlegging. Tal i tusen kroner.

Stab har eit mindreforbruk på kr 3,9 mill. Avviket kjem av forskyving av konsulentutgifter til 2021 i samband med retakseringa av alle bustad-, fritids- og næringseigedommar i kommunen. Budsjettet til konsulentutgifter ligg på stab, og må sjåast i samanheng med meirutgiftene på byutvikling.

Storbrannen på Stavanger lufthamn, høg vasstand i februar og koronapandemien bandla store ressursar for beredskap og samfunnsutvikling i 2020. På grunn av høgt arbeidspress blei planlagde oppgåver utsette eller nedprioriterte.

Innbyggar- og samfunnskontakt

Rekneskapen for 2020 blei kr 4,2 mill. over opphavleg budsjett innanfor innbyggar- og samfunnskontakt.

Samanlikna med justert budsjett har tenesteområdet eit mindreforbruk på kr 24,4 mill. av ei netto budsjettrammme på kr 318,3 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 92,3. I 2020 er budsjettramma styrkt med kr 28,6 mill.

Innbygger- og samfunnskontakt	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Smartby	11 842	14 382	- 2 540	82,3 %	13 638
Næring	34 381	45 175	- 10 794	76,1 %	28 002
Kommunikasjon	10 995	10 898	97	100,9 %	10 200
Kultur	192 339	192 798	- 459	99,8 %	187 099
Innbyggerdialog	29 202	35 132	- 5 930	83,1 %	32 511
Stab Innbygger- og samfunnskontakt	4 327	3 856	471	112,2 %	4 272
Politisk sekretariat	10 892	16 106	- 5 214	67,6 %	14 033
Sum Innbygger- og samfunnskontakt	293 977	318 347	- 24 370	92,3 %	289 755

Tabell 3.19 Innbyggar- og samfunnskontakt. Tal i tusen kroner.

Mindreforbruket hos smartby kjem av redusert aktivitet rundt konferansar, messer, møte og nettverk. På grunn av koronapandemien er det forseinkingar i samband med igangsetting og gjennomføring av prosjekt.

Mindreforbruket til næringsavdelinga kjem av ein kombinasjon av at rekrutteringar er utsette på grunn av koronapandemien, og dessutan mindreforbruk knytt til næringssstrategien. Ei utbetaling frå Vekstfondet på kr 1,5 mill. til Validé Invest AS er ført i investeringsrekneskapen, medan budsjettet ligg i drift, og fører til at mindreforbruket er kr 1,5 mill. høgare enn reelt.

Mindreforbruket hos innbyggardialog kjem av lågt aktivitetsnivå innanfor frivilligkeit og innbyggartorga, og dessutan at rekrutteringsarbeid blei sett på vent som ein konsekvens av koronapandemien.

Mindreforbruket hos politisk sekretariat kjem av ein kombinasjon av langtidssjukmelde, fødselspermisjonar, avlyste politiske møte og at fleire av møta blei gjennomførte på dagtid og dermed førte til mindre behov for overtid.

Stab og støttefunksjonar

Rekneskapen for 2020 blei kr 3,1 mill. over opphavleg budsjett innanfor stabs- og støttefunksjonar. Samanlikna med justert budsjett har stabsområda eit mindreforbruk på kr 16,4 mill. av ei netto budsjettramme på kr 374,1 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 95,6. I 2020 er budsjettramma styrkt med kr 19,6 mill., der kr 10,1 mill. er knytte til koronarelaterte kostnader.

Stab og støttefunksjonar	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik	Forbruk %	Opphavleg budsjett 2020
Kommunedirektør	14 374	13 758	616	104,5 %	7 754
Kommuneadvokat	6 233	7 180	- 947	86,8 %	7 244
Stab og støtte	337 114	353 214	- 16 100	95,4 %	339 560
Sum Stab og støttefunksjonar	357 721	374 152	- 16 431	95,6 %	354 558

Tabell 3.20 Stab og støttefunksjonar. Tal i tusen kroner.

Styrkinga av budsjettramma gjeld mellom anna kr 8,0 mill. i samband med utsetting av statleggjering av kemnerfunksjonen, kr 4,0 mill. til forsering av digitale verktøy og prosjekt, og dessutan kr 3,8 mill. til diverse prosjekt finansierte av skjønnnsmidlar frå Statsforvaltaren.

Mindreforbruket i stab og støtte ligg hovudsakleg hos innovasjon og støttetenester. Den planlagde opptrappinga på innovasjon og digitalisering 2020 er redusert og rekrutteringa utsett med bakgrunn i koronarestriksjonane i 2020.

3.4 Analysar av balanserekneskapen

Balanserekneskapen viser den bokførte verdien av eigedelane til kommunen per 31. desember 2020 og korleis eigedelane er finansiert med eigenkapital og gjeld. Økonomisk oversikt balanse er vist i tabell 3.21.

Økonomisk oversikt - Balanse	Notar	Rekneskap 31.12.2020	Rekneskap 01.01.2020
Eigedelar			
A Anleggsmidlar		31 531 232	30 532 055
Varige driftsmidlar	4	15 605 332	15 619 080
1 Faste eigedommar og anlegg	4,18	14 811 111	14 855 522
2 Utstyr, maskiner og transportmiddel	4	794 221	763 558
Finansielle anleggsmidlar		4 977 000	4 719 568
1 Aksjar og andelar	5	962 051	935 963

Økonomisk oversikt - Balanse		Notar	Rekneskap 31.12.2020	Rekneskap 01.01.2020
2	Utlån	6	3 125 869	2 934 512
3	Konserninterne langsikte fordringar	6,23	889 079	849 093
	Pensjonsmidlar	11	10 948 900	10 293 407
B Omløpsmidlar			3 837 973	3 783 226
	Bankinnskot		2 068 223	2 022 851
	Finansielle omløpsmidler	7	568 024	548 592
1	Obligasjonar	7	568 024	548 592
	Kortsiktige fordringar		1 201 726	1 211 783
1	Kundefordringar	22	149 568	182 156
2	Andre kortsiktige fordringar	22	482 251	469 279
3	Premieavvik	11,22	527 112	560 054
4	Konserninterne kortsiktige fordringar	22,23	42 794	294
Sum eigedelar			35 369 205	34 415 281
Eigenkapital og gjeld				
C Eigenkapital			12 361 456	11 127 312
	Eigenkapital drift		1 294 600	1 099 010
1	Dispositionsfond		1 058 646	796 509
2	Bundne driftsfond	13,14	235 954	134 576
3	Mindreforbruk i driftsrekneskapen	24	0	167 924
	Eigenkapital investering		323 729	283 548
1	Ubunde investeringsfond		274 620	231 767
2	Bunde investeringsfond	13	49 109	51 817
	Annan eigenkapital		10 743 128	9 744 718
1	Kapitalkonto	2	10 785 579	9 787 170
2	Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen drift	3	- 42 451	- 42 451
D Langsiktig gjeld			21 217 277	21 484 630
	Lån	9,23	9 896 621	9 648 717
1	Gjeld til kredittinstitusjonar		2 902 621	3 652 917
2	Obligasjonslån		6 930 000	5 930 000

Økonomisk oversikt - Balanse		Notar	Rekneskap 31.12.2020	Rekneskap 01.01.2020
3	Konserintern langsiktig gjeld	9,23	64 000	64 000
4	Anna langsiktig gjeld		0	1 800
	Pensjonsforplikting	11	11 320 656	11 835 913
E	Kortsiktig gjeld		1790 472	1803 339
	Kortsiktig gjeld		1790 472	456 529
1	Leverandørgjeld		443 921	0
2	Derivat		0	1 346 810
3	Annan kortsiktig gjeld		1 346 551	0
Sum eigenkapital og gjeld			35 369 205	34 415 281
Memorialkonti				
F	Memorialkonto			
	Ubrukte lånemiddel		499 196	668 038
	Andre memorialkontoar		21 066	24 621
	Motkonto til memoriakonto		- 520 262	- 692 658

Tabell 3.21 Økonomisk oversikt balanse. Alle tal i tusen kr.

3.4.1 Egedeler

Sum egedeler (anleggs- og omløpsmidlar) var på kr 35,4 mrd. per 31. desember 2020, noko som er kr 0,95 mrd. (2,8 prosent) høgare enn per 1. januar 2020.

Anleggsmidlar

Anleggsmidlar er dei egedelane kommunen har til varig eige eller bruk. Anleggsmidlane består av faste egedommar, anlegg, utstyr, maskiner, transportmiddel o.l. Bokført verdi av anleggsmidlane var på kr 31,5 mrd. ved utgangen av 2020. Dette er ein auke på kr 0,9 mrd. (2,9 prosent) frå 1. januar 2020.

Bokført verdi på faste egedommar, anlegg, maskiner osb. blei samla redusert med kr 14 mill. i 2020. Bokført verdi på varige driftsmidlar er reduserte som følge av nedskrivningar på kr 411 mill. knytte til mellom anna dobbeltførte registreringar av innkjøpskost for tomter tidlegare år.

Aksjar og andelar auka med kr 26 mill., utlån auka med kr 191 mill., medan konserninterne langsiktige fordringar auka med kr 40 mill. Kommunens utlån består hovudsakleg av ansvarlege lån til Lyse AS og startlån som per 31. desember 2020 var på høvesvis kr 823 mill. og kr 2,22 mrd. Auken i totale utlån er knytt til auka utlån av startlån. Pensjonsmidlane auka med kr 655 mill.

Omløpsmidlar

Omløpsmidlane omfattar bankinnskot, finansielle omløpsmidlar og kortsiktige fordringar. Bokført verdi av omløpsmidlane var på kr 3,8 mrd. per 31. desember 2020, ein auke på kr 55 mill. (1,5 prosent) frå 1. januar 2020. Bankinnskot auka med kr 45 mill. til kr 2,07 mrd. Finansielle omløpsmidlar, beståande av obligasjonar, auka med kr

19 mill. til kr 568 mill. Kortsiktige fordringar vart redusert med kr 10 mill. I kortsiktige fordringar inngår akkumulert premieavvik på kr 527 mill. Premieavviket, som er framtidige pensjonskostnader som skal utgiftsførast dei neste 7 åra, blei redusert med kr 33 mill. Premieavviket er nærmere omtalt i kapittel 3.3.3 og note 11.

3.4.2 Eigenkapital og gjeld

Eigenkapital

Bokført eigenkapital var per 31. desember 2020 på totalt kr 12,4 mrd., noko som er kr 1,2 mrd. (11 prosent) høgare enn per 1. januar 2020. Av den samla eigenkapitalen utgjorde disposisjonsfond kr 1,06 mrd., bundne driftsfond kr 236 mill., og dessutan ubundne og bundne investeringsfond på høvesvis kr 275 mill. og kr 49 mill. Den resterande eigenkapitalen blir representert av kapitalkonto. Aktivering, avskriving og nedskriving av varige driftsmidlar blir ført mot kapitalkonto. I tillegg blir mellom anna kjøp/sal av aksjar og andelar, avdrag på lån og netto endring i pensjonsforplikting ført. Kapitalkonto var per 31. desember 2020 på kr 10,8 mrd., noko som utgjer ein auke på kr 1,0 mrd. frå 1. januar 2020 (10,2 prosent). For nærmere spesifikasjon av kapitalkonto blir det vist til note 2 i årsrekneskapen.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner, gjeldande frå 1. januar 2020, regulerer avslutning av årsrekneskapen. I den nye forskriften skal årsrekneskapane ikkje lenger avsluttast med eit rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk i drift eller udekt/udisponert i investering. Forskriften regulerer strykningar av rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk i drift og stryking av udekt/udisponert i investering. Sjå avsnitt 3.3.5 og tabell *Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar* i årsrekneskapen for nærmere informasjon om strykningar som er gjennomførte ved årsavslutning 2020 i drift og investering.

Fond

Samla fond er i 2020 styrkte med netto kr 403,7 mill. Investeringsfond har auka med kr 40,1 mill., bundne driftsfond er auka med kr 101,4 mill., og disposisjonsfond er auka med kr 262,1 mill.

Disposisjonsfondet har auka betydeleg meir enn planlagt. Mindreforbruket i driftsrekneskapen i 2020 utgjorde kr 233,5 mill. før årsavslutningsdisposisjonar. Rekneskapen er gjort opp ved å stryka tilsvarende planlagd bruk av disposisjonsfond. Dette kjem fram som ei stryking av fondet, jf. tabell 3.21.

Tilsvarande er investeringsrekneskapen gjort opp med mellom anna stryking av planlagd bruk av ubundne investeringsfond med kr 87,0 mill.

Fond	Disposisjons-fond	Bundet driftsfond	Ubundet investerings-fond	Bundet investerings-fond	Sum fond
Åpningsbalanse 1.1.	796 509	134 576	231 767	51 817	1 214 670
Avsetninger	380 099	199 336	163 915	2 251	745 601
Bruk av fondsmidler i driftsrekneskapet	- 351 436	- 97 958	0	0	- 449 394
Bruk av fondsmidler i investeringsrekneskapet	0	0	- 208 032	- 4 959	- 212 991
Strykninger av bruk av fondsmidler	233 474	0	86 969	0	320 443
Utgående balanse 31.12.	1 058 646	235 954	274 620	49 109	1 618 329

Tabell 3.22 Oversikt over dei ulike fonda som Stavanger kommune har i 2020, og bevegelsane i år. Alle tal i tusen kr.

Disposisjonsfond

Samla disposisjonsfond utgjer kr 1 058,6 mill. per 31. desember 2020 og er inndelt slik det kjem fram av tabell 3.23.

Disposisjonsfond	Rekneskap 31.12.2020	Rekneskap 01.01.2020
Vekstfond	7 750	14 350
Pensjonsfond	277 081	277 081
FOU-fond ROP-lidingar	8 361	9 000
Miljøfond	32 452	23 970
Nye Stavanger - Kompetanse	3 239	4 099
Digitaliseringsfond	79 018	98 140
Øyfastfond	3 905	
Havbruksmidlar	39 228	
Flyktning - Integreringsmidlar	26 314	33 550
Flørli, framtidige kostnader	11 000	
Kursreguleringsfond	75 868	67 469
Disposisjonsfond - generelt	491 944	266 364
Disposisjonsfond - justeringsrett Rennesøy	2 486	2 487
Sum disposisjonsfond	1 058 646	796 510

Tabell 3.23 Oversikt over disposisjonsfond i Stavanger kommune. Alle tal i tusen kr

Disposisjonsfond kan etablerast og nyttast til drifts- og investeringsformål etter vedtak av kommunestyret eller ved delegert fullmakt. Eventuell bruk til investeringsformål må komma fram som bruk av disposisjonsfond i drift og deretter blir overført til investeringsrekneskapen. Måloppnåingar er nærmere omtalte i kapittel 3.1.6.

Disposisjonsfondet blei tilført kr 167,9 mill. av samla rekneskapsmessig mindreforbruk i 2019 i kommunane Finnøy, Rennesøy og Stavanger, jamfør kommunestyresak 43/20.

Ved årsavslutninga er kr 8,4 mill. av urealiserte gevinstar sette av til kursreguleringsfondet i samsvar med retningslinjene til kommunestyret for finansforvaltning. Sjå nærmare omtale av risikoanalyse i kapittel 3.6.

Kommunestyret vedtok klima- og miljøtiltak for kr 13,4 mill. i budsjettet for 2020, og dessutan avsetninger mellom anna med bakgrunn i piggdekkavgiftene. Lågare inntekter frå piggdekk i 2020 har ført til lågare avsetning. Samtidig er fleire av klima- og miljøtiltaka ikkje gjennomførte i 2020. Ubrukte midlar blei strokne ved årsoppgjeret, og fondet blei styrkt tilsvarande.

Andre fond

Bundne drifts- og investeringsfond har midlar knytte til bestemde formål som ikkje kan endrast. Ved utgangen av 2020 utgjer bundne driftsfond kr 236,0 mill. Av dette utgjer sjølvkostfond om lag kr 75,2 mill. (auka med kr 42,8 mill.) og kommunesamanslåingsprosjektet nye Stavanger kr 19,7 mill. (auka med kr 9,3 mill. grunna reformstøtte som blei motteken i 2020 og pågående prosjekt.) Øyremerkte fond er auka med kr 47,6 mill. Nærmore spesifikasjon av bundne fond finst i note 13 i rekneskapen.

Ubunde investeringsfond er til fri disposisjon til investeringsformål. Ved nyttår står kr 274,6 mill. igjen som ubrukte ubundne investeringsmidlar. Ved inngangen av året var fondet kr 231,8 mill.

Gjeld

Langsiktig gjeld var per 31. desember 2020 på kr 21,2 mrd. Dette er ein reduksjon på kr 267 mill. (1,2 prosent) frå 1. januar 2020. Lån auka med kr 248 mill., medan pensjonsforpliktingane blei reduserte med kr 515 mill. Det blir vist til note 11 i rekneskapen for ei nærmere forklaring for endringa i netto pensjonsforpliktingar. Det blir notert at pensjonsforpliktingane per 31. desember 2020 var kr 372 mill. høgare enn pensjonsmidlane. Avviket mellom pensjonsforpliktingar og pensjonsmidlar er redusert med kr 1,2 mrd. sidan 1. januar 2020. Kortsiktig gjeld er redusert med kr 10 mill. Det stod att kr 499 mill. i ubrukte lånemidlar per 31. desember 2020, ein reduksjon på kr 169 mill. frå 1. januar 2020.

3.5 Likviditet og soliditet

3.5.1 Likviditet

Forholdet mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld blir kalla likviditetsgrad. Nøkkeltala fortel noko om evna kommunen har til å dekka dei kortsiktige forpliktingane sine med utgangspunkt i alle eller dei mest likvide omløpsmidlane.

Likviditetsgrad 1 tek utgangspunkt i alle omløpsmidlane. Her bør nøkkeltalet vera større enn 2, fordi nokre av omløpsmidlane kan vera mindre likvide. Likviditetsgrad 2 tek utgangspunkt i dei mest likvide omløpsmidlane, og her bør nøkkeltalet vera større enn 1. Dei mest likvide omløpsmidlane er kasse, bank og marknadsbaserte plasseringar som er klassifiserte som omløpsmidlar, og som raskt kan gjerast om i kontantar.

Tabell 3.24 viser at likviditetsgrad 1 og 2 var på høvesvis 2,14 og 1,47 per 31. desember 2020. Likviditeten er følgeleg styrkt frå nivået per 1. januar 2020. Likviditeten vil likevel kunna svinga betrakteleg gjennom året. Likviditetssituasjonen gjennom året er nærmere omtalt i [kapittel 3.6](#), og *Årsrapport 2020 – Likviditets- og låneforvaltning*. Likviditeten blir svekka dersom det blir korrigert for akkumulert premieavvik. (Likviditetsgrad 1 er då på 1,85.)

Likviditetsgrad	Rekneskap per 31.12.2020	Rekneskap per 01.01.2020
Likviditetsgrad 1	2,16	2,10
Likviditetsgrad 2	1,47	1,43

Tabell 3.24 Likviditetsgrad 1 og 2

3.5.2 Soliditet

Omgrepet *soliditet* kan forklara evna kommunen har til å tola framtidige underskot eller tap. Gjeldsgrada og eigenkapitalprosenten gir informasjon om soliditeten. Eigenkapitalprosenten gir informasjon om kor stor del av dei samla eigedelane til kommunen som er finansiert med eigenkapital. Den resterande delen er finansiert med framandkapital/lån. Som det kjem fram av tabell 3.24, var eigenkapitalprosenten per 31. desember 2020 på 34,9 prosent.

Eigenkapitalprosent

34,9 %

32,3 %

Tabell 3.25 Eigenkapitalprosent

I kommunelova med forskrifter er det ikkje fastsett krav til kor stor eigenkapitalprosenten, likviditetsgrada og gjeldsgrada bør vera. Ein bør likevel vera merksam på utviklinga i nøkkeltala. Eit betydeleg investeringsnivå med tilhøyrande høgt lånepoptak vil over tid bidra til å svekka soliditeten.

3.5.3 Arbeidskapital

Kommunen må ha ei viss likvid behaldning sidan inn- og utbetalingar ikkje kjem på same tidspunkt. Storleiken på denne behaldninga vil vera avhengig av storleiken på inn- og utbetalingar. Likviditeten til kommunen er prega av stor variasjon gjennom året. Kommunen nyttar likviditetsbudsjettering for å styra likviditeten så optimalt som mogleg gjennom året. I periodar med god likviditet kan likvide midlar plasserast eksempelvis i verdipapirmarknaden med ulik tidshorisont.

Differansen mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld (arbeidskapitalen) i balanserekneskapen gir òg uttrykk for den likvide situasjonen til kommunen. I tabell 3.26 viser endringar i omløpsmidlar, kortsiktig gjeld og arbeidskapital i 2020. Arbeidskapitalen var på kr 2,05 mrd. per 31. desember 2020. Arbeidskapitalen blei styrkt med kr 68 mill. som følge av at omløpsmidlane auka og kortsiktig gjeld blei redusert.

Sidan ordninga med premieavvik blei innført i 2002, har dei innbetalte pensjonspremiane hovudsakleg vore høgare enn dei berekna pensjonskostnadene. Differansen blir kalla premieavvik. Som følge av at det er pensjonskostnadene som blir utgiftsførte i rekneskapane, har rekneskapsresultata dei seinare åra ofte vist for positive beløp. Akkumulert premieavvik blir balanseført som omløpsmidlar. Som følge av at premieavviket ikkje representerer reelle verdiar, har utviklinga i arbeidskapital/likviditet òg vist for gunstige tal.

Arbeidskapitalen per 31. desember 2020 var på kr 1,5 mrd. dersom det blir korrigert for premieavviket på kr 527 mill. Ein reduksjon i akkumulert premieavvik på kr 33 mill. førte til at den korrigerte arbeidskapitalen auka med kr 101 mill. i 2020. Per 31. desember 2020 var premieavviket ca. 14 prosent av omløpsmidlane.

Arbeidskapital (alle tall i 1000 kr)	Rekneskap per 01.01.2020	Rekneskap per 31.12.2020
Omløpsmidler	3 783 226	3 837 973
Kortsiktig gjeld	1 803 339	1 790 472
Arbeidskapital	1 979 887	2 047 501
Endring i arbeidskapital		67 614
Av dette premieavvik	560 054	527 112
Korrigert arbeidskapital	1 419 833	1 520 389
Endring i korrigert arbeidskapital		100 556

Tabell 3.26 Endring i arbeidskapital

3.5.4 Utvikling i lånegjelda til kommunen

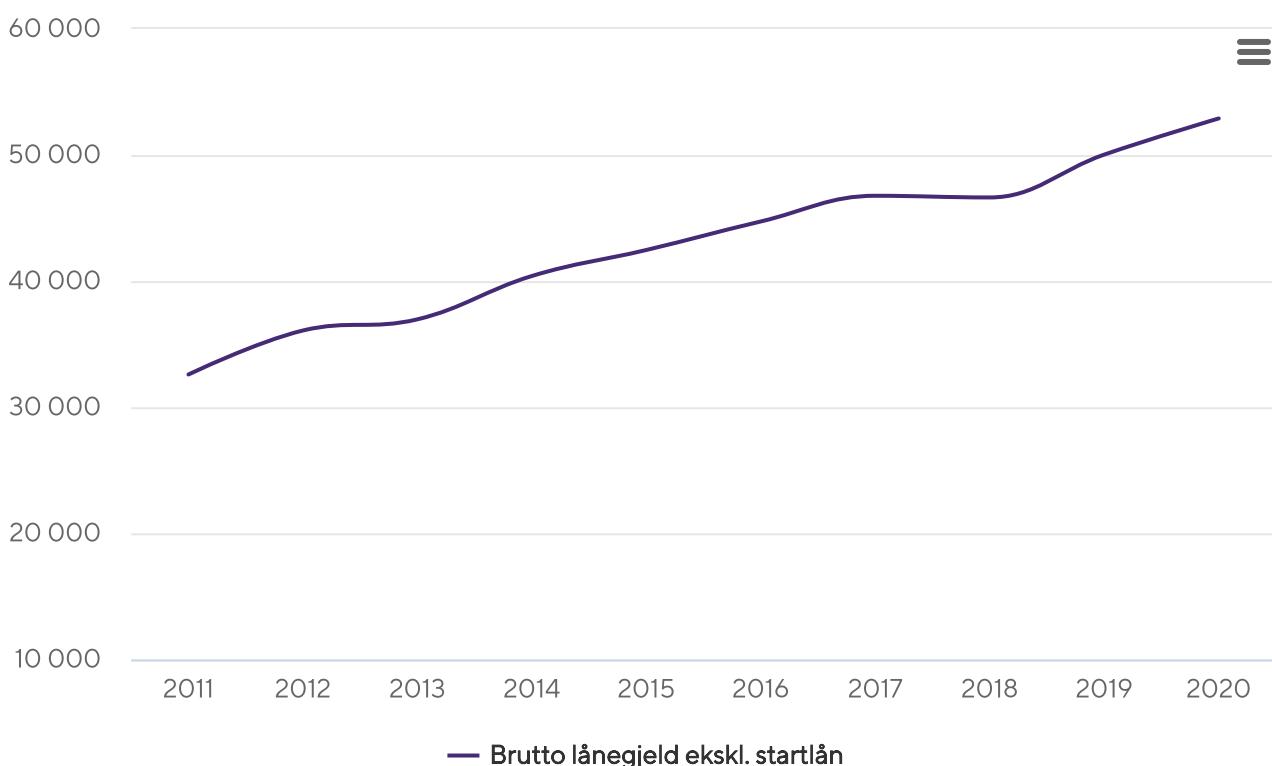
Den langsiktige lånegjelda til kommunen aukar når årlege lånepoptak er høgare enn årlege avdrag. Eit høgt investeringsnivå og låg eigenfinansiering vil bidra til at lånepoptaket blir høgare enn avdraga. Tabell 3.27 gir ei

oversikt over langsiktig gjeld per 31. desember 2020, eksklusive pensjonsforpliktingar, startlån, ubrukte lånemidlar og lån der staten yter kompensasjon for renter og avdrag. Det blir motteke kompensasjon frå staten for renter og avdrag på lån knytte til eldre- og psykiatriplanen og kompensasjon for renter på lån knytte til investeringar i skule- og kyrkjebygg.

Utvikling i lånegjeld, tal i mill. kr	Rekneskap per 31.12.2020
Langsiktig lånegjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser	9 897
Videre utlån / startlån	2 271
Ubrukte lånemidler	499
Lån i samband med Eldre- og psykiatriplanen	185
Lån skolebygg (staten betener rentene)	281
Lån kyrkjebygg (staten betener rentene)	228
Korrigert sum lånegjeld i mill. kroner	6 433

Tabell 3.27 Utvikling i lånegjeld. Alle tal i mill. kr.

Brutto lånegjeld var på kr 9,9 mrd. per 31. desember 2020, noko som er ein auke på kr 248 mill. frå 1. januar 2020. Lånegjelda var på kr 6,4 mrd. per 31. desember 2020 dersom det blir korrigert for startlån, ubrukte lånemidlar og lån der staten dekker kapitalutgiftene. Figur 3.13 viser utviklinga i brutto lånegjeld per innbyggjar (ekskl. startlån) i perioden 2011–2019 for tidlegare Stavanger kommune og for nye Stavanger kommune i 2020.

Figur 3.13 Utvikling i brutto lånegjeld per innbyggjar for tidlegare Stavanger kommune i åra 2011–2019 og ny samanslått kommune i 2020.

3.6 Finansforvaltning

Økonomireglane i ny kommunelov tredde i kraft 1. januar 2020. *Forskrift om finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner* tredde i kraft frå same tidspunkt. Kommunestyret vedtok nyt finansreglement for nye Stavanger kommune den 16. desember 2019.

Det følger av ny kommunelov at finansreglementet skal innehalda føresegner som hindrar kommunen i å ta ein vesentleg finansiell risiko, og som sikrar at løpende betalingsforpliktingar kan innfriast ved forfall. Finansreglementet skal òg innehalda føresegner om kva avkastingsmål som skal ligga til grunn for finansforvaltninga.

Kommunedirektøren skal minst to gonger i året rapportera til kommunestyret om forvaltninga av finansielle midlar og gjeld, og dessutan etter årets utgang legga fram ein rapport som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året. I det følgande blir det gitt ei forklaring for sentrale element i finansforvaltninga. Sjå [Årsrapport 2020 – Likviditets- og låneforvaltningen](#) (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/3-okonomisk-resultat/3-5-likviditet-og-soliditet/3-5-1-likviditet/>) for ei nærmare forklaring.

Formål med finansforvaltninga:

Finansreglementet skal ta vare på grunnprinsippet i formålsregelen i kommunelova om optimal utnytting av dei tilgjengelege ressursane til kommunen med sikt på å kunna gi best mogleg tenestetilbod. Dei finansielle posisjonane til Stavanger kommune skal forvaltast som ein heilskap der ein prøver å oppnå lågast mogleg netto finansutgifter over tid samtidig som det blir sikra størst mogleg føreseieleighet i den finansielle stillinga til kommunen.

Etiske retningslinjer

Investeringsstrategien til Stavanger kommune skal sikre omsynet til menneskerettar, arbeidstakarrettar, miljø og etiske forretningsprinsipp, i samsvar med Global Compact FNs PRI (Principles for responsible investments).

Alle nye finansplasseringar blir kontrollerte mot at dei ikkje bryt med dei etiske retningslinjene til kommunen. Gjennomgangen per 31. desember 2020 har ikkje avdekt nokon plasseringar som er i strid med kommunereglementet på dette området.

Finansforvaltninga i 2020

Den totale porteføljen enda opp 4,3 prosent, mot referanseindeksen som var opp tilsvarende 4,3 prosent for 2020. Den «grøne» delen av finansforvaltning bidrog med 12,1 prosent i avkasting og utgjer no over 18 prosent av den totale porteføljen. Gjeldsporteføljen hadde ei gjennomsnittsrente på 1,89 prosent (2,53 prosent i 2019). Porteføljen har tilfredsstillande tryggleik, og midlane er plasserte i samsvar med gjeldande finansreglement. Tabell 3.28 gir ei oversikt over sentrale nøkkeltal i finansforvaltninga.

	2020	2019
Realiserte postar	- 1,70	0,90
Avkasting	4,3 %	5,3 %
Referanseindeks	4,3 %	4,7 %
Plasseringar til marknadskursar	631	604
Gjennomsnittleg bankinnskot(1)	2 189	2 285
Brutto lånegjeld(2)	9 832	8 721
(Rentesensivitet ved 1 % endring – etter 1 år)	25	12

	2020	2019
Gjennomsnittleg lånerenter	1,89 %	2,53 %
*		
(1) Inkludert kommunale foretak		
(2) Ekskl. forpliktingar EK-foretak og anna langsiktig gjeld		

Tabell 3.28. Nøkkeltal frå finansforvaltninga for tidlegare Stavanger kommune i 2019, og ny samanslått kommune i 2020.

Likviditet

Gjennomsnittleg innskot på konsernkonto, eksklusive finansplasseringar, var ved utgangen av desember på kr 2,2 mrd. Dette inkluderer låneopptak i 2020. I samsvar med kapittel 4 i finansreglement kan overskotslikviditeten plasserast i marknaden, men til låg finansiell risiko og høg likviditet. Alternative plasseringar som kan vera aktuelle, er pengemarknadsfond og sertifikatlån. Desse alternativa er ikkje valde, sidan vilkåra i gjeldande bankavtale gir betre avkasting. Hovudbankavtalen Stavanger kommune hadde med Sparebank 1 SR-bank, gjekk ut 31. desember 2020. Etter avslutta anbodskonkurranse blei Sparebank 1 SR-bank vald for tre nye år, med opsjon på ytterlegare eitt år.

Låneporteføljen

Tabell 3.29 gir ei oversikt over kommunen sin låneportefølje per 31. desember 2020. Rentedurasjonen seier noko om kor kjenslevar låneporteføljen er overfor ei endring i rentenivået.

Kreditor	Gjeld pr. 31.12.20	% av totalgjeld	Rente	Durasjon
Kommunalbanken AS	2 220	23 %	1,76 %	2,1
Husbanken	2 282	23 %	0,88 %	0,1
Obligasjonslån	5 330	54 %	1,21 %	1,6
Sertifikatlån				
Swap	- 2 815		-2,62 %	-4,1
Netto Gjeld eks. swap	9 832	100 %	1,89 %	

Tabell 3.29 Låneporteføljen

I samsvar med kommunestyrevedtaket om årsbudsjett 2020 (sak 61/19), vedtak i tertialrapport per 30. april 2020 (sak 28/20) og tertialrapport per 30. august 2020 (sak 73/20) blei det budsjettet med følgande lånerammer i 2020:

- kr 366,28 mill. til finansiering av eigne investeringar
- kr 320 mill. i startlån til vidare utlån
- kr 46,7 mill. i låneramme til Stavanger utvikling KF
- kr 44,4 mill. i låneramme til Stavanger boligbygg KF
- kr 0 mill. i låneramme til Sølvberget KF

- kr 4,0 mill. i låneramme til Stavanger Natur- og idrettsservice KF

Tabell 3.30 gir ei oversikt over faktisk lånepoptak og avdrag i 2020.

Lånepoptak i 2020	
Startlån mars 2020	220
Startlån september 2020	100
Obligasjonslån, 5 års FRN	366
Lånepoptak u/ likviditetseffekt	91
Avdrag	
Sum avdrag 01.01.-31.12.20	- 529
Brutto lånegjeld per. 31.12.20(2)	9 832
*	
(1) Ekskl. forplikting EK-foretak og anna langsiktig gjeld.	
(2) Det blir sett av avdrag på obligasjons- og sertifikatlån. Ved berekning av avdrag blir det nytta 30 års nedbetalingstid.	

Tabell 3.30 Status gjeld og avdrag per 31. desember 2020. Alle tal i mill. kr.

Langsiktige finansielle aktivum

Finansporteføljen til Stavanger kommune hadde ei avkasting i 2020 på 4,3 prosent mot indeks på 4,3 prosent. Gjennom året er marknadsverdiane nytta ved kvar rapportering, men for årsrapporten blir det nytta oppgitte likningskursar frå VPS. Sett i lys av strukturen på porteføljen, diversifisering og innhald opp mot referanseindeksen, og dessutan dei nasjonale og globale marknadene med høgare risiko, så må avkastninga seiast å ha vore tilfredsstillande for året. Tabell 3.31 gir ei oversikt over avkastninga i 2020.

	2020	2019
Endring urealisert gevinst	8,4	8,3
Realisert gevinst	-1,7	1
Direkte avkasting	19,2	21,1
Sum	25,9	30,4

Tabell 3.31 Avkasting for tidlegare Stavanger kommune i 2019, og ny samanslått kommune i 2020. Alle tal i mill.

Stresstest

Det skal i samsvar med finansreglementet gjennomførast stresstest for å berekna den moglege tapsrisikoen på porteføljen og storleiken på bufferfondet. Tabell 3.32 viser mogleg tap og storleiken på bufferfondet.

Stresstest - utvikling	2020	2019
------------------------	------	------

	2020	2019
Mogleg tap vil utgjere	46,3	33,9
Utvikling bufferfond	75,9	67,5

Tabell 3.32 Stresstest for tidlegare Stavanger kommune i 2019, og ny samanslått kommune i 2020. Alle tal i mill.

Stresstesten viser eit mogleg tap på kr 46,3 mill. for 2020 (kr 33,9 mill. i 2019) for den samla finansforvaltninga til kommunen. Stresstesten ser på total brutto lånegjeld opp mot aktivuma til kommunen, inkludert utlån til Lyse AS. Lån knytte til VAR-sektoren og startlån er inkluderte i finanspassivuma våre, men er ikkje tilsvarande med på aktivasida.

Bufferfondet til Stavanger kommune er på kr 75,9 mill. Rentemarknaden blir vurdert kontinuerleg for beste gjeldande «innlåns-/utlånsverktøy» som gir god føreseielelegheit. Dette vil redusera det totale behovet for bufferfondet. I samsvar med vedteke finansreglement skal eventuelle realiserte kursgevinstar avsettast dersom bufferfondet er lågare enn det som stresstesten viser.

3.7 Analysar konsolidert rekneskap

3.7.1 Konsolidert rekneskap

Konsolidert årsrekneskap er regulert i kapittel 10 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner. Den konsoliderte årsrekneskapen skal visa kommunen som éi økonomisk eining. Årsrekneskapane til einingane som skal inngå i konsolideringa, blir slått saman. Transaksjonar og mellomverrande mellom einingane skal elimineras, men berre så langt det følger av god kommunal rekneskapsskikk. Årsrekneskapen til kommunale føretak som fører rekneskap etter rekneskapslova, skal omarbeidast før konsolideringa, så langt det er nødvendig etter god kommunal rekneskapsskikk.

Føresegner om årsavslutning i kapittel 4 i forskrifta, knytte til strykningar av meir-/mindreforbruk i drift og udekt/udisponert i investering, gjeld ikkje for den konsoliderte rekneskapen. Det blei ikkje utarbeidd konsolidert rekneskap saman med opningsbalansen for nye Stavanger kommune. Det finst av den grunn ikkje tal per 1. januar 2020.

Følgande einingar inngår i konsolidert rekneskap:

- Stavanger kommune
- Stavanger boligbygg KF
- Stavanger byggdrift KF
- Stavanger Natur- og idrettsservice KF
- Stavanger Parkeringselskap KF
- Stavanger utvikling KF
- Sølvberget KF

Kommunestyret vedtok den 14. desember 2020 i sak 114/20 at Stavanger byggdrift KF, Stavanger Natur- og idrettsservice KF og Sølvberget KF skal tilbakeførast til basisorganisasjonen. Det blei vidare vedteke at Stavanger bustadbygg KF skal tilbakeførast til basisorganisasjonen, unntake dei meir forretningsmessige oppgåvene i føretaket som skal overførast til Stavanger utvikling KF. Dette vil innebera at verksemda til dei nemnde føretaka vil inngå i årsrekneskapen for kommunekassen med verknad frå 2021.

Tabell 3.33, 3.34 og 3.35 viser hovedpostar i Økonomisk oversikt drift, Løyvingsoversikt investering og Økonomisk oversikt balanse i høvesvis årsrekneskap for kommunekassen og konsolidert rekneskap.

Økonomisk oversikt drift	Rekneskap 2020 - Kommunekasse	Rekneskap 2020 - Konsolidert	Konsoliderte transaksjonar
Driftsinntekter	- 11 763 047	- 12 124 711	- 361 664
Driftsutgifter	11 684 769	12 015 675	330 906
Brutto driftsresultat	- 78 278	- 109 036	- 30 758
Eksterne finanstransaksjonar	160 593	203 590	42 997
Motpost avskrivningar	- 530 203	- 586 005	- 55 802
Netto driftsresultat	- 447 888	- 491 451	- 43 563
Overført til investeringsrekneskapen	252 298	270 831	18 533
Netto avsetninger, fond	195 590	220 620	25 030
Framført til inndekning i seinare år (meirforbruk)	-	-	-

Tabell 3.33 Hovudpostar i Økonomisk oversikt drift. Alle tal i hele mill. kr.

Løyvingsoversikt investering	Rekneskap 2020 - Kommunekasse	Rekneskap 2020 - Konsolidert	Konsoliderte transaksjonar
Sum investeringsutgifter	1109 666	1155 734	46 068
Sum investeringsinntekter	- 897 513	- 915 599	- 18 086
Netto utgifter vidareutlån	0	0	0
Overføring frå drift	252 298	270 831	18 533
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	2 708	2 708	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubunde investeringsfond	- 42 852	- 19 339	23 513
Dekning av tidlegare års udekt utgjorde	0	- 14 064	- 14 064
Sum overføring frå drift og netto avsetninger	212 153	240 136	27 983
Framført til inndekning i seinare år (udekt utgjorde)	-	-	-

Tabell 3.34 Hovudpostar i Løyvingsoversikt investering . Alle tal i hele mill. kr.

Økonomisk oversikt balanse	Rekneskap 2020 - Kommunekasse	Rekneskap 2020 - Konsolidert	Konsoliderte transaksjonar
----------------------------	-------------------------------	------------------------------	----------------------------

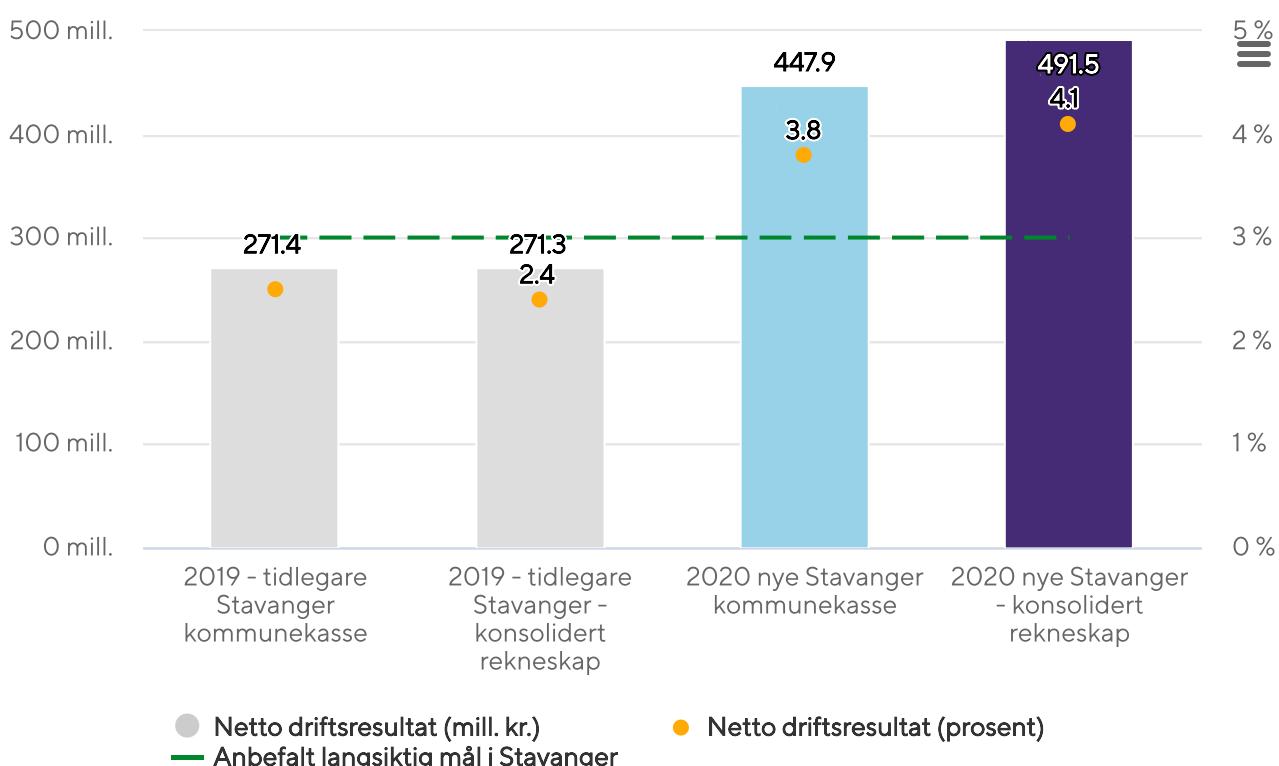
Økonomisk oversikt balanse	Rekneskap 2020 - Kommunekasse	Rekneskap 2020 - Konsolidert	Konsoliderte transaksjonar
Anleggsmidler	31 531 232	34 116 308	2 585 076
Omløpsmidler	3 837 973	4 162 797	324 824
Sum egedelar	35 369 205	38 279 105	2 909 900
Eigenkapital	12 361 456	14 300 780	1 939 324
Langsiktig gjeld	21 217 277	22 108 805	891 528
Kortsiktig gjeld	1 790 472	1 869 520	79 048
Sum eigenkapital og gjeld	35 369 205	38 279 105	2 909 900

Tabell 3.35 Hovudpostar i Økonomisk oversikt balanse. Alle tal i heile mill. kr.

3.7.2 Økonomiske mål

Krav til utarbeiding av konsolidert årsrekneskap tredde i kraft frå og med rekneskapsåret 2020. Kommunestyret har ikkje fastsett finansielle måltal for Stavanger kommune som juridisk eining. Finansielle nøkkeltal vil likevel kunna bidra til å belysa den økonomiske situasjonen per 31. desember 2020. Sjå kapittel 3.1. og 3.5. for ei omgrepssforklaring knytt til ulike finansielle måltal.

Figur 3.14 viser netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene for kommunekassen og Stavanger kommune som juridisk eining. Netto driftsresultat blir auka med kr 43,6 mill. i konsolidert rekneskap 2020, noko som utgjer ein auke på 0,3 prosentpoeng.

Figur 3.14 Oversikt over netto driftsresultat i kommunekassen og for konsolidert rekneskap i Stavanger kommune. Beløp i millionar kroner.

I konsolidert rekneskap er investeringsutgiftene på kr 1156 mill. Investeringsutgiftene er i større grad enn for kommunekassen finansiert med bruk av lån, slik at eigenfinansieringsgraden er 55 prosent og dermed noko lågare.

Investeringsnivået er 10 prosent av driftsinntektene.

I konsolidert rekneskap er auken i driftsinntektene større enn for langsiktig lånegjeld, samanlikna med rekneskapen for kommunekassen. Dette inneber ein reduksjon i gjeldsgrada for Stavanger kommune som juridisk eining. Gjeldsgrada med og utan startlån er på høvesvis 82 prosent og 63 prosent. Tabell 3.34 viser tilsvarende at eigenkapitalprosenten er høgare i konsolidert rekneskap. Tabellen viser òg at likviditeten per 31. desember 2020 blir styrkt i konsolidert rekneskap.

Likviditetsgrad	Rekneskap for kommunekassen per 31.12.2020	Konsolidert rekneskap per 31.12.2020
Likviditetsgrad 1	2,14	2,23
Likviditetsgrad 2	1,47	1,54
Arbeidskapital	2 047 501	2 293 277
Eigenkapitalprosent	34,9 %	37,4 %

Tabell 3.36 Likviditet og soliditet

3.8 Program Nye Stavanger

Samanslåinga av tre kommunar har vore ein omfattande prosess som medførte kostnader til mellom anna drift av politisk aktivitet, gjennomføring av program og prosjekt, annan administrasjon og dessutan ulike drifts- og investeringsprosjekt.

Økonomistyringa vart varetaken gjennom at programmet er ført på eit eige ansvar som ein del av budsjettet og rekneskapen til Stavanger kommune. Den formelle regnskapsavleggelsen er gjort gjennom Stavanger kommune sin årsrekneskap.

Programmet Nye Stavanger har gjennomført ei eigenvurdering av prosessen med å slå saman kommunane og har beskrive vurderingane i ein [digital sluttrapport](https://www.stavanger.kommune.no/samfunnsutvikling/prosjekter/sluttrapport-for-nye-stavanger/#14464) (<https://www.stavanger.kommune.no/samfunnsutvikling/prosjekter/sluttrapport-for-nye-stavanger/#14464>), behandla i Stavanger kommunestyre 8. mars 2021 (Sak 34/21). Sluttrapporten dokumenterer hovudtrekka frå prosessen for samanslåing i perioden 2014-2020, inneheld vurderingar av korleis dei ulike delane av prosessen i regi av programmet fungerte og oppsummerer dei viktigaste læringspunktene frå programarbeidet.

Program Nye Stavanger fekk i 2017 kr 46,1 mill. i tilskot til dekning av eingongskostnader, og kr 4 mill. i tilskot til digitaliserings- og infrastrukturtiltak. Då samanslåinga var gjennomført i 2020 fekk Stavanger kommune ytterlegare kr 33,5 mill. i reformstøtte. Dei tre kommunane har sett av eigne middel til investeringar, herunder til etablering av innbyggjartorga i Vikevåg og på Judaberg i samband med kommunesamanslåinga.

Sum driftsutgifter var per 31.desember 2020 kr 65 mill. for perioden 2017-2020. Det går framleis føre seg enkelte prosjekt og desse blir forventa ferdigstilt i 2021. Dette gjeld mellom anna harmonisering av eigedomsskatt i kommunane. Sum investeringsutgifter for perioden 2017-2020 er kr 19,4 mill.

Tabell 3.35 viser utvalde prosjekt gjennomført av Program Nye Stavanger i perioden 2017-2020. Nærare oversikt over alle prosjekta finst i [sluttrapporten](https://www.stavanger.kommune.no/samfunnsutvikling/prosjekter/sluttrapport-for-nye-stavanger/#14464). (<https://www.stavanger.kommune.no/samfunnsutvikling/prosjekter/sluttrapport-for-nye-stavanger/#14464>)

Linje nr	Prosjekter	Rekneskap 2020	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Sum
1	Tenesteutviklingsprosjekt	1	906	621		1 528
2	It-migrering	364	6 425	2 603		9 393

Linje nr	Prosjekter	Rekneskap 2020	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Sum
3	Taksering og egedomsskatt	4 773	3 247	17		8 036
4	Arkiv nye Stavanger	1 358	511			1 869
5	Administrativ organisering		190	1 005		1 195
6	Hjemmeside	689	950	544	203	2 387
7	Harmonisering av nettverk		1 752			1 752
8	Innbyggjartorg Judaberg	13 485	2 654			16 139
9	Innbyggjartorg Vikevåg	2 158	378			2 536

Tabell 3.37 Utvalde prosjekt Program nye Stavanger 2017-2020, tal i 1000 kr.

Linje 1 Tenesteutviklingsprosjekt

Det vart etablert eit tenesteutviklingsprosjekt for kvart av tenesteområda i kommunen. Prosjekta utarbeidde eit forslag til harmonisering av tenestene i kommunen, og gav innspel til organiseringa av tenestene i ny kommune.

Linje 2 It-migrering

Prosjektet skulle leggja til rette for at den nye kommunen har ei stabil og sikker drift og forvaltning av IKT-løysingane sine. Prosjektet har tilrettelagt for harmonisering av IT-systema til dei tre kommunane, etablering av ei felles IKT-plattform og felles fagsystem og varetaking av nødvendig historikk i nytt system. Migrering av data kallar prosessen med å flytta data mellom IT-systema til kommunane.

Linje 3 Taksering og egedomsskatt

Prosjektet bestod i å innhenta nødvendig grunnlag for egedomsskatt i nye Stavanger, slik at kommunen sikrar likebehandling og oppfyller lovkrav ved innkrevjing av egedomsskatt i den nye kommunen. Hovudaktivitetane i prosjektet består i å harmonisera og foresla retningslinjer for skattlegginga av egedommar, og deretter utføra taksering av alle egedommar i tråd med retningslinjene. Prosjektet går òg føre seg i 2021.

Linje 4 Arkiv nye stavanger

Prosjektet har etablert ei felles arkivteneste i den nye kommunen basert på digitale førsteval og sikra tilgang til aktuell dokumentasjon frå dei gamle kommunane i den nye kommunen.

Linje 5 Administrativ organisering i nye Stavanger

Prosjektet administrativ organisering har utarbeidd ei oppdatert administrativ organisering tilpassa den nye kommunen. Arbeidet med administrativ organisering danna grunnlag for innpllassering av medarbeidarar og leiarar.

Linje 6 Nettside

Kostnadene er knytte til ny nettside for Stavanger kommune.

Linje 7 Harmonisering av nettverk i samband med nye stavanger

IT-prosjekt, der utgiftene er knytte til oppdatering av nettverk i Rennesøy og Finnøy kommunedelar.

Linje 8 og 9 Innbyggjartorg på Judaberg og Vikevåg

Prosjektet har etablert innbyggjartorg i kommunedelane Finnøy og Judaberg. Innbyggjartoga skal vera ein lokal møteplass som fungerer som eit treffpunkt for møte mellom kommunen, innbyggjarar, næringslivet og frivillige organisasjonar og lag.

Økonomisk oversikt - drift	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017
Driftsinntekter						
Andre sals- og leigeinntekter			2			
Overføringer med krav til metyting	1 662		4 612	1 250	1 354	107
Rammetilskot						
Andre statlege overføringer	33 471	33 000			100	50 100
Sum driftsinntekter	35 133	33 000	4 614	1 250	1 454	50 207
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	2 342		9 582	7 301	5 897	352
Sosiale utgifter	586		2 370	1 627	1 385	66
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	6 190	1 654	16 742	22 963	7 307	802
Kjøp av tenester som erstattar tj.produksjon	220		- 200		2 181	0
Overføringer	3 220		4 121	917	1 980	184
Avskrivningar	37		23			
Sum driftsutgifter	12 595	1 654	32 638	32 808	18 750	1 404
Brutto driftsresultat	22 538	31 346	- 28 024	- 31 558	- 17 295	48 804
Resultat eksterne finanstransaksjonar						
Motpost avskrivningar	37		23			
Netto driftsresultat	22 575		- 28 002	- 31 558	- 17 295	48 804
Bruk av bundne fond	10 386	10 386	31 508	31 508	48 804	
Sum bruk av avsetningiar	10 386	10 386	31 508	31 508	48 804	
Overført til investeringsrekneskapen			706	706		
Avsett til bundne fond	19 704	24 750	10 386	11 250	31 508	48 804
Sum avsetningiar	19 704	24 750	11 092	11 956	31 508	48 804

Økonomisk oversikt - drift	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017
Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk	13 257	16 982	- 7 586	- 12 006	-	-

Tabell 3.38 Økonomisk oversikt drift utgifter til Program Nye Stavanger og tilhøyrande prosjekt

For å dekkja opp for meirforbruk knytt til kommunesamanslåingsprosessen i åra 2017-2019, og dessutan bruk av infrastrukturtilskot som er inntektsført i drift og utgiftsført i investering, er rekneskapen i 2020 gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 13,3 mill.

I den økonomiske oversikta er prosjekt som tilhører kommunesamanslåingsprosessen, men som er ført på andre ansvar enn Program Nye Stavanger inkludert. Det kjem derfor fram eit meirforbruk på kr 7,6 mill. i 2019. Dette blir gjort opp mot resultatet i 2020. I tillegg er det ført kr 1,8 mill. på ulike prosjekt i 2017-2018 og infrastrukturtilskot på kr 4 mill. er inntektsførte i drift og utgiftsført i investering.

Det er i 2020 avsett kr 19,7 mill. til bundne fond som mellom anna skal finansiera ferdigstilling av prosjekt Taksering og eigedomsskatt.

Økonomisk oversikt - investering	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Rekneskap 2019	Budsjett 2019	Rekneskap 2018
Inntekter	461				
Sum inntekter	461				
Utgifter					
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	15 642	38 368	2 506	3 985	706
Kjøp av tenester som erstattar tj.produksjon					
Overføringer			526		51
Sum utgifter	15 642	38 368	3 031	3 985	757
Avsatt til ubundne investeringsfond			706	706	
Sum finansieringstransaksjonar			706	706	
Finansieringsbehov	15 181	38 368	3 737	4 691	757
Dekket slik:					
Overført fra driftsrekneskapen			706	706	
Sum finansiering			706	706	
Udekt	- 15 181	- 38 368	- 3 031	- 3 985	- 757

Tabell 3.39 Økonomisk oversikt investering program Nye Stavanger

Samla i perioden 2018-2020 er det kostnadsført kr 19,4 i investeringsrekneskapen på ansvar 800700 Program Nye Stavanger. Dette er i hovudsak knytt til etablering av Innbyggertorgene på Judaberg og Vikevåg. Midlar til

4 Koronapandemien

I 2020 har Stavanger kommune brukt om lag kr 61 mill. til smittevernutstyr og TISK-tiltak og dessutan kr 227 mill. på førebyggande tiltak og andre koronarelaterte kostnader. Dette er i stor grad kompensert av staten gjennom ulike ordninger. I tillegg er det brukt midlar til lokalpolitiske tiltak for barn og næringsliv i 2020.

Teststasjonane har gjennomført 69 511 koronatestar i 2020. 837 innbyggjarar var smitta av covid-19. Ved årsskiftet kom ei ny smittebølge – og mutert virus – like før oppstarten av vaksinasjonsprogrammet.

4.1 Innleiing

Stavanger kommune har gjort ein betydeleg innsats i å kjempa mot koronaviruset, og i dette kapittelet blir dei økonomiske effektane av pandemien presenterte, saman med ein status på smittespreiinga i 2020.

I midten av januar vedtok kommunedirektøren å oppretta ein beredskapsstab. Denne har vore eit sentralt bindeledd mellom det strategiske og taktiske nivået i kommunen. Staben har òg teke vare på samordning mot nabokommunar, regionale statlege organ, storbynettverk, frivillige organisasjonar og andre viktige interessentar i regionen. Analysegruppa av beredskapsstaben har gjort fortløpande vurderingar av smittesituasjon og utviklingstrekk, og dermed kunna setja i verk tiltak, restriksjonar og forbod i eit forsøk på å hindra smittespreiinga i regionen.

Stadig skiftande forventningar til varighet, omfang og smittetrykk gjennom året har ført til varierande kostnadsoverslag. I mars 2020 skisserte Stavanger kommune to ulike scenario for utrekning av kostnadene knytte til pandemien, med to og fire månaders varighet. Lite visste ein då at dette ville vara heile året – og vidare inn i 2021.

Ved årsslutt er dei koronarelaterte kostnadene på tenesteområda i Stavanger på kr 287,7 mill. I tillegg kjem lokalpolitiske tiltak som Barnas sommar og økonomisk kompensasjon til det lokale næringslivet på til saman kr 23,2 mill.

Statlege finansieringsordningar har i all hovudsak kompensert koronakostnadene i 2020. Særskilde lokalpolitiske tiltak har kommunen sjølv finansiert gjennom frigjorde budsjettmidlar.

Full nedstenging av aktivitet så vel nasjonalt som globalt i den første utbrotsfasen til pandemien førte til frykt for betydelege inntektsfall og skattesvikt i kommunane. Mange blei permitterte. Nokre næringar har teke seg godt opp igjen, og saman med gunstige statlege ordningar tryggar dette skattegrunnlaget i kommunane på kort sikt.

Koronapandemien vil framleis prega verda i 2021. Ved årsskiftet opplevde Stavanger, saman med store delar av landet, ei ny smittebølge. I tillegg er det oppdaga fleire tilfelle av nye variasjonar av viruset i Noreg. I løpet av våren 2021 vil vaksinasjonsprogrammet auka farten, og den vaksne befolkninga i landet vil i stor grad vera vaksinert til hausten.

4.2 Smitteutvikling og testing

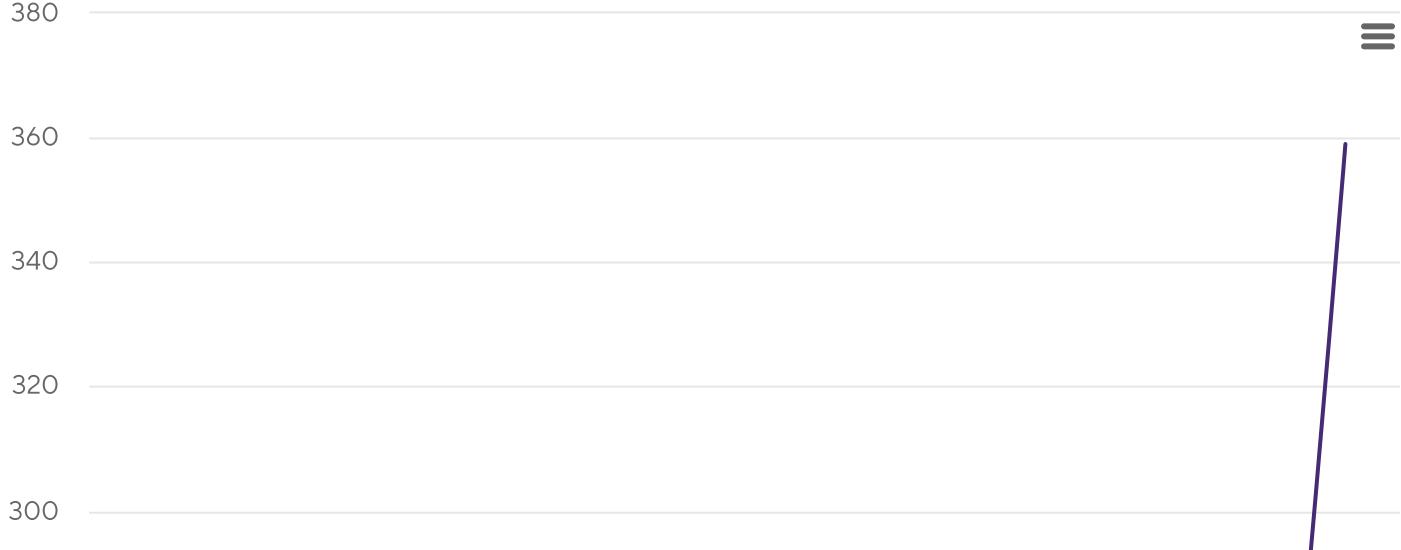
Det første positive smittetilfellet i Stavanger blei registrert 29. februar 2020, tre dagar etter det første registrerte tilfellet i Noreg. Ved starten av pandemien hadde kommunen det høgaste smittetrykket i landet, og samtidig blei det sett i verk svært strenge nasjonale tiltak for å avgrensa smittespreiinga. Den kollektive nedstenginga av landet førte til at smitten gjekk jamt ned i heile landet, og då landet opna opp for meir bevegelse mot sommaren, steig smitten gradvis mot hausten. TISK-strategien til regjeringa for å avgrensa spreieninga av viruset har lagt vekt på testing, isolering av sjuke, smittesporing i kommunane og karantene for nærbolig.

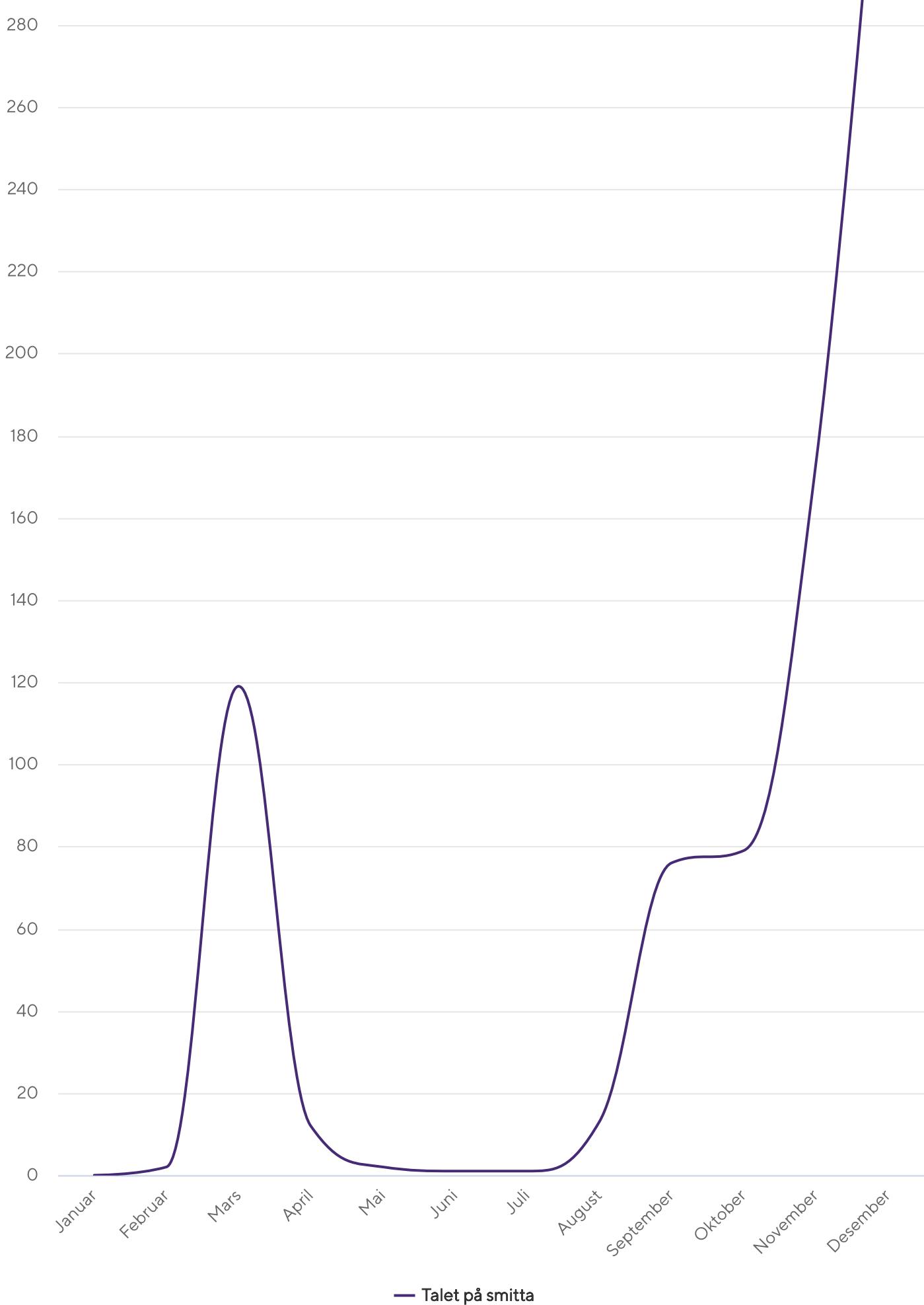
Ved starten av utbrotet var det berre personar med tydelege symptom som skulle testa seg. Seinare blei strategien endra til at alle som ønskta å testa seg, skulle testast. I april sende Helsedirektoratet ut brev til kommunane om å auka testkapasiteten tilsvarande 5 prosent av innbyggjarane kvar veke. Bakgrunnen var at personar kunne vera smitta og smitteberarar utan å ha symptom. Stavanger har hatt kapasitet til å nå dette testmålet, sjølv om det ikkje blei eit reelt behov.

Talet på smitta kom i to ulike bølger, den første i mars og den andre mot slutten av året. Mot slutten av våren opna regjeringa opp for meir sosial kontakt og reising, noko som auka smitten i landet. Gjennom hausten var det ein jamn auke i talet på smitta. Dette heng saman med auka testkapasitet, gradvis gjenopning av samfunnet over sommaren, og dessutan utbrot knytte til skular, institusjonar og bueiningar. Samla sett hadde Stavanger 837 smitta i 2020. Tabellen under viser talet på testa og talet på positive prøver per tusen testar. I mars var testnivået lågt, medan forholdsmessig mange testa positivt.

	Antal testar	Positive prøver per tusen tester
Januar	0	
Februar	0	0
Mars	458	259,8
April	639	18,8
Mai	1 691	1,2
Juni	4 054	0,2
Juli	2 753	0,4
August	8 231	1,6
September	12 200	6,2
Oktober	10 467	7,5
November	14 509	11,9
Desember	14 509	24,7

Tabell 4.1 Mengd testar og smitta per tusen testar (Kjelde: Helse og velferd)

Figur 4.1 Utvikling i talet på smitta i Stavanger kommune (Kjelde: Stavanger kommune)

Gode rutinar for smittesporing har vore avgjerande for å halda smitten i sjakk gjennom året. Til tider har det vore svært krevjande arbeid, med mange nærbekontaktar og uavklarte smittevegar. Dette gjeld særleg når det har vore

smitte i institusjonar, bueiningar og skular. Stavanger kommune har i stor grad hatt smitten under kontroll gjennom heile pandemien, med tilfelle av det som kan kategoriserast som villsmitte der det ikkje var kjend smittekjelde.

4.3 Økonomiske konsekvensar av koronapandemien

4.3.1 Oversikt

Komplisert økonomisk biletet

Det fullstendige biletet av dei økonomiske konsekvensane som koronapandemien har hatt for Stavanger kommune, er svært komplisert. Ein del kostnader – og inntektstap – er konkrete og lette å skilja ut i samband med koronasituasjonen. Andre kostnader oppstår meir indirekte i tenesteproduksjonen når han skal leggast til rette for førebyggande smittevern, eller når effektar av pandemien skal målast. Stadige endringar i smittetrykk og tiltaksomfang har komplisert målingane. Beste estimat er brukte.

Det er krevjande å få eit fullstendig biletet av dei økonomiske konsekvensane koronapandemien har hatt for Stavanger kommune. Det er teke utgangspunkt i meirkostnader og mindreinntekter utover opphavleg budsjetttramme, i tillegg til omdisponerte ressursar.

Samla koronarelaterte kostnader inklusive lokale prioriteringar utgjer om lag kr 310,9 mill. og kr 288,5 mill. når ein del sparte kurs- og reisekostnader blir tekne omsyn til i 2020. Staten har gjennom ulike ordningar bidrøge med kr 288,5 mill. til generell finansiering gjennom ulike økonomiske krisepakkar. Øyremerkte statlege tilskot inngår i netto koronakostnader på tenesteområda.

Koronaøkonomi	Rekneskap 2020
Koronakostnader	
Kostnadselement på tenesteområda	287,7
Lokalpolitiske tiltak	7
Økonomisk kompensasjon lokalt næringsliv (statlig finansiering)	16,2
Sum koronarelaterte kostnader	310,7
Sparte kurs- og reisekostnader	-22,4
Netto sum koronarelaterte kostnader	288,5
Statlege finansieringsordningar	
Statlege tildelingar gjennom frie inntekter	218,6
Andre finansieringstiltak frå staten - integrering	8,3
Andre finansieringstiltak frå staten - arbeidsgiveravgift og sjukepengar m.m.	61,6
Sum statleg finansiering	288,5

Tabell 4.2. Oversikt økonomiske konsekvensar av koronapandemien og tilhøyrande finansiering. Beløp i millionar kroner.

Rekneskapen viser kr 287,7 mill. i koronarelaterte netto utgifter på tenesteområda, inkludert omdisponerte ressursar¹. I tillegg har Stavanger kommune kostnader knytte til koronapandemien på kr 23,2 mill. Dette er lokalpolitiske tiltak som Barnas sommar (kr 7 mill.) og økonomisk kompensasjon til det lokale næringslivet (kr 16,2 mill. som er finansierte av staten).

Det er estimert tapte inntekter utover det som blir beskrive som koronarelaterte kostnader, på om lag kr 46 mill. Desse er hovudsakleg knytte opp mot integreringstilskot, Johannes læringssenter, bilettinntekter svømmehallar, leige ved Forum Expo og skjenkeavgift. Ein del av desse mindreinntektene (samanlikna med budsjett) har også mindrekostnader knytte til seg. Til dømes når førsteårbusetting av flyktningar blir halvert, vil dette medføra lågare kostnader med ei slik busetting, og dessutan lågare tilskotsinntekter frå staten. Bortfall av nokre tilbod kan samtidig føra til eit større behov og etterspurnad etter andre tenester. Inntektstapet på kr 46 mill. er følgeleg ikkje teke med i oversikta over koronakostnader i 2020. Skatteinntektene er også haldne utanfor den økonomiske statusen ved årsslutt.

Trass i ein krevjande situasjon har verksemndene levert gode tenester, som er tilpassa dei til kvar tid gjeldande smittevernreglane. Løpende driftsoppgåver og nye oppgåver er handterte under pandemien. Dette er løyst både gjennom omdisponering av ressursar og personell og ved tilføring av ekstra ressursar. Dei følgande avsnitta belyser tiltak og utgifter knytte til koronapandemien.

Omdisponerte ressursar² er tilsette som i periodar har blitt omdisponerte til anna arbeid som ei følge av koronapandemien. Dette kan gjelda både personell som er omdisponert internt i verksemda, og personell som er omdisponert til ei anna verksemd. Lønnskostnadene er første på ordinære tenester i verksemda. Endring i arbeidsrutinar for å tilpassa seg koronasituasjonen er ikke definert som omdisponerte ressursar.

4.3.2 Tenesteområda – tilpassa drift og nye oppgåver

Rekneskapen viser kr 287,7 mill. i koronarelaterte netto utgifter på tenesteområda, inkludert omdisponerte ressursar¹.

Tenesteområda - koronakostnader	Rekneskap 2020	Av dette omdisponerte ressursar	Prognose 2020
Oppvekst og utdanning	68 948	6 225	74 324
Helse og velferd	160 283	31 347	95 198
By- og samfunnsplanlegging	6 754	4 400	2 290
Bymiljø og utbygging	19 023	842	17 499
Innbyggjar- og samfunnkontakt	12 895	4 796	12 440
Stab og støttefunksjonar	19 815	4 142	10 090
Sum tenesteområda	287 719	51 752	211 841

Tabell 4.3. Økonomiske konsekvensar av koronapandemien for tenestene i kommunen. Tal i tusen kr.

Budsjettramma til tenesteområda har gjennom året blitt styrkt med kr 211,8 mill. i koronarelaterte kostnader.

Oppvekst og utdanning

Rekneskapen viser at oppvekst og utdanning har hatt kr 68,9 mill. i koronarelaterte utgifter, der kr 6,2 mill. er omdisponerte ressursar. I tillegg kjem kostnader til Barnas sommar og mindreinntekter ved Johannes læringssenter. Budsjettramma til tenesteområdet er styrkt med kr 74,4 mill. gjennom årets rapportar grunna koronapandemien.

Ein viktig føresetnad for å lykkast med tilpassing av den lokale undervisninga har vore satsinga til kommunen på digital undervisning og digitale verktøy (mellanom anna Chromebookar) i forkant av pandemien.

Dei største koronarelaterte kostnadene knytte til oppvekst og utdanning er tapte foreldrebetalingar, drift av skule og barnehagar på gult og raudt nivå, Johannes læringssenter og omdisponerte ressursar. Frå 13. mars til 19. april 2020 vedtok Helsedirektoratet å stenga barnehagar, skular og SFO for å stoppa spreiinga av koronaviruset. Det resulterte i tapte foreldrebetalingar på kr 40,8 mill., og kr 10,2 mill. er tilskot til private barnehagar. Koronarelaterte utgifter til drift av grunnskule og barnehagar utgjer totalt kr 25,7 mill. For å halda oppe ordinært tenestetilbod på gult og raudt nivå har det vore auka vikarbruk, og dessutan organisatoriske tilpassingar og koronarelatert sjukefråvær. Det har òg vore ekstrautgifter til reingjering, oppmerking og avgrensing av areal, og dessutan smittevernustyr som til dømes handsprit. I sak om tertialrapport per 31. august 2020 blei ramma til barnehage og grunnskule styrkt med høvesvis kr 6 mill. og kr 8 mill., og dessutan eit øyremerkt tilskot til sårbare barn.

Johannes læringssenter fekk i november eit særskilt tilskot frå IMDi på kr 5,2 mill. Formålet med tilskotet er å redusera negative konsekvensar av koronapandemien for vaksne innvandrarar. Ubrukte midlar er satt av på disposisjonsfond til bruk i 2021.

Helse og velferd

Verksemndene hos helse og velferd har i stor grad blitt påverka av pandemien. Samla sett har tenesteområdet koronarelaterte kostnader på kr 160,3 mill., der kr 31,3 mill. er omdisponerte ressursar. Samla har det blitt vedteke budsjettstyrkingar for kr 95,2 mill.

Dei høgaste kostnadene har vore hos Nav, kommunale legetenester, Stavanger legevakt og på stabsområdet. Kostnadene er i hovudsak knytte til utgifter til smittevern, meirutgifter til vikar og overtid. Eksklusive TISK-tiltaka har området hatt koronarelaterte kostnader på kr 99,5 mill. Omprioriteringar har gjort at fleire verksemder har klart å handtera delar av dei koronarelaterte kostnadene innanfor eiga ramme.

Det blei i starten av pandemien bygd opp eit lager av smittevernustyr, medisinsk og teknisk materiell tilsvarande kr 19,6 mill. Stabsområdet til helse og velferd har hatt omdisponerte ressursar på kr 13,7 mill. Desse utgjorde store delar av smittesporing og informasjonstelefon det første halvåret.

Fleire prosjekt og planlagde utviklingsoppgåver har blitt utsette grunna pandemien. Eit større omstettingsprosjekt ved legevaka er forseinka, og det same er fleire mogleghetsstudiar som ny legevakt, sjukeheim og dagsenter for menneske med utviklingshemming. Heimebaserte tenester utsette prosjekt som kompetanseplanar og prioriterte heller opplæringsprogram i koronarelaterte tema. Dette var nødvendig for å auka kompetansen til dei tilsette og sørga for at tenesteleveransen var forsvarleg.

Meirkostnader til sosialhjelp og kvalifiseringsstønad som følge av koronapandemien er estimert til å utgjera kr 35,8 mill. Både talet på langtidsmottakarar og mottakarar under 25 år har auka i 2020. Det har òg vore meirkostnader knytte til introduksjonsstønaden hos flyktningtenesta i samband med den førebelse lova om tilpassingar i introduksjonslova, der fleire har fått forlenget vedtak.

Det er ved alders- og sjukeheimane rekneskapsført kostnader knytte til korona på kr 22,3 mill. Størsteparten av koronakostnadene er variable lønnskostnader til lønn, overtid og ekstrahjelp. Kostnadene inkluderer opprettning av beredskapsplassar ved tidlegare Domkirken sykehjem.

Dagsentera var i ein periode i vår stengde og opna opp med redusert tilbod resten av året. Brukarar som ikkje har kunna nytta ordinært tilbod, har fått dagtilbod hos bufellesskapa der tilsette frå bufellesskapa og dagsentera har samarbeidd om tilboden. Dette har ført til lågare kostnader hos dagsentera og auka kostnader hos andre verksemder.

TISK-tiltak

For å avgrensa smitte og kjempa mot viruset har TISK-strategien til regjeringa vore viktig. Det har vist seg å vera vellykka, og smittebølgene har vore handterbare for kommunen.

Samla sett har TISK-strategien hatt rekneskapsførte kostnader på kr 60,7 mill. Dette inkluderer omdisponerte ressursar frå verksemndene til kommunen på kr 10,5 mill.

Økonomiske effektar smittevern (heile tusen kroner)	Rekneskap 2020
Helse og velferd – smittevernstiltak:	
Smittevernsutstyr (sentralt lager)	15 800
Luftvegslegevakt og legekontor	19 000
Prøvetakingstelt og koronatelefon	17 000
Smittesporing og koronasenter (telefon og sporing i vår)	16 900
Beredskap – isolasjonshotell – Sola Strand Hotel / Forum	1 470
Helfo-refusjonar, smitte	- 6 900
Helfo-refusjonar, fastleggar i karantene	- 2 500
Sum TISK-tiltak	60 770

Tabell 4.4. Økonomiske effektar TISK-tiltak.

Stavanger legevakt og kommunale legetenester har brukt betydelege ressursar på TISK-strategien, og har hatt ei avgjerande rolle for kommunen si handtering av pandemien. Smittesporing blei primæroppgåva til smittevernkontoret og internasjonalt vaksinasjonskontor i 2020, i tillegg til store delar av stabsområdet i helse og velferd. Legevaka på Våland og teststasjonane har i tillegg til lønnskostnader hatt ytterlegare kostnader knytte til vakthald på kr 5,4 mill.

TISK-tiltaka i kommunen består av koronasenteret (prøvetakingstelt og telefon), luftvegslegevakt, luftvegslegekontor og smittesporing. Stavanger kommune er vertskommune for drift av legevakt for Randaberg og Sola, og dette har blitt utvida til å inkludera koronasenter og luftvegslegekontor.

Smittesporing

Samla har Stavanger kommune hatt kostnader til smittesporing tilsvarande kr 16,9 mill. Ved starten av pandemien blei det i stor grad brukt omdisponerte ressursar frå verksemder i kommunen, både ved å prioritera bort oppgåver og ved overtidsarbeid. Effektive og gode rutinar ved oppdaga smitte har gjort at kostnadene ikkje fullt ut har følgt smitteutviklinga. Stavanger har brukt legespesialistar til å gå beredskapsvakt, og dobla talet frå to til fire mot slutten av året for å redusera sårbarheit og arbeidsbelastning.

Prøvetakingstelt og koronatelefon

Totalt har det vore kostnader knytte til koronasenteret på kr 17 mill., der om lag kr 5,1 mill. er omdisponerte ressursar frå andre verksemder. Fram til september blei teststasjonane og koronatelefonen i stor grad drifta av omdisponert personell.

Luftvegslegekontor

Tiltaket har hatt kostnader på kr 3,08 mill., og kr 0,75 mill. er omdisponerte ressursar.

Beredskapshotell

Stavanger har hatt avtale med både Sola Strand Hotel og Clarion Hotel Energy. Avtalane har hatt ein fast månadspris, sjølv om dei ikkje er brukte fullt ut. Totalkostnad for dei to avtalane er kr 1,5 mill.

Staten refunderer kommunane for kvar test dei tek. Satsane blei mot slutten av året reduserte med om lag 50 prosent, frå kr 133 til kr 60 per test teken på dagtid. Samla har Stavanger fått refusjonar knytte til testar, pasientkonsultasjonar og fastleggar i karantene på kr 6,9 mill.

By- og samfunnsplanlegging

Totalt har by -og samfunnsplanlegging hatt koronakostnader på kr 6,8 mill., der kr 4,4 mill. er omdisponerte ressursar. Koronarelaterte budsjettstyrkingar utgjer kr 2,3 mill. Koronapandemien har definert mykje av aktivitetsbiletet og lagt band på betydelege ressursar. På kart og digitale tenester var to tilsette ved avdelinga dedikerte til beredskapsarbeid i samband med pandemien. Dette er tilsette som jobbar spesielt med utvikling og 3D, og det har ført til lågare framdrift på arbeidet med 3D-bymodell enn planlagt.

Bymiljø og utbygging

Tenesteområdet har kr 19 mill. i koronarelaterte utgifter, 0,8 mill. er omdisponerte ressursar. Budsjettstyrkingar utgjer kr 17,5 mill. i koronarelaterte utgifter. Byggforvaltning har hatt koronarelaterte utgifter knytte til ekstra reinhald på kr 5,1 mill. og vedlikehald og tilpassing av bygningsmasse på kr 3,5 mill. Park og veg har kr 4,1 mill. i ettergitt leige, medan dei resterande i hovudsak er knytte til informasjonstiltak og vakthald for å unngå auka smitte. Idrett har koronarelaterte utgifter knytte til ein kompensasjon til Stavanger ishall på kr 1,2 mill. som følge av kanselleringa av ONS, og utgifter til auka reinhald tilsvarande kr 0,9 mill.

Som følge av koronasituasjonen blei fleire planlagde driftsoppgåver reduserte og utsette. Det same gjeld prosjekt som sykkelkampanjen og dessutan aktivitetar og prosjekt knytte til klima- og miljøfondet.

Innbyggar- og samfunnskontakt

Samla har tenesteområdet koronarelaterte kostnader på totalt kr 12,9 mill., og kr 4,8 mill. er omdisponerte ressursar. Dei største utgiftspostane til innbyggar- og samfunnskontakt har vore hos avdelingane næring, kommunikasjon og kultur.

Koronapandemien gjorde det nødvendig for næringsavdelinga med eit tett samarbeid med lokale bedrifter. Avdelinga blei tildelt kr 25,5 mill. til ekstraordinær støtte til næringsutvikling frå staten (inklusiv kr 16,2 mill. omtalt i eige punkt) og dessutan kommunale midlar. Det blei levert omkring 50 politiske saker, og tett dialog med både næringsliv og politisk leiing sikra raske politiske avgjerder om tildelingar til næringslivet.

Kommunestyret vedtok i 1. tertial 2020 å tildela kr 2 mill. til det frie kulturfeltet for å kompensera for koronasituasjonen. Midlane blei tildelte i form av 57 ekstraordinære kulturstipend til utøvande kunstnarar innanfor musikk, visuell kunst, film, litteratur og scenekunst, og dessutan enkeltprosjekt innanfor det frie kulturfeltet.

Kommunikasjonsavdelinga har ei nøkkelrolle i informasjonsarbeidet rundt koronasituasjonen. Budsjettet til kommunikasjon blei justert opp med kr 1 mill. Omdisponerte ressursar utgjorde kr 3,6 mill. i 2020. På grunn av høgt arbeidspress blei nokre planlagde oppgåver utsette eller nedprioriterte. Mellom anna er arbeidet med ny kommunikasjonsstrategi utsett til 2021.

Stabs- og støttefunksjonar

Stabsområdet har hatt koronarelaterte kostnader på totalt kr 19,8 mill. Kr 10,6 mill. er knytte til utsetting av statleggjering av kemnerfunksjonen.

Det er òg komme koronarelaterte kostnader til støtte, rådgiving, utarbeiding av statistikk og analysar, og dessutan rettleiing til verksemadene og beredskapskantine. Dette utgjer om lag kr 9,2 mill., der kr 4,8 mill. er omdisponerte ressursar. Dette inneber at ordinær oppfølging, utviklingsarbeid og prosjekt har blitt nedprioritert eller forskove i tid.

4.3.3 Andre sentrale element

Økonomisk kompensasjon til lokalt næringsliv

Med bakgrunn i Stortingets vedtak i Prop. 56 S (2020–2021) og tilhøyrande Innst. 180 S (2020–2021) blei Stavanger kommune før jul tildelt midlar for å kunna gi kompensasjon til lokalt næringsliv som blir ramma av pandemien og lokale smitteverntiltak. Stavanger sin del av løyvinga, kr 16,25 mill., blei tildelt som støtte til føretak i restaurant- og utelivsbransjen. Tilskotet gjekk til drift for å motverka negative verknader av smitteverntiltak som særleg ramma restaurant- og serveringsbransjen hausten 2020, jamfør referatsak 1/21

(<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1711784?agendaltemld=228899>) i kommunalutvalet. Midlane er kostnadsførte sentralt i 2020.

Finanspostar og utbytte

Det er vanskeleg å isolera effekten av koronapandemien på netto renteutgifter, avkasting på finansplasseringar og utbytte sidan mange faktorar påverkar nivåa. Gjennom året er postane betydeleg nedjusterte, mellom anna utbytte/eigaruttak med kr 27,7 mill. Mangel på eintydig kopling til koronapandemien fører til at desse postane ikkje blir inkluderte i oppstillinga over koronakostnader.

Skatteinntekter

Dei makroøkonomiske utsiktene var prega av stor uvisse like etter utbrotet av koronapandemien i Noreg. Dei budsjetterte skatteinntektene blei markant nedjusterte i første tertial 2020. Redusert lønnsvekst og betydelege (og forlengde) statlege krisetiltak trygde grunnlaget til skatteinntektene til kommunen i 2020, og skatteanslaget blei noko oppjustert etter andre tertial. I november erfarte Stavanger kommune eit godt etteroppgjer for skatteåret 2019. Ved årsslutt blei dermed skatteinngangen betre enn forventa i forkant av koronapandemien, men 0,4 prosent lågare enn for rekneskapsåret 2019. Skatteinntektene er følgeleg haldne utanfor koronaøkonomien i 2020.

4.4 Statleg finansiering

Stortinget har vedteke ei rekke økonomiske tiltak. Nokre av tiltakspakkane har retta seg mot permittere, arbeidsledige eller personar med omsorgsansvar. Desse har bidrege til å trygga også grunnlaget for inntektene til kommunen, mellom anna den løpende skatteinngangen i 2020.

Andre tiltakspakkar har retta seg mot bedrifter generelt, herunder nokre ordningar som også gjeld kommunane. I tillegg er det i fleire omgangar vedteke eigne økonomiske krisepakkar til kommunesektoren, både øyremerkte tilskot og frie midlar til lokal prioritering. Ekstra rammetilskot blei løyvd med bakgrunn i den nasjonale nedstenginga av aktivitet våren 2020. Mykje av dette kom som strakstiltak i første del av krisa. Seinare kom finansiering av ulike statlege tiltaksstrategiar då pandemien blomstra opp igjen nasjonalt, og med lokale tiltak som nødvendig. Smitten og tiltaka ramma kommunane ulikt, og finansieringa blei i større grad basert på skjønnsmidlar som blei tildelte med bakgrunn i ulike rapporteringar og søknadsrundar utover hausten. Dei siste midlane blei tildelte Stavanger kommune like opp under jul 2020.

I 2020 har den statlege finansieringa blitt omtalt i både eigne koronarapporteringar, i dei overordna tertialrapporteringane og i ei ekstra rapportering per 31. oktober 2020 til kommunestyret.

Samla mottekne direkte tilskot og ulike kompensasjonsordninga utgjorde om lag kr 288,6 mill. for Stavanger kommune i 2020. Oversikta følger av tabell 4.4.

Øyremerkte tilskotsmidlar og prosjektmidlar er ikkje tekne med i dette finansieringsbiletet. I all hovudsak skaper slike inntekter ei tilsvarande auka kostnadsside. På tenesteområda kjem tala stort sett fram med netto null i rapporterte tal.

Litt nærmare om postane:

Stavanger kommune har fått kr 171,8 mill. i rammetilskot til koronarelaterte kostnader og inntektstap. Kr 16,3 mill. blei vedteke av Stortinget i midten av desember og var ikkje kjent ved rapporteringa etter oktober. Dette gjeld midlar til lokal prioritering av økonomisk kompensasjon til lokalt næringsliv, jamfør referatsak 1/21

(<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1711784?agendaltemId=228899>) i kommunalutvalet.

I tillegg har Stavanger kommune motteke kr 46,8 mill. i ulike tildelingar av skjønnsmidlar med grunngivingar i koronasitasjonen. Kr 35 mill. av desse blei tildelte etter rapporteringa per 31. oktober 2020 og blei ikkje innarbeidd i tilhøyrande budsjettjusteringar.

Redusert arbeidsgivaravgift i termin tre har medført kr 41,3 mill. i lågare kostnader når sjølvkostområda blir haldne utanom. Tiltaket med redusert arbeidsgivarperiode på sjuke- og omsorgspengar, og dessutan utvida ordning, har ført til auka inntekter på om lag kr 20,3 mill. i 2020. Denne inntekta blei ikkje innarbeidd i tidlegare rapporteringar sidan ho eskalerte på slutten av året med bakgrunn i den lokale smitteauken og smittetilfella i kommunale einingar. Begge postane er første sentralt for å bidra til ei finansiering av meirkostnader for heile kommunen. I tillegg har kommunen fått ei auka integreringsinntekt for flyktningar som skal dekka forlengde integreringstiltak.

Meirinntekter går mot eventuelle meirkostnader tilknytta korona i 2020 og er eit bidrag i oppgjeret av årsrekneskapen for 2020.

Statlege tildelingar av midlar til Stavanger grunna koronasituasjonen (til fri disposisjon)		(mill.kr.)
Statlege tildelingar gjennom dei frie inntektene		
Auka rammetilskot (samla sum)		171,8
Skjønnsmidlar (samla sum)		46,8
Andre finansieringstiltak frå staten		
Redusert arbeidsgivaravgift med 4 prosentpoeng (ekskl. sjølvkosttenester)		41,3
Redusert arbeidsgivarperiode for sjuke- og omsorgspengar		20,3
Ekstra tildeling integreringsmidlar, utvida intro og opplæring		8,3
Sum samla statleg finansiering per 31.12.2020		288,6

Tabell 4.5 Oversikt statlege finansieringstiltak med effekt for Stavanger kommune.

5 Organisasjon og utvikling

Evna kommunen har til omstilling og fleksibilitet har vorte utfordra på nye måtar i 2020. Ein ny kommune måtte etter samanslåinga raskt levera tenester. Enkelte utviklingsoppgåver har vorte utsette, men i sum har organisasjonen vist seg å vera handlekraftig og tilpasningsdyktig i ei tid med store samfunnsmessige endringar. Tilsette har hatt stor kompetanseheving i bruken av digital samhandling. Sjukefråværet har vore følgjt tett, men har stige noko.

5.1 Innleiing

Kompetente tilsette, ein velfungerande organisasjon og effektive verktøy er viktig for at innbyggjarane til Stavanger kommune skal få gode tenester. I 2020 måtte ambisjonsnivået justerast både innanfor desse områda, då tilsette vart omdisponerte til andre oppgåver i samband med pandemien. Dette kan få konsekvensar for handlekrafa til organisasjonen og vidare utvikling framover.

Av større utviklingsoppgåver som vart utsette i 2020 var ny arbeidsgivarstrategi, utarbeiding av livsfaseorientert personalpolitikk og handlingsplan for utvikling av heiltidskultur i Stavanger kommune.

Det vart i 2020 prioriterte ressursar til å auka kompetansen og kunnskapen om nasjonale fellesløysingar og felleskomponentar i regi av KS. Dette, saman med prosjekt som *Akson – felles kommunal journal*, vil vera viktig infrastruktur for å kunna levera digitale tenester til innbyggjarane.

Kommunereforma som vart gjennomført i perioden 2014-2020 førte til at Stavanger, Finnøy og Rennesøy vart slått saman og den nye kommunen etablert 1. januar 2020. Samanslåinga var ein omfattande og komplisert endringsprosess, men blir vurdert som vellykka. Ved oppstart av ny kommune var det ingen vesentlege driftsforstyrningar verken i tenesteproduksjonen eller rundt andre forhold av kommunedrifta. Ei godt avklart organisering og det omfattande arbeidde som vart lagt i harmonisering, har gjort at tenester har vorte gitt likt til innbyggjarane i heile kommunen utan vesentlege driftsforstyrningar i 2020.

5.2 Forbetnings-, utviklings- og innovasjonsarbeid

Digitalisering handlar om å bruka teknologi til å fornya, forenkla og forbetra.

Kommunen etablerte med verknad frå 1. januar 2020 avdelinga Innovasjon og digitalisering, som skal gi organisasjonen kraft og kompetanse i utviklingsarbeidet i den nye kommunen. Avdelinga skal sikra auka gjennomføringskraft i realiseringa av digitaliseringsprosjekta til kommunen, og dessutan legga til rette for innovasjon og forsking og utvikling i heile organisasjonen.

Gjennom året har kommunen strukturert og formalisert prosjektarbeidet sitt ved å legga til grunn Digitaliseringsdirektoratets tilrådde metodeverk for digitaliseringsprosjekt i offentleg sektor, *Prosjektvegvisaren* (<https://www.prosjektveiviseren.no/>). Dette er ein fasedelt prosessmetode som deler inn eit prosjekt i seks fasar, med tilhøyrande formaliserte avgjerdpunkt. I tillegg nyttar dei enkelte prosjektleiarane seg av malverket i metodeverket, slik at kommunen sikrar etterrettelege digitaliseringsprosjekt.

Gjennom gevinstrealiséringsplanar freistar digitaliseringsprosjekta i kommunen å realisera effektar knytte til økonomi, kvalitet, informasjonstryggleik, klima og miljø.

Ein betydeleg del av teknologiutviklinga skjer hos systemleverandørane og partnarane til kommunen. Kommunen har derfor systematisert og formalisert oppfølginga av dei viktigaste systemleverandørane, slik at kommunen på ein adekvat måte kan avstemma forventninga og sikra at teknologiutviklinga til leverandørane er i tråd med kommunen sine eigne planar innanfor digitalisering og IKT-utvikling.

Digitaliserings- og fornyingsarbeidet i Stavanger kommune handlar mellom anna om å utvikla systema til kommunen gjennom oppgraderingar og implementering av nye modular.

5.2.1 Digitalisering

Innovasjon er det som driv forbettingsarbeidet framover, og digitalisering er eitt av dei viktigaste verkemidla i denne samanhengen. Å ta i bruk ulike digitale løysingar saman med innbyggjarar, frivillig sektor og næringsliv blir rekna som sentralt for å kunna møta utfordringane i framtida på ein god og effektiv måte.

Fleire strategiar har lege til grunn for arbeidet og prioriteringane i 2020: *Éin digital offentleg sektor* og kommunen sin eigen digitaliseringsstrategi og IKT-strategi. I tillegg er Stavanger deltakar i klyngesamarbeidet Digi Rogaland. Det er eit samarbeid mellom alle kommunane i Rogaland med mål om at kommunane skal utvikla og ta i bruk nye digitale løysingar.

Koronapandemien har ført til at den digitale kompetansen har auka, og verksemdene har måttå levera tenester på nye måtar. Den digitale plattforma Teams viste seg å fungera godt internt i organisasjonen, og dei tilsette i kommunen har blitt tryggare og dyktigare i bruk av desse løysingane.

Pandemien har ført til behov for ein ny type styringsinformasjon og nye rapporteringsløysingar. Dette er løyst internt i eigen organisasjon ved å auka kompetansen til nøkkelpersonar i bruk av programvarer som PowerApps, PowerAutomate og PowerBI. Det har mellom anna gitt oss heilsaklege rapporteringsløysingar av strategiske indikatorar, visualiseringar ved bruk av instrumentpanel, kontroll på mellom anna behaldninga og behovet i verksemdene når det gjeld smittevernustyr, og dessutan verktøy til fordeling og utlevering av utstyr.

Nasjonale fellesløysingar og nasjonale felles komponentar

I 2020 har me prioritert tid og ressursar på å auka kompetansen og kunnskapen om nasjonale fellesløysingar og felleskomponentar i regi av KS (organisasjonen og utviklingspartnaren til kommunesektoren). Stavanger kommune har teke ei aktiv og strategisk rolle i det nasjonale arbeidet med å jobba fram felles løysingar saman med mellom anna Bergen kommune, Bærum kommune og KS.

Stavanger kommune har ein tydeleg strategi om eit digitalt førsteval i tenester og kommunikasjon. Dette er føringar som er gitt ved digitaliseringsstrategien til regjeringa, *Én digital offentlig sektor: Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025*, og Stavanger kommune sin eigen *Digitaliseringsstrategi 2014–2029*. Det er òg målsetjingar om å nytta digitale felleskomponentar som ligg tilgjengeleg for Stavanger gjennom ulike samarbeid og organisasjoner som KS.

FIKS-plattforma er ein felles kommunal arkitektur som mellom anna gjer det mogleg å kommunisera på tvers av forvaltningsnivå. Plattforma møter behovet for felles arkitektur og gir betre gjennomføringskraft i digitaliseringsarbeidet. Hausten 2020 har me jobba med å auka kompetansen på FIKS-rammeverket slik at me sjølve kan utvikla og bidra til løysingar som er nyttige for innbyggjarane. Personvern og datatryggleik er essensielt i all databehandling, og det er derfor viktig å kjenna arkitekturen og dataflyten i FIKS-plattforma.

<https://ks-no.github.io/fiks-plattform/> (<https://ks-no.github.io/fiks-plattform/>)

KS Fiks meldingsformidlar

For å auka tryggleiken og redusera tidsbruken knytt til utsending av dokument til innbyggjarar og andre er det utarbeidd ein prosjektplan for korleis Stavanger skal auka bruken av felleskomponentane SvarUt, SvarInn og eDialog.

Stavanger kommune ønsker å ta i bruk og utvikla løysingar som bidreg til at innbyggjarane får lett tilgang på tenester frå det offentlege. MinSide er del av FIKS-plattforma der innbyggjarar, næringsliv og organisasjonar kan få tilgang til brev frå kommunane, eigedomsinformasjon frå matrikkelen, data frå Skatteetaten og dessutan dei enkelte kommunane sine digitale tenester som er knytte opp mot MinSide. I løpet av hausten er det utarbeidd ein plan for korleis Stavanger, i 2021, skal auka satsinga på utvikling av lokalt initierte innbyggartenester og sjølvbeteningsløysingar. Ei av dei nyaste tenestene som allereie er tilgjengeleg, er oversikt over fakturaer og høve til å endra faktureringsfrekvens for vatn, avløp og renovasjon. Løysinga realiserer vedtaket frå kommunalutvalet om innføring av valfridom mellom månadleg og halvårleg fakturering for desse gebyra i sak 67/20

(<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361970?agendaltemld=225309>).

Parallelt med det lokale arbeidet med MinSide inngjekk Stavanger kommune i 2020 eit samarbeid med KS, Bergen, Kristiansand, Bærum og Digi Vestland om å utvikla fleire nye fellesstenester på MinSide. Utviklingsoppdraget har vore meir krevjande og komplekst enn partane hadde sett for seg ved oppstart, og følgeleg held samarbeidet fram vidare inn i 2021. Dette er tenester som skal vera felles for alle kommunane i landet, der innbyggjarane skal få tilgang til tenester uavhengig av kva kommune dei bur i.

Felles kommunal pasientjournal – Akson

I 2020 overtok kommunedirektør Per Kristian Vareide som leiar av Akson journal styringsgruppe. Det vidare arbeidet er eit felles prosjekt mellom stat, kommune og KS. Akson er eit prosjekt som jobbar for ein felles communal pasientjournal og løysingar som knyter Helse-Noreg betre saman. Ein viktig milepæl i utviklingsarbeidet var vedtaket i statsbudsjettet for 2021, der det no er løyvd budsjettmidlar til det vidare arbeidet med Akson. Det er sentralt å vidareutvikla innkjøps-, gjennomførings- og løysingsstrategi for ein stegvis og fleksibel utvikling av målbiletet for Akson journal. Marknadsdialog og samarbeid med det nasjonale leverandørutviklingsprogrammet er viktig. Stavanger kommune har bidrige med nøkkelressursar inn i det nasjonale arbeidet i 2020, og dette held fram vidare i 2021.

Deling av inntekts- og skatteopplysningar frå Skatteetaten

Deling av data mellom Skatteetaten og kommunane forenklar saksbehandlinga og gjer det enklare for innbyggjarane. Kommunane har 32 lovpålagde tenester som nyttar skatte- og inntektsopplysningar i saksbehandlinga. I dag har ikkje kommunane tilgang til desse opplysningane frå Skatteetaten, og innbyggjarane sender sjølve inn nødvendig dokumentasjon. Innsiktsarbeidet er gjennomført i samarbeid med ressurskommunane Oslo, Stavanger, Skien, Rana, Kongsberg og Kongsbergregionen. Barnehage og skulefritidsordning er dei første tenestene i samarbeidsprosjektet som har komme så langt at det tekniske grensesnittet frå Skatteetaten snart er klart for pilotering og testing. Frå 2021 er Stavanger pilot for denne nye løysinga.

Andre nasjonale fellesløysingar

Fleire nasjonale fellesløysingar er ferdig utvikla og tekne i bruk i kommunen. Det gjeld mellom anna DigiSos, DigiHelse og Fiks folkeregister. Eit av dei pågående større utviklingsprosjekta er DigiBarnevern. Det er eit samarbeid mellom kommunane Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Bærum, Asker, KS og Barne-, ungdoms- og familielidirektoratet (Bufdir). DigiBarnevern jobbar for å auka kvaliteten i det kommunale barnevernet i Noreg og sikra raskare og betre hjelp til barn og unge som treng det.

DigiBarnevern er inndelt i ein kommunal del og ein statleg del. Prosjektet starta opp i 2019, og prosjektperioden er estimert til å vara ut 2022. Gjennom dette prosjektet skal det utviklast nye nasjonale IT-løysingar for kommunalt barnevern og dessutan ei innbyggarteneste, «Mi side». Dette er ei innbyggarteneste for barnevern der barn, unge og foreldre kan få innsikt i eiga sak og samarbeida med det kommunale barnevernet. Denne tenesta skal kunna tilbydast innbyggjarane gjennom <https://minside.kommune.no/>.

Hausten 2020 kunngjorde DigiBarnevern ein konkurranse for felles innkjøp av ei ny IT-løysing for det kommunale barnevernet. Den statlege delen av prosjektet har ansvar for mellom anna å utvikla ein nasjonal portal for bekymringsmeldingar, eit barnevernfagleg kvalitetssystem med rammeverk for barneverntenesta og dessutan ein rapporteringsbank. Den nasjonale løysinga for bekymringsmeldingar blei lansert våren 2020, og Stavanger kommune implementerte og tok denne i bruk sommaren 2020.

Automatisering – robotisering

Den teknologiske utviklinga rører seg raskt og har opna opp for nye moglegheiter til å løysa auka krav om effektivisering. Stavanger kommune har derfor i aukande grad satsa på robotisering i samband med automatisering av arbeidsprosessar. Det er tidlegare laga eit eige rammeverk som det blir jobba etter ved utvikling av robotiserte prosessar. Målet med robotisering av arbeidsprosessar er å automatisera enkle og repetitive arbeidsoppgåver slik at tilsette kan bruka tida si på meir avanserte oppgåver.

Robotisering av arkivtenestene: I 2020 er det jobba mykje med å automatisera og robotisera prosessar innanfor arkivtenestene. Dette er no gjort ved oppretting av saker i Public 360 og ved oppretting av skule- og barnehagesaker i Public Oppvekst. I tillegg søker roboten etter nye tilvisingar til PPT og lagar saker basert på søket. Overgangen til Public Oppvekst for skular og barnehagar har ført til at Byarkivet har fått ein stor auke i talet på saker. Sidan arbeidet allereie er effektivisert ved bruk av robotane, har det ikkje vore behov for auka kapasitet som følge av den auka arbeidsmengda.

Det er òg starta opp eit arbeid med å robotisera enklare arkiveringsjobbar som har høg grad av regelstyring.

Robotisering av fakturamottak og kontroll: Arbeidet med å vidareutvikla robotisering av fakturamottak og fakturakontroll held fram. Fakturakontroll er ein kompleks prosess, og det blir no undersøkt om ein ny innfallsvinkel kan gjeva prosessen betre og sterke. Fakturamottak i ei robotisert form har lenge vore i drift, og analysar viser at roboten har teke hand om dei definerte oppgåvene som forventa. No blir det jobba med å gjera delar av prosessen endå meir automatisk, slik at kvaliteten på arbeidet til roboten blir endå betre.

Robotisering av søknader: Robotisering av søknader om produksjonsstøtte i landbruket er under utvikling. I tillegg blir det arbeidd med å legga til rette for robotisering av søknader om startlån. Kompetansen om robotisering i organisasjonen har gjennom året auka, og begge desse robotiseringsprosjekta blir drivne av eigne interne koderessursar.

Fleire automatiseringsprosessar er utvikla og sette i drift i 2020. Her kan me mellom anna nemna ny elektronisk lønnsmelding og generelt betre arbeidsflyt i lønnsmodulen. Godkjenningsrutinane går som arbeidsflyt i systemet.

Datadriven organisasjon og datasjø

Det blir produsert stadig meir informasjon. Dei moglege samfunnsmessige gevinstane ved bruk av data er store. Dersom forholda blir lagde til rette, kan utnytting av data leia til gevinstar i mange sektorar, i akademia og i næringslivet, og det kan gi moglegheiter for omstilling av offentleg sektor generelt og vidareutvikling av tenestetilbod som er meir tilpassa behovet til brukarane. I 2020 har prioriteringa vore størst innanfor datasjø, analyse og opne data.

Orden i eige hus – Ein grunnleggande føresetnad for å dela data er at me veit kva data som finst kvar, kva dei betyr, og om data kan delast. Stavanger kommune forvaltar ei stadig aukande mengd data/informasjon. For å etablera ei god og trygg informasjonsforvaltning må me ha total og heilsakleg oversikt over data for å sikra best mogleg utnytting og vern av informasjonen me som kommune behandler. Me skal ha kontroll på data slik lova pålegg oss (til dømes personvernforordninga, GDPR). Desse elementa skal no settast meir i system.

Opne data – Ved utgangen av 2020 ligg det no 360 ulike datasett tilgjengeleg for innbyggjarar, akademia og næringsliv på [Velkommen – Opne data Stavangerregionen](https://open.stavanger.kommune.no/) (<https://open.stavanger.kommune.no/>), av dette heile 284 datasett frå

Stavanger. Opne data handlar om å gi næringsliv, forskrarar og sivilsamfunn tilgang til data som offentleg forvaltning har, på ein slik måte at data lett kan brukast i nye samanhengar både av menneske og av maskiner. Stavanger kommune fekk i 2020 prisen som årets publisist av Digitaliseringsdirektoratet. Prisen er ein heider for satsinga til kommunen på å gjere data tilgjengeleg, noko som opnar for ein meir brukarorientert offentleg sektor og auka verdiskaping for næringslivet og innbyggjarane.

Analysemiljø – For å nyttiggjera seg av data handlar det mellom anna om å ha kapasitet og kunnskap nok til å nyutta data til analyseformål, avgjerdssstøtte og utvikling av nye tenester. Satsinga på å bygga opp kompetansen på analyse og PowerBI i organisasjonen er påbyrja, og konkret er det etablert eit analyseforum som skal vera ein viktig arena for nøkkelpersonar i tenesteområda.

Datasjø – Satsinga på datasjø og moglegheitene der har i 2020 teke eit stort skritt framover. Datasjøen skal bidra til ny og betre innsikt og bruk av data, og legga til rette for innovasjon, analyse og deling av data. Datasjøen vil òg vera ein viktig faktor for å legga til rette for vidare utvikling innanfor maskinlæring, prediktiv analyse og utvikling av autonome prosessar. Eit dedikert team har jobba fortløpende med fleire datakjelder og utviklingsoppgåver, og arbeidet støttar direkte satsinga på å auka analysekompetansen internt i eigen organisasjon og det å bli ein meir datadriven organisasjon.

Det er i tillegg oppretta eit eige samarbeidsforum med fleire kommunar (Bodø, Trondheim, Bergen, Oslo og Digitaliseringsdirektoratet) for utveksling av kompetanse, gjenbruk og samarbeid.

Kunstig intelligens og maskinlæring

Stavanger kommune jobbar gjennom ulike prosjekt med å utvikla nye løysingar basert på kunstig intelligens. Eit døme er deltakinga til kommunen i Horizon 2020-prosjektet AI4Cities. Her blir marknaden utfordra med å utvikla nye teknologiske løysingar baserte på kunstig intelligens som eit verkemiddel i arbeidet for å redusera CO₂-utslepp på områda mobilitet og energi, og på den måten bidra til å innfri måla i klima- og miljøplanen til kommunen. Arbeidet med datasjø er eit viktig fundament for å kunna legga til rette for vidare utvikling innanfor maskinlæring, prediktiv analyse og utvikling av autonome prosessar. Etter kvart som me får samla større mengder data frå ulike kjelder i datasjøen, vil datasjøen ha dei nødvendige verktøya for å kunna utvida bruken av data også mot desse formåla. Til dømes bruker Vatn og avløp prediktiv analyse og maskinlæring basert på historiske data og sanntidsdata til tidleg varsling av vasslekkasjar.

Aktiv kommune

Kommunane har etablert ein samstyringsmodell for drift, forvaltning og vidareutvikling av Aktiv kommune – ei digital teneste for leige av lokale og utstyr. Tenesta er utforma i tråd med behov frå innbyggjarar og organisasjonar og kommunen sine eigne behov. Løysinga forenklar og frigjer tid for frivillige, lag og organisasjonar. Dette er eit døme på digital transformasjon – eit heilskapleg konsept der ei ny teknologisk løysing utgjer ca. 1/3, medan prosessarbeidet utgjer 2/3. Heile 14 kommunar har no kopla seg på løysinga, og det inneber at Aktiv kommune er tilgjengleg for 1,13 millionar innbyggjarar. Det er Stavanger kommune som forvaltar systemeigarrolla og er pådrivar for løysinga.

5.2.2 Innovasjon

Innovasjon handlar om å skapa nye løysingar som gir ønskt effekt. Det kan vera ei ny eller vesentleg endra teneste, vare, prosess eller organisering. Å ta i bruk nye løysingar kan skje som følge av ein planlagd prosess eller ved ei hending.

Sommaren 2020 blei stortingsmeldinga om innovasjon i offentleg sektor lagd fram. Meldinga trekker fram tre viktige føresetnader for å lykkast med innovasjon: kultur, leiing og kompetanse. **Meld. St. 30 (2019–2020)** ([regjeringa.no](https://www.regjeringen.no/contentassets/14fce122212d46668253087e6301cec9/no/pdfs/stm201920200030000dddpdfs.pdf)) (<https://www.regjeringen.no/contentassets/14fce122212d46668253087e6301cec9/no/pdfs/stm201920200030000dddpdfs.pdf>)

Eit verkemiddel i arbeidet med å bygga opp ein sterk innovasjonskultur i kommunen, der ein søker etter nye løysingar og deler erfaringane med kvarandre, er å finna ulike treffpunkt der tilsette kan møtast og utveksla kunnskap og idear. **Kommunens første innovasjonsdag**

(<https://stavangerkommune.sharepoint.com/sites/Innovasjonogsttetjenester/Delte%20dokumenter/Forms/AllItems.aspx?>

[id=%2Fsites%2FIInnovasjonogsttetjenester%2FDelite%20dokumenter%2FStavanger-kommune-1445-SF2-](#)

[plakat_innovasjonsdagen_A3_endelig_70064%2Epdf&parent=%2Fsites%2FIInnovasjonogsttetjenester%2FDelite%20dokumenter](#) for tilsette i Stavanger kommune blei halden 26. november. Målet for dagen var å støtta opp om arbeidet med å skapa ein sterk og systematisk innovasjonskultur i kommunen. Over 500 tilsette deltok, og fleire har sett opptak av sendingane i etterkant av arrangementet.

Våren 2020 utvikla kommunen ein ny arbeidsmetodikk med tittelen «Kom og hjelp». Dette tiltaket er retta mot tenesteområde som ønsker bistand og hjelp til å kartlegga og identifisera forbetnings- og effektiviseringspotensialet. Det er etablert eit rammeverk for kommunen der ein standardiserer arbeidsmetodikkar og teknikkar knytte til denne typen arbeid med mål om å oppnå ønskt effekt.

Frå 2020 har Universitet i Stavanger (UiS) etablert to nye etter- og vidareutdanningstilbod, «Tenesteinnovasjon og servicedesign» og «Leiing av samskapingsprosessar», mellom anna etter initiativ frå Stavanger kommune og det private næringslivet. Ni tilsette frå Stavanger kommune deltok på tenesteinnovasjon, og ti deltok på samskapingsstudiet. Begge desse studia er viktige kompetansetiltak i den strategiske satsinga på å auka innovasjonstakten og innovasjonsevna.

Stimulera til intern innovasjon

Kommunen hadde i 2020 avsett 5 millionar kroner til interne prosjekt som skulle bidra til innovasjon og utvikling. Dette har vore med på å realisera ein heil del prosjekt som utan finansiering kanskje ikkje ville vorte gjennomførte. Håpet har alltid vore at desse utviklingsprosjekta skal føra til nye og endå fleire prosjekt. Det var ei stor og spennande spreiing i kva prosjekta handla om, og kva dei skal løysa.

VIBA

Dette er ei forkorting for vurderingsverktøy av innhaldskvalitet i barnehage. Ein har lenge hatt god oversikt over strukturkvaliteten på barnehagane, men ikkje eit heilskapleg bilete av kvaliteten barnet møter i barnehagen når det gjeld trivsel og utvikling. Dette er eit banebrytande prosjekt og eit heilt nytt konsept på nasjonal basis.

Robin

I arbeid med prosessforbetring og effektivisering er automatisering eit tema ein ofte kjem inn på. Det finst fleire verktøy for dette, og IT-avdelinga til kommunen ville utforska moglegheitene som ligg i å bruka robotar (RPA) til å automatisera arbeidsprosessar. Prosjektet sette i gang ein pilot for robotisering og heldt fram med å utvikla bruken av robotane som eit fast verktøy i verktøykassen for prosessforbetring.

Den rullande idéverkstaden – innbyggjarinvolvering

I arbeidet med levekårsløftet for Storhaug og Hillevåg blei det sett i gang to prosjekt for mobilisering av innbyggjarar. Eit av desse prosjekta var «Den rullande idéverkstaden». Dette var ei campingvogn som skulle brukast for å synleggjera prosjektet og for å kommunisera med dei stille stemmene. Dette var svært nyttig for å innhenta informasjon frå bebruarane i Midjord og Bergeland, og la eit godt grunnlag for sluttrapport for levekårsløftet på Storhaug.

Norkart

Forenkling og automatisering av byggesaksbehandling er eit nasjonalt satsingsområde som skal gi store innsparinger. Stavanger kommune har teke del i eit prosjekt som skal utvikla digitale løysingar og system i samband med dette. Målet har vore å losa søkerar gjennom byggesøknadsløypa på ein effektiv og brukarvennleg måte og på den måten gi ein stor meirverdi for innbyggjarar og frigi tid for saksbehandlarar.

Chatbot

Som eit ledd i å automatisera prosessar som vender seg mot innbyggjarar, og samtidig gjeva kontakten med kommunen raskare, er det gjennomført eit prosjekt for å få på plass ein robotisert saksbeandler. Mange kjenner henne no som Kommune-Kari.

Ikart

Ikart er ei forkorting for interkommunalt ambulant rehabiliteringsteam og er eit nytenkande prosjekt på nasjonalt nivå. Yngre personar med store og samansette behov får ikkje gode nok rehabiliteringstenester etter akuttfase og utskriving frå sjukehuset. Prosjektet skulle gjeva noko med dette ved å laga ein modell for intensiv tverrfagleg oppfølging slik at alle kommunane innanfor nedslagsfeltet i eit helseføretak samarbeider både om klinisk oppfølging på individnivå, kompetanseheving på systemnivå og samhandling med sjukehuset.

Samskapingshuset

Formålet med prosjektet var å utforska og testa fysiske og digitale samhandlingsarenaer og kanalar, og dessutan bygga opp kompetanse om bruken av verktøy og innbyggarinvolvering. Tiltaka i prosjektet var konkret rigging og drift av samskapingshuset, planlegging og gjennomføring av samskapingskule, å skapa møtearenaer og å gjennomføra fagdagar og rådgiving ved etterspurnad.

Innovasjonsrom og 3D

Prosjektet handlar om å legga til rette for at 3D-teknologi kan takast i bruk på ein god og effektiv måte i saksbehandling av by- og samfunnsplanlegging og ut mot publikum. Dette betyr å legga til rette for å ta i bruk VR og AR (virtuell og augmentert verkelegheit) i kombinasjon med eit innovasjonsrom og ein bymodell i kommunikasjonen av planar og andre relevante tema.

Samarbeid om turnus og heiltidsarbeid

Dette prosjektet har som mål å effektivisera arbeidet rundt turnusarbeid og skal inkludera moglegheit for meir heiltidskultur. Det omhandlar alle 49 bustader i Bo og aktivitet sør, nord og psykisk helse. Desse verksemndene åleine står for ei ganske stor lønnsutgift, og nokre få prosent i effektivisering vil bety store innsparinger for kommunen.

5.2.3 Forsking og utvikling

Forsking og utvikling i kommunal regi handlar om å «bygga Stein på Stein». Målet er å auka forskingsinnsatsen og ta imot og bruka forskningsresultat inn i tenestene. Samarbeid om forsking er sentralt.

Frå 2020 er ansvaret for koordinering og tilrettelegging av forskingsarbeidet organisatorisk lagt til stabsområdet Innovasjons- og støttetenester. Dette har bidrige til eit samla løft i arbeidet med å styrka forskings- og utviklingsarbeidet i kommunen.

Styrking av forskingsinnsatsen til kommunane innanfor helse- og omsorgstenestene gjennom lokalt og regionalt samarbeid. (<https://hop2020.stavanger.kommune.no/4-organisasjon-utvikling-og-kontroll/4-2-forskning-og-utvikling/#4-2-1-styrking-av-kommunenes-forskningsinnsats-gjennom-nasjonal-satsing>)

Utfordringane som kommunane står overfor, krev ny kunnskap. Forsking vil gi oss kunnskap om kva som fungerer. Det er behov for strukturar for samarbeid utover kommunegrensa som kan fremma forsking og auka forskingsinnsatsen.

Arbeidet til kommunedirektøren med å etablera eit interkommunalt samarbeid for forsking innanfor helse- og omsorgstenestene i Rogaland har vore eit prioritert område i 2020. Stavanger har teke på seg ansvaret med å vera ein motorkommune for kommunane i Sør-Rogaland. Både KS Rogaland og Statsforvaltaren i Rogaland støttar opp om arbeidet til kommunen. Statsforvaltaren i Rogaland har mellom anna tildelt kr 800 000 i 2020 til etableringa av klyngesamarbeidet. Arbeidet med etableringa og formaliseringa av samarbeidet er forseinka etter planen på grunn av koronasituasjonen. Kommunen har i 2020 også bidrige inn i arbeidet med å etablera eit regionalt forskingssamarbeid på Vestlandet mellom kommunane innanfor helse- og omsorgstenestene.

Forsking i eigen regi

I 2020 blei budsjettet for FoU-satsinga i kommunen styrkt med kr 1,6 millionar. Det har gjort det mogleg å etablera eit nytt, offentleg doktorgradsprosjekt i 2020 innanfor helse og velferd. Prosjektet omhandlar interkommunalt samarbeid med kommunar i Sør-Rogaland og Stavanger universitetssjukehus (SUS) om ambulant rehabilitering.

Det første doktorgradsprosjektet til kommunen gjennom den offentlege ordninga er no sluttført. Stipendiaten disputerte hausten 2020 for doktorgraden sin «*Fysisk aktivitet i skolen, fra forskning til praksis. Muligheter og utfordringer ved å implementere fysisk aktiv læring som didaktisk verktøy i skolen*» og fekk heiderleg omtale. Som ein del av prosjektet er det òg utarbeidd eit forslag til ein plan for formidling av forskinga.

Internasjonal satsing

Stavanger kommune har gjennom året styrkt det internasjonale engasjementet sitt innanfor forsking og utvikling. Noregs forskingsråd har i samband med det nye forskings- og innovasjonsprogrammet Horisont Europa i EU nedsett ulike referansegrupper. Forskingsrådets referansegrupper for Horisont Europa skal komma med innspel til Noregs prioriteringar, strategiske prosessar og oppfølginga av Horisont Europa, EUs neste sjuårlige rammeprogram.

Stavanger er ein av dei få kommunane som har fått representantar inn i referansegruppene, og den einaste kommunen i Noreg med representasjon i to referansegrupper. Stavanger kommune er representert i Helse-gruppa og i Klima, energi og mobilitet-gruppa.

Tenesteområdet bymiljø og utbygging (BMU) har søkt om og fått plass for tre medarbeidarar i mentorordninga til Noregs forskingsråd for kommunar og fylkeskommunar frå 2020–2022. Ordninga starta i mars 2020, og målet er å skriva og senda inn minst ein Horisont Europa-søknad innan to år frå arbeidet starta.

Saman med referansegruppene utgjer mentorordninga ei styrking av søkerkompetansen i kommunen og innsikt i EU sitt nye forskings- og innovasjonsprogram «[Horisont Europa](https://www.forskningsradet.no/indikatorrapporten/les-mer/horisont-europa/)».

Stavanger kommune har i løpet av hausten drøfta nye samarbeidsformer med Stavangerregionens Europakontor. Kontoret er ein viktig brubyggar til dømes i samband med EU-søknader og dessutan andre former for europeisk samarbeid. Dei kan hjelpe til med å identifisera aktuelle utlysingar og samarbeidspartnarar i til dømes FoU-prosjekt. Arbeidet om forsterka samarbeid held fram i det nye året.

AI4Cities – EU-prosjekt – Horizon 2020

AI4Cities er eit H2020-prosjekt der Stavanger saman med byane Helsingfors, København, Amsterdam, Tallinn og Parisregionen vil utfordra marknaden til å utvikla løysingar for morgondagen. Teknologiske nyvinningar baserte på kunstig intelligens skal bidra til å redusera CO₂-utslepp frå bygningar og køyretøy, og på den måten bidra til å innfri klima- og miljøplanen. Gjennom AI4Cities vil Stavanger kommune bidra til utviklinga av nye løysingar, men også skapa nye marknader og arbeidsplassar. Prosjektet har forma av ei førkommersiell anskaffing (PCP) og omfattar

innkjøp av utviklingstenester (FoU). Ein PCP følger ein standard definert for H2020 og er beskriven som eit internasjonalt samskapingsprosjekt.

Ved utgangen av 2020 har prosjektet kunngjort ein felles konkurranse, og førebur arbeidet med evaluering av prosjektforslag og seinare arbeid knytt til leverandørane si konseptutvikling, prototyputvikling og testing i byane.

Program for storbyretta forsking

Programstyret for storbyretta forsking skal styrka interessene til storbyane og sikra at dei er i stand til å løysa oppgåvane dei er sett til å utføra.

Saman med KS skal storbyane Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Kristiansand samarbeida om forskings- og utviklingsprosjekt som er særleg relevante for storbyane og kommunane. I 2020 har programmet blitt utvida med tre medlemmer: Tromsø, Bærum og Drammen. Programmet blir finansiert av KS.

I 2020 er følgande prosjekt ferdigstilte: Program for storbyretta forsking – prosjektoversikt.

(<https://www.ks.no/fagområder/forskning-og-utvikling-fou/forskning-og-utvikling/program-for-storbyforskning/>)

1. Menneskehandel i arbeidslivet
2. Busetting av flyktningar i storbyane
3. Kva frivilligsentralane har å seia for vekst i det frivillige arbeidet
4. Vidareutvikling av klimabudsjettarbeidet

Stavanger kommune har delteke i alle dei gjennomførte prosjekta i 2020.

I tillegg er det i 2020 løyvd midlar til fleire prosjekt som er under planlegging med oppstart i 2021. Dette gjeld mellom anna:

1. Statistikk og analyse i storbykommunane: vegn mot ein datadriven kommune. Forprosjekt med workshop(ar)
2. Handlingsrommet til byane som eigrarar av arbeidsmarknadsbedrifter
3. Når storbyane møter irregulære migrantar
4. Kulturnæring i storby – ringverknad for andre sektorar

5.2.4 Informasjonstryggleik

Informasjonstryggleik kan definerast som vern av konfidensialiteten, integriteten og tilgangen til informasjonen. God internkontroll innanfor informasjonstryggleik er derfor ein kontinuerleg prosess for å forstå, vurdera og handtera risiko. Å forsterka arbeidet med informasjonstryggleik er nødvendig i den digitale tidsalderen, med stadige digitale truslar, herunder løysepengavirus, ID-tjuveri, utpressingskrav, phishing og datainnbrot for å nemna noko. Norsk senter for informasjonssikring (NorsIS) skriv i rapporten sin om truslar og trendar at dei «ser en klar trend der de kriminelle i økende grad lurer sensitiv informasjon ut av mennesker», og dessutan at «[i] dag har både cyberkriminaliteten og den teknologiske utviklingen tatt en retning som fordrer at hver og en av oss har mer kunnskap om informasjonssikkerhet». At informasjonstryggleik ikkje berre relaterer seg til system og teknologi, er altså openbert. Menneska, dei tilsette og innbyggjarane i kommunen, er altså vesentlege aktørar i vern av informasjon.

Kommunedirektøren revitaliserte i 2020 kommunen sitt arbeid med informasjonstryggleik, med etableringa av informasjonstryggleiksrådet til kommunedirektøren, der alle tenesteområda er representerte ved fullmakt frå tenestedirektørane. Rådet er leidd av informasjonstryggleiksleiaren i Stavanger kommune, direktør for Innovasjon og støttetenester, og har møte fire gonger i året.

Det blei i 2020 etablert eit prosjekt som skal forbetra eit heilsakapleg styringssystem for informasjonstryggleik. Medlemmene av informasjonstryggleiksrådet til kommunedirektøren utgjer prosjektstyret.

I påvente av eit forbetra overordna styringssystem for informasjonstryggleik har organisasjonen gjort tilgjengeleg obligatorisk leiaropplæring i emnet informasjonstryggleik. Programmet er gjort tilgjengeleg via kompetansemodulen til kommunen, og består av ni modular som leiarar med heilskapleg leiaransvar skal gjennomføra.

Stavanger kommune har gjennom 2020 optimalisert bruken av Public Oppvekst, eit system som kommunen har utvikla saman med leverandøren, der formålet er arkivering, i tillegg til utveksling av elev-, klient- og barneinformasjon mellom barnehage, skule, styrkt barnehagetilbod og PPT. Målet er å sikra effektiv, trygg og smidig intern og ekstern samhandling. Systemet representerer ei signifikant forbetring i lys av informasjonstryggleik. Det er berre mogleg å nå Public Oppvekst via sikker sone utan tilgang til internett.

Eit styrkt og godt søkjelys på informasjonstryggleik er ein føresetnad for den vidare satsinga på digitalisering i kommunen, og er venta å få auka merksemd i den kommande økonomiplanperioden.

5.3 Leiing og organisering

Koronapandemien har gjort at leiarar på alle nivå i organisasjonen har hatt eit krevjande år og ein uføreseieleg arbeidskvardag. Strenge krav til smittevern og auka fråvær blant tilsette har for mange betydd meir administrasjon og behov for nye måtar å organisera arbeidet på.

Også tilsette har i 2020 måtta arbeida på nye måtar. Fysiske møte har i stor grad blitt erstatta med digitale møte. Eksempelvis har både undervisning til elevar og oppfølging av barn innanfor Oppvekst og utdanning periodevis vore gjennomført ved bruk av digitale verktøy. Tilsette som ikkje har brukarkontakt, har i store delar av året arbeidd heimanfrå.

Tilsette som blei omdiagonerte i første halvår, blei gradvis tilbakeførte til arbeidsplassen i løpet av sommaren og hausten. Det blei utarbeidd ei oversikt over personar med helsefagleg kompetanse som kunne omdiagonerast til helse og velferd ved ekstra behov. Nokre tilsette blei omdiagonerte første halvår, men i andre halvår av 2020 var det ikkje behov for dette.

Det har gjennom 2020 vore eit tett og forsterka samarbeid mellom kommunedirektør, tillitsvalde og hovudverneombod. Møta har handla om utvida styringsrett, omdiagonering av tilsette, rutinar for heimekontor, avvikling av ferie og avspasering og nye, mellombels verksemder. Det er òg gjennomført regelmessige samarbeidsmøte med oppvekst og utdanning og helse og velferd.

5.3.1 Utviklings- og opplæringsprogram for leiarar

I 2020 vedtok Stavanger kommune ein ny visjon: «Vi bygger fellesskap». Visjonen peikar både på det overordna samfunnsoppdraget og på fellesskapet. Kommunen har eit spesielt ansvar for å bygga det store fellesskapet, samtidig med å bygga opp om dei mange små fellesskapa. Utarbeidingsa av verdiane vil gjerast som ein del av arbeidet med ny arbeidsgivarstrategi, og blei derfor utsett til 2021.

5.3.2 Ny arbeidsgivarstrategi

Stavanger kommune har eit viktig samfunnsoppdrag som i stor grad blir utøvd gjennom gode og kompetente leiarar. Kommunen har som mål å vera ein lærande organisasjon, og kompetanseutvikling skal derfor vera planlagt og ha ein samanheng med målet og strategien til organisasjonen. God leiarkompetanse er òg viktig for å utvikla ein trygg, open og inkluderande kultur. Stavanger kommune satsar derfor målretta på systematisk leiaropplæring og leiarutvikling.

Leiarutviklingsprogrammet «FOR ANDRE» starta opp i mai 2019, og i 2020 blei det gjennomført samlingar for nivå 1-3 (kommunedirektør, direktør og kommunalsjef/avdelingssjef). Leiarutviklingsprogrammet for nivå 1-3 er dermed avslutta. Kommunedirektøren ønskjer å vidareføra faste samlingar med leiarane på dette nivået også i 2021, men då med aktuelle tema for leiarrolla.

Det har gjennom året 2020 øg blitt utarbeidd ein opplæringsplan for alle leiarar med personalansvar i Stavanger kommune. Opplæringa gir ein introduksjon til leiarrolla, forventningar til leiarar og grunnleggande kompetanse i ansvarsområda til leiarane.

Arbeidet starta som eit prosjekt i samband med etablering av ny kommune, men har no blitt ei driftsoppgåve. Det er framleis nokre kurs under utvikling som blir lanserte i løpet av våren 2021.

Opplæringsplanen består i hovudsak av ulike elektroniske kurs. For enkelte kurs kan det i tillegg vera behov for klasseromsundervisning, eller bruk av andre læringsplattformer. På grunn av den pågående pandemien er likevel fysiske kurs utsette.

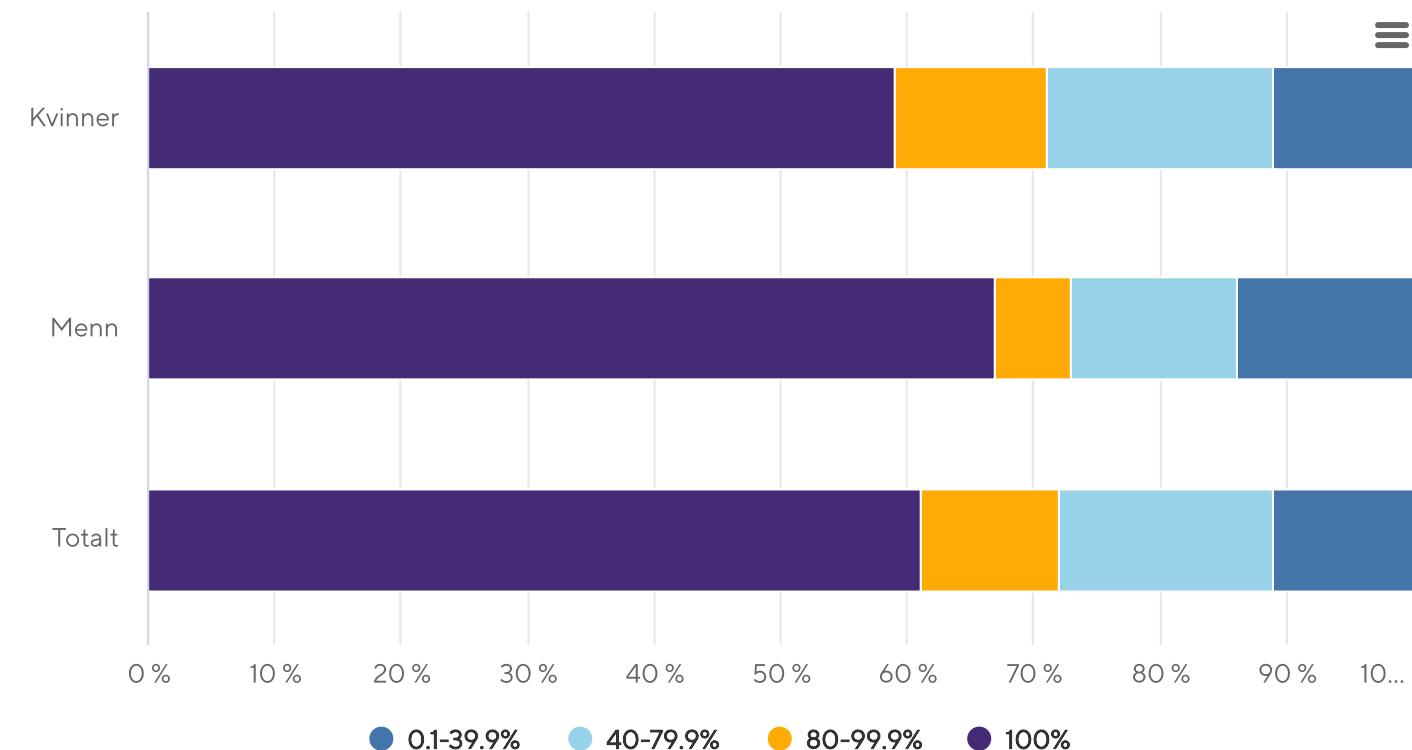
5.3.3 Organisering av kommunale føretak

Arbeidet med ny arbeidsgivarstrategi har halde på i heile 2020, men med nokre avbrot og utsetjingar som følge av koronapandemien. Arbeidsgivarstrategien skal seia noko om korleis Stavanger kommune skal utvikla seg som organisasjon og arbeidsgivar til det beste for innbyggjarane i kommunen. Sentrale moment er korleis kommunen skal skaffa tilstrekkeleg kompetanse og arbeidskraft, samtidig som organisasjonen tenker nytt om korleis oppgåvene skal løysast. Betydninga av samarbeid og gode arbeidsfellesskap er òg viktige moment i arbeidsgivarstrategien.

Kommunedirektøren har leidd ei arbeidsgruppe beståande av fire leiarar og fire tillitsvalde som har jobba med innhaldet i arbeidsgivarstrategien. Arbeidsgruppa har hatt fire fysiske samlingar i 2020, og har òg møttest digitalt. Gjennom bruk av intranett og informasjon på ulike arenaer har mange fått komma med innspel til arbeidet. Ved utgangen av 2020 er arbeidet i ein sluttfase, og arbeidsgivarstrategien blir behandla politisk våren 2021.

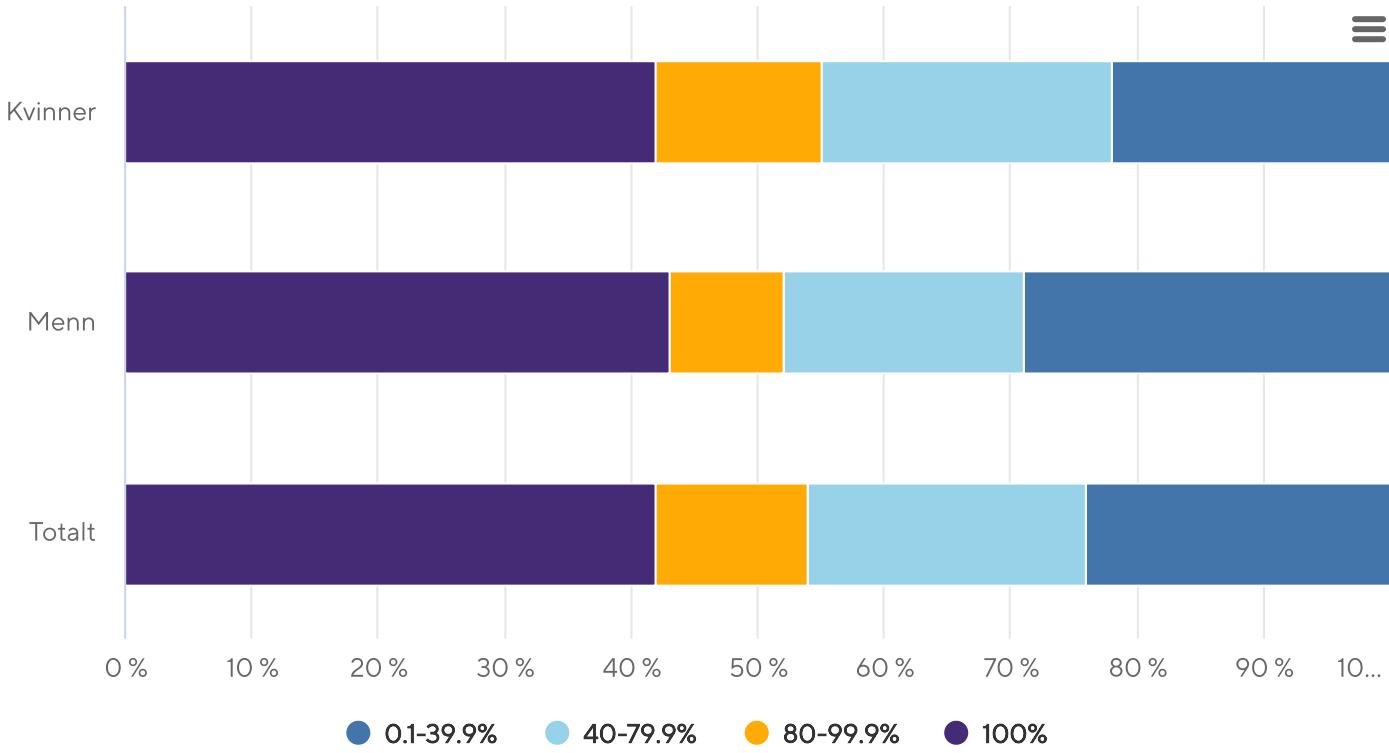
5.3.4 Heiltidskultur og livsfaseorientert personalpolitikk

I 2020 jobba til saman 61 prosent av alle tilsette i Stavanger kommune i 100 prosent stilling. Denne delen var uendra frå 2019. 67 prosent av alle mannlege tilsette i Stavanger kommune jobba heiltid i 2020, medan 59 prosent av alle kvinnelege tilsette jobba heiltid.

Figur 5.1 Stillingsstorleik fordelt på kjønn, 2020

Det er store forskjellar mellom tenesteområda når det gjeld heiltidsdel og gjennomsnittleg stillingsstorleik. Den lågaste delen i 2020 var innanfor helse og velferd, der delen tilsette som jobba i 100 prosent stilling, var på 42 prosent.

Figur 5.2 Stillingsstorleik fordelt på kjønn i helse og velferd, 2020

Av dei 1102 tilsette i helse og velferd som hadde dei lågaste stillingsstorleikane (0,1–39,9 prosent), var det 847 tilsette (76,8 prosent) som hadde stillinger utan særskilt krav til utdanning. Av tilsette i stillinger utan særskilt krav til utdanning var 61 prosent tilsette som pleiemedarbeidarar, medan 32 prosent var studentar. Den sistnemnde gruppa kombinerer ei deltidsstilling med studiar, og har ikkje mål om full stilling. Prosjektet «Heiltidskultur i Stavanger kommune» starta opp hausten 2020. Prosjektet skal i 2021 utarbeida ein overordna plan for heiltidskultur i Stavanger kommune, og gi tilrådingar til korleis ein kan lykkast med å få fleire heiltidsstillingar. Ein sterkt heiltidskultur vil gi betre tenester for brukarane og betre arbeidsforhold for medarbeidarane, i tillegg til betre rammer for leiing.

Stavanger kommune starta hausten 2020 med å utarbeida ein *livsfaseorientert personalpolitikk* (livsfasepolitikk). Dette inneber at personalpolitikken skal vera tilpassa dei behova tilsette har i alle fasar av yrkeslivet. Behova kan vera knytte til jobb, familie, fritid og livssituasjon. Det er etablert eit godt samarbeid med tillitsvalde og vernetenesta, og det er gjennomført fleire drøftingar undervegs i arbeidet. Det blei òg gjennomført ei kartleggingsundersøking om behov og verkemiddel blant leiarane i kommunen. Livsfasepolitikken er under arbeid og blir lagd fram for politisk behandling våren 2021.

5.3.5 Kjønnslikestilling

Kjønnsfordeling

Stavanger kommune har som målsetting (<https://issuu.com/stavanger.kommune/docs/strategi-for-likestilling-og-mangfo>) å oppnå ei jamnare kjønnsfordeling innanfor dei ulike verksemds- og tenesteområda.

Tabell x viser at det i Stavanger kommune var 80 prosent kvinner og 20 prosent menn i 2020. Dei største tenesteområda, oppvekst og utdanning og helse og velferd, hadde begge ein svært høg del kvinner (82 prosent). Tenesteområdet bymiljø og utbygging skilde seg ut frå resten av tenesteområda med tydeleg hovudvekt av menn.

Tenesteområde	Andel kvinner i prosent	Andel menn i prosent
Oppvekst og utdanning	82	18
Helse og velferd	82	18
By- og samfunnsplanlegging	65	35
Bymiljø og utbygging	35	65
Innbyggjar- og samfunnskontakt	75	25
Stab og støtte	62	38
Lærlingar	76	24
Stavanger kommune samla	80	20

Tabell 5.1 Fordeling kvinner og menn per tenesteområde 2020

Innanfor alle utvalde verksemder er det overvekt av kvinner. Det er flest menn i bufellesskap og i grunnskulen, medan kommunale barnehagar har den lågaste andelen menn.

Utvalde verksemder	Andel kvinner i prosent	Andel menn i prosent
Bufellesskap	72	28
Heimebaserte tenester	89	11
Sjukeheim	87	13
Kommunale barnehagar	94	6
Grunnskule	77	23

Tabell 5.2 Fordeling kvinner og menn per verksemder 2020

Kjønnsfordeling i ulike stillingsgrupper

Tabellen under viser kjønnsfordelinga for dei ulike stillingsgruppene i 2020. På grunn av kommunesamanslåinga er det ikkje samanlikna tal med 2019.

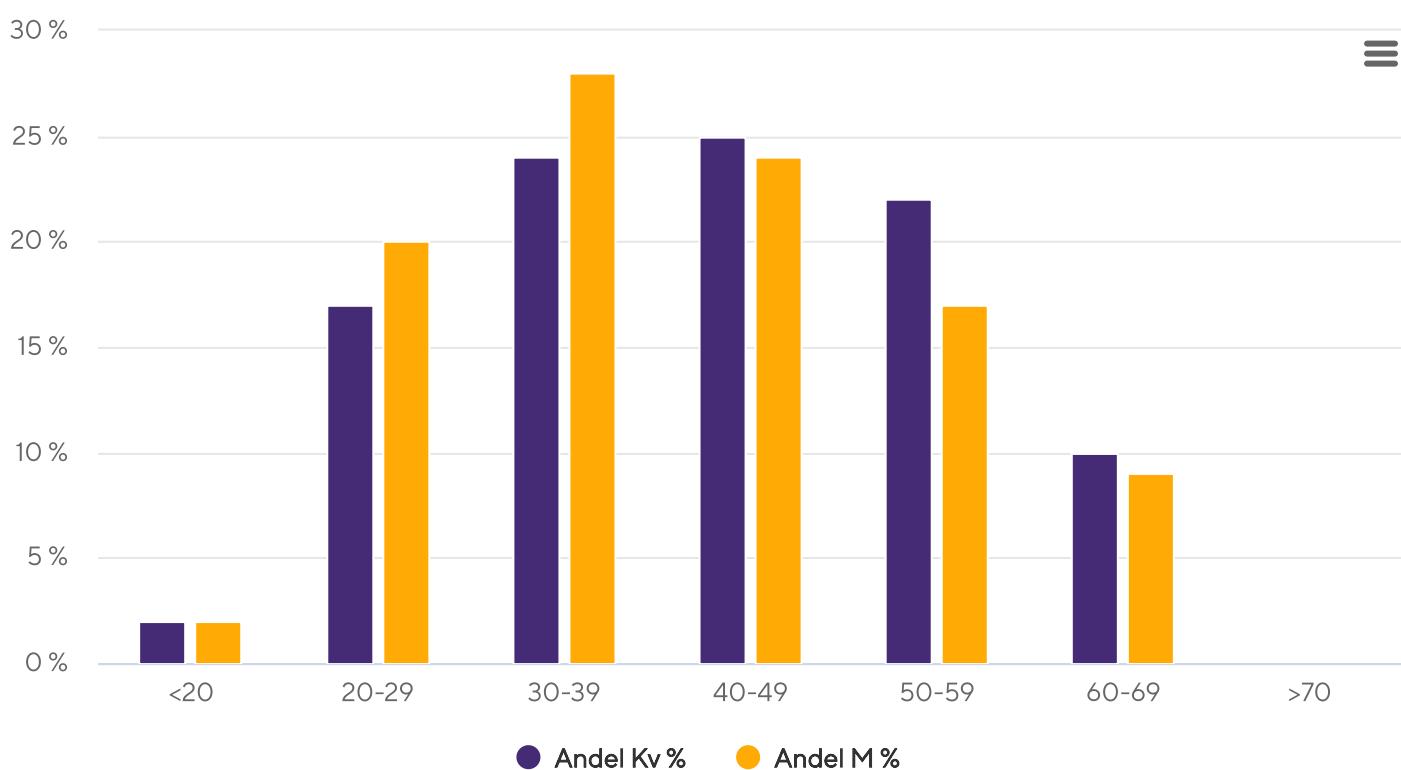
Nr	Stillingsgrupper	Andel kvinner i prosent	Andel menn i prosent
1	Stillingar utan særskilt krav om utdanning	76	24
2	Fagarbeidarstillingar	84	16
3	Stillingar med krav om høgskuleutdanning	83	17
4	Stillingar med krav om høgskuleutdanning med ytterlegare spesialutdanning	81	19
5	Mellomleiar – leiarstilling med krav om høgskule	75	25

Nr	Stillingsgrupper	Andel kvinner i prosent	Andel menn i prosent
6	Avdelingssjef/kommunalsjef, verksemdsleiar	63	37
7	Akademikarar	69	31
8	Under utdanning	75	25
9	Direktørar	40	60

Tabell 5.3 Stillingsgrupper fordelt på kvinner og menn, 2020

Kjønnsfordeling og alder

Figuren under viser at det i 2020 var flest menn i aldersgruppa 30–39 år, følgd av aldersgruppa 50–59 år.

Figur 5.3 Kjønnsfordeling i aldersgrupper

Lønnsfordeling mellom kvinner og menn i ulike stillingsgrupper

Tilsette i Stavanger kommune er lønte etter reglane i hovudtariffavtalen (HTA) i kommunal sektor. Om lag 90 prosent av dei tilsette har stilling med hovudsakleg sentral lønnsdanning (HTA kapittel 4) og lønn i samsvar med KS garantiønn for dei ulike stillingsgruppene og ansiennitetstrinna. Dette gjeld gruppe 1, 2, 3, 4, og delar av gruppe 7 og 8.

For tilsette i leiarstillingar (gruppe 5, 6 og 9), og dessutan delar av tilsette i gruppe 7, blir lønna fastsett lokalt. Ved lønnsfastsetting skal det takast omsyn til kompetansen og ansvaret til den enkelte og kompleksiteten i stillinga. Likelønn er eit tema som årleg blir drøfta med tillitsvalde før og under forhandlingane. Likelønn er òg ein del av vurderingsgrunnlaget til arbeidsgivaren.

Stillingsgrupper 2020	Gj.snitt lønn kvinner	Medianlønn kvinner	Gj.snitt lønn menn	Medianlønn menn	Kvinners del i % av lønna til menn gj.snitt	Kvinners del i % av lønna til menn median
Stillingar utan særskilt krav om utdanning	360 995	368 600	345 490	322 300	104	114
Fagarbeidarstillingar	423 379	431 400	424 917	431 400	100	100
Stillingar med krav om høgskuleutdanning	512 997	506 400	531 601	506 400	97	100
Stillingar med krav om høgskuleutdanning med ytterlegare spesialutdanning	556 586	556 900	559 290	578 600	100	96
Mellomleiar – leiarstilling med krav om høgskule	651 613	653 900	684 206	690 000	95	95
Avdelingssjef/kommunalsjef, verksemdsleiar	836 511	819 600	872 766	851 800	96	96
Akademikarar	651 252	625 100	694 620	619 332	94	101
Under utdanning	365 750	352 200	365 721	352 200	100	100
Direktørar	1251 250	1255 000	1305 667	1235 000	96	102
Stavanger kommune samla	485 269	484 226	508 610	489 404	95	99

Tabell 5.4 Stillingsgrupper fordelt på kvinner og menn

5.3.6 Brot på arbeidstidsreglane

Turnusavtalen for verksemndene, godkjend av tillitsvalde, dannar grunnlag for utrekning av talet på brot på arbeidstidsreglane i arbeidsmiljølova (aml.). Teljing av brot blir gjort for:

- kviletid mellom to arbeidsøkter/vakter (aml. § 10-8)
- lovfesta vekefriday og lengda på fridagen «F1» (aml. § 10-8)
- arbeidstimar per dag (aml. § 10-5)
- arbeidstimar per veka (aml. § 10-5).

Av 148 avdelingar som nytta programmet Visma Enterprise ressursstyring, blei det kontrollert 77 turnusar for brot på arbeidsmiljølova, altså halvparten av alle turnusane i kommunen.

I 2020 blei det registrert 1651 brot på arbeidstidsreglane, av totalt 381 981 avvikla vakter. Dette utgjer ein brotførekomst på 0,4 prosent.

Teneste	Antal avvikla vakter i 2020	Antal brot på aml. i 2020	Brotførekomst i prosent
Bydekkande tenester	26 016	322	1,2
Dagsenter og avlasting	24 114	135	0,6
Heimebaserte tenester	148 460	918	0,6

Teneste	Antal avvikla vakter i 2020	Antal brot på aml. i 2020	Brotførekost i prosent
Sjukeheim	183 301	276	0,2
Totalt	381 891	1651	0,4

Tabell 5.5 Brot på arbeidstidsreglane

Dei fleste brota oppstod som ei direkte årsak av fråvær i avdelinga eller på grunn av vakante vakter.

Kommunedirektøren følger opp verksemder som har mange brot, og det blir gjennomført årlege kurs for leiarar i arbeidstidsplanlegging og turnus.

5.3.7 Prosjekt Menn i helse

Prosjektet har som mål å rekruttera fleire menn til helsesektoren. Målgruppa for prosjektet er menn mellom 25 og 55 år som får ytingar frå Nav. I 2020 tok sju deltagarar fagprøva, medan det blei teikna lærekontrakt med åtte nye menn gjennom prosjektet. For kullet som starta opp i 2020, garanterte Stavanger kommune for inntil 19 praksisplassar og 15 læreplassar. Det er for tida 15 menn som går på skulen, og som har som mål å teikna lærekontrakt hausten 2021.

5.3.8 Organisering av kommunale føretak

Hausten 2019 bad kommunestyret kommunedirektøren om å fremma ei sak om framtidig organisering av dei kommunale føretaka. Arbeidet i 2020 blei noko forseinka på grunn av koronapandemien, men ei ekstern utgreiing blei lagd fram før sommaren 2020. I september blei det gjennomført ein intern høyningskonferanse mellom føretaka, dei tillitsvalde og basisorganisasjonen. Kommunestyret behandla 14. desember 2020 sak om organisering av kommunale føretak ([sak 114/20](https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361177?agendaItemId=228526) (<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361177?agendaItemId=228526>)). I saka vedtok kommunestyret at fire kommunale føretak skulle tilbakeførast til basisorganisasjonen i Stavanger kommune. Dei fire føretaka er Stavanger boligbygg KF, Stavanger Idrettsservice KF, Stavanger byggdrift KF og Sølvberget KF. Kommunedirektøren har no starta arbeidet med tilbakeføring av føretaka gjennom prosjektet *Føretak til basis*. Prosjektet er i oppstartsfasen, og har som mål å overføra tenestene til eitt eller fleire av tenesteområda i Stavanger kommune, og dessutan følga opp kommunestyrevedtaket om at alle tilsette skal vera innplasserte i ny organisasjon innan 30. juni 2021.

5.4 Rekruttering og kompetanseutvikling

Stavanger kommune er ein av dei største arbeidsgivarane i regionen. I 2020 blei det kunngjort over 2000 stillinger og motteke nesten 30 000 søknader.

Koronapandemien har naturlegvis påverka rekrutteringsarbeidet til kommunen. Handteringen av pandemien har kravd eit nært samarbeid på tvers av heile organisasjonen for å møta skiftande utfordringar og behov for arbeidskraft. Det er jobba kontinuerleg med å fanga opp moglegheiter og utfordringar for å sikra rask saksgang. Samtidig har ein freista å halda tilsette, tillitsvalde og administrativ- og politisk leiing løpande orientert.

Det er oppretta og bemanna ein mellombels sjukeheim, smittesporingsteam, koronatelefon og fleire teststasjonar. Stillingane har i hovudsak blitt besette ved omdisponering av personell, avtaler med pensjonistar og ved rekruttering utanfrå. Utviklinga av pandemien er uavklart og ser ut til å halda fram, så det vil framover framleis vera nødvendig å rekruttera eksternt personell i mellombelse stillingar – mellom anna for å gjennomføra vaksinasjon av befolkninga.

Kommunen har i 2020 utarbeidd nye rutinar for omdisponering av personell i beredskapsituasjonar. Parallelt jobbar kommunen systematisk med å rekruttera og behalda sjukepleiarar gjennom konkurransedyktige lønns- og

arbeidsvilkår, kampanjar på nett og i sosiale medium og deltaking på (digitale) karrieredagar.

Rekruttering til fastlegeheimlar er ei utfordring, både lokalt og nasjonalt. Kommunen har arbeidd aktivt med tiltak for å rekruttera og behalda fastlegar, til dømes gjennom rekrutteringstilskot.

Det har vore ein auke i andelen pedagogar i Stavangerbarnehagen. Den nye pedagognorma for barnehagelærarar gir likevel eit behov for å rekruttera fleire pedagogar. Tiltak som er sette i verk for å auka rekrutteringa, er mellom anna oppdatering og fornying av nettsidene med tekst og nye filmar. Tanken bak dette er å gi informasjon om Stavangerbarnehagen og å oppmoda til å søka ledige stillingar. Også gjennom universitetsbarnehagesatsinga og praksisbarnehageordninga blir studentar som er i praksis, oppmoda til å velja Stavangerbarnehagen som den framtidige arbeidsplassen sin.

På skulane var søkarmassen til ledige stillingar som vanleg størst på våren. Det kommande året byr på ei ny utfordring, sidan det ikkje blir uteksaminert nye lærarar som følge av at utdanninga blei utvida med eit ekstra år i 2017. Kommunen er likevel godt førebudd ved at rektorane kan rekruttera studentar som manglar siste studieår i adjunktstillingar.

I tenesteområda bymiljø og utbygging og by- og samfunnsplanlegging har tilgangen på kandidatar ved stillingsutlysingar vore god. Særleg gjeld dette prosjektleiarstillingar. Det har vore litt meir krevjande å rekruttera til leiarstillingar. Det er ulike årsaker til det, og tenesteområda har merksemd på korleis dei kan utforma og tilby attraktive leiarstillingar.

Stavanger kommune har ulike stipendordningar som skal bidra til kompetanseutvikling. Det er mogleg for fast tilsette å söka stipend for å ta ei bachelorutdanning innanfor sjukepleie, vernepleie eller barnehagelærar, og det er òg ei eiga stipendordning for fast tilsette som vil ta relevant etter- og vidareutdanning. Den sistnemnde ordninga gjeld ikkje undervisningspersonell i skular, sidan det innanfor skulen er eit eige utdanningsstipend for tilsette som manglar godkjend lærarutdanning. Skulane kan òg söka om rekrutteringsstipend til personar som enno ikkje er tilsette i skulen.

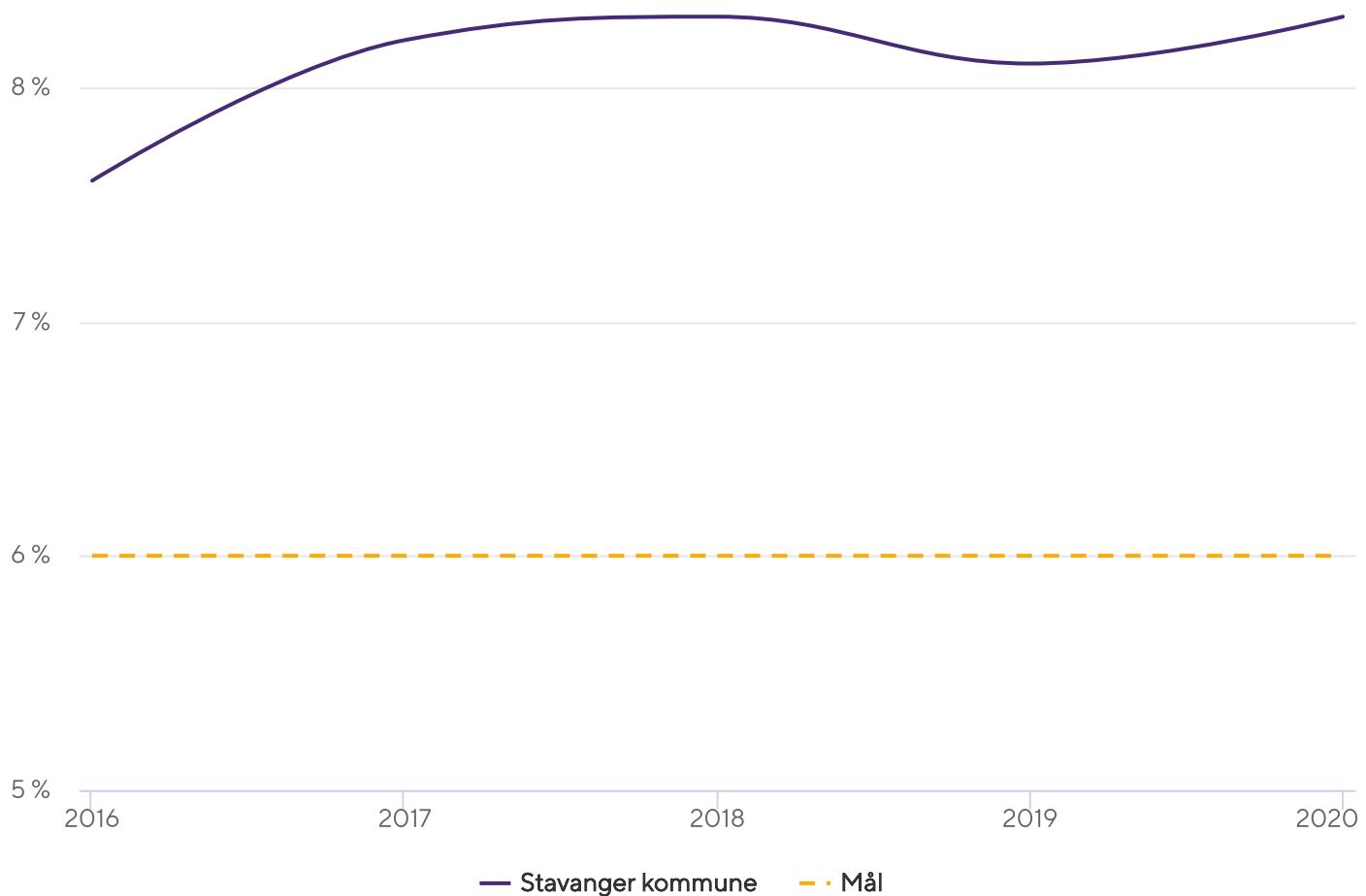
5.5 Sjukefråvær

5.5.1 Utvalde område

Medan det tidlegare har vore viktig å legga til rette for at tilsette skal komma på jobb trass i helseplager, var det i 2020 nødvendig å ha ein låg terskel for å halda seg heime på grunn av koronapandemien. Kommunen som arbeidsgiver har under koronapandemien utvida retten til eigenmeldingar til 16 samanhengande kalenderdagar. Mange tilsette, særleg innanfor helse og velferd, har nytta eigenmelding ved pålagd karantene eller luftvegsplager, sidan dei ikkje har arbeid som kan utførast frå heimekontor. Tilsette som har kontorarbeidsplass og administrative oppgåver, har i mindre grad hatt behov for å ta ut eigenmeldingar ved luftvegsplager eller karantene, fordi dei kunne nytta heimekontor.

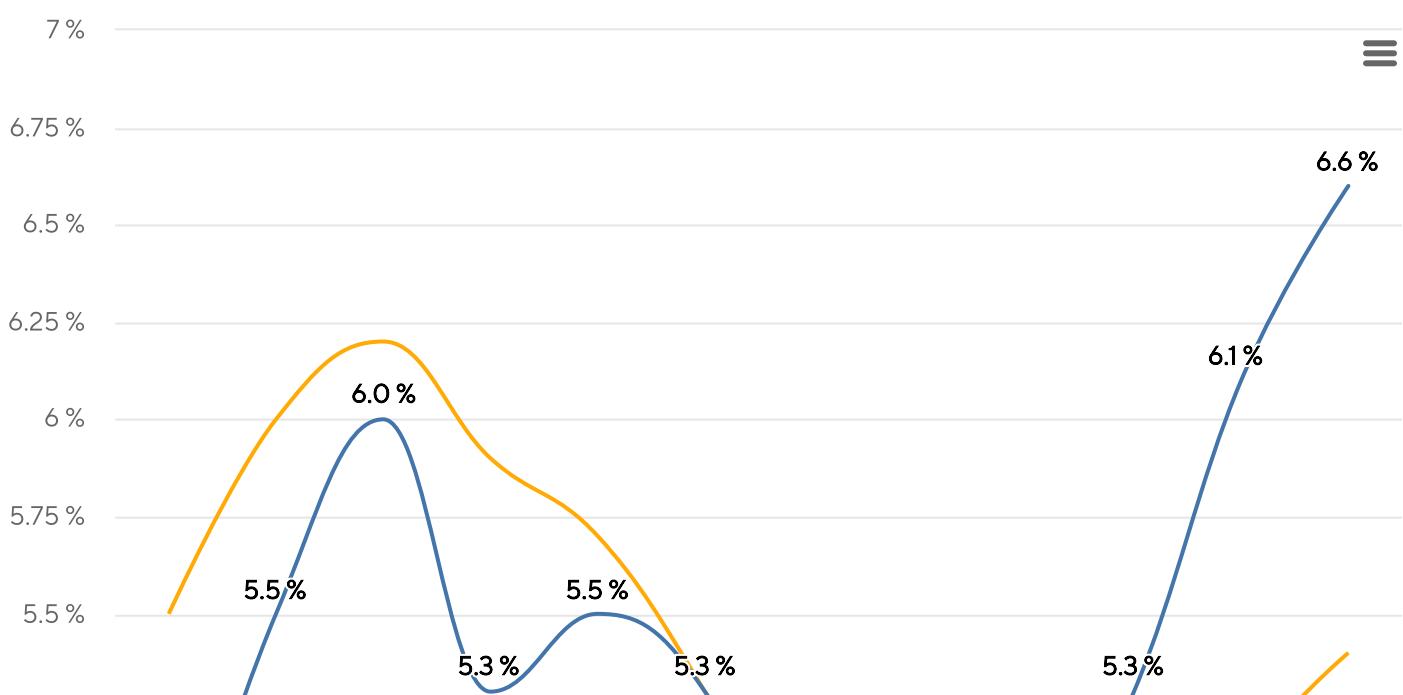
Koronapandemien har prega sjukefråvårsutviklinga i heile Kommune-Noreg. ASSS-kommunane (Aggregerte styringsdata for samarbeidande storkommunar) har generelt hatt ein auke i sjukefråværet frå 2019 til 2020. I ASSS-området er det koronarelaterte fråværet berekna til å vera mellom 0,3 og 1,0 prosentpoeng.

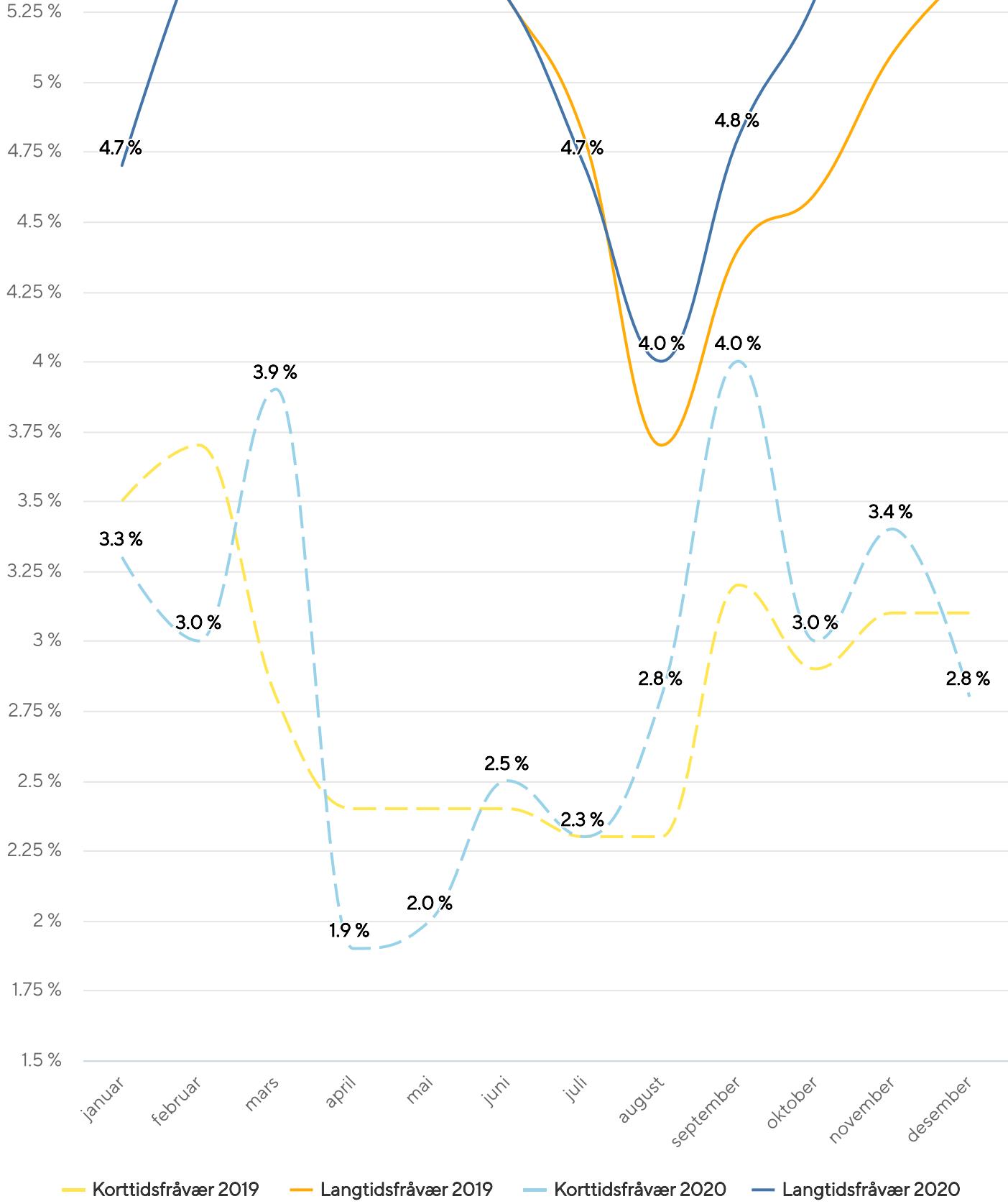
Sjukefråværet i Stavanger kommune var i 2020 på 8,3 prosent. Det innebar ein auke på 0,2 prosentpoeng frå året før. Tall før 2020 er kun for tidlegare Stavanger kommune. Utan tala for Finnøy og Rennesøy kommunedel ville sjukefråværet blitt 0,1 prosentpoeng høgare. Det koronarelaterte sjukefråværet, basert på innrapportering frå leiarar, er berekna til å vera 1,0 prosent av det totale fråværet. Koronarelatert fråvær inkluderer tilsette som må vera heime på grunn av korona, heime på grunn av luftvegsplager og dessutan karantene.

Figur 5.4 Sjukefråvær i Stavanger kommune 2016–2020. Tall før 2020 er kun for tidlegare Stavanger kommune

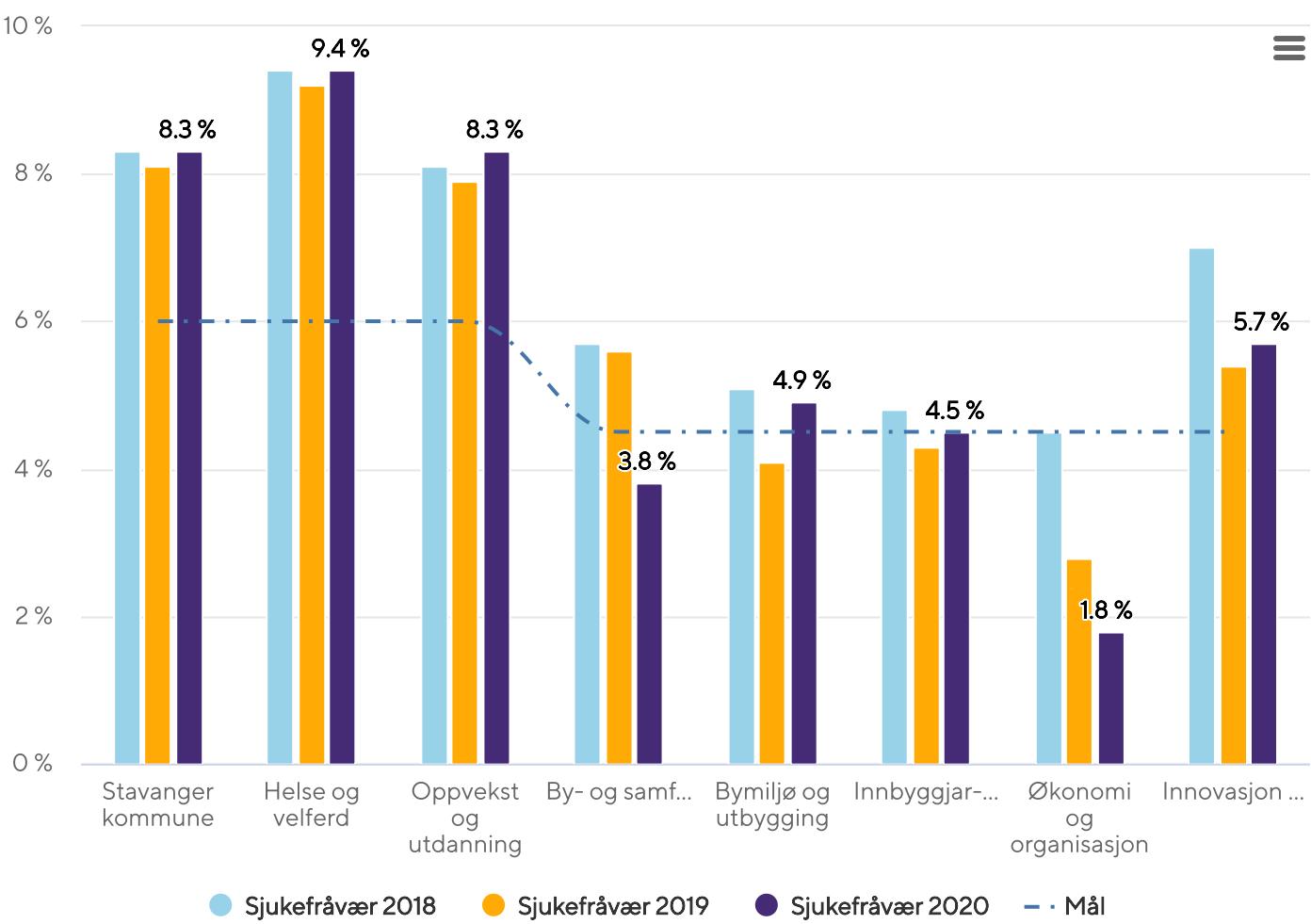
Figur 5.5 gir oversikt over både korttids- og langtidsfråværet i perioden januar til desember for 2019 og 2020. Korttidsfråværet i 2020 var på 2,9 prosent, medan langtidsfråværet var på 5,3 prosent. Det var ein topp i korttidsfråværet i mars då koronapandemien braut ut. Denne auken gjaldt særleg for sjukeheimar, heimebaserte tenester og bufellesskap. Barnehagar og skular blei stengde, og tilsette jobba heimanfrå. Desse verksemdsområda hadde derfor ikkje den same auken i korttidsfråværet. Frå august månad steig likevel dette fråværet periodevis utover hausten.

Figur 5.5 Korttidsfråvær (<17 dagar) og langtidsfråvær (>16 dagar) månad for månad 2019 og 2020. Tala for desember 2020 er førebelse. Tall før 2020 er kun for tidlegare Stavanger kommune.

Figur 5.6 viser samla sjukefråvær fordelt på tenesteområda til kommunen. Det er store forskjellar i sjukefråværet mellom ulike område i kommunen. Områda varierer i storleik, og i mindre einingar vil sjukefråværet til enkeltpersonar påverka statistikken meir. Tenesteområda helse og velferd og oppvekst og utdanning har det høgaste sjukefråværet, og det er òg flest tilsette innanfor desse to områda. Helse og velferd hadde eit sjukefråvær på 9,4 prosent, noko som innbar ein auke på 0,2 prosentpoeng. Oppvekst og utdanning hadde eit samla sjukefråvær på 8,3 prosent, og hadde ein auke frå året før på 0,4 prosentpoeng. By- og samfunnsplanlegging og økonomi og organisasjon hadde ein nedgang på høvesvis 1,8 og 1,0 prosentpoeng frå 2019. Dei resterande tenesteområda har hatt ein liten auke i sjukefråværet.

Figur 5.6 Sjukefråvær 2018–2020 fordelt på tenesteområde. Tall før 2020 er kun for tidlegare Stavanger kommune.

5.5.2 Sjukefråværsatsinga "Saman for eit redusert sjukefråvær"

Område i kommunen som har høgt sjukefråvær over lang tid, blir spesielt følgde med på. Figur x viser utviklinga i sjukefråværet dei tre siste åra for dei største verksemdsområda, i tillegg til lærlingar. Sjukefråværet for lærlingane held fram med å gå ned, og var i 2020 på 7,6 prosent.

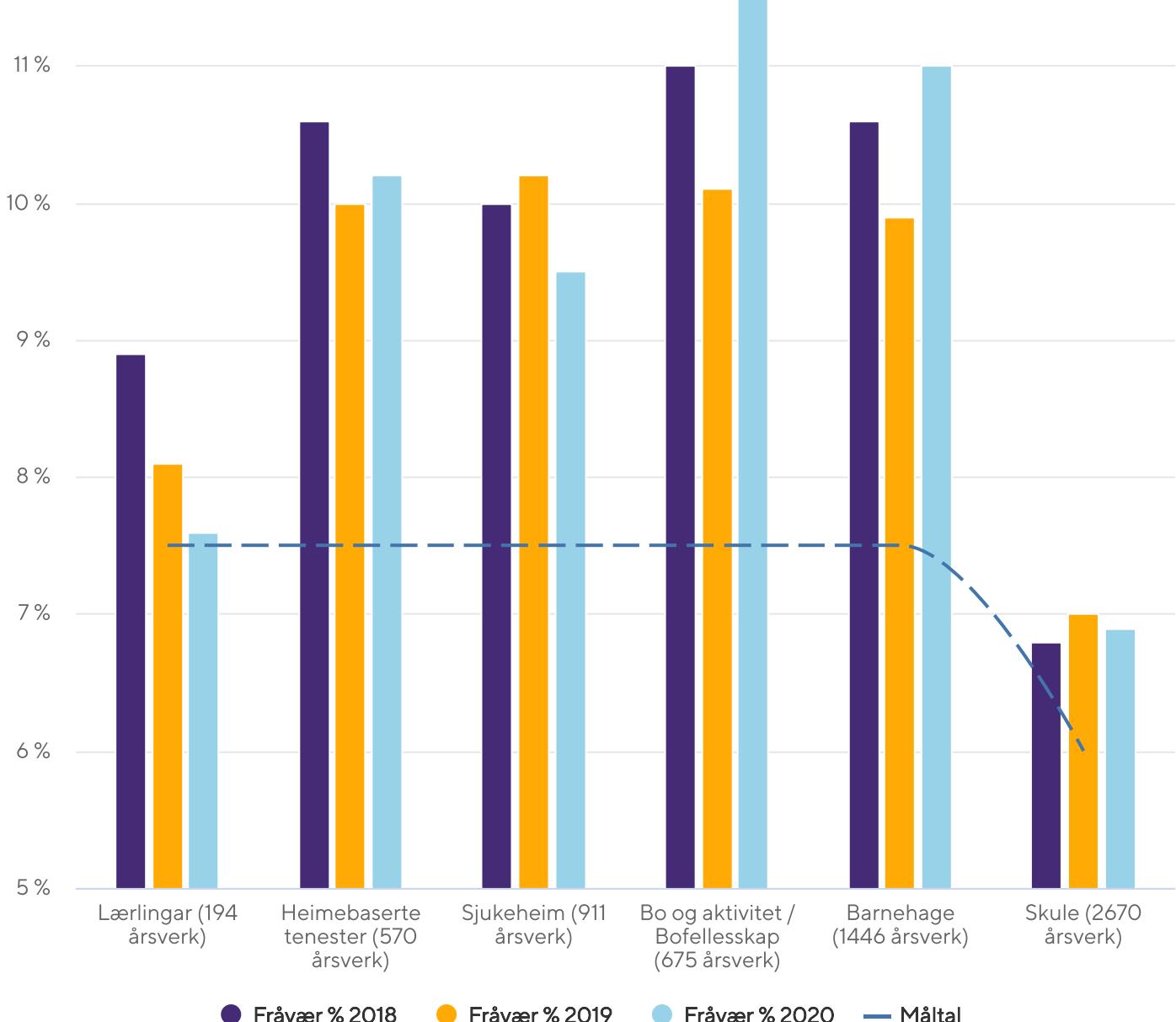
På sjukeheimsområdet var det ein nedgang i det samla sjukefråværet på 0,7 prosentpoeng frå 2019. Nedgangen kjem i all hovudsak av reduksjon i langtidsfråværet. Det var ein liten auke i korttidsfråværet, noko som kan relaterast til koronasituasjonen.

Bufellesskapa hadde ein auke i det samla sjukefråværet på 1,6 prosentpoeng sidan i fjor, og var det området som auka mest av dei store verksemdsområda. Her auka både korttidsfråværet og langtidsfråværet for året samla, medan langtidsfråværet gjekk ned mot slutten av året samanlikna med 2019.

Skulane hadde ein liten reduksjon i samla sjukefråvær samanlikna med året før (-0,1 prosentpoeng). Både korttids- og langtidsfråværet i ordinær skule og i SFO steig likevel utover hausten samanlikna med 2019.

På barnehageområdet auka det totale sjukefråværet frå 9,9 prosent i 2019 til 11 prosent i 2020. Auken gjaldt både korttids- og langtidsfråværet, spesielt utover hausten.

Innanfor heimebaserte tenester auka samla sjukefråvær med 0,2 prosentpoeng frå 2019. Langtidsfråværet auka noko mot slutten av året samanlikna med 2019.

5.7 Utvikling sjukefråvær 2018–2020 for dei største verksemder og lærlingar. Tall før 2020 er kun for tidlegare Stavanger kommune

5.5.3 Sjukefråværsatsinga “Saman for eit redusert sjukefråvær”

I prosjektet «Saman for eit redusert sjukefråvær» er det sidan 2019 arbeidd målretta gjennom fire innsatsområde:

- systematisk innsats retta mot arbeidsstader med spesielt høgt fråvær, med mål om samla redusert sjukefråvær på 10 prosent i løpet av prosjektpersonen
- deling av kompetanse og tiltak for deltakande verksemder
- styrking av kompetansen til leiarar i deltakande verksemder
- forbeting og forenkling av sjukefråværsrutinen

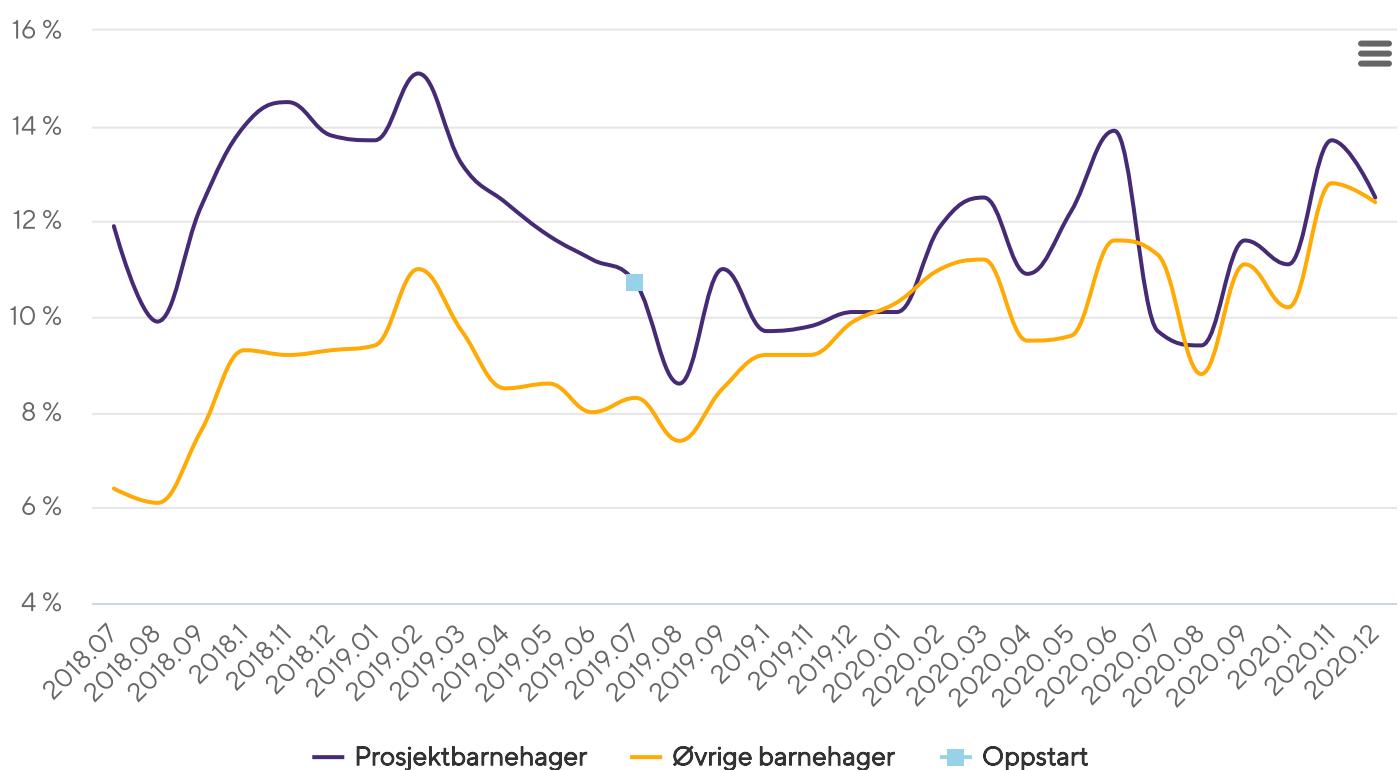
Sommaren 2019 starta innsatsen retta mot 13 barnehagar og ressurssenter for styrkt barnehagertilbod som første pulje. I 2020 blei det inkludert fire sjukeheimar i prosjektet som pulje 2. Tredje pulje, som skal bestå av 12 skulefritidsordningar (SFO), blir starta opp i 2021. Talet på tilsette i desse tre puljene representerer til saman nesten 10 prosent av det samla årsverket til kommunen.

Hausten 2020 blei det jobba med forenkling og forbeting av sjukefråværsrutinen i Stavanger kommune. Det blei òg utarbeidd eit e-læringskurs i sjukefråværsoppfølging. Kurset er obligatorisk for leiarar med personalansvar.

Koronapandemien har ført til at det periodevis gjennom året har vore lågare aktivitet i prosjektet. Det var fordi barnehagane måtte stenga ein periode i vår, men også fordi leiarane i både barnehagane og på sjukeheimane har mått prioritera oppgåver knytte til pandemien. Strenge smitteverntiltak har også avgrensa moglegheita for besøk utanfrå, møte, kurs og opplæring.

Underveis i prosjektet har tilsette med høgt og langvarig sjukefråvær fått hjelp til å komme tilbake i arbeid, eller dei har fått nye oppgåver andre stader i kommunen. Enkelte har sjølv valt å omskulera seg eller å ta vidareutdanning for å kvalifisera seg til andre arbeidsoppgåver. Nokre tilsette har fått innvilga gradert eller heil uføretrygd. Leiarane har fått støtte og rettleiing i korleis dei kan følga opp sjukefråvær og finna løysingar for den enkelte tilsette. Det blir lagt vekt på at leiarar kan dela erfaringar og læra av kvarandre om korleis dei bør følga opp sjukefråvær.

Innsatsen mot dei 13 barnehagane blei formelt avslutta ved utgangen av 2020, og resultata viste at barnehagane i løpet av prosjektperioden hadde ein nedgang i det samla sjukefråværet på 1,5 prosentpoeng (minus 11,5 prosent) frå året 2018 til året 2020. Vidare blei langtidsfråværet redusert med 1,6 prosentpoeng (minus 17,2 prosent). Til samanlikning hadde barnehagane som ikkje deltok i prosjektet, ein samla auke i sjukefråværet på 1,7 prosentpoeng.

5.8 Månadleg utvikling i sjukefråvær for barnehagar. Tala for desember 2020 er førebelse. Tall før 2020 er kun for tidlegare Stavanger kommune.

Arbeidet mot sjukeheimane i pulje 2 har halde på gjennom heile 2020. Resultata har så langt vist ein nedgang i det samla sjukefråværet på 2,2 prosentpoeng (19,8 prosent) frå 2019 til 2020. Langtidsfråværet blei redusert med 2,2 prosentpoeng. Til samanlikning hadde sjukeheimane som ikkje deltok i prosjektet, ein samla auke i sjukefråværet på 0,2 prosentpoeng.

Innsatsen «Saman for eit redusert sjukefråvær» blir gradvis trappa ned i 2021 og blir avslutta ved utgangen av 2021. Prosjektet blir evaluert ved utgangen av 2021, og læringspunkt blir innarbeidde i sjukefråværssarbeidet i kommunen.

Hausten 2020 blei det etablert eit team, avklaring langtidssjukefråvær, som i perioden fram til 20. juni 2021 skal gi forsterka innsats til linja i oppfølging av tilsette som har hatt heilt eller delvis samanhengande sjukefråvær i meir enn to år. Teamet skal hjelpe leiarar med å avklara om det er gjort tilstrekkeleg arbeidsutprøving, vurdera om det er utsikt til snarleg betring, eller om det er grunnlag for å avslutta heile eller delar av stillinga. Basert på erfaringa si skal teamet innarbeida læringspunkt som kan nyttast i framtidig leiaropplæring.

5.6 Arbeidsmiljø og HMS

5.6.1 Arbeidsmiljø under koronapandemien

Sidan mars 2020 har koronapandemien sett sitt preg på arbeidskvarden til tilsette i Stavanger kommune. Pandemien har kravd stor grad av fleksibilitet og uthald hos tilsette. Mange tilsette til dømes på sjukeheimar, skular og barnehagar har stått på til beste for brukarane. Oppfølging av eit fullt forsvarleg arbeidsmiljø under pandemien har hatt stor merksemd sidan mars 2020. Det er krav til risikovurdering av smittefare, og tenesteområda og dei enkelte arbeidsplassane må tilpassa tiltak til eigen arbeidskvartdag og risiko.

Hovudarbeidsmiljøutvalet har sidan mars 2020 hatt hyppigare møte, med merksemd på arbeidet arbeidsgivaren og vernetenesta gjer for å sikra arbeidsmiljøet under koronapandemien. Alle arbeidsmiljøutvala har gjennom året hatt jamleg merksemd på kva pandemisituasjonen gjer med dei tilsette og arbeidsmiljøet deira.

Kommunikasjonslinjene ut til vernetenesta blei styrkte i 2020. Ei digital nettverkssamling for alle verneomboda blei gjennomført, og i tillegg har hovudverneombodet jamleg sendt ut nyheitsbrev med koronarelatert informasjon til alle verneomboda.

Det blei òg laga ein rettleiar og ei risikovurdering differensiert for tilsette med brukarkontakt (heilt eller delvis), tilsette utan brukarkontakt som kan jobba delvis heime, og tilsette utan brukarkontakt som ikkje kan utføra jobben sin heimanfrå.

Etter oppdrag frå hovudarbeidsmiljøutvalet blei det gjennomført ei spørjeundersøking om arbeidsmiljø ved bruk av heimekontor under koronapandemien. Spørjeundersøkinga viste at tilsette opplever å jobba frå heilt eller delvis heimekontor ulikt. Størstedelen av dei tilsette svarte at bruk av heimekontor gir auka fleksibilitet og effektivitet i arbeidsoppgåvene, men mange saknar fysiske treff med kollegaer. Ulike lærings- og forbetringspunkt blei identifiserte, og tiltak for å betra det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet blei sette i verk.

Myndighetene og partane i arbeidslivet har starta gjennomgangen av forskrifa om arbeid som blir utført i heimen til arbeidstakaren. Hensikta er å sikre eit godt arbeidsmiljø også ved bruk av heimekontor under koronapandemien. Stavanger kommune bidreg med innspel til KS i dette arbeidet. Rutinane for bruk av heimekontor skal oppdaterast når det kjem endringar i forskrifa.

5.6.2 HMS-system

Eit arbeid med god koordinering mellom hovudarbeidsmiljøutvalet, arbeidsmiljøutvala og HMS-gruppene blei starta opp i 2020, og skal vidareførast i 2021.

HMS-rutinane har blitt oppdaterte etter kvart ved endringar i lov og forskrift. Fleire av HMS-rutinane blei reviderte ved kommunenesamanslåinga. Det har blitt gjort eit vidare arbeid med revidering av HMS-rutinar, og å legga desse over i kvalitetssystemet. Tematisering og tilgjengeleggjering av HMS-rutinane på intranett held fram i 2021.

Stavanger kommune har i 2020 brukt «Sjekkliste for leiarar» til rapportering innanfor felles internkontrollområde, herunder området HMS og arbeidsmiljø. Sjekklista for leiarar har erstatta den årlege HMS-undersøkinga, og leiarane svarer i kommunen si digitale løysing for verksemndsstyring – «Plattformen». Spørsmåla er risikobaserte og sikrar den lovpålagde internkontrollen innanfor HMS. Leiarane går gjennom spørsmåla om HMS og arbeidsmiljø i samarbeid med verneombod, og HMS-gruppene jobbar med forbetringsområda for eit godt arbeidsmiljø. Resultata blir òg brukte til forbetring av HMS-systemet i kommunen.

Hausten 2020 blei det bestemt at kommunen skulle gå over til ein ny leverandør av stoffkartotek på bakgrunn av at rammeavtalen med den noverande leverandøren går ut. Overgangen frå gammalt til nytt kartotek skal ferdigstilla før avtalen går ut i august 2021.

Register over arbeidstakarar som er eller har vore eksponerte for kjemikaliar, biologiske faktorar, støv, stråling og andre helsefarlege stoff, blei tekne i bruk hausten 2020.

5.6.3 HMS-kompetanse

Den lovpålagde HMS-opplæringa for leiarar, medlemmer av arbeidsmiljøutval og verneombod blei utsett i 2020 på grunn av smittevernomsyn. Opplæringa skjer vanlegvis som klasseromsundervisning, og moglegheiter for gjennomføring har fortløpande blitt vurdert. Som ei mellombels løysing blei det lagt til rette for å gjennomføra grunnkurs i arbeidsmiljø som e-læring.

Leiarar skal sørga for at arbeidstakarane har tilstrekkeleg kunnskap og evner i det systematiske helse-, miljø- og tryggingsarbeidet for den enkelte arbeidsplassen. Dette skal settast i system ved bruk av sjekkliste for nytilsette, og ved å tildela opplæringsplanar. Tildeling av opplæringsplanar innanfor lovpålagd HMS-opplæring for medlemmer av arbeidsmiljøutval, verneombod og leiarar er sett i verk.

I samarbeid med KS og andre storbykommunar har Stavanger kommune bidrige inn i arbeidet med å utvikla eit e-læringskurs for grunnkurs om arbeidsmiljø. E-læringskurset skal tilpassast arbeidsmiljørisiko i kommunal sektor, og har auka læringsutbytte som mål. Etter planen blir e-læringskurset teke i bruk i 2021.

Arbeidet med ein heilskapleg gjennomgang og forbetring av all lovpålagd HMS-opplæring skal prioriterast i 2021.

5.6.4 Førebygging av vald og truslar

Prosjektet *Trygg til stades* jobbar med systematisk opplæring i førebygging og handtering av vald og truslar i Stavanger kommune. Opplæringsaktivitetar i prosjektet blei i 2020 utsette på grunn av koronapandemien.

Skuleområdet har nytt rammeavtale med kursleverandør, og tidlegare gjennomført basisopplæring for skule og SFO ved STOLT-avdelingane. Vidare var det planlagt for tre dagars opplæring av ressurspersonar, men denne opplæringa blei utsett på grunn av koronapandemien. MAP (meistring av aggressjonsproblematikk) er eit standardisert opplæringsprogram i førebygging av aggressjons- og valdsproblematikk i helse- og sosialsektoren. Pilotering av MAP i seks verksemder innanfor helse og velferd var planlagt, men blei førebels utsett. Det blir planlagt gjennomføring så snart det er smittevernsfagleg forsvarleg.

5.6.5 Avvik og forbettingsforslag

Ny løysing for innmelding av avvik og forbettingsforslag – *Si ifra!* – kom på plass i februar 2020 og er ein del av det heilsaklege kvalitetssystemet til kommunen. Både gammalt og nytt avvikssystem blei brukt i ein overgangsperiode fram til mars 2020. Det er gjennom året rapportert inn totalt 6 399 avvik, ein nedgang på 1708 avvik frå 2019. 3 392 av dei innrapporterte avvika gjeld vald og truslar, og 883 avvik gjeld personskadar. Resterande avvik gjeld andre hendingstypar, og er beskrivne i kapittel 12 i årsrapporten.

Det blei i mars 2020 lagt til rette for å knyta avvik opp mot koronapandemien. 121 avvik er rapporterte inn og gjeld mellom anna mogleg smitterisiko (52 prosent), uheldige konsekvensar av nye rutinar (15 prosent) og manglande etterleving av rutinar (12 prosent). Det er ein nedovergåande trend for rapportering av slike avvik i dei fleste tenesteområda mot slutten av året, med unntak av helse og velferd og oppvekst og utdanning.

5.7 Tilsette og vikarar

Per 31. desember 2020 var det totalt 10 680 tilsette fordelt på 8 752 årsverk i Stavanger kommune (eksklusive føretaka). Tala inkluderer fast tilsette, vikarar, lærlingar og tilsette som er i lønt permisjon. I tillegg kjem tilsette på timelønn (ekstrahjelp/ringevikarar) og innleigde frå vikarbyrå.

I 2020 var det ein samla auke på 100 årsverk i kommunen. Stort sett heile denne auken var innanfor helse og velferd, og kan forklaraast med at kommunen overtok ein privat sjukeheim, i tillegg til at det var ein auke i førebels tilsette og vikarar på legevaktae som følge av koronasituasjonen.

6 Oppvekst og utdanning

I 2020 har tiltaka for å hindra smittespreiing i den globale korona-pandemien fått konsekvensar for alle dei kommunale tilboda til barn og unge. Skular, barnehagar og fritidstilbod har i periodar vore stengde. Å halda oppe tilboda til barn og unge så langt som mogleg, og å ta vare på dei mest sårbare, har hatt høgaste prioritet i krisa.

6.1 Innleiing

Koronapandemien

12. mars 2020 blei alle barnehagar, skular og tenester for barn i Stavanger stengde. Unntaket var barnevernsvakta, som heldt oppe beredskapen, og helsestasjonen, som prioriterte individuell oppfølging av gravide og dei minste barna.

Gjennom veka som følgde, blei det sett i gang heimeundervisning for alle elevar. Stavanger kommune hadde då fordel av å ha satsa på IKT i skulen gjennom mange år. Alle elevane hadde eige nettrett, og det var etablert system for informasjon og dialog mellom heim og skule.

Skulane og barnehagane etablerte raskt eit omsorgstilbod for barna til tilsette med samfunnskritiske oppgåver og for særskilt sårbare barn og unge. Barnehagar, skular, helsestasjonar, skulehelsetenesta, uteseksjonen, fritid og barnevernet prioriterte å halda kontakten med barn og unge som dei vurderte trond ekstra støtte. Etter ein månad opna småtrinnet i skulen, Stolt-avdelingane og innføringskulen på Johannes læringssenter. I starten av mai fekk barnehagane og mellom- og ungdomsskuletrinnet opna igjen. Det blei lagt planar for korleis tilboda skulle organiserast i tråd med nasjonale rettleiarar og smittevernreglar. Barnehagane og skulane tok i bruk meir areal både inne og ute for å sikre krava til avstand. Skulane heldt fram med noko digital undervisning, og det blei laga eigne planar for reinhald. Helsestasjonen og barnevernet opna òg litt meir. Dei ulike tilboda i ungdom og fritid sette i gang aktivitetar som var mogleg å gjennomføra innanfor dei nye, letta nasjonale restriksjonane. Fiks Ferigge Ferie blei trass koronarestriksjonar gjennomført med suksess. På kort varsel blei nyvinninga Barnas sommar realisert og gjennomført med veldig gode tilbakemeldingar frå deltakande barn og organisasjonar. Det blei lagt ned ein stor innsats frå mange tilsette for å få gjennomført Barnas sommar.

Hausten 2020 starta det nye skule- og barnehageåret opp med tilnærma normal drift i alle tenestene. Det var lite smitte blant barn og unge i Stavanger fram til oktober 2020. I siste kvartal fekk me smitteutbrot i fleire skular og barnehagar. Utbrota blei handterte etter retningslinjene, mellom anna med karantene, slik at smitten ikkje spreidde seg vidare. Fram mot slutten av året blei det likevel klart at me måtte planlegga for meir inngripande tiltak etter jule- og nyttårsferien.

Beredskapsplanane kommunen hadde, gav eit godt utgangspunkt for å setta i verk tiltak då pandemien braut ut. Det blei etablert ei eiga arbeidsgruppe som tok seg av kommunikasjon, råd og rettleiing i heile tenesteområdet og ut mot nasjonale myndigheter og andre avdelingar. Det gjorde at det praktiske arbeidet gjekk bra. Verksemndene har gjort eit formidabelt arbeid med å handtera endringane og legga om drifta etter dei retningslinjene som gjaldt til kvar tid. Smitteutbrot har òg blitt handterte på ein svært god måte. Dei tilsette har hatt ei stor arbeidsbelastning dette året.

Det viktigaste målet til kommunen under pandemien har vore så langt som mogleg å halda oppe tenestetilbodet til barn og unge, ta vare på sårbare barn og unge, og samtidig overhalda smitteverntiltaka. Me vurderer at dette langt på veg har lykkast. Samtidig må me erkjenna at belastninga på barn og unge har vore stor i denne tida.

Kommunesamanslåing

2020 var første året etter samanslåinga av kommunane Stavanger, Rennesøy og Finnøy. I åra før samanslåinga var det allereie eit utstrekkt samarbeid mellom desse kommunane på oppvekstområdet. Kommunane hadde felles prosjekt, Rennesøy og Finnøy kjøpte på nokre område tenester frå Stavanger i tillegg til at dei jobba saman i ulike nettverk. Overgangen og endringa var dermed ikkje stor for verksemndene innanfor skule, barnehage og kulturskule. Endringane var større for barneverntenesta, som tok over ansvar og tilsette frå Randaberg kommune, som inntil 2020 var vertskommune for barnevern i Rennesøy og Finnøy. Ungdom og fritid har òg gjort eit arbeid for å revitalisera fritidsklubben på Rennesøy, og arbeider med å etablera eit tilbod i Finnøy kommunedel. Andre tenestetilbod som blei gitt i verksemndene i dei tre kommunane, blir gitt som tidlegare. Den største forandringa er at fagmiljøet har blitt større, og at det er større samarbeid på tvers i organisasjonen.

6.2 Barnehage

Ny verksemdsstruktur

Ny verksemdsstruktur for dei kommunale barnehagane blei innført 1. januar 2020. Tidlegare hadde kvar barnehage i all hovudsak utgjort éi verksemnd. Med over 60 kommunale barnehagar i den nye kommunen ville gammal struktur ha gitt eit lite oversiktleg system med stort spenn og klare forskellar mellom verksemndene. Etter eit omfattande forarbeid i 2019 blei alle kommunale barnehagar frå og med 2020 samla i ein ny struktur med 20 større verksemder med felles leiarteam.

Endringane omfatta primært administrasjon og leiing. Barn og foreldre forheld seg framleis til det enkelte barnehagebygget, medan den samla leiinga for verksemda er styrkt og inngår i eit felles leiarteam. Den nye strukturen er betre tilpassa oppgåvane barnehagane skal løysa, med stadig auka krav til verksemndene innanfor fag, økonomi, personal, leiing og utvikling. Erfaringane med ny struktur er hovudsakleg positive og gir eit langt betre grunnlag for vidare kvalitetsutvikling.

Ny verksemdsstruktur gir òg nye moglegheiter til utviklingsarbeid på barnehageområdet. Dei 20 verksemndene vil eksempelvis vera godt rusta for ei kommande nyorganisering av styrkt barnehagetilbod. Dette er i tråd med bakgrunnen for å innføra ny struktur: å gi eit kvalitativt betre tilbod til barna ved å styrka overordna leiing av barnehagane.

Barnehagebruksplanen – opprettning og nedlegging av barnehageplassar

Barnehagebruksplanen gir oversikt over kapasitet og forventa behov for barnehageplassar i planperioden (2020–2024). Vidare fastslår han kriterium for opprettning og nedlegging av plassar, eventuelt også av barnehagar. Hovudmålet er å sikra barnehageplass til alle barn med rett til det. Eit vidare mål er å sikra balanse mellom kapasitet og behov i alle kommunedelane, slik at alle kan få tilbod om plass i eige nærmiljø.

Befolkningsframskrivingane tilsa eit redusert behov for antal barnehageplassar i kommunen samla. Nedgangen var venta å ligga på opp mot 150 barn første år av planperioden. Grunna låge barnetal over tid blei det vedteke å avvikla Austre Åmøy barnehage frå og med barnehageåret 2020/2021. Utover dette la kommunen ned 60 plassar i kommunedelar med overkapasitet (Hinna og Hillevåg), og oppretta 60 plassar i Tasta, der det hadde vore underkapasitet.

I løpet av planperioden vil kommunen etablere nye barnehagar i sentrumsnære område med lokal underkapasitet (Storhaug og Våland), og dessutan avvikla plassar i område med overkapasitet. Dette vil gi ein langt betre balanse mellom kapasitet og behov i alle kommunedelane. Planen la til grunn at berre Storhaug kommunedel ville ha betydeleg underkapasitet i 2024; oppdaterte befolkningstal tilseier balanse mellom kapasitet og behov også her mot slutten av planperioden.

Redusert sjukefråvær

Tretten barnehagar og ressurscenteret for styrkt barnehagetilbod har delteke i prosjektet *Saman for eit redusert sjukefråvær*. Sjukefråværet i avdelingane har frå 2018 til 2020 gått ned med 11,5 prosent. Langtidssjukefraværet blei redusert med 17,2 prosent. Til samanlikning har dei andre barnehagane hatt ein auke i samla sjukefravær på 16,5 prosent i same periode. Tilsette med høgt og langvarig sjukefravær har fått hjelp til å komma tilbake i arbeid eller har fått nye oppgåver andre stader i kommunen. Enkelte har sjølv valt å omskulera seg eller ta vidareutdanning for å kvalifisera seg til andre arbeidsoppgåver, medan nokon har fått innvilga gradert eller heil uføretrygd. Leiarane har fått støtte og rettleiing i korleis dei kan følga opp sjukefravær og finna løysingar for dei enkelte tilsette. Stavanger kommune vil legga til rette for at leiarane kan dela erfaringar og læra av kvarandre om korleis dei bør følga opp sjukefravær.

Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage (REKOMP)

I 2020 er den regionale ordninga for kompetanseutvikling i barnehagane vidareutvikla og sett i verk. Det er tilsett kompetanse- og utviklingsrettleiar for den regionale ordninga, som er delt mellom kommunane Stavanger, Sola, Randaberg, Kvitsøy, Hjelmeland og Strand. Det er etablert fleire møteplassar og partnarskap for samarbeid mellom barnehagane, universitetet, Utdanningsforbundet, barnehageeigarar, tillitsvalde og ulike støttetenester, som til dømes PPT. Samarbeidet skal bidra til gjensidig læring og utvikling, og til auka kvalitet og likeverd i barnehagetilboden. Erfaringa så langt viser at den regionale ordninga har gitt auka systematikk og framdrift i arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehagane.

Tverrfaglege barnehageteam og ressursteam

I 2020 kartla og vurderte Stavanger kommune ordninga med tverrfaglege barnehageteam etter to års drift. Kartlegginga viste at barnehagane opplever teama som ei reell støtte i kvardagen, og at den tverrfaglege kompetansen bidreg til at barn som treng det, får tidleg og riktig hjelp. For å laga ein endå meir solid struktur for systematisk kompetanse- og organisasjonsutvikling i stavangerbarnehagen vil kommunen i tillegg etablira ressursteam for å styrka kontakten mellom barnehagane og PPT.

Barnehage for alle barn

Stavanger kommune har eit mål om å auka delen minoritetsspråklege barn i barnehagen. SSBs oversikt for dei siste fem åra viser ein gradvis auke av denne delen, frå 71,9 prosent i 2015 til 77,8 prosent i 2019. Talet er framleis noko under gjennomsnittet i fylket (79,6 prosent) og landet (83,9 prosent), og viser at det er viktig å halda fram arbeidet for å få fleire minoritetsspråklege barn til å gå i barnehage.

Open barnehage har vist seg å vera ein viktig rekrutteringsarena til ordinær barnehage, og tilboden har vore gratis sidan 2019. Det er tilsett ein ressursperson som koordinerer hjelp, støtte og rettleiing ut til dei opne barnehagane i arbeidet med å rekruttera minoritetsspråklege barn til ordinær barnehage. Den tilsette driv òg oppsøkande verksemd og rekrutteringsarbeid i minoritetsspråklege miljø.

Økonomi

Rekneskapen for barnehage viser eit meirforbruk på kr 6,2 mill. i 2020. Det utgjer ein forbruksprosent på 100,5 i forhold til den totale budsjettetramma på i underkant av kr 1,2 mrd.

Budsjettavvika, inkludert straum, blei omtrent som forventa på verksemdegnivå. Avviket knytt til foreldrebetaling samsvarer med prognosane. Kostnadene blei likevel høgare enn forventa for barn busette i Stavanger med barnehageplass i andre kommunar. Samtidig har inntektene frå andre kommunar vore lågare enn budsjettet.

Barnetala har omtrent vore som forventa gjennom året. Som tidlegare år har det vore ein nedgang i talet på barn ved oppstart av nytt barnehageår. Det kjem hovudsakleg av at det er fleire seksåringar som byrjar på skulen, enn eittåringar som byrjar i barnehage. Det tek tid for verksemdegnene å tilpassa bemanninga etter nye rammer.

Befolkningsfamskrivingar viser ein nedovergående trend i åra framover, og det er forventa ein større reduksjon i

barnetala i Stavanger kommune. Den fallande trenden kjem av i hovudsak låge fødselstal, og færre innflyttarar til kommunen.

6.3 Barneverntenesta

I januar 2020 flytta barneverntenesta til nye og meir moderne lokale i Hermetikkgata 5. Barneverntenesta har i 2020 vore gjennom store endringar i leiinga, mellom anna blei ny barnevernsleiar tilsett 1. februar.

Det samla talet på bekymringsmeldingar for 2020 viser ein auke samanlikna med 2019. Auken er ikkje markant og var venta grunna etableringa av nye Stavanger. Det blir òg registrert at det var eit markant fall i talet på bekymringsmeldingar dei to første vekene etter nedstenginga av barnehagar og skular. Dette fallet var mellombels, og totalen er som nemnt ein auke for heile 2020.

Det er verdt å merka seg at andelen meldingar frå barnehage og skule har gått ned i 2020, noko som mest sannsynleg kjem av nedstenging og mindre kontakt med barna. Talet på meldingar som omhandlar vald i form av mishandling og familievald, er nokså stabilt i 2020. Det er urovekkande at desse tala er stabile når ein veit at studiar frå Bufdir viser at 1 av 6 ungdommar fortalte om vald eller overgrep dei 8 vekene skulen var stengde. Studiet viser at 20 prosent av desse opplevde psykisk eller fysisk vald for første gong under nedstenginga. Gjennom året er det registrert ein auke i talet på bekymringsmeldingar om barn mellom 11 og 18 år som allereie får tiltak i barneverntenesta. Bekymringa har i stor grad vore knytt til rusmis bruk.

Barneverntenesta og stavangerskulen

I august 2020 blei samarbeidsavtalen mellom barneverntenesta og stavangerskulen ferdigstilt og sett i verk. Samarbeidsavtalen baserer seg på nasjonal rettleiar for samarbeid mellom skule og barnevern. Avtalen inneber faste samarbeidsmøte, at alle skular får faste kontaktpersonar i barneverntenesta, og at det skal haldast felles fagmøte mellom tilsette i skule og barnevern.

Oppfølging under koronastenginga

Barneverntenesta er definert som ei samfunnskritisk teneste, og i Stavanger har barneverntenesta aldri vore nedstengd og vore i tilnærma full drift heile året. Det har frå utbrotet i mars og framover vore veldig tydelege føringar og praksis på at tiltak og oppfølging av sårbare og utsette barn og unge skal haldast oppe. Tilpassingar grunna smittevern er av den grunn halde på eit nødvendig minimum. Det har i periodar der smittetrykket var stort, vore rullering på bruk av heimekontor, og då primært avgrensa til tilsette med helseutfordringar og tilsette utan direkte brukarkontakt. I tillegg har det i desse periodane vore auka bruk av digitale verktøy for å gjennomføra møte.

Barneverntenesta har eit etablert samarbeid med ungdom og fritid, mellom anna gjennom tiltaket Fritidsmentor. Mange barn har hatt eit ståande tilbod her, uansett nedstenging og raude dagar. Ungdom og fritid har hatt ein fleksibilitet i utføringa som barneverntenesta vil trekka fram som særsla bra i dette samarbeidet.

Samarbeid med barn og foreldre

Barneverntenesta har i 2020 framleis arbeidd for å styrka retten barn og foreldre har til medverknad, slik dette er utforma i det nasjonale utviklingsprosjektet *Mitt Liv*. Det har i 2020 vore gjennomført to ulike fagmøte med Forandringsfabrikken. Det første heitte *Forstå det viktigste*, om korleis barneverntenesta kan få til eit godt samarbeid med valds-/overgropsutsette barn og unge.

På grunn av koronatiltak har barneverntenesta vore nøydd til å utsetta eller setta på vent faste møte og aktivitetar med erfaringsformidlarar. Det har heller ikkje vore mogleg å følga opp og etablera sjølvhjelp/gruppetiltak for foreldre som har blitt fråtekne omsorga for barna sine. Barnevernet har styrkt innsatsen for å kunna gjennomføra planlagde samvær med tilsyn. I periodar har desse blitt gjennomførte utandørs.

Det er tilsett ein ungdomsrådgivar i 60 prosent med erfaring frå Forandringsfabrikken som deltek i internt utviklingsarbeid og hjelper til i enkeltsaker. Ungdomsrådgivaren har teke kontakt med ungdom som oppheld seg i sentrum og bruker vald. På denne måten har rådgivaren innhenta informasjon om livssituasjonen til unge i risiko, noko som kan gjera kommunen betre i stand til å hjelpe.

Ei kompetent barnevernteneste

For å betra arbeidsflyten har barneverntenesta prøvd ut andre former for intern organisering. Koronautbrotet, nedstenging og omfattande bruk av heimekontor har i periodar vore utfordrande ikkje berre for drifta, men også for konsolidering og utvikling av den nye organisasjonen. Effektar av omorganiseringa skal kartleggast første halvår 2021.

Saksmengda til tilsette i mottak og familieavdelinga er stor og krevjande. Arbeidet for forbetringar på dette området har hatt og vil framleis ha høg prioritet.

Barneverntenesta har etablert eit samarbeid med Pårørandesenteret med søkelys på «Barn som pårørande». Barnekonvensjonen og praksisendring / konsekvensane av EMD-dommane og særleg for fastsetjing av samvær etter omsorgsovertaking har hatt stort fokus.

Opplæringsplanen til barneverntenesta er redusert dette året som følge av restriksjonar. Den digitale kunnskapsportalen «Veilederen.no» har blitt viktig for barneverntenesta dette året. Kunnskapsportalen bidreg til at oppdatert fagleg kunnskap er tilgjengeleg for alle tilsette gjennom e-læringskurs, podkastar, nyhetsbrev og webinar.

Eit likeverdig barnevern

Frå hausten 2019 blei det som eit prøveprosjekt oppretta ei stilling som minoritetsrådgivar.

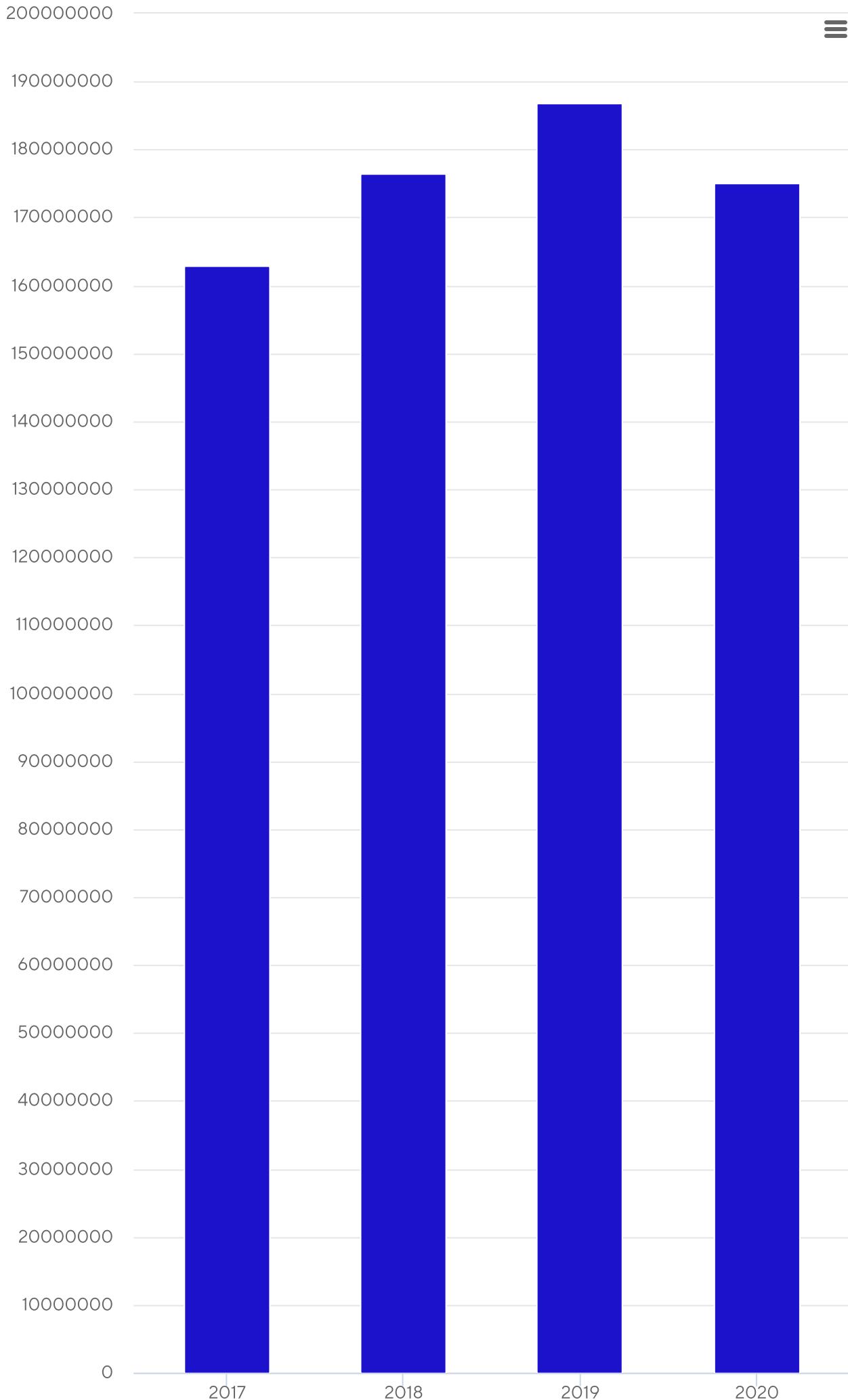
Minoritetsrådgivaren har i 2020 slutført to brukarundersøkingar retta mot foreldre og unge med minoritetsbakgrunn. Erfaringane deira i møtet med barneverntenesta har danna grunnlag for ein tiltaksplan retta mot minoritetsmiljø. Riktig og tilstrekkeleg informasjon er eitt av tiltaka. Minoritetsrådgivaren skal styrka brukardialogen med innvandramiljø og organisasjonar. Dette arbeidet er lagt på vent som følge av koronatiltak.

For å styrka barneverntenesta sin eigen kompetanse er det oppretta ei «minoritets»-gruppe som spesielt skal arbeida med undersøkingar/oppfølging av hjelpetiltak i minoritetsfamiliar. Minoritetsrådgivaren skal bidra til auka kunnskap i tenesta, og dessutan hjelpa og rettleia i enkeltsaker.

Økonomi

Rekneskapen for barnevern i 2020 viser eit mindreforbruk på kr 9 mill. av ei ramme på kr 273,3 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 96,7. Budsjettet blei styrkt med kr 5 mill. i tertialrapporteringa per 30. august 2020, som ei eingongsløyving på grunn av ei ekstraordinær utgift. Samanlikna med opphavleg budsjett er mindreforbruket kr 4 mill.

Forbruket knytt til barneversadministrasjonen har auka i tråd med kommunesamanslåinga og er i tilnærma balanse i forhold til budsjett. Grafen nedanfor viser rekneskap i perioden 2017–2020 for klientutgifter i barnevernet. Dette viser ein auke frå 2017 til 2019, men ein reduksjon frå 2019 til 2020 – sjølv om tala for 2020 er tal for nye Stavanger kommune, og slik sett ikkje er samanliknbare.

Figur 6.1 Klientutgifter i barnevernet for perioden 2017-2020

Kostnadsnivået har blitt lågare når det gjeld både barn som er plasserte, og barn som ikke er plasserte, og viser eit mindreforbruk i forhold til budsjett. Det er stort sett kjøp av tiltak som har gått ned og ført til eit lågare kostnadsnivå i 2020. Denne utviklinga er i tråd med forventningane i handlings- og økonomiplanen for 2020–2023.

Det har gjennom året vore arbeidd systematisk for å redusera dei mest kostnadskrevjande tiltaka i barnevernet. Avtalar tilknytte kjøp frå private leverandørar er kraftig redusert. Kjøp av ettervernstenester frå Ungbo har vore gjennomgått og viser ein redusert kostnad, jr. handlings- og økonomiplanen for 2021–2024, tiltak linje nr. 82.

Det har erfarsmessig vore store variasjonar i klientutgiftene til barnevernet gjennom åra. Det er i byrjinga av 2021 plassert betydeleg mange fleire barn/ungdommar i institusjon enn gjennomsnittet for 2020. Det blir dermed forventa ein utgiftsauke i 2021.

6.4 EMbo

Omstilling og nedbemanning

I 2020 busette Stavanger kommune fem einslege mindreårige flyktningar. Oppmodingstala har vore låge dei siste åra, og EMbo har derfor halde fram med å nedbemannar verksemda. Kannik bufellesskap blei lagt ned sommaren 2020, og busetjingskapasiteten til EMbo blei redusert til 20 busetjingsplassar. Busetjingsplassane er fordelt på eitt bufellesskap og tre institusjonar.

Oppfølging av helseutfordringar

EMbo og barneverntenesta arbeider for at ungdommar med omfattande hjelpebehov skal få dei helsetenestene dei treng, både frå kommunen og frå spesialisthelsetenesta. I året som har gått, har EMbo delteke i to konkrete prosjekt for å trygga barn og unge i møte med helsetenestene.

Saman med BUPA, Helse Stavanger og kommunane i Sør-Rogaland har EMbo delteke i samhandlingsprosjektet *Psykisk helse barn og unge*. Prosjektet skal styrka samarbeidet mellom dei ulike instansane og sikra gode helsetenester til barn og unge med psykiske helseplager.

Inkludering og aktivitet

Mange einslege mindreårige har avgrensa nettverk og strevar med å komma inn i ungdomsmiljø i kommunen. EMbo Basen er ein samlingsstad og ein viktig arena for sosialisering, læring og integrering. Målet er å bidra til at ungdommane blir trygge på eigen identitet og kulturelle tilhørsel. På Basen møter ungdommane trygge, varme vaksne som ser og møter dei. Basen driftar i tillegg til eit lågterskel aktivitetstilbod ulike prosjekt som fokuserer på inkludering, integrering og brukarmedverknad:

- Ungdomsrådet til EMbo Stavanger arbeider for velferda og utviklinga til ungdommane både i EMbo og i lokalsamfunnet. Ungdomsrådet samarbeider med fire andre storbyar med liknande råd, og utvekslar erfaringar, utviklar kunnskap og byggjer nettverk.
- Samarbeidet med SOS barnebyer om prosjektet SAMMEN skal bidra til at norsk ungdom og ungdom som har flykta åleine til Noreg, får høve til å bli kjende. Prosjektet skal gi ungdommane ei reell moglegheit til å bli ein del av sosiale nettverk og få venner.
- Gjennom arbeidspraksis får ungdom som strevar med å komma inn på arbeidsmarknaden, moglegheit til å jobba gjennom sommarmånadene.
- Basen tilbyr Flexid, som er eit kurskonsept som gjennom teori, leik og rollespel bevisstgjer deltakarane på kjensler som oppstår når kulturelle verdiar og praksisar møtest i ein kvar dag heime og ute.
- Tall Ship Races er eit samarbeidsprosjekt med ungdom og fritid. Her får ungdom høve til å delta i ein etappe på ei seglskute der dei møter norske ungdommar og får kjenna på meistring og

samhald og får eit minne for livet.

- Leksehjelp er eit samarbeid med Røde Kors. Her får ungdommane høve til både å få hjelp til skulearbeidet, men også å møta representantar frå majoritetssamfunnet, i all hovudsak pensjonistar.

Korona-pandemien

Som følge av korona-pandemien har EMbo Basen vore stengt i to periodar. Dette har i størst grad gått utover dei ungdommane som ikkje lenger bur i EMbo. Tilsette ved Basen byrja derfor etter kort tid å arrangera samlingar ute og halda kontakt med ungdommane via sosiale medium.

Økonomi

Rekneskapsresultatet viser eit mindreforbruk på kr 2 mill. av ei netto ramme på kr 46,7 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 95,7. I tråd med handlings- og økonomiplanane dei siste åra og oppmodingane frå IMDI har det vore ei jamn nedtrapping av tenestetilbodet ved EMbo. Hovudårsaka til mindreforbruket for 2020 er at nedlegginga av Kannik bufellesskap blei gjennomført tidlegare enn føresett. Bufellesskapet skulle avviklast innan utgangen av september, men blei avvikla allereie i mai månad. Mindreforbruket kjem òg av ein reduksjon i talet på stillingar i stab før planlagd periode.

6.5 Grunnskule

Kvalitets- og utviklingsarbeid i skulen

Kvart år blir det lagt fram ei eiga kvalitets- og utviklingsmelding for stavangerskulen. I meldinga analyserer og vurderer kommunen læringsmiljøet og læringsresultata i skulen. Kvalitets- og utviklingsmeldinga for stavangerskulen 2020 kan du lesa [her](https://www.stavanger.kommune.no/siteassets/barnehage-og-skole/skole/reglement-planer-dokumenter/kvalitetsmeldingstavangerskolen-2020-pdf.pdf) (<https://www.stavanger.kommune.no/siteassets/barnehage-og-skole/skole/reglement-planer-dokumenter/kvalitetsmeldingstavangerskolen-2020-pdf.pdf>).

Fagfornyinga – nytt læreplanverk i skulen

Hausten 2020 tok skulen i bruk nye nasjonale læreplanar. Dei nye læreplanane skal gjera opplæringa meir praktisk og relevant og gi betre samanheng i og mellom faga. Stavangerskulen tok samtidig i bruk den nye **strategiplan for kvalitetsutvikling i skule og SFO** (<https://www.stavanger.kommune.no/barnehage-og-skole/skole/Kvalitet-skolen/kvalitetsplan-for-skole/kvalitetsplan/>). Strategiplanen skal styrka arbeidet med å innføra det nye læreplanverket og vidareutvikla kvaliteten i skule og SFO.

Kompetanseutvikling

For å styrka kvaliteten i skulen satsar Stavanger kommune på kompetanseutvikling for lærarar og skuleleiarar. Hausten 2020 byrja over 100 nye lærarar på vidareutdanning gjennom den nasjonale ordninga *Kompetanse for kvalitet*. 15 av desse utdannar seg til å bli lærarspesialistar. Lærarspesialistordninga er ein strategi for å halda på dyktige faglærarar i klasserommet. Lærarspesialistane får ei viktig oppgåve med å bidra til kompetanseutvikling på eigen skule.

29 noverande og framtidige leiarar byrja hausten 2020 på den lokale skuleleiarutdanninga, tidlegare kalla «rektorskulen». Skuleleiarutdanninga går over tre semester og blir gjennomført i samarbeid med Universitetet i Oslo. Denne gongen deltek òg avdelingsleiarar i SFO.

74 nyttilsette lærarar har fått oppfølging gjennom kommunen sitt eige program for rettleiing av nyutdanna lærarar. Programmet skal bidra til at nye lærarar får ein god start i yrkeslivet og blir verande i jobben.

Utdanningsregion Midt-Rogaland

Arbeidet på tvers av kommunar i Utdanningsregion Midt-Rogaland og partnarskapet med Universitetet i Stavanger er no inne i sitt 4. år.

I 2020 er det gjennomført nettverk for skuleleiarar og tillitsvalde, PPT og lærarar med søkjelys på fagfornyinga og elevinvolvering.

I tillegg har Fagfornyingsteamet, som støttar skulane i innføringa av nytt læreplanverk, jobba digitalt med skular og lærarar. Det er oppretta ei nettside der skulane i regionen kan finna støtte for arbeidet sitt med nye læreplanar.

Partnarskapet med UIS i 2020 er i stor grad flytta frå fysiske til digitale møte og arenaer. Me har likevel fullført skulebasert kompetanseutvikling i pulje 2, og starta pulje 3 i partnarskapet, og UIS har bidrege inn på dei enkelte skulane i pulje.

Digital skule

Då elevane blei sende på heimeskule i mars, stod stavangerskulen godt rusta til å møta denne utfordringa. Alle elevane hadde kvar si digitale eining, og skulane hadde god tilgang til pedagogisk programvare gjennom felles lisensar i *Stavangerpakken*. Ressursgruppa for IKT i stavangerskulen rettleidde og støtta skulane, og IKT-rettleiarane på skulane blei òg viktige ressurspersonar for lærarane. Mange lærarar hadde allereie god kompetanse i å bruka digitale læremiddel og kommunikasjonsformer. Takka vera gode system for støtte og kompetanseheving i kommunen fekk også lærarar med mindre erfaring raskt tileigna seg den nødvendige kompetansen.

Skulane har no så smått byrja å skifta ut nokre av dei første Chromebookane som blei kjøpte. Erfaringar frå andre kommunar tilseier at maskinene bør bytast ut etter om lag tre år. Ved utgangen av 2020 har i underkant av 20 skular fått installert nye digitale tavler i klasseromma. Kommunedirektøren vil i handlings- og økonomiplanen for 2022–2025 vurdera om det er behov for å auka utskiftingstakten for elevmaskiner og digitale tavler.

Tildelingsmodellen

Det blei gjennom året gjort ei evaluering av den økonomiske tildelingsmodellen for stavangerskulen. BDO fekk i oppdrag å laga ein rapport med analyse av den økonomiske ramma til stavangerskulen, og dessutan tildelingsmodell i lys av prinsipp for ein god modell. Basert på funna i rapporten føreslo kommunedirektøren at hovudtrekka i den eksisterande modellen blei vidareført, men at elevsatsen på barnetrinnet skulle differensierast gjennom å auka elevtildelinga for elevar på 1.–4. trinn. I tillegg var forslaget at barneskulane på Rennesøy, og dessutan Finnøy sentralskule, skulle få småskuletillegg framover.

Gratis SFO på 1. trinn

Ved behandlinga av budsjettet for 2020 vedtok kommunestyret å innføra gratis SFO for alle elevar på 1. trinn. 97 prosent av elevane på 1. trinn gjekk hausten 2020 i SFO, mot 92 prosent året før. Den prosentvise auken har vore størst i Finnøy kommunedel, sidan det var her deltakinga var lågast i utgangspunktet. Når det gjeld antal, har ikkje skulane opplevd så stor endring, sidan dei fleste førsteklassingane gjekk i SFO frå før.

Skulemat

Ved behandlinga av handlings- og økonomiplanen for 2020 vedtok kommunestyret å prøva ut ei ordning med skulemat på nokre skular. Kvernevik barneskule, Smiodden ungdomsskule og St. Swithun ungdomsskule er med i prøveordninga. Smittevernrestriksjonar har lagt nokre avgrensingar på kva som kan serverast.

***SvømStavanger**

Hausten 2020 starta pilotprosjektet SvømStavanger opp i Hundvåg svømmehall. 250 fjerdeklassingar frå fem skular får i dette prosjektet grunnleggande svømmeopplæring etter ein modell frå Bergen kommune. Kommunen

samarbeider med dei lokale svømmeklubbane om opplæringa. Svømmeklubbane stiller med instruktørar og skulane med lærarane og assistentane sine. Høg vaksentettleik, små grupper, tilpassa øvingar og systematisk progresjon gjer at elevane utviklar gode svømmeevner raskt. Både skulane og svømmeklubbane har gitt svært gode tilbakemeldingar på opplegget og ønskjer å halda fram med SvømStavanger. Opplegget bidreg òg til å heva kompetansen til lærarane i å driva svømmeopplæring – noko som kjem elevar på andre trinn til gode. Opplegget gir dessutan god utnytting av kapasiteten i svømmehallane. Med fleire vaksne til stades kan det vera fleire elevar i bassenget samtidig. Planen er å utvida prosjektet til halvparten av barneskulane frå hausten 2021 og til alle skulane frå hausten 2022.

Økonomi

Rekneskapen viser eit mindreforbruk på kr 4,5 mill. av ei nettoramme på kr 1,6 mrd. Dette svarer til ein forbruksprosent på 99,7.

Samla sett har skulane i Stavanger kommune eit merforbruk i drift på om lag kr 8 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 100,01 %. I 2. tertial vart grunnskuleramma styrkt med kr 30 mill. kor kr 22 mill. gjekk til skuler i kommunedelane Rennesøy og Finnøy, medan dei resterande midlane gjekk til kostnader knytt til korona. Det held på eit kontinuerleg omstillingasarbeid med skulane på Rennesøy og Finnøy.

Den sentrale ramma har eit mindreforbruk på kr 12,5 mill. Tilskot til private skular er kr 4 mill. høgare enn budsjettet. I HØP 2019–2022 blei tilskot til private skular redusert med kr 4 mill. knytt til finansiering av spesialundervisning. Dei siste åra har det vore ein vekst i talet på elevar ved private skular og i talet på refusjonar knytte til særskild norskopplæring. Straumutgiftene er kr 4 mill. lågare enn budsjettet, og det kjem av lågare straumprisar i 2020 enn ein først rekna med. I 2020 hadde alle elevar digitale einingar frå ein relativt ny maskinpark som bidrog til at IKT-budsjettet gjekk med eit mindreforbruk på kr 8,5 mill. Det er forventa eit høgare utskiftingsbehov framover sidan maskinene som blei innkjøpte i 2017, er klare for utskifting. Det var i 2020 sett av kr 3 mill. til prøveordning med skulemat. Prosjektet starta opp hausten 2020, og krevjande logistikk og smittevernomsyn bidrog til eit mindreforbruk på om lag kr 2 mill. Nettorefusjon frå og til andre kommunar gav eit mindreforbruk på kr 2 mill.

6.6 Helsestasjonane og skulehelsetenesta

Ny organisering

I samband med kommunesamanslåinga blei helsestasjons- og skulehelsetenesta omorganisert. Det har vore utfordrande å gjennomføra dette med god kommunikasjon og dialog i eit år med pandemi og restriksjonar. At helsestasjonen for ungdom og skulehelsetenesta for vidaregåande skular no også er organiserte under helsestasjons- og skulehelsetenesta, viste seg å vera ein fordel under pandemien.

Mangel på helsesjukepleiarar

Det er stor etterspurnad etter helsesjukepleiarar i landet og vanskeleg å få tilsett nok kvalifiserte medarbeidarar. Fleire sjukepleiarar arbeider deltid som helsesjukepleiarar, medan dei tek vidareutdanning parallelt med jobben. Stavanger har færre helsesjukepleiarar på skulane enn tilrådd, noko som gjer at enkelte oppgåver i skulehelsetenesta må prioriterast ned.

Mitt Liv – psykisk helse

Skulehelsetenesta har i 2020 samarbeidd tett med Forandringsfabrikken i prosjektet *Mitt Liv – Psykisk helse*. Merksemda har vore på barnekonvensjonen og retten barn har til å bli høyrde og kunne snakka trygt.

Hausten 2020 lanserte Stavanger kommune ei ny spørsmål-og-svar-teneste – foreldrespør.no. Det er ei digital og døgnopen teneste der foreldre kan få gratis rettleiing frå fagfolk. Her kan foreldre også finna nyttige artiklar og oversikt over tilbod frå kommunen. Stavanger kommune har inngått ein samarbeidsavtale med Barne-, ungdoms- og familieliderekoratet om vidareutvikling av tenesta. Spørjetenesta er kopla til nettstaden til direktoratet, foreldrehverdag.no, og det blir vurdert om tenesta skal vere eit tilbod til alle kommunane i landet.

Digitalisering

Frå 1. september 2020 har helsestasjonen kunna senda innkallingar elektronisk til gravide og foreldre. Stavanger kommune har òg vore aktiv i utviklinga av det nasjonale prosjektet DigiHelsestasjon. Prosjektet skal levera digitale helsetenester for helsestasjons- og skulehelsetenesta gjennom den nasjonale plattforma helsenoreg.no.

Økonomi

Rekneskapen viser at helsestasjons- og skulehelsetenesta hadde eit mindreforbruk på kr 2 mill. av ei netto budsjetttramme på kr 99 mill. Dette er ein forbruksprosent på 97,9. Mindreforbruket kjem av rekrutteringsutfordringar og vakante stillingar på grunn av sjukefråvær. Det er stor mangel på helsesjukepleiarar i regionen og for låg utdanningskapasitet. Dette er òg ei nasjonal utfordring.

6.7 Johannes læringssenter

Eit annleis skuleår

Til liks med dei andre grunnskulane har Johannes læringssenter drive digital undervisning delar av året. På innføringsskulen låg forholda godt til rette for heimeskule, medan norskopplæringa fekk nokre utfordringar i starten, sidan deltakarane i utgangspunktet ikkje hadde eigne digitale einingar. Innføringsskulen og innføringsbarnehagen etablerte raskt eit omsorgstilbod for barn som trong det.

Kontinuitet i utviklingsarbeidet på senteret

Samarbeidet med Rogaland fylkeskommune om kombinasjonsklassar på Godalen vidaregåande er vidareført. Her arbeider grunnskule og vidaregåande opplæring saman for å skapa eit best mogleg opplæringstilbod for fleirspråklege elevar med mangefull skulebakgrunn og kort butid.

Innføringsskulen og fleirspråkleg avdeling har arbeidd med fagfornyinga og innføringa av nye læreplanar. Pandemien og omstillingsarbeidet hausten 2020 har lagt nokre avgrensingar på moglegheitene til å jobba kollektivt med dette.

Grunnskulen for vaksne har prøvd ut nye læreplanar ei stund, og våren 2020 blei forsøket forlengt til 2023. Som ein del av dette prosjektet jobbar dei tilsette med å forbetra den kollektive vurderingspraksisen sin, og hausten 2020 blei det òg starta ei eiga lesesatsing i regi av prosjektet.

Nye prosjekt

Norskopplæringa har hausten 2020 innført faggrupper som jobbar på tvers av avdelingane med ulike faglege problemstillingar. Avdelingane har òg starta arbeidet med å førebu dei endringane som no er vedtekne i ny integreringslov.

Våren 2020 blei det bestemt at norskopplæringa skulle ta i bruk Chromebook i arbeidet med å styrka dei digitale evnene til deltakarane. Nedstenginga i mars synleggjorde behovet for dette. Hausten 2020 har norskopplæringa gjennomført ulike kurs i bruk av digitale læringsverktøy. Senteret har kjøpt maskiner til alle deltakarar med rett til gratis norskopplæring.

I desember starta Johannes læringsenter eit spennande samarbeid med Nav, Ikea og Sandnes Læringsenter om arbeidsretta norskopplæring. Prosjektet heiter *Broen til arbeid* og er utarbeidd etter modell av eit vellykka prosjekt i vaksenopplæringa i Oslo. Målet er at minst halvparten av deltakarane skal få fast jobb hos Ikea og oppnå B1-resultatet på norskprøva. Planen er å vidareutvikla modellen og involvera andre bedrifter etter det første prosjektåret.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for Johannes læringsenter viser eit mindreforbruk på kr 5,8 mill. av ei budsjetttramme på kr 118,6 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 95,1.

Det positive resultatet kjem i hovudsak av at senteret har sett i gang prosessar knytte til vedtekne innsparingar i gjeldande handlings- og økonomiplan. Skulen måtte ta grep allereie hausten 2020 for å kunna nå dei vedtekne innsparingane for 2021. Mellom anna har ein ved omorganisering spart inn administrative stillingar og heller ikkje erstatta tilsette ved naturleg avgang. Enkelte tilsette har òg blitt omplasserte internt i kommunen. Desse endringane har late seg gjennomføra ved omfordeling av arbeidsoppgåver, større gruppstorleikar og som følge av ein nedgang i talet på norskdeltakarar samanlikna med 2019. I koronaåret 2020, med avgrensingar på aktivitetane på senteret og særleg uvisse inntekter, har ein hatt streng økonomistyring og redusert driftskostnader der det har vore mogleg.

Som følge av koronapandemien og tilnærma stans i innvandring til Noreg blei inntektsforventningane til senteret nedjusterte i tertiala. Tidvis gjenopning av grenser og større innanlands tilflytting enn forventa har likevel ført til at både statlege tilskot og sal av norskkurs og -prøver blei noko høgare enn dei nedjusterte forventningane, og bidreg òg til det positive resultatet.

6.8 Pedagogisk-psykologisk teneste

Januar 2020 overtok PPT saksporføljen til barnehagar, skular og oppvekstsenter frå Randaberg og Midt-Ryfylke PPT. To stillingar blei i samband med dette overførte frå Randaberg PPT.

Det blei i starten av 2020 lagt stor vekt på gjennomgang av Meld. St. 6 *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*. Meldinga gir PPT tydelege føringar for at kompetansen skal tettare på barna, det tverrfaglege samarbeidet skal styrkast, og det skal i tillegg settast i gang eit varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet for tilsette i barnehage, skule og PPT.

Kapittel 4 i stortingsmeldinga handlar om PPT og la saman med gjennomgangen av ny læreplan grunnlaget for interne fagdagar for heile tenesta – med tanke på konsekvensar for sakkyndigarbeidet og bistanden vår til barnehagar og skular i arbeidet deira med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å kunna legga til rette for barn med særskilde behov.

Tilvisingsgrunnlag

I 2020 fekk PPT 1141 nye tilvisingar. Av desse var 643 barn i førskulealder og 474 i skulealder. I tillegg blei det motteke ca. 310 meldingar om nye behov i allereie tilviste saker. Det blei utarbeidd 1129 sakkyndige vurderingar i 2020.

Konsultasjonar

Aktiviteten i konsultasjonsteama i PPT har i 2020 vore lågare enn tidlegare år. Dette blir forklart med nedstenging av skular og barnehagar i delar av året.

Det har vore gjennomført 26 konsultasjonar i skulevegringssaker og ca. 30 konsultasjonar for tolking av skulen sine kartleggingar med Logos, leserettleiing og språkutvikling.

Tenestelevering under pandemien

PPT stengde dørene 19. mars. Dei tilsette gjennomførte etter dette ikkje arbeidsoppgåver med direkte klientkontakt. Kapasitetsutfordringar hadde ført til eit etterslep i den skriftlege delen av sakkyndigarbeidet som det under nedstenginga blei mogleg å jobba inn ein del av.

I perioden utan direkte kontakt med barn blei det etablert digital kontakt med føresette og samarbeidspartnarar så langt dette lét seg gjera. Det blei òg gjort noko nødvendig sakkyndigarbeid basert på informasjon frå skular, barn og føresette og med PPT sine eigne kartleggingar. I dei tilfella der sakkyndige vurderingar blei utarbeidde på avgrensa grunnlag, blei dette notert i vurderinga, og det blei sett tidsavgrensning på gyldigheit.

Skulevegringsproblematikk utgjer ein betydeleg del av tilvisingsgrunnlaget til PPT. Tilvisingar i slike saker kjem ofte seint i skuleløpet og når fråværet allereie er etablert. Talet på konsultasjonar i slike saker er halvert i 2020 samanlikna med fjaråret. Ressursgruppa *Psykisk helse og livsmestring* fekk i 2019 produsert ein kortfilm om skulevegring for overgangen frå barnehage til skule. Hensikta var å forsterka innsatsen for å identifisera risikofaktorar og auka det førebyggande arbeidet allereie dei første skuleåra. I 2020 blei det produsert ein tilsvarende film som kan visast til elevar, føresette og tilsette i overgangen til ungdomsskulen.

Filmane er gjorde tilgjengelege for alle skulane i Stavanger.

Systemretta, førebyggande arbeid i ressursteam og tverrfagleg barnehageteam

Det individretta og systemretta arbeidet til PPT utgjer eit nødvendige og gjensidig utfyllande perspektiv i arbeidet med inkludering av barn i barnehagar og skular.

I slutten av året hadde skulane og PPT eitt års erfaring med arbeid i ressursteam. Ordninga med ressursteam skal gje mogleg at PPT og skule saman prøver å løysa utfordringar på annan måte enn ved tilvising av enkeltelevar. Målet er at PPT skal kunna ha meir tid nærmare barna, og hjelpe skulen i å styrka det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske tilbodet for å få sett inn rett hjelp tidleg og bidra til auka inkludering.

Denne gradvise omstillinga i arbeidsform er krevjande. Medarbeidarane i PP-tenesta har vore positive pådrivarar i dette arbeidet. Denne måten å jobba på er òg ønskeleg på barnehagefeltet. I etterkant av evalueringa av tverrfagleg barnehageteam blei det byrja eit arbeid med planlegging av ressursteamordning i barnehagar. Tverrfagleg barnehageteam (TBT) skal bidra til å styrka kvaliteten, sikra retten barn har eit tilpassa barnehagetilbod, bidra til kompetanse- og organisasjonsutvikling og dessutan tilby bistand til enkeltbarn. PPT koordinerer TBT i kvar kommunedel. Teamet består av fysio- og ergoterapitenesta, barneverntenesta, helsestasjonane og PPT.

Kompetanseutvikling i tenesta

PPT som lærande organisasjon organiserer og vidareutviklar særskild kompetanse i ressursgrupper innanfor områda *grunnleggande evner, psykisk helse og livsmestring, språk og kommunikasjon* og *inkluderande barnehage og skule*. Dette blir gjort i ressursgrupper der alle tilsette i fagteam deltek. I tillegg til generalistkompetanse har tilsette i PPT òg særskild kompetanse innanfor ulike område. Gjennom arbeidet i ressursgruppene skal dette implementerast i tenesta og vera tilgjengeleg for alle tilsette, til bruk i arbeid i enkeltsaker eller i systemretta arbeid ute i skular og barnehagar.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for PPT viser eit mindreforbruk på kr 0,5 mill. av ei budsjetttramme på kr 50,1 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 98,9. Mindreforbruket kjem av vanskar i samband med rekruttering av enkelte yrkesgrupper eller særskild kompetanse.

6.9 Ressursenter for styrkt barnehagertilbod

Spesialpedagogisk hjelp etter § 19 a til § 19 g (endra til §§ 31 og 37 frå 1. januar 2021).

Verksemdsleiarane og ressurssenteret rapporterer om ein nedgang i talet på barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp ([§ 19 a](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64/KAPITTEL_6#C2%A719a)) (frå 1. januar 2021 § 31). Det er derimot ein auke i talet på barn som har meir samansette og komplekse utfordringar som krev fleire veketimar. Utviklinga dei seinare åra viser at ressurssenteret leverer spesialpedagogisk hjelp i samsvar med vedtak tidleg på hausten, men utover barnehageåret blir det meir utfordrande. For mange barn som får vedtak i løpet av barnehageåret, er ofte ventetida på levering eit halvt år, eller fram til nytt barnehageår. Barnehagane handterer i større grad enn tidlegare mindre komplekse saker sjølv. Ny verksemssstruktur har bidrige til at verksemndene og leiarteama har ein breiare samla kompetanse om tidleg innsats. Satsing med tverrfagleg barnehageteam støttar opp under dette og gir viktig bistand inn i verksemndene. Det er likevel eit stort behov for å vidareutvikla satsinga på laget rundt barnet i den enkelte barnehagen, og å styrka det heilskaplege ansvaret for verksemndene for tilbodet til alle barn.

Ressurssenteret rapporterer ein auke i talet på saker som gjeld tilrettelegging for barn med nedsett funksjonsevne (§ 19 g) (frå 1. januar 2021 § 37). Dette heng truleg saman med auken i talet på barn med samansette og komplekse vanskar.

Endring av organiseringa og finansieringa av det spesialpedagogiske barnehagetilbodet

Stavanger kommune har i 2019 evaluert organiseringa av tilbodet om spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. På bakgrunn av evalueringa har kommunedirektøren foreslått ny organisering av styrkt barnehagetilbod, med verknad frå 2021. Endringa er knytt til ansvars- og oppgåvefordelinga mellom ressurssenteret, PPT og barnehagane.

Styrkt barnehagetilbod skal sjåast i samanheng med det ordinære barnehagetilboden, og spesialpedagogisk hjelp skal i større grad vera ein integrert del av barnehagetilboden til barnet. Kommunedirektøren ønskjer òg å gjera tilpassingar i dei spesielt tilrettelagde avdelingane (STA), for å få ei meir fleksibel organisering med høgare grad av inkludering i fellesskapet i barnehagen.

Kommunedirektøren har i 2020 vurdert fleire modellar for korleis det spesialpedagogiske barnehagetilboden best kan organiserast. I alle modellane blir spesialpedagogisk kompetanse overført frå ressurssenteret til barnehageverksemndene. Ved å inkludera den spesialpedagogiske kompetansen sterkare i den ordinære drifta til barnehagane vil kapasiteten barnehagane har til å førebygga, og til å gi barn tidleg hjelp og ekstra støtte, bli styrkt. Kommunedirektøren vil våren 2021 legga fram ei eiga sak om status, gjennomføring og prinsipp med forslag til endring av organiseringa av det spesialpedagogiske barnehagetilboden.

Økonomi

Rekneskapen for ressurssenteret viser balanse mellom rekneskap og budsjett ved utgangen av 2020. Budsjetttramma til ressurssenteret har vore styrkt gjennom året og har i noka grad blitt sett i samanheng med den delen av budsjetttramma til barnehageområdet som gjeld styrkt barnehagetilbod. Dette er i tråd med vedtak i handlings- og økonomiplanen 2020–2023 om ny organisering og finansiering av det spesialpedagogiske barnehagetilboden.

6.10 Stavanger kulturskule

Utvikle kulturskuletilbodet på Finnøy og Rennesøy

Kulturskulen har i 2020 auka talet på elevplassar på Finnøy og Rennesøy. Dette er mellom anna gjort ved å starta eige kulturkaruselltilbod på Finnøy sentralskule og ved å tildela nokre fleire elevplassar til korpsa på Rennesøy. I tillegg har kulturskulen auka talet på tilbod innanfor dansefaget. Kulturskulen har ein eigen soneleiar som har ansvar for oppfølginga av Finnøy og Rennesøy.

Kvalitet i kulturskulen – digital læringsplattform

Kulturskulen har i 2020 innført ei eiga læringsplattform. Dette fungerer som ei digital leksebok og blir mellom anna brukt til kommunikasjon mellom elev og lærar, i tillegg til deling av lyd og filmklipp. Læringsplattforma har vore til svært stor hjelp i fleire fag i samband med at skulen i periodar dette året har vore nøydd til å ha digital undervisning.

Felles kompetanseløft for dei tilsette i kulturskulen – vurdering for læring

Kulturskulen starta dette skuleåret, saman med 13 andre skular i Noreg, eit felles kompetanseløft for tilsette ved kulturskulen. Dette er eit pilotprosjekt som er igangsett av Høyskolen Innlandet og Norsk kulturskuleråd.

Målsetjinga med prosjektet er mellom anna å sjå på tilbakemeldingskulturen og korleis skulen kan bli betre på dette. Prosjektet er lagt opp som eit nettkurs og inneheld ein kombinasjon av videoforelesingar, litteratur ein skal gå gjennom, individuelle oppgåver og oppgåver i plenum. Kurset har totalt 6 modular og blir avslutta våren 2021.

Sommarskurs

Kulturskulen har utvida sommartilbodet sitt: Det inneheld no også teater og visuelle kunstfag i tillegg til dans (kunstcamp). Nytt av året var også at skulen sine tilbod blei ein del av Fiks Ferigge Ferie. 74 barn deltok på årets kunstcamp. To tredeler av barna var ikkje elevar på kulturskulen frå før.

Undervisning i samband med koronapandemien

Kulturskulen har klart å gjennomføra det meste av undervisninga i samband med pandemien, men med ulike smitteverntiltak. I mars/april måtte skulen legga om undervisninga til digitale plattformer. Dei tilsette gjorde ein stor innsats med å få dette på plass på kort tid.

Dei fleste elevane fekk eit digitalt tilbod då kulturskulen var fysisk stengd, men det var nokre grupper det ikkje var mogleg å gi eit fullverdig tilbod. Dette gjaldt spesielt dei yngste elevane og elevar innanfor musikkterapi.

På grunn av publikumsavgrensingar har ikkje kulturskulen hatt mange konserter og framstyringar med publikum dette året. Men skulen har vore aktiv på sosiale medium for å visa kva elevane held på med. Dette har blitt svært godt motteke av føresette.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for Stavanger kulturskule viser eit mindreforbruk på kr 0,7 mill. av ei budsjetttramme på kr 44,3 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 98,4.

Dette heng i hovudsak saman med auka sjukelønnsrefusjonar utan tilsvarande auke i lønnsutgifter som følge av rimelegare erstatningsløysingar. Avgrensingane koronapandemien har gitt på aktivitetar, gir dessutan utslag i eit generelt lågare forbruk. Utgiftsreduksjonen til skulen som følge av avlyste konserter og framstyringar overgår dei auka utgiftene til skulen knytte til reinhald og andre smitteverntiltak. Skulen har elles i stor grad halde oppe inntektene sine ved å levera eit digitalt tilbod i periodar med fysisk stenging.

6.11 Ungdom og fritid

Ungdom og fritid har funne nye måtar å møta barn og unge på i eit år med pandemi og restriksjonar. Samtalar har blitt tekne over telefon og treff og møte haldne ute i staden for inne. Verksemda har blitt endå flinkare til å bruka sosiale medium for å nå ut til ungdomsbefolkinga i Stavanger. Det er laga korte informasjonsfilmar om mange av tilboda.

Fritidsklubbane har arrangert digitale treff og ulike aktivitetar på nett. Klubbane har likevel hatt færre brukarar enn før, sidan dei i periodar har måttta halda stengt og elles ikkje har kunna ha fleire enn 20 ungdommar på besøk om

gongen. Fritidsklubbane og uteseksjonen har prioritert å halda kontakt med ungdom som har hatt eit ekstra behov for nokon å prata med.

Ungjobb

Ungjobb er eit subsidiert jobbtilbod for ungdom i alderen 13–17 år. I 2020 blei tilboden utvida til fleire kommunedelar med levekårsutfordringar. Pandemien gjorde at ein del arbeidsgivarar måtte trekka seg frå prosjektet. Ungjobb hadde likevel 150 ungdommar ute i arbeid sommaren 2020 – 54 prosent jenter og 46 prosent gutter. 38 prosent av ungdommane hadde minoritetsbakgrunn.

Medborgarskap i ungdomsskulen

Ungdom og fritid har, saman med ungdomsskulane Kristianslyst og Ullandhaug og områdeløftet i Hillevåg, prøvd ut eit samarbeidsprosjekt med tema medborgarskap og deltaking for ungdom. Målet har vore å skapa reell elevmedverknad og demokrati i praksis. Elevane har testa ut ulike spel utvikla i eit tilsvarende dansk prosjekt og har tilpassa dei til norske forhold. Alle ungdomsskulane i Stavanger har fått ei utgåve av spelet. Ungdom og fritid ønskjer å starta liknande medverknadsarbeid ved ungdomsskular i andre kommunedelar.

Fiks Ferigge Ferie

1339 barn og unge deltok i feretilboden til Stavanger kommune, Fiks Ferigge Ferie, sommaren 2020. Deltakinga har auka med over 40 prosent på tre år. I same periode er deltakaravgifta redusert. Om lag 20 prosent av barna fekk friplass. Årets feretilbod blei tilrettelagt ut ifrå smittevernomsyn, noko som gav vesentleg høgare kostnader til lønn og transport.

Fritidsmentor

Fritidsmentor er eit tilbod som rettar seg mot barn og unge i alderen 8–13 år som ikkje deltek i fritidsaktivitetar. Fritidsmentorar er trygge og stabile vaksne som følger opp, støttar og motiverer til deltaking i fritidsaktivitetar. Målsetjinga er at barna på sikt skal kunna delta i fritidsaktivitetar på eiga hand. I 2020 hadde ungdom og fritid 24 fritidsmentorar som følgde opp 34 barn. 13 av barna går no fast på ein fritidsaktivitet, og det er fleire som er på veg inn i fritidsaktivitetar.

Nye moglegheiter i Kvernevik

Samhandlingsprosjektet «Nye Muligheter i Kvernevik for barn og unge 0 til 16 år» blei avslutta i 2020. Prosjektet har hatt som mål å styrka det tverrfaglege samarbeidet om barn og unge, og har sett i gang nærmiljøtiltak for å betra oppvekstsvilkåra i Kvernevik bydel. Erfaringane derifrå og moglegheitene som ligg i tidleg innsats, brukarmedverknad og samhandling, blir vidareførte i Kvernevik. Prosjektleiarane kan bidra med viktig erfaringskunnskap om foreldrerettleiing og psykisk helse.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for ungdom og fritid viser eit mindreforbruk på kr 1,3 mill. av ei budsjettramme på kr 65 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 98. Dette kjem i hovudsak av stram kostnadskontroll gjennom heile året. Det har generelt vore noko lågare aktivitet som følge av korona.

7 Helse og velferd

Koronapandemien prega helse- og velferdstenestene i heile 2020. TISK-tiltaka blei bygde opp og forsterka fleire gonger gjennom året. Helse og velferd har levert gode og forsvarlege tenester trass pandemien. For mottakarane av helse- og velferdstenester, og dei pårørande, har 2020 likevel vore eit år med periodevis redusert tilgang til tenestene. Arbeidet med å handtera pandemien kravde omfattande omdisponering av tilsette, særleg i første halvår, og dette førte til at fleire planlagde utviklingsoppgåver og større prosjekt blei forseinka.

7.1 Innleiing

Mange nye tenester og tiltak blei utvikla

TISK-strategien

TISK står for testing, isolasjon, smittesporing og karantene.

Koronapandemien prega helse- og velferdstenestene gjennom heile 2020. I tillegg til å sikra at kommunen følgde opp og tok sin del av ansvaret i **TISK-strategien** til regjeringa, måtte drifta av helse- og velferdstenestene tilpassast ein ny normalsituasjon der smitteverntiltak hadde høg prioritet. Koronasituasjonen i 2020 har vist at organisasjonen har god beredskap og evne til å tilpassa seg ein ny og krevjande situasjon. Samtidig har nye måtar å gi tenester på blitt utvikla i høgt tempo.

Frå det første utbrotet delte kommunen dei akuttmedisinske tenestene og legetenestene til innbyggjarane i to. Ei eiga luftvegslegevakt blei bygd opp. Først blei legevakta samlokalisert med det ordinære legevakttilbodet, seinare blei luftvegslegevakta lagd til Forum-området på Tjensvoll. I mars blei det oppretta eit luftvegslegekontor for å få undersøkt pasientar med luftvegssymptom ein annan stad enn hos fastlegane. Også dette blei flytta til Forum-området i mai. Med flyttinga blei fleire koronatenester samla, noko som gav føreseielegheit for innbyggjarane.

Testkapasitet og smittesporing har vore sentrale TISK-tiltak. Begge ressursane blei bygde raskt opp i mars/april, og blei gjennom året ytterlegare forsterka. To teststasjonar blei etter kvart rigga i Forum-området for å kunna testa inntil 5 prosent av innbyggjarane i samsvar med krav frå nasjonale myndigheter. Det blei òg lagt til rette for heimetesting, og verksemndene fekk opplæring i å ta covid-19-testar sjølve. Eit eige koronasenter med ansvar for timebestilling på telefon og etter kvart online, og for testaktiviteten, blei etablert. 70 000 testar er tekne ved teststasjonane i 2020.

Med utspring frå smittevernkontoret blei det i løpet av kort tid oppretta ei eiga avdeling med hovudansvar for smittesporing. Kommunen inngjekk avtalar med lokale hotell for å kunna tilby isolasjons- og karanteopphold for innbyggjarar som ikkje sjølve kunne skaffa smittevernvarsvarleg tilhaldsstad.

Rådgivarar og legar på smittevernkontoret har hatt ei avgjerande rolle i rettleiing og rådgiving for administrativ og politisk leiing gjennom heile pandemihandteringa.

Koronatilpassa opplæringsplanar utarbeidde

Digitale opplæringsprogram

I 2020 blei det utarbeidd kompetanseplanar innanfor følgande tema:

- Korona ekstraordinær opplæring legemiddelhandtering sjukepleie/vernepleie
- Korona arbeid med utviklingshemma
- Korona basis smittevern
- Korona dokumentasjon og digitale verktøy
- Korona grunnpakke helse og velferd
- Korona klinisk observasjon
- Korona kort introduksjon til førstehjelp
- Korona psykisk liding og/eller rusavhengnad
- Palliasjon
- Korona rehabilitering

Våren 2020 prioriterte kommunen å utarbeida **digitale opplæringsprogram** om koronarelaterte tema framfor dei planlagde kompetansehevingstiltaka i heimetenestene. Rask og tilgjengeleg koronatilpassa opplæring innanfor smittevern, kliniske observasjonar, palliasjon og rehabilitering var nødvendig for å bygga opp kompetansen til tilsette – om det gjaldt å tilføra ny kunnskap, å oppdatera fagkompetanse eller å sørga for grunnleggande ferdigheter for vikarar og frivillige som blei henta inn for å hjelpe som ekstrapersonell.

Nye tilbod for koronasjuke

To sjukeheimstilbod blei tilrettelagde på våren, eitt som kunne ta imot koronasjuke brukarar, og eitt som kunne ta imot utskrivingsklare pasientar frå SUS utan koronasjukdom. Det blei òg oppretta eigne isolasjonsplassar for menneske med rusproblematikk. Det viste seg å bli lite behov for desse tilboda.

Eit interkommunalt, intermediært tilbod som kan takast i bruk for alvorleg koronasjuke med behov for behandling viss sjukehuset ikkje har kapasitet, blei utgreidd og planlagt i detalj saman med Helse Stavanger HF og Sandnes, Sola og Randaberg kommunar.

Ingen langvarige smitteutbrot i verksemndene

Stavanger kommune har hatt få smitteutbrot i verksemder innanfor helse- og velferdstenestene i 2020. Gjennom rask testing, karantene, bruk av smittevernustyr og restriksjonar på besøk i institusjonar og bustader har kommunen raskt fått kontroll over situasjonen. Ingen av utbrota har utvikla seg til alvorlege og/eller langvarige utbrot med mange alvorleg sjuke eller dødsfall. Situasjonen under utbrota har likevel vore krevjande for tilsette, også på grunn av konstant/vedvarande bekymring for å ta med seg smitte inn på eigen arbeidsplass.

Koronapandemien prega tenestene

For mottakarane av helse- og velferdstenester, og dei pårørande, har 2020 vore eit år med periodevis redusert tilgang til tenestene. I midten av mars måtte mange av tenestene som blir gitt på dagtid, stenga til smittevernfagleg trygge tiltak kom på plass. Heimebaserte tenester gav framleis hjelp til alle som trøng det, medan heildøgnstenestene gav tilnærma normale tilbod til brukarane heile tida. Frå april og mai blei tilboda gradvis gjenopna. Ved utgangen av 2020 var tilbodet framleis redusert for brukarar av ulike dag- og aktivitetstilbod, og sjukeheimane hadde besøksavgrensingar. Dei langvarige avgrensingane og restriksjonane på tenestetilboda kan få konsekvensar for behovet for tenester på både kortare og lengre sikt.

Helse og velferd har levert gode og forsvarlege tenester trass pandemien. Nokre tenester er leverte på nye måtar eller på nye stader. Eksempelvis har bebuarar i bufellesskapa i kommunen for menneske med nedsett funksjonsevne fått dagtilbodet i bufellesskapet i staden for på dagsenter. Nettbrett er teke i bruk på alle alders- og sjukeheimane slik at bebuarane kan møta pårørande digitalt. Fleire verksemder har teke i bruk digitale løysingar for samtalar med brukarar og møte med samarbeidspartar. Verksemndene har òg i større grad organisert seg i team.

For helse og velferd innebar handteringen av pandemien at tilsettressursar måtte omdisponerast i kortare og lengre periodar. Alle TISK-tiltaka blei bygde opp og drifta med omdisponert personell frå ulike kommunale verksemder dei første månadene. Etter kvart som teststasjonane, koronasenteret og smittesporingsavdelinga måtte forsterkast, rekrutterte kommunen i mellombelse stillingar. Omdisponerte tilsette kunne då returnera til dei vanlege oppgåvene sine.

Omdisponering av tilsette gav forseinking i andre oppgåver

Frå mars til desember blei anslagsvis 50 prosent av stabsressursane i helse og velferd brukte til koronarelaterte oppgåver. Konsekvensen av dette var at planlagde utviklingsoppgåver og nokre større prosjekt blei forseinka eller utsette. Forseinka utbygging og innflytting i butiltak, mindre merksemdu på Leve HELE LIVET-satsinga, implementering av velferdsteknologi og utsett planarbeid kan bety at forventa innsparinger og planlagde investeringar blir forskovne. Eit større omstillingsprosjekt ved legevakt som blei sett i verk tidleg i 2020, er forseinka. Det same gjeld fase 2 av Ryfylke legevakt som inneber å vurdera samorganisering med legevakta på Våland. Fleire moglegheitsstudiar – ny legevakt, sjukeheim, dagsenter for menneske med utviklingshemning – vil bli ferdige seinare enn planlagt.

Leve HELE LIVET-satsinga i kommunen kom i gang igjen seint på hausten. Nytt pasientforløp for nye brukarar blei implementerte. Pasientforløpet blei designa for å gjera tydeleg at kommunen jobbar for å nå målet om meistring hos alle som søker tenester frå dag 1. I oppfølginga av kvalitetsreforma til regjeringa vedtok Stavanger kommune å forsterka innsatsen på områda aldersvennleg samfunn, aktivitet og fellesskap og mat og måltid, og skal samarbeida tett med mellom anna frivillige for å skapa den gode kvardagen.

Forskins- og utviklingsprosjekt

Målgruppa for forskings- og utviklingsprosjektet (FoU) er menneske med samtidig alvorleg psykisk liding og rusmiddelavhengnad (ROP), valdsrisiko, som tidvis avviser hjelp, og som ikkje har eit tilfredsstillande tilbod per no. FoU-prosjektet har to formål:

- utvikla nye måtar å organisera tenestene til målgruppa på og gi nokre av desse eit tverrfagleg og heilskapleg bu- og tenestetilbod
- generera ny kunnskap om effektive tilnærmingar og måtar å gi tenester til målgruppa på gjennom følgeforskning

I samband med **forskins- og utviklingsprosjektet** om menneske med samtidig alvorleg psykisk liding og rusmiddelavhengnad (ROP), valdsrisiko, som tidvis avviser hjelp, og som ikkje har eit tilfredsstillande tilbod per no, er det etablert ein avtale om følge- og samarbeidsforskning med Universitetet i Stavanger (UiS). UiS skal følga to nye bu- og tenestetilbod tett, og gi innspel om nødvendige justeringar i tenesteutviklinga, og dessutan bidra til ny kunnskap om kva tiltak som har positiv effekt for målgruppa. Ein overordna nytteverdi av prosjektet er å medverka til praksisforskning, der samarbeid mellom tenestemottakarar, pårørande, tenesteytarar og forskarar bygger på kunnskap frå ulike kjelder, og sikrar at kunnskapen blir integrert i praksis.

Stavanger kommune vil auka rekrutteringa og stabilisera fastlegeordninga ved ulike tiltak. Det blei vedteke å vidareføra ordninga med rekrutterings- og utdanningsstønad i 2020. Etableringa av nytt legekontor ved Lervig sykehjem og ny plan for allmennlegetenesta var element som skulle bidra til betring i rekrutteringssituasjonen i kommunen. Begge delar er likevel utsette som følge av merksemdu på koronatiltak dette året.

7.2 Helse- og velferdskontor

Nytt pasientforløp implementert

Kommunalt palliativt team (KPT)

Kommunalt palliativt team (KPT) består av lege og sjukepleiar med spesialisering i lindrande omsorg og behandling/palliasjon. Teamet jobbar tverrfagleg og kan bidra med praktisk bistand, rådgiving og kompetanseheving. KPT vil, saman med eksisterande helsepersonell, kartlegga behovet til pasienten og skreddarsy helsehjelp ut frå behovet.

Kven er me til for?

KPT er ei teneste for pasientar som har ein livstruande sjukdom og har behov for lindrande behandling. Tilbodet er basert på behovet til pasienten, ikkje diagnose, prognose eller alder. Tenesta blir tilboden uavhengig av bustad.

Som ein del av arbeidet med å styrka *Leve HELE LIVET-satsinga* blei pasientforløp for nye brukarar implementert i 2020. Målet med pasientforløpet er at fleire skal klara seg sjølv best mogleg etter målretta og tidsavgrensa oppfølging, og at fleire skal få kvardagsrehabilitering, kvardagsmeistring, velferdsteknologi og tenester i sjukepleieklinikke. I tillegg er det eit mål at fleire brukarar skal få tilbod om hjelp frå **kommunalt palliativt team**. Pasientforløpet blei designa for å gjera tydeleg at kommunen jobbar for å nå målet om meistring hos alle som søker tenester frå dag 1. Å jobba med forventningsavklaringar var ei av tilrådingane frå Rogaland Revisjon IKS, i rapporten «Kvalitet i eldreomsorgen – leva hele livet».

Auka bruk av velferdsteknologi

Volumet på enkelte velferdsteknologiske løysingar har auka betydeleg frå 2019 til 2020, sjå tabell. Mellom anna auka bruken av elektroniske medisindispenserar, digitale tilsyn og mobil tryggleiksalarm i 2020. Helse- og velferdskontora har gjennom året fått auka kunnskap om kva velferdsteknologi er, og korleis han skal behandlast og settast i drift. Avdeling for velferdsteknologi har hatt jamlege møte med helse- og velferdskontora for å bidra til auka bruk. Målet er at velferdsteknologi skal vera ein integrert del av tenestetilbodet i kommunen, og å legga til rette for ein tryggare, meir aktiv og sjølvstendig kvardag for innbyggjarar i Stavanger med behov for helse- og velferdstenester.

Løysing	Talet på 31.12.19	Talet på 31.12.20	Prosentvis auke
Elektronisk medisindispenser	99	117	18 %
Mobil tryggleiksalarm	1	20	2000 %
Døralarm	8	8	0 %
Fallalarm	47	169	260 %

Tabell 7.1 Velferdsteknologi

Relasjonell kapasitet for styrkt samhandling

Relasjonell kapasitet

Relasjonell kapasitet er evna til å skapa effektive samarbeidsrelasjonar om komplekse og dynamiske tverrfaglege og tverrorganisatoriske oppgåver, når og der behovet oppstår.

Som ein del av prosjektet *Friere faglighet og mindre byråkrati* ved Byfjord helse- og velferdskontor og Eiganes og Tasta heimebaserte tenester blei det gjennomført ei kartlegging av relasjonell kapasitet i verksemndene. Kartlegginga identifiserte forbettingsområde innanfor kommunikasjon og samhandlinga mellom dei ulike aktørane rundt brukaren. Tiltak for å forbetra desse har blitt ein del av innføringa av pasientforløp i heimebaserte tenester. Dette arbeidet legg no grunnlaget for nye samhandlingsrutinar i oppfølginga av brukarar.

Det treårige prosjektet *Friere faglighet og mindre byråkrati* starta som ein pilot ved Eiganes og Tasta heimebaserte tenester og Byfjord helse- og velferdskontor hausten 2018. Erfaringane frå piloten viste at avviklinga av bestillar-/utførarmodellen, og innføringa av ny finansieringsmodell, førte til at ansvar og roller mellom helse- og velferdskontora og heimebaserte tenester blei endra, og at nye samhandlingsrutinar må etablerast. Piloten blei derfor avslutta hausten 2020, og det blei vedteke å utvida prosjektet til å gjelda alle helse- og velferdskontora og alle verksemndene i heimebaserte tenester i kommunen.

Ny felles forvaltningseining for Eiganes, Tasta, Rennesøy og Finnøy

Byfjord helse- og velferdskontor blei felles forvaltningseining for kommunedelane Eiganes, Tasta, Rennesøy og Finnøy frå 1. januar 2020. Frå seinhausten 2019 og gjennom første halvår 2020 gjorde helse- og velferdskontoret nye vedtak for alle brukarar i kommunedelane Rennesøy og Finnøy. I nokre saker var det behov for nye kartleggingar for å fornya vedtak og gi rett teneste, og kartleggingsbesøka blei gjennomførte av helse- og velferdskontoret, eventuelt av heimetenesta viss det var meir formålstenleg. Byfjord helse- og velferdskontor vidareførte samhandlingsforuma som blei etablerte med helse- og omsorgssentera i Vikevåg og på Judaberg før samanslåinga.

Helse- og velferdskontora var stengde for publikum i periodar i 2020. Dette har ført til at Byfjord helse- og velferdskontor ikkje har hatt fast nærvær ved innbyggartorga i Vikevåg og på Judaberg. Innbyggarservice ved innbyggartorga har vore viktige samarbeidspartar overfor innbyggjarane, gjennom å gi rettleiing om tenester og søknadsgang og dessutan hjelpa til med informasjon og hjelp. Pågangen har ikkje vore stor i 2020.

Heilskaplege og koordinerte tenester

Prosjektet *Styrke koordinerende enhet* blei vidareført i 2020. Prosjektet har med bakgrunn i data frå intervju og ei innspelssamling gjort tydeleg ansvaret og oppgåvene til den koordinerande eininga og koordinatoren. Prosjektet foreslår at koordinatorrolla hovudsakleg blir teken hand om nær brukarane av tilsette i verksemndene som utfører tenester. Det er utarbeidd ein plan for implementering av tilrådingar, rutinar og kompetanseheving.

Betre samarbeid om utskrivingsklare pasientar frå psykiatrisk divisjon

Stavanger kommune har hatt jamlege samarbeidsmøte med Helse Stavanger HF om utskrivingsklare pasientar. Gjeldande samarbeidsavtalar blir nytta i dette samarbeidet, og talet på utskrivingsklare pasientar som ventar på tilbod frå kommunen, er redusert i 2020. I enkelte tilfelle er det behov for meir prinsipielle vurderingar, og desse blir då tekne med samhandlingsavdelinga ved Helse Stavanger HF.

Styrkt pårørandearbeid

Når helse- og velferdskontora vurderer behov for helse- og omsorgstenester, omfattar det i ein kartleggingsfase oftast ei eller anna form for råd og rettleiing. Behovet blir tilpassa den enkelte, og kan vidare inngå som ein del av tenestene som blir sette i verk. På denne måten blir pårørandestøtte sikra på både forvaltnings- og utførarnivå. Helse- og velferdskontora har fått få førespurnader som berre omfattar behov for opplæring og rettleiing relatert til særleg tyngande omsorgsoppgåver.

Brukaryrt personleg assistanse (BPA)

Rogaland Revisjon IKS la i 2020 fram rapporten «Forvaltningsrevisjon, BPA-ordningen, Stavanger kommune 2020». Brukarane er gjennomgåande godt fornøgde med BPA-ordninga. Rapporten viser ein kraftig brukar- og utgiftsvekst dei siste åra. Rogaland Revisjon IKS konkluderer i rapporten med at Stavanger kommune praktiserer BPA-ordninga i tråd med intensjonane i lova. Det blir påpeika at den kommunale utføraren har eit forbetringspotensial når det gjeld oppfølging av assistentane.

Heildøgns bu- og omsorgstenester frå privat leverandør

Ny rammeavtale for kjøp av heildøgns bu- og omsorgstenester blei inngått våren 2019. Avtalen omfattar heildøgns bu- og omsorgstenester til vaksne personar med alvorleg psykisk sjukdom, psykisk utviklingshemming og/eller rusmiddelavhengnad og barnebustader til aktuelle barn og unge. Tidlegare har forseinkingar i planlagde og påbyrja byggeprosjekt for kommunale bufellesskap ført til ein auke i kjøp av heildøgns bu- og omsorgstenester, og at forventa reduksjon i kjøp av slike tenester har blitt forseinka. Stavanger kommune ferdigstiller tre bufellesskap tidleg i 2021. Tildeling av leilegheitene i dei nye bufellesskapa og samarbeid rundt dei nye butilboda i kommunen er påbyrja. Nokre av plassane er tildelte bebuarar som tidlegare har fått tenester frå privat leverandør.

Økonomi

Rekneskapen for helse- og velferdskontora viser eit samla meirforbruk på kr 20,8 mill. av ei budsjetttramme på kr 301,4 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 106,89.

Budsjettavvik er relaterte til kjøp av heildøgns bu- og omsorgstenester, der helse- og velferdskontora hadde ein auke siste halvår på kr 16 mill. samanlikna med første halvår i 2020. Auken er relatert til enkelte brukarar, og må sjåast i samanheng med refusjon for ressurskrevjande tenester der kommunen får refundert store delar av kostnadene.

Administrasjonen inkludert klientutgifter gjekk i balanse i 2020. Kommunale tenester hadde eit budsjettavvik som hovudsakleg er knytt til omsorgslønn og støttekontakt.

I 2020 gjekk den siste verksemda som framleis nytta ABI-modellen, over til ny finansieringsmodell. Dermed blei ABI-modellen hos helse- og velferdskontora avslutta, og budsjetta knytte til denne modellen flytta ut til verksemndene som leverer tenestene. Tidlegare år har ABI-modellen kunna påverka budsjetta til helse- og velferdskontora positivt ved nedgang i aktivitet og negativt ved oppgang i aktivitet. ABI-budsjetta har dermed ingen påverknad av resultatet i 2020.

7.3 Helsehuset

Kommunalt palliativt team, kreftkoordinator og «av-og-til-kommune» som nye tilbod

Kommunalt palliativt team (KPT) og kreftkoordinator blei etablert som tenester på Helsehuset i 2020, og organisert i avdeling for ambulante tenester, saman med interkommunalt ambulant rehabiliteringsteam (IKART).

Kommunalt palliativt team

Kommunalt palliativt team består av lege og sjukepleiar med spesialisering i palliasjon. Teamet gir praktisk bistand og råd til pasientar med livstruande sjukdom med behov for lindrande behandling i Stavanger kommune.

Kommunalt palliativt team har òg ein rådgivande og rettleiande funksjon overfor helsepersonell.

Kommunalt palliativt team var knytt til Boganes og Lervig sykehjem i prosjektperioden 2017-2019, og blei etablert i drift på Helsehuset frå 1. januar 2020. Kommunalt palliativt team skal bidra til at innbyggjarane skal kunna vera heime i siste fase av livet viss dei ønsker det. I prosjektperioden fekk 124 pasientar oppfølging av teamet, 99 pasientar døydde, og av desse døydde 54 prosent heime. I 2020 fekk 115 pasientar oppfølging av teamet, 60 pasientar døydde i perioden, og av desse døydde 73 prosent heime.

Kreftkoordinator blei tilsett i fast stilling i oktober 2020. Koordinatoren støttar brukarar og pårørande i komplekse livssituasjonar og koordinerer tenestetilboda. 20 pasientar fekk oppfølging frå oktober og ut året.

Kreftkoordinatoren jobbar òg med undervisning, eksempelvis for tilsette i heimebaserte tenester, i bruk av smertepumpe.

«Av-og-til»-satsinga til kommunen blei lagd til Helsehuset for å koordinera haldningskampanjen i Stavanger. Stavanger kommune prioriterte i 2020 desse områda for «av-og-til»-arbeidet: eldre, helse og alkohol, båt- og

badeliv, arbeidsliv og samvær med barn og ungdom. Arbeidet med satsinga handlar i stor grad om å spreia nasjonalt organiserte kampanjar frå «Av-og-til».

Frisklivstilbod

Helsehuset måtte stenga ned gruppetilboda på grunn av pandemien 12. mars. Brukarar som tok kontakt i løpet av våren, fekk tilbod om individuelle samtalar i staden. Livsstilsskurs og meistringskurs starta opp igjen 1. september, og blei etter kvart vidareført digitalt.

Helsehuset har i 2020 samarbeidd med frivilligsentralane om konseptet *Trening med mening*. Ordninga har sertifisert og støtta frivillige til å starta opp og halda oppe lågterskel treningstilbod i nærmiljøet. Tilboden går føre seg utandørs og er gjennomført gjennom heile pandemien.

Interkommunalt ambulant rehabiliteringsteam i drift

IKART

Helse Stavanger HF og kommunane i føretaksområdet samarbeider om eit interkommunalt ambulant rehabiliteringsteam (IKART). Metoden IKART er sammenfallande med tilrådinga i Nasjonal helse- og sjukehusplan 2020–2023 om ambulante team som eit verkemiddel for å ta vare på vaksne med alvorlege og samansette behov.

IKART har vore i full drift i 2020 med fysioterapeut, ergoterapeut, lege og psykolog. Drygt 30 brukarar i 9 kommunar har fått bistand, og teamet har vore på til saman 302 heimebesøk. Digital oppfølging er teken i bruk for å halda oppe intensitet i treninga, for å redusera reisetid og for å unngå smitte. IKART har i 2020 auka øvre aldersgrense frå 67 til 70 år.

For å sikra drift av IKART i 2021 og 2022 er det behov for ein forpliktande samarbeidsavtale mellom Stavanger kommune som driftsansvarleg og kommunane i føretaksområdet til Helse Stavanger. Invitasjon til å delta, inkludert ein framforhandla avtale om vertskommunesamarbeid, blei send til alle kommunane i desember 2020.

Visingsleilegheita Hverdagslabben etablert

Hverdagslabben i Helsecampus blei etablert i 2020. Dette er ei visingsleilegheit der innbyggjarane skal få informasjon og trening i bruk av ny teknologi, og tilsette og studentar skal få opplæring i nye måtar å jobba på.

I tillegg er fleire digitale og velferdsteknologiske løysingar rulla ut i verksemndene. Avdeling for velferdsteknologi skaffa i 2020 syklar med tv-skjerm til bruk på sjukeheimar. Bognes bufellesskap tok i bruk kalenderverktøy til bruk i samhandling mellom bebuarar, pårørande og tilsette. Videotilsyn blei teke i bruk i heimebaserte tenester som alternativ til tradisjonelt tilsynsbesøk.

Klinisk observasjonskompetanse styrkt

KlinObsKommune er ein trinnvis digital kompetansemodell for å auka klinisk observasjonskompetanse. Trinn 1 gir grunnleggande evner i observasjon av pasientane i samband med utvikling av eit sjukdomsforløp. Klinisk observasjonskompetanse er viktig for å vita når helsepersonell skal kontakta lege. Alle sjukeheimar og heimebaserte tenester fekk opplæring i trinn 1 i samband med koronapandemien.

USHT under pandemien

Lokalt og nasjonalt har utviklingssentera for sjukeheim og heimetenester (USHT) vore involverte i arbeid knytt til pandemien. Fleire tilsette ved USHT Rogaland var involverte i koronatesting første halvdel av 2020.

Frå og med august 2020 starta USHT å tilby seminar, kurs og fagdagar digitalt. Eksempelvis blei det gjennomført ein fagdag om demens som hadde 500 strøymingar, og ein fagdag om ernæring som hadde 350 strøymingar. Dessutan fekk ca. 50 leiarar opplæring i pasientsikker leiing på Teams.

Måltidsvenn utsett

Tilbodet «Måltidsvenn» blei gjennomført som eit prosjekt der sjukepleiestudentar var måltidsvenner, men erfaringa var at dette gav liten kontinuitet. I 2020 skulle kommunen prøva ut eit justert prosjekt med samarbeid med frivillige som måltidsvenner, primært i fellesskap med andre på til dømes bydelshus, sjukeheim eller i nærmiljøet. På grunn av restriksjonar med sosial distansering måtte arbeidet stoppast, og det blir søkt midlar for 2021 for å kunna realisera målet for prosjektet.

Intern omorganisering gjennomført

Resultata frå forskingsarbeidet på frisklivssentralen har mellom anna ført til omorganisering av tenestetilbodet på Helsehuset. Frisklivssentralen, psykologtenesta for vaksne og førebyggande heimebesøk blei sommaren 2020 slått saman til «avdeling for helsefremming og meistring» for å kunna gi meir heilskaplege og koordinerte tenester.

I og med at Helsehuset utvida tilboden gjennom året, blei òg andre tilbod omorganiserte. Helsehuset har no fire avdelingar: avdeling for helsefremming og meistring, avdeling for kunnskap og utvikling, avdeling for ambulante tenester og klinisk rettleiing og avdeling for velferdsteknologi.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for Helsehuset viser eit meirforbruk på kr 0,5 mill. av ei budsjetttramme på kr 23,2 mill. Tenesteproduksjonen ved Helsehuset er samansett av eksternt finansierte prosjektmidlar og kommunale budsjettmidlar. På grunn av omdisponering av tilsette og restriksjonar med sosial distansering har prosjekt heilt eller delvis blitt flytta frå 2020 til 2021. Resultatet i 2020 må sjåast i samanheng med at eksterne midlar har blitt flytta til 2021.

7.4 Alders- og sjukeheim

Besøksrestriksjonar og redusert dagsentertilbod

I 2020 har alders- og sjukeheimane hatt periodar med besøksrestriksjonar og stengde dagtilbod. I perioden frå 12. mars til 10. mai var alle alders- og sjukeheimane stengde for besökande. Resten av året har det vore ulike typar avgrensingar i besøk frå pårørande og frivillige, i periodar også med anbefalt bruk av munnbind for å redusera smitterisikoen. Alders- og sjukeheimane tok i løpet av våren 2020 i bruk nettbrett for å halda oppe kontakten mellom bebuarar og pårørande. Det blei òg lagt til rette for at bebuarane fekk møta pårørande utandørs då nasjonale myndigheter opna for det.

I 2020 var det smitteutbrot ved ti alders- og sjukeheimar. Ved smitteutbrot har den aktuelle alders- og sjukeheimen hatt strengare smitteverntiltak enn resten av alders- og sjukeheimane.

Fellesarrangement og hjelp frå frivillige har sidan mars 2020 vore betydeleg redusert. Sjukeheimane har i denne perioden sjølv sett i gang aktivitetar i små grupper i avdelingane og ein til ein, eksempelvis kviss, songstunder og film. Strøyming av konserter og gudstenester har auka. Nokre verksemder har hatt tilbod om aktivitetar utandørs der korps, kor, musikarar og barnehagar har underhalde ute og bebuarane har delteke frå innsida.

Dagtilboda for eldre blei stengde i mars. Frå juni opna dagsentera gradvis igjen, men kapasiteten har vore redusert heile året. På grunn av bygningsmessige forhold og avstandsreglar har fleire dagsenter hatt færre brukarar per dag. Dette har ført til at brukarar har fått redusert tilboden til færre dagar i veka, og samtidig har det vore mindre rom for

å gi nye brukarar eit dagsentertilbod. Det har vore ei belastning både for pårørande og for brukarar at mange dagsenterbrukarar mista eit viktig sosialt treffpunkt.

For å imøtekomma behovet for dagtilbod til personar med demensdiagnose og deira pårørande, har Blidensol dagsenter hatt ope for ei (lita) gruppe brukarar gjennom store delar av året. Som ekstratiltak er det etablert eit nytt mellombels dagtilbod for personar med demens på Lervig sykehjem.

I starten av pandemien registrerte kommunen at ein del søkerar til korttids-/rehabiliteringsplassar takka nei, fordi dei var redde for smitte. Dette avtok etter kvart, og søknadsmengda tok seg opp igjen.

Nybygg på Ramsvigtsunet sykehjem

Den planlagde «demenslandsbyen, Ramsvighagen senter for demens» blir erstatta med ei utbygging av sjukeheimspllassar i to byggetrinn, i tråd med vedtak i handlings- og økonomiplanen for 2020–2023. Prosjekteringen av byggetrinn 1 med 30 nye plassar i eit eige bygg er godt i gang, og nybygget kan takast i bruk hausten 2023.

Utviding av sjukeheimen på Finnøy

Prosjekteringen av 20 nye sjukeheimspllassar ved Finnøy helse- og omsorgssenter er godt i gang. I tillegg til sjukeheimspllassane får sjukeheimen nye dagsenterlokale, fysioterapilokale, nye garderober, møte- og undervisningsrom og kafe for brukarar og pårørande som har reist langt for å komma på besøk. Når nybygget står ferdig i 2023, må bebruarane i det gamle bygget flytta over i nybygget eit halvt års tid medan den gamle delen av sjukeheimen blir oppgradert/reabilitert. Etter det blir dei 16 omsorgsbustadene som i dag blir brukte som sjukeheimspllassar, gjorde om til omsorgsbustader for brukarar som kan klara seg med hjelp frå heimebaserte tenester. Utbygginga vil derfor gi netto fire nye sjukeheimspllassar.

Kvardagsmeistring gav kortare korttidsopphald

Leve HELE LIVET-satsinga i sjukeheimane blei vidareført i 2020. Mellom anna skulle brukaren komma tidlegare i gang med trening som kan auka sjølvstende og meistring. Satsinga på kvardagsmeistring i korttidsavdelingane har hatt ein effekt på liggedøgn per opphold. Frå 2019 til 2020 er gjennomsnittleg liggetid redusert frå 26 til 24 dagar. Det gir auka kapasitet, og fleire brukarar får opphold.

Rehabiliteringstilbod i Spania avslutta

Då koronaepidemien slo til i mars 2020 og førte til stengde landegrenser, måtte Stavanger kommune i samarbeid med vertskommunen Bærum henta heim brukarane som var på opphold ved Centro Assistencial Noruega (CAN). I løpet av sommaren blei det vedteke at det ikkje ville vera forsvarleg å senda brukarar med helseutfordringar til Spania. Avtalen med Bærum blei avslutta i juli 2020 grunngitt med force majeure. Avtalen skulle opphavleg gjelda ut 2020.

Boganes over i kommunal drift

1. juli blei drifta av Boganes sykehjem overført frå Attendo til Stavanger kommune etter ønske frå Attendo. Kontrakten med Attendo blei dermed avslutta før utløpet av avtaleperioden. Etter verksemndsoverdragninga har kommunen ingen kommersielt drivne sjukeheimar.

Trådlaust nettverk på alders- og sjukeheimar nesten i mål

Velferdsteknologien krev i stor grad trådlaust nettverk. Målet var å få ei god trådlaus dekning for alle sjukeheimane i 2020. På grunn av tilgangsavgrensingar for besökande og arbeidsfolk i sjukeheimane blei arbeidet forseinka. Ved årsskiftet hadde 80 prosent av alle sjukeheimane fått oppgradert det trådlause nettverket. Dei resterande vil få oppgradert nettverket dei første månadene i 2021.

Sjukeheimstenester i Rennesøy og Finnøy

Hovudintrykket er at innbyggjarane i kommunedelane Rennesøy og Finnøy ønsker å få sjukeheimstenester og plass i bufellesskap i nærlieken av der dei bur. Det gjeld òg for innbyggjarar i gamle Stavanger kommune. Dette blir det teke omsyn til så langt som mogleg, samtidig som kommunen må utnytta alle tilgjengelege plassar når innbyggjarane treng sjukeheimsplass. Det er fritt val av langtidsplass i Stavanger, og alle som søker plass, kan setta opp ønske for kvar dei vil. Dersom dei ikkje kan få ønsket sitt oppfylt ved første tildeling, kan dei byte til ønskt sjukeheim på eit seinare tidspunkt.

Korttidsplass disponert av heimetenesta

Helse- og omsorgssenteret på Finnøy skulle prøva ut ei ordning der dei kunne nytta ein korttidsplass til heimebuande brukarar som ikkje bur landfast, og som har behov for 24-timars opphold for ekstra tilsyn og avklaring. Korttidssengene har likevel vore i kontinuerleg bruk, og det er derfor funne andre løysningar når behovet har vore der. Kommunen vurderer å testa prøveordninga i 2021.

Økonomi

Rekneskapen for området alders- og sjukeheim viser eit mindreforbruk på kr 1,4 mill. av ei budsjetttramme på kr 960 mill. Det svarer til ein forbruksprosent på 99,85. Då er òg budsjettstyrking gjennom året på kr 8,3 mill. inkludert. Budsjettamma omfattar kommunale og private ideelle alders- og sjukeheimar, helse- og omsorgssenter på Finnøy og Rennesøy og dessutan rehabiliteringsplassar i Spania.

I 2020 har arbeidet med å hjelpe leiarteama i verksemder med meirforbruk utover +/- 3 prosent halde fram, og den underliggende drifta viser at alle kommunale sjukeheimar per årsslutt no har eit driftsnivå som er innanfor +/- 3 prosent av tildelt budsjetttramme. Dei siste åra har det vore gjennomført systematisk arbeid i verksemder med stort meirforbruk, og både ved Lervig sykehjem og ved Slåtthaug sykehjem har dette hatt effekt. Om me held meirforbruk frå 2019 og kostnader knytte til korona utanfor, er begge desse sjukeheimane nede på eit driftsnivå som er om lag 1 prosent høgare enn tildelt budsjetttramme. I 2019 var tilsvarende tal mellom 3 og 6 prosent høgare enn tildelt budsjetttramme.

Helse- og omsorgssentera på Finnøy og Rennesøy har i 2020 arbeidd for å tilpassa seg gjeldande finansieringsmodellar i Stavanger. Dette arbeidet held fram i 2021.

I 2020 har fleire sjukeheimar tilsett sjukepleiarar i ledige stillingar, og dette har ført til at den store auken i bruken av eksterne vikarar som me såg i 2019, har avteke. I 2020 har det vore ein reduksjon på om lag 30 prosent i bruk av eksterne vikarar, tilsvarende kr 5,7 mill., for samanliknbare tal i 2019. Denne reduksjonen må sjåast i samanheng med auken i faste stillingar, men samla er det ein netto reduksjon. I 2020 har me òg sett ein auke i bruk av overtid, og dessutan auka kostnader knytte til drift og medisinsk forbruksmateriell i forhold til samanliknbare tal frå 2019. Denne auken heng tett saman med koronasituasjonen.

I 2020 er det ein nedgang i sjukelønnsrefusjon for kommunale sjukeheimar samanlikna med 2019. Reduksjonen er på 12 prosent, tilsvarende kr 2,7 mill. Samla sett ser me at sjukefråværet for sjukeheimane er redusert frå 10,1 prosent i 2019 til 9,3 prosent i 2020. Nedgangen er knytt til langtidsfråvær. Denne nedgangen kan knytast til prosjektet «Sammen for et redusert sykefråvær» som har vore gjennomført ved fire sjukeheimar. Dette er omtalt i kapittel 5.5.3 Sjukefråværssatsinga «Sammen for et redusert sykefråvær».

Utgiftsnivået knytt til den variable ekstraressursen, også kalla variable pakkar (budsjettmidlar som følger brukarar med omfattande hjelpebehov), har i 2020 vore lågare enn budsjettert. Resultatet viser at det blei brukt i gjennomsnitt 52 pakkar kvar månad mot 58 som var avsett i budsjettet. Mindreforbruket blei i samsvar med gjeldande finansieringsmodell fordelt andelsmessig mellom kommunale og private ideelle sjukeheimar ved slutten av året.

På grunn av at dagsenter for eldre i periodar i 2020 har vore heilt stengde, eller opne med redusert antal plassar på grunn av smitteverntiltak som følge av korona, er det tapt inntekt på om lag kr 3 mill. knytt til denne tenesta. Samla sett blei det i 2019 levert om lag 40 000 dagsenteropphold for eldre, tilsvarende 182 plassar. Samanliknbare tal for

2020 viser at det blei levert om lag 20 000 dagsenteropphald for eldre, tilsvarende 91 plassar. Det er ein nedgang på 50 prosent frå 2019 til 2020. I 2020 var maks kapasitet 213 dagsenteropphald for eldre kvar virkedag, noko som ville gitt årleg om lag 47 000 dagsenteropphald for eldre.

Inntektsbudsjettet til alders- og sjukeheimar viser samla sett ei meirinntekt på om lag kr 1,6 mill. over budsjett og er knytt til eigenbetaling for korttids- og langtidsplassar. Ei oppjustering av inntektsbudsjettet, kr 2,5 mill., er innarbeidd i budsjett 2021.

7.5 Heimebaserte tenester

Redusert tilbod under pandemien

I nedstengingsperioden frå mars til april fekk brukarar med tenester frå heimebaserte tenester eit noko redusert tilbod. Tenesteomfanget blei vurdert for den enkelte mottakaren og halde på eit nødvendig og forsvarleg nivå. Mellom anna fekk nokre færre besøk frå heimesjukepleia per dag i ein periode. Fleire brukarar takka òg nei til tilboden i periodar, fordi dei var redde for smitte. Dei miljøterapeutiske einingane endra måten dei var i kontakt med brukarane på. Oppfølging skjedde på telefon og digitalt. Brukarar fekk tilbod om samtalar i samband med turar ute, noko mange opplevde som positivt. Aktivitetssentera for menneske med psykiske utfordringar har vore delvis stengde i 2020. Det har redusert tilboden og den sosiale aktiviteten til denne brukargruppa betydeleg.

Prosjektet *Friere faglighet og mindre byråkrati* utvida

Det treårige prosjektet *Friere faglighet og mindre byråkrati* starta som ein pilot ved Eiganes og Tasta heimebaserte tenester og Byfjord helse- og velferdskontor hausten 2018. Erfaringane frå piloten viste at avviklinga av bestillar-/utførarmodellen, og innføringa av ny finansieringsmodell, førte til at ansvar og roller mellom helse- og velferdskontora og heimebaserte tenester blei endra, og at nye samhandlingsrutinar må etablerast. Piloten blei derfor avslutta hausten 2020. Det blei vedteke å utvida prosjektet til å gjelda alle helse- og velferdskontora og alle verksemndene i heimebaserte tenester i kommunen.

Nytt pasientforløp for nye brukarar av tenestene

Som ein del av *Leve HELE LIVET-satsinga* blei eit pasientforløp for nye brukarar implementert i 2020. Målet med pasientforløpet er at fleire skal klara seg sjølv best mogleg etter målretta og tidsavgrensa oppfølging, og at fleire skal få kvardagsrehabilitering, kvardagsmeistring, velferdsteknologi og tenester i sjukepleieklinikken.

Pasientforløpet er designa for å gjera tydeleg at kommunen jobbar for å nå målet om meistring hos alle som søker tenester frå første dag. Å arbeida med forventningsavklaringar var ei av tilrådingane frå Rogaland Revisjon IKS, i rapporten «Kvalitet i eldremomsorgen – leve hele livet». For å lykkast med pasientforløpet må samhandlinga mellom fagpersonane vera godt koordinert slik at brukaren når måla sine.

Prosjektet *Sammen om bruker*

Prosjektet *Sammen om bruker* var ein del av omstillingsprogrammet, og hadde som mål å definera og gjera tydelegare ansvarsområda, arbeidsoppgåvene og rollefordelinga mellom heimesjukepleie, miljøteneste og praktisk bistand. Resultatet av ei kartlegging av forbettingsområde har danna grunnlag for vidare arbeid med samhandlinga internt i verksemndene i 2020. Arbeidet held fram gjennom *Friere faglighet og mindre byråkrati*, nytt pasientforløp og dessutan prosjektet *Felles bruker – felles innsats*.

Ny finansieringsmodell innført

Den nye budsjettfinansieringsmodellen som erstattar den tidlegare ABI-modellen (aktivitetsbaserte inntekter), blei innført 1. januar 2020 i alle verksemndene i heimebaserte tenester. Viktige mål med den nye modellen er forenkling, mindre detaljstyrt tildeling, større økonomisk føresieielegheit og mindre administrasjon. Heimebaserte tenester er

den siste av helse- og omsorgstenestene som går over til rammefinansiering. ABI-modellen er dermed avslutta som finansieringsmodell innanfor helse- og velferdstenestene i Stavanger kommune.

Organisatoriske endringar ved kommunesamanslåinga

I samband med kommunesamanslåinga 1. januar 2020 blei ansvaret for å gi tenester til brukarar på Austre Åmøy overført frå Eigane og Tasta heimebaserte tenester til heimetenesta i Rennesøy. Det førte til ein auke i oppdragsmengda og auka talet på brukarar for Rennesøy helse- og omsorgssenter.

For å bygga eit meir robust fagmiljø rundt brukarar som får miljøteneste i eigen heim, blei Rennesøy og Finnøy miljøterapeutiske eining etablert 1. januar 2020. Brukarane og tilsette frå dei to tidlegare kommunane blei då samla i denne eininga. Avdelinga har kontor og oppmøtestad i Vikevåg, medan driftsansvaret er lagt til Eigane og Tasta heimebaserte tenester. Brukarane får framleis tenesta der dei bur.

Tilrettelegging for fire sjukepleieklinikkar

Tilbodet og drifta av sjukepleieklinikken blei flytta frå Helsehuset til to av verksemndene i heimebaserte tenester våren 2019. Etter ein gjennomgang av effekt og moglegheiter for auka bruk av sjukepleieklinikke blei det hausten 2020 vedteke at det skulle etablerast sjukepleieklinikk i ytterlegare to verksemder. Lokale til dei to nye sjukepleieklinikke i Madla og Tjensvoll heimebaserte tenester og Hillevåg og Hinna heimebaserte tenester blei ferdigstilte i desember, og opnar i januar 2021.

Alle verksemndene samlokaliserte

Tilrettelegging av lokale for samlokalisering av Hillevåg og Hinna heimebaserte tenester starta våren 2019. Ombygginga og utvidinga av avdeling Hillevågs eksisterande lokale i Torgvegen 15 blei ferdig i byrjinga av 2020. Frå og med mars 2020 var dermed alle verksemndene i heimebaserte tenester samlokaliserte.

Økonomi

Rekneskapen for tenesteområdet heimebaserte tenester viser eit meirforbruk på kr 2,5 mill. av ei samla budsjetttramme på kr 453,5 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 100,55. Brukarmassen er tilsvarande lik i 2020 som i 2019, men brukartyngda har blitt redusert med 12,5 prosent. Dette kjem av at brukargruppa med høge vedtak har blitt redusert. Helse- og velferdskontora og heimebaserte tenester har via prosjektet *Friere faglighet og mindre byråkrati* jobba saman for å gi rett antal timar til brukarane. I den nye finansieringsmodellen beheld verksemndene budsjettmidlane, noko som gjer det meir føreseieleg sidan lønnskostnadene ikkje varierer like mykje som brukartyngda.

Ein av grunnane til eit betydeleg lågare meirforbruk i 2020 er arbeidet rundt vikarbruk. Det blei i 2019 starta eit arbeid med å få redusert bruken av vikarar ved å tilsetta fleire sjukepleiarar, noko som har gjort at vikarkostnadene hos dei fire verksemndene til saman er reduserte med kr 14 mill. Korona og stengde tenester kan òg ha hatt ein innverknad på denne reduksjonen. Denne reduksjonen må òg sjåast i samanheng med auke i lønn hos heimebaserte tenester.

7.6 Bu og aktivitet psykisk helse

Erfaringskonsulent blir inkludert i den recovery-orienterte praksisen i verksemda

Recovery-orientert praksis

Å ha ein recovery-orientert praksis tek utgangspunkt i at betring er ein sosial og personleg prosess, der målet er at den enkelte kan leva eit meiningsfylt liv trass i dei avgrensingane sjukdom kan forårsaka. Ønska, håpa og draumane til bebuarane skal legga grunnlag for korleis hjelpa skal givast, og dei tilsette skal bevega seg bort frå å ta ansvar for brukarane til å samarbeida med utgangspunkt i brukarane sine eigne ønske.

Å ha ein **recovery-orientert praksis** blir vidareutvikla som fagleg grunnlag i verksemda. I 2020 fekk BOA psykisk helse støtte frå fylkesmannen (no statsforvaltaren) til ei stilling som erfaringkskonsulent. På grunn av koronapandemien rakk ikkje verksemda å fullføra rekrutteringa i 2020, og tilsetting vil skje tidleg i 2021. Erfaringkskonsulenten skal arbeida på verksemdeinsnivå. Vedkommande skal mellom anna legga til rette for rekruttering av erfarringsmedarbeidarar i bufellesskapa, og hjelpa til slik at fleire brukarar kan delta på kurs i regi av Jæren recovery college. Erfaring viser at medarbeidarar med brukarerfaring innanfor psykisk helse og rus i større grad klarer å få med brukarar på aktivitetar.

Drøymetavle utvikla

I 2020 fekk eitt av bufellesskapa tildelt ei kommunal utmerking for forbettingsarbeidet sitt med «drøymetavle». Bufellesskapet hadde jobba systematisk med å planlegga, setta i verk, evaluera og justera dette recovery-orienterte tiltaket, der eitt av måla var at bebuarar skulle klara å flytta til ein bustad med mindre oppfølging. Denne nye måten å jobba på gav tydelege resultat for både brukarar og tilsette. Brukarane fekk oppfylt 34 draumar, og 171 aktivitetar blei registrerte etter oppstart. Brukarane hadde færre innleggningar, nokre kunne flytta ut av bufellesskapet, og for tilsette førte prosjektet til at opplevinga av stress blei redusert.

Konsekvensar av koronapandemien

Dei fleste fellesareala i bufellesskapa blei stengde og aktivitetstilboda reduserte under nedstenginga i mars til mai. Det same gjaldt faste arbeidsaktivitetar. Alt dette blei opplevd som vanskeleg. Frå juni av opna tilboda gradvis igjen, og det er prøvd å normalisera dei så langt som mogleg innanfor smittevernreglane. Bebuarane kan vera sosiale med andre medbebuarar og tilsette. Endringar i samfunnet på grunn av pandemien fører likevel til færre moglegheiter til aktivitetar og fører til sosial isolasjon.

Kompetanseplanar utarbeide

I 2020 utarbeidde verksemda ein overordna kompetanseplan og eigne kompetanseplanar for kvart enkelt bufellesskap. Planane for kvart bufellesskap seier noko om behovet for rekrutteringar, og må justerast i tråd med endringar i kompetansebehov over tid. Eit mål er mellom anna at alle ROP-bufellesskapa skal ha tilgang til sjukepleiefagleg kompetanse for å ta vare på den somatiske helsa til bebuarane.

Bu og aktivitet psykisk helse har tilsette med høg kompetanse innanfor traumebevisst omsorg, og desse har undervist og rettleidd i fleire bufellesskap i 2020.

God utnytting av plassane

Det er ei målsetting at fleire brukarar kan flytta ut av bufellesskapa. Målet er å gi eit meir differensiert tilbod, som samtidig bidreg til god utnytting og sirkulasjon av plassane i bufellesskapa. I 2020 blei 16 leilegheiter i bufellesskapa ledige. Årsakene til at brukarar flyttar, varierer – nokre treng eit høgare eller lågare omsorgsnivå, nokre flyttar til ein annan kommune, nokre ønsker ei anna buform, og andre fell frå.

Nye bufellesskap

Stavanger kommune har 16 bufellesskap med til saman 167 bueiningar og eit einetiltak. To nye butilbod med fire plassar kvar hadde planlagd oppstart i 2020. Begge er forseinka til februar/mars 2021.

Bu og aktivitet psykisk helse tok i 2019 over eit butiltak som hadde vore drifta av privat leverandør. 2020 blei brukt til å gjera tilpassingar til kommunal drift.

7.7 Bu og aktivitet nord og sør

Brukarundersøking som del av brukarmedverknaden

Brukarmmedverknad bidreg til auka trefftryggleik med tanke på utforminga og gjennomføringa av både generelle og individuelle tilbod til menneske med ei utviklingshemming. I 2020 blei det utarbeidd eit opplegg for brukarundersøking blant bebruarar i bufellesskap. Opplegget kombinerte ulike metodar, slik at flest mogleg bebruarar skulle få høve til å delta og uttrykka si mening om tenestene dei får. Smittevernrestriksjonar gjorde det vanskeleg å gjennomføra brukarundersøkinga som planlagt, og undersøkinga er utsett inntil vidare.

Dagsentertilbodet endra av korona

ADL-ferdigheiter

ADL-trening er oppøving i ferdigheiter som trengst i kvardagslivet, som av- og påkleding, matlaging og personleg hygiene.

Koronapandemien førte til at dagsentertilbodet for bebruarane i bufellesskap stengde. Beuarane fekk i staden dagtilbodet sitt i bufellesskapet. Tilsette frå dagsentera har bidrige inn i aktivitetstilbodet. Dette har auka kunnskapen om dagaktivitetar for brukargruppa, og endra merksemda frå matlaging, reingjering, **ADL-ferdigheiter** etc. Ei erfaring er at det for enkelte bebruarar har vore gunstig å få dagtilbodet sitt i bustaden. Dagane har vore rolegare ved at dei ikkje har måtta reisa ut av bustaden, og ved at dei har fått ha den same personalgruppa rundt seg.

Utviding av Leve HELE LIVET-satsinga

Positiv åtferdsstøtte (PAs)

Positiv åtferdsstøtte (PAs) er eit overordna rammeverk for å systematisera det miljøterapeutiske arbeidet. Metodikken skal bidra til å førebygga og redusera utfordrande åtferd, og auka livskvalitet, inkludering og deltaking.

Arbeidet med å legga til rette Leve HELE LIVET-satsinga for personar med ei utviklingshemming starta hausten 2019. I 2020 har bufellesskapverksemndene arbeidd med ein trinnvis implementeringsplan; dette arbeidet er ikkje ferdigstilt og vil halda fram i 2021. Bufellesskapverksemndene har sendt ut informasjon til tilsette og pårørande for å sikra at alle får god informasjon om innhaldet, og kva satsinga betyr for både tilsette, brukarar og pårørande. Verksemndene har òg starta med å legga til rette for innføring i metodikken **Positiv åtferdsstøtte (PAs)**, og vil vidareføra dette arbeidet i 2021.

Implementering av MAP i gang

Ei kompetent og fagleg sterk personalgruppe er viktig for å kunna gi trygge og gode tenester til beuarane i bufellesskap. Bufellesskapverksemndene er pilotar i innføringa av MAP (møte med aggressjonsproblematikk). Dette er eit heilskapleg opplæringsprogram i å forhindra vald og sørge for at brukar og personell opplever seg trygge. Implementeringa av metoden har starta og vil halda fram i 2021.

Meir differensierte bufellesskap

Ventelistene til bustad i bufellesskap har auka jamt dei siste åra. I 2020 har arbeidet med å differensiera ventelistene starta opp. Formålet med dette er å få kartlagt det reelle bustadbehovet til brukarane som står på venteliste. Kartlegginga kan gi kommunen eit bilet på kva tenester som manglar, så fleire skal kunna bu i eiga leilegheit framfor å få døgnomsorg. Dette vil vera ein del av Leve HELE LIVET-satsinga for brukargruppa.

I 2020 har Stavanger kommune etablert ein modell for privat og kommunalt samarbeid, der personar med utviklingshemming blir gitt moglegheit til å finansiera kjøp av eigen bustad som alternativ til å leiga bustad. Denne modellen blir kalla Stavanger-modellen. Modellen inneber at kommunen er byggherre for særskilt tilpassa bustader i eit bufellesskap organisert som eit burettslag. Kommunen vil drifta og eiga ein personalbase i bufellesskapet.

Hinna bufellesskap er i ferd med å ferdigstillast, med planlagd innflytting i byrjinga av 2021. Smartby Stavanger og avdelinga for velferdsteknologi ved Helsehuset har vore tilknytta byggeprosjektet for å hjelpe til med smarte løysingar for framtidige behov. Kvar bueining har tekniske løysingar knytte til mellom anna kommunisering med personal frå leilegheit, og dessutan kontroll over kven som ringer på døra. Fleire smarte løysingar er tilrettelagde og kan enkelt takast i bruk dersom behov skulle oppstå. Bustadene blei tildelte brukarar på vårparten, der pårørande fekk tilbod om å sjå planteikningar over bufellesskapet og informasjon om verksemda som bufellesskapet tilhører. I slutten av 2020 har det vore halde felles informasjonsmøte med pårørande til bebuarar som skal flytta inn. Bufellesskapet har òg samarbeidd med dei kommunale tenestene bebuarane får allereie, for å gjera overgangen til ny bustad så lett som mogleg.

Innlemming av to bufellesskap i BUA nord

I 2020 har BUA nord innlemma to bufellesskap frå Rennesøy og Finnøy i verksemda. Mellom anna er det jobba med rutinar og løysingar i ny kommune. Dei tilsette i dei to bufellesskapa har fått tilgang til eit større fagleg miljø å kunna drøfta problemstillingar og utfordringar med.

Økonomi

Bufellesskapa viser eit rekneskapsresultat tilnærma i balanse, med ein forbruksprosent på 99,97 av ei ramme på kr 529 mill. Bufellesskapa har hatt utgifter knytte til koronapandemien på samanlagt kr 12 mill. I 2. tertial blei det gjort ei budsjettstyrking knytt til koronarelaterte utgifter på kr 5 mill.

Det er nokre variasjonar mellom dei ulike bufellesskapa. Bu og aktivitet nord og sør har eit samla meirforbruk på kr 3,2 mill., medan bu og aktivitet psykisk helse har eit mindreforbruk på kr 3,4 mill. Utsett innflytting i planlagde nye bufellesskap har redusert kostnadene. I tillegg har det vore eit mindreforbruk på varer og drift. Dette kjem av eit lågare aktivitetsnivå, færre kurs og reiser og dessutan endringar som er sette i verk for å finansiera styrkt kompetanse.

I 2020 har bu og aktivitet sør og nord samarbeidd for å sikra ei meir effektiv turnusplanlegging som skal redusera kostnadene. Dette arbeidet blir avslutta ved inngangen til 2021.

7.8 Fysio- og ergoterapitenesta

Enkelte koronatilpassingar i kommunalt tilbod, og redusert tilbod for avtalefysioterapeutane

Med unntak av nokre få veker har fysio- og ergoterapitenesta vore i tilnærma full drift gjennom heile 2020. I periodar har det vore brukarar som ikkje har ønskt besøk av terapeutar; desse har blitt følgde opp via telefon- eller videokonsultasjonar. For nokre brukarar blei oppfølginga utsett ein kort periode. Nokre gruppetilbod måtte utsettast på grunn av smittevernomsyn.

Samla fekk fysio- og ergoterapitenesta noko fleire førespurnader i 2020 samanlikna med året før.

Avtalefysioterapeutar har opplevd ein markant nedgang i talet på konsultasjonar i 2020 grunna smittevernreglar. Krava til desinfeksjon av utstyr, og avgrensingar på talet på personar i lokal samtidig, har vore hovudårsaka til dette. Videokonsultasjonar og videogruppetimar er prøvde ut av enkelte avtalefysioterapeutar.

Tidleg og tverrfagleg innsats for barn og unge

Fysio- og ergoterapitenesta har i 2020 delteke i arbeidet med å etablera ei meir heilskapleg oppfølging av barn som har vanskar med eting og munnmotorikk. Fysioterapeut og ergoterapeut deltek i tverrfagleg eteteam på helsestasjon, og det er oppretta ei munnmotorisk ressursgruppe i fysio- og ergoterapitenesta. Dette nye tilbodet har treft eit brukarbehov, noko som er spegla i ein aukande etterspurnad etter tenesta. For å dekka det aukande behovet blei det i 2020 etablert ei lågterskel konsultasjonsordning på alle helsestasjonane for barn med munnmotoriske utfordringar.

Tverrfagleg skulehelseteneste er vidareført som eit ledd i prosjektet *Tidlig og koordinert innsats fra fødsel til videregående skole*. Ein justert modell for tverrfagleg skulehelseteneste blei prøvd ut i 2020, men endeleg modell er ikkje avklart.

Framleis oppfølging av nasjonal satsing på habilitering og rehabilitering

I 2020 har fysio- og ergoterapitenesta vidareutvikla innsatsteam for brukarar som bur i eigen heim, og etablert eit samarbeid med interkommunalt ambulant rehabiliteringsteam (IKART). Samarbeidet med IKART inneber at felles brukarar har fått supplerande innsats og kunnskapsoverføring gjennom rettleiing.

Kompetansehevingstiltaket for avtaleterapeutar og kommunalt tilsette fysioterapeutar som jobbar med smertepasientar i regionen, måtte utsettast grunna pandemien. Som erstatning for dette gjennomførte fysio- og ergoterapitenesta ei podkast-rekke på fire episodar med smerte som tema, med følgande gruppebaserte diskusjonar.

Arbeidet med å styrka tverrfagleg samhandling rundt brukarar på sjukeheim og i heimebaserte tenester hadde ein god start i 2020. Pandemien førte likevel til at færre tilsette kunne samlast i møte/tavlemøte. Terapeutane har derfor delteke einskildvis på møte for tverrfagleg samhandling i sjukeheim, medan utvikling av det overordnande samarbeidet blei sett på vent til koronasituasjonen blir normalisert. Vidareutvikling av samarbeid med heimebaserte tenester har blitt utsett.

Hjelphemiddelformidling og tilrettelegging av bustad

For å redusera ventetida på ergoterapitenester for heimebuande med behov for tilrettelegging av bustad blei det i 2020 innført eit standard skjema for oppstartsamtale. Det har bidrige til gode forventningsavklaringar for brukarar om kva som blir gjort, og kor lang tid det vil ta. Prosjektet saman med frivillige og bustadkontoret om hjelp til bustadtilpassing har blitt utsett grunna pandemien.

Auka digital samhandling med Nav blei sett i verk gjennom Navs nasjonale digitaliseringsprosjekt DigiHot (digitalisering av hjelphemiddel og tilrettelegging). Prosjektet involverer no fysioterapeutar og ergoterapeutar også ved dei fire helse- og velferdskontora. Den nye digitale løysinga fører til at brukarane får hjelphemidla raskare enn før. Gjennom DigiHot blir søknaden send heildigitalt til Nav hjelphemiddelsentral. Postgang er dermed overflødig.

Samarbeid i ny kommune

Samarbeidet mellom fysio- og ergoterapitenesta, helse- og omsorgssentera på Judaberg og i Vikevåg, tekniske heimetenester og Byfjord helse- og velferdskontor er tilpassa ny kommune og endra geografiske rammer.

Samarbeidet mellom fysio- og ergoterapitenesta og helse- og omsorgssentera om kvardagsrehabilitering, korttidsplassar og rehabilitering i institusjon i kommunedelane Finnøy og Rennesøy har fungert bra i 2020. Dei same terapeutane heldt fram med å jobba i kommunedelane Finnøy og Rennesøy, og ein kunne dermed dra nytte av godt etablerte samarbeidsrutinar.

Verksemda bruker ressursar på tvers av kommunedelane, både for fysioterapi og for ergoterapi. I 2020 har verksemda jobba med arbeidsfordelinga mellom ergoterapeutar og fysioterapeutar. Nokre typar saker, eksempelvis demensutgreiing og større bustadsaker, blir tekne hand om av terapeutar med arbeidsstad i Torgvegen som har spesiell kompetanse på områda. Tilsette med arbeidsstad på Rennesøy og Finnøy jobbar på tvers av øyane ved behov.

Utprøving av nasjonal prioriteringsnøkkelen

Fysio- og ergoterapitenesta i Stavanger kommune bruker no den nasjonale prioriteringsnøkkelen, basert på NOU 2018:16 *Det viktigste først*. Prioriteringsnøkkelen er ikkje evaluert i ASSS-nettverket enno, men blir brukt av alle ASSS-kommunane.

Økonomi

Rekneskapen for fysio- og ergoterapitenesta viser eit meirforbruk på kr 4,4 mill. av ei budsjetttramme på kr 73 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 106,09. Avviket kjem av i hovudsak auka lønnsutgifter grunna ikkje fullt finansierte stillingar etter kommunesamslåing, og rekruttering av fleire tilsette på grunn av eit mindreforbruk i 2019.

7.9 Tekniske heimetenester

Effektivisering av hjelphemiddelformidlinga

Sommaren 2019 blei prosjektet *Ressursorientert hjelphemiddelformidling* avslutta. Det mest omfattande tiltaket var «ombyteordninga» der leveringstida på enkelte hjelphemiddel frå Nav har gått ned frå rundt 14 dagar til to dagar. Ordninga har i 2020 blitt ein del av rutinen og blir brukt av bestillarar frå alle kommunedelar, også Rennesøy og Finnøy.

I ombyteordninga forskoterer tekniske heimetenester leveransen av hjelphemiddel med utstyr frå eige lager fram til hjelphemidla skal komma frå Nav hjelphemiddelsentral Rogaland. Tekniske heimetenester overtek då ventetida på hjelphemidla som brukaren elles ville hatt.

Nasjonalt digitaliseringsprosjekt

Med mål om å effektivisera hjelphemiddelområdet innanfor lager og logistikk har tekniske heimetenester hausten 2020 delteke i digitaliseringsprosjektet DigiHot, leidd av KS og Nav.

Oppgraderte hjelphemiddellager på Judaberg og i Vikevåg

Hjelphemiddellagera på Rennesøy og Finnøy har gjennom året blitt oppgraderte med tanke på kvalitet, mengd og utval av hjelphemiddel. Utvalet består av basishjelphemiddel som kan hentast ut for å dekka dei fleste kortvarige hjelphemiddelbehov. Lagera blir òg brukte i samband med ombyteordninga.

Meir tidkrevjande logistikk på grunn av koronatiltak

Inn- og utlevering av hjelphemiddel har vore meir tidkrevjande i 2020, sidan smittevernomsyn krev eigne bilar til utkøyring og innhenting i staden for sambruk.

Harmonisering av hjelphemiddelformidlinga etter kommunesamslåing

Erfaringane etter eitt års drift som ny kommune viser at det er mogleg å gi eit tilnærma likt tilbod til alle brukarar uansett kvar dei bur i kommunen. Utfordringar med avstandar og ferjetider har negativ innverknad stort sett berre på effektivitet og kostnader, og i lita grad på kvaliteten på sjølve tenestene.

Ny velferdsteknologi

Koronapandemien har ført til forseinking i planlagde aktivitetar innanfor velferdsteknologiområdet, mellom anna installasjon av meistrings- og tryggleiksskapande teknologi. Det største prosjektet – montering av elektroniske døråsar – som hadde planlagt oppstart 2020, er forseinka til eit godt stykke ut i 2021.

I 2020 har alle som takka ja til tilboden om å få brannmeldarar kopla til tryggleiksalarmen, fått dette montert. Ein mindre del enn ein først rekna med, takka ja til tilboden. Årsaka var at fleire allereie hadde brannmeldarar, anten privat eller i regi av burettslag.

Fornøgde brukarar

I oktober-desember 2020 blei det gjennomført ei brukarundersøking blant eit utval brukarar som har fått tenester frå tekniske heimetenester. Det kom inn nesten 1200 svar. Samla sett viser tilbakemeldingane at brukarane stort sett er godt fornøgde. Eitt av oppfølgingspunktene blir informasjon og opplæring. Undersøkinga blir lagd fram politisk i løpet av vinteren 2021.

Økonomi

Rekneskapen for tekniske heimetenester viser eit mindreforbruk på kr 1,4 mill. av ei budsjetttramme på 9,1 mill. Dette utgjer ein forbruksprosent på 84,31.

Avvik kjem i hovudsak av at medisindispenserane i 2020 har vore for høgt budsjetterte i forhold til forbruk. Det har i 2020 ikkje vore mogleg å levera ut like mange medisindispenserar som budsjettert. Det blei levert 99 dispenserar i 2019 og 117 i 2020. Koronasituasjonen har ikkje påverka leveringa av dispenserar.

7.10 Rehabiliteringsseksjonen

Tilboda tilpassa til smittesituasjonen

Rehabiliteringsseksjonen har tilpassa tenestene til smittesituasjonen og nasjonale og lokale føringar. I perioden mars-mai hadde bustadoppfølgingstenesta telefonkontakt med brukarane og gjennomførte besøk utandørs, og i avgrensa grad i heimen. Det stasjonære lågterskel helsetilboden blei redusert, medan det ambulante helsetilboden blei trappa opp. Det kommunale mellombelse butilboden Lagård dag- og nattlosji var ope, og det same var dei samlokaliserte butilboda og bufellesskapa. Fem isolasjonsplassar blei oppretta i tilfelle det skulle komma eit smitteutbrot der isolasjonen måtte gjennomførast utanfor eigen bustad, men desse har ikkje vore i bruk i 2020.

K46 blei ikkje stengd, men avgrensa bruken av fysiske samtalar i perioden mars-april. Frå mai hadde K46 ordinære opningstider. K46 heldt oppe kontakten med ungdommar og pårørande på telefon, men etter kvart også som fysiske samtalar innanfor rammene for smittevern. Fysiske møte ved førstegongsførespurnader, oppmøte på dør / lågterskel og oppfølging av ungdom/familiar der det blir vurdert som fagleg nødvendig, har blitt prioritert. Døgnavdelinga ved K46 hadde redusert kapasitet frå mars og ut året (tre av fem bebruarplassar).

Lokale tiltak mot hepatitt C sette i verk

Våren 2019 lanserte Helsedirektoratet ein implementeringsplan for «Nasjonal strategi mot hepatitter 2018-2022». Rehabiliteringsseksjonen har i 2020 arbeidd med å setta i verk lokale tilrådingar. Ein ressursperson ved helseavdelinga har fått eit hovudansvar for å halda seg fagleg oppdatert på behandlingsmoglegheiter, og bidra med kunnskap til fagpersonar og brukarar. Det er etablert eit godt samarbeid med hepatitt C-sjukepleiarane på

sjukehuset. Brosjyre og plakat som gir oppdatert informasjon om førebyggande tiltak og behandlingsmoglegheiter for hepatitt C, er laga og sendt ut til aktuelle stader som brukarar oppsøker eller oppheld seg på.

Rehabiliteringsseksjonen markerte òg verdas hepatittdag 28. juli.

Meir tid til bu-oppfølging

I 2020 har bustadeigar ved Stavanger boligbygg KF overteke ansvaret for forvaltning av bustadene som rehabiliteringsseksjonen tidlegare har framleid og kravd inn husleige for. Dette har ført til at rehabiliteringsseksjonen i større grad kan fokusera på oppfølgingstenester for leidgetakarane, til dømes tiltak knytte til rehabilitering og trening i hushaldsfunksjonar med mål om at brukarane skal bli mest mogleg selvhjulpne, eller opplæring i å meistra aktivitetane sjølve.

Mottaks- og oppfølgingssenter for unge (MO-Ung)

Tett på

«Tett på!» – ytingssjokk for unge – er eit oppfølgingstilbod for unge. Tiltaket starta opp som eit prosjekt i 2015/2016. Frå 2020 blei tiltaket vidareført i drift med til saman to årsverk. Formålet med oppfølgingstilbodet «Tett på!» er å legga til rette for at ungdom i alderen 16 til 25 år som står i fare for å utvikla eller har eit rusproblem, skal få systematisk og god tverrfagleg oppfølging og hjelpe. Motivasjonen til ungdommane kan vera flyktig. Når ungdommen er klar til å få hjelpe, må hjelpetiltaka vera lett tilgjengelege, fleksible og tett på. Den tette, samordna oppfølginga skal vera målretta, systematisk og avgrensa i tid.

Dei tilsette i dette tilbodet skal ha eit overordna blikk på kva tenester som er aktuelle for målgruppa, og vera kopla på det som kan fungera for den enkelte. Ungdom i målgruppa kan ha svært ulike behov og ulike utgangspunkt, om det så gjeld skule eller generell fungering i kvardagen. Oppfølgingstilbodet tek utgangspunkt i behovet til den enkelte ungdommen og prøver saman med den unge å finna ein veg som kan fungera.

Det er vedteke at K46 skal gjerast om til eit mottaks- og oppfølgingssenter for unge. Ved å gjera dette kan ein samlokalisera dei ulike tenestene til ungdom for å gjera dei lettare tilgjengelege for brukarane. I 2020 blei det sett i gang eit pilotprosjekt med nærvær frå helse- og velferdskontora ved «**Tett på!**»-medarbeidarane. Ved å ha representantar frå helse- og velferdskontora på K46 får ungdommane tilgang til tenester som dei elles må oppsøka helse- og velferdskontora for å få. På grunn av tronge lokale og smittevernomsyn har dette pilotprosjektet blitt gjennomført i litt mindre skala enn planlagt. Gjennom heile 2020 er det arbeidd med å finna nye lokale til MO-Ung.

Aktivitetstilbod i koronatid

Aktivitetstilbodet Huset har halde oppe fleire tilbod som trening, turar, idrettsaktivitetar, kunst, handverk og musikk. Husets aktivitet har vore påverka av koronasituasjonen og har tidvis vore stengt i samsvar med nasjonale og lokale retningslinjer. Ved stenging har brukarane fått tilbod om telefonkontakt sidan Huset for fleire er ein stabil og viktig arena for trygt sosialt samvær. Fleire brukarar nytta seg av dette tilbodet.

Sysselsettingstilbodet Løa har halde ope mykje av 2020, og berre vore stengt når nasjonale føringer har kravd det. Arbeidet med å sjå på moglegheita for å tilby andre typar lågterskel sysselsetting til ei breiare målgruppe enn det som blir gjort i dag, er likevel eit av tiltaka som ikkje har blitt prioritert gjennom året.

Gjennomgang av dei ambulante oppfølgingstenestene starta

Rehabiliteringsseksjonen er ein viktig aktør i arbeidet med dei ulike tiltaka i kommunen sin ruspolitiske handlingsplan. Koronapandemien har ført til eit lågare tempo i iverksettinga av tiltaka.

Eit av tiltaka som blei prioritert i 2020, er ein gjennomgang av dei ambulante oppfølgingstenestene til menneske med rusmiddelavhengnad og/eller psykiske lidinger. Her inngår to tiltak ved rehabiliteringsseksjonen – miljøtenesta og miljøterapeut rus. I dette arbeidet skal det foreslåast ei organisering som i større grad samlar dei ulike ambulante

oppfølgingstenestene, utnyttar ressursane på ein betre måte, og sikrar at brukarane får tenester som er betre tilpassa behovet deira. Arbeidet vil bli vidareført i 2021.

Økonomi

Rekneskapen for rehabiliteringsseksjonen viser eit mindreforbruk på kr 0,9 mill. av ei budsjetttramme på kr 59,9 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 98,5.

Mindreforbruket kan i hovudsak forklara med lågare kostnader til husleige og straum, etter at Stavanger Boligbygg KF i løpet av året tok over ansvaret for forvaltning av bustadene. Verksemda har også hatt noko reduksjon i inntekter som følge av lågare belegg på grunn av reduserte bebuarplassar. Færre bebuarar har også gitt tilsvarende lågare utgifter til mellom anna lønn og mat. Verksemda har hatt auka kostnader til smitteavgrensande forbruksmateriell og dessutan etablering av isolasjonsleilegheiter. Det er motteke tilskot til smittevern- og oppfølgingsarbeid for personar som har problem med rus og psykisk helse som dekker noko av dei auka utgiftene. Sidan MO-senter Ung ikkje flytta til nye lokale som planlagt, blei budsjettmidlar til flytting og etablering trekte ut av budsjetttramma i 2. tertial. Samtidig blei kr 0,5 mill. av desse midlane omdisponerte innanfor budsjetttramma til K46 for å dekka reingjeringsutgifter.

7.11 Dagsenter og avlasting

Kortvarig nedstenging av avlastningstilbodet

Dagsenter og avlasting har levert tenester gjennom størstedelen av året, sjølv om nokre tenester periodevis har vore reduserte og brukarar har fått alternative dagaktivitetstilbod i bufellesskap. Ingen brukarar har vore smitta av covid-19.

Avlastningsbustadene stengde ordinær drift frå midten av mars, men heldt nokre plassar opne for særleg utsette brukarar. Avlastningsbustadene opna gradvis tilboden i løpet av våren 2020. Fleire familiar valde periodevis å ikke nyttja tilboden i frykt for smitte, samtidig som nedstenginga førte til ei stor belasting for fleire pårørande. Alle avlastningsbustadene hadde full drift frå sommaren. Plassar som blir brukte til akutt mellombels avlasting, blei haldne opne gjennom heile året.

Avlastningsbustadene har ikkje hatt moglegheit for inndeling i kohortar eller til å halda oppe avstandsreglane til brukarane. Rullering i avlasting skjer kvar veke, og kvar brukar har dagleg arenaskifte med ulike dagtilbod som barnehage, skule, arbeid, dagsenter, heim og hyppig taxibruk. Trass i dette har det ikkje vore påvist koronasmitte i bustadene. Bustadene har hatt særleg merksemrd på dei generelle smittevernråda, og tilsette har brukt munnbind når smittevernvurderingar har til sagt det.

Kapasitetsutfordringar i avlastningstenesta

Avlastningsseksjonen gav tenester til vel 100 familiar, dette er på same nivå som dei siste fire åra. På slutten av året var det 668 avlastingsdøgn på vent, noko som inkluderer nye familiarar og familiarar med auka avlastingsvedtak. Forseinkingar i byggeprosjekt og liten sirkulasjon i barne- og ungdomsbustadene fører til at fleire familiarar har behov for omfattande avlastningstenester. Ved ferdigstilling av nye bufellesskap og overtaking av ny avlastningsbustad er behovet for avlastningstenester forventa redusert.

Avvikling av fritt brukarval

Ordninga med fritt brukarval for avlastningstenester for barn og unge blei avvikla 1. september 2020, i tråd med vedtak i kommunestyret ved overgang til ny kommune. Fritt brukarval har føresett at kommunen har avtale med ekstern leverandør, i tillegg til å ha kommunal leverandør. Avtalen med den eksterne leverandøren blei likevel

forlengd ut februar 2021, sidan planlegginga av ein god overgang for brukarar, pårørande og tilsette blei forseinka som følge av koronapandemien. Frå mars 2021 skal kommunen drifta dei fire avlastingsplassane som har vore drifta av den private leverandøren.

Avlastningstilbodet etter kommunesamanslåinga

Kommunesamanslåinga har ikkje hatt nokon sikker merkbar effekt for avlastningstilbodet. Etterspurnaden etter tenestetilbodet er nokså likt det som har vore tidlegare år, med ein jann tilgang av nye brukarar.

Dagaktivitetstilbodet delt mellom dagsentera og bufellesskapa

Alle dagaktivitetstilbod blei stengde 16. mars. Dagaktivitetstilboda opna igjen for heimebuande brukarar, og for brukarar som bur åleine, omtrent ein månad etter nedstenginga. Dette blei gjort for å unngå større belasting for foreldre for heimebuande brukarar og for brukarar som bur åleine. Fysiske avgrensingar i lokala og utfordringar med å overhalda smitteverntiltak gjorde at færre brukarar kunne opphalda seg der samtidig. Brukarar som bur i bufellesskap, fekk derfor dagtilboden sitt i regi av bufellesskapet i staden for ved dagsentera frå midten av mars og ut året. Tilsette frå dagtilboda samarbeidde med tilsette i BUA nord og sør, og jobba i bufellesskapa i staden for i dagsentera i eiga verksemd. Tilbakemeldingar frå bufellesskapa er at brukarane har fått eit godt tilbod. Nokre brukarar har òg hatt godt av ein rolegare kvardag, der dei slepp å reisa ut frå bufellesskapet tidleg om morgonen.

Lågterskeltilbodet i Hjalmar Johansens gate flytta til nye lokale i Tjensvollstorget på vårparten. Både brukarar og tilsette er godt fornøgd med betre og meir tilrettelagde lokale.

Full drift i bustadene

Alle bustadene, inkludert barne- og ungdomsbustadene, har hatt full drift gjennom heile året. Fokuset i 2020 har vore smittevern og forsvarleg drift for barna med mest omfattande pleie- og omsorgsbehov. Ingen av dei 29 som bur i bustadene, har vore smitta av korona. Besökande har opphalde seg i leilegheita til brukarane med munnbind. Ved høgt smittetrykk i samfunnet fekk bustadene anbefalt å ta med brukarar ut på tur. Samarbeidet mellom bustadene og pårørande har fungert godt.

Kompetansehevingstiltak utsette

Ein av avlastingsbustadene, saman med barne- og ungdomsbustadene, gir tilbod til dei yngste og sjukaste barna. Dagsenter og avlastning jobbar kontinuerleg med å auka kompetansen innanfor barnekalliasjon for å kunna gi eit heilsakleg og lindrande omsorgstilbod til dei sjukaste barna. I 2020 har ein av avlastingsbustadene delteke i nettverket for kommunen sitt palliasjonsteam.

Møte med aggressjon og vold (MAP)

MAP er eit heilsakleg opplæringsprogram i forståing, førebygging, handtering og oppfølging av aggressjons- og valdsproblematikk.

Opplæringsprogrammet **Møte med aggressjon og vold (MAP)** er eit kompetansehevingstiltak i dagsenter og avlastning. Saman med andre verksemder skulle Stavanger kommune vera med i eit nasjonalt pilotprosjekt om MAP. Dette måtte utsettast grunna smittevern. Det same gjaldt satsinga på aldring og livsstil.

Ny HELT MED-stilling

Administrasjonen i dagsenter og avlasting tilsette i 2020 ein HELT MED-servicemedarbeidar i ei fast stilling. HELT MED-prosjektet blir drive av **Samordningsrådet (SOR)**.

Økonomi

Dagsenter og avlasting viser eit rekneskapsmessig resultat med mindreforbruk på kr 1,47 mill. av ei budsjetttramme på kr 211,2 mill. Verksemda har hatt kostnader til korona på kr 1,8 mill. Overført meirforbruk frå 2019 er på kr 3 mill., og det er gjennom tertiala tildelt kr 2 mill. til seksjon avlasting til auka pleiebehov. Mindreforbruket til verksemda kjem av mindreforbruk hos dagsenter.

Internt i verksemda er det store variasjonar mellom seksjonane. Avlasting har eit meirforbruk, bustad går i balanse, og dagtilbod har eit mindreforbruk. Noko av variasjonen heng saman med påverknaden til koronapandemien på tenestene. Seksjon avlasting opplever også i 2020 høg etterspurnad etter både ordinær avlasting og akutt mellombels avlasting. Stadige endringar i brukarar gjer det vanskeleg å planlegga drifta. Det er ein auke i brukarar med større behov for tenester, men på grunn av redusert tilbod er kostnadsauken lågare enn prognosene ved starten av året.

Koronapandemien førte i 2020 til at avlastningstilbod og dagtilbod blei stengde ein månad mellom mars og april. Avlasting hadde gradvis opning og var i full drift etter sommaren, medan dagsenter har hatt redusert drift ut året. Ordinært tilbod blei halde oppe til heimebuande. Dagsenter har omdiagonert delar av personellet som ikkje har jobba med ordinært tilbod, over til bufellesskapa. Omdiagonert personell har fått den faste lønna si frå seksjon dagsenter. Den reduserte drifta har ført til at verksemda har hatt lågare kostnader enn i eit normalår. Det er spesielt seksjon dagsenter som har hatt lågare kostnader. Dagsenter har sjukelønnsrefusjonar som har meir enn dobla seg sidan 2019, utan at vikarkostnadene har gått nemneverdig opp. Det har òg vore mindre behov for innleige av transporttenester, der kostnaden er kr 2,2 mill. lågare enn budsjett.

7.12 Nav-kontora

Nav-kontora under koronapandemien

I samband med koronautbrotet blei publikumsmottaka ved Nav-kontora stengde frå mars til juni 2020. Medan kontora var stengde, innførte Arbeids- og velferdsdirektoratet som eit hastetiltak ein ny mellombels kommunikasjonskanal for at brukarane av sosiale tenester òg kunne kommunisera digitalt med Nav-kontoret. Denne moglegheita blei avslutta 30. juni 2020. Under nedstenginga oppretta Nav-kontora i Stavanger eigne vakttelefonar, og kontaktinformasjon blei publisert ved oppslag både på utsida av kontoret og på nettsidene. I perioden fekk brukarar som ikkje klarte å nyttiggjera seg av dei ulike digitale løysingane, hjelp og rettleiing av rettleiarar i Nav, anten på telefon eller ved at dei blei møtte av ein rettleiar utanfor lokalet eller i døra. Frå medio juni opna publikumsmottaka igjen, med noko redusert opningstid for drop-in.

Arbeids- og velferdsdirektoratet lanserte i mars 2020 ei rettleiing for forenkla saksbehandling. Rettleiinga gjeld frå 23. mars 2020 til 31. mars 2021. Krava til dokumentasjon i samband med søknad om sosialhjelp er forenkla. Det har òg i større grad enn tidlegare vore opp for å kunna søka munnleg om tenester eller sosialhjelp. I tillegg har vedtaksperiodane vore lengre.

Nytt Nav-kontor i Stavanger

I samband med kommunesamanslåinga blei Nav-kontora for innbyggarane i kommunedelane Rennesøy og Finnøy slått saman til eitt Nav-kontor, lokalisert i Vikevåg. Stavanger har dermed gått frå å ha fire til fem Nav-kontor. I tillegg er det etablert ein Nav-møteplass på Judaberg.

Nav Rennesøy og Finnøy har i 2020 fått på plass elektronisk arkiv, digital søknad om sosialhjelp og elektronisk post. Dei tilsette har fått tilgang til eit større fagmiljø som gir moglegheiter for å drøfta problemstillingar og få opplæring. Brukarane har òg fått tilgang til fleire tiltakslassar, inkludert tiltak i regi av arbeidstreningsenteret og tilgang til VTA-plassar.

Utgiftene til sosialhjelp aukar

Talet på personar som får sosialhjelp er omtrent på same nivå som året før, medan talet på langtidsmottakarar auka noko (5 prosent). 1. januar 2020 blei det innført ei ordning med at heile barnetrygda blir halden utanfor ved utrekning av sosialhjelp, noko som bidreg til auka utbetalingar. I tillegg får fleire langtidsmottakarar meir i supplerande økonomisk hjelp. Sjølv om ikkje talet på mottakarar av sosialhjelp har auka samla sett, er det ein liten auke i talet på langtidsmottakarar, og særleg langtidsmottakarar med forsørgeansvar for barn.

Unge sosialhjelpsmottakarar

Nav-kontora stiller vanlegvis systematisk vilkår om deltaking i jobbverkstad ved arbeidstreningsenteret eller andre relevante tiltak for unge sosialhjelpsmottakarar under 30 år. I periodane med nedstengingar er det likevel ikkje stilt vilkår om å delta i tiltak for å få sosialhjelp for alle. Ei kartlegging gjort i byrjinga av 2020 viste at mange av dei unge allereie er i tiltak, arbeid, utdanning eller aktivitet. Etter ein 3-4-årsperiode med mange unge sosialhjelpsmottakarar var det ein liten nedgang i talet på frå 2018 til 2019 (med vel 100 personar, noko som utgjer 7 prosent). I 2020 auka talet noko, tilbake til same nivå som i 2018.

Auke i utgifter til mellombels bustad

Utgiftene til mellombelse bustader har auka med i overkant av 40 prosent, medan talet på personar som har fått stønad til mellombels bustad, berre har gått opp med 4 prosent. Den vesle auken i talet på personar kan komma av at utanlandske statsborgarar, som elles ikkje hadde hatt rett på hjelp, fekk hjelp til mellombels bustad i påvente av utreise/heimreise i den perioden landet stengde ned.

Utgiftene til bustadlause med kjent rusmisbruk / låg buevne er likevel tredobla (340 prosent) dei siste to åra. Dei auka kostnadene kjem hovudsakleg av at utgiftene for butilbodet har auka, og at den enkelte bur lenger i det mellombelse butilbodet. I tillegg har kommunen sitt eige tilbod til denne brukargruppa, som blir drive i regi av rehabiliteringsseksjonen, hatt redusert kapasitet heile året på grunn av oppussing.

Styrking av tenesta økonomisk råd og rettleiing og forvaltning av trygd

Nav-kontora har fått i oppdrag å styrka tenesta økonomisk råd og rettleiing, inkludert tilbod om forvaltning av trygd. I 2020 er det gjort ei presisering av kven som kan ha rett på forvaltning av trygd, og kven som kan ha behov for eit tilbod om frivillig eller tvungen forvaltning av trygdeytingar. Det er innført rutine med forpliktande samhandling mellom helse- og velferdskontora, miljøtenesta ved rehabiliteringsseksjonen og Nav-kontora, der formålet er å forhindra utkasting frå kommunal bustad grunna husleigerestanse. Arbeidet blir følgt tett opp og vil halda fram i 2021.

Auka bruk av digitale løysingar

Stavanger kommune har delteke i det nasjonale Digisos-prosjektet som blei avslutta i 2019. Siste produkt frå prosjektet blei innført i 2020, og har gitt brukarar som har levert søknad, digitalt innsyn i eigne saker og utbetalingar på Nav.no.

Frå introduksjonsprogram til arbeid

Etter fleire år med høgt tal på deltakarar i introduksjonsprogrammet gjekk talet ned i 2020, og ressursane til flyktningrettleiarar i Nav-kontora blei reduserte frå fire til tre stillingar. Flyktningrettleiarane har tilgang til heile verkemiddelapparatet til Nav, der målet er å bidra til at intro-deltakaren får innpass i ordinært arbeidsliv. Målsettinga i Stavanger er at 55 prosent av deltakarane skal gå direkte ut i arbeid eller utdanning etter enda introduksjonsprogram. I 2020 var resultatet 49 prosent, same nivå som året før (50 prosent).

Økonomi

Rekneskapen for Nav-området viser eit mindreforbruk på kr 3,9 mill. av ei budsjetttramme på kr 352,9 mill., etter å ha blitt styrkt med kr 48 mill. i løpet av året. Dette svarer til ein forbruksprosent på 98,9. Meirkostnader som følge av koronasituasjonen er berekna til å utgjera kr 36,2 mill. Nav-området er fordelt på drift av Nav-kontora og dessutan klientutgiftene aktivitetstilskot til barn og unge, kvalifiseringsstønad, utbetalingar til opphold i rusinstitusjon og økonomisk sosialhjelp.

Rekneskapsresultatet for utbetaling av økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønad viser eit totalt mindreforbruk på kr 4,7 mill. ved årets slutt av ei budsjetttramme på kr 275 mill. Tilhøyrande budsjett blei styrkt med kr 41 mill. i 2. tertial, der kr 33,5 mill. skulle dekka koronarelaterte kostnader. Fram til rapporteringstidspunktet var det auke i utbetalingar, og uvisse knytt til den vidare utviklinga. Budsjettet blei styrkt med ytterlegare kr 7 mill. i 3. rapport per 31. oktober då utbetalingane framleis var høgare enn forventa, og meirforbruket blei tilskrive koronasituasjonen.

Dei siste to åra har det vore ein nedgang i talet på sosialhjelpsmottakarar, både talet på unge mottakarar og langtidsmottakarar. Det var forventa at denne trenden skulle halda fram i 2020, og budsjettet blei sett deretter. Utbetaling av kvalifiseringsstønad til deltakarar i kvalifiseringsprogrammet (KVP) har auka med 29 prosent mot 2019, som ei følge av ein auke i talet på deltakarar i programmet. Desse ville vore sosialhjelpsmottakarar dersom dei ikkje deltok i KVP.

Utgifter til sosialhjelp er i underkant av 13 prosent høgare i 2020 samanlikna med 2019, når ein tek høgde for kommunesamanslåinga. I 2020 har talet på unge mottakarar og dessutan langtidsmottakarar auka. Auken i talet på langtidsmottakarar betyr at fleire blir verande lenger på sosialhjelp enn tidlegare. Utviklinga i sosialhjelpsutgiftene må sjåast i samanheng med koronasituasjonen og auka arbeidsløyse i perioden. Fleire arbeidsledige får dagpengar, ei ordning som også har blitt forlengd under koronapandemien. Mottakarar av dagpengar viser ikkje igjen i statistikken over sosialhjelpsmottakarar. Det er forventa at talet på mottakarar av sosialhjelp vil auka i 2021 dersom desse ikkje er tilbake i arbeidslivet eller har krav på andre statlege ytingar.

Utbetalingar til opphold på institusjon for rusmisbrukarar er i balanse. Budsjettet blei redusert med kr 4 mill. for 2020. Utbetalingar er reduserte med i underkant av 7 prosent siste to år. Det er utbetalt kr 0,8 mill. i aktivitetstilskot til barn og unge.

Rekneskapsresultatet for drifta av dei 5 Nav-kontora viser eit meirforbruk på kr 1,6 mill. der kr 1,2 mill. er av teknisk karakter som påverkar resultatet positivt. Reelt meirforbruk for kontora er kr 2,8 mill. der kr 1,5 mill. er overført meirforbruk frå 2019. Kontora har hatt meirkostnader til smittevernustyr for å tilpassa publikumsmottaka. I tillegg har Nav-kontora hatt eit effektiviseringskrav på kr 1,4 mill. som dei ikkje har klart å innretta seg etter fullt ut. Framover blir det jobba med å tilpassa bemanninga til dei økonomiske rammene.

7.13 Bustadkontoret

Startlån til kjøp av bustad og innsats retta mot barnefamiliar

Bustadkontoret har særleg fokusert på barnefamiliar i 2020. Eksempelvis har fleksible lånevilkår og tilskot til tilpassing i større grad blitt vurdert. Det er auke i utbetalte startlån til barnefamiliar frå 95 i 2019 til 125 i 2020 – av totalt 181 utbetalte startlån i 2020. Dette er òg eit eige innsatsområde i Husbankens kommuneprogram *Bolig for velferd 2016–2020*.

Nye retningslinjer for tildeling og forvaltning av tilskot

Tilskot

Tilskot til etablering blir nytta som toppfinansiering, i kombinasjon med startlån. Familiær som manglar økonomisk evne til å låna heile beløpet til bustadkjøp, søker tilskotet. Tilskot til tilpassing, prosjektering og utgreiing blir prioritert til familiær med barn som har funksjonsnedsetting, og husstandar med svak økonomi som har behov for tilpassing i bustad.

Tilskot til etablering og tilskot til tilpassing, prosjektering og utgreiing er midlar som frå 1. januar blei overførte frå Husbanken til rammetilskotet til kommunen. Retningslinjer for alle tilskota blei vedtekne i formannskapet i april.

Gjenomstrøyming i kommunale bustader

Bustadkontoret har utvikla rutinar for systematisk vurdering av potensialet til kommunale leigetakrar for bustadkjøp ved utløp av leigekontraktar i kommunal bustad. I 2020 har bustadkontoret etablert rutinar for å identifisera og rettleia kommunale leigetakrar som kan ha moglegheiter til å ta opp lån til bustadkjøp på sikt, sjølv om dei ikkje har beteningsevne i dag. I 2020 har 30 leigetakrar i kommunale bustader kjøpt eigen bustad.

For å frigjera familiebustader har bustadkontoret i 2020 etablert rutinar for at leigetakrar som ikkje lenger har heimebuande barn, byter til mindre bustad. Våren 2020 opplevde bustadkontoret eit stort press på kommunale bustader for einslege. På kort varsel auka talet på utskrivingar frå spesialisthelseteneste og behandlingssenter innanfor rus og psykiatri. Ein del av desse bustadene, som måtte brukast til akutte situasjonar, kunne elles vore brukte til å frigjera familiebustader. Situasjonen betra seg noko i løpet av hausten 2020.

Mellombels justering av bustøtte

I samband med koronapandemien justerte regjeringa satsane for utrekning av Husbankens bustøtte mellombels. Endringa innebar at fleire kunne få bustøtte frå Husbanken, og at dei som allereie fekk bustøtte, fekk høgare utbetalingar. Ordninga varte frå april til november 2020. Den mellombelse ordninga i statleg bustøtte førte til ein mellombels nedgang i talet på mottakarar av communal bustøtte, også i utbetalt sum. Det kjem av at husbankstøtte blir trekt frå ved utrekning av kor mykje søkeren skal få i communal bustøtte.

I januar–mars var det i snitt 132 personar som fekk communal bustøtte, med ei samla månadleg utbetaling på kr 360 000 per månad. I april til november gjekk talet ned til 115 mottakarar i snitt per månad, og ei gjennomsnittleg månadleg utbetaling på kr 280 000.

Oppfølging av boligsosial handlingsplan 2018–2023

Bustadsosial handlingsplan 2018–2023 inneheld tiltak for å avhjelpe bustadutfordringane til grupper med ulike behov. Eit av tiltaka er å vidareutvikla og formalisera samarbeidsrutinar innanfor det bustadsosiale arbeidet. I 2020 har nye rutinar for tildeling av bustader med oppfølgingstenester for menneske med ruslidningar blitt innførte, saman med rutine for økonomioppfølging. Det er for å hindra at bebruarar blir kasta ut på grunn av at husleiga ikkje er betalt.

Bustadkontoret i ny kommune

Bustadkontoret har i samarbeid med Stavanger Boligbygg KF fått oversikt over kommunale bustader i kommunedelane Finnøy og Rennesøy. Det er etablert samarbeid med innbyggartorga og Nav-kontoret på Finnøy og Rennesøy.

I samband med kommunesamanslåinga har òg retningslinjene for tildeling av kommunale bustader blitt justerte noko. Den viktigaste endringa er at søkerar på øyar utan fastlandssamband, og med behov for pleietenester, får

høgare prioritet ved tildeling av kommunal bustad. Søknader om omsorgsbustad utgjer ein stor del av bustadsøknadene frå kommunedelane Finnøy og Rennesøy, samanlikna med resten av Stavanger.

Digitalisering i saksbehandlinga

Bustadkontoret har teke i bruk Husbankens nye digitale saksbehandlingssystem Startskudd, som blei obligatorisk for alle kommunar frå 1. januar. Systemet er fullektronisk, og gir mindre papirarbeid for søker og behandler.

Bustadkontoret opplever at saksbehandlingssystemet har potensial til å forenkla og effektivisera saksbehandlingsprosessen.

Økonomi

Rekneskapen for bustadkontoret viser eit meirforbruk på kr 0,94 mill. av ei budsjetttramme på kr 8,2 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 101,1. Årsaka til meirforbruket er i hovudsak høgare lønnskostnader enn budsjettet.

I 2020 disponerte bustadkontoret ca. kr 20 mill. i tilskotsmidlar i ramma til levekår som rekneskapsmessig kjem der fram. Dette er midlar til etablering og tilpassing der halvparten var overførte øyremerkte midlar frå tidlegare år. Utbetaling av startlån har vore aukande dei siste åra, og det er framleis stor pågang frå startlånsøkarar med tilhøyrande tilskot. Sidan bustadkontoret gjekk tom for startlån, blei ikkje tilskotsmidlane brukte opp, og det blir overført kr 3,1 mill. til 2021.

Tilskot til etablering blir nytta som toppfinansiering, i kombinasjon med startlån. Familiar som manglar økonomisk evne til å låna heile beløpet til bustadkjøp, søker tilskotet. Tilskot til tilpassing, prosjektering og utgreiing blir prioritert til familiar med barn som har funksjonsnedsetting, og husstandar med svak økonomi som har behov for tilpassing i bustad.

7.14 Oppsøkande behandlingsteam

Oppfølging av brukarar i 2020

Nedstenginga i mars 2020 førte til endringar i måten å arbeida på for oppsøkande behandlingsteam (OBS-teamet). Kontakten med brukarane blei halden oppe, men oppfølginga fekk ei anna form. Smittevernomsyn førte til avgrensa moglegheiter for heimebesøk, og dei tilsette trefte i staden brukarane ute eller hadde samtalar per telefon. Brukarane kunne heller ikkje sitta på i bilane til teamet, fordi det då ikkje var mogleg å overhalda smittevernreglar. Brukarane har vist forståing for denne omlegginga, fordi dette også verna dei mot smitte. Møta med samarbeidspartnarar blei òg haldne digitalt.

Felles inntaks- og oppstartteam prøvd ut

Som følge av innføringa av pakkeforløpet for tverrfagleg spesialisert behandling oppretta Helse Stavanger HF eit felles inntaks- og oppstartteam for alle som blei viste til rusbehandling. Inntaks- og oppstartteamet var eit prosjekt gjennom heile 2020, og blei evaluert ved slutten av året. OBS-teamet gav frå seg 2,5 av dei 7,5 stillingane som Helse Stavanger HF har i teamet, til prosjektet. Alle tilvisingar blir no gjennomgåtte av inntaks- og oppstartteamet, og deretter kartlegg dei brukarane og tilrår vidare oppfølging og/eller behandling. Dersom brukaren er i målgruppa til OBS-teamet, startar oppfølging frå teamet. Eit felles inntaks- og oppstartteam sikrar felles praksis og rutinar frå tverrfagleg spesialisert behandling.

Resultatrapportering

Ved årsslutt 2020 følgde OBS-teamet opp litt under 70 brukarar. Dette er omrent som i 2019. 72 prosent var menn. Hovudtyngda av brukarane var i aldersspennet 30–50 år. I 2020 fekk teamet 23 bekymringsmeldingar. Desse blei i all hovudsak viste frå helse- og velferdskontora, spesialisthelsetenesta og pårørande. OBS-teamet fekk òg førespurnader frå Kirkens Bymisjon, brannvesenet, legevakta og Nav.

Styrking av OBS-teamet med ny kompetanse

OBS-teamet har hatt utfordringar med å tilsetta spesialistar. I 2020 lykkast teamet med å tilsetta ein overlege i 100 % stilling. Det innebar mellom anna at teamet kunne arbeida meir med fysisk helse blant brukarane. Sidan enkelte brukarar er utan fastlege, og i varierande grad klarer å overhalda avtalar, er det viktig å gjera undersøkingar jamleg. Teamet har framleis ei ubesett psykologstilling.

I fasar der brukarane rusar seg mindre eller klarer å slutta å rusa seg, er arbeid og aktivitetar som gir meining i livet, særleg viktig. Tilsetting av ein erfaringsmedarbeidar har gjort at teamet har arbeidd meir med å motivera brukarane til å delta på aktivitetar. Teamet har jamleg kontakt med private og ideelle aktørar. I 2020 har teamet samarbeidd med Blå Kors, som har eit prosjekt kalla tidgivartenesta. Det inneber at frivillige, som er handplukka for å matcha behova til den enkelte, hjelper med små og store oppgåver for å læra brukarane å meistra kvar dagen betre.

Evaluering av oppsøkande behandlingsteam

Tidlegare år har OBS-teamet delteke i evalueringsbasert forsking i regi av Nasjonal kompetanseneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidning. På landsbasis blei sju ulike team evaluerte, mellom anna for å måla ei eventuell utvikling i funksjonsnivået til brukarane før og etter inntak i teamet. Forskinga viste gode resultat på landsbasis, og blei presenterte hausten 2020. Eitt av funna var at oppfølging frå oppsøkande team resulterte i kortare og færre innleggingar for brukarane. Vidare var tilbakemeldingane frå både pårørande, samarbeidspartnarar og brukarar positive. OBS-teamet har som følge av denne evalueringa utarbeidd ein eigen kartleggingspakke beståande av verktøy for betre å kartlegga livssituasjonen og helsa til dei enkelte brukarane.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for OBS-teamet viser eit meirforbruk på kr 0,4 mill. av ei budsjetttramme på kr 5,2 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 107. Verksemda har forseinking i effektiviseringskravet for 2020, men jobbar med å tilpassa drifta til dei økonomiske rammene. Årsaka til meirforbruket er i hovudsak lønn.

7.15 Arbeidstreningsenteret

Arbeidstreningsenteret under korona

Tiltakslassane

Arbeidstreningsenteret har arbeidstrening i grupper for ungdom, minoritetsspråklege og langtidsmottakarar av sosialhjelp, i tillegg til jobbverkstad og START. I tillegg blir det gitt individuell oppfølging av KVP-deltakarar i kommunale/private arbeidstreningsplassar, på oppdrag frå Nav-kontora. Arbeidstreningsenteret driftar òg praksisplassar for funksjonshemma (PFF).

I perioden frå mars til juni 2020 blei alle **tiltaksplassane** ved arbeidstreningsenteret stengde. I denne perioden blei deltakarane følgde opp per telefon og digitalt. Då tilboda opna opp igjen i juni, fekk alle deltakarane i gruppetiltaka eit tilbod i mindre grupper ut frå smittevernomsyn.

Norskundervisninga for deltakarane i gruppetiltaka blei gitt digitalt i heile den perioden gruppetiltaka var stengde. For deltakarar i kvalifiseringsprogrammet er det nasjonalt bestemt i ei mellombels forskrift at tiltaksperioden blir forlengd, noko som har ført til at dei enkelte deltakarane er lengre i tiltaket.

Då tilboden i jobbverkstaden opna opp igjen i juni, fekk dei unge med aktivitetsplikt tilbod om å møta ein dag i veka, mot det opphavlege tilboden på fire dagar i veka. Dei enkelte unge får oppfølging per telefon og digitalt dei andre dagane. Tilboda ved jobbverkstaden blei igjen stengde for fysisk frammøte frå november.

Individuell tilpassing av tiltaka

I 2020 har arbeidstreningsenteret gitt tilbod til i underkant av 500 personar, noko som er ein reduksjon på 20 prosent frå året før. I tillegg er det gitt oppfølging til vel 60 personar i arbeidstreningsenteret på arbeidsplass, ein auke på vel 40 prosent frå året før. Talet på deltakarar i gruppetiltaka er redusert med i underkant av 30 prosent frå året før. I perioden med avgrensingar i talet på deltakarar i gruppetilboda har det vore prioritert å få etablert fleire arbeidstreningsplassar i både kommunale og private verksemder. Arbeidstreningsenteret har i perioden lagt vekt på å tilby ei individuell tilpassing av tilbodet til den enkelte i tråd med mål i aktivitetsplan og i samarbeid med Nav.

Færre deltakarar i jobbverkstad for unge

220 unge under 30 år har delteke på jobbverkstad som ein del av aktivitetsplikta i 2020. Talet på førespurnader er 45 prosent lågare enn året før, medan talet på deltakarar er redusert med vel 30 prosent. Nedgangen har samanheng med at det i 2019 og byrjinga av 2020 var ein nedgang i talet på nye unge sosialhjelpprosjekter ved Nav-kontora. I periodane med nedstengingar har ikkje Nav-kontora stilt vilkår om å delta i tiltak for å få sosialhjelp.

Av dei vel 220 som har slutta, har 23 prosent fått jobb og 8 prosent gått vidare til skule. 25 prosent har halde fram i ulike arbeidsmarknadstiltak. 6 prosent har halde fram i andre tiltak ved arbeidstreningsenteret etter enda kursperiode.

Stabil utnytting/kapasitet i praksisplassordninga for personar med funksjonsnedsettingar

I underkant av 80 personar, noko som er tilsvarende som året før, har gjennom året delteke i ordninga med praksisplassar for personar med funksjonsnedsettingar (PFF-ordninga). Aktuelle kandidatar er identifiserte i samarbeid med dei vidaregåande skulane, helse- og velferdskontora og dagaktivitetssentera. 15 nye førespurnader har blitt behandla dette året, og 8 nye har starta på praksisplass. Det blir framleis jobba med kartlegging og oppfølging av resten av søknadene. I underkant av 25 prosent av PFF-plassane utløyser statleg refusjon, noko som bidreg til at verksemda kan finansiera oppfølginga av personar i praksisplassordninga.

Evaluering av kommunalt VTA-forsøk

Stavanger kommune får tilskot frå Arbeids- og velferdsdirektoratet tilsvarende ni stillingsheimlar i eit forsøk med kommunalt ansvar for VTA-ordninga. Forsøket er evaluert av Telemarksforskning på vegner av Arbeids- og sosialdepartementet, og rapporten blei publisert hausten 2020.

Stavanger kommune har valt ein todelt modell for forsøket med fire heimlar lagde til kafeen på Lervig sykehjem, og resten av plassane er lyste ut som eit oppdrag (Allservice, avdeling Kvaleberg). Det at Stavanger kommune har valt å bruka både tiltak i kommunal regi som bygger på etablerte strukturar, og å kjøpa plassar frå ei av attføringsbedriftene, har bidrige til at det er mogleg å bygga opp ei heilskapleg teneste rundt VTA-tiltaket. Tilsvarende resultat finn ikkje Telemarksforskning hos dei andre forsøkskommunane. Forsøket er forlengt med eit år, ut 2021, og vegen vidare vil i stor grad avhenga av avgjerder på nasjonalt nivå om ansvar for tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA).

Deltakarane i forsøket ved Lervig sykehjem blei permitterte frå mars til august i samband med at sjukeheimen og kafeen blei stengde for alle andre enn tilsette ved sjukeheimen og bebuarar. Frå august er det funne andre arbeidsoppgåver i sjukeheimen, mellom anna ved hovudkjøkkenet, vaktmeisterteneste og i kafeen for å tilby mat til dei tilsette.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for arbeidstreningsenteret viser eit mindreforbruk på kr 1,2 mill. av ei budsjetttramme på kr 15,8 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 92,2. Årsaka til mindreforbruket er i hovudsak høgare inntekter enn forventa og mindreforbruk på kr 0,5 mill. som er overført frå året før. I tillegg har verksemda hatt lågare driftsutgifter i perioden med stengde lokale, som utgifter til kurs, mat og transport, men auke i kjøp av smittevernutstyr.

7.16 Flyktingtenesta

Færre flyktninger blei busette enn planlagt

Formannskapet vedtok i januar 2020 at Stavanger kommune skulle busetta 110 flyktninger i 2020, inkludert 6 einslege mindreårige over 15 år. Behovet for busettingsplassar i Noreg i 2020 blei likevel redusert på grunn av koronasituasjonen og stans i innreise for overføringsflyktninger. I september 2020 nedjusterte Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) talet til 72 flyktninger.

Desse avgrensingane bidrog til at flyktingtenesta berre har busett 46 flyktninger. 15 kvoteflyktninger kom direkte til Stavanger frå flyktningleir i utlandet, og 31 kom frå ulike asylmottak i Noreg. I tillegg fekk cirka 30 personar familiegjenforeining med flyktning som allereie bur her.

Oppfølging

Oppfølginga omfattar praktisk bistand og koordinering av tiltak som gjeld helse, økonomi, bustad og deltaking i arbeids- og samfunnsliv.

Flyktingtenesta har i 2020 på det meste hatt over 880 personar under **oppfølging**. Ved utgangen av året var talet om lag 630.

Auka merksemد på tilknyting til arbeid

Kommunen har som mål at minst 55 prosent av deltakarane i introduksjonsprogrammet startar direkte i arbeid eller utdanning etter enda program. Delen personar som gjekk direkte til arbeid eller utdanning i 2020, var på 49 prosent (høvesvis 10 og 39 prosent). I tillegg gjekk 12 prosent vidare i grunnskule. Resultatet er på same nivå som året før.

Stavanger trainee

Metoden, som har fått namnet Stavanger Trainee, inneber 5 dagars arbeidspraksis per veke med ei mentorordning på arbeidsplassen.

I 2020 har jobbteamet samarbeidd tett med Nav Marked, som har informert introdeltakarar om rettar og moglegheiter og situasjonen i den lokale arbeidsmarknaden. Representantar frå fleire bransjar med behov for arbeidskraft har bidrige med å informera og rekruttera deltakarane i introduksjonsprogrammet. Mellom 60 og 80 deltakarar deltok i praksis i 2020. Prosjektet *Tidlig og langsiktig kobling til arbeidsliv* blei avslutta i 2020, og erfaringane frå tiltaket blei brukte til å innføra **Stavanger trainee** som metode i arbeidet med rask tilknyting til arbeidsliv. Pandemien førte til at alle blei tekne ut av arbeidspraksis i ein periode, men i løpet av hausten starta dei fleste opp igjen i praksisplassen.

Ei oversikt frå flyktningrettleiarane som jobbar i Nav, viser at 16 personar blei formidla til jobb som ei forlenging av arbeidspraksis i 2020. Resultata er ikkje inkluderte i målingane etter enda introduksjonsprogram, fordi deltakarane fekk jobb etter at dei blei avslutta i programmet.

Ytterlegare nedgang i talet på deltakarar i introduksjonsprogrammet gjennom 2020

Deltakartalet i introduksjonsprogrammet har halde fram med å gå nedover i 2020, frå ca. 400 til 260 ved årsslutt.

Stortinget vedtok i juni 2020 ei mellombels lov om tilpassingar i introduksjonslova om å forlenga og forsterka programmet, gi meir opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og dessutan sikra at fleire får god karriererettleiring. I løpet av våren 2020 fekk 110 flyktninger i Stavanger forlengt programmet med i gjennomsnitt 44 dagar. Ytterlegare 10 personar fekk 6 månaders forlenging av programmet på grunn av særskilde behov for vidare kvalifisering.

Differensierte utdanningsløp

Deltakarar med lite skulegang treng meir tid for å kvalifisera seg til arbeid og utdanning. 145 deltagarar har i 2020 søkt om utviding av introduksjonsprogrammet utover 2 år. 83 prosent av søkerne blei innvilga.

114 personar har hatt vidaregåande opplæring som programinnhald i 2020. Fleire deltagarar har kombinert 2-3 fag på vidaregåande med praksisfag og/eller norskopplæring og individuelt tilpassa tiltak på høvesvis Johannes læringssenter og flyktningtenesta. 129 personar har hatt grunnskule for vaksne som heiltidsprogram gjennom året.

Tilpassingar i tilbodet frå mars til mai

Verksemda hadde redusert aktivitet frå 12. mars, men med ei gradvis opning i mai. Omfanget av tilbodet i perioden var på cirka 70 prosent. Frå august har flyktningtenesta levert fullt tilbod til alle i introduksjonsprogrammet. Det blei utarbeidd ein strategiplan der behov for informasjon og rettleiing blei identifisert. Fleire familiær hadde tilbod på nærskule, barnehage og Johannes læringssenter. Heimebesøk blei gjennomført ved behov, og alle deltagarane fekk tekstmeldingar fleire gonger i veka. Informasjonsmateriell på ulike språk blei publisert i sosiale medium og via nettsida til kommunen.

Oppfølging av sårbare grupper

Samarbeidet med koordinerande eining i samband med busetting av personar med ulike funksjonsnedsettingar blei styrkt i 2020. I dei mest krevjande sakene (fire av totalt fem busettingssaker med kjend helseproblematikk) blei helse- og velferdskontora involverte både før og i løpet av busettingsprosessen.

I 2020 har flyktningtenesta jobba med å kartlegga den psykiske helsa til flyktningane. Alle nykomne flyktningar har frå hausten 2020 fått tilbod om kartleggingssamtale innan tre månader frå busettingsdatoen. Psykologen som er tilsett i verksemda, har gjennomført både individuell samtaleoppfølging og rettleiing i gruppe. Tett samarbeid med fastlegane har vore nødvendig i meir enn ein tredel av sakene.

Førebyggande arbeid med familiær og utsette grupper

Oppfølging av familiær med barn har vore ei prioritert oppgåve i 2020. Samtaletilbod til familiær som har ulike utfordringar, mellom anna i samband med familiegjenforeining, blei gitt til cirka 30 familiær. Livsmeistringskursa som blir haldne for alle, gir eit heilskapleg tilbod og inneheld tema som: migrasjonshelse, fysisk og psykisk helse, rettleiing, søvngruppe, foreldrerettleiing i barnehagen og dessutan gruppetilbod med foreldrerettleiing gjennom ICDP (International Child Development Program). ICDP-gruppene går over 6 månader, og det har i 2020 vore 6 grupper med til saman 56 arabisk- og tigrinjatalande foreldre.

Frivilligkoordinatoren ved flyktningtenesta har gitt informasjon til alle foreldre om fritidstilboda som finst i bydelen. Målsettinga var at alle barn skal få nye kontaktpunkt gjennom lagidrett, kulturelle aktivitetar, språktrening og anna. Koordinatoren har kopla flyktningar med frivilligentralar, bydelshus, frivillige organisasjonar, private bedrifter og offentlege verksemder som har hatt aktivitetar i 2020.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for flyktningtenesta viser eit mindreforbruk på kr 3,5 mill. av ei budsjettramme på kr 105,8 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 96,7. Budsjettet har gjennom året blitt styrkt med kr 4,3 mill. Mindreforbruket er fordelt på drift av verksemda og dessutan utbetaling av introduksjonsstønad.

Drifta av flyktningtenesta har eit mindreforbruk på kr 2,2 mill. I 1. tertial blei verksemda styrkt med kr 1,5 mill., for å dekka at lønnsbudsjettet for året var lågare enn bemanninga tilsa etter omorganiseringa frå 2019. Samtidig jobbar verksemda framleis med planlagd nedtrapping for å tilpassa bemanninga til at det er færre flyktningar som blir følgde opp, og har redusert talet på mellombelse stillingar. Gjennom året har verksemda motteke tilskot der kr 1,1 mill. har finansiert prosjekt som verksemda jobbar med, i tillegg til inntekter og refusjonar som bidreg til det positive

resultatet. Prosjektet *Tidlig og langsiktig kobling til arbeidslivet* blei avslutta med eit mindreforbruk på kr 0,7 mill. som hovudsakleg gjeld til lønn til deltarane.

Talet på deltarar i introprogrammet og tilhøyrande utbetalingar har gått nedover kvar månad gjennom året. Dette var forventa på bakgrunn av nedgangen i talet på personar som får oppfølging frå flyktningstenesta, og at mange som har fått full programtid på tre år, har blitt avslutta. Nedgangen i utbetaling av introduksjonsstønaden gjekk seinare enn føresett i budsjettet. Fleire deltarar fekk vedtaksfesta forlenging i introprogrammet som følge av koronapandemien, og verksemda fekk styrkt budsjettet med kr 2,8 mill. i 3. rapport per 31. oktober basert på berekna meirutgifter. Stavanger kommune fekk ekstra integreringstilskot for å dekka inn den auka aktivitetsplikta.

7.17 Krisesenteret

Heldt oppe det lovpålagde tilbodet

Kriesenteret er ein døgnopen akuttinstans og har halde oppe tilbodet gjennom koronapandemien. Smittevernomsyn har likevel påverka innhaldet i tilbodet. I perioden med dei strengaste tiltaka gjennomførte dei telefonsamtalar med dei som ikkje hadde eit akutt vernebehov. Gruppetilbod gjekk ut, og barnegruppe blei berre brukt ved behov for barnepass, og då fortrinnsvis utandørs. Bebuarar blei òg i større grad oppmoda til å vera meir på huset, og til å ikkje gjennomføra andre avtalar enn dei mest nødvendige. Butilbodet og oppfølging frå primærkontakten til dei enkelte har likevel gått som vanleg i heile perioden. Krisesenteret har trass i tilpassingar i tilbodet halde oppe det lovpålagde tilbodet, og smittevernomsyn har ikkje vore til hinder for å kunna hjelpe aktuelle brukarar.

Færre førespurnader under nedstenginga

Kriesenteret i Stavanger opplevde, som fleirtalet av norske kriesenter, ein nedgang i talet på førespurnader etter nedstenginga 12. mars. Dette gjaldt særleg brukargruppa som nytta seg av dagtilboden, men det blei òg ein markant nedgang i talet på nye bebuarar. Nedgangen var på 39 prosent av nye vaksne bebuarar i nedstengingsperioden frå 12. mars til 20. april, samanlikna med same periode året før. Som fleire andre kriesenter opplevde òg kriesenteret i Stavanger ein oppsving i førespurnader etter nedstenginga og i periodar med lågt smitteflykk.

I 2020 var det ein nedgang i talet på kvinner som nytta seg av butilboden, talet på mannlige bebuarar var likt som året før, medan fleire barn budde på senteret saman med foreldra sine. Talet på personar som nytta seg av samtaletilbod utan å bu på kriesenteret, var på same nivå som i 2019.

Redusert aktivitet utanfor kriesenteret

Satsingsområda for 2020 gjaldt i stor grad utoverretta verksemd, som kurs i digital vald og kjærastvald, konferanse og jubileumsmarkering, og dessutan gjennomføring av foreldrerettleiing i grupper (Circle of Security). Dette har ikkje vore gjennomførbart i 2020 grunna koronarestriksjonar og vil bli teke opp igjen når smittevernomsyn tillèt det.

Markeringa av jubileet til kriesenteret måtte gå ut i 2020. Den planlagde jubileumskonferansen vil bli halden på eit seinare tidspunkt. Lokale og program for konferansen er sett, og nytt tidspunkt for gjennomføring er oktober 2021.

Økonomi

Rekneskapsresultatet for kriesenteret viser eit meirforbruk på kr 0,12 mill. av ei budjettramme på kr 12,9 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 100,9. Årsaka til meirforbruket er overført meirforbruk frå 2019. I 2020 har verksemda hatt lågare utgifter enn forventa som ein følge av utsette aktivitetar, men noko auka utgifter til bemanning som følge av koronasituasjonen for å sikre smittevern.

7.18 Kommunale legetenester

Smittevernkapasiteten utvida betydeleg

Førebygging av sjukdom og smitte er hovudoppdraget til smittevernkontoret og internasjonalt vaksinasjonskontor. I 2020 blei smittesporing primæroppgåva til desse to einingane. Smittesporing har vore ein sentral del av TISK-strategien til regjeringa (testing, isolering, sporing, karantene) for å kontrollera og redusera koronasmitte i samfunnet. Med utspring frå smittevernkontoret blei det i løpet av kort tid oppretta ei eiga avdeling med hovudsvar for smittesporing. Til saman har om lag 35 personar hatt opplæring og jobba med smittesporing ved denne avdelinga. Rådgivarar og legar på smittevernkontoret har hatt ei avgjerande rolle i rettleiing og rådgiving gjennom heile pandemien og inn i planlegginga av koronavaksinasjonen i 2021.

I 2020 har vaksinasjonskontoret hatt ein nedgang i førespurnader knytte til reisevaksinar. Drifta blei teken ned til eit minimum, og dei tilsette blei omdisponerte til å jobba med oppgåver knytte til smittevern. Det blei prioritert å fullføre vaksinasjon av elevar i vidaregåande skule mot smittsam hjernehinnebetennelse, slik at kommunen frå skuleåret 2020/2021 berre treng å tilby vaksinen til eitt nytt årskull med elevar kvart skuleår.

Eige luftvegslegekontor oppretta som smittereduserande tiltak

Luftvegslegekontoret blei oppretta i mars 2020 då koronapandemien for alvor fekk fotfeste. Hensikta var å få undersøkt pasientar med luftvegssymptom ein annan stad enn hos fastlegane. Fastlegane kunne på denne måten ta imot alle pasientar utan luftvegssymptom på ein trygg måte ved legekontora sine, utan å utsetta dei for unødig smittefare.

Luftvegslegekontoret har vore bemanna av fastlegar som har delteke i ei frivillig vaktordning på vekedagar frå klokka 16.00 til 20.00. Luftvegslegekontoret var først lokalisert på Storhaug, men blei flytta til Forum-området i mai. Med flyttinga blei fleire koronatenester samla på same stad, noko som gir føreseieleghet for innbyggjarane.

Færre oppdrag for Ryfylke legevakt som følge av pandemien

Ryfylke legevakt

Ryfylke legevakt omfattar Hjelmeland og Kvitsøy i tillegg til Rennesøy og Finnøy. Stavanger er vertskommune for Ryfylke legevaktdistrikt.

Ryfylke legevakt har hatt ein nedgang i talet på førespurnader gjennom 2020. Legevaktoppdraga med ambulansebåten gjekk ned frå rundt 400 i 2018 og 2019 til 310 i 2020¹. I tillegg kjem legevaktoppdrag som blir handterte med legevaktbil eller ved oppmøte på legekontor. Gjennom pandemien har ein erfart at befolkninga har høgare terskel enn normalt for å søka legehjelp, og videokonsultasjonar har i større grad blitt nytta. Samtidig har dette òg samanheng med at pasientar med luftvegssymptom har blitt slusa vidare til luftvegslegevaka sentralt i Stavanger. Vaktlege i Ryfylke legevakt har, iført forsvarleg smittevernustyr, behandla og koronatesta pasientar i Ryfylke dersom reise til Stavanger ikkje har vore formålstenleg.

Fase 2 for Ryfylke legevakt utsett

Samarbeid med mannskap og ambulansepersoneell på Rygerdoktoren har halde fram som før komunesamanslåinga, og i 2020 blei det gjennomført felles akuttøvingar med vaktlegar og ambulansebåtpersonell.

Ved komunesamanslåinga blei det vedteke at Stavanger kommune i ein overgangsperiode på 1-2 år skulle ha to legevaktdistrikt som blei drifta separat – Stavanger legevakt og Ryfylke legevakt. På bakgrunn av erfaringar frå denne perioden, og med meir kunnskap om bevegelsesmønsteret til innbyggjarar i nedslagsfeltet, ville kommunedirektøren gjera ei ny vurdering. Koronapandemien har ført til at dette arbeidet har blitt utsett.

Kommunale legekontor vidareførte

Finnøy og Rennesøy legekontor har etter komunesamanslåinga vore vidareførte i same driftsform. Nødvendige smitteverntiltak har endra arbeidsforma noko, mellom anna er legebesøk erstatta av videokonsultasjonar, og smittevernustyr blir brukt i dagleg arbeid ved fysiske konsultasjonar.

Organisatoriske endringar i 2020

Kommunale legetenester blei oppretta samtidig med komunesamanslåinga med Rennesøy og Finnøy, ved årsskiftet 2019/2020. I 2020 har seksjonen fått eit breitt fagområde og ulike funksjonar: kommunale legekontor, Ryfylke legevakt, sjukeheimslegar, smittevernkontor og internasjonalt vaksinasjonskontor. Den administrative tilknytinga til sjukeheimslegane blei overført frå sjukeheimane til seksjonen frå mai 2020, og smittevernkontoret og internasjonalt vaksinasjonskontor blei overflytta frå Stavanger legevakt frå same tidspunkt. I 2020 har ei arbeidsgruppe jobba vidare med korleis organisering og leiing skal sjå ut i seksjonen. Resultata frå prosessen vil bli følgde opp i 2021.

Økonomi

Kommunale legetenester har eit meirforbruk på kr 3,7 mill. av ei ramme på kr 127,3 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 102,9. Av dette kjem kr 11,5 mill. av koronarelaterte kostnader, i hovudsak knytte opp mot smittesporing og koronatelefon. Det har gjennom året blitt gjort budsjettjusteringar for kr 13,7 mill., der kr 1,7 mill. var koronarelaterte. Resterande var tilknytta auke i basistilskotet til privatpraktiserande fastleggar, og dessutan lågare inntekter på vaksinasjonskontoret.

Det er store variasjonar internt i verksemda, der særleg verksemndene frå dei nye kommunedelane har eit mindreforbruk. Det er òg mogleg at koronapandemien har resultert i eit mindreforbruk på ordinær drift, sidan fleire legetenester har operert med lågare aktivitet grunna smittevern.

7.19 Stavanger legevakt

Todelt drift av legevakta sidan april

Drifta ved Stavanger legevakt har sidan april 2020 vore todelt, etter at det blei etablert ei eiga luftvegslegevakt på Forum-området.

Frå slutten av januar til april 2020 var alt av legevakttilbod lokalisert på Våland. Innbyggjarar utan luftvegssymptom som hadde behov for akuttmedisinsk hjelp, blei behandla i dei ordinære lokala til legevakta. Innbyggjarar med luftvegssymptom blei behandla i eige bygg ved sida av. I midten av april var Stavanger Forum klargjort til å vera legevakt for pasientar med luftvegssymptom. Frå det tidspunktet blei Stavanger legevakt drifta på to lokasjoner.

Ved utgangen av 2020 er det framleis behov for å styra pasientar med luftvegssymptom til luftvegslegevaka, for å hindra spreiling av mogleg koronavirus til helsepersonell og andre pasientgrupper som kjem til den vanlege legevakta. Dei to legevaktene blir derfor drifta parallelt inn i 2021.

Organiseringa med to legevakter har ført til at Stavanger legevakt har lagt om rutinane sine. I motsetning til tidlegare har Stavanger legevakt no låste dører. Det betyr at alle som vender seg til legevakta, må ringa først. Det er for å sikra nødvendig utsjekk for luftvegssymptom, og at dei som får avtala, møter på rett stad. Talet på telefonar inn til legevakta har auka frå 94 000 i 2019 til 125 200 i 2020.

Koronatelefon etablert

Pågangen på telefon var stor då dei første smittetilfella blei registrerte i Stavanger og landet stengde ned. Telefonkapasiteten til legevakta måtte aukast, både med talet på linjer og med bemanning. Informasjonsbehovet var stort, og legevakta fekk førespurnader om råd og vurdering av testing, nasjonale reglar og retningslinjer, i tillegg

til dei akutte førespurnadene. Kommunen vedtok å oppretta ein eigen koronatelefon. Denne blei etter kvart flytta ut av legevaka, og kommunen omdisponerte ressursar frå andre einingar til å drifta koronatelefonen.

To teststasjonar bygde opp i Forum

Den første teststasjonen til kommunen blei sett opp på parkeringsplassen utanfor Stavanger legevakt. I april flytta teststasjonen til Stavanger Forum-området. Samtidig flytta koronasenteret (informasjonstelefon og timebestilling) til Stavanger Forum fordi det blei vurdert som formålstenleg å samla desse tenestene på éin stad. Teststasjon 2 blei etablert i august 2020. Med etableringa av teststasjon 2 auka kommunen sin tilgjengelege testkapasitet til 5 prosent av innbyggjarane, i tråd med nasjonale føringer. Planlegging for ein tredje teststasjon heldt på seinhausten 2020.

I 2020 er 70 000 personar testa for covid-19 i Stavanger. Kommunen har brukte timebestilling for å styra testinga. Frå mars kontakta innbyggjarane kommunen på telefon for å bestilla time, og frå september kunne innbyggjarane i tillegg bestilla tid til test via ei online-booking-løysing, noko som letta trykket på koronatelefonen.

Frå omdisponering av tilsette til rekruttering av personell

Frå september blei ansvaret for drift av teststasjonane og koronatelefonen organisert under Stavanger legevakt. Omdisponert personell frå ulike kommunale verksemder blei fasa ut samtidig som det blei tilsett nye medarbeidarar til drift og administrasjon av teststasjonane og koronasenteret.

Omstilling ved legevaka

Stavanger kommune fekk seinhausten 2019 ei ekstern evaluering etter ein stor omstillingsprosess og betydeleg kostnadsvekst ved Stavanger legevakt dei siste åra. På bakgrunn av rapporten sette kommunedirektøren i januar 2020 i verk eit prosjekt for å følga opp dei identifiserte og prioriterte punkta. Prosjektet har i 2020 fokusert på satsingsområda og tilrådingane frå rapporten: betre flyt i pasientforløpet, betre økonomistyring og prosessforbetringar i administrasjonen.

I 2020 blei smittevern- og vaksinasjonskontoret flytta organisatorisk frå Stavanger legevakt til seksjon for kommunale legetenester.

Pasientflyten har blitt kartlagd. Tiltak etter LEAN-metodikken og dessutan robotisering av manuelle utbetalingar og oppgjer blir vurdert, i tillegg til kompetanseheving innanfor budsjett og økonomistyring.

Grunna den sentrale rolla til Stavanger legevakt i handteringen av koronapandemien har prosjektet i periodar vore sett på vent, og framdrifta har måttu bli tilpassa arbeidet til legevaka med pandemien. Prosjektet er forlengt ut 2021. Framdrift og tiltak vil også i 2021 bli tilpassa utviklinga i pandemien.

Moglegheitsstudie for ny legevakt

Lokala til legevaka tilfredsstiller ikkje krava til drift og beredskap sett opp mot befolningsgrunnlaget legevaka betener. Legevaka fekk i november 2019 eit tilbygg i to etasjar som har avhjelpt situasjonen med for liten plass. Samtidig har det blitt arbeidd med ein moglegheitsstudie. Målet med denne moglegheitsstudien er å få fram eit avgjerdsgrunnlag for kva alternativ som skal utviklast vidare i ei konseptutgreiing. I første halvår blei arbeidet med moglegheitsstudien nedprioritert, men det blei teke opp att i september. Prosjektgruppa har sidan september jobba med utgreiing av tomtealternativ, arealbehov og kva andre funksjonar det er aktuelt å samlokalisere med legevaka, eksempelvis kommunal avdeling for akutthjelp.

Økonomi

Stavanger legevakt viser eit rekneskapsresultat med eit meirforbruk på kr 5,5 mill. av ei ramme på 70,7 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 107,8. Av dette utgjer koronakostnader kr 3,3 mill. av meirforbruket. Meirforbruket

eksklusiv korona kjem i hovudsak av vekst i utgiftene knytte til sjukepleiarar, og dessutan overført meirforbruk frå 2019.

For legevakta har året i stor grad vore prega av koronapandemien og oppretting av ei ekstra legevakt på Forum knytt til luftvegslegevakta. Dette har vore krevjande, og har ført til ytterlegare kostnader grunna administrasjon og tilrettelegging for drift på to lokasjonar.

I tillegg til auka kostnader har det òg vore lågare vekst i inntekter enn tidlegare år, eksklusiv refusjonar knytte til koronapandemien. Det gjeld både pasientbetaling, kursinntekter og refusjonskrav. Det var planlagt fleire kurs i 2020 som legevakta dei siste åra har jobba med å få sett i system. Desse kursa blei ikkje gjennomførte grunna koronapandemien, og dermed er det lågare inntekter knytte til kursavdelinga.

Gjennom prosjekt Stavanger legevakt 2020 blir det prioritert å jobba vidare med å kartlegga årsaka til auka kostnader og lågare vekst i inntektene.

8 By- og samfunnsplanlegging

I 2020 har kommunestyret vedteke viktige strategiske dokument som communal planstrategi og samfunnsdelen i kommuneplanen. Det er vedteke eit nytt plansystem, og det er teke stilling til planbehovet til kommunen for valperioden. Vidare er det vedteke ei rekke arealplanar for bustad-, samferdsels- og næringsutvikling. Gode leveransar er òg gitt i områdesatsing på Storhaug og områdeløft i Hillevåg. Dei fleste fristane for saksbehandlingstid er overhaldne.

8.1 Innleiing

Ikkje alt blei som planlagt i 2020, sidan pandemien har påverka situasjonen også for by- og samfunnsplanlegging. Ikkje minst har prioriteringar og ressursbruk i avdeling for beredskap og samfunnsutvikling ført til at nokre oppgåver er tilsidesette for å bidra til beredskapsorganisasjonen sitt arbeid med pandemihandteringen.

Aktiviteten har vore høg med stor saks mengd i alle avdelingar i 2020, og oppgåveløysinga er tilpassa situasjonen. Digitale metodar og verktøy har fått spesielt gode utviklingsvilkår, og verdifulle erfaringar er hausta.

I 2020 har kommunestyret vedteke viktige strategiske dokument som communal planstrategi og samfunnsdelen i kommuneplanen. Det er vedteke eit nytt plansystem, og det er teke stilling til planbehovet til kommunen for valperioden. Vidare er det vedteke ei rekke arealplanar for bustad-, samferdsels- og næringsutvikling. Gode leveransar er òg gitt i områdesatsing på Storhaug og områdeløft i Hillevåg. Dei fleste fristane for saksbehandlingstid er overhaldne.

8.2 Byutvikling

2020 blei eit år med høg aktivitet innanfor planlegging og planbehandling, trass pandemien. Det har vore nødvendig med tilpassa prosessar.

Stavanger kommunestyre har vedteke 16 detaljreguleringsplanar som legg rammer for utvikling og utbygging av offentlege funksjonar, bustad- og næringsprosjekt. Det er vidare oppretta 132 saker fordele på 3 områdereguleringar, 37 detaljreguleringsplanar og 92 planendringar. Frå nedstenginga i mars og fram til sommaren blei det ikkje gjennomført ordinære fysiske informasjonsmøte, men lagt ut oppdatert informasjon på nettsidene og med kontaktinformasjon til saksbehandlarar. Det har vore nokre informasjonsmøte med påmelding i august/september. Saksbehandlingstida på nokre saker har auka som følge av situasjonen.

Grøn spydspiss

Overordna planar og regionale samarbeid er sentrale verkemiddel for å kunna nå ambisjonen til kommunen om å vera ein grøn spydspiss. Arealdelen i kommuneplanen for den nye kommunen er påbyrja, og planprogrammet blei vedteke i 2020. Arbeidet inkluderer delprosjekta *bustad og byutvikling, transport og mobilitet* og *grøn plan*. Det har vore nødvendig å legga om det planlagde medverknadsopplegget som følge av koronapandemien. Digitale møte har vore gjennomførte, og nye digitale verktøy er testa ut.

Det viser seg meir krevjande å jobba med desse oppgåvene frå heimekontor og svært avgrensa moglegheiter for fysiske møte. Nokre få fysiske møte blei gjennomførte i tråd med smittevernreglane i haust, mellom anna på Judaberg og i Vikevåg, i tilknyting til arbeidet med arealdelen i kommuneplanen og grøn plan.

Fleire større prosjekt som skal finansierast via Bymiljøpakken, har fått vedteke reguleringsplan i 2020, inkludert kollektivtraseen frå Jåttå til Ullandhaug, bussvegen frå Gauselvågen til Stasjonsveien og gang- og sykkelvegen langs Dusavikveien. I tillegg har også fleire mindre prosjekt og planar hatt god framdrift.

Regionmotoren

Samarbeidet om den reviderte Byvekstavtalen i 2020 har resultert i ei semje med staten om prioritering av prosjekt og nødvendige kostnadskutt. Det er òg vedteke eit nytt handlingsprogram for kommande år, basert på den reviderte avtalen.

Stavanger kommune har gitt høyringsfråsegn til Regionalplan Jæren fase II, som omhandla *bumiljø og kvalitet, grøntstruktur, LNF (landbruk, natur og friluft) og større handelsareal*. Regionalplanen blei i 2020 vedteken av fylkestinget, og dannar eit viktig grunnlag for planlegging i heile Stavanger-regionen.

Fleire av kommunen sine eigne områdereguleringsplanar nærmar seg avslutning, medan andre er i oppstartsfase. Planen for Mariero nærmar seg sluttfasen, planen for Forus aust har vore på høyring og blir klargjord for sluttbehandling, og planprogrammet for Hillevåg er klart for vedtak. Førebuande arbeid i Paradis er starta opp. Framdrift for områderegulering for Dusavik avheng framleis av avklaringar om løysing for E39 Smiene–Harestad, men arbeidet med detaljreguleringsplan for del av Dusavik II har blitt klargjort for høyring. Det går framleis føre seg arbeid med interkommunal kommunedelplan for Forus.

«Gode hverdagsliv»

Bustadplanar med kvalitetar i bygg og bumiljø er vedtekne. Plan 2663 for Forusbeen 35 legg til rette for 250 leilegheiter og inneber transformasjon av eksisterande bygg. Randabergveien 24 er òg ombygging av eksisterande eigedom og gir 38 sentrumsnære leilegheiter. Vidare er det vedteke planar som bidreg til god mobilitet for innbyggjarane.

Tema for årets byggeskikkpris i 2020 var «gode hverdagsliv», og prisen gjekk til Finansparken Bjergsted.

8.3 Kart og digitale tenester

Retting og kvalitetsheving i matrikkelen

Det er i 2020 jobba med å få på plass ein felles kvalitet i matrikkelen for heile den nye kommunen. Tidlegare Stavanger kommune har dei siste 20 åra brukt mykje ressursar for å gjera matrikkelen til basisregisteret som ligg til grunn for fakturering av kommunale avgifter. I tidlegare Rennesøy og Finnøy har registeret ikkje vore i same bruk, og det har derfor vore nødvendig å få på plass digitale grenser og arealopplysningar for alle bygningar i desse kommunedelane. Arbeidet starta i 2019 og har halde på med full tyngd i heile 2020. Mykje har komme på plass gjennom året, men framleis står det att ein del arbeid.

Takseringsprosjektet

Alle gjenståande eigedommar i kommunen har vore synfarne (fysisk) i 2020, og skattetakstnemnda er godt i gang med å setta mellombelse takstar på skatteobjekta. Det har vore brukt eigne tilsette og sommarvikarar til synfaring av bustad- og fritidseigedommar, medan næringstaksering blei sett bort til eit eksternt firma.

Kartløysing

Avdelinga har laga tilpassa kartløysingar til fleire brukargrupper, både internt og eksternt. I tillegg har dei fleste tilsette ved tenesteområdet gått over til å bruka web-baserte løysingar i staden for desktop-versjonen. Dei nye kartløysingane er mykje raskare å opna og har eit godt brukargrensensnitt. Det er òg laga ein eigen versjon spesielt tilpassa utval for by- og samfunnsutvikling, slik at det skal bli enklast mogleg for dei folkevalde å setta seg inn i plan- og byggesaker som er til behandling.

Beredskapsarbeid og covid-19

To av dei tilsette ved avdelinga har vore dedikerte til beredskapsarbeid i samband med pandemien. Dette er tilsette som elles jobbar spesielt med utvikling og 3D, og følgeleg har det vore ei treigare framdrift på arbeidet med 3D-bymodell enn planlagt.

8.4 Byggesak og byantikvar

Prioriterte oppgåver i planperioden

Frå årsskiftet 2020 har det handla mykje om å organisera saksbehandling, tilsynsoppgåver og kulturminnevern i den nye kommunen. Avdelinga har prioritert å effektivisera, forenkla og vidareutvikla digitale arbeidsplattformer og tenester for å redusera ressursbruk. Korona-restriksjonar har ført til at intern samordning og møte med kundar i all hovudsak er gjennomført digitalt.

Saksbehandling

Lovpålagde fristar for saksbehandlingstid i ordinære byggesaker er i all hovudsak overhaldne i 2020. Talet på byggesøknader har auka med ca. 20 prosent, noko som har ført til at me har prioritert ordinær byggesaksbehandling. Konsekvensen er overskriden saksbehandlingsfrist i fleire klagesaker, men ved utgangen av 2020 er dei fleste klagesakene behandla.

Tilsyn

Prioriterte tilsynsoppgåver i 2020 har vore innanfor universell utforming, tilkomst og tilgjenge, brukbarheit i samsvar med byggtekniske forskrifter (TEK 10 §§ 8 og 12), tilsyn med kvalifikasjonar til føretak, tilsyn med produktdokumentasjon av byggevarer, ulovlege byggearbeid, tilsyn med byggeplass i byggeperioden og ved mellombels bruksløyve/ferdigattest. På grunn av korona-restriksjonane er fleire tilsyn gjennomførte som dokumenttilsyn.

Sjølvkost

Seksjon byggesak er 100 prosent gebyrfinansiert etter sjølvkostprinsippet. For 2020 dekker inntektene alle utgifter.

Trehusbyen og kulturminnevern

God forvaltning av trehusbyen, saksbehandling, rettleiing og rådgiving i plan- og byggesaker er kjerneoppgåver som også i år har hatt høg prioritet for byantikvaren. Kommunesamanslåinga har ført til at det kjem inn fleire saker som gjeld gamle gardshus eller nybygging i gamle tun og i kulturlandskapet på dei mange øyane.

Det blei løyvd éin million kroner til formidlingsarbeid i 2021. Utgangspunktet har vore eit ønske om at huseigarar i trehusbyen skal vera betre informerte om gjeldande reglement og praksis. På grunn av koronarestriksjonar og kapasitetsavgrensingar hos byantikvaren har ikkje alle ambisjonane kunna bli realiserte i 2020, og berre rundt ein tredel av midlane har blitt brukte. Det er planlagt ein koordinert formidlingskampanje rundt påsketider 2021. Ei eiga orienteringssak om dette vil bli lagd fram.

Byantikvaren blei i 2020 styrkt med éi stilling. Den nytilsette deltek i dei løpende oppgåvene til seksjonen, men har hatt hovudvekt på å førebu arbeidet med ny kulturminneplan. Det er planlagt formell prosjektoppstart med denne temaplanen våren 2021.

Byantikvaren har vore noko involvert i førebuingane til by- og domkyrkjejubilea i 2025, og i planlegging av restaureringsarbeida for Domkirken. Spørsmålet om det skulle utførast arkeologiske utgravingar under kyrkjeskipet som ein del av prosjektet, blei sett på dagsordenen av byantikvaren og fekk brei dekning både lokalt og nasjonalt, med det resultatet at vedtaket til Riksantikvaren blei omgjort.

8.5 Beredskap og samfunnsutvikling

Avdeling for beredskap og samfunnsutvikling har ansvar for det strategiske arbeidet til kommunen innanfor samfunnstryggleik, områdeløft, folkehelse og klimatilpassing. Avdelinga har også eit særskilt ansvar ved beredskapssituasjonar.

Samfunnstryggleik

2020 blei eit veldig annleis år for avdelinga, sidan koronapandemien har definert mykje av aktivitetsbiletet for beredskap og bandlagt betydelege ressursar sidan staben blei sett.

Handterte hendingar 2020

Beredskapsstaben blei sett ved fleire hendingar i 2020:

- januar blei det sett stab i samband med storbrannen på Sola flyplass.
- januar blei det sett beredskapsstab i samband med koronapandemien, denne situasjonen held fram inn i 2021.
- -11. februar blei det sett beredskapsstab i samband med høg vasstand. Tiltak blei sette i verk og situasjonen handtert.
- Omfattande cyberangrep i Noreg hausten 2020 er følgde opp, men det har ikkje vore behov for å setta beredskapsstab.

Det blir gjennomført rutinemessig evaluering etter større hendingar, og identifiserte læringspunkt skal følgast opp av tenesteområda.

Øvingar

Leiarteamet til kommunedirektøren har fått opplæring i proaktiv metode og beredskapsplan for å styrka evna til å leia i beredskapssituasjonar. Av omsyn til ressurssituasjonen til dei andre tenesteområda har det vore færre øvingar enn vanleg, men pandemien har gitt mykje praktisk erfaring med beredskapsarbeid.

Prosjekt

Heilskapleg risiko- og sårbaranalyse (<https://www.stavanger.kommune.no/hros2020>) blei lagd fram for kommunestyret i januar 2020.

Ny beredskapsplan blei ferdigstilt i samband med komunesamanslåinga og dekker dei ulike identifiserte hendingane som utløyser ein beredskapssituasjon.

Pandemisituasjonen og kapasitetsutfordringar ved avdelinga har påverka framdrifta og gjennomføringa av fleire planlagde prosjekt gjennom året.

Informasjonssenter for befolkninga: Her handlar det om å sjå på løysingar som sikrar kommunikasjon og kontaktpunkt med befolkninga i tilfelle kriser med utfall av EKOM (elektronisk kommunikasjon). Prosjektet er ikkje fullført.

Prosjekt 17. mai: Arrangementet blei avlyst.

Eigenberedskapsveka 2020: Avdelinga hadde planlagt ein kampanje for å styrka eigenberedskapen og gjera innbyggjarane mindre avhengige av hjelp i ein inndeiane fase av ei krise eller katastrofe. Kampanjen måtte gå ut på grunn av koronasituasjonen.

Folkehelse

I 2020 har hovudprioriteringa vore å sikra folkehelseperspektivet i planarbeidet til kommunen, jf. folkehelselova §§ 4 til 7. Folkehelserådgivarane har hatt ei sentral rolle i planlegginga og etableringa av eit nytt administrativt *planforum*, som skal sikra tverrfagleg samarbeid og koordinering av areal- og samfunnsplanar. I tillegg skal forumet vera eit sentralt verkemiddel for å sikre interessene til barn og unge i planlegginga.

Pandemien vil sannsynlegvis føra til auka sosiale forskjellar i helse, og dette er noko me har hatt særleg merksemd på dette året.

Arbeidet med ny strategi for folkehelsearbeidet er starta opp.

Det er gjort eit forarbeid til ny strategi for nærmiljøutvikling og områdeløft.

Områdesatsinga på Storhaug

Områdesatsinga på Storhaug var i 2020 i sitt tredje driftsår, og det er igangsett ei rekke organisatoriske, fysiske, miljømessige og sosiale tiltak. I 2020 har prosjektet lytta til stemmene til ungdommen og lagt til rette for medverknad. 13 ungdommar med fleirkulturell bakgrunn har fått opplæring i intervjueteknikk og kvalitativ metode, og rundt 60 intervju er loggførte og analyserte. Resultata av innsiktsarbeidet skal løfta fram stemmene til unge på Storhaug, og motivera dei til å delta i diskusjonar om spørsmål som gjeld dei. Ungdommane har òg testa ut dei digitale verktøya Decidim og Your priorities. Folkebudsjettering gjennom Decidim er testa ut i ungdomsklubbane på Storhaug og i Hillevåg.

I 2020 er òg bydelsfellesskapet i Kvitsøygata 3vidareutvikla, som skal bli eit miljø for tenesteutvikling, tenesteyting og innovasjon saman med relevante aktørar. Lokalet skal òg vera ein møteplass som legg til rette for aktivitet og deltaking. Koronasituasjonen har gitt nyttige refleksjonar rundt kor viktig det er å skapa gode fysiske knutepunkt i bydelen.

Områdeløft Hillevåg

Områdeløft Hillevåg 2018–2020 er i gang i samsvar med plan og vedtak. Statusrapport for arbeidet blei lagt fram i kommunalutvalet i sak 109/20. I tillegg blei vidareføring av områdeløft Hillevåg behandla i sak 110/20. Kommunestyret har vedteke vidare satsing på områdeløft i Hillevåg for 2021–2023.

Klimatilpassing

Klimatilpassing blir omtalt under kapittel 2.5 Grøn spydspiss.

Mangfold og inkludering

Tilskotsordningar og prosjekt legg til rette for frivillige og ideelle organisasjoner som jobbar strategisk for mangfold og inkludering. I 2020 blei det mellom anna tildelt folkehelsemidlar til KIA, Islamsk opplæringssenter, Home-Start, Flam Noreg, Open Hands for you og Hekta.

I samarbeid med kommunikasjonsavdelinga blei det laga ei koronarettleiing som Islamsk opplæringssenter og Flam Noreg nytta i informasjonsarbeidet sitt.

Prosjektgruppa for områderegulering i Hillevåg har hatt møte med ulike innvandrargrupper i Hillevåg i samband med høyringsrundar.

Kriminalitetsførebygging

Nordic Safe Cities

Stavanger er medlem av det nordiske samarbeidet Nordic Safe Cities, som jobbar mot radikalisering og valdeleg ekstremisme. I 2020 har Stavanger delteke i eit prosjekt om trygge byrom. Stavanger er òg med i Trygg By Norge, initiert av Gjensidigestiftelsen og Nordic Safe Cities.

Samver

Stavanger kommune leier den regionale gruppa Samver, som arbeider for å kjempa mot radikalisering og valdeleg ekstremisme. Gruppa består av kommunar, fylkeskommunar, kriminalomsorg, politi, PST og RVTS vest. Samver har eit rådgivingsteam som rettar seg mot pårørande til anteke radikaliserte, og arrangerer ein årleg konferanse. I 2020 har det vore fem møte med heile gruppa, i tillegg til møte om ei ny mentorutdanning.

I tillegg har Stavanger hatt fire saker som har blitt handterte av kommune/politi/PST – med møte og oppfølging.

Politiråd

Politiråd og politikontaktar er blant prioriteringane i nærpoltireforma. Politiråd er eit formalisert samarbeid mellom politiet og kommunen om kriminalitetsførebygging og tryggleik i lokalsamfunnet.

Det er utarbeidd ein politirådsavtale, og det er gjennomført 12 møte i 2020.

Politirådet har blitt samde om følgande satsingsområde:

1. Førebygging av vald og seksuelle overgrep
2. Førebygging av kriminalitet blant barn og unge
3. Sikring av det offentlege rommet
4. Samarbeid knytt til oppfølging av innbyggjarar med rus- og psykiatri-utfordringar
5. Økonomisk kriminalitet, inkludert arbeidslivskriminalitet

Digitale truslar

Auka kunnskap og medvit knytt til straum og EKOM

Dette var eit planlagt satsingsområde for 2020 som har blitt utsett som følge av pandemihandteringa. Det er igangsett eit arbeid for å etablera ein strategi for cybertryggleik. Dette blei ikkje fullført i 2020, men vil takast opp i 2021, samtidig som straum og EKOM vil vera ein viktig del av strategien for samfunnstryggleik som blir utarbeidd i 2021.

8.6 Økonomi

Rekneskapen for for by- og samfunnsplanlegging viser eit mindreforbruk på kr 2,7 mill. av ei budsjetttramme på kr 75,3 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 96,4.

Stab har eit mindreforbruk på kr 3,9 mill. Det positive avviket kjem av ei forskyving av konsulentutgifter til 2021 i samband med retakseringa av alle bustad-, fritids-, og næringseigedommar i kommunen. Budsjettet til konsulentutgifter ligg på stab, og må sjåast i samanheng med meirutgiftene på byutvikling.

Mindreforbruket hos byggesak og byantikvar kjem av meirinntekter på byggesak og mindreforbruk på byantikvar. Formidlingsmillionen, eit informasjonstiltak for huseigarar i trehusbyen, har eit underforbruk på grunn av både korona og kapasitet hos byantikvaren, og at midlar til ei stilling blei ståande ubrukta fram til ny medarbeidar starta opp i august 2020.

Byggesak blir drive etter sjølvkostprinsippet. Rekneskapsresultatet ved utgangen av 2020 viser eit mindreforbruk, og det er avsett kr 2,5 mill. til bunde driftsfond.

Beredskap og samfunnsutvikling har eit meirforbruk på kr 0,2 mill. Avviket ligg i hovudsak på beredskapstenesta. Koronapandemien har kravd store ressursar, og dette har ført til utsette oppgåver i 2020.

Kart og digitale tenester går i tilnærma balanse.

9 Bymiljø og utbygging

Stavanger kommune utarbeidde det første klimabudsjettet sitt i 2020. Kommunesamanslåinga har gjort at Stavanger har vorte ein landbrukskommune og det vart utarbeidd ein eigen temaplan for klima og miljø i landbruket. Mengda hushaldsavfall per innbyggjar auka med 7,4 prosent på grunn av pandemien. Nye Tou byggjetrinn 3 vart ferdigstilte, saman med to barnehagar og eitt bufelleskap. I 2020 vart 1 prosent av vass- og avløpsleidningane skifta ut, i tråd med målsetjinga.

9.1 Innleiing

Koronapandemien har sidan mars 2020 prega drifta i BMU (bymiljø og utbygging). Det er både fordi mange av avdelingane har bidrege i mange relaterte prosjekt, men også fordi BMU leverer samfunnskritiske tenester til befolkninga. Det blei tidleg klart at gode kontinuitetsplanar internt i BMU ville bli viktig. Det blei planlagt for eit stort sjukefråvær, ei eventuell flytting av ressursar, i tillegg til at det blei lagt vekt på å opparbeida auka redundans i dei mest sårbare avdelingane. VA (vatn og avløp) vedtok å dela driftsavdelinga si i to lag for å gjera seg mindre sårbare viss det blei eit smitteutbrot blant tilsette. God dialog mellom leiarar og hyppig kontakt med føretaka og IKS (interkommunale selskap) blei ein viktig del av det å handtera dei store utfordringane knytte til pandemien. Slik fekk BMU mellom anna kartlagt kor det var behov for meir ressursar, og kven som stod i fare for å få eit stort sjukefråvær. Kontortilsette gjekk over til heimekontor Det var ei delvis gjenopning av kontorbruk rundt sommaren, før det i november blei heimekontor på nytt.

Sjølv om den daglege drifta blei påverka av pandemien, har BMU bidrege i svært viktige prosjekt i kommunen si handteringa av viruset. I ein tidleg fase var avdelingar i BMU og føretaka med på å planlegga og bygga opp feltsjukehus og beredskapskjøkken i Forum Expo, oppretta beredskapslager for smittevernustyr der NIS KF (Stavanger natur- og idrettsservice) har pakka og køyrt ut varer, køyra ut varer til innbyggjarar i karantene, legga til rette for og bygga opp luftvegslegevakt og teststasjonar i Forum-området, og me har bidrege i nedstenging og seinare gjenopning av idrettsanlegg, hallar og svømmeanlegg og bidrege i planlegging og rigging av massevaksinasjonssenter i Forum Expo.

BMU har i samarbeid med Stavanger natur- og idrettsservice KF, Stavanger bustad KF, Stavanger parkering, PSs Securitas og Avarn Security delteke i arbeidet med å observera og rettleia befolkninga og korleis dei etterlever smittevernreglar i park- og naturområde, i bysentrum, på kjøpesenter og i butikkar. Fleire partar har vore involverte i denne ordninga.

I tillegg har BMU hatt ansvar for informasjonsmateriellet som er plassert rundt i byen og i parkområde. BMU har også samarbeidd med skjenkekontrollen (brannvesenet), som har observert og gitt rettleiing til dei besøkande og personalet inne på serveringsstadene. Skjenkeløyvinga og juridisk avdeling har hatt kontakt med serveringsstadene og halde dei orienterte om korleis dei skal forhalda seg til nye retningslinjer.

BMU har også hatt ansvar for å utvikla eit meldesystem der innbyggjarane i byen skal melda frå om ulike typar arrangement som skal haldast. Med dette meldesystemet har det blitt mogleg å ha oversikt, gi rettleiing og føre tilsyn der det har blitt sett på som nødvendig.

Observasjonane gjorde av Avarn og skjenkekontrollen saman med meldesystemet for arrangement har vore med på å hjelpe kommunen til å ta vidare avgjerder knytte til lokal forskrift om smittevern.

9.2 Juridisk avdeling

Juridisk avdeling har ein brei og variert saksportefølje. Avdelinga driv utstrekta rådgiving og bistand i saker av privatrettsleg og offentlegrettsleg karakter, og har eit særleg ansvar for forhandlingar om kjøp, sal og innleige av fast eigedom, grunnerverv og ekspropriasjon. Momsavtalar og utbyggingsavtalar ligg også i porteføljen, samtidig som

avdelinga forhandlar fram andre avtalar for kommunen. Avdelinga deltek òg i prosessar som legg til rette for den vidare utviklinga av kommunen, og har prosjektleiaransvaret for friområdeprosjektet.

I porteføljen ligg det i tillegg handheving av alkohol- og skjenkepolitikken til kommunen, og juridisk avdeling er fagleg sekretariat for klagesaker som skal behandlast av klagenemnda i Stavanger kommune.

Friområdeprosjektet

Juridisk avdeling har i 2020 vidareført friområdeprosjektet, og arbeidet med å legga til rette grunnlaget for å etablira ein tursti langs Gauselvågen har vore prioritert. Det har òg prosessen med å laga ein turveg langs byfjorden frå Kalhammeren til Vardeneset som blir kopla på ein allereie eksisterande turveg. Dette er ei lang strekning med varierande utfordringar både fysisk og planmessig. Arbeidet er derfor delt opp i ulike delprosjekt. Den nordlege og den sørlege delen av strekninga er høvesvis første og andre prioritet. For desse strekningane er forhandlingane med grunneigarane i gang. Friområdeprosjektet har òg kjøpt eigedommen gnr./bnr. 59/561 (Dusavikveien 109), som er sentral i etableringa av turvegen i eit av dei mest krevjande områda av traseen.

Grunnverv

Juridisk avdeling har i 2020 hjelpt plan og anlegg med fleire prosjekt. Grunnerverv til fortau i Øvre Vågen er gjennomført, og fortauet er under bygging. Grunnerverv til gang- og sykkelveg langs Sandvikveien er ferdig, med unntak av grunneigaren, og bygginga blir planlagd gjennomført i 2021.

Urban sjøfront

Avdelinga har vidareført engasjementet til kommunen i Urban Sjøfront: eit tidlegare industriområde som er under transformasjon til bustad og næringsverksemd. Stavanger kommune har teke eit overordna ansvar for å bygga infrastruktur, mot at grunneigarane bidreg økonomisk gjennom inngåing av utbyggingsavtalar. I 2020 har det blitt forhandla utbyggingsavtalar med fleire utbyggjarar, men ingen utbyggingsavtalar er ferdigforhandla i perioden.

Innleige

Juridisk avdeling har ansvar for å skaffa lokale til dei ulike verksemndene. Eit prioritert innleigeforhold i kommande periode er å skaffa lokale til MO-Ung, som er eit mottaks- og oppfølgingssenter for aldersgruppa 15–25 år. Leigesøk til dette held framleis på. I 2020 har det likevel blitt skaffa fleire andre lokale, som til dømes lokale til helsestasjonsadministrasjon og til jordmortenesta.

Fornying av kommunale sals- og skjenkeløyve

Alkohollova § 1-6 avgrensar løyveperioden for kommunale sals- og skjenkeløyve til inntil fire år om gongen, med utløp 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltar. Bakgrunnen for denne regelen er at eit nytt kommunestyre skal få høve til å fastsetta nærmare lokale rammer for løvvingspolitikken i den kommande kommunestyreperioden. Sidan Stavanger, Rennesøy og Finnøy i 2020 slo seg saman til ein kommune og alle dei tre kommunane hadde eigne skjenkeretningslinjer, blei vedtaket av nye skjenkeretningslinjer også denne gongen ei harmonisering av skjenkereglane i den nye kommunen.

Dei nye skjenkeretningslinjene skulle som utgangspunkt vore behandla av kommunestyret, men i samsvar med vedteke mellombels delegeringsreglement vedteke av kommunestyret 1. april 2020 blei saka lagd fram for formannskapet. Dei nye nye skjenkeretningslinjer blei vedteke av formannskapet i møte den 14. mai 2020, i sak 86/20.

Regelen i alkohollova § 1-6 fører til at alle som ønskte å framleis ha eit sals- og/eller skjenkeløyve etter 30. september 2020, måtte søkja om nytt løyve. På bakgrunn av dette har juridisk avdeling hatt ei omfattande oppgåve med å førebu saker, og gjort nye vedtak om løyve i til saman 319 saker, og 225 var skjenkeløyve og 94 var salsløyve. Før ein gjorde vedtak i desse sakene, var dei på utsegnene til politiet, skatteetaten, kemnerkontoret og avdelinga for velferd og oppvekst i kommunen.

Klagesaker

Juridisk avdeling førebur klager som skal til behandling i klagenemnda i kommunen. Døme på slike saker er klagar på barnehageopptak, tildeling og byte av kommunal bustad, tildeling av parkeringsløyve for forflyttingshemma og klagar på avslag om å få etablera avkjøring. Det blir lagt fram ein eigen årsrapport for dette arbeidet for kommunestyret.

Økonomi

Juridisk har eit mindreforbruk på kr 0,33 mill., noko som utgjer ein forbruksprosent på 53,7. Mindreforbruket kjem i hovudsak av overføringa av mindreforbruket frå 2019. Juridisk har hatt høgare lønnskostnader enn budsjettet, men har samtidig ei meirinntekt knytt til ein anleggsbidragsavtale som veg opp for auka lønnskostnader.

9.3 Klima og miljø

Klima- og miljøplan med høge ambisjonar

Klima- og miljøavdelinga leier arbeidet med å følgja opp klima- og miljøplanen til kommunen og handlingsplanen som skal sikra at kommunen når måla for reduksjon i klima- og miljøutslepp. Internt og eksternt er det utført omfattande arbeid med oppfølging av planen og formidling av dei høge ambisjonane til kommunen på klima- og miljøområdet.

Stavanger kommune utarbeidde det første klimabudsjettet sitt hausten 2020. Klimabudsjettet er ein del av handlings- og økonomiplanen til kommunen og vil, saman med klima- og miljøplanen og handlingsplanen, vera eit viktig styringsverktøy i arbeidet med å nå det ambisiøse klimamålet til kommunen.

Kommunesamanslåinga har gjort Stavanger til ein stor landbrukskommune, og landbrukssektoren står no for ein større del av det direkte klimagassutsleppet til kommunen enn tidlegare. Ifølge den kommunefordelte utsleppsstatistikken til Miljødirektoratet utgjer klimagassutsleppet frå landbrukssektoren 12,5 prosent av totalutsleppet i Stavanger (2019-tal, inkludert Finnøy og Rennesøy). Sektoren er med det den tredje største utsleppssektoren i kommunen, etter vegtrafikk og sjøfart. Det blei hausten 2020 utarbeidd ein temaplan for klima og miljø i landbruket. Planen, som mellom anna beskriv tiltak landbruket og kommunen kan gjera for å redusera klima- og miljøavtrykket i landbruket, blei lagd ut på offentleg høyring i desember 2020.

Den interne klima- og miljøhandboka for grøne handlingar i kommunen skulle etter planen kommuniserast ut i organisasjonen i 2020. Det blei likevel sett på vent på grunn av koronapandemien. Klima- og miljøavdelinga koordinerer også arbeidet med miljøsertifisering i kommunen. Arbeidet med å sertifisera nye verksemder skulle samkjøyrast med utrullinga av den nye klima- og miljøhandboka, men også dette arbeidet er sett på vent på grunn av pandemien.

Mobilitet med satsing på kollektivtransport, sykkel og gonge

Det er oppretta ei tverrfagleg administrativ gruppe, inkludert ein representant frå Kolumbus som administrerer mobilitetspakken til regionen, for å sikra god koordinering og oppfølging av vedtekne mobilitetstiltak.

Stavangers første mobilitetspunkt blei etablert i 2020 på Hillevåg torg. Formålet med mobilitetspunkt er å samla ulike mobilitetsfunksjonar på ein stad. Døme på mobilitetsfunksjonar er bisyklar, el-sparkesyklar, sykkelparkering, busshaldeplass, bildeling, pakkeautomat, miljøstasjon, med meir. Mobilitetspunktet bidreg til å gjera det enklare å reisa utan bruk av eigen bil.

Mobilitetsveka, som blir arrangert som del av den europeiske mobilitetsveka, blei i 2020 arrangert mellom 16. og 22. september. Det blei gjennomført ei rekke aktivitetar, og dette er ei oversikt over nokre av aktivitetane og tiltaka som blei gjennomførte:

- 259 syklar blei reparerte på sykkelverkstad i dei ni kommunedelane av kommunen.
- 600 frukostar blei delte ut og tre nye benker monterte.
- Det første mobilitetspunktet i byen blei offisielt opna 18. september.
- Den første klima- og miljøprisen i kommunen blei delt ut til ein mobilitetsaktør i regionen.
- Den paralympiske svømmaren Sarah Louise Rung var turleiar for ein universelt utforma kvardagstur.
- Det blei gjennomført sykkelskule.
- Fordelane med el-lastesykkel og solceller for opplading av batteri for elbil og elsykkel blei løfta fram.
- Som vanleg blei hyggelege beskjedar spraya på fortau for syklande og gåande.
- Koronapandemien sette ein stoppar for det store miljøarrangementet Miljøsøndag.

Stavanger kommune inngjekk i 2016 avtale med HjemJobbHjem (HJH), som skal gjera det enklare å reisa utan bil til og frå jobb. Klima- og miljøavdelinga leier den interne prosjektgruppa i Stavanger kommune, og sørger for gjennomføring av HJH-kampanjar som eksempelvis kampanjene for leasing av elsykkel. Totalt har ca. 900 tilsette valt å leasa el-sykkel i 2019 og 2020; det vil seia ca. 9 prosent av dei tilsette i kommunen.

Beintøft, som er ein sykkel- og gongeaksjon retta mot skulebarn, blei gjennomført også i 2020. 3823 elevar på 16 barneskular i Stavanger deltok i konkurransen. Gausel, Kampen og Hundvåg skule kom på høvesvis første, andre og fjerde plass over dei mest beintøffe skulane i Noreg. Prisen for beste 6. klasse i landet gjekk til 6B på Hafrsfjord skule.

Klima- og miljøavdelinga administrerer også medlemskapen til kommunen i Oslo bilkollektiv, avd. Stavanger. I Stavanger er det registrert totalt 393 brukarar (private og bedriftsmedlemmer) ved årsskiftet 2020/2021, mot 221 i 2019. Det er ein auke på 78 prosent det siste året.

I 2020 blei det sett i gang eit arbeid med å legga betre til rette for bildeling i Stavanger. Kommunen vil tilby bildelingstilbydarar oppstillingsplassar med lading på offentlege parkeringsplassar.

Legg til rette for nullutslepps bilar

Det blir jobba kontinuerleg med å forbetra lademogleheitene i Stavanger. I 2020 blei det gjennomført ei rekke tiltak for å legga til rette for elbil i kommunen. Ei tverrfagleg gruppe er etablert for å sikra god koordinering og oppfølging av vedtekne tiltak.

Talet på elbilar i Stavanger har auka frå 9 448 ved utgangen av 2019 til 11 629 ved utgangen av 2020. Det er ein auke i elbildelen frå 14,1 prosent i 2019 til 17,0 prosent i 2020. Andelen elbilar av nybilsalet har auka frå 55,6 prosent i 2019 til 60,7 prosent i 2020 (Finnøy og Rennesøy er inkludert i 2019- og 2020-tala). Data for 2020 på landsbasis viser ein andel elbilar på 12,6 prosent, medan andelen av nybilsalet er på 52,2 prosent.

Stavanger kommune sin eigen bilpark består av totalt 552 bilar, og 265 er elbilar, 29 er biogassbilar, medan dei resterande er bilar drivne av fossilt drivstoff. Delen utsleppsfree bilar (elbilar) er ved utgangen av 2020 på 48,0 prosent, ein auke frå 34,8 prosent i 2019.

Den kommunale ordninga med støtte til ladeinfrastruktur for elbil-lading i burettslag og sameige blei etablert i 2019. Så langt har over 100 burettslag og sameige fått tilsegn om støtte til ladeinfrastruktur for til saman 3 800 ladepunkt.

Støtteordninga til kjøp av el-lastesykkel blei lansert i byrjinga av 2020 og er berekna for bedrifter i Stavanger som ønsker å bruka el-lastesykkel som varetransport eller til bruk av handverkarar. Til no har 18 bedrifter fått tilsegn om støtte gjennom denne kommunale støtteordninga.

I 2020 blei det òg etablert ei utlånsordning for el-lastesyklar i samarbeid med Frilager. El-lastesyklar kan lånast frå Frilager på Friheim, Bekkefaret bydelshus og Kvernevik bydelshus. El-lastesyklar vil òg bli plasserte på Storhaug. Syklane er til utlån for alle, men ordninga er spesielt retta mot barnefamiliar og barnehagar. El-lastesyklane kan reserverast på Frilager.no.

Stavanger City Hub er eit omlastingspunkt i Paradis der varer blir omlasta frå varebilar til el-lastesyklar, og varene blir då sykla inn til sentrum. Klima- og miljøavdelinga har leidd arbeidet med etableringa. Så langt har spedtørane DHL og DB Schenker etablert seg i Stavanger City Hub.

Forureina grunn

Klima- og miljøavdelinga er myndigheit i samband med behandling av saker om forureina grunn. Dei fleste sakene er relaterte til behandling av tiltaksplanar, der hovudformålet har vore tilrettelegging av område for utbygging. I 2020 blei 19 tiltaksplanar behandla, mot 17 året før.

Forureina sjøbotn

Tiltaksplan for fjerning av forureina sjøbotn er utarbeidd for Galeivågen og Jadarholm. Mudring er den prioriterte løysinga, saman med bruk av mudra massar som byggeelement i hamnefundament ved ei innstøyping av miljøgiftene.

Det er gjennomført prøvetaking og risikovurderinger for Hillevågsvannet og Strømvik, og konklusjonen er at det er behov for tiltak. Nærare kartlegging av forureiningskjelder og meir prøvetaking må gjennomførast før tiltak kan setjast i verk.

Arbeidet med forureina sjøbotn er støtta av Miljødirektoratet.

Luftkvalitet

Stavanger har tre målestasjonar for luftkvalitet: i Kannik, i Schancheholen og på Våland. Målestasjonane er etablerte i samsvar med sentrale kriterium for denne typen målestasjonar, og gir data for svevestøv og nitrogendioksid.

Krava i *forureiningsforskrifta* har ikkje vore overskridne i 2020. Måleparametrane viser ei forbetring i luftkvaliteten frå 2019 til 2020. Det var rett nok nokre utfordringar med luftkvaliteten i enkelte periodar i løpet av vinteren 2020.

Norsk institutt for luftforskning (NILU) har i 2020 utarbeidd revidert tiltaksutgreiing for luftkvalitet for Stavanger. Tiltaksutgreiinga, som inneholder ein handlingsplan med konkrete tiltak, blei vedteken i november 2020. Utrekningar viser at forureininga frå svevestøv langs E39 blir forventa å auka framover mot 2024. Det kan føra til fleire dagar der nivået på luftkvaliteten ikkje tilfredsstiller tilrådinga til helsemyndighetene. I utgreiinga seier NILU at utan det eksisterande regimet med piggdekkavgift, reinhald og støvdemping på vegane vil det vera fare for at den juridiske grenseverdien til forureiningsforskrifta òg kan overskridast.

Utslepp frå vedomnar har òg betydning for dei totale utsleppa av den minste støvfraksjonen ($PM_{2,5}$). Det blei i 2018 innført ei ordning med pant på gamle vedomnar som blir bytte ut med reintbrennende omnar. I 2020 blei totalt 357 omnar bytte ut. Til saman var det ved utgangen av 2020 blitt betalt tilskot (pant) for utskifting av totalt 1100 gamle vedomnar.

Ein ny målestasjon i Vågen i Stavanger er under etablering og er venta ferdigstilt i byrjinga av 2021.

Klima- og miljøprisen til Stavanger kommune

Klima- og miljøprisen blei utdelt for første gong i 2020. Dette er ein årleg pris som premierer personar, organisasjoner eller bedrifter som bidreg til å ta vare på natur og miljø eller redusera klimagassutslepp. Reiarlaget L. Rødne og sønner AS vann prisen for innkjøpet av den nyaste båten sin, Rygerelektra. Båten er første steg i ein større

prosess med å heil-elektrifisera flåten til reiarlaget og er eit resultat av godt samarbeid mellom privat næringsliv og det offentlege.

Andre miljøtiltak

Klima- og miljøavdelinga koordinerer arbeidet til kommunen for å redusera bruken av eingongsplast, mellom anna i eiga drift og på arrangement. I byrjinga av 2020 blei ein del eingongsemballasje fjerna frå hovudkantina til kommunen. I tillegg blei det i samarbeid med fleire festivalar førebudd løysingar for å bruka fleirgongs drikkebeger. Som følge av koronapandemien blei festivalane avlyste, og kantina blei stengd, men arbeidet blir vidareført i 2021.

Med støtte frå Stavanger kommune har Ullandhaug økologiske gard teke imot rundt 40 grupper frå barnehagar og skular til gardsvandring og føring av dyra på garden. I tillegg er det gitt støtte til Økouka.

Den årlege bruktnarknaden, som går føre seg kvar laurdag på Nytorget i sommarhalvåret, blei avlyst i 2020 på grunn av koronapandemien.

Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Klima- og miljøavdelinga deltek i eit storbynettverk for klima- og nullutsleppsløysingar. Nettverket deler erfaringar med ulike klimatiltak, og består av representantar frå dei fire største byane i Noreg. Kommunen deltek òg i europeiske nettverkssamarbeid, mellom anna gjennom medlemskap i Eurocities (miljøforum).

Kommunen deltek òg i nettverksarbeid knytt til ordføraravtalen (Covenant of Mayors), og er partner i EU-prosjektet "AI4Cities", eit prosjekt som handlar om bruk av kunstig intelligens for meir berekraftige transportløysingar.

Klima- og miljøavdelinga har sidan 2007 hatt prosjektsamarbeid om klimatiltak i to av Stavangers vennskapsbyar, Nablus i Palestina og Antsirabé på Madagaskar, eit tiltak som kompenserer for utslepp frå flyreiser til tilsette i Stavanger kommune. I Nablus er treplanting og innbyggarinvolving sentrale delar av prosjektet. Det er òg viktig å trekka fram Nablusforeningen som ein god støttespelar i arbeidet i Nablus. På grunn av politisk uro i Antsirabé har klimakovteprosjektet stått på vent i fleire år, men avtalen kommunen har med Antsirabé, blei revitalisert i 2019, og arbeidet med ein plan for 2021 starta opp i 2020.

Økonomi

Inntektene frå piggdekkgebyrordninga har sidan ordninga blei etablert hausten 2017, gjort mogleg ei rekke aktivitetar for reduserte klimagassutslepp og betre luftkvalitet. Klima- og miljøavdelinga har mellom anna drifta tre ulike kommunale støtteordningar som alle blir finansierte av desse gebyrinntektene (støtteordning for ladeinfrastruktur i burettslag og sameige, støtte til el-lastesyklar til bedrifter og pant på gamle vedomnar). I tillegg er ei rekke andre aktivitetar finansierte av klima- og miljøfondet, der piggdekkgebyrinntektene blir overførte.

Miljø har eit mindreforbruk på kr 2,4 mill. Årsaka til dette er mellom anna at aktivitetar og prosjekt hovudsakleg knytte til klima- og miljøfondet er skovne fram i tid, mellom anna på grunn av koronapandemien. Samtidig blei inntekta frå piggdekkavgifta kr 9,3 mill., noko som svarer til kr 2,7 mill. mindre enn budsjettet. Utbetalingane i samband med pant på gamle vedomnar blei i 2020 kr 1,8 mill., og det er kr 0,28 mill. meir enn budsjettet.

9.3.1 Renovasjon

Henteordning for hushaldsavfall

Stavanger kommune har henteordningar for grovavfall, hageavfall, farleg avfall, tøy og glasemballasje. Rundt 50 prosent av innbyggjarane i kommunen har ei ordning for kjeldesortering av glasemballasje heime. Innbyggjarane bestiller avfallshenting via nettsida hentavfall.no.

Nedgravne konteinarar

Talet på nedgravne avfallskonteinarar har auka i eit jamt tempo dei siste åra. Rundt 28 prosent av innbyggjarane i byen nyttar no denne renovasjonsløysinga. Det er ein auke frå ca. 27 prosent i 2019.

Overvaking

Det er seks overvakingskamera i drift ved returpunkt og nedgravne avfallsstasjonar. Denne overvakkinga er eit grep for å unngå forsøpling. Overvakkinga resulterer i betydeleg reduksjon i mengda vekksett avfall, anslått til rundt 90 prosent færre tilfelle av etterlate avfall.

Drift av sentrale avfallsanlegg

Hushaldsavfallet blir levert til IVARS ettersorteringsanlegg på Forus og IVARS biogassanlegg på Grødalstrand i Hå. For meir informasjon om anlegga, sjå her:

<https://www.ivar.no/ettersorteringsanlegg/> (<https://www.ivar.no/ettersorteringsanlegg/>)

<https://www.ivar.no/grodaland/> (<https://www.ivar.no/grodaland/>)

Hageavfall som kvister og greiner har skapt utfordringar for biogassanlegget, og kommunen og IVAR vurderer saman alternative løysingar for denne typen avfall.

Ressurs- og avfallsplanen til IVAR-kommunane 2016–2022

Oppfølging av tiltak i den vedtekne ressurs- og avfallsplanen er igangsett. Fleire tiltak i planen er støtta av Miljødirektoratets støtteordning Klimasats.

God regularitet i henting av hushaldsavfall

Regulariteten på tømming av avfallsbehaldarar er god, og avvik på VOF (Varsla om feil), meldingssystemet til kommunen, blei handterte raskt og systematisk også i 2020.

Talet på resirkulert avfall

Total mengd avfall (kg per innbyggjar) auka frå 2019 til 2020 med 7,4 prosent til 461 kg.

I 2020 blei 69,5 prosent (mot 68,7 prosent i 2019) av avfallet frå hushalda i Stavanger utsortert og levert til gjenvinning (sum av kjeldesortert heime og på gjenvinningsstasjonar og dessutan utsortert i IVARS ettersorteringsanlegg).

Av total mengd avfall gjekk 2,0 prosent (2,3 prosent i 2019) til ombruk. Reduksjonen kjem av stenging av IVARS bruktbutikk i lengre periodar på grunn av koronapandemien. 50,3 prosent (51,3 prosent i 2019) blei materialgjenvunne, 43,4 prosent (42,7 prosent i 2019) blei energigjenvunne, medan 4,3 prosent (3,7 prosent i 2019) (oske frå forbrenningsanlegg) blei deponert.

Kommunale gjenvinningsstasjonar

Gjenvinningsstasjonane på Hausken og på Judaberg er i drift. Gjenvinningsstasjonen på Hausken tek imot hageavfall, EE- og farleg avfall, og dessutan landbruksplast. Gjenvinningsstasjonen på Judaberg tek imot fleire avfallstypar. Sjå [ivar.no](http://www.ivar.no) for meir informasjon (<http://www.ivar.no>).

Innbyggjarane i Stavanger kan òg levera avfall på IVARs gjenvinningsstasjon på Forus.

Informasjonsarbeid

Avdelinga driv informasjonsarbeid for å fremma gode renovasjonsløysingar med høg grad av avfallsminimering, ombruk og gjenvinning. Dette skjer saman med nabokommunar og IVAR. Ein del kampanjar blei sette på hald i 2020 på grunn av koronasituasjonen. Dette gjaldt mellom anna Søndagsopne garasjar og ryddeaksjonane i kommunedelane.

Ein kampanje for auka ombruk blei starta i 2020. Kampanjen, som har fått namnet *Bruk bruk*, blir i hovudsak lansert i 2021.

Pandemi

Gjennom heile perioden med koronapandemi har beredskap fått stor merksemd, sidan renovasjon er ei kritisk teneste. Pandemien førte likevel ikkje til store driftsforstyrriingar for renovasjonstenestene, men henteordninga for grovavfall (hentavfall.no) var stengd ca. fire veker (23. mars til 20. april) som følge av pandemien.

Pandemien, som mellom anna gav ein stor auke i talet på personar på heimekontor, førte til ein auke i mengda hushaldsavfall.

Økonomi

Renovasjonen for private hushald er eit sjølvkostområde og blir finansiert gjennom gebyrinntekter. Per 1. januar 2020 hadde renovasjon ikkje lenger midlar på sjølvkostfond, men eit framførbart underskot på kr 4,9 mill. frå Stavanger kommune. Inkludert dei framførbare underskota frå Rennesøy og Finnøy på høvesvis kr 1,1 mill. og kr 0,1 mill. var det akkumulerte underskotet på kr 6,0 mill. I 2020 hadde renovasjon ei dekningsgrad på 86,95 prosent, som svarer til eit meirforbruk på kr 26,4 mill. Dette fører til at det akkumulerte underskotet etter 2020 er kr 32,7 mill., inklusive renter.

Den låge dekningsgrada kjem i hovudsak av auka prisar for levering av avfall til IVARs ettersorteringsanlegg på Forus og biogassanlegget i Hå, og dessutan auka avfallsmengder. Gebyrauen innanfor renovasjon i Stavanger kommune har i lengre tid vore låg, og lågare enn den årlege lønns- og prisstiginga. For å kompensera for prisauken til IVAR på mottak og behandling av hushaldsavfall (på ettersorteringsanlegget og biogassanlegget), og for å unngå eit for stort etterslep på sjølvkostbalansen, blei renovasjonsavgifta auka med 17 prosent frå 2020 til 2021.

9.4 Plan og anlegg

Plan og anlegg har ansvar for prosjektering, grunnerverv og avtalar i tillegg til gjennomføring av kommunale veg-, vass- og avløpsprosjekt anten det skjer som fagspesifikke prosjekt eller som infrastrukturutbygging i samband med utvikling av utbyggings- eller transformasjonsområde.

Tilpassa organisasjonen til eit aukande investeringsvolum

Plan og anlegg har i 2020 tilpassa organisasjonen til eit aukande tal prosjekt, både i storleik og i kompleksitet. Ein ny organisasjonsplan er på plass, og målet med planen er å bli ein meir profesjonell byggherre. Medarbeidarane våre har gjennomført ein prosjektskule, som gir eit godt grunnlag for å ytterlegare profesjonalisera dei ulike rollene i ei prosjektgjennomføring. Avdelinga har òg tilsett fleire nye medarbeidarar for å kunna møta denne store utfordringa.

Plan og anlegg har òg jobba med store og komplekse prosjekt som å førebu tilrettelegginga av hovuddelen av den nye infrastrukturen i utbyggingsområda Atlanteren på Hundvåg, Jåttåvågen etappe 2 og Madla Revheim.

Vidare har avdelinga i 2020 halde fram med tilrettelegging av ny infrastruktur i samband med utbygging av nytt sjukehusområde på Ullandhaug. Større samarbeidsprosjekt med Lyse om fjernvarmeutbygging mellom Jåttåvågen og Urban Sjøfront på Storhaug og Rogaland fylkeskommune om framføring av bussvegen krev òg mykje ressursar.

Utfordringar knytte til koronapandemien

Plan og anlegg har lykkast i å auka produksjonen i eit år med store utfordringar knytte til koronapandemien, og har halde oppe god og føreseieleg aktivitet for konsulentane og entreprenørane våre gjennom heile året.

Betre kvalitet på prosjekta

For å nå måla om avtalt kvalitet i prosjekta har avdelinga vidareutvikla kvalitetssystemet med vekt på kontroll og verifikasjon, for å minimalisera feil i plan- og byggefase. I samband med dette har avdelinga i 2020 starta arbeidet med å tilpassa oss TQM, som er systemet som kommunen har valt for kvalitetsoppfølging.

Vidareutvikling av informasjonsarbeidet i prosjekta

Det er viktig for plan- og anleggsavdelinga å vera tydeleg og korrekt i kommunikasjonen med aktuelle bebruarar, næringsdrivande og andre, før og under gjennomføring av anleggsprosjekta. SMS-tenesta er vidareutvikla ytterlegare for å sikra god kommunikasjon med bebruarar og næringsdrivande om viktige aktivitetar i anleggsdrifta. Tenesta betrar informasjonen om utfordrande aktivitetar i anleggsgjennomføringa, og har blitt godt motteken.

Resultata frå tidlegare brukarundersøkingar (2014 og 2018) viser at bebruarane i hovudsak er fornøgde med avdelinga si gjennomføring av prosjekta. Dette gjeld innanfor område som informasjon/kommunikasjon, kor imøtekommande avdelinga er, trafikkavvikling, fagleg dyktigheit og sikring.

Betre samhandling med andre som grep

Døme på større prosjekt der samhandlinga er vidareutvikla i 2020, er oppgradering av det kommunale vass- og avløpsnettet i samband med utbygging av bussvegen i regi av Rogaland fylkeskommune, og arbeidet med fjernvarmeutbygginga mellom Jåttåvågen og Urban Sjøfront. Samhandlinga i samband med fullføring av bussvegprosjektet er i oppstartsfasen, med etappen mellom Diagonalen og Gausel stasjon. Fjernvarmeutbygginga mellom Jåttåvågen og Urban Sjøfront blei fullført etter planen i 2020. Betre samordning av prosjekta gir både mindre belastning for dei som blir ramma av anleggsarbeida, og effektiviseringsgevinstar for aktørane. Dette er utfordrande prosjekt, der samhandlinga mellom infrastrukturaktørane er ein kontinuerleg prosess.

Gravefrie løysingar

For å auka utskiftingstakten på eksisterande vass- og avløpsleidningar er det også i 2020 gjennomført fleire VA-prosjekt baserte på gravefrie løysingar. Dette har bidrige til at kommunen i 2020 har nådd målet om 1,0 prosent utskiftingstakt innanfor både vatn og avløp. Det er eit viktig bidrag til å nå det langsiktige målet om ein utskiftingstakt på 1,5 prosent i 2026.

Helse, miljø og tryggleik

I arbeidet med å levera konkurrsedyktige prosjekt med høg kvalitet til konkurrsedyktig pris og til rett tid er det viktig å ikkje gå på akkord med helse, miljø og tryggleik. I tekniske produksjonseiningar som plan og anlegg er det kontinuerlege HMS-arbeidet ekstra viktig. Då er det ekstra gledeleg at det i 2020 ikkje blei rapportert om alvorlege hendingar.

Økonomi

Plan og anlegg avlegg ein rekneskap for 2020 som er i balanse.

9.5 Byggeprosjekt

Prosjekt under arbeid

Avdelinga for byggeprosjekt står for planlegging og gjennomføring av alle formålsbygg i Stavanger kommune. Dette er i hovudsak prosjekt som blir vedtekne i investeringsbudsjettet. Brutto investeringsutgifter i 2020 gjennomført av byggeprosjekt var 398,5 millionar kroner.

I 2020 blei det arbeidd med moglegheitsstudiar for Stavanger legevakt (nytt akuttmedisinsk senter), Blidensol sykehjem (kapasitetsutviding), Mosvangen dagsenter/sansehus og Kvernevik skule.

Reguleringsarbeid og utvikling av prosjektet i Lervigkvarтаlet har vore eit stort og krevjande arbeid i 2020, og ligg nokre månader bak den opphavlege planen. Lervigkvarтаlet er det største prosjektet i Stavanger kommune i dag, og det består av skule, barnehage, idrettshall, bydelsfunksjonar, kontor, butikk og parkeringsareal under bakken.

Reguleringsarbeid og utvikling av Vaulen skule er i gang.

OPS-prosjektet (offentleg–privat samarbeid) på Kvernevik og Sunde bydelshus kom i gang igjen etter at ei klage frå naboeigedommen ikkje blei teken til følge av Statsforvaltaren sommaren 2020. Oppstarten er planlagd til februar 2021.

Følgande prosjekt er i forprosjektfase og/eller detaljeringsfase før dei blir lagde ut i anbodskonkurransar:

- Stavanger rådhus, ombygging/rehabilitering
- Lervig parkering og næring, Lervig kontor, Lervig bydelsfunksjonar, Lervig skule, Lervig barnehage, Lervig idrettshall
- Strømvik barnehage
- Finnøy helse- og omsorgssenter
- Ramsvigtunet sykehjem

Anbodskonkurransar blei førebudde og lagde ut for:

- Hundvåg kirke
- Teknikken barnehage
- Tastaveden skule
- Utføringsentreprise for grunnarbeid på Lervigkvarтаlet
- Utføringsentreprise for rivearbeid på rådhuset

Prosjekt som ikkje er starta på byggeplass, men der kontraktar er inngått:

- brannstasjon Lervig (reguleringsmessige avklaringar)
- Madlamark idrettshall (fase 2 i arbeidet med totalentreprisen er på plan)

Prosjekt som er starta opp, eller der det var byggeaktivitetar på byggeplass i 2020:

- Nye Tou byggetrinn 3
- brannstasjon Judaberg
- brannstasjon Schancheholen
- Hinna garderobe og klubbhus
- Vardeneset barnehage
- Smiene barnehage
- Sykkelparkering OK23
- Hinna bufellesskap
- Solborg sjølveigarleilegheiter

Byggeprosjekt som blei ferdigstilte i 2020

- Hinna garderobe og klubbhus
- Nye Tou byggetrinn 3 (står att nokre tilleggsarbeid i 2021)
- Sykkelparkering OK23
- Hinna bufellesskap
- Vardeneset barnehage
- Smiene barnehage

Byggherreforskrifta – tryggleiks-, helse- og arbeidsmiljørapportring i prosjekta våre

Type rapport	Antal 2020	Antal 2019
Rapport uønskte hendingar – RUH	162	121
Skadar utan fråvær – SuF	6	17
Skadar med fråvær – SmF	2	1

Tabell 9.1 Byggherreforskrifta

Koronapandemien

Framdrifta og kostnadene relaterte til byggeprosjekta har i litra grad blitt påverka av koronapandemien. Gjennom store delar av 2020 har avdelinga og prosjekta vore drivne ved bruk av heimekontor for dei enkelte medarbeidarane. Arbeidsplassane i OK19 har i periodar, der det har vore mogleg, vore brukt av opptil 50 prosent av dei tilsette, men jamt over året har talet på tilsette på kontoret vore betydeleg lågare.

System

Byggeprosjekt har til liks med andre byggherreavdelingar i BMU gjennomført kartlegging av arbeidsprosessar ved bruk av eksterne konsulentar i 2020. Som ein konsekvens av dette arbeidet har avdelinga utarbeidd ein ny prosjektmodell som blir innført i 2021. Modellen vil bli lagt til grunn for revisjon av byggeinstruksen som blir lagd fram til politisk behandling våren 2021 med sluttbehandling i KS.

Nye seriøsitsetsreglar er under innføring saman med bruk av HMSREG (eit system for å motverka arbeidslivskriminalitet og sosial dumping) for å kontrollera oppfølging av gjeldande krav, og handlingsplanen klima og miljø er innarbeidd i systema våre og blir lagd til grunn i alle nye anbodskonkuransar. I konkurransegenomførings- og kontraktsadministrasjonsverktøyet Mercell er malar for gjennomføring av konkurransar etablerte, saman med avtaledokument med vedlegg for byggherreinknjøp. Det er laga ei løysing med tilgang til malane frå intranett til kvalitetssystemet TQM og Mercell.

Politiske saker

Oversikt over byggeprosjektsaker lagde fram for politisk behandling i 2020.

Totalt 30 saker og 53 behandlingar.

P-nr.	Sak	Tema	Type sak	PL	Utval

P-nr.	Sak	Tema	Type sak	PL	Utval	
fleire	Brannstasjonar Schancheholen og Lervig	Kostnadsoppstilling etter anbod	sak	LTK	UMU	22.0
				FSK AU		28.0
				FSK		30.0
fleire	Brannstasjonar Schancheholen og Lervig	Anbodsinnstilling	referatsak	LTK	UMU	22.0
3844110	Finnøy helse- og omsorgssenter - utbygging - prosjektnr. 3844110 - byggeprogram	Byggeprogram	sak	SVLU	Eldrerådet	22.0
				FIN		22.0
				UHV		29.0
				UMU		28.10
3844016	Gautesete skule - rehab og ombygging til U15 - sluttrekneskap	Sluttrekneskap	sak	JAS	UMU	23.0
3744009	Hinna garderobeanlegg inkl. rekkefølgekrav prosjekt nr. 3744009 og nr. 3744019 sluttrekneskapar	Sluttrekneskap	sak	JAS	UMU	28.10
38440047	Hundvåg kirke - rehabilitering	Forprosjekt	sak	EMS	FSK AU	17.0
				FSK		19.0
38440047	Hundvåg kirke - rehabilitering	Kostnadsoppstilling etter anbod	sak	EMS	UMU	18.1
38440047	Hundvåg kirke - rehabilitering	Anbodsinnstilling	referatsak	EMS	UMU	18.0
?	Lervigskvartalet	Byggeprogram	sak	EV	Storhaug kdu	18.0
				UMU		19.0
				UKIS		11.0
				FHR		12.0
				UOU		15.0

P-nr.	Sak	Tema	Type sak	PL	Utval
				UBs	23.0
				UMU	06.0
				FSK AU	12.0
				FSK	14.0
3844007, 3844063	Madlamark skule idrettshall	Kostnadsoppstilling etter anbod	sak	KH	UMU 19.0
3844007	Madlamark skule nybygg – Paviljongskular – kjøp/leige	Paviljongskular	sak	KH	UMU 06.0
3844082	Nye Tou btr. 3	Kostnadsoppstilling etter anbod	referatsak	LTK	UMU 22.0
3844082	Nye Tou btr. 3	Anbodsinnstilling	referatsak	LTK	UMU 22.0
3844003	Olav Kyrres gate 19 rehabilitering – p.nr. 3844003 og p.nr 3744041 – sluttrekneskap	Sluttrekneskap	sak	BMN	UMU 28.10
3844114	Ramsvigtunet – utviding prosjektnr. 3844114 – byggeprogram	Byggeprogram	sak	SVLU	Eldrerådet 22.0
				Storhaug kdu	22.0
				UHV	29.0
				UMU	28.10
3844076	Ramsvigtunet – senter for demens	Konseptval	sak	SVLU	UMU 22.0
				Eldrerådet	04
				FHR	06
				UHV	11
NA	Risiko i byggeprosjekta til kommunen	Risiko i byggeprosjekt	referatsak	KJA	UMU 17.0
				UMU	26.0
3844021	Solborg – Kostnadsoppstilling etter anbod	Anbodsinnstilling	referatsak	RRN (SB)	UMU 26.0
3844021	Solborg-prosjektet	Kostnadsoppstilling etter anbod	sak	RRN (SB)	UMU 26.0

P-nr.	Sak	Tema	Type sak	PL	Utval
3844025	Stavanger idrettshall, rehabilitering	Sluttrekneskap	sak	EMS	UMU 19.0
3844084	Stavanger legevakt – mellombelse kontorlokale	Sluttrekneskap	sak	BMN	UMU 17.0
3844094	Strømvik barnehage prosjektnr.: 3844094 – Byggeprogram	Byggeprogram	sak	BMN	UMU 28.1
3844051, 3844050, 3044049	Tasta, 3 barnehagar – Barnehagen Tasta, Ytre Tasta barnehage, avd. Vardenes, Tastavarden barnehage, avd. Smiene – Sluttrekneskap	Sluttrekneskap	sak	AB	UMU 16.1
3844013	Tastaveden skule, rehabilitering, prosjekt nr. 3844013 – forprosjekt	Forprosjekt	sak	JEA	UMU 16.12
3844072	Teknikken barnehage	Byggeprogram	sak	EMS	UMU 19.0
3844072	Teknikken barnehage – prosjekt 3844072 – Skisseprosjekt, anbodsgrunnlag	Skisseprosjekt	sak	EMA	UMU 28.10
NA	Usikkerheitsstyring og risikoavsetning i byggeprosjekt	Usikkerheitsstyring og risikoavsetning	referatsak	KJA	UMU 16.12
3844008	Vaulen skule nybygg og utviding – Grunnlag for detaljregulering for ny skule – orienteringssak	Orientering	sak	KH	UMU 26.08
3844007	Vaulen skule nybygg og utviding – status skuletomt på Mariero	Skuletomt – status	sak	KH	UMU 06.0
				FSK AU	12.0

P-nr.	Sak	Tema	Type sak	PL	Utval
NA	Årsprogram Byggeprosjekt	Årsprogram	referatsak	RK	UMU 22 FSK 14.C

Tabell 9.2 Politisk behandling av byggeprosjektsaker

Økonomi

Byggeprosjekt har ein forbruksprosent på 144,7, med eit meirforbruk som utgjer kr 3,1 mill. I samband med 2. tertial 2020 blei det gjort ei overføring på kr 3,7 mill. frå investeringar, sidan leige av modulbygg knytt til eit investeringsprosjekt ved Madlamark skule blir belasta driftsbudsjettet. Kostnaden knytt til dette prosjektet utgjorde i 2020 kr 5,1 mill., som svarer til kr 1,4 mill. meir enn anteke ved 2. tertial 2020. Ei anna årsak er at det er utbetalt tilskot til Hinna FKs klubbhus tilsvarande kr 1,8 mill. som det ikkje var budsjettmessig dekning for i driftsrekneskapen.

9.6 Byggforvaltning

9.6.1 Drift og forvaltning

Effektiv og miljøvennleg drift

Den overordna målsettinga om at kommunen skal drifta bygningsmassen på 750 000 m² på ein sikker og kostnadseffektiv måte, ligg fast. Med det vedtekne målet om 80 prosent klimagassreduksjon innan 2030 vidareførte avdelinga ulike klima- og miljøvennlege tiltak i eksisterande bygningsmasse. Kommunen går frå meir tradisjonelt vedlikehald av bygg til større og meir omfattande oppgraderinger, og den utviklinga heldt fram i 2020.

Vedlikehald av bygg

Verdibeharande vedlikehald av bygga til kommunen har over lang tid vore ei prioritert oppgåve. Kartleggingar viser at den auka satsinga på vedlikehald og rehabiliteringar har gitt ei gradvis betring av den tekniske tilstandsgrada. Kommunen klarte å vidareføra den positive utviklinga også i 2020, sjølv om tilgjengelege midlar per m² har gått noko ned frå åra med stimuleringsmidlar. Dette kjem av dei statlege motkonjunkturtiltaka i samband med koronapandemien som bidrog til ein auke av midlar til vedlikehaldet.

Oppdatera bygg til nye krav og behov

Verksemder og brukarar av kommunale bygg er avhengige av at bygga blir tilpassa endringar i behov og krav. Det er likevel avgrensa moglegheiter for å ta hand om dette, sett bort frå når bygg blir totalrehabiliterte. Dei viktigaste utviklingsoppgåvene har avdelinga likevel klart å ta hand om.

I 2020 prioriterte avdelinga universell utforming i bygg, grovgarderober i barnehagar og medisinsk på sjukeheimar.

Sjølv om kommunen samla sett har god standard på bygga, var volumet på totalrehabiliteringar i 2020 ikkje tilstrekkeleg for å ta vare på den forventa levetida til byggetekniske element på 30 år. Rehabiliteringstakten må aukast betydeleg dersom kommunen skal klara å sikra ei normal utvikling reint bygningsteknisk, og om me skal ta omsyn til verksemndene sine endringar i krav og behov.

Fagsystem for egedomsforvaltning

Oppgradering eller nyinnkjøp av fagsystem for egedomsforvaltning for Stavanger egedom har vore ei prioritert oppgåve i planperioden. Nytt system blei skaffa hausten 2019, og implementeringa av systemet er i gang.

9.6.2 Prosjekt- og byggeleiing

Eit utval av prosjekt som byggforvaltning stod for planlegging og gjennomføring av:

- Nye Tou 3, rehabilitering, planlagt fasaderenovering av mellombygg, vindauge-skift i tredje etasje og ferdigstilling av vindauge i andre etasje, Atelierhus
- Kongsgata 47-49: innvendig ombygging og renovering, og ny heis
- Hillevåg arbeidsgard: sandblåsing og renovering av fasade, og ny heis
- renovering av bad på bu- og omsorgssenter
- fasadearbeid, etterisolering, nye energiløysingar og ny heis på fleire sjukeheimar (Vågedalen, Slåtthaug, Haugåstunet og Sunde)

Av prosjekt under kategorien historiske bygg er det utført:

- nytt tak på museet Hermetikken
- HC-tilpassing av Holmeegenes, og dessutan installering av varmepumper og portar ved frølager
- måling av fasaden på Sjøfartsmuseet
- omlegging av delar av taket på låven ved Ågesentunet
- reparasjon av taklekkasje på spiret på Vålandstårnet
- tilstandsanalyse av 11 historiske bygg
- prosjektering og utlysing av anbod på rehabilitering av Mostun

9.6.3 Energi

Energiteamet i byggforvaltning har som ein av dei sentrale oppgåvene sine å driva effektiv og direkte driftsoppfølging av tekniske system i bygg. Totalt drifta seksjonen 170 egedommar ved utgangen av 2020. Volumet auka med 10 egedommar gjennom året.

Årstal	Talet på nye sentralstyrte drifts-anlegg	Det samla talet på sentralstyrte driftsanlegg
2012	61	61
2013	5	66
2014	12	78
2015	9	87
2016	5	92
2017	24	116
2018	19	135
2019	25	160
2020	10	170

Tabell 9.3 Driftsoppfølging av eigedommar

13 bygg kom inn i sentraldrift i 2020:

Avvikling av eldre automasjonsserverar

Prosjektet for avvikling av eldre automasjonsserverar starta opp for alvor i 2020. Byggforvaltning sit på fleire eldre, utrangerte såkalla toppsystem for byggautomasjon. Desse oppfyller ikkje dagens krav til kommunikasjonsgrensesnitt og IT-tekniske krav. Denne oppgraderinga vil skifta ut eller oppgradera dagens lokale automasjonsanlegg på dei enkelte bygga til opne standardiserte protokollar.

Energioppfølging i kommunale bygg

Arbeidet med å redusera energiforbruket i bygningsmassen til kommunen, med energioppfølging og sentral styring frå driftssentralen i Olav Kyrres gate 19, heldt fram i 2020. Trass i koronapandemien har avdelinga klart å gjennomføra faste driftsmøte om energiavvik og feilretting i automasjonsanlegga på vekefast basis. Målsetjing om 100 prosent energiovervaking blei nådd i 2019, og alle bygg i tidlegare Rennesøy kommune og Finnøy kommune er sette opp i energioppfølginga.

Energirapportering, forbruk og klimagassutslepp

Oppsummert for 2020 har energibruken ein mindre nedgang samanlikna mot referanseåret 2015. Dette kjem i hovudsak av mindre drift som følge av koronapandemien. Enkelte bygg har vore meir eller mindre stengde, medan det meste av bygningsmassen har hatt drift, sjølv i dei sju vekene med nedstenging i mars/april. Dette kjem hovudsakleg av at dei fleste barnehagar og skular har hatt eit tilbod til barn som har foreldre i samfunnskritiske stillingar. Enkelte bygg har hatt utvida drift i helgar og heilagdagar som følge av koronapandemien.

Oppfølging av handlingsplan til klima- og miljøplan 2018–2030

Det har vore gjennomført to møte i klima- og miljøforumet til kommunen som skal sørja for at handlingsplanen til *Klima- og miljøplan 2018–2030* blir følgd opp og sett i verk. Viktige tiltak her er innstramming av krava til energibruk, og dessutan å ta i bruk fornybare energikjelder og fossiltfrie bygge- og anleggspllassar.

Energiutgifter

Energiutgiftene til Stavanger kommune blei lågare enn forventa ved økonomisk rapportering per 31. oktober. Totalt utgjorde desse utgiftene kr 74,4 mill. i 2020. Det svarer til ein forbruksprosent på 94,8. Dette blir tilskrive i stor grad dei låge straumprisane i 2020, som var meir enn halverte samanlikna med 2019, i tillegg til arbeidet med energioppfølging og å redusera energiforbruket.

Energiutgifter	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Straum	68 249	73 543	69 999	84 259	84 994	67 468
Fjernvarme/ fjernkjøling	1 531	1 770	2 026	2 968	3 692	3 352
Fyringsolje og fyringsparafin	161	199	33	301	207	0
Naturgass og andre fossile gassar	1 637	3 076	3 033	3 463	3 388	3 437
Bioenergi	0	0	227	328	193	185
Sum	71 578	78 588	75 318	91 320	92 473	74 442

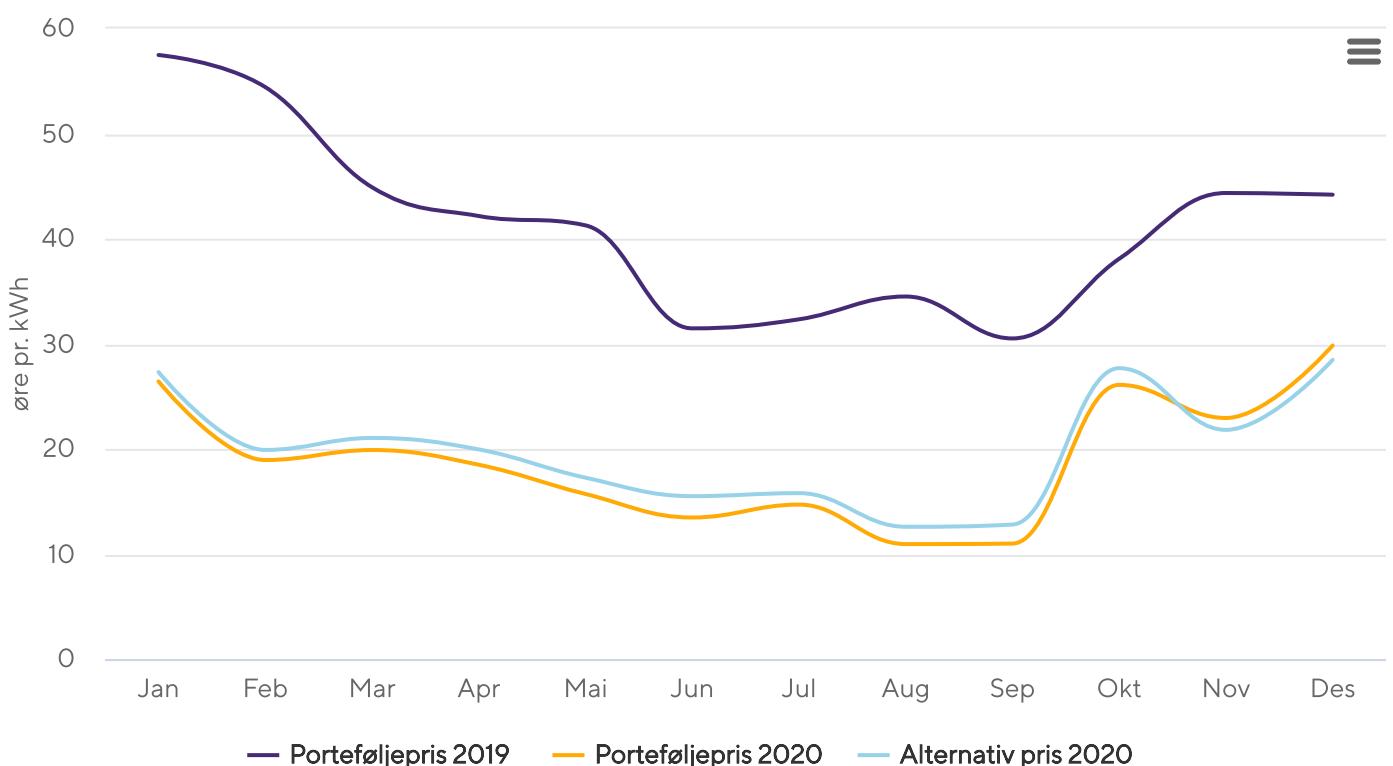
Tabell 9.4 Samanlikning av rekneskapsår for energiutgifter. Alle tal i tusen kroner.

Porteføljeprisutvikling av elektrisk kraft

2020 var eit veldig uvanleg år når det gjeld kraftprisar. Det har historisk sett ikkje vore lågare kraftprisar enn i 2020. Tendensane til dette var synlege allereie i slutten av 2019, då det i byrjinga av desember 2019 var eit underskot på energi i kraftmarknaden, men eit veldig omslag i hydrologisk balanse (vind, fyllingsgrad i vassbasseng, snøsmelting og utetemperatur) hende den siste veka i 2019. Nedbørsmengder som låg opp mot 200 % over normalen, kombinert med mildt vær, gjorde at kraftprisen fall frå rett over 40 øre til litt over 20 øre på fire veker. Allereie på dette tidspunktet hadde kraftprisane blitt påverka av koronapandemien i Kina, og utover 2020 har kraftprisen dalt til historisk låge prisar i sommarmånadene.

Som figur 8.3 under viser, ligg kraftprisane for 2020 langt under kraftprisen i 2019. Sjølv i ein fallande marknad har kraftforvaltaren slått marknadsprisen i 11 av 12 månader.

Gjennom aktiv dialog med kraftforvaltaren blei kraftkjøp prissikra fram i tid for ikkje å gå glipp av dei låge prisane. Som følge av dei låge prisane i 2020 er det også sikra noko kraft i inneverande år.

Figur 9.1 Kraftprisutvikling månad for 2020. Øre/kWh eks mva. utan nettleige og forbruksavgift.

Figur 9.1 Kraftprisutvikling månad for 2020. Øre/kWh ekskl. mva. utan nettleige og forbruksavgift. Den lilla grafen som er for 2019, er teken med for å visa dei store forskjellane i kraftprisane mellom 2019 og 2020.

År	Pris, øre kWh	Auke jf. 2015	Endring frå førre år
2015	19	0	0
2016	25	32 %	32 %
2017	27,5	45 %	10 %
2018	42,2	122 %	53 %
2019	41,3	117 %	-2 %
2020	19	0	-53 %

Kraftforvaltaren oppnådde i 2020 eit positivt finansielt resultat på rundt kr 1,0 mill. Avtalen har totalt sett gjennom året ført til ein lågare straumpris enn marknadsprisen på om lag 0,98 øre. Sett opp mot det årlege forbruksvolumet av elektrisk kraft i kommunen utgjer det ei endring i straumprisen på 10 øre, rundt 10 millionar kroner i energiutgiftene. Det er derfor viktig å ha eit aktivt forhold til kraftprisane og sikre seg posisjonar der kommunen kan henta ut gevinstar.

9.6.4 Energisentralar

Triangulum

Energisentralen som hentar energi frå avløpsvatn og forsyner Stavanger svømmehall og tre administrasjonsbygg (OK23, OK19 og Rådhuset) med varme og kulde, har hatt sitt tredje driftsår. Energirekneskapen viser at varmepumpene produserte 2 009 400 kWh varmeenergi, og energibruken til varmepumpene var på 541 855 kWh. Dette gir ein årsvarmefaktor¹ på 3,70.

Stavanger forum

Volumet av energileveransen til Forumområdet er i samsvar med dei inngåtte leveringsavtalane og gir følgjande effektar:

- fjernvarme ca. 4,7 MW
- fjernkjøling ca. 3,7 MW
- saltlake ca. 1,3 MW
- forbruksvatn ca. 1,4 MW

Seksjonen er tilført to nye stillingar for tekniske fag i 2020. Vidareutvikling av eksisterande energisentralar og satsing på felles energiløysingar i område er no styrkt for å mellom anna følgja opp aktivitetar i handlingsplanen til klima- og miljømåla. Stillinga skal sørge for at kommunen driv dei eksisterande energisentralane sine effektivt, og skal arbeida aktivt for å innføra nye energisentralar i område der dette er formålstenleg.

I 2020 søkte kommunen saman med LyseKlimasats om etablering av ny energisentralløysing basert på flisfyring og produksjon av biokol på Revheim. Søknaden er ikkje ferdig behandla, men vil vera eit typisk område som denne ressursen skal bidra med å realisera.

9.6.5 Byggtryggleik

Det er tilsett ein ny ressurs som rådgiver innanfor tryggingsområdet i byggforvaltning. Inngangskontroll, kameraovervaking, alarmsystem og alarmoverføring er nokre av områda som bør utviklast vidare i kommunen. Rådgivaren har ansvar for å utvikla ein overordna strategi for sikring av bygg.

Følgjande prosjekt er påbyrja i 2020, og vil halda fram inn i 2021:

- Nøkkelfri. Sjå på moglegheit for tilgang til bygg gjennom digitale løysingar der dei fysiske nøklane blir avvikla. Sette krav i kommande nybygg- og renoveringsprosjekt til slike løysingar
- Aktiv Kommune for tildeling av tilgang til kommunale bygg. Samarbeid med idrett, ungdom og fritid og IT
- Digitalisering av nøkkeladministrasjon av utlånnsskort og vikarkort i verksemder
- Rollestyring av tilgangar i kommunale bygg

9.6.6 LCC/LCA (livssykluskostnad/livsløpsvurdering)

Det er i 2020 tilsett ein koordinator som har ansvar for å sikre ei heilskapleg vurdering av material og løysingar som ein del av strategien til kommunen for ei berekraftig utvikling. Resultata blir brukte som eit heilskapleg avgjerdsgrunnlag, og kvaliteten, økonomien og miljøaspekta av byggeprosjekt blir sikra på på lengre sikt.

Metodikken og parametrane som blir brukte i LCC- og LCA-vurderingane, og dokumentasjonen av resultata, blir definerte og følgde opp av LCC/LCA-koordinatoren. Desse skal forankrast i prosjekteringstilvingar for byggeprosjekt. Prosjekteringstilvingane har som mål å gi nøyaktige retningslinjer for prosjektering og utføring av bygningar og sørger for effektiv bygging, forvaltning, drift og vedlikehald av bygningsmassen til Stavanger kommune. Grunnlaget for integrasjonen av LCC- og LCA-vurderingar i prosjekteringstilvingane er oppretta i 2020, og ferdigstilling er planlagd i 2021.

9.6.7 Universell utforming

Det blei gjennomført eige kurs for byggforvaltarar i skular og barnehagar for å kartlegga status rundt universell utforming. Skular har blitt framheva av regjeringa i 2020/2021. Avdelinga er i ferd med å tilpassa forvaltningssystemet Famac for å registrera dagens tilstand. Målsetjinga for 2021 er å kartlegga flest mogleg skular, og arbeidet med å vurdera tilstanden til dei ulike bygga vil halda fram i 2021.

9.6.8 Økonomi

Byggforvaltning har ein forbruksprosent på 97,5 med eit mindreforbruk på kr 7,7 mill. Koronasituasjonen har ført til lågare aktivitet, og fleire planlagde vedlikehaldsprosjekt har blitt utsette og reduserte. Energisentralen har hos byggforvaltning også eit mindreforbruk tilsvarende kr 2,7 mill., mellom anna som følge av kr 1,8 mill. høgare salsinntekter enn budsjettet og mindre kjøp av konsulenttenester.

Kostnader relaterte til korona utgjorde i 2020 kr 11,0 mill. i tillegg til ei estimert tapt inntekt på Forum Expo tilsvarende 2,8 mill. Byggforvaltning har i justeringar gjennom året fått justert opp ramma med kr 6,1 mill. som følge av korona, medan resterande kostnader er tekne innanfor eiga ramme. Dei største kostnadene er relaterte til auka reinhald, som utgjer kr 5,1 mill., vedlikehald og tilpassing av bygningsmasse tilsvarende kr 3,5 mill., ettergitt leige tilsvarende kr 1,6 mill. og energikostnader tilsvarende kr 0,7 mill.

9.7 Idrett

Koronapandemi og drift av idrettsanlegga

Då koronapandemien slo til med full styrke den 12. mars, blei tilbodet blant idrettslag, publikum, skular og barnehagar redusert. Reduksjonen i tilbodet førte til at aktiviteten og drifta i anlegga, i store delar av året, også var lågare.

Styrkinga av publikumstilbodet i svømmehallane blei ikkje som planlagt. Som følge av pandemien måtte svømmehallane ha færre brukarar i anlegga samtidig slik at det skulle vera mogleg å halda avstand til kvarandre. Det har blitt arbeidd vidare med å utvikla eit bookingsystem, som blei kjøpt inn for å ha kontroll over kor mange og kven som er i svømmehallane samtidig.

Så lenge pandemien varer, vil det vera vanskeleg å føresjå korleis den langsiktige drifta av svømmehallane blir.

Forus sportssenter

Eigarstrukturen og driftsforma for anlegget har blitt avklart av dei nye eigarane Stavanger og Sandnes kommune. Det har ikkje komme noka avklaring om korleis Sola og Randaberg kommunar vil gå inn på eigarsida av anlegget.

Folkehallene IKS er engasjert som driftar av anlegget gjennom ein eigen driftsavtale med eigarkommunane. Eigarkommunane vil tildela treningstid til dei respektive idrettslagene sine etter eigarbrøken i anlegget.

Stavanger ishall

Stavanger kommune har mange isflater for ulike is-idrettar. Det har vore ei utfordring gjennom fleire år at sesongen for is-idrettane har vart rundt seks månader. Kommunane har igjennom forhandlingar og samarbeid med Stiftelsen Stavanger ishall slått saman fleire av dei gamle avtalane som regulerer bruken av Stavanger ishall og Siddishallen. Det har blitt samde om å forlengja is-sesongen med ein månad, utan at kostnadene til kommunen aukar.

Økonomi

Idrett har ein forbruksprosent på 97,8 i 2020. Mindreforbruket utgjorde kr 2,6 mill. Hovudårsaka til mindreforbruket er høgare leigeinntekter frå idrettsanlegg. Samtidig er det brukt meir enn budsjettet på kjøp av tenester til drift av idrettsanlegg.

Koronasituasjonen har medført endringar i inntekts- og kostnadsbilete til Idrett i 2020. Dette vart i stor grad hensyntatt i tertialane. Dette gjeld auka kostnader til blant anna reinhald av gymsalar og kompensasjon til Stiftelsen Stavanger ishall, som følgje av kanselleringa av ONS. Det gjeld òg mindre kostnader som følgje av at Handball EM ikkje vart haldne og lengre tider med stengde idrettsanlegg. På grunn av kanselleringa av ONS vart òg budsjettet justert for tapte leigeinntekter. Det same gjeld billettinntekter på symjehallar, som vart nedjusterte med kr 4,8 mill.

9.8 Park og veg

Blågrøn plan / biologisk mangfold – etablera indikatorar

Park og veg er godt i gang med utarbeiding av *Grøn plan*, i samarbeid med by- og samfunnsplanlegging. Grøn plan blir ein del av arealdelen i kommuneplanen, men femnar òg mykje breiare. Dette blir temaplan for blågrøn struktur, naturmangfold og friluftsliv, med fleire handlingsplanar og relaterte tiltak. Kartlegging, analysar og vurderingar er starta opp, og det er gjennomført folkemøte i kommunedelane Rennesøy og Finnøy.

Kommunen har òg fått støtte frå Miljødirektoratet for utarbeiding av ein kommunedelplan for naturmangfold som blir inkludert i Grøn plan.

Park og veg har utarbeidd utkast til målhierarki og indikatorar for naturmangfold, og held fram arbeidet med kartlegging og registrering av naturmangfold. Dette er òg ein del av oppfølginga av strategien for bytre.

I 2020 blei Stavanger kommune med i EU-prosjektet *BiodiverCities*. Tema for prosjektet er innbyggarinvolvering/samskaping og naturmangfold i byen. Park og veg har prosjekteiinga og har valt bytre som konkretisering av temaet til prosjektet.

Parallelt med utarbeiding av nye planar har park og veg jobba med å sikra blågrøne verdiar i utsegner til reguleringsplanar og andre planar, og dessutan gjennom prosjektering og forvaltning av kommunale uteområde.

Stavanger botaniske hage

Det er vedteke at Stavanger botaniske hage skal slåast saman med stiftinga Rogaland Arboret til eit samla botanisk kunnskapssenter. Samanslåingsprosessen fekk ikkje framdrift som forventa, og det blir arbeidd for at prosessen kan gjennomførast i 2021.

Eit samanhengande sykkelrutenett

Sykkelseksjonen i park og veg blei styrkt i 2020, og ny sykkelstrategi er vedteken. Satsinga på realisering av eit samanhengande attraktivt sykkelrutenett held fram i samsvar med vedteken strategi og blir leidd av

Registrerings- og kartleggingssoppgåver

- Tidleg i 2020 blei det sett i gang eit prosjekt der alle trafikkskilt blei registrerte og kvalitetssikra opp mot gjeldande vedtak.
- Det er gjort registrering og innlegging av anlegg i Rennesøy og Finnøy kommunedelar i ISY Park. Det er òg oppretta kart og anleggsskort. Arbeidet blir slutført i 2021.
- Gjennomgang av alle leikeplassar og nærmiljøanlegg i Stavanger kommune med leikeutstyr på. Desse er gått gjennom med tanke på tryggleik og behov for rehabilitering.
- Uteområde for barnehagar og skular i Rennesøy og Finnøy kommunedelar har blitt registrerte som grunnlag for skulegardsprosjektet og barnehageprosjektet.
- Det har blitt gjennomført registreringar av hole eiketre, sjøfuglteljingar, vipekartlegging i Rennesøy og Finnøy, og dessutan havørnregistreringar utført av Norsk ornitologisk og gjennomført NIN-kartlegging på Sjernarøyene.
- Treregistreringa er i stor grad fullført i trehusbyen. Me har registrert kommunalt eigde bytre, og i tillegg registrert viktige bytre utanfor trehusbyen.

Klimatilpassing – meir regn

Park og veg utviklar dei grøne områda for å ta høgd for auka nedbørsintensitet og nedbørsmengd, og ta vare på naturmangfold og friluftsoppleveling.

Også i 2020 blei det jobba med overvasshandtering og for moglegheita for infiltrasjon og fordrøyning i dei offentlege områda. Avdelinga bidreg gjennom overvassnettverket til kommunen, ved behandling av private utomhusplanar og ved å etablera tiltak i kommunale område.

Trafikktryggleik

Trafikktryggleiksplanen var ferdig til behandling i 2020 som planlagt, men blei utsett og blei behandla 13. januar 2021 i kommunestyret.

Byromstrategi

Arbeidet med forslag til byromstrategi for Stavanger sentrum heldt fram i 2020, men blei av ressursomsyn ikkje ferdigstilt. Byromstrategien kjem til behandling i 2021. I fortsetjinga av dette blir også rettleiinga for uteromsmøblering revidert, saman med torgreglementet.

Handlingsplan for miljøgater og gatetun

Rullering av handlingsplanen er utsett til 2021.

Naturbaserte løysingar

Park og veg deltok saman med mellom anna avdeling for vatn og avløp i EU Unalab for å skaffa kunnskap og erfaring med å nytta naturbaserte løysingar i forvaltning og utforming av uteområde. Innhenting av kompetanse på smarte naturbaserte løysingar er prioritert. Overvasshandtering/klimatilpassing og biologisk mangfold blir sett i samanheng, og det blir jobba med ein strategi for å implementera naturbaserte løysingar i alle offentlege rom.

Lervigparken og Nytorget

Arbeid med Lervigparken har omfatta oppsummering og avslutning av ein innhaldsrik og lang medverknads- og samskapingsprosess, og dessutan utarbeiding av konkurransegrunnlag for prosjektering. Dette blei lyst ut medio desember. Lervigparken blei valt ut til å inngå i DOGA¹ sitt *Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn* saman med 15 andre prosjekt.

Strakstiltaket *Prøvepark, palleparken* på Nytorget blei utvikla våren 2020 i samspel med vinnarteamet av konkurransen, og var klar for opning sommaren 2020. Innspel og merknader frå brukarane inngår som del av grunnlaget for den vidare utviklinga av Nytorget. I 2020 blei det skrive kontrakt med prosjekteringsteamet for utarbeiding av forprosjekt for Nytorget.

Forvaltningsplan for bytre

Registrering av kommunalt eigde tre i trehusbyen er i stor grad fullført. Park og veg har i tillegg byrja å registrera verdifulle tre utanfor trehusbyen som me meiner er viktige å ha inne i registeret. Avdelinga har òg byrja ei delvis oppfølging av registrerte tre som har påviste skadar og svekkingar. Dette ser me på som viktig for å ta vare på og verna den aldrande trebestanden i Stavanger. I tillegg til å registrera og verna eksisterande tre har avdelinga også planta ei betydeleg mengd tre i 2020. Referatsak om planting av bytre kjem i UMU sitt møte i februar.

Vedlikehald og betre tilrettelegging av badeplassar

Park og veg bestilte i 2020 ein gjennomgang av informasjonsskilt om vassdjupne ved stupebretta i kommunen, samtidig som det blei utplassert skilt om badevit. Det blei òg kjøpt inn ti nye badebøyar.

I badedammen blei bassenget tømt og reingjort, samtidig som pumperommet blei ombygd.

I Rosenli blei det planlagt nytt stupebrett, men av tryggleiksomsyn må det gjerast nye målingar og kontroll av botnforhold og vassdjupne før eit nytt stupebrett kan setjast opp.

Strømvig bad fekk ny badetrapp, og bassenget blei reinsa.

Områdesatsing

I Storhaug er ei rekke utviklingsprosjekt i samband med områdesatsinga i gang. Viktige element i dette arbeidet er treplanting og aktivisering av regulerte friområde og leikeplassar, og den store leikeplassen ved Avaldsnesgata som blei fullført i 2020.

Det står likevel att ein del større oppgåver. Gjennomføring av Lervigparken, fullføring av Kjelvene og Johannesparken er anlegg som skal vera finansierte som rekkefølgetiltak. Det blir teke sikte på å få fullført desse i løpet av perioden. Badedammen skal detaljprosjecketast, og bygginga startar i 2021. Samskapingsprosessen for Lervigparken er fullført, og prosjekteringen startar i 2021.

Det har blitt laga ein moglegheitsanalyse over delar av Saxemarka, men i Hillevåg er det behov for ein gjennomgående moglegheitsstudie for bruk av naturbaserte løysingar for å styrkja grønstruktur, leike- og møteplassmogleheter, og dessutan kontakt med sjøen og naturmangfold. Studien skal gjennomførast i løpet av perioden.

Gatelys – utandørs belysning

Overgangen til smartled-belysning er godt i gang, og utskifting av kvikksølvdamplamper held fram i 2021. Arbeidet med belysningsplan for sentrum blei ferdigstilt og blei behandla i UMU hausten 2020.

Rehabilitering av kunstgrasbanar

Det blir rehabiliteret tre kunstgrasbanar per år, og i 2020 blei det søkt om midlar til miljøtiltak for å hindra granulat på avvegar for følgjande kunstgrasbanar: Hinna og Vardeneset 1 og 2.

Bymiljøpakken

Utføring av byggeprosjekt for 2020 er bestilt, og framdrifta blir følgd opp. Eit døme er at det skal leggast til rette for sykling i Ryfylkegaten. Dette prosjektet vil saman med prosjekta i Pedersgaten, Harald Hårfagres gate og Nedre Banegate skapa samanhengande sykkelnett frå sentrum til Lervig-området i austre bydel.

Drift og vedlikehald av friområde, naturområde og utandørsområde

Tiltaka i dei grøne områda er i stor grad utførte som planlagt, med enkelte omprioriteringar. Ein eigen rapport for arbeidet blir lagt fram for UMU i 2021.

Økonomi

Park og veg har ein forbruksprosent på 96,2, som utgjer eit mindreforbruk på kr 7,2 mill. Mindreforbruket kjem av fleire vakante stillingar i samband med mellom anna sjukefråvær. I tillegg har nokre driftsoppgåver blitt forskovne på grunn av pandemien. Av same grunn gjekk enkelte prosjekt, som sykkelkampanjen, i stor grad ut. Bruken av vedlikehaldspakken frå staten har òg blitt prioritert. Her er det brukt kr 5,6 mill. av ei driftsramme på kr 10,5 mill. Prosjekta kom seint i gang, og blir ferdigstilte på nyåret 2021.

Som ei følge av koronasituasjonen har budsjettet blitt justert med kr 3,3 mill. i tertiala. Mellom anna blei inntektsbudsjettet justert med kr 2,9 mill. i samband med ettergiving av gateleige, medan det har blitt ettergitt totalt kr 4,1 mill., og kr 1,2 mill. er tekne innanfor eiga ramme. Dei har òg hatt meirkostnader i samband med vakthald, skilting og informasjonstiltak. Dei totale koronarelaterte kostnadene utgjer kr 5,77 mill.

9.9 Vatn og avløp

Kvalitet på tenestene

Stavanger kommune deltek kvart år i tilstandsvurderinga BedreVANN (<https://bedrevann.no/>) saman med rundt 80 andre kommunar. Vass- og avløpstenestene får ein kvalitetsindeks basert på ei samla vurdering av fleire kriterium. I dette inngår tenestene frå både Stavanger kommune og IVAR. BedreVann skal òg utviklast til å bli eit verktøy for å måla berekraftig utvikling etter nasjonale mål, og vil få større plass i framtidige rapportar.

Resultatet for vasstenestene er stabile, og i den siste rapporten (for rapporteringsår 2019) oppnådde vasstenestene 3,6 av 4 moglege poeng. Dette er eit godt resultat. Avløpstenestene oppnådde òg 3,6 poeng, som er ein betydeleg framgang frå førre år (2,0). Dette har hovudsakleg samanheng med at reinsekrava no blir overhaldne ved IVAR sitt nye, oppgraderte sentralreinseanlegg for Nord-Jæren (SNJ).

Tilstandsvurderinga viser elles at tenestene har høg standard, og at vatn- og avløpsavdelinga utfører oppgåvene sine effektivt og med god kvalitet samanlikna med samanliknbare kommunar. Stavanger har framleis blant dei lågaste årsgengebyra i landet.

Dei største utfordringane innanfor vass- og avløpstenestene er å sørga for tilstrekkeleg fornyingstakt i utskifting av vassleidningar, redusera vasslekkasjar, innleking av framandvatn/overvatn til avløpsnettet og overløpsdrift. Dette er område som har høg prioritet, og som det blir arbeidd systematisk med.

Av kapasitetsgrunnar blei det ikkje utført ei brukarundersøking om vass- og avløpstenestene i 2020. Neste undersøking blir gjennomført i 2021.

Frå 1. januar 2021 har abonnentane i Stavanger høve til å få månadleg fakturering av vass-, avløps- og renovasjonsgebyra. Slike løysingar er ikkje utbreidde i Noreg, og for å kunna handtera dei store mengdene data frå avtaleregistera til kommunen har det vore gjort eit betydeleg nybrotsarbeid, mellom anna for å få dei digitale løysingane på plass med tilstrekkeleg tryggleik.

Drift og vedlikehald

Forsvarleg drift og vedlikehald av vass- og avløpsnettet bidreg til å halda oppe kapasiteten i leidningsnettet, sikra vasskvaliteten og hindra avløpsutslepp og andre driftsuhell med konsekvensar for innbyggjarane. Vatn og avløp forvaltar og driftar eit stort leidningsnett og har eit detaljert system for oppfølging av drifts- og vedlikehaldsoppgåvane. Måla for 2020 innanfor lekkasjesøk, reingjering av kummar og leidningar og røyrinspeksjon blei nådde med god margin.

Stavanger har no 138 avløpspumpestasjonar, 28 trykkaukestasjonar for vatn og i tillegg mange overløp og målepunkt. Alle installasjonar treng regelmessig rehabilitering eller oppgradering som følge av slitasje og krav til betre HMS-forhold for driftsoperatørane. Målet er å rehabilitera rundt fem stasjonar årleg. På grunn av koronasituasjonen har kapasiteten blitt noko lågare både internt og hos leverandørar. Elles er det gjort eit betydeleg arbeid for å sikra vassforsyninga ved at vassbassenga har blitt reingjorde, og det er etablert broten vassforsyning (sikringstiltak) i avløpspumpestasjonane og liknande.

Redusera vatn på avvegar

Vatn og avløp jobbar kontinuerleg med å gjennomføra tiltak som vil gi betre kontroll over vassforbruk og lekkasjar. Innkjøpet av vatn frå IVAR i 2020 enda på 17,1 millionar m³. Resultatet for Stavanger i 2019 enda på 16 millionar m³, det lågaste forbruket på 50 år, som inneber at målet blei innfridd med god margin. Resultatet kjem av dyktige medarbeidarar og gode system og rutinar for lekkasjereduksjon.

Året 2020 blei eit nedbørsrikt år, noko som førte til at avløpssistema blei meir belasta, overløpsdrifta blei høgare, og leveransane av avløp til IVAR auka. Det blei ferdigstilt fleire separeringsprosjekt (m.a. ved Lille Stokkavann og ved Mosvannet) som vil bidra til betre kapasitet i leidningsnettet, redusert overløpsdrift og redusert avløpsmengd som blir send til reinsing.

Leidningsfornyng og byomforming

Investeringsbudsjett innanfor vatn og avløp var 171 millionar kroner (etter budsjettjustering), og årsrekneskapen viser rundt 183 millionar kroner. Meirforbruket heng primært saman med høg aktivitet innanfor byomformingstiltak som blir styrte av eksterne aktørar. I 2020 var samordninga av fornying av vass- og avløpsanlegg med Lyse sitt STAX-prosjekt ein viktig faktor. I tillegg har endra fornyingsmetodar (med auka bruk av grøftefri fornying og lettseparering) ført til høgare produksjon og følgeleg auka utgifter knytte til fornying av vassleidningsnettet.

I 2020 blei 1 prosent av vass- og avløpsleidningane skifta ut. Det er i tråd med målsetjinga. Det har vore ei utfordring i lang tid å nå desse måla, men dette har no lykkast som følge av auka kapasitet i utføraravdelinga (plan og anlegg), større bruk av nye, raskare metodar som krev mindre graving, og godt organisert arbeid frå bestilling til utføring. Sjå kapittelet til plan og anlegg for meir informasjon om investeringsprosjekt.

Planar

Kommunalstyret for miljø og utbygging har bestilt ein skybrotsplan som ein del av den overordna klimatilpassingsstrategien til kommunen for å kunna handtera ekstremnedbør. Utarbeiding av planen involverer fleire fagavdelingar der vatn- og avløpsavdelinga har prosjektleiinga. På grunn av kapasitetsutfordringar i 2020 vil planen bli ferdigstilt i 2021.

Innovasjon og digitalisering

Det blir arbeidd aktivt med å innføra digitale løysingar som bidreg til å effektivisera kommunikasjon, saksbehandling og sikra dokumentasjon, og dessutan å utnytta eksisterande data for å gi god oversikt og betre vass- og avløpstenester. I 2020 er det innført eit system for søknad og saksbehandling i samband med etablering, endringar eller reparasjonar av vass- og avløpsanlegg som blir utført av entreprenørar.

Vatn og avløp har systemansvar for kommunen sitt innbyggarmeldingssystem VOF, og i 2020 blei det innført ein ny versjon av denne programvara. Vatn og avløp har òg delteke i arbeidet med Mineiendom og bidrege til datasjøen. Vatn og avløp deltek i innovasjonsnettverket til bransjeforeininga Norsk vatn, og bidreg til etableringa av det nye norske kompetansesenteret for vatn på Ås.

Nye Stavanger

Også i 2020 er det brukt mykje ressursar på å legga til rette og tilpassa vass- og avløpstenestene i den nye kommunen. Arbeidet har vore krevjande sidan det har blitt utført parallelt med dei ordinære arbeidsoppgåvene, utan tilførsel av ekstra ressursar. På grunn av god innsats har ikkje tenesteleveransane blitt skadelidande, men ein del planarbeid, utviklingstiltak og innovasjonsarbeid har blitt utsett av kapasitetsavgrensingar.

Stavanger var den første kommunen i Noreg som tok over ansvaret for stikkleidningar i offentleg veggrunn. Det har blitt arbeidd med å legga til rette for tilsvarande løysing i Rennesøy og Finnøy, og kommunestyret har vedteke at kommunen tek over eigarskapen og driftsansvaret for desse leidningane frå 1. januar 2021.

Det har vore gjort eit forsøk på å bli samd om kommunal overtaking av det private vassverket Fjordvatn AS i kommunedel Finnøy, men dette arbeidet har så langt ikkje ført fram.

Koronapandemien

Koronapandemien har gjort at organiseringa og utføringa av arbeidet i avdelinga har blitt justert i samsvar med smittevernreglane og eigen kontinuitetsplan. Dette har ført til noko auka kostnader til ekstra brakkerigg, smittevernutstyr og reingjering. Det har òg ført til litt mindre samhandling og dermed noko redusert effektivitet. Likevel har dei fleste oppgåvene blitt utførte på ein god og sikker måte, utan at abonnentane har merka særleg til tiltaka.

Økonomi

Vatn, avløp og slam er sjølvkostområde som blir finansierte gjennom gebyrinntekter som abonnentane betaler. Dekningsgrada for vassektoren var i 2020 114,1 prosent. Sjølvkostfondet for vatn var per 1. januar 2020 på kr 14,4 mill. Med ei avsetting på fond i 2020 på kr 20,4 mill. inklusive renter, utgjer fondet kr 34,8 mill. ved utgangen av året. Årsaka til den høge avsettinga er i hovudsak låge rentekostnader og noko høgare inntekter enn budsjettert.

Dekningsgrada for avløpssektoren var 108,9 prosent i 2020. Sjølvkostfondet for avløp var per 1. januar 2020 kr 16,2 mill. Med ei avsetting på fond i 2020 på kr 21,5 mill. inklusiv renter, utgjer fondet kr 37,8 mill. ved utgangen av året. Årsaka til den høge avsettinga er i hovudsak låge rentekostnader og noko høgare inntekter enn budsjettert.

Dekningsgrada for slam var 87,2 prosent i 2020. Sjølvkostfondet for slam var per 1. januar 2020 kr 0,9 mill. i tidlegare Stavanger kommune samstundes med at tidlegare Rennesøy kommune hadde eit akkumulert underskot frå 2019. Ved oppgjer av sjølvkostrekneskapen i 2020 er det eit framførbart underskot knytt til slam tilsvarande kr 0,23 mill. etter at fondet er tappa. Årsaka til ei lågare dekningsgrad i 2020 er i hovudsak at kostnadene blei noko høgare enn budsjettert.

10 Innbyggjar- og samfunnskontakt

Stavanger kommune har vore tett på både innbyggjarane og næringslivet i 2020. På Judaberg er det opna eit innbyggjartorg der innbyggjarar, folkevalde eller andre kan slå av ein prat om det som rører seg. Det er laga eit utkast til strategi for korleis næringslivet i Stavanger skal bli den storbyregionen i landet som skapar størst verdiar. Utkastet er no på høyring.

10.1 Innleiing

Gjennom innbyggjar- og samfunnskontakt møter kommunen samfunnet, og samfunnet møter kommunen. Innbyggjarane, folkevalde, kulturlivet, næringslivet – mange har kontaktflatene sine gjennom dette tenesteområdet, og det er her dei smarte og digitale løysingane i framtida blir utvikla.

I koronaåret 2020 har innbyggjar- og samfunnskontakt vore viktigare enn nokon gong. Trafikken på nettsidene til kommunen har nærmast eksplodert, mange har ringt informasjonstelefonen til kommunen om korona, og kommunen har teke imot ei mengd innspel fra næringslivet om korleis situasjonen skal handterast. Gjennom heile året har innbyggjarane hatt tilbod om å møta opp fysisk hos innbyggjarservice i Vikeyvåg, Judaberg og Stavanger sentrum.

10.2 Innbyggjardialog

Smittevernomsyn og restriksjonar knytte til arrangement har i periodar fått konsekvensar for både frivilligcentralar og innbyggjartorg. Innbyggjartorga fekk ein forsiktig oppstart, medan publikumsmottaket til innbyggjarservice i Stavanger sentrum er den einaste offentlege rettleiingstenesta som har vore open for fysisk oppmøte for innbyggjarane under heile koronapandemien.

Avdelinga har levert dei ordinære tenestene sine i 2020, men med færre arrangement og fysiske møte. Då det var formålstenleg, har fysiske møte blitt erstatta med digitale.

Innbyggjartorga på Judaberg og Vikeyvåg er i drift

Innbyggjartorga i Vikeyvåg og på Judaberg blei opna i 2020. Torga gir innbyggjarane tilgang til kommunale tilbod og tenester og er viktige arenaer for samarbeid, engasjement og utvikling av lokalsamfunna.

Vikeyvåg innbyggjartorg opna i mellombelte lokale på nyåret, etter at tidlegare Rennesøy kommunehus blei tilpassa i påvente av framtidige lokale i Vikeyvåg. Judaberg innbyggjartorg opna for publikum i august som eit fullskalatilbod, etter ei omfattande ombygging av tidlegare Finnøy rådhus.

Innbyggjartorga har gradvis utvida tilboden sitt til innbyggjarane gjennom året – tilpassa gjeldande smitteverntiltak. Tilboda omfattar treffpunkt for kommunedelsutvalet og møte med lokale folkevalde, generelle kommunale tenester og møte med frivilligcentralane. Innbyggjartorga tilbyr òg lån av møterom og lokale for arrangement.

I oktober opna den uformelle møteplassen på Judaberg innbyggjartorg med kafé for innbyggjarane. Kafeen er ein sosial samlingsstad og eit viktig knutepunkt for aktivitetane på torget. I tilknyting til kafeen kan innbyggjarane møta representantar frå kommunedelsutvalet og lokalt politi til ein uformell prat om det som rører seg.

Innbyggjarservice – førstelinja til kommunen

Innbyggjarservice er førstelinja til kommunen og bidreg til at innbyggjarane får god informasjon, rettleiing og hjelp til kommunale tenester. Seksjonen er til stades på tre stader: Olav Kyrresgate 23 i Stavanger sentrum, Asalveien 6 i Vikeyvåg og Judabergveien 6 på Judaberg.

Innbyggjarservice har levert det ordinære driftstilboden sitt i 2020 – samtidig som seksjonen har fått nye tilleggsoppgåver i samband med pandemien.

Innbyggjarservice har levert følgande tenester direkte relaterte til pandemien:

- open dør for innbyggjarane når dei aller fleste offentlege tenestene valde å stenga

- tilsette til drift av koronatest-telefonen som blir driven av tenesteområdet helse og velferd
- betent informasjonstelefonen for korona

Informasjonstelefonen blei etablert våren 2020 i samarbeid med Sandnes, Sola og Randaberg kommunar. Hovudtyngda av spørsmåla frå innbyggjarane på våren var knytt til karantene og generelle avklaringar rundt koronainformasjon. I ei tid der alt blei stengt og oppmodinga var å halda seg heime, blei telefonen for mange den tryggaste måten å oppnå kontakt med andre på.

Informasjonstelefonen heldt stengt frå påske, men opna igjen seinhaustes då smittetala i kommunen auga. Telefonen er framleis i drift. Talet på førespurnader varierer, men det er størst trafikk ved endringar i nasjonale eller lokale føresegner.

Noko utviklings- og opplæringsarbeid i seksjonen har blitt forskove som ein konsekvens av pandemien.

Digitale løysingar for innbyggjardialog

Innbyggjardialog vurderer nye digitale løysingar for innbyggjarar, frivillige lag og organisasjoner – og innfører løysingar i aktuelle tenestetilbod.

Avdelinga forvaltar den digitale løysinga [Aktiv kommune](https://www.aktiv-kommune.no/) (<https://www.aktiv-kommune.no/>) på vegne av samarbeidskommunane Bergen, Stavanger og Øygarden. Talet på brukarar av denne løysinga aukar, ved utgangen av 2020 er løysinga tilgjengeleg for over 1 000 000 innbyggjarar i Noreg, fordelt på 15 kommunar.

Innføring av chat og chatbot-løysing blei sett på vent på grunn av pandemien.

Forprosjektet *Dighjelpen*, som kartlegg behovet for auka digital kompetanse blant innbyggjarane i kommunen, blei gjennomført med brei deltaking frå kommuneadministrasjonen, Sølvberget KF, private aktørar og frivillige lag og organisasjoner. Innsiktsarbeidet skal nyttast i ulike pilotprosjekt i 2021 og i vidareutvikling av andre innbyggjartenester.

Arbeidet i frivilligsentralane

Det blei oppretta to nye frivilligsentralar i 2020, på Hundvåg og på Tasta. Eigane og Tasta frivilligsentral har endra namn til Eigane og Våland frivilligsentral. Stavanger kommune har no totalt ni frivilligsentralar, éin i kvar kommunedel.

Arbeidet med nye felles retningslinjer for alle frivilligsentralane i Stavanger starta i 2020 og blir ferdig i 2021. Frivilligsentralane driv fleire tiltak på tvers av sentralane i Stavanger: ringevenn, matlevering til innbyggjarar i karantene, lyttevenn, barnas hage og trening med meining.

Saman med frivillige lokalt i Turistforeininga, Norges speidar forbund og Frilager arrangerte frivilligsentralen *Heile kommunen på tur* ved Fjøløy fort, Sørmarka i Stavanger og Teigen friluftsområde i Finnøy. Dette markerte overgangen til ny kommune.

Pandemien har likevel lagt store avgrensingar på aktivitetane til frivilligsentralane i 2020.

Kurs, dialogkafear og andre samlingar for frivillige har blitt gjennomført når det har vore mogleg, elles er dei avlyste eller erstatta med digitale møte.

I starten av pandemien bidrog frivilligsentralane med å kartlegga frivillige som ønskte å bidra med helsefagleg kompetanse, vera ringevenn til folk som treng nokon å snakka med, eller køyra ut mat til folk som ikkje kan gå i butikken sjølv.

Frivilligsentralane i Stavanger kommune deltek i faglege nettverk med andre kommunar i Rogaland.

Ny handlingsplan for frivillighet

Arbeidet med ny handlingsplan for frivillighet i Stavanger kommune starta opp i 2020. Det blir lagt opp til brei medverknad i planarbeidet. Denne nye planen skal erstatta strategiplan for samhandling mellom frivillige og Stavanger kommune, og skal til politisk behandling 2. tertial 2021.

10.3 Næringsliv

Koronapandemien, i tillegg til låg oljepris, gjorde 2020 til eit svært krevjande år for næringslivet i Stavanger kommune. For å dokumentera arbeidet som blei gjort, har næringsavdelinga laga ein [eigen rapport for næringsarbeidet i 2020](https://www.stavanger.kommune.no/naring-og-arbeidsliv/naring_arsrapport-2020/) (https://www.stavanger.kommune.no/naring-og-arbeidsliv/naring_arsrapport-2020/).

I denne unntakstilstanden har næringsavdelinga både handtert akutte problemstillingar, tilrettelagt for hastetiltak og fordelt tilgjengelege midlar for å hjelpe næringslivet. Samtidig har avdelinga prioritert strategisk viktige saker som stakar ut kurser for næringsarbeidet framover: ny organisering av regionalt næringssamarbeid (Stavanger kommunestyre sak 97/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361176?agendaltemld=227683>) og ny næringsstrategi 2021–2030 (kommunalutvalet sak 122/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1362013?agendaltemld=228373>)).

Ny næringsstrategi og arbeid med politiske saker

Næringsstrategi 2021–2030 (<https://www.stavanger.kommune.no/naring-og-arbeidsliv/naringsstrategi-2020-2030/>) har som mål å gjera Stavanger-regionen til det storbyområdet i Noreg med størst konkurransekraft og evne til å skapa verdiar. Strategiutkastet, som er til høyring ved årsskiftet, har fire satsingsområde: energihovudstaden, landbruk og havbruk, industri og teknologi, opplevingar og reiseliv. Strategien har også fire strategiske grep: beste vertskapskommune, attraktiv storbyregion, framtidsretta næringsliv og internasjonalt arbeid.

Næringsavdelinga hadde tett dialog med både næringslivet og politisk leiing gjennom heile fjeråret for å sikra raske, politiske avgjørder om tildelingar til næringslivet. Avdelinga leverte rundt 50 politiske saker. Kommunalutvalet fekk våren 2020 vekevisse oppdateringar – frå hausten 2020 månadlege rapporteringar.

Tett på næringslivet

Næringslivet har gitt mange innspel dette året, og i mars 2020 tok Stavanger kommune initiativ til å etablere ei regional tiltaksgruppe for å dela informasjon, koordinera tiltak og handtera innspel effektivt. Tiltaksgruppa skulle i tillegg fanga opp moglegheiter og utfordringar knytte til pandemien, og halda den politiske leiinga løpende orientert.

Næringsavdelinga har også prioritert førehandsdrøftingar i samband med innføring av lokale forskrifter i koronasituasjonen.

Viktige prosjekt og arrangement i 2020

Næringslivet i regionen har vist stor kreativitet og klart å omstilla seg sjølv om tidene har vore uvisse. Store arrangement som Gladmat, Nordic Egde, Tomatkonferansen, Forskingsdagane og KÅKÅnomics blei gjennomførte innanfor smittevernreglane.

Treffpunkt Stavanger blei også gjennomført i 2020. Dette er ein samlingsstad der næringslivsaktørar presenterer og diskuterer viktige saker. Desse prosjekta vil også vera viktige for å skapa verdiar og arbeidsplassar framover: *Styrking av energihovedstaden* (https://www.stavanger.kommune.no/naring-og-arbeidsliv/naring_arsrapport-2020/#15261), konferansen *High Wind 2020* (<http://www.highwind.no/>), *Styrke verdikjeden for lokalmat* (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361962?agendaltemld=224970>), og moglegheitsstudien *Verdiskapings-potensialet og veikart for havbruk til havs* (https://stimaquacluster.no/wp-content/uploads/2020/12/Blue-Planet-1524_sf5_KortRapport.pdf).

Økonomisk støtte til næringsutvikling

Stavanger kommune ønsker å vera attraktiv for innovative bedrifter. Derfor bidreg kommunen med finansiering og legg til rette for samarbeid i næringsklynger, gründermiljø og mellom entreprenørar.

Kommunen løvvde i 2020 totalt cirka 20 millionar kroner til næringsutvikling frå tre ulike ordningar: Vekstfondet delte i august ut 5,7 millionar kroner. Ekstraordinære midlar frå staten i samband med koronapandemien gav 3,9 millionar kroner fordelte på 19 prosjekt. I tillegg blei konto for næringsstøtte styrkt med 7 millionar kroner. Med desse midlane kunne langt fleire aktørar og tiltak få tildelt støtte i eit svært krevjande år. Her er ei fullstendig oversikt over tildelte midlar. (https://www.stavanger.kommune.no/naring-og-arbeidsliv/naring_arsrapport-2020/#15335)

For å vidareføra arbeidet i Greater Stavanger har næringsavdelinga jobba fram ein ny samarbeidsmodell for det regionale næringsarbeidet, der initiativet til kommunen overfor næringslivet blir forsterka.

Kunnskapsbyen: satsing på helseområdet

Stavanger kommune deltok i arbeidet med ny strategi for Helsecampus Stavanger (HCS) i fjor. Kommunen gav innspel til Grimstadutvalgets høyring (https://www.google.com/search?q=grimstadutvalgets+h%C3%B8ring&rlz=1C1GGRV_enNO793NO793&oq=Grimsta&aqs=chrome.0.35i39j69i57j46i457j46i175i199i395j46i20i175i199i263i395j0i395j46i175i199i395i3j0i395.3175j1j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8) og bidreg aktivt i prosessane for medisinutdanning ved Universitetet i Stavanger (UiS).

Hausten 2020 signerte Stavanger kommune, Universitetet i Stavanger (UiS), Stavanger universitetssjukehus og Rogaland fylkeskommune ei samarbeidserklæring. Partane samarbeider for å styrka helsefagleg utdanning, forsking, innovasjon og

10.4 Kommunikasjon

Kommunikasjonsavdelinga har ei nøkkelrolle i informasjonsarbeidet rundt koronasituasjonen. Arbeidspresset har vore høgt sidan virusutbrotet, med døgndrift sidan mars 2020. Mot slutten av året blei det tilsett ein ny kommunikasjonsrådgivar. Avdelinga blei òg styrkt med ein innhaldsprodusent som skal bidra med koronakommunikasjon i 2021.

Det har vore krevjande å samordna lokale og nasjonale reglar og retningslinjer, og spreia informasjonen godt ut til alle innbyggjarane og dei tilsette i kommunen. Det har òg vore utfordrande å finna ein god balanse mellom informasjonsmengd og bodskap, slik at kommunen informerte tilstrekkeleg til å sikra oppslutning om nasjonale og lokale forskrifter – utan å skapa unødig uro og bekymring.

Plan for koronakommunikasjon

Det blei tidleg i pandemien laga ein plan for koronakommunikasjonen der målet har vore å **trygga** innbyggjarar og tilsette, **oppmuntra** til vidare innsats og **anerkjenna** den gode jobben som blir gjord på alle område.

Kampanjar om koronasituasjonen

Kommunikasjonsavdelinga har stått for ei rekke kampanjar i 2020 som alle har dreidd seg om smittevernreglane. Kampanjane blei formidla via nettsidene til kommunen, pressemeldingar og pressebriefar, sosiale medium (Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat), annonsar i aviser og bydelsaviser, plakatar i buss-skur, kinoreklame, digitale skjermar i sentrum, skjermar i svømmehallar og bibliotek, intranett, skilt i sentrum og langs turvegar og plakatar til ulike institusjonar.

I tillegg er det laga plakatar, skilt og klistermerke til verksemder, kommunale bygg, friområde, sentrum og så vidare for å minna innbyggjarane på smittevernreglane.

Kommunikasjonsavdelinga har hatt utstrekkt samarbeid med andre sidan utbrotet av pandemien – både internt og med andre kommunar i regionen. Kampanjemateriellet til Stavanger kommune og innlegg i sosiale medium er gjort tilgjengeleg for andre kommunar og fylkeskommunar, og har blitt mykje brukt gjennom heile året.

Stor vekst i trafikken på nettsidene til kommunen

Nettsidene til kommunen er avgjerande for å få ut informasjon om smittestatus, testing og gjeldande regelverk.

[Stavanger.kommune.no](http://www.stavanger.kommune.no) (<http://www.stavanger.kommune.no/>) hadde 6 067 158 sidevisinger i 2020. Dette inneber ein auke på 1 844 660 sidetilvisningar (44 prosent) samanlikna med fjoråret. Innbyggjarane har strøymt til nettsidene til kommunen for oppdatert informasjon.

Hovudsida om korona hadde 492 431 sidevisinger. Totalt hadde koronainformasjonen 715 000 sidevisinger. Denne trafikken vitnar om at innbyggjarane stoler på kommunikasjonen til kommunen, og at fleire søker offentleg informasjon i krisetider. [Sjå all nettstatistikk for 2020 her.](https://stavangerkommune.sharepoint.com/sites/gr.rsrappor2020/Delte%20dokumenter/General/Nett%20og%20sosiale%20medier%202020%20-%20Stavanger%20kommune%20-%20Infogram) (<https://stavangerkommune.sharepoint.com/sites/gr.rsrappor2020/Delte%20dokumenter/General/Nett%20og%20sosiale%20medier%202020%20-%20Stavanger%20kommune%20-%20Infogram>) Dei aller fleste finn informasjonen ved å søka i Google. Nettinhaldet til kommunen held høg kvalitet og er tilsvarande høgt vurdert av Google – noko som gjer det enklare for innbyggjarane å finna informasjonen dei treng. Stadig fleire abонerer no på nyhetsmeldingane til kommunen.

Sosiale medium

Kommunen har hatt ein vesentleg auke på Instagram, Facebook og LinkedIn. I 2020 har kommunen fått rundt 9 000 nye følgarar i sosiale medium.

Den organiske rekkevidda i desse kanalane er svært stor. Fleire koronarelaterte innlegg har hatt ei rekkevidde over 100 000, og enkelte postar har nådd opp mot 400 000 innbyggjarar.

Døme på rekkevidde i sosiale medium:

Innlegg	Rekkevidde
Hamstring	398 400

Avisitilar	191 900
Kjenner du det også? At vi hører sammen?	159 700
Takk for at dere møter opp til dugnad!	138 400
Lego-video om smittespreiing	132 700
Byfolk som er på hytta i Sirdal	117 000
En halvtimes idémyldring	96 600
Smitten øker på Nord-Jæren og vi trenger din hjelp	80 700

Tabell 10.1 Sosiale medium

Kommunikasjonsvaktordninga

Kommunikasjonsvaktordninga, som blei innført ved inngangen til 2020, viste seg å vera heilt nødvendig. Pågangen frå media har naturleg nok vore langt større enn vanleg, og etter kvart som kommunen fekk smitta inn i eigne verksemder, blei det behov for å koordinera og informera breitt ut. Dermed var det svært effektivt for organisasjonen med berre eitt telefonnummer å forhalda seg til.

Kommunikasjonsavdelinga har òg teke initiativ til og arrangert ei rekke pressekonferansar i samband med pandemien.

Koronakommunikasjon til dei tilsette til kommunen

Den interne koronakommunikasjonen har òg hatt som mål å trygga, oppmuntra og anerkjenna.

Informasjonen har handla mykje om gjeldande reglar og rutinar for nærvær på arbeidsplassen, heimekontor, møteverksemdukt osv. – i tillegg til informasjon om rettar og plikter i samband med sjukdom og generelt smittevern.

I tillegg har det vore viktig å oppmuntra tilsette til vidare innsats og anerkjenna dei for den innsatsen dei gjer kvar dag. Me har òg ønskt å anerkjenna dei som i periodar har hatt lite å gjera som følge av pandemien.

Nytt intranett når fleire tilsette

Det nye intranettet, som blei teke i bruk 1. januar 2020, har fungert bra – også til informasjon om korona. I byrjinga av 2020 hadde ei nyheitssak nokre hundre sidevisingar. Til samanlikning hadde saka om restriksjonar for tilsette i samband med koronapandemien, som blei publisert 11. mars 2020, over 10 000 sidevisingar. Funksjonen med å senda ut nyheitssaker som nyhetsbrev på e-post til tilsette blei òg teken i bruk i løpet av pandemien.

Intranettet har hatt totalt 6 546 341 sidevisingar sidan oppstarten 1. januar 2020.

Språkarbeidet er gjennomført som planlagt

Språkprofilen til kommunen blei oppdatert i fjar, mellom anna med retningslinjer for bruk av målformer.

Kommunikasjonsavdelinga er godt i gang med å innarbeida språkprofilen i heile organisasjonen. Avdelinga har òg gjennomført ei rekke skrivekurs for saksbehandlarar – både på nynorsk og på bokmål.

Som ein del av arbeidet med å styrka nynorsken tek kommunen no i bruk ein såkalla nynorskrobot utvikla av Nynorsk pressekontor. Nynorskroboten blir testa ut i arbeidet med denne årsrapporten.

Kommunikasjonsavdelinga bidreg framleis inn i det nasjonale klarspråksarbeidet.

Utsette oppgåver

På grunn av høgt arbeidspress blei nokre planlagde oppgåver utsette eller nedprioriterte. Arbeidet med ny kommunikasjonsstrategi skulle ha starta opp i 2020. Dette måtte utsettast, men er no i gang igjen.

10.5 Politisk sekretariat

Etter kommunesamslåinga fekk nye Stavanger kommune ni kommunedelsutval, mellom anna eitt for Finnøy og eitt for Rennesøy.

På grunn av koronasituasjonen blei fysiske møte erstatta med fjernmøte via Microsoft Teams i dei fleste politiske utvala. Nokre møte blei avlyste, medan enkelte utval måtte kalla inn til hastemøte.

Her er ei aktivitetsoversikt for 2019 og 2020:

Aktivitet	Antal 2020	Antal 2019
Aktive utval og råd	29	31
Avhaldne møte	258	220
Behandla saker	1 886	1 976
Stilte spørsmål	355	264
Interpellasjonar som blei fremja	89	40

Tabell 10.2 Aktivitetsoversikt

Meir strøyming av politiske møte

Politiske møte blir strøymde på stavanger.kommunetv.no. Alle har tilgang til å følgja strøyminga direkte eller sjå klippet etter at sendinga er avslutta og arkivert. Talet på visingar i 2020 var totalt 28 314.

Visingane har auka betrakteleg frå året før, både fordi fleire møte blir strøymde, og fordi færre kunne møta fysisk.

Mange vigslar trass restriksjonar

Politisk sekretariat har ansvar for å gjennomføra vigslar i kommunen. På grunn av smitteverntiltak var det plass til færre gjester i vigselslokala, men talet på vigslar har likevel vore relativt høgt. Det blei gjennomført 270 vigslar i 2020 (mot 250 i 2019, før kommunesamslåinga), og 19 personar hadde oppgåva som vigslarar.

Nytilsettingar i politisk sekretariat

I byrjinga av 2020 blei det tilsett to demokratirådgivarar i avdelinga. Demokratirådgivarane skal hjelpe kommunedelsutvala og ungdomsrådet, og ta del i aktivitetar som styrker nærdemokratiet. Ein eigen mangfaldsrådgivar er òg tilknytt avdelinga frå mars 2020. Hausten 2020 blei det tilsett ein ny leiar av politisk sekretariat.

Mangfaldsbyen Stavanger

I samband med nytt delegeringsreglement for Stavanger kommune blei det vedteke å oppretta eit dialogforum for inkludering og mangfold. Forumet skal jobba tett med kommunedelsutvala og gi innspel til mål og strategiar for å vidareutvikla Stavanger som mangfaldsby. Fagfeltet inkludering og mangfold blei derfor flytta til politisk sekretariat i fjar. Arbeidet med å finna kandidatar til dialogforumet var ferdig desember 2020, og oppnemninga blir lagd fram til politisk behandling i kommunestyret februar 2021.

I samband med pandemien blei det òg oppretta ei intern samarbeidsgruppe for å legga til rette koronainformasjon til minoritetsspråklege.

10.6 Smartby

Høg aktivitet og nye løysingar

Smartbyavdelinga har halde aktiviteten oppe i ulike samarbeidsprosjekt med både næringslivet, akademia og innbyggjarar gjennom heile 2020. Gode døme er dei digitale konferansane [7x7](https://7x7.no/nb/), Nordic Edge Expo, digital gatekunst i plattforma Google Arts & Culture og digital vandring i domkyrkja (<https://iv2.geograf.no/iv.stavanger-domkirke/>).

Det har vore ein auka etterspurnad etter nye løysingar og måtar å jobba på, og smartbyavdelinga har handtert ei større mengd kreative prosjektforslag enn vanleg. I tillegg har avdelinga bidrige til beredskapsarbeid som dataanalyse og kommunikasjon.

Nye kurs og samskapingshub

Smartbyavdelinga har bidrige til å etablira to etter- og vidareutdanningskurs som Universitetet i Stavanger (UiS) gjennomførte i 2020. Kurset i tenesteinnovasjon og servicedesign blei gjennomført første gong våren 2020, og kurset i samskapning gjekk hausten 2020. Samarbeidet med UiS er viktig for å bygga ny kompetanse, både i kommunen og elles i regionen.

For å trena på metodane og verktøya som tilsette har lært på UiS, tok smartbyavdelinga initiativ til ein intern samskapingshub som hadde det første digitale møtet sitt i 2020. I huben kan avdelinga brukar ny læring i prosjekta til kommunen og spreia kunnskapen vidare ut i organisasjonen.

Nettverk og vegkart for smartbyar

Smartbyen Stavanger deltek aktivt i både regionale, nasjonale og nordiske smartbynettverk. Her deler byane erfaringar og etablerer nye samarbeid. Eit døme er kvikktest (<https://www.stavanger.kommune.no/samfunnsutvikling/smartbyen-stavanger/smartby-prosjekter/agile-piloting/>)-metoden, som blei prøvd ut i Stavanger for første gong i 2020. Ein kvikktest er eit eksperiment som går over seks månader, der me bruker open konkurranse til å velja ut bedrifter som får testa løysingane sine i reelle omgivnader.

Avdelinga var òg med på å utvikla eit nordisk smartbyvegkart (<https://nscn.eu/node/152>) i året som gjekk. Målet er å dela arbeidsmetodar og beste praksis, og etablira ein føreseieleg marknad for næringslivet slik at det blir enklare å levera smartbytenester på tvers av landegrenser. Det nordiske smartbyvegkartet skal ferdigstilla i 2021.

Smartbyløysingar i landbruket

I det nordiske smartbynettverket (Nordic Smart City Network

([https://stavangerkommune.sharepoint.com/sites/gr.rsrappor2020/Delte%20dokumenter/General/NordicSmartNet%20\(nordicsmartnetwork.com\)](https://stavangerkommune.sharepoint.com/sites/gr.rsrappor2020/Delte%20dokumenter/General/NordicSmartNet%20(nordicsmartnetwork.com))) deltek smartbyavdelinga i to prosjekt innanfor folkehelse. Eitt av prosjekta handlar om å kartlegga korleis matproduksjon og grøn infrastruktur (nettverk av naturområde) (<https://www.stavanger.kommune.no/samfunnsutvikling/smartbyen-stavanger/smartby-prosjekter/barekraftige-nabolag/>) påverkar ulike nabolag. Bidraget til avdelinga tek utgangspunkt i Storhaug og austre bydel. I 2020 har prosjektgruppa fått god innsikt i arbeidet blant lokale matprodusentar, restaurantar, hobbydyrkjarar og logistikkleverandørar. Bidraget til avdelinga tek utgangspunkt i Storhaug og austre bydel. I 2020 har prosjektgruppa fått god innsikt i arbeidet blant lokale matprodusentar, restaurantar, hobbydyrkjarar og logistikkleverandørar.

Sensorikk og data i drift

Smartbyavdelinga har bidrige til å etablira fleire sensormålingar for å effektivisera tenesteleveransane i kommunen. Flaumvarsling, bakketemperatur og fyllnivå i gateslukter er nokre av desse. I tillegg har smartbyen etablert eit interkommunalt test- og demonstrasjonssenter for nye sensorar og datavisualisering på Forus Lab.

Forsking og samarbeid med akademia

Smartbyavdelinga har tett kontakt med UiS og forskingsnettverket for smartby. I 2020 har avdelinga teke imot doktorgradsstudentane for nettverket, bidrige i studentoppgåver og formidla innsikt til bachelor- og masterstudentar.

10.7 Kultur

Koronapandemien ramma kulturlivet hardt i 2020. Store delar av kultursektoren var nedstengde før sommaren. Institusjonar, arrangørar, festivalar, andre verksemder og det frie feltet har opplevd store økonomiske utfordringar, og det har vore vanskeleg å planleggja og gjennomføra arrangement og prosjekt.

Kulturavdelinga har hatt tett kontakt med kunst- og kulturfelta om tiltak og utfordringar. Utval for kultur, idrett og samfunnsdialog har til kvart utvalsmøte blitt orientert om dei konsekvensane pandemien har for kultursektoren. Avdelinga har òg delteke i kommunen si vurderingsgruppe for arrangement.

Kulturavdelinga har levert dei ordinære tenestene sine i 2020, men har sidan mars vore lite til stades på fysiske arrangement. Desse viktige møtestadene for opplevingar, kunnskap og dialog blei erstatta av digitale møte og strøyming av arrangement.

Kulturavdelinga har gjennomført følgjande større tiltak på grunn av koronapandemien:

- informert om handteringen til kommunen, gjeldande restriksjonar og nasjonale støtteordningar og retningslinjer på nettsider, sosiale medium og via andre kanalar
- oppretta referansegrupper for dialog om tiltak og for å innhenta informasjon om konsekvensar av lokale og nasjonale forskrifter
- justert tilskotsordningar undervegs for å møta utfordringar og sytt for at tilskotsmottakarar har behalde tilskot sjølv om planane har endra seg på grunn av korona
- samarbeidd med Filmkraft om å kunngjera prosjektmidlar til nye digitale og tverrfaglege samarbeid, til saman fekk to søkerar 300 000 kroner
- oppretta ny mellombels stipendordning med auka økonomiske rammer i 2020 – det kom inn 136 søknader, og 57 søkerar fekk til saman 1 770 000 kroner
- omdisponert ubrukte midlar frå kommunen si kompensasjonsordning for Stavanger konserthus, til saman 790 000 kroner, som gjekk til andre formål

Kommunedelplan for kunst og kultur 2018–2025 har tre prioriterte område fram mot 2025: Stavanger 2025, Akropolis-visjonen og Å leva av kunst og kultur.

Det er særleg innanfor området Å leva av kunst og kultur at tiltak har blitt utsette eller ikkje late seg gjennomføra på grunn av koronasituasjonen. Arbeidet med nye tilskotsordningar og temaplan for visuell kunst er utsett. Samtidig har tett dialog med kulturlivet som følge av koronasituasjonen gitt verdifull innsikt til begge desse prosessane. Saker om begge prosessane blir lagde fram til politisk behandling i utval for kultur, idrett og samfunnsdialog vinteren 2021.

Stavanger 2025

Stavanger kommune er hovudarrangør for jubileet Stavanger 2025. I 2020 har kulturavdelinga jobba med kommunikasjon, involvering og støtte til å utvikla jubileumsrelaterte aktivitetar.

Restaureringa av domkyrkja er eit av pilarprosjekta i Stavanger 2025. Stavanger kommune, Stavanger bispedømme og Stavanger domkyrkje gjennomførte saman temasamling om By og kyrkje 900 år for å sikre heilskapen i jubileumsprogrammet.

Innbyggjarane er òg involverte i førebuingane. Undersøkingar blant innbyggjarane i Stavanger generelt – og ungdomsskulevar spesielt – har gitt kunnskapsgrunnlag for det vidare arbeidet. Søkarar frå kultur- og næringslivet har fått tilskot til forprosjekt for jubileumsrelaterte aktivitetar.

Koronapandemien har særleg påverka arbeidet med kommunikasjon og involvering. Enkelte tiltak har derfor blitt avlyste eller utsette, og midlane er omdisponerte til fleire forprosjekt.

Stavanger kommune har delteke i styringsgruppa for rikssamlingsjubileet Hafrsfjord 2022, som er leidd av Rogaland fylkeskommune.

Akropolis-visjonen

Akropolis-visjonen utforskar moglegheita for å byggja ut Rogaland Teater og Museum Stavanger (MUST) på noverande og nærliggjande tomter.

Stavanger kommune har teke ei pådrivarrolle i det vidare arbeidet med *Akropolis-visjonen*. Her samarbeider kommunen tett med institusjonane og dei andre eigarane, som fylkeskommunen og staten. Sjå sak 56/20 *Akropolis-visjonen: Status og mandat for vidare arbeid* (<https://euc-word-edit.officeapps.live.com/we/Stavanger%20kommune%20har%20en%20p%C3%A5driverrolle%20i%20det%20videre%20arbeidet%20med%20Akropolis-visjonen,%20i%20n%C3%A6rt%20samarbeid%20med%20institusjonene%20og%20de%20C3%B8vrigne%20eierne%20fylkeskommunen%20og%20staten.>) vedteke av Stavanger formannskap 2. april 2020.

Fylkestingsvedtaket om å utvikla fylkestomta for Rogaland fylkeskommune har gitt moglegheiter og føreseielegheit for *Akropolis-visjonen*. Arkeologisk museum (UiS) har òg utbyggingsplanar og er invitert med i samarbeidet. Visjonen om Akropolis som eit sentrums- og byutviklingsprosjekt er styrkt når området no kan sjåast i samanheng.

Stavanger kommune har, i samarbeid med institusjonane og fylkeskommunen, starta eit arbeid med å utforma ein felles visjon. Saka skal leggjast fram for kommunalutvalet i 2021.

Stavanger kommune har òg starta grunnundersøkingar av tomtene til Rogaland Teater og Museum Stavanger. Resultata kjem vinteren 2021 og er eit viktig grunnlag for å starta ein moglehetsstudie i 2021.

10.8 Økonomi

Rekneskapen for innbyggjar- og samfunnskontakt viser eit mindreforbruk på kr 24,4 mill. av ei budjettramme på kr 318,3 mill. Dette svarer til ein forbruksprosent på 92,3.

Kulturavdelinga går i tilnærma balanse. Kulturavdelinga har levert dei ordinære tenestene sine i 2020, men koronapandemien ramma kulturlivet hardt. Kultur blei tildelt kr 2 mill. i krisepakke øyremerkt det frie kulturfeltet.

Kommunikasjonsavdelinga viser eit meirforbruk på i underkant av kr 0,1 mill. som er tilnærma balanse.

Kommunikasjonsavdelinga fekk tilført kr 0,99 mill. til å dekkja opp for kostnader i samband med koronapandemien. Midlane gjekk til informasjonsarbeid og fleire kampanjar i samband med koronasituasjonen. På grunn av høgt arbeidspress blei nokre planlagde oppgåver utsette eller nedprioriterte.

Innbyggjardialog viser eit mindreforbruk på kr 5,9 mill. Mindreforbruket kjem i hovudsak av lågt aktivitetsnivå hos frivilligheit og innbyggjartorg. Dette kjem av koronarelaterte restriksjonar som gjorde at det ikkje var høve til å halda fysiske møte. Avdelinga hadde òg midlar til å tilsetta nye i stillingar knytte til frivilligheit og strategiarbeid. Dette blei sett på vent som ein konsekvens av koronapandemien.

Politisk sekretariat har eit mindreforbruk på kr 5,2 mill. Mindreforbruket kjem av ein kombinasjon av langtidssjukmelde og fødselspermisjonar. I tillegg blei fleire politiske møte avlyste eller gjennomførte på dagtid. Dette førte til mindre bruk av overtid blant tilsette. Det har vore lite innkjøp av utstyr samanlikna med tidlegare år, og det har ikkje vore noka reiseverksemد.

Smartby viser eit mindreforbruk på kr 2,5 mill. i all hovudsak grunna redusert reiseaktivitet rundt konferansar og messer. Til dømes har både Nordic Edge Expo og Smart City Barcelona blitt avvikla digitalt til lågare kostnader enn å vera til stades med eigen stand. Det er i tillegg forseinkingar både i samband med og i igangsetting og gjennomføring av prosjekt som ein konsekvens av korona.

Næringsavdelinga viser eit mindreforbruk på kr 10,8 mill. Mindreforbruket kjem av ein kombinasjon av vakante stillingar og mindreforbruk knytt til næringsstrategien. Det låg inne midlar til fire nye stillingar der to blei besette i mars, og der ein av dei gjekk i foreldrepermisjon i november. To nye er rekrutterte, og dei startar i 2021. Dei nyaste rekrutteringane er utsette på grunn av korona. Arbeidet med næringsstrategien blei i stor grad handtert internt, og delar av avslutningsarbeidet skjer i 2021 og blir dermed belasta budsjettet for i år. Det blei avsett tilskot til Havvind på kr 1,5 mill. Her blei berre kr 0,65 mill. utbetalet i 2020.

Landbruk og havbruk har hatt ei vakant stilling. Stillinga blei rekruttert i oktober 2020 med oppstart i 2021.

Ei utbetaling frå vekstfondet på kr 1,5 mill. til Validé Invest AS er ført i investering, medan budsjettet ligg i drift. Ved ein inkurie er ikkje budsjettet flytta over til investering, og mindreforbruket er dermed kr 1,5 mill. høgare enn reelle utbetalte tilskot tilseier.

På grunn av korona blei planlagde prosjekt utsette, men næringsavdelinga har likevel hatt høg aktivitet, og utsette planlagde prosjekt kjem til å skyta fart i 2021.

Frå vekstfondet blei det utbetalt kr 6,6 mill. i 2020.

Tildelt 2020	Beløp	Sak
Nordic Edge AS / Innovation lab	750 000	FSK 5/19
Nordic Edge As, Expo 2020	2 000 000	FSK5/19
Blue Planet /etablering av Havets Hus	1 200 000	FSK 131/20

Tildelt 2020	Beløp	Sak
Blue Planet / Stiim Aqua Cluster	500 000	FSK 204/17
Validé Invest, kapitalforhøgning	1 500 000	FSK 131/20
Blue Planet	650 000	FSK 204/17
Sum utbetalt	6 600 000	

Tabell 10.3 Vekstfondet

11 Kommunale føretak

Kommunestyret behandla den 14. desember 2020 sak 114/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361177?agendaItemId=228526>) – Framtidig organisering av kommunale føretak i Stavanger kommune. I den aktuelle saka vedtok kommunestyret at Stavanger Natur- og idrettsservice KF, Stavanger Byggdrift KF, Sølvberget KF og Stavanger Boligbygg KF skal tilbakeførast til basisorganisasjonen. Dei meir forretningsmessige oppgåvene til Stavanger Boligbygg KF skal likevel overførast til Stavanger Utvikling KF. Stavanger Parkeringselskap KF og Stavanger Utvikling KF blir vidareført som kommunalt føretak (KF). Kommunestyrevedtaket medfører at årsmelding/-rekneskap 2020 for Stavanger Natur- og idrettsservice KF, Stavanger Byggdrift KF, Sølvberget KF og Stavanger Boligbygg KF òg vil utgjera avviklingsmelding/-rekneskap.

11.1 Stavanger parkeringsselskap KF

ÅRSBERETNING 2020

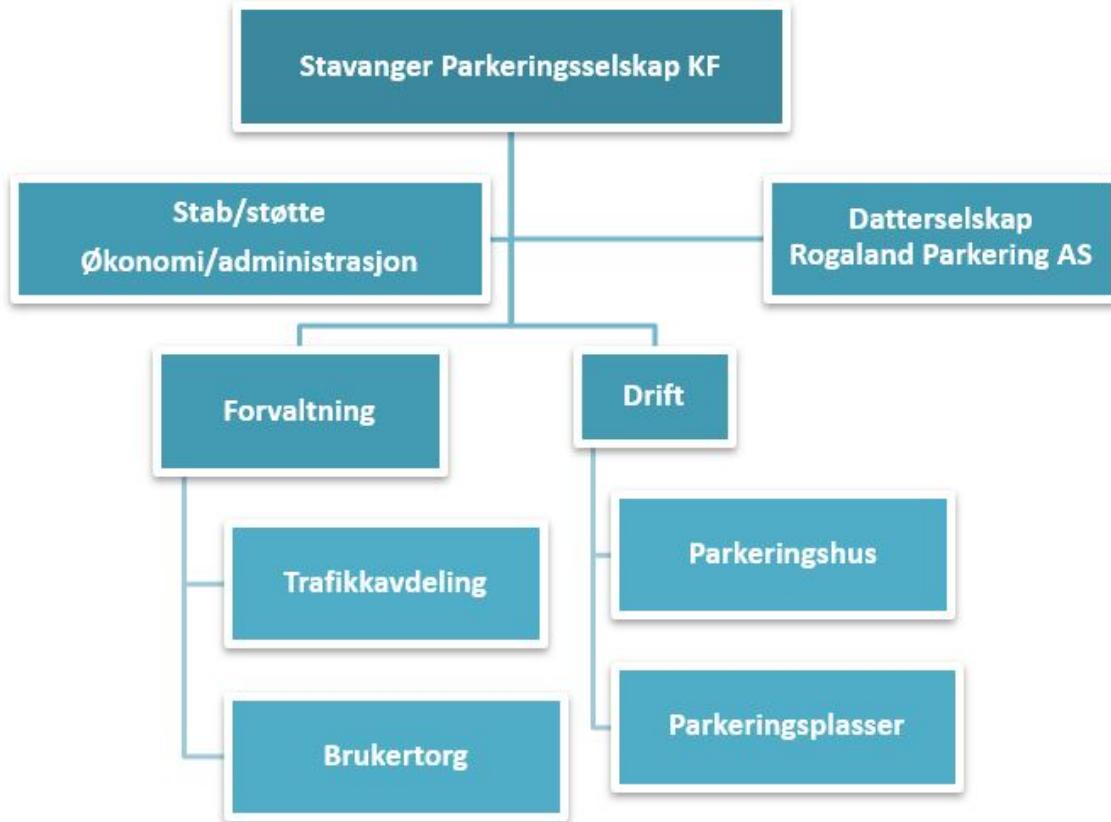
Året 2020 ble et uvanlig år. Covid-19 pandemiens innvirkning blir omtalt i de fleste avsnittene i denne årsberetningen.

Stavanger Parkeringselskap KF (Foretaket) ble etablert i april 2002 som et kommunalt foretak under Stavanger kommune i medhold av Kommunelovens § 11. Dette var en videreføring av særbedriften Stavanger Parkeringselskap SB. Selskapet har et datterselskap, Rogaland Parkering AS, og som er heleid av foretaket (morselskapet). Datterselskapet ble etablert i desember 2008 for å ivareta de konkurranseutsatte forhold ved driften, jamfør eierstrategiens punkt 4 nedenfor. Ved siste kommunestyremøte den 14. desember 2020 sak 114/20 ble kommunestrys flertallsvedtak å tilbakeføre fire kommunale foretak til basisorganisasjonen, Stavanger Parkeringselskap KF ble vedtatt videreført. I vedtakspunkt 3 bes kommunedirektøren om å legge frem forslag til endringer i styringsdokumentene for de foretakene som videreføres som omfatter revidering av vedtekter, revidering av eierstrategier, oppdatering av delegeringsreglementer og oppdatering av budsjettreglement. Stavanger Parkeringselskap KF Eierstrategier ble vedtatt i 2010:

1. Stavanger Parkeringselskap KF skal bidra til å realisere kommunens parkeringspolitikk
2. Stavanger Parkeringselskap KF skal forestå all avgiftspålagt parkering på offentlig vei samt håndheving av parkeringsbestemmelsene og annen trafikkhåndheving som er delegert til kommunen med hjemmel i Vegtrafikkloven.
3. Stavanger Parkeringselskap KF skal oppføre, drifte og vedlikeholde kommunale offentlige parkeringsanlegg utenfor offentlig vei.
4. Stavanger Parkeringselskap KF kan engasjere seg i oppgaver som inngår i formålet også utenfor Stavanger kommune.
5. Stavanger Parkeringselskap KF skal kontinuerlig videreutvikle foretakets tjenestetilbud i tråd med parkeringspolitiske mål, endrede brukermønstre og teknologisk utvikling innenfor tjenesteområdet.
6. Foretaket skal sikre en funksjonell organisering av tjenesteproduksjonen, en betryggende økonomistyring og en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon
7. Stavanger Parkeringselskap KF skal søke å videreutvikle foretakets kompetanse innenfor parkeringsområdet. Stavanger kommune skal nyttiggjøre seg av foretakets kompetanse ved å aktivt anvende foretaket som høringsinstans i både planarbeid og enkeltsaker.
8. Stavanger Parkeringselskap KF skal integrere samfunnsansvar i tjenesteproduksjonen. Foretaket skal blant annet ha en klar miljøprofil.

Selv om eierstrategien ikke har blitt endret på noen år, oppleves den likevel som et velegnet og godt styringsverktøy som var fremtidsrettet da den ble skrevet. Punkt 4 har blitt aktualisert i 2020 gjennom samarbeid med andre kommuner. Punktet 8 om miljøprofil har blitt mer og mer viktig og foretaket har gjort en rekke tiltak, også i nært samarbeid med Stavanger kommune.

Bestemmelsene i eierstrategien gir klare føringer for foretakets organisering:

Oppgavene til foretaket kan enkelt sammenfattes i to hovedområder; Forvaltning og Drift.

Forvaltningen i foretaket består av to avdelinger:

1. Trafikkavdeling
2. Brukertorg

Trafikk er avdelingen som håndhever trafikkbestemmelserne og annen trafikkhåndheving på offentlig veg, med hjemmel i Vegtrafikkloven. Håndhevingen av parkeringsbestemmelserne i Stavanger kommune er delegert til Stavanger Parkeringselskap KF av vegdirektoratet og Politimesteren i Rogaland. I tillegg til kontroll av parkeringstillatelser og parkerte motorvogner på og utenfor offentlig veg, har avdelingen kontroll av piggdekkoblater i samarbeid med Statens Vegvesen. Alle trafikkbetjenere i Stavanger Parkeringselskap KF har godkjenning av vegdirektoratet til å håndheve på offentlig veg.

Foretakets brukertorg har ansvar for forvaltningsoppgaver som utstede ulike typer parkeringstillatelser som boligsoneparkeringskort, parkeringstillatelser for forlytningshemmede, samt sentralbordtjenester og ikke minst klagebehandling. Oppgavene øker jevnt og trutt i både omfang og kompleksitet. Alle ansatte er kurset innen saksbehandling fra bransjeorganisasjonen Norpark som har den fremste parkeringsfaglige kompetansen i Norge.

Stavanger Parkering har egen driftsavdeling som sørger for at alle våre parkeringsanlegg til enhver tid er operative. Antallet anlegg i drift er stadig økende fordi avdelingen også supporterer datterselskapet. Parkeringsbransjen er som så mange andre bransjer i en rivende teknologisk utvikling. Det innføres stadig nye løsninger og Stavanger Parkering har kommet langt i å ta i bruk nye digitale løsninger til beste for kundene og reduserte kostnader. Det er en stor fordel å ha en egen avdeling som i samarbeid med våre samarbeidspartnere er i stand til å levere svært lav nedetid samt håndtere de aller fleste utfordringer som oppstår underveis.

Videreføring av piggdekkavgift i Stavanger kommune

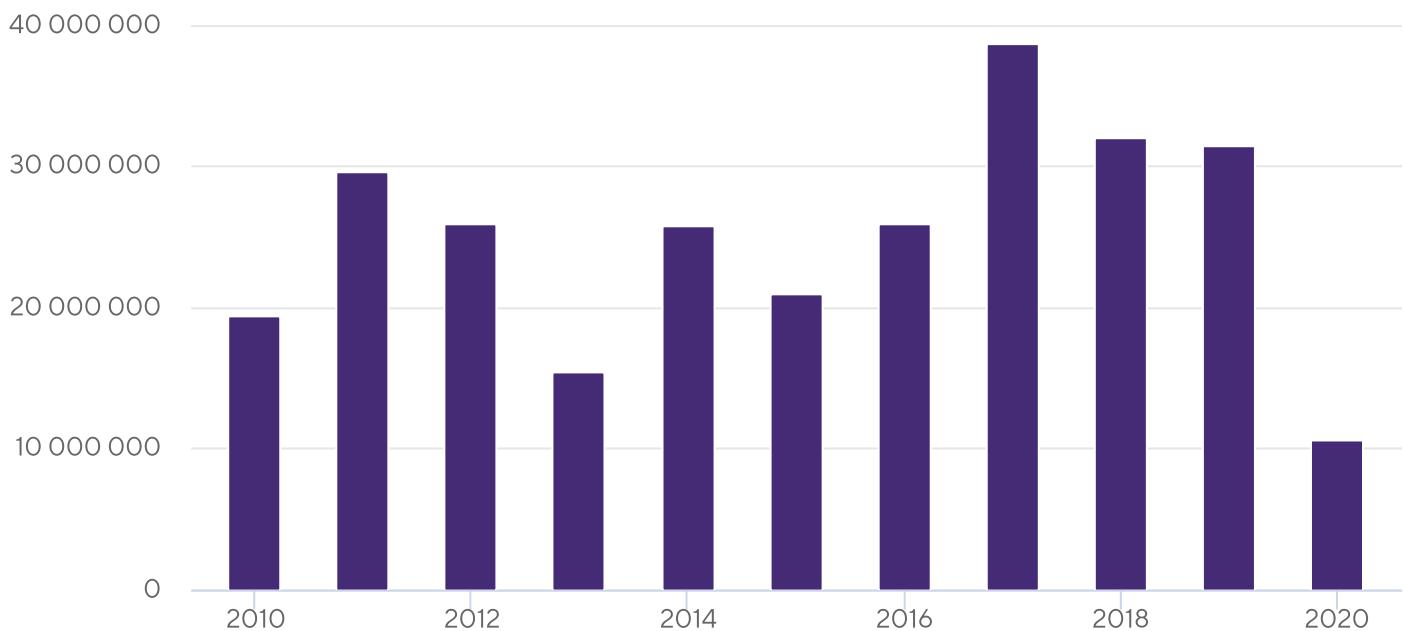
Fra Stavanger Parkeringselskap KF sitt ståsted, har piggdekkavgiften fungert etter hensikten, nemlig å få flere til å ta i bruk piggfrie vinterdekk og dermed sikre bedre luftkvalitet. Forut for årsberetningen for 2019 ble nevnt at det var usikkerhet knyttet til om ordningene skulle fortsette eller ikke. Det samme gjelder også for kommende sesong (2021/2022) ettersom ordningen kan falle bort dersom man når målet om over 90% piggfri andel. Foretakets trafikkavdeling bistår Statens Vegvesen i å telle piggandelen. Det gjenstår nå å se hvorvidt ordningen fortsetter også neste sesong eller om den blir nedlagt.

Økonomi og årsregnskap

30. januar 2020 erklærte WHO utbruddet av Coronavirus som en «alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse». 12. mars erklærte WHO utbruddet som en pandemi. Norge ble mer eller mindre «stengt» noen dager tidligere. Stavanger var ikke noe unntak og kommunen, og ikke minst sentrum ble totalt nedstengt. Folk ble oppfordret til å ikke benytte seg av kollektivtransport av smittehensyn og heller bruke privatbil til og fra jobb og i andre ærend. Dette var en situasjon ulik noen annen siden 2. verdenskrig. STAS (Stavanger Sentrum AS som eies av Stavanger kommune og Næringsforeningen) var svært kjapt på ballen og ba Stavanger Parkerering om å innføre gratis parkering, for å komme krisepreget sentrum til unnsætning. Argumentasjonen for tiltaket var for det første å få folk til å velge privatbil fremfor kollektivtransport for å komme seg på jobb, for det andre for å få kundene til å velge privatbil for å unngå smitte når de skulle besøke sentrum. Styret i foretaket ble forelagt saken og det ble bestemt innført gratis parkering i foretakets parkeringshus fra den 13. mars 2020. Sannsynligvis den første byen i Norge som innførte dette, og mange fulgte etter. De aller fleste parkeringshusene i foretakets portefølje var tomme på det aktuelle tidspunktet. Byen var nærmest helt tom for folk. Gradvis kom det flere folk inn til sentrum, og aktiviteten tok seg opp i april. Foretakets styre vedtok at gratisperioden i foretakets parkeringshus skulle være til den 16. mai 2020. Gratisperioden har naturligvis negativ innvirkning på omsetningen for 2020, hvor stor nedgangen hadde vært uten dette tiltaket, er umulig å si, men det er ingen som helst tvil om at den uansett hadde vært betydelig. Tiltaket har blitt vurdert i ettertid og det er enighet om at det var riktig valg under de rådene omstendighetene. Stavanger kommune har i gjennomsnitt i 2020 hatt lavere smittetall enn andre store byer og dette tiltaket har etter all sannsynlighet bidratt i positiv retning.

Driftsinntektene for 2020 endte på 81,1 millioner kroner, som er 22,7 millioner kroner mindre enn 2019. Kraftig reduksjon i trafikk førte til at inntektene falt på både avgiftsparkering og ileggelser. Noen av parkeringsanleggene blir ekstra hardt rammet som for eksempel konserthusets P-Arketten, der det har vært nærmest totalt fravær av arrangementer. Tilsvarende ser vi det på anleggene på Forum-området der idrettshallene har vært stengt, og isflater ikke har vært i bruk. Om lag 80% av inntektsnedgangen skyldes nedgang i parkeringsbelegg som tilskrives i all hovedsak Covid-19. Anlegget som gir det største netto bidraget er P-Jorenholmen som i 2020 var om lag 40%. Videre følger det at når trafikken og belegget reduseres blir også antall ileggelser mindre. Videre er salget av abonnement redusert på grunn av Covid-19 og ustakt bruk av hjemmekontor hos våre kunder. Til sammen utgjør dette om lag 96% av inntektsnedgangen sammenliknet med året før. I årsberetningen for 2019 var forventningen at andelen elbil i foretakets parkeringsanlegg ville vise avtakende vekst, noe som viste seg å stemme. Andelen elbiler vokste litt i 2020, men fikk seg en knekk da Covid-19 slo til. Om lag 1/3 av de parkerende kunder kommer i elbil og det forventes svak vekst fremover. Inntektene fra foretakets ladere økte i løpet av året og endte på 0,5 millioner kroner.

Driftskostnadene var 1,8 millioner kroner lavere i 2020 sammenliknet med 2019. Kostnader som har bidratt til reduksjon er elektrisitet, reiseutgifter, innløserprovisjon (følger lavere omsetning) og informasjonstiltak. Driftskostnadene i foretaket er i all hovedsak faste kostnader, der lønn står for om lag 1/3. Lønnsveksten var lav og lønnskostnadene var tilnærmet lik som i 2019 samlet sett. Da Covid-19 inntraff for fullt, ble det hurtig iverksatt diverse helt nødvendige vedlikeholdsprosjekter i ellers mer eller mindre tomme parkeringshallene. Flere anlegg har fått oppmalt dekke, de fleste anlegg har fått nye oppgraderte skilt, ett anlegg har fått nytt sprinkleranlegg og det er foretatt oppgraderinger av datautstyr.

Figur 11.1 Netto driftsresultat 2010-2020.

Til tross for et svært utfordrende år, inkludert 2 måneder med gratis parkering, ble driftsresultatet positivt og endte på 10,6 millioner kroner, mot 31,5 året før. Fordi en svært stor andel av foretakets kostnader faste, går omsetningsnedgangen rett på «bunnlinjen».

Utbytte for 2020 til eier var opprinnelig vedtatt i HØP 2020 av Stavanger kommunestyre til 32,5 millioner kroner. Vedtaket ble senere omgjort til 20 millioner kroner. Overskuddet for 2020 er mindre enn vedtatt utbytte for året, men foretaket har oppsparte midler som finansierer resten av utbyttet. Stavanger Parkeringssselskap KF har med dette bidratt med 195,5 millioner kroner i utbytte til eier siden 2013, noe som er et resultat av at foretaket selv eier de fleste av parkeringsanleggene.

Årsoppgjørsnotatet fra Rogaland Revisjon IKS datert 22.02.2021 konkluderer i punkt 4 med følgende:

«Vi oppsummer våre konklusjoner med hensyn til avdekkede feil, uenighet om estimatorer og risiko, til å ligge innenfor et akseptabelt nivå.

Vi vil avlegge en normal revisjonsberetning.

Kontrollutvalget har i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 8 ansvaret for å påse at de merknader revisor har gjort, blir fulgt opp. Dette gjelder likevel ikke merknader vedrørende løpende forbedring og effektivisering av normal drift. For 2020 er det ingen forhold kontrollutvalget plikter å følge opp.»

Samfunnsansvar og miljø

Oppdraget fra kommunestyret fra 2010 er veldig tydelig på foretakets samfunns- og miljøansvar. Derfor er foretaket sertifisert gjennom miljøstyringssystemet Miljøfyrtårn. Ordningen omfatter en rekke krav innen områder som arbeidsmiljø, energi, veiing og sortering av avfall, innkjøp, kartlegging av drivstoffforbruk med mере.

Stavanger Parkering har et kontinuerlig fokus på å benytte bærekraftige løsninger for egen energibruk ved utskiftninger samt bedre styring av lys og varme i egne anlegg. Foretaket har jobbet med, og vil fortsette å se på alternative måter å skaffe seg miljøvennlige energikilder der det mest aktuelle er solenergi. Det har blitt satset på lading som har resultert i at 1/3 del av våre kunder er elbiler. Stavanger Parkering jobber tett sammen med Stavanger kommune om innføring av mobilitetspunkter, bildelingsløsninger og tilrettelegging for elbiler i kommunen.

HMS

2020 startet med brannen på Stavanger Lufthavn. Dette medførte stort fokus på parkeringsanlegg og brannsikkerhet i disse. Stavanger Parkering har hatt, og har et godt samarbeid med Rogaland Brann og Redning IKS. Brannsikkerhet i foretakets anlegg vurderes som godt ivaretatt. Likevel var det naturlig med en ekstra gjennomgang, særlig også fordi fremveksten av elbiler og utfordringer med slukking av disse har vært i fokus. Stavanger Parkering har sprinkleranlegg og branndører i alle lukkende anlegg. Videre har foretaket 24/7 bemanning og videoovervåking som sikkerhet. Rutinen har tidligere vært at i løpet av året foretatt vernerunder på alle våre P-anlegg, samt månedlige branninspeksjoner. Det foretas daglige befaringer i parkeringsanleggene der det blant annet gjennomføres visuelle inspeksjoner av brannsikringsutstyr.

Etter brannen kom Covid-19 og HMS arbeid har i stor grad vært knyttet til denne situasjonen. Som for alle foretak og virksomheter i Stavanger kommune, har de stadige endringene i tiltak og hvorledes man skal forholde seg til dem, vært krevende. Det har medført at oppdateringer og endringer i planverk har blitt gjennomgått og endret i henhold til tiltak. Stavanger Parkering har hatt en tettere dialog med Stavanger Kommune og har blitt godt ivaretatt med informasjon i ukentlige møter og øvrig informasjon fra beredskapsledelsen i kommunen.

Da pandemien startet i mars fikk også trafikkavdelingen noen ekstra oppgaver og de ble kalt byvektene, med referanse til den gamle byvekterordningen man hadde i Stavanger for lenge siden. Dette gikk blant annet ut på å dele ut «gule lapper» med informasjon om hvorledes en skulle forholde seg til ulike anbefalinger og tiltak samt kontaktinformasjon til lokale myndigheter. Kartlegging av adferd på rekreasjonsområder samt trafikkdirigering på Forum området i forbindelse med prøvetaking, ble nye oppgaver. Etter en kort periode med nedstengning av foretakets brukertorg, ble dette gjenåpnet med tiltak som skjermbeskyttere, spritdispensere, desinfeksjonskluter og begrensninger på antall personer i lokalet samtidig. Stavanger Parkering har etterfulgt Stavanger kommune sine anbefalinger og retningslinjer når det gjelder covid-19. Den langvarige effekten av spesielt hjemmekontor og lite sosial kontakt i arbeidet, vil vi få mer kunnskap om etter hvert, men det gir helt klart visse utfordringer. Foretakets sykefravær endte på 10,4%, der langtidsfraværet har økt som følge av fysiske utfordringer for enkelte ansatte.

Likestillings- og diskrimineringsarbeid

Foretaket hadde 37 ansatte ved utgangen av 2020. Det er i dag slik fordeling mellom kjønn: 15 kvinner og 22 menn. Foretaket har hatt to i avgang i løpet av året. Det er et mål å ha god balanse mellom kjønnene. 8,1% av staben er av utenlandsk opprinnelse.

Styret besto av to kvinner og tre menn, der styreleder er mann. Selskapets ledergruppe består av fire menn og to kvinner.

Medarbeidertilfredshet

Stavanger Parkeringselskap KF følger Stavanger kommunes opplegg for medarbeiderundersøkelser.

Det ble ikke avholdt medarbeiderundersøkelse i 2020, men i 2019. Undersøkelsen viste at Stavanger Parkering scorer omtrent som snittet for Stavanger kommune. Det ble avdekket avdelingsvise forskjeller i tilfredshet. Foretaket innhentet ekstern HR ressurs for å jobbe med ulike problemstillinger for å styrke HR arbeidet i foretaket.

Kundetilfredshet

Stavanger Parkering er opptatt av å prioritere i henhold til hva kundene mener er viktig og hvor gode foretaket er på å levere på det som er viktig. Helt fra undersøkelser tilbake til 2013 har det vært tre ting som skiller seg ut. For det første er gode betalingsløsninger viktig, for det andre er tilgjengelighet en viktig variabel og det tredje er trygghet/sikkerhet. Foretakets brukertorg/kundesenter har jobbet tilnærmet normalt fra hjemmekontor da det for noen år siden ble innført mobilt sentralbord. Statistikken viser at gjennomsnittlig ventetid i hele 2020 på telefon var 22 sekunder.

Marked

Også innenfor marked og informasjon har 2020 vært et helt spesielt år, der man har vært noe mer tilbakeholden enn normalt. Samtidig er det viktig å informere publikum om trafikksikkerhet som for eksempel bruk av refleks og sikre god fremkommelighet for uthyrningskjøretøy.

Stavanger Parkeringselskap KF har investert betydelige summer i et godt ladetilbud, som har masse ledig kapasitet. Derfor har en hatt ekstra fokus på å informere om foretakets ladetilbud i parkeringsanleggene. Veksten i ladeinntektene, justert for nedgang i parkeringsbelegg som var om lag 19% i 2020, er over 50%.

Drift teknisk

Stavanger Parkeringselskap KF har gjennomført en rekke prosjekter i løpet av 2020. Året startet som normalt inntil pandemien slo til. Foretaket snudde seg rundt og fikk iverksatt en del nødvendig vedlikeholdsarbeid, som var enklere å gjennomføre når belegget var lavt. Det ble foretatt en ekstra sjekk av brannsikkerheten etter brannen på Stavanger Lufthavn, som resulterte i at det ble foretatt noen mindre endringer i P-Valberghallen. Påbygg med en etasje på P-Forum ble ferdigstilt og ble klar til bruk. Foretakets styringssystem for parkeringshusene er blitt oppgradert til virtuelle parkeringshus og det gjør at man ikke lenger har behov for fysiske servere på hver enkelt lokasjon. Resultatet er reduserte kostnader. Det ble i løpet av året igangsatt tre parkeringshus med «free-flow», det vil si kameraparkering uten bom. Vekterstreiken som ble langvarig, kom i tillegg til pandemien og skapte utfordringer, som staben håndterte selv.

Utfordringer og fremtidsplaner

Stavanger Parkeringselskap KF har et tydelig mandat fra Stavanger kommunestyre:

«Stavanger Parkeringselskap KF skal kontinuerlig videreutvikle foretakets tjenestetilbud i tråd med parkeringspolitiske mål, endrede brukermønstre og teknologisk utvikling innenfor tjenesteområdet. Foretakets tjenesteproduksjon skal være nyskapende, fleksibel og tilpasningsdyktig».

Strategien er tydelig definert av kommunestyret på vegne foretaket. Derfor satses det betydelige ressurser på å oppfylle målsettingen fra kommunestyret. All avgiftspålagt parkering i foretakets portefølje er digitalisert. Moderniseringen har medført at alle foretakets parkeringsoperasjoner kan styres fra hjemmekontor som har sørget for at driften mot kunde har gått omtrent som normalt. Flere millioner transaksjoner fra håndheving, betalingsløsninger via automater og mobiler, samles i en skybasert tjeneste. Dataene er tilgjengelige for analyser i et forretningsanalytisk system. Eksempler på dette er timebasert belegg i de ulike anleggene, gjennomsnittlig parkeringstid per anlegg (hvordan de brukes), belegg fordelt på tidspunkt, gjenkjøpsgrad, elbilandeler, elbilrabatt med mera. Foretakets muligheter for å analysere og studere kundenes parkeringsadferd blir som følge av organiserte data stadig utviklet. I løpet av 2021 vil det bli mulig å koble data fra motorvognregisteret med våre parkeringsdata slik at det for eksempel blir mulig å identifisere elbil selv om kjennemerket ikke starter på «E» og det vil være mulig å se hvor trafikken kommer fra. Den økte kunnskapen om konsumentadferd, økte muligheter til å foreta tilpasninger i den daglige operasjonen av parkeringsanleggene, styrker verktøykassen for å nå politiske mål og prioriteringer i Stavanger kommune sin parkeringspolitikk.

Stavanger, 24.02.2021

Dag Mossige, Hege Røgenes, Jostein Eiane, Mats Danielsen, Kjersti Idsal, Christian Tønnevold

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg:

Årsoppgjør med noter (PDF) (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/Arsregnskap-Stavanger-Parkeringselskap-KF-2020.pdf>)

Revisjonsberetning (PDF) (http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/signert_SParkering_Revisjonsberetning-2020.pdf)

Årsberetning 2020

Innledning

Sølvberget er fylkets best besøkte kulturinstitusjon og har tradisjon for å være et framtidsrettet bibliotek og kulturhus.

Koronapandemien har preget driften av Sølvberget gjennom 2020. Ved inngangen av året var det en positiv utvikling etter bokåret 2019 samt kommunesammenslåingen mellom kommunene Stavanger, Rennesøy og Finnøy som trådte i kraft fra 1. januar 2020. Fra 12. mars og ut året har organisasjonen vært preget av restriksjoner og uforutsigbare driftsrammer. Det har også gitt muligheter til å gi et kulturtildel til befolkningen i en svært vanskelig tid der mye i samfunnet har vært stengt. Sølvberget hadde stengt i 6 uker. De ansatte har vist stor fleksibilitet og endringsvilje og dette har vært med på å gi publikum et kulturtildel – til tross for pandemien.

Sølvbergets organisasjon har også vært preget av arbeidet med utredningen rundt de kommunale foretakene og tilbakeføring til basisorganisasjonen.

Virksomheten – Stavangers største møteplass

Sølvbergets visjon:

Sølvberget skal være den beste formidler av kunnskap for alle, og landets fremste arena for kreativitet. Gjennom opplysning og opplevelser skal trofaste gjester beholdes og nye mennesker begeistres. Byens største møteplass skal dyrke romslighet og refleksjon.

Sølvbergets kunnskap og kompetanse skal ikke vokse i takt med byens og regionens befolkning – vi skal ligge foran. Vi skal formidle de gode historiene og være en trygg veiviser i en informasjonsjungel som stadig vokser seg tettere.

Visjonen gjennomsyrer arbeidet som foregår ved kulturhuset, og er godt innarbeidet hos de ansatte.

Sølvberget startet høsten 2020 med en revidering av visjonen.

Sølvbergets virksomhet består av drift av bibliotek, gjennomføring av arrangementer og aktuelle debatter, aktiv litteratur-, film- og musikkformidling, programvirksomhet, internasjonalt kulturnettverk, nettsider, galleri, sosiale medier, Nordisk Barnebokkonferanse og Kapittelfestivalen. Hovedaktiviteten er i Sølvberget. I tillegg drives bibliotek Madla, i Kvernevik og i Stavanger fengsel. Fra 2020 driver Sølvberget også bibliotek på Rennesøy og Finnøy. Arbeidet med å lage et nytt bibliotek i Amfi Madla, startet høsten 2020.

Stavanger sin nye fribyforfatter Safaa Khalaf ankom i juni. Det er 12. Gang Stavanger får fribyforfatter. Han kommer fra Basra i Irak og er journalist, researcher, forfatter og poet.

ICORN – International Cities of Refuge Network – 75 medlemsbyer, 255 forfulgte forfattere og kunstnere har fått beskyttelse

ICORN er en uavhengig medlemsorganisasjon av byer over hele verden som tilbyr beskyttelse til forfattere, artister og kunstnere som blir forfulgt i sine hjemland. Fribyen setter dem i stand til å fortsette sitt arbeid og sin innsats for å forsvare demokratiske verdier og for å fremme internasjonal solidaritet. ICORNs sekretariat har kontor på Sølvberget, og tar del i en rekke aktiviteter på Sølvberget og er et viktig internasjonalt fagmiljø for ytringsfrihet og demokrati. Sølvberget og ICORN inngikk i 2019 en ny rammeavtale for perioden 2019-2029.

Siden den formelle etableringen av ICORN i 2010 har ICORN mottatt nærmere 900 søknader og over 250 søker, ofte med partner og familie, har fått opphold i en by i ICORN's nettverk. I 2020 mottok sekretariatet i Stavanger

over 130 søknader om opphold, 19 forfulgte forfattere/kunstnere ankom en trygg havn i ICORN-systemet. Det er en liten nedgang fra året før, men tatt i betrakning de utfordringene pandemien har medført for fribynettverket, er det et meget sterkt resultat. Covid 19 har satt veldig mange forfulgte menneskerettighetsforkjemper under et enda sterkere press enn før. ICORN har måttet intensivere sitt arbeid med å få de mest utsatte i sikkerhet, særlig fordi grenser har vært stengt og mobiliteten globalt har blitt drastisk redusert.

ICORNs driftsbudsjetter er på omkring NOK 10 millioner. De største eksterne bidragsytere til ICORN i 2020 var Sida (svensk UD), norsk UD og Fritt Ord. Fra Stavanger Kommune mottok ICORN NOK 350 000 i direkte pengestøtte. ICORN stab besto av 5,8 årsverk i 2020, alle personer har fast ansettelse i Stavanger Kommune. For første gang publiserte ICORN i 2020 en fullstendig årsrapport, den heter Action over Despair og kan lastes ned her: <https://icorn.org/article/action-over-despair-reflections-2019-and-path-forward> (<https://icorn.org/article/action-over-despair-reflections-2019-and-path-forward>).

1. Økonomi – et uforutsigbart år preget av pandemi og rekommunalisering

Sølvberget har stebet etter å styre et stramt budsjett i utgangspunktet mot balanse uten å ha lyktes i et uforutsigbart år preget av COVID19 og har et regnskapsmessige merforbruk på kr 0,- etter bruk av disposisjonsfond på kr 464 277,-.

Avvikling av Sølvberget KF

Det ble i kommunestyret i møte 14.12.2020 i sak 114/20 vedtatt at Sølvberget Stavanger kulturhus KF skulle tilbakeføres til basisorganisasjonen. Det ble vedtatt at styrings og rapporteringslinjene skulle overføres til kommunedirektøren fra 01.01.2021. Selv om det ble gitt noe lenger frist på å fremlegge avviklingsregnskap etc., må en regne foretaket som avviklet når styrings og rapporteringslinjene er overført kommunedirektøren. Regnskapet per 31.12.2020 er også foretakets avviklingsregnskap.

Avvikling skjer i samsvar med GKRS 10- 3,4 Avvikling av kommunale foretak.

Driftsinntekter

Driftsinntektene er kr. 3,5 mill. lavere enn budsjettet. Dette skyldes både sviktende leieinntekter, billettinntekter og mindre NAV refusjon enn budsjettet. Det siste skal sees i sammenheng med at Sølvberget har hatt lavt sykefravær i 2020. Den vedtatte driftsrammen fra Stavanger kommune var kr. 70,838 mill inkludert 0,5 mill ekstra øremerket engangstilskudd som til bibliotekdrift på Finnøy og Rennesøy som ble lagt til Sølvbergets ramme i 2.tertial 2020. Stavanger kommune har også overført midler til andre formål utenfor HØP rammen og dermed kom tilskuddet fra kommunen på totalt kr. 73,2 mill. De viktigste eksterne bidragene kom fra Nasjonalbiblioteket, Rogaland fylkeskommune, Fritt Ord, Norsk kulturråd, norsk UD og SIDA.

Sølvberget har hatt en ansatt som delvis har vært utlånt til andre virksomheter, slik at lønnskostnadene blir fakturert og kommer som inntekt. Disse inntektene, sammen med sykerefusjoner og diverse andre inntekter fra Nav, utgjorde til sammen kr. 1,76 mill.

Sølvberget har ikke mottatt kompensasjon for koronapandemien verken fra staten eller Stavanger kommune. Sølvberget blir regnet som en kommunal virksomhet og faller utenfor de statlige kompensasjonsordningene for kulturlivet.

Sølvberget regnskap inkluderer ICORN. Selv om ICORN har egne inntekter, betyr dette at Sølvbergets regnskap øker både på inntekts- og utgiftssiden. ICORNs totale inntekter i 2020 var kr. 9,53 mill og ga et overskudd pålydende kr. 1,31 mill som føres videre til 2021 til ulike formål.

Driftsutgifter

Helårseffekten av lønnsoppkjøret i 2019 var kr. 1,11 mill for 2020. Dette blir kompensert fra Stavanger kommune. Det var satt i verk tiltak for å få kontroll på lønnskostnadene for 2020 for å unngå overskridelser i lønnsbudsjettet, og

det opprinnelige lønnsbudsjettet ble revidert ved første tertial i 2020. Vi ser fortsatt et betydelig avvik i sosiale utgifter som forklares med høye pensjonsutgifter og utbetalinger til KLP. Dette følges opp i budsjett 2021. Lønnsforhandlingene i 2020 også har vært noe lavere pga. Corona situasjonen, gjennomsnittlig på kun 0,7 %

Lønnsutgifter inkluderer også at Sølveberget har lånt ut 12 ansatte til Stavanger kommune under lockdown perioden (1,5 måneder). Dette har Sølverget ikke vært kompensert for.

Pandemien har også generert store utgifter knyttet til smittevern, slik som økt renhold, smittevernsutstyr, økt vakthold, innkjøp av diverse utstyr til hjemmekontorbruk, medisinsk forbruksvarer, bygningsmessige justeringer og oppfølging av personal. Utgiftene er på totalt kr. 1,077 mill som var ikke blitt kompensert, men dekket inn fra eksisterende ramme.

Investeringer

Kommunestyret har godkjent et investeringsbudsjett for Sølvberget KF på 2,5 mill for 2020, der installasjonen av utsyr til å innføre meråpent (selvbetjent/ubetjent) bibliotek på Finnøy og Rennesøy er den største kostnaden. Lånebehovet var satt til 1,96 mill. På grunn av Korona ble meråpent bibliotek prosjektet forsinket og ved 2.tertial 2020 var det vedtatt å skyve hele prosjektbeløpet på kr. 2 mill til 2021. Forskyvningen er allerede innarbeidet i HØP 2021-2024.

I løpet av høsten 2020 har prosjekteringsarbeidet knyttet til meråpent på øyene startet opp og generert noen utgifter. Samtidig viser investeringsregnskapet kostnader knyttet til Kiellandsenteret som burde ha kommet i fjer, jfr. styresak om 2.tertial rapport 2020. Disse kostnadene må dekkes av årets investeringsbudsjett og vil være finansiert med ubrukte lån fra 2019 som ligger på memoriakonto. Memoriakonto etter dette er på kr. 1 829 753,88 og vil finansiere investeringene i 2021.

Investeringsregnskapet viser også pensjonskostnader (kjøp av andel i pensjonsfond) på felleskostnadene. Disse er budsjetterte med og skal dekkes av driftsmidler ved årets slutt, ikke av lånemidler.

Disposisjonsfond

Sølvbergets disposisjonsfond per 31.12.2020 var på kr. 1 092 239,- som vil dekke årets merforbruk på kr. 464 277,-. Etter dette vil disposisjonsfondet være kr. 627 962,-.

2. Ansatte – arbeidsmiljø og HMS

Resultatmål:

Beholde og rekruttere gode medarbeidere og sørge for at de har den kompetanse som trengs for å være gode formidlere av Sølvbergets totale innhold.

Mye av arbeidet med HMS har handlet om smittevernsarbeid for å ha en trygg arbeidsplass og for å være en trygg institusjon å besøke for publikum. Sølvberget har hatt et tett og godt samarbeid med beredskapsarbeidet i Stavanger kommune. Sølvbergets ansatte har dette året arbeidet mye fra hjemmekontor.

Sølvberget hadde 81 fast ansatte fordelt på 67,65 årsverk (hvorav 5,8 årsverk var ICORN) per 31.12.2020. 3 årsverk var knyttet til prosjektstillinger ved utgangen av 2020. 30,86 % av arbeidstakerne var menn og 69,14 % kvinner. Det var 50 % menn i ledende stillinger.

Sølvberget har i 2020 knyttet til seg bibliotekene på Rennesøy og Finnøy med sine 3 ansatte (2,5 stillinger) i driftsenhet. 2 nye medarbeidere ble ansatt i faste fulltidsstillinger, og 3 ansatte sluttet (hvorav 2 av dem valgte å pensionere seg). Vi har også ansatt 8 medarbeidere i mindre stillinger som dekker kvelds- og helgevakter. Det har vært lite rekruttering i året som har gått. Sølvberget har hatt ansettelsesstopp gjennom 2020.

Sykefraværet var 3,75% i 2020 (5,2 % i 2019), hvorav 1,29% var egenmeldt sykefravær (1,31% i 2019) og 2,45 % var sykemeldt sykefravær (3,89% i 2019). Sykefraværet på Sølvberget er lavt sammenlignet med resten av Stavanger

kommune som hadde et sykefravær på 8,3 % i 2020. Det er likevel viktig å følge med på utviklingen, og jobbe med å holde fraværet nede.

Det har i 2020 blitt registrert 177 saker i avvikssystemene Simployer og Si ifra. Til sammenligning ble det registrert 303 i 2019. Sannsynligvis er en av grunnene til nedgangen i avviksrapporteringen nedstengning og lav aktivitet på grunn av koronapandemien. Det ble gjennomført et nettkurs og et fysisk kurs i avviksregistrering i det nye systemet Si ifra i løpet av 2020.

Av de 177 sakene som ble registrert var det 24 som ble kategorisert som alvorlig, i 2019 ble det registrert 54 kategorisert som alvorlige. Flere av sakene som er registrert er driftsmeldinger.

Det ble meldt tre saker i kategorien vold og trusler. Alle tre sakene omhandlet verbale trusler.

Det har vært gjennomført 4 hjertestarterkurs med førstehjelp. Noe som har gitt oss 48 ansatte som kan betjene våre to hjertestartere og gi førstehjelp ved behov.

3. Etiske standard

Sølvberget KF har fulgt Stavanger kommunes retningslinjer for innkjøp, der det er klare råd om etiske standard ifm.anbudsprosesser og andre løpende innkjøp.

Sølvberget har også fulgt Stavanger kommunes formkrav for standard arbeidskontrakt som inkluderer etiske retningslinjer.

4. Besøk

- Sølvberget bibliotek og kulturhus: - 33,7% (486 000 færre besøk)
- Madla bibliotek: Estimert besøksnedgang på 35% (33 000 færre besøk)
- Rennesøy bibliotek: Estimert besøksnedgang på 50% (7500 færre besøk)
- Finnøy bibliotek: Estimert besøksnedgang på 50% (10100 færre besøk)
- Selvbetjente innlogginger på Sølvberget: -36,9% (6792 færre innlogginger)
- Selvbetjente innlogginger på Madla bibliotek: -52,4% (3917 færre innlogginger)

Både besøk og utlån gikk naturligvis ned i 2020, pga. koronapandemien. Alle Sølvbergets bibliotek stengte ned 12. mars, og forble stengt frem til 4. mai. Fra 4. mai og gjennom sommeren hadde vi begrensede åpningstider.

5. Utlån

- Totalt: - 16,2% (77735 færre lån)
- Hovedbiblioteket: - 17,3% (56161 færre lån)
- Madla: - 28,3% (17055 færre lån)
- Rennesøy: - 50,1 (5548 færre lån)
- Finnøy: - 50,1 (8384 færre lån)
- Fengselet: + 271 (3425 flere lån)
- E-bøker: + 8 % (4405 flere lån)

Utlånet gikk ned med 16% i 2020, men det var oppgang i utlånstall i februar, september og desember. Utlånet av e-bøker steg med 8%, og utlånet i fengselet steg med 27,1% (en stor del av disse lånene er film på DVD og blu-ray).

Selv om utlånet totalt sett gikk ned, var det tre måneder med vekst. To uker ut i korona-nedstengingen, 27. mars, lanserte Sølvberget også hjemlevering av bøker. Det var da tydelig at folk savnet biblioteket sitt. 800 bokpakker ble

levert til befolkningen før påske. I år var det også rekordmange barn med på lesekampanjen Sommerles.

Fra slutten av mars ble det mulig å opprette nasjonalt lånekort hjemmefra, og bruke diverse digitale tjenester, som for eksempel e-bøker, med en gang. Med den nye appen Allbok, kunne innbyggerne fra 1. april laste ned lydbøker og e-bøker til mobilen. Og fra 7. april kunne lånere ved Sølvberget se kvalitetsfilmer gjennom tjenesten Filmoteket.

6. Arrangement og utstillinger

- Antall arrangement: -53% (873 færre arrangement)
- Antall besøkende på arrangement: -46% (31 880 færre besøkende)
- Besøk på Kapittel: -50% (6200 færre besøkende)
- Besøk på Sølvberget galleri: -15% (2090 færre besøkende)
- Klassebesøk: -66% (8000 færre besøkende)

Antall arrangement og antall besøkende på arrangement ble omtrent halvert i 2020. Men tross koronapandemien, gjennomførte vi Kapittelfestivalen i september, og populære serier som Bokprat global morgen og Kiellandsalong har høsten 2020 gått av stabelen med så fulle hus som smitteverntiltakene har tillatt. Vi har utviklet solide smittevernstiltak ved fysiske arrangementer.

En satsing på digitale arrangementer ble raskt satt i gang etter nedstengingen i mars, og vi produserte slike produksjoner for flere målgrupper, både barn og voksne, og både et lokalt og et nasjonalt publikum. Vi samarbeidet om distribusjon og markedsføring av arrangementene med Rogaland fylkesbibliotek. Den digitale satsingen åpnet også for fruktbare samarbeider, blant annet Litteraturhuset i Oslo om en serie arrangementer om det grønne skifte. Sølvbergets lokaler er attraktive å leie for både frivillige organisasjoner, bedrifter og offentlige aktører. Den kompetansen og utstyret vi skaffet gjennom 2020 for å gjennomføre digitale arrangementer, ble også i økende grad etterspurt av eksterne leietakere og samarbeidspartnere.

Utstillingene i Sølvberget galleri med Inger Bruun og Simone Hoymans har hatt henholdsvis 5011 og 6650 besøkende, noe som er svært gode tall tatt forholdene rundt smittevern og nedstenging i betrakning.

Kapittel

Kapittel 20 ble preget av den pågående koronapandemien, med smittevern, nedskalert program og mindre publikumskapasitet. Til tross for krevende forhold gjennomførte vi en omfangsrik festival, og en verdig feiring av Kapittel 25 år. Publikum stilte opp, få gjester meldte avbud og det ble ikke meldt om noen smitteutbrudd i tilknytning til festivalen. Besøkstallet endte på 6203, som var over all forventning i forhold til den reduserte publikumskapasiteten. I tillegg fulgte om lag 2000 personer festivalens digitale tilbud, som i år ble utvidet i samarbeid med Sølvberget medieproduksjon.

Temaet for årets festival var Avtrykk, og berørte blant annet historiske avtrykk fra 2. verdenskrig, Kielland-ulykken og 22. juli, og dagsaktuelle temaer som klimakrise, rasisme og pandemi. Programmet rommet samtaler, opplesninger, debatter, konserter, utstillinger og scenekunst, og i samarbeid med Kiellandsenteret og Pelikanen forlag ble festivalens jubileum markert med den nyskrevne novellesamlingen *Samvittighetskvaler*. Her har Vigd Hjorth, Kristin A. Danielsen og Tiril Broch Aakre latt seg inspirere av Alexander L. Kiellands novellette *En god Samvittighet* fra 1880.

Kapittel 20 foregikk i hovedsak på Sølvberget, men av smittevernhensyn ble barne- og ungdomsprogrammet Bokmerke flyttet ut til skolene. Av samme grunn ble også flere av kveldsarrangementene lagt utenfor huset. Det etablerte samarbeidet med andre kulturaktører i regionen ble dermed ekstra viktig i år. Ved å spre festivalen på ulike scener ble smittefarene redusert, samtidig som Kapittel skapte aktivitet for lokale kulturaktører som var hardt rammet av pandemien. Slik klarte vi tilby et utsultet publikum i overkant av 120 arrangementer, og gjennomføre den kanskje viktigste festivalen i Kapittels 25 år lange historie.

Cinamateket

Sølvberget Cinamatek har i løpet av 2020 gjennomført 120 visninger fordelt på 53 titler. Aktivitetsnivået har hatt en markant økning i antall visninger fra tidligere år (98 i 2019). Til tross for et år med begrenset kapasitet på grunn av smittevernregler ble det totalt 2576 besøkende. Dette er besøksrekord siden oppstart i 2008.

Cinamatekets profil har hovedvekt på formidling av filmhistoriske verk. Det ble også gjennomført flere eksklusive visninger av nyere titler. Satsing på barnesegmentet ble videreført i serien Barnas Cinamatek med en visning pr. mnd.

Sølvberget galleri

Grunnet covid- 19 ble 2020 et spesielt år for Sølvberget galleri også med nedstenging og endringer som måtte foretas i planlagt utstillingsprogram. Til tross for dette har 2020 likevel vært et godt år for galleriet. Utstillingene har fått meget gode anmeldelser, hatt gode besøkstall, og fra to av utstillingene var det i tillegg godt salg av kunstverk. Vi har sett mange nye besøkende gjennom året og fått tilbakemeldinger på at visuell kunst gjør godt i en ellers vanskelig tid.

Følgende utstillinger har blitt presentert gjennom året:

Visuelle nabolag. 06.12.2019- 02.2020.

Utstillingen var i samarbeid med Nasjonalmuseet, en av våre viktigste samarbeidspartnere, og viste originale verk av bl.a. Peder Balke og Andy Warhol.

Inger Bruun. 22.02.- 31.05.2020 forlenget visningsperiode 01.06.-30.08.2020

Utstillingen presenterte nye verk av kunstneren laget spesielt for Sølvberget galleri. I tillegg til maleri, skulptur og objekter presenterte også kunstneren for første gang tegninger. Utstillingen ble en salgssuksess hvor flere kunstverk ble innkjøpt av offentlige instanser og flere verk reservert til Nasjonalmuseets åpningsutstilling.

12.mars ble galleriet nedstengt. Grunnet stor etterspørsel etter utstillingen, ble det etter gjenåpning av galleriet 1. juni, besluttet å forlenge den over sommeren.

Til utstillingen var det laget et eget formidlingsopplegg til mellomtrinnet og ungdomsskole i samarbeid med kunstner Else Leirvik. Grunnet covid-19 ble perioden med klassebesøk kortere enn planlagt.

An Elusive Word. Simone Hooymans. 12.09.- 29.11.2020 forlenget visningsperiode -30.12.2020

Utstillingen var kunstnerens første skikkelige separatutstilling og ble en stor suksess. Hennes filmer som var tonesatt av fremragende musikere appellerte til et bredt publikum og ble svært godt mottatt.

Liv Reidun Brakstad. Mennekehettens hjelpesløshet.

I forbindelse med årets litteraturfestival Kapittel20 arrangerte Sølvberget galleri en performance av en av våre fremste performancekunstnere. Denne ble vist over 4 av festivalens dager.

I tillegg til utstillingsprogram i galleriet, samarbeider Sølvberget galleri med kulturhuset og biblioteket, om formidling av kunst i form av foredrag og workshops.

Kiellandsenteret

Kiellandsenteret opplevde, som resten av Sølvberget, et år med begrensede muligheter for å gjennomføre planlagte arrangement, skolebesøk og andre aktiviteter. Likevel var det jevn aktivitet på senteret hele året. Som en tilpasning til krav om smittevern ble mange arrangement gjennomført digitalt, og vi nådde på denne måten ut til nye målgrupper med formidlingen. Leder for Kiellandsenteret koordinerte arbeidet som ble gjort av den tverrfaglige digitale redaksjonen, og det ble utarbeidet nye programkonsepter som var tilpasset digital formidling.

Samarbeidet med Kapittelfestivalen ble gjennomført som planlagt, i år med ekstra fokus på Kiellands forfatterskap med publiseringen av novellesamlingen «Samvittighetskvaler».

Kiellandsenteret har fått ekstra ressurser til arbeidet med skoleformidling, og har i 2020 utviklet hele tre nye formidlingsprogram rettet mot elever på ungdomstrinnet og i videregående skole. Høstsemesteret fikk videregående skoler tilbud om «Take away-Kielland», der senterets formidlere besøkte skoleklasser i distriktet.

7. Nettsider og digital formidling

Sølvberget har videreutviklet de digitale formidlingsløsningene i 2020. Dette har vært et viktig supplement til det ordinære tilbuddet. Det har også vært med på å gi publikum kulturopplevelser i et år der mulighetene til å avvikle fysiske arrangement har vært begrensede og uforutsigbare.

- Cirka 40 digitale arrangement med til sammen 9860 besökende.
- Besøket på Sølvbergets nettsider økte med 19% (188300 flere besøk)
- Besøket på Sølvbergets YouTube-kanal økte med 59,6% (16550 flere visninger)
- Videovisninger av arrangement m.m. på Facebook økte med 130,8% (1600 flere timer sett)
- Bruken av Sølvbergets podcast økte med 50,4% (10400 flere avspillinger)

Da færre kunne komme på arrangementene våre og besøke biblioteket, brakte vi de hjem i stuene til folk, digitalt. På Facebook økte antall sette minutter av Sølvbergets videoer med 130%, noe som innebærer at de ble sett i 1600 flere timer.

Selv om veksten i antall besøk på nettsidene var god, var det ekstra mye aktivitet fra 12. mars til 30. april. I dette tidsrommet hadde vi 61 000 flere besøk enn i 2019.

2020 har vært et år der organisasjonen har vært satt på prøve. Sølvberget har arbeidet med muligheter i de rammene som har vært lagt. Styret vil takke alle samarbeidspartnere for et godt samarbeid i 2020.

Vedlegg:

Årsoppgjør med noter (PDF) (http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/Solvberget-arsregnskap-2020_signert.pdf)

Revisjonsberetning (PDF) (http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/signert_S_2020-Revisjonsberetning-Solvberget-KF_signert.pdf)

11.3 Stavanger byggdrift KF

ÅRSBERETNING 2020

Stavanger byggdrift KF (SBD) ble etablert i 2001 som et kommunalt foretak opprettet i samsvar med kommuneloven §11. Vi er for tiden 404 ansatte som fordeler seg på ansvarsområder innen renhold, kjøkken og kantinedrift, drift/vedlikehold, prosjekt, boligselskaper og støtte/stabsfunksjoner som regnskap, personal HMS/KS og administrasjon. Foretaket sørger for drifts-, vedlikeholds- og renholdstjenester for bygninger tilhørende Stavanger kommune. I tillegg leverer vi tjenester til ulike boretslag og sameier. Vi leverer også måltider til sykehjem og barnehager fra eget produksjonskjøkken som er etablert på Stokka. Nytt av året som er i gang er prøveordning med skolemat til elever på utvalgt skoler.

Foretaket står ellers fritt til å drive samme type relaterte tjenester overfor andre offentlige eller private institusjoner også i andre kommuner.

SBD sine oppgaver er definert i dokumentet Eierstrategier – kommunale foretak (KF) :

1. Stavanger Byggdrift KF skal forestå drifts-, vedlikeholds-, og renholdstjenester for bygninger tilhørende Stavanger kommune. Foretaket kan også forestå produksjon og distribusjon av mat. Foretaket kan videre tillegges andre oppgaver av Stavanger kommune etter avtale.
2. Stavanger Byggdrift KF skal fritt kunne konkurrere om oppdrag i markedet innen foretakets formål, forutsatt at dette ikke får negative konsekvenser for foretakets primærtjenester overfor kommunen.
3. Stavanger Byggdrift KF skal ha en betryggende økonomistyring og en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon.
4. Stavanger Byggdrift KF kan innenfor styrets myndighetsområde ta initiativ til å etablere interkommunale samarbeidsløsninger som vil styrke tjenestetilbudet overfor kommunen og gi en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon.
5. Stavanger Byggdrift KF skal kontinuerlig videreutvikle foretakets fagkompetanse innenfor de ulike virksomhetsområdene.
6. Stavanger Byggdrift KF skal utvikle tjenestetilbudet overfor kommunen i tråd med endringer i prioriteringer og behov.
7. Stavanger Byggdrift KF skal bidra til en konstruktiv samhandling med bestillerenhetene. Samhandlingen skal preges av åpenhet, forutsigbarhet og gjensidig respekt for de ulike funksjonene partene ivaretar.
8. Stavanger Byggdrift KF skal integrere samfunnsansvar i tjenesteproduksjonen. Foretaket skal blant annet ha en klar miljøprofil.

SBD er utfører av de eiendomsrettede drifts-, vedlikeholds- og rengjøringstjenestene Stavanger kommune etterspør. Foretaket er utfører i bestiller og utførermodellen. Stavanger forvaltning er foretakets største bestiller av vaktmester og renholdstjenester. Det er en god og utstrakt kontakt på operativt nivå med faste møter hver mnd. gjennom året. Samarbeidet fungerer godt og det er etablert gode møtetreffpunkt for å finne bedre og smartere løsninger på tjenestenivå.

Andre større bestillere er Stavanger Boligbygg KF (SB) som bestiller oppdrag for utførelse i kommunale boliger, både prosjekter, oppussing/istandsetting og akuttjobber. I 2020 har vi endret organisasjonen på nivå under leder basert på samarbeidsutvikling med SB. Det ble i 2019 utarbeidet en handlingsplan hvor begge foretak har bidratt til å forenkle og effektivisere tjenesteområdet til fordel for begge foretak og «kommunekassen». Foretaket har utviklet seg i tråd med forventninger fra kunde, eiere og innspill fra ansatte.

I det nyeste forretningsområdet med salg av kompetanse og trygghet til borettslag og sameier har vi som en følge av saken om å tilbakeføre foretaket til basis, valgt å stoppe salgsarbeidet. Vi vedlikeholder allerede inngåtte avtaler (12 stk. fastpriskontrakter) med kunden i fokus. I og med at dette området er til privatmarkedet skiller det med klare linjer i alle ledd på privat og kommunal drift. Forretningsområdet og dets skiller er tidligere avstemt sammen med Rogaland Revisjon.

Helse og Velferd er bestillere til mat for sykehemsbeboere. SBD driver kommunens eneste sentralkjøkken som produserer etter «sous vide» metoden og leverer mat til flere sykehjem med postkjøkken. SBD har fra 2016 driftet kantinen i Olav kyrresgt.23 og har utviklet denne basert på eier og kundens forventninger. Sentralkjøkkenet og kantinen ledes av en og samme leder hvor tjenesteområdet er døpt om til Måltidsutvikling. Måltidsutvikling leverer i dag også varmt fiskemåltid til enkelte barnehager som tilbakemeldes som meget positivt. Grunnet pandemien ble det i 2020 et lengre opphold i denne leveransen grunnet stor arbeidsmengde i barnehagene. Måltidsutvikling deltar også i prosjektet med skolemat til utvalgt skoler. Her leverer vi lunsjpakker til flere elever ved de ulike skolene.

SBD leverer flere tjenester til andre kommunale virksomheter som blant annet Stavanger Parkering, Stavanger utvikling KF, Sølvberget KF og Vann/avløpsavdelingen på Forus, ansatte i kommunen og kommunens leietakere i formålsbygg. Vi har også et utstrakt samarbeid med Stavanger Natur & Idrettsservice KF, spesielt innen samhandling i forbindelse med arbeidet frem mot nye Stavanger, pandemien og tilbakeføringen av foretakene til basis. Dette arbeidet har styrket seg de siste årene på en meget god måte. Stavanger byggdrift KF har gjennom

flere år utviklet seg til å bli en dyktig og samhandlende leverandør til mange av foretakene og avdelingene/virksomhetene i Stavanger kommune og lever etter mottoet **ME FIKSE DET!**

Økonomisk oversikt - drift 2020				
	Noter	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd		0	0	0
2 Inntekts- og formuesskatt		0	0	0
3 Eiendomsskatt		0	0	0
4 Andre skatteinntekter		0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		0	0	0
6 Overføringer og tilskudd fra andre	12	345 853 601	315 964 834	360 964 834
7 Brukerbetalinger		0	0	0
8 Salgs- og leieinntekter	12	6 028 349	12 185 372	12 185 372
9 Sum driftsinntekter		351 881 950	328 150 206	373 150 206
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	9	164 345 162	165 551 363	174 037 363
11 Sosiale utgifter	9	47 271 743	49 522 260	60 766 260
12 Kjøp av varer og tjenester	13	103 235 251	107 806 023	135 906 023
13 Overføringer og tilskudd til andre	14	15 588 685	20 000	20 000
14 Avskrivninger	3	740 279	0	0
15 Sum driftsutgifter		331 181 120	322 899 646	370 729 646
16 Brutto driftsresultat		20 700 830	5 250 560	2 420 560
Finansinntekter og -utgifter				
17 Renteinntekter		978 837	786 065	1 200 000
18 Utbytter		0	0	0
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0
20 Renteutgifter		14 746	15 000	15 000
21 Avdrag på lån		0	0	0
22 Netto finansinntekter		964 091	771 065	1 185 000
23 Motpost avskrivninger	3	740 279	0	0

24 Netto driftsresultat	22 405 199	6 021 625	3 605 560
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering	- 1065 322	- 2 000 000	- 2 000 000
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond		0	0
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	- 22 727 765	- 387 887	1 000 000
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	1 387 887	1 387 887	0
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	- 22 405 199	-1 000 000	-1 000 000
30 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0	5 021 625	2 605 560

Tabell 11.1 Økonomisk oversikt - drift 2020

Foretaket har et netto driftsresultat på kr 22,4 mill. Dette er betydelig bedre enn fjorårets regnskapsmessige mindreforbruk på kr 1,4 mill. Årets regnskap er satt opp etter nye forskrifter med virkning fra 2020. Egenkapitalen er ytterliggjere styrket fra 11,2% til 20,9% som tilsvarer **god** i henhold til eierstrategier.

Det var mange usikkerhetsmomenter når budsjettet for 2020 skulle settes opp høsten 2019.

Foretaket fikk i forbindelse med kommunesammenslåing med tidligere Finnøy og Rennesøy tilført nye medarbeidere med påfølgende arbeidsoppdrag. Omfanget var ikke helt klargjort når budsjettet ble lagt. Vi fikk også ansvaret for renhold som tidligere var lagt under Ungdom/fritid.

Årets lønnsoppgjør ble svakere enn beregnet i våre opprinnelige budsjetter. Også refusjoner og lavere arbeidsgiveravgift grunnet pandemien har redusert lønnskostnaden ytterligere. Timeprisen for våre oppdrag var allerede fastlagt. Særlig for vår renholdsavdeling som fikk vesentlig større oppdragsmengde, både i forbindelse med ekstravask knyttet til Covid19 og til renhold av bygg i Tasta bydel har gitt avdelingen et godt resultat i 2020.

Også for drift og prosjekt avdelingen har oppdragsmengden på salg av timer vært god. På vå�parten så vi derimot at varer og tjenester for videresalg var negativt i forhold til budsjett. Utover året har dette tatt seg opp og samlet gitt et godt resultat. I vårt nye satsningsområde **borettslag/sameier** var det god driv i avdelingen med utstrakt strategi og salgsarbeid til kundegruppen. I løpet av kort tid hadde vi fått flere kontrakter med borettslag og ikke minst et meget godt samarbeid med boligbyggelaget Obos. Vi fikk tillit basert på vår kunnskap og samfunnsengasjement, – og ble en foretrukken leverandør. I løpet av sommeren ble det besluttet å ikke drive aktivt salgsarbeid grunnet saken om tilbakeføring. Dette vises også i regnskapsmessig resultat. Budsjettmessig la vi opp til balanse mellom inntekt og resultat for 2020.

Kantinen i OK 23 har vært nedstengt store deler av året grunnet Covid19. I den forbindelse ble det tilbakebetalt til Stavanger kommune deler av driftstilskuddet. For å ivareta og styrke beredskapsplanene på matleveranse under pandemien er det etablert et eget produksjonskjøkken på Forum. Foretakets investering (kostnad) er blitt viderefakturert kommunen. I starten produserte og leverte vi mat til hjemmeboende som er resultat av at dagsentrene på sykehjemmene stengte. Videre drift fra Forum har vært prosjektet skolemat. Kjøkkenavdelingen har vært igjennom endringer og effektivisering, både i form av lavere bemanning, smartere løsninger, søkerlys på matsvinn og økt salg. Resultatmessig har avdeling kjøkken/kantine fått bedre resultat enn budsjettet.

Foretaket har hatt lavere utgifter enn budsjettet og høyere omsetning og ender opp med ett netto driftsresultat på 6,4 % av samlet inntekt.

	Brutto inntekter	Brutto driftsresultat	Netto driftsresultat etter avsetning pensjonsfond
Drift/prosjekt	168 163 718	6 543 004	6 526 574
Res i % av innt.		3,9	3,9
Renhold	146 472 361	15 245 349	15 233 681
Res i % av innt.		10,4	10,4
Kjøkken	34 123 295	1 124 600	1 122 637
Res i % av innt.		3,3	3,3
Borettslag/sameier	1 219 083	- 1 155 117	- 1 155 117
Res i % av innt.		- 94,8	- 94,8

Tabell 11.2 De ulike avdelingenes resultat for 2020

Hendelser i 2020

Styret

Nytt styre konstitueres i tråd med valg gjort i Kommunestyret 25. nov. 2019 og ved valg av ansattes representant 8.november 2019. Det nye styret består av Daria Maria Szymaniuk (MDG), Jone Laursen (AP),

Jan Erik Søndeland (V), Fredrik Christensen (Frp) og Anne Jorunn Engelsgjerd (ansattes repr.)

Strategimøte med styret og avdelingslederne ble gjennomført 4. mars med blant annet følgende agenda:

- Medarbeiderundersøkelsen 2019 og utviklingen de siste 4 årene.
- Målsetning, org. utvikling, ansvar, IA planer og personaloppfølging
- Status og utvikling fra forretningsområdene i tillegg til stabsavdelingene (Økonomi, Personal/HMS og digitalisering/utvikling).

2020 har vært et annerledes år på mange måter både for ledelse og ansatte. Etter kommunesammenslåingen tredde i kraft 1.1.2020 var det nå kommunesammenslåingen startet spesielt for renhold og driftsavdelingen. Mye var gjort på forhånd, men flere oppgaver skulle på plass og tilpasses i løpet av året. Gjennom året er det foretatt endringer med å tilpasse drift og renhold etter Stavanger modellen. Dette har gått relativt greit, både i form av samhandling og forståelse for endringer. En av endringene er vaktavtalen som tidligere var etablert i Rennesøy, som nå er etablert i en og samme felles vaktavtale. Denne avtalen skal evalueres på nytt innen 30. juni 2021. Arbeidet med å tilpasse Stavanger modellen og samhandling fortsetter også i 2021. Samhandling mellom fagavdelingene vil være et tema i tiden fremover, kanskje spesielt ute på øylene. Det utøves i dag et godt arbeid på flere steder hvor tidligere ansatte i Rennesøy og Finnøy utviser stor fleksibilitet.

En av de største og krevende saker er vedtaket i kommunestyret hvor de kommunale foretakene skulle sees på vedr. tilbakeføring til Stavanger kommunes basis organisasjon. Mitt i denne saken kom pandemien. Disse to sakene har krevd mange og lange arbeidsdager og har gått parallelt i hele 2020. Andre oppgaver som utvikling i egen org. ble i vår/sommer nedprioritert i påvente om en beslutning om foretaket skulle bestå eller ei. Vedtaket om tilbakeføring kom i kommunestyret 14. desember.

Tilbakeføring av foretak til basisorganisasjonen

Stavanger kommunestyre behandlet 14.12.2020 sak 114/20 Framtidig organisering av kommunale foretak i Stavanger kommune. Kommunestyret vedtok at foretakene Stavanger Byggdrift KF, Stavanger Natur- og idrettsservice KF og Sølvberget KF skal tilbakeføres til basisorganisasjonen. Det samme gjelder for Stavanger Boligbygg KF med unntak av de mer forretningsmessige oppgavene i foretaket, som overføres til Stavanger Utvikling KF. Bakgrunnen for vedtaket er at Stavanger kommune skal ha en organisering av kommunens virksomhet som gir helhetlig politisk styring og kontroll av tjenester med ønsket kvalitet innenfor tilgjengelige ressurser. Kommunestyret har videre vedtatt at styrings- og rapporteringslinjene for foretakene overføres til kommunedirektøren fra 01.01.2021. Regnskapet per 31.12.2020 er foretakenes avviklingsregnskap. Avvikling skjer i samsvar med GKRS 10- 3,4 Avvikling av kommunale foretak. Kommunestyret har lagt til grunn at ny organisering og innpllassering av ansatte skal være fullført innen 30.06.2021.

Covid 19

I mars når pandemien kom ble mange av arbeidsoppgavene i vedlikehold/prosjektavd. satt på vent, dette spesielt på helse/sykehjemsbrygg. En tett og god dialog med bestillere både i kommunens forvaltningsavdeling og Stavanger boligbygg KF gjorde at vi kjapt fikk på plass andre arbeidsoppgaver. Det ble vist stor velvilje fra bestillere til å igangsette oppdrag på et tidligere tidspunkt enn planlagt. Dette slik at vi hele tiden hadde nok oppdrag til våre fagarbeidere. Stavanger byggdrift deltok i utvidelse av legevakt og klargjøring/oppbygging av Expo. Vaktmestrene våre fikk i tillegg endret ansvarsområdene basert på smittevernregler og de ulike beredskapsplaner. For å redusere smitterisikoen skulle ikke vaktmestre eller andre arbeidere være mellom flere bygg på samme tid. Det var derfor en nødvendighet med flere oppgaver på samme tjenesteområdet og en god form for fleksibilitet spesielt fra vaktmestrene.

Tidlig ble det besluttet at i SBD,s regi av leder for kjøkkendrift om å samle alt ang. mat på og til sykehjem skulle inn under samme ledelse hvis situasjonen skulle tilsi dette. Vår leder for kjøkkendrift ble tildelt ledelsen med å samordne dette sammen med kjøkkenledere på de ulike sykehjem. Det ble utarbeidet gode beredskapsplaner med en tydelig struktur med risiko/sårbarhetsanalyser og bemanningsplaner. Vi er stolte over det arbeidet som vår leder fikk til på meget kort tid. Dette arbeidet var særdeles krevende og etter stor innsats var beredskapsplaner på plass med forankring i beredskapsledelsen, BMU og HV.

Vi fikk også på plass et beredskapskjøkken på Expo på rekordtid. Alt fra renhold, avfallshåndtering, bestikk/tallerkener, utstyr og bemanning til produksjon og levering av måltider. Etter at sykehjem stengte ned dagsenter produserte og leverte vi mat til hjemmeboende. Det ble utvist stor arbeidsinnsats fra vårt kjøkkenpersonell både på Stokka og Expo. Vår store bemanning gjorde at vi raskt fikk på plass logistikk med utkjøringen av mat til hjemmeboende. Drift/prosjektavdelingen viste en stor fleksibilitet i denne sammenheng.

Kjøkkenet på Expo er i etterkant åpning av dagsenter benyttet til skolematprosjektet.

I og med at kantinen i Ok 23 ble stengt har vi omdisponert ansatte både til kjøkkenet på Expo, Stokka og renholdsavdelingen.

Renholdsavdelingen fikk mange og endrede arbeidsoppgaver, både med endring av arbeidssted etter nedstenging og forsterket renhold ved åpning igjen av skole og barnehager. Mange renholdere har jobbet mer/overtid i lang periode som følge av dette. Foretaket har også benyttet seg av vikarpoolen på enkelte steder.

Ansatte og ledere på alle nivå har utvist en fantastisk stå på vilje og fleksibilitet gjennom hele året. Uten denne innsatsen ville vi ikke klart å nå målene våre. Jeg kan ikke si annet enn at foretaket har utvist en meget god leveranse i denne tiden. Dette er også gjort tydelig med gode tilbakemeldinger fra våre kunder, bestillere og direktøren i BMU.

Flesteparten av adm. har vært på hjemmekontor store deler av året. Det er blitt hjem transportert både datautstyr og kontorpulter/stoler. Dette for å ivareta at ansatte har et arbeidssted også på hjemmekontor.

Det er gjennomført beredskapsøvelse i avdelingene renhold, drift og kjøkkenet.

Informasjon/kommunikasjon

Daglig leder inkluderes i Utvidet beredskapsgruppe i BMU.

I og med pandemien ble det etablert daglige statusmøter med alle lederne i BMU. Etter hvert ble behovet satt til ukentlige møter som har fortsatt hele året. Disse møtene har vist en god samhandling mellom avdelingene samt en samlet ledelse innen BMU hvor alle foretakslederne ble inkludert på en god måte.

I etterkant møte med BMU har DL gjennomført ukentlige møter med ledergruppen i foretaket. På denne måten sikres fortløpende at ny informasjon kommer raskt ut til alle ansatte.

Samarbeid, medbestemmelse og utvikling

Det er etablert faste møter med ledelsen i foretaket og fagorganisasjonene, både når det gjelder pandemien og medbestemmelse. Fagorganisasjoner som er inkludert i disse møtene er Delta, Fagforbundet og Nito.

Det er også etablert en HMS/Samarbeidsgruppe bestående av personaleleder og alle verneombud i foretaket. I tillegg faste møter i AMU hvor både tillitsvalgte, HVO, BHT, og ledelsen deltar. HVO er også fast medlem av etablert utvidet ledergruppe.

DL og leder i forvaltningsavdelingen i Stavanger har gjennomført flere kontaktmøter for å få et tettere, bedre samarbeid som også er benyttet til avklaringer.

Organisasjonsendringer er gjennomført i alle våre avdelinger med en tydeligere linje under avd.leder i tjenesteområdene. Endringene ble gjennomført mye etter tilbakemeldinger fra ansatte og utvikling sammen med kunde. Organisasjonsutviklingen har pågått mer eller mindre hele året og er ferdigstilt i alle avdelinger. Vi er godt fornøyde med denne endringen som kan tilpasses og videreutvikles i en ny organisasjon. I tillegg har Stab/støtte utviklet til å bli fellestjenester til alle avdelinger. Fellestjenester leverer god støtte til alle og tett på driften. Dette har bidratt til at avd.lederne kan fokusere enda mer på fag og utvikling av tjenestene.

HMS

Arbeidsmiljøet i foretaket er generelt godt, med en fin tone mellom ansatte, tillitsvalgte og ledelsen.

Året har vært sterkt preget av den pågående Covid-19 pandemien og smittereduserende tiltak. Det har gjennom året vært stor arbeidsmengde i alle ansvarsområder, men mest trykk innenfor renhold. Det er utvist stor arbeidsinnsats og fleksibilitet hos alle ansatte, med endring i både arbeidsoppgaver og arbeidssteder.

Foretakets ansatte har jobbet mye med SHA, HMSK, verdigrunnlag, etikk, kultur, adferd og rollemodeller.

Gjennom året har det vært fokus på lover og regelverk – spesielt Internkontrollforskriften, Byggherreforskriften Arbeidsmiljøloven og Lov om offentlige anskaffelser. Til dette har vi spesifisert prosesser og standarder i arbeidet med implementering og oppfølging. Vi har også utarbeidet Policy for både **Rusmiddelbruk/spill** og for **Oppreten på sosiale medier**.

Det har vært avholdt 5 møter i foretakets arbeidsmiljøutvalg med behandling av 28 saker.

Faste saker til hvert møte er:

- Systematisk HMS arbeid blant annet med vernerunder
- Info fra bedriftshelsetjenesten
- Sykefravær
- Si i fra
- Info fra administrasjonen

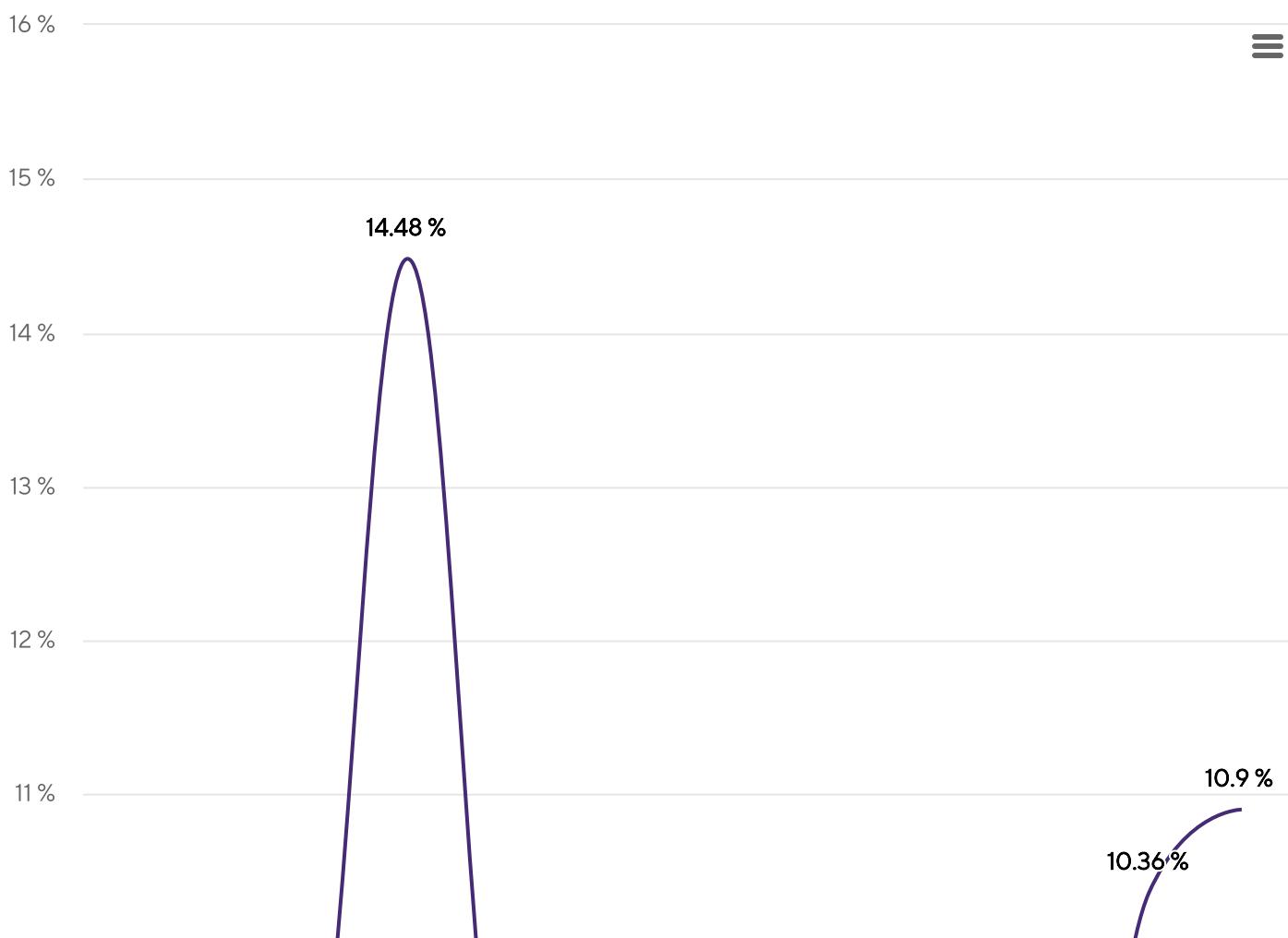
Det er innmeldt totalt 177 saker i Si ifra.

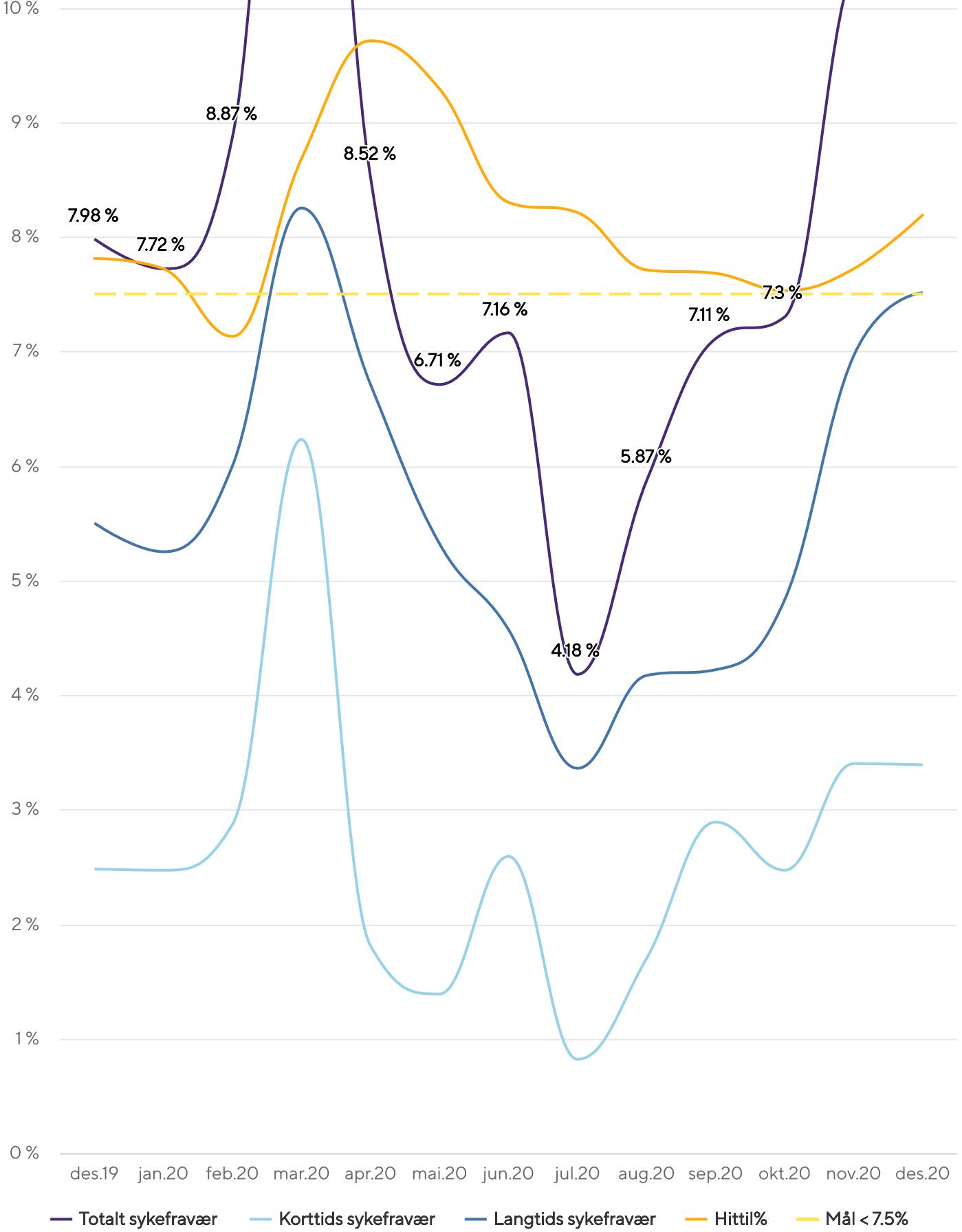
- Andre avvik: 47
- Person – ulykke, uhell og nesten ulykker: 24
- Alvorlighetsgrad høy: 4
- Alvorlighetsgrad middels: 2
- Alvorlighetsgrad lav: 18
- Tjenestekvalitet: 13
- Materiell – skade, tap og svinn: 26
- Vold og trusler: 3
- Forbedringsforslag: 40
- Klima og miljø: 4
- Informasjonssikkerhet/ personvern: 2
- Arbeidsmiljø/ HMS: 13
- Feil og mangler: 2

Sykefraværet

Sykefraværet i 2020 var preget av pandemien og i mars var fraværet på over 14%. Dette flatet ut på vår/sommer/høst, men vi fikk et oppsving igjen i årets to siste måneder. Totalt sykefravær ble på 8,1% mot måltallet 7,5%. Grunnet økning i de to siste månedene ble det satt inn tiltak med «dypdykk» i årsakssammenheng og analyser.

Tabellen nedenfor viser foretakets sykefravær siste 12 mnd.

Figur 11.2 Sykefravær siste 12 mnd

Vi har gjennom året hatt ekstra søkerlys på:

- Smittebegrensende tiltak
- Økt arbeidspress
- Forsterket renhold over uforutsigbar tidshorisont (fysisk- og psykisk overbelastning)

Økt bruk av vikarpool/ ekstrahjelp:

- mangel på tilgjengelige ressurser
- Språkutfordringer
- Økt fokus på kvalitetsmessig opplæring
- Økt administrativt arbeid med timelister
- Økt sykefravær i enheter/ avdelinger
- Situasjon oppleves som usikker og utrygg for den ansatte

Reduksjon av frafall fra arbeidslivet

Tiltak er gjennomført etter samtale og behov hos den enkelte. Enkelte tiltak er på «hold» pga. pandemien (arbeidsutprøving, arbeidspraksis og arbeidsmarkedstiltak).

Til tross for at året har vært preget av pandemi, viser trenden en reduksjon i sykefravær. Flere faktorer som gjør at sykefraværet går ned.

- Kompetanseheving
- Synliggjøring av fraværet
- Rutiner for oppfølging
- Ferieavvikling
- Arbeidsutprøving
- Motivere til aktivitet og trening
- Tilbud om fysioterapi
- Hjem jobb hjem
- Sykle til jobb kampanje
- HMS-gruppe
- ROS-analyse

Nærværarbeid – sykefraværsreduksjon

De aller fleste tiltak er gjennomført, men enkelte tiltak har måttet utgå pga. pandemien. Enkelte tiltak gjennomføres digitalt og erstatter fysiske samvær. Vi har forbedret våre informasjons- og kommunikasjons-rutiner hvor Teams har vært en sentral rolle for å få dette gjennomført. Ellers har hver leder vist initiativ til møter og sosialt treffpunkt utendørs i mindre grupper når retningslinjer tillot dette.

Medarbeiterundersøkelse

Medarbeiterundersøkelse 2020 ble gjennomført digitalt (Forms) tilsvarende tidligere års undersøkelser i foretaket. Score var fra 1-5 hvor laveste score var 1 og beste score 5. 152 medarbeidere deltok i undersøkelsen hvor 75% ga tilbakemelding at man er godt fornøyd med den informasjonen som gis. Ansatte ble stilt et åpnet spørsmål om hva som gjorde dem stolte av å jobbe i Stavanger i byggdrift. 120 respondenter besvarte med **det gode arbeidsmiljøet**.

Spørsmål	Gjennomsnitt
Arbeidsmiljøet preges av trygghet og ærlighet.	3,77
Jeg trives og er stolt av jobben min.	4,37

Jeg har god kjennskap til mine ansvarsområder og arbeidsoppgaver.	4,43
Jeg får god oppfølging fra min leder.	3,79
Jeg opplever at min avdeling er serviceinnstilt overfor våre kunder.	4,23
Jeg opplever å få brukt mine evner i utførelsen av mitt arbeidet.	4,21
Jeg får den opplæring jeg trenger for å gjøre min jobb effektivt.	3,90
Jeg tar HMS og kvalitet på alvor, og følger de lover og regler som gjelder for mitt fag.	4,62
Jeg opplever at Ledergruppa i SBD er aktiv og synlig.	3,36
Bedriften har et godt omdømme, folk utenfor synes det er en bra bedrift som jeg jobber i.	3,85

Tabell 11.3 Medarbeiderundersøkelse

Det er utarbeidet en handlingsplan etter medarbeiderundersøkelsen hvor også ansatte deltar i gruppearbeid i forbedringsarbeidet.

Likestilling og integreringsarbeid

Den største avdelingen i foretaket er renhold som har en klar overvekt av kvinner, og innen drift og vedlikehold flest menn. Det har vist seg vanskelig å rekruttere det underrepresenterte kjønnnet til avdelingene, selv om dette er et ønske for foretaket. Vi har en bevisst holdning til dette ved ansettelses - og vi har to kvinnelige driftsoperatører (vaktmester) og en del menn i renholdsavdelingen. I kantinen og på kjøkkenet er det tilnærmet lik fordeling mellom kjønnene. I administrasjonen er fordelingen 6 kvinner og 5 menn og styret består av 2 kvinner av 5 faste medlemmer. Foretaket har et multikulturelt miljø med ansatte fra over 40 forskjellige nasjonaliteter. Det er ikke blitt rapportert noen hendelser om diskriminering av ansatte gjennom året.

Ytre Miljø

Foretaket Miljøfyrtårn sertifisert. Det er vedvarende stort fokus på kildesortering både meg eget kildesorteringsanlegg i Fabrikkveien og ute på byggeplassene. Asbest sanering utføres i samarbeid med leverandør. Det er installert to store moppevaskemaskiner hvor man har tatt i bruk fjernvarme fra Lyse AS. Dette for å minisere energiforbruket i Fabrikkveien. Oppvarming av kontorbygget skjer i størst mulig grad ved bruk av varmegjenvinner og fjernvarme. Det er også i år vært stort fokus på el.bil satsningen hvor foretaket har søkt og fått innvilget midler til dette formålet. Dette arbeidet videreføres også i 2021. Som en del av å minisere forbruket av papir gjøres det mest digitalt og kun nødvendige utskrifter foretas. Det er stort fokus på ved anbud om miljøprofilen, både hva gjelder transport og miljøvennlige produkter.

HMSK

Det er også i år vært stort fokus på HMSK på våre arbeidsteder/byggeplasser. Konsulent i samarbeid med HMS koordinator har revidert rutiner/prosedyrer og vært pådrivere for godt HMSK arbeider i alle avdelinger i foretaket. Avvikshåndtering/rapportering og internrevisjon er utført. Vi har også kartlagt og risikovurdert arbeid på tak. I samarbeid med bestiller ble det gjennomført taksikring på flere skolebygg som følge av dette. Samhandling mellom ledelse, HMS koordinator og ansatte oppleves som tilfredsstillende. Ansatte har utvist en god HMSK profil gjennom hele året. Dette viser også tilbakemeldingen i medarbeiderundersøkelsen med en score på 4,62 av 5 mulige.

IK biler

Det er i år blitt utført 2 internkontroller vedr. foretakets servicebiler. Det er leder for ansvarsområdet og tillitsvalgt som gjennomfører dette. Internkontrollen består i å sjekke at bilene har en operativ elektronisk kjørerekke og at bilene brukes etter formålet. At bruken er etter formålet utføres med stikkprøvekontroll. Avvik tas fortløpende opp med ansatte som disponerer bilene.

Innkjøp/rammeavtaler

I og med kapasitetsproblemer i innkjøpsavdelingen i Stavanger kommune besluttet foretaket å inngå egne rammeavtaler på innkjøp av rørutstyr og verktøy. Dette har medført at Stavanger kommune årlig sparer ca kr. 1 million sammenlignet med innkjøpte utstyr året før. Vi etablerte en innkjøpsgruppe bestående av innkjøpskompetanse AS sammen med en av våre ledere.

Nyhetsbrev, Teamsmøter

I starten av året og frem til sommeren ble det sendt ut nyhetsbrev til alle ansatte i foretaket. Dette i tråd med foregående år. På høsten ble det besluttet i ledergruppen at man skulle starte med digitale informasjonsmøter med alle ansatte. Dette har vist seg å være en god måte å gi informasjon på, spesielt når det ikke kan avholdes fysiske møter grunnet pandemien. Alle blir invitert og det legges til rette for at ansatte kan delta. Dette vil foretaket fortsette med også i 2022.

Digitalisering

Det er i år innført digital rapportering av renholdsoppgaver og utførelse. Det er innført av bestiller systemet Famac som et FDV system hvor kvalitetssystemet Insta 800 inkluderes. Dette arbeidet er godt i gang med en ferdig utrulling sommeren 2021. Samtidig vil det også startes opp tilsvarende i driftsavdelingen. Foretakets nettside ble revidert i 2020.

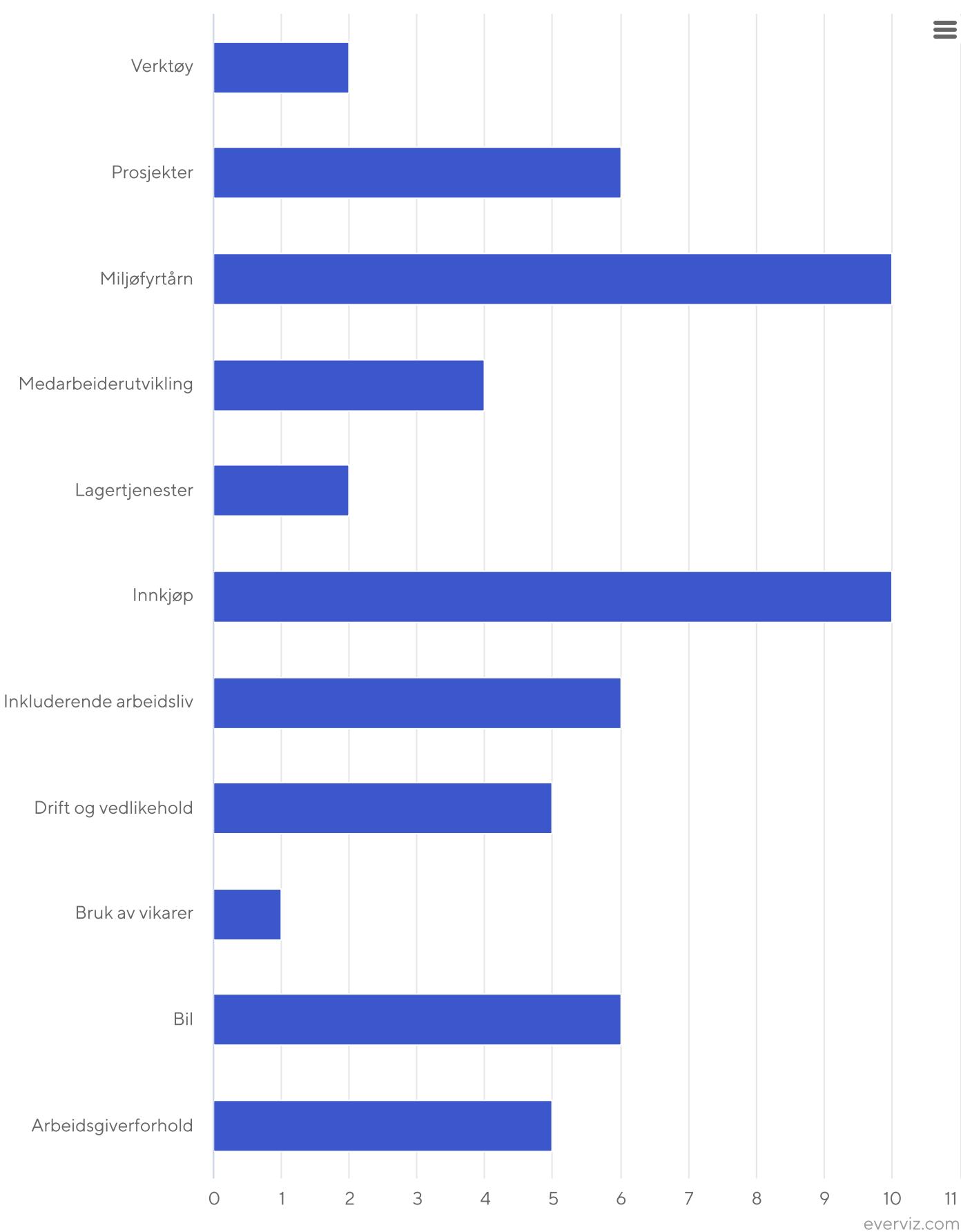
Lokale lønnsforhandlinger.

Det er i år gjennomført lønnsforhandlinger i kap 5 og 3. Lønnsforhandlingen endte opp i 0,8% som førende. Foretaket videreførte i tillegg samme prioriteringer som tidligere år med harmonisering med kvinnelige ledere.

Denne harmonisering bør også prioriteres i årene fremover i tillegg til nivå 3 i renholdsavdelingen.

Innsparingstiltak

I løpet av året ble ansatte inkludert i arbeidet med HØP. Ansatte ble oppfordret til å komme med forslag til innsparingstiltak. Alle tilbakemeldingen ble premiert med et Flax-lodd i tillegg til at det ble trukket ut to gavekort. Det er laget en handlingsplan basert på tilbakemeldingene hvor enkelte oppgaver allerede er gjennomført i tillegg jobbes det videre med andre. Tilbakemeldingen fra ansatte deles inn i 11 hovedgrupper som vises nedenunder.

Figur 11.3 Forslag økonomiske innsparinger

DISPONERING AV ÅRSRESULTATET

Årsresultatet endte opp med et regnskapsmessig mindre forbruk på 22,4 mill. for 2020

Styret sier seg godt fornøyd med et regnskapsmessig mindre forbruk på kr 22,4 mill. Styret foreslår følgende disponering av regnskapsmessig mindre forbruk:

Stavanger, 3. mars 2021

Daria Maria Szymaniuk

Styreleder

Jone Laursen

Fredrik Christensen

Jan Erik Søndeland

Nestleder

Styremedlem

Styremedlem

Anne Jorunn Engelsgjerd

Kjetil Berg

Ansattes representant

Daglig leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg:

Årsoppgjør med noter (PDF) (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/Arsregnskap-2020-Stavanger-byggdrift.pdf>)

Revisjonsberetning (PDF) (http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/signert_SBD_Uavhengig-revisors-beretning-2020-Stavanger-byggdrift-KF.pdf)

11.4 Stavanger Natur- og idrettsservice KF

Innledning

Stavanger Natur- og idrettsservice KF ble opprettet 1. januar 2006.

Foretakets formål er presisert i §3 i vedtekten slik:

Foretakets formål er å være kommunens produsent av tjenester for drift og vedlikehold av idrettsanlegg, idrettshall, turstier, badeplasser, lekeplasser, nærmiljøanlegg og skjøtsel av naturområder, kulturlandskap og parker. Veivedlikehold innebærer drift og vedlikehold av kommunens veinett og torgplasser med et spesielt fokus på sentrum.

Foretaket skal sikre Stavanger kommune tilgang på tjenester med høy kvalitet og lav risiko. En rendyrking av driftsmiljøet vil kunne legge et godt grunnlag for å møte fremtidige kompetanse- og markedsmessige utfordringer, herunder kommunens krav til tjenestekvalitet og effektivitet.

Foretaket skal fritt kunne konkurrere om oppdrag i markedet innen foretakets formål, dersom dette ikke får negative konsekvenser for foretakets primærtjenester overfor kommunen.

Tjenesteproduksjonen skal ha en klar miljøprofil og være kostnadseffektiv, nyskapende, fleksibel og tilpasningsdyktig.

Eierstyring kommunale foretak

Stavanger bystyre er foretakets øverste myndighet (eierorgan). Bystyret er således direkte overordnet styret i et kommunalt foretak og utgjør foretakets generalforsamling. Bystyret fastsetter rammene for styrets myndighet og foretakenes virksomhet gjennom vedtekten.

Bystyret oppnevner 4 medlemmer med varamedlemmer, samt styrets leder og nestleder. Valgperioden er 4 år og følger kommunevalgperioden. Styremøtene holdes for åpne dører. 1 medlem med varamedlem velges blant de fast ansatte.

Stavanger kommune ivaretar en rekke roller overfor de kommunale foretakene. Kommunen er bl.a. bestiller, myndighetsutøver og eier av foretakene. Det er således hensiktsmessig å rendyrke og ansvarliggjøre eierrollen overfor foretakene. Stavanger kommune har derfor utarbeidet eierstrategi for Stavanger Natur- og idrettsservice KF, jmf. vedtak i bystyret den

20. september 2010 i sak 86/10 – ”Forslag til eierstrategier for kommunale foretak (KF)”. Dette arbeides det tett med mellom administrasjonen i Stavanger Natur- og idrettsservice KF og ledelsen i hhv avdeling Park og vei og Idrettsavdelingen i Stavanger kommune. Andre områder i kommunen, kan der mulig og formålstjenlig, benytte leveranser fra Stavanger Natur- og idrettsservice KF. Plan og anlegg og Stavanger eiendom er gode eksempler på det.

Foretakets driftsområder

Park, vei og anlegg er delt inn i seks hovedavdelinger.

Park har ansvar for grønt miljø rundt offentlige og private uteområder, parker, badestrender og friområder. Avdelingen er organisert i to grupper der den største har ansvar for parkområder i kommunen og den andre er etablert med spesielt ansvar for Hinna bydel. **Vei** har ansvar for drift og vedlikehold av trafikkarealer dvs. veivedlikehold sommer og vinter, renhold i sentrum, trafikksikkerhet, god fremkommelighet, miljø og service. **Barns uterom** leverer tjenester innen etablering, rehabilitering og vedlikehold av lekeplasser og barnehager. **Anlegg** har ansvar for opparbeidelse av grøtanlegg, lekeplasser og turstier, og opparbeidelse og rehabilitering av infrastruktur. **Prosjektgruppen** ivaretar spesialområder som fri sikt, friområder og andre. **Verkstedet** er også underlagt denne avdelingen og har blant annet teknisk vedlikehold og reparasjoner av maskiner og utstyr.

Bad og idrett har ansvar for drift, vedlikehold og tilsyn av kommunens **svømmehaller, idrettshaller og kombinert bygg**.

Ansatte i avdelingen foretar forefallende vedlikehold, følger opp brukere av anleggene og besørger generelt orden og låsing. En viktig oppgave for ansatte i Bad og idrett er sikkerhet og trygghet i og utenfor anleggene og det stilles høye krav til personalet med hensyn til livredning, årvåkenhet og forebyggende opplæring. Av den grunn kreves det av operatørene kompetanse og erfaring innen livredning, konfliktløsning og risikovurdering. Det stilles også krav til kompetanse om byggrelaterte risikoforhold for å ivareta brukeres sikkerhet all den tid de oppholder seg i bygget eller i uterommet.

I tillegg har Bad og idrett en avdeling **Uteidrett** har ansvar for uteområder rundt idrettsanleggene. Det er grøntområder til forskjønning av området eller baner og arenaer som er i daglig bruk.

Anleggsgartnergruppa var en nyetablert avdeling i 2016. Avdelingen har ansvar for private oppdrag og andre offentlige oppdragsgivere enn Stavanger kommune.

Beginheter og utfordringer i løpet av året

Fra og med 01.01.2020 ble tidligere Finnøy og Rennesøy kommune slått sammen med Stavanger kommune. Dette resulterte i vesentlig større arealer å drifte for Stavanger Natur- og idrettsservice KF på park- og veisiden, samt noen ekstra anlegg å drifte på idrettssiden. Den medfølgende maskin- og utstyrsparken var i dårlig stand, og

avslørte omfattende behov for oppgradering/utskifting. Dette arbeidet ble påbegynt i 2020, og vil følges opp videre i årene fremover.

NIS overtok samtidig personalansvar for 3 årsverk som tidligere var ansatt i Finnøy og Rennesøy. Disse er nå godt integrert i NIS-drift. Kommunesammenslåingen medførte også inngåelser av flere nye vedlikeholds- og beredskapskontrakter med lokale entreprenører, særlig knyttet til vinterdrift.

For øvrig krevde arbeidet knyttet til sak om mulig tilbakeføring av kommunale foretak til kommunens basisorganisasjon mye administrativ kapasitet. Saken endte til slutt i Stavanger kommunestyre, hvor Stavanger Natur- og idrettsservice ble vedtatt tilbakeført til Stavanger kommunes basisorganisasjon.

Beredskapsarbeidet

Som trenden de siste år viser var også 2020 et år med store og små kriser. Beredskapen ble testet på både brøyting og islagte veier. Foretaket oppnådde enda bedre og tettere samarbeid

med både nødetater og oppdragsgivere. Gevinsten av det gode samarbeidet er raskere responstid, bedre utstyr og generelt tryggere by for besøkende og innbyggere i Stavanger. Takket være lærerillige ansatte og ledere kombinert med god innsats ble krisene i 2020 håndtert med begrensede materielle ødeleggelsjer. Forbedring og utvikling innenfor beredskapsområdet fortsetter i 2021 og nytt og enda bedre utstyr er forhåpentligvis på god veg.

Foretaket har hatt et bredt ansvarsområde innen beredskapsarbeidet og i tillegg til vintervedlikehold kan blant andre nevnes:

- Forebygging og skadebegrensning ved springflo eller overvann
- Skadebegrensning og oppsamling av oljesøl i sjø og på land
- Fjerning av rotvelt og opprydding etter storm og uvær
- Varsling og avstenging i Stavanger ved kriser i samarbeid med politi, brannvesen, kommune og andre etater
- Utrykning og behandling av alvorlige saker innmeldt via VOF som f.eks hull i vei, ras eller lekkasje i vann og avløp.

Miljøfremmende tiltak

Foretaket økte i 2016 elektriske enheter fra 1 til 8. Elektrifiseringen har fortsatt i de påfølgende årene, med henholdsvis 3 biler i 2017, 2 biler i 2018, 3 biler i 2019 og 5 biler i 2020. Det er fortsatt ønskelig å bytte ut flere kjøretøy som drives av fossilt brennstoff med el-kjøretøy og det forventes at dette arbeidet fortsetter i 2021.

Fokuset på miljø holdes også i valg av metoder og tjenesteutførelse. I den forbindelse startet foretaket i slutten av 2016 et prosjekt som heter «Fra avfall til ressurs». Dette prosjektet er videreført i 2020 og er forventet å bidra stort i vårt foretak mht Co2 fangst. Organisk materiale blir omgjort til flis for oppvarming med bruk av BIOkull-ovner. Foreløpig er det bare Sandnes kommune som har denne energiløsningen, men det forventes at foretaket også kan levere til Stavanger kommune i fremtiden. I 2018 ble det signert kontrakt med Bane Nor for leie av areal hvor denne flisproduksjonen skal finne sted. I 2019 har en rubbhall på 60 x 15 meter blitt satt opp på tomten, strøm er koblet opp, ladestasjon for el-biler er på plass, og arbeidsbrakker med kjøkken og toalettfasiliteter for arbeiderne er også på plass. I 2020 har vi kjøpt inn 1 stor flisehugger med tilstrekkelig kapasitet, samt 2 flisetørkecontainere. Vi har også gjennomført prøveflising inkludert kontroll av ønsket fraksjon. Testingen viser at vi er i rute. Planen er å komme i gang med storskala flisproduksjon i 2021/22.

Konseptet med «Bare vann» ble også opprettholdt i 2020. Stavanger kommune er fortsatt eneste kommune som har innført totalforbud mot kjemiske sprøytemidler og vi behersker bedre og bedre ugressbekjempelse ved bruk av bare vann. Målet om å lykkes 100% innen 2020 vurderes som oppfylt.

Etikk

Den vedtatte arbeidsgiverstrategien til Stavanger kommune, med « Etisk standard for ansatte» ligger også til grunn for foretakets arbeid. Dette innebærer at vi skal ha en høy etisk standard. Åpenhet og redelighet skal prege vår virksomhet og være grunnlaget for tillit mellom kollegaer og forholdet til våre brukere som er Stavangers innbyggere.

Høy etisk standard krever en kontinuerlig prosess der åpen kommunikasjon og refleksjon rundt etiske problemstillinger og dilemmaer blir ivaretatt. Slike prosesser er viktige for å styrke og utvikle den etiske standarden som skal kjennetegne foretaket som er en del av Stavanger kommune.

Likestilling

Styret bestod i 2020 av 2 kvinner og 3 menn, styreleder er mann ved utgangen av 2020. Ansattes representant var mann i 2020.

Daglig leder av foretaket er mann. Det er 1 kvinne i ledерgruppen. Foretaket har en kjønnsfordeling blant ansatte med ca. 20 % kvinner og 80 % menn.

Hovedverneombud var i 2020 mann og verneombudene består av tre menn og en kvinne. Plassillitsvalgte var ved utgangen av 2020 fra to fagforeninger og var hhv mann og kvinne.

Det er ikke funnet nødvendig å iverksette spesielle tiltak for å ivareta likestilling da det er godt forankret i foretaket at menn og kvinner har like rettigheter og samme muligheter. Ved

rekrytering vil kvalifikasjon og personlig egnethet være gjeldende og det er like sjanser for å få arbeid uavhengig av kjønn. Ved lik kvalifikasjon og personlig egnethet kan foretaket beslutte å la kjønn bli vektlagt dersom det er store skjevfordelinger av kjønnssammensetninger hos laget/ avdelingen som har behov for arbeidskraft. Det er også en bevissthet rundt at kjønn ikke skal påvirke hvilket lønnsnivå man skal ha – her er det kun kvalifikasjoner og ansiennitet som er rådende elementer i denne vurderingen. I tillegg til likhet og likebehandling for de ulike kjønn gjelder overnevnte også forhold som f.eks. religion, legning og etnisitet m.m.

Alle personalprosesser i forbindelse med arbeidstakers rettigheter og plikter er i tråd med arbeidsmiljøloven og arbeidstakere blir behandlet på lik linje uavhengig av kjønn eller andre forhold.

Foretaket skal utøve respekt for ulikhet, slik at mangfold og inkludering viser igjen. Vi skal forholde oss på en måte som ikke krenker menneskeverdet eller menneskerettigheter.

Inkludering

Foretaket har revidert IA avtalen og er opptatt av sitt samfunnsansvar når det gjelder ivaretakelse av mennesker som lett kan falle utenfor arbeidslivet. Vi har også i 2020 opprettet 10 arbeidsplasser for ulike former av arbeidstrening i samarbeid med NAV og andre instanser. Hovedfokuset er på unge-voksne, eldre arbeidstakere og ansatte med innvandrerbakgrunn. Dette viktige samarbeidet fortsetter i 2021. NAV IA skal etter nye retningslinjer forsterke innsatsen mot bedrifter med mer enn 40 ansatte og et sykefravær over 6%. Pga. lavt sykefravær vil ikke NIS være en typisk fokusbedrift, men vi har likevel troen på at vi skal kunne videreutvikle det gode samarbeidet vi allerede har med NAV.

Helse, miljø og sikkerhet

Foretaket har eget Arbeidsmiljøutvalg (AMU), som i 2020 var sammensatt av to representanter fra arbeidsgiver og to representanter fra arbeidstakerne. Arbeidstakere har hatt ledervervet i 2020. Fra kommunens HMS-avdeling (BHT) møter faglig rådgiver som medlem. Det var 5 AMU-møter i 2020.

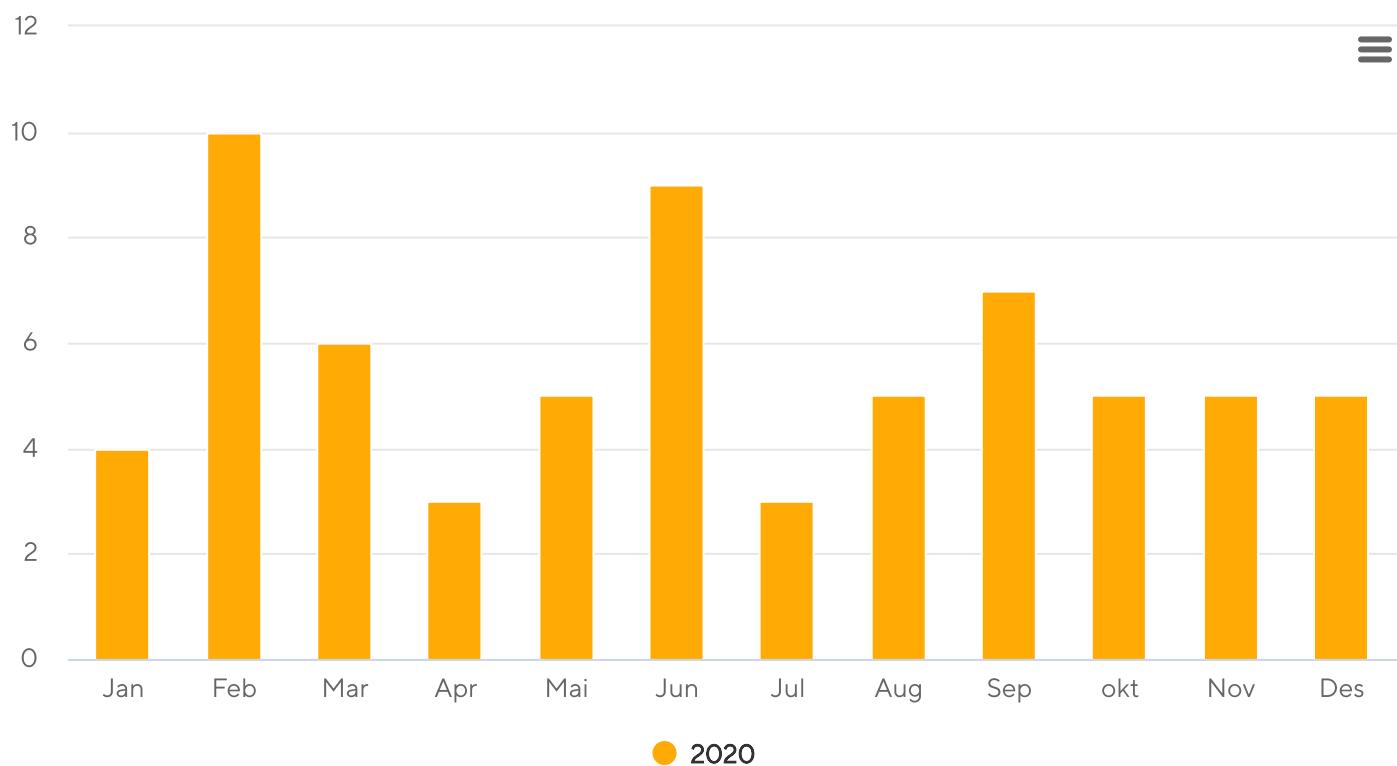
Si fra, avvik

Det er registrert totalt 67 synergiaavvik i 2020 for Stavanger Natur- og idrettsservice KF. Til sammenligning ble det registrert totalt 45 avviksmeldinger for 2019, og 56 avviksmeldinger for 2018.

Ansatte har avviksblokker for avviksrapportering og disse legger til rette for at det skal være enklere å registrere uhell, nestenulykker og utilfredsstillende forhold.

Foretaket har fokus på ansattes og brukeres sikkerhet ved utførelse av arbeid. Skader, nestenulykker og utilfredsstillende forhold meldes inn og tiltak vurderes.

Seksjonsleder og arbeidsleder går rutinemessig gjennom innmeldte saker med innmelder/arbeidssted, HMS gruppa og VO, med tanke på å finne egnede tiltak for å unngå gjentakelse (forebygge) og rette opp feil (skadebegrensende).

Figur 11.4 Månedsoversikt hendelser, 2020

Økonomisk resultat 2020

Stavanger Natur- og idrettsservice KF (NIS) har budsjettet med et nullresultat. Regnskapet viser et overskudd på kr 10 022 583,-, jfr tabell under:

Avdeling	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik budsjett	Regnskap 2019	Årsbudsjett 2019	stabskost	Verksteds kost	justert fo felleskos
Stab og felles	25 520 322	26 083 000	562 678	23 627 092	24 890 000	-25 520 322	0	
Anlegg	-2 436 564	-1 517 000	919 564	-3 077 284	-2 677 000	3 122 931	491 583	1 177 95
Haller	-7 222 341	-4 282 000	2 940 341	-2 581 182	-443 000	4 190 474	0	-3 031 86
Bad	-9 873 304	-6 680 000	3 193 304	-10 732 058	-8 681 000	4 279 449	0	-5 593 85
Uteidrett	-3 567 428	-2 665 000	902 428	-2 588 698	-1 528 000	1 619 751	254 964	-1 692 71
Park	-10 466 213	-8 692 000	1774 213	-8 984 012	-7 466 000	8 340 749	1312 928	-812 53

Avdeling	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik budsjett	Regnskap 2019	Årsbudsjett 2019	stabskost	Verksted kost	justert fo felleskos
Vei	-4 660 973	-4 820 000	-159 027	-3 974 325	-6 678 000	3 966 968	624 440	-69 56
Verksted	2 683 918	2 573 000	-110 918	2 465 015	2 583 000	0	-2 683 918	
Total	-10 022 583		0	10 022 583	-5 845 452	0	0	0

Tabell 11.4 Nøkkeltall

Kommentarer til de ulike avdelinger i regnskapet

Resultatet er ca kr 10,0 mill. bedre enn budsjett og ca kr 4,2 mill bedre enn regnskapsresultatet i fjor.

Det har vært gjort en fordeling av kostnader og inntekter for de ulike avdelingene for å gjøre resultatene pr avdeling så nøyaktig som mulig. Vi har også gjort en fordeling av stabs- og verkstedskostnader for å kunne se på resultat etter forbruk av fellestjenester. Haller og bad er ikke tillagt verkstedskostnader da disse ikke forbruker dette. I tillegg har vi i desember internfakturert avdelingene for utlån og innleie av arbeidskraft, for eksempel i forbindelse med vinterberedskapen.

Når vi ser på resultat pr avdeling ser vi at samtlige driftsavdelinger går med positivt driftsresultat før fordeling av felleskostnader. Haller, bad, uteidrett, park og vei går med positivt driftsresultat også etter fordeling av felleskostnader.

Vei og verksted har et resultat dårligere enn budsjettet, samtidig som alle andre avdelinger har et resultat som er bedre enn budsjettet.

Stab og felles har et mindreforbruk i forhold til budsjett på kr 0,6 mill, av et årsbudsjett på 26,1 mill. Årsaken til budsjettavviket skyldes lavere KLP-kostnader enn budsjettet.

Mindreforbruket på Anlegg utgjør kr 0,9 mill. Grunnen til dette er et vesentlig høyere variabel-salg til kommunen enn hva som var budsjettet. Økningen på variabel-salg i forhold til 2019 er på nesten kr 3,5 mill. Årsaken til økningen skyldes både noen store oppdrag og et høyt volum av små oppdrag. Særlig høsten har vært økonomisk gunstig. Så sent som i oktober 2020 hadde avdelingen et merforbruk i forhold til budsjett på kr 0,3 mill.

Mindreforbruket på Haller og Bad utgjør hhv. kr 2,9 mill. og kr 3,2 mill., og skyldes flere forhold. Størsteparten av mindreforbruket skyldes lavere kostnader enn budsjettet på lønn. Nedstenging av hallar og bad grunnet Covid19-pandemien har ført til at behovet for timelønnede, vikarer og erstatning av faste ansatte som har sluttet ikke har vært tilstede. I tillegg har foretaket hatt store ekstrainntekter på vask av ren sone for Stavanger legevakt på Forum. Det er også betydelig høyere refusjonsinntekter fra sykepenger og personer i svangerskapspermisjon enn budsjettet.

Uteidrett har et mindreforbruk i forhold til budsjett på kr 0,9 mill. Årsaken til mindreforbruket skyldes en avtale med Idrettsavdelingen om hvordan NIS og Idrett sammen skulle bidra til å oppnå pålagt kutt i HØP 2021-24. Løsningen ble å utvide samdriftsmodellen til NIS, hvor enkeltansatte fikk ansvar for drifting av flere anlegg, med til dels større fysisk avstand mellom anleggene. Til dette ble det behov for innkjøp av 3 stk. elektriske varebiler, som kunne frakte utstyr og personell mellom anleggene. Avtalen med Idrett var at de dekte investeringskostnaden med disse varebilene mot at NIS reduserte nødvendige årsverk for å ivareta vedtatt HØP-kutt. Innkjøpet av varebilene ble utgiftsført i investeringsregnskapet, mens refusjonen fra Idrett ble inntektsført i driftsregnskapet. Dette er årsaken til mindreforbruket.

Park har et mindreforbruk i forhold til budsjett på kr 1,8 mill. Dette skyldes hovedsaklig ekstrabestillinger utover fast driftsavtale på lekeplasser, grøntanlegg langs vei samt parkarbeid ved bofellesskap og omsorgsboliger. Det er også betydelige høyere refusjonsinntekter fra sykepenger enn budsjettet.

Vei har et merforbruk i forhold til budsjett på kr 0,2 mill., av et bruttobudsjett på kr 37,4 mill. Dette utgjør et ubetydelig avvik på ca 0,4 %.

Verksted har et merforbruk i forhold til budsjett på kr 0,1 mill. Dette skyldes høyere forbruk av diverse arbeidsmateriell enn hva som er budsjettet. Det har vært stor aktivitet på verkstedet i 2020, noe vi er godt fornøyd med. Alternativet hadde vært kostbare reparasjoner hos eksterne leverandører. Merforbruket er dermed helt uproblematisk.

Foretakets hovedformål er å være en utførerenhet for Stavanger kommune. Oppdrag som utføres for andre kommuner eller private aktører skal følgelig ikke ha en negativ effekt på tjenesteleveransene overfor hovedbestillere i Stavanger kommune.

Foretaket genererer inntekter hovedsakelig gjennom avtaler med Park og vei, Idrettsavdelingen og Stavanger Eiendom. Det er således bestillerenhetenes budsjett som er styrende for overføringen fra bestiller til foretaket.

Foretaket har både faste kontrakter med bestillerne i Stavanger kommune, og variable kontrakter, som foretaket tildeles direkte eller via anbudskonkurranser. NIS har også i 2020 videreført satsingen og fokuset på omsetning utenfor Stavanger kommune, blant annet gjennom den eksterne anleggsgartnergruppen. Dette har ført til en omsetning utenom Stavanger kommune på kr 10,1 mill. Av denne summen utgjør salget til ekstern-gruppa kr 6,6 mill. Denne omsetningen kommer både fra private og andre offentlige institusjoner (stat, kommuner, fylkeskommune).

Regnskapsår	2020	2019	2018	2017
Resultatregnskap:				
Driftsinntekter:	204 104	190 271	181 732	160 002
Brutto driftsresultat:	14 334	10 317	6 399	1 834
Netto driftsresultat:	17 614	13 332	8 989	4 791
Regnskapsmessig mer/mindreforbuk	10 022	5 845	2 092	4 791
Balanse:				
Omløpsmidler:	63 463	51 816	43 548	45 230
Anleggsmidler:	265 632	247 146	229 265	211 079
Sum eiendeler	329 095	298 962	272 814	256 309
Kortsiktig gjeld:	29 980	28 356	25 934	29 707
Langsiktig gjeld:	225 532	229 452	213 246	205 931
Egenkapital:	73 582	41 154	33 634	20 671
Sum egenkapital og gjeld	329 095	298 962	272 814	256 309

Tabell 11.5 Nøkkeltall

Tabellen viser at foretaket har en positiv egenkapital på kr 73,3 mill. pr 31.12.2020. Dette er en forbedring på ca kr 32,0 mill i forhold til 2019. Endringene skyldes overskuddet i 2020 på kr 10,0 mill., samt endringer i kapitalkontoen (endring pensjonsforpliktelser, avdrag på lån, tilgang i anlegg, regnskaps-messige avskrivninger m.m.) på kr 22,0 mill.

INNTEKTER	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjettavvik 2020
Salg til kommune/foretak fast	- 123 209 606	- 116 037 514	- 123 972 000	- 762 394
Salg til kommune/foretak variabelt	- 54 481 769	- 48 600 961	- 49 420 000	5 061 769
Moms	- 12 011 858	- 10 464 968	- 9 764 000	2 247 858
Salg av varer og tjenester	- 10 135 614	- 10 439 180	- 9 234 000	901 614
Bruk av fjorårets mindreforbruk	- 5 845 452	- 2 091 968	- 5 845 000	452
Avskrivninger	- 5 558 721	- 5 095 705	- 4 950 000	608 721
Refusjon sykepenger	- 2 493 107	- 3 217 751	- 1161 000	1 332 107
Internalsalg	- 1 225 000	- 1 653 000	- 1 635 000	- 410 000
Tilskudd og refusjoner	- 1 193 910	- 1 195 993	- 1 000 000	193 910
Refusjon svangerskapspermisjon	- 577 947	- 349 212	0	577 947
Rente og finansinntekter	- 342 365	- 401 962	- 210 000	132 365
Sum inntekter	- 217 075 349	- 199 548 214	- 207 191 000	9 884 349
UTGIFTER	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjettavvik 2020
Lønn fast, pensjon og arb.g.avg.	98 730 464	90 757 345	102 626 000	3 895 536
Viderefakturering	32 810 652	28 205 303	28 944 000	- 3 866 652
Lønn variabel	11 740 964	14 574 675	14 505 000	2 764 036
Moms	12 011 858	10 464 968	9 764 000	- 2 247 858
Transport, biler og maskiner	10 996 031	9 650 139	10 207 000	- 789 031
Egenfinansiering av investeringer	7 591 795	7 486 327	7 600 000	8 205
AFP og reguleringspremie KLP	3 670 540	6 563 099	5 156 000	1 485 460
Avskrivninger	5 558 721	5 095 705	4 950 000	- 608 721
Bygningsutgifter	2 853 976	3 679 464	3 740 000	886 024
Diverse materiell, varer og tjenester	2 741 505	3 737 927	2 238 000	- 503 505
Regnskap og kontorutgifter	3 018 598	2 590 330	2 639 000	- 379 598
Arbeidsmateriell	3 303 878	2 358 796	2 897 000	- 406 878
Avdrag	2 355 000	2 208 787	2 200 000	- 155 000
Avsetning disposisjonsfond	5 845 452	2 091 968	5 845 000	- 452
Internkjøp	1 225 000	1 653 000	1 172 000	- 53 000
Rente, gebyrer, forsikringer og avgifter	1 342 926	1 226 883	1 425 000	82 074

INNTEKTER	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjettavvik 2020
Reise, kurs og møteutgifter	458 639	639 107	656 000	197 361
Velferdstiltak	324 940	304 418	257 000	- 67 940
Kjøp og overføring til kommunen	292 308	269 401	220 000	- 72 308
Vask og renhold	179 519	145 120	150 000	- 29 519
Sum utgifter	207 052 766	193 702 762	207 191 000	138 234
Resultat	- 10 022 583	- 5 845 452	0	10 022 583

Tabell 11.6 Inntekter og utgifter

Administrasjonen har et stadig fokus på å holde kostnadene nede i alle avdelinger. Ca 53% av kostnadene i foretaket er lønns- og pensjonsrelaterte utgifter, og det er således viktig å holde fokus på dette.

Faste lønnskostnader er gått opp en del i forhold til fjoråret, men hensyntatt overtagelsen av ansatte i tidligere Finnøy- og Rennes kommune, er den reelle økningen i lønnskostnader svært moderat. Årsaken til at kontogruppen fastlønn, pensjon og arbeidsgiveravgift har et mindreforbruk i forhold til budsjett skyldes hovedsakelig et lavere lønnsoppgjør enn budsjettet grunnet Covid19, samt tilsvarende lavere pensjonsutgifter. I tillegg er variabel lønn kraftig redusert siden i fjor. Variabel lønn er i enda større grad enn fast lønn påvirket av Covid19, da behovet for ekstravakter i store deler av året var fraværende ettersom haller og bad var nedstengt.

Omsetningen viser en økning i variabelt salg til Stavanger kommune. Dette henger blant annet sammen med ekstraoppdrag ifm. Covid19, samt flere utrykninger knyttet til vinterdrift enn fjoråret. I tillegg er det slik at en del av grøntvedlikeholdet på Finnøy/Rennesøy som før ble utført av eksterne, nå løses av NIS-personale etter medgått tid.

Økningen i inntekter fra fastkontrakter skyldes drift av nye anlegg på Finnøy/Rennesøy. Salg til eksterne kunder er omtrent på samme nivå som fjorårets, og ca 9% bedre enn budsjettet. Det har i 2020 vært et større volum av mindre oppdrag enn tidligere år. Det kan se ut til at mindre muligheter til reiser og opplevelser grunnet Covid19 har økt interessen for å ruste opp hager og utediljører for privatpersoner.

Foretaket betalte i 2020 kr 2,6 mill. i renter og avdrag på tidligere opptatte lån, i tillegg til at foretaket ikke tok opp nye lån. Årets investeringer ble finansiert ved overskudd i drift. Dette tydeliggjør foretakets strategi om i størst mulig grad å egenfinansiere investeringer ved hjelp av kostnadseffektiv drift. Alternativet har vært at økende gjeldsforpliktelser etter hvert ville gjøre foretaket avhengig av overføringer fra kommunen for å kunne betjene fremtidige utgifter.

På kort sikt er også investeringsbehovet økende, da et lavt investeringsbudsjett over flere år kombinert med noen få svært dyre biler/maskiner, har gjort at den øvrige bil- og maskinparken har blitt gammel og slitt. I tillegg er det slik at utstyrts- og maskinparken vi overtok fra tidligere Finnøy- og Rennesøy kommune var i svært dårlig stand. For å komme ajour med nødvendige investeringsbehov, vil det noen år være behov for et økt investeringsbudsjett.

Disponering av overskudd

Ettersom foretaket ble vedtatt tilbakeført til kommunens basisorganisasjon fra og med 2021, foreslår vi at videre behandling knyttet til disponering av overskudd blir ivaretatt av kommunedirektøren.

Medarbeidertilfredshet:

Medarbeidertilfredshet i foretaket oppleves som god. De ansatte svarte på en medarbeiderundersøkelse i regi av KS januar 2019. Dette er de ferskeste dataene vi har på dette området. Medarbeiderundersøkelsen ble

gjennomført som en

10-faktors-undersøkelse, hvor 10 temaer ble gjennomgått. Svaralternativene ble rangert på en skala fra 1 til 5, hvor 1 var svært dårlig, og 5 var svært godt. Snittet i foretaket på de 10 temaene er 4,22, som oppfattes som bra. Dette er også omtrent identisk med landsgjennomsnittet på 4,25. Tabellen under viser temaene som var berørt, samt snittverdi for foretaket og landet:

For øvrig kan nevnes at foretaket har et velfungerende verneapparat. Verneapparatet er dedikerte medarbeidere som tar sikkerhet på alvor, og både verneombud og tillitsvalgte deltar i faste møter sammen med ledelsen. Velferdsgruppa i NIS organiserer turer og ulike aktiviteter som virker samlende på både store og små grupper av ansatte. Det bør også trekkes frem god lederkompetanse hos våre mellomledere som er sentrale i det mellommenneskelige arbeidet i «grønn sone».

Sykefravær

Sykefraværet kan også si noe om medarbeidertilfredshet. Det totale sykefraværet er lavt også i 2020, noe som kan tyde på et godt arbeidsmiljø. AMU, styret og ledelsen vedtok å endre måltallet fra 6,0 til 5,5%. 2020 viser at det var riktig og målet er innen rekkevidde:

Periode	1.kv	2.kv	3.kv	4.kv	Totalt
2018 i %	5,7	3,8	4,6	7,2	5,2
2019 i %	6,4	5,4	5,6	6,4	5,9
2020 i %	7,4	5,5	4,6	5,3	5,7

Tabell 11.7 Sykefravær

Det er ulike forhold og komplekse sammenhenger som påvirker sykefraværet. Den enkelte arbeidstaker følges rutinemessig opp av sin leder ved sykefravær. Foretaket har i flere år vært en IA-bedrift, hvor vi forplikter oss til oppfølging av de mål og delmål som er definert i avtalen. Sykefravær og nærværsarbeid må ses på i en sammenheng. For å lykkes må leder arbeide systematisk og målrettet med å forebygge sykefravær gjennom å skape en kultur for nærvær, samtidig som de følger opp det enkelte sykefravær. Gjennom fokus på Lederløftet i 2020, ønsker foretaket å styrke arbeidsleder sitt systematiske arbeid for å forebygge og redusere sykefraværet.

Flere former for tilrettelegging er tatt i bruk for å unngå eller redusere sykefravær. Det kan være tilrettelegging av arbeidstid, arbeidsoppgaver eller arbeidssted. I noen tilfeller er det blitt kjøpt inn tekniske hjelpemidler for å unngå eller redusere sykefravær.

Brukertilfredshet:

Det har ikke vært gjennomført brukerundersøkelser for områder som vedrører foretaket i 2020, men vi henviser gjerne til Årsberetning for 2018, hvor brukerundersøkelser for idrettsanlegg og parkanlegg ble gjennomført. For idrettsanleggene svarte både brukere og trenere på undersøkelsene, og for parkanleggene ble både destinasjonsparker og nabolagsparkar gjenstand for brukerundersøkelser. Med unntak av toalettfasiliteter i parkanleggene, var samtlige forhold besvart fra snittkarakter god til svært god. Vi har ikke fått noen indikasjoner på at dette inntrykket er endret.

Framtidsutsikter

Stavanger Natur- og idrettsservice KF har i tillegg til vårt driftsansvar en sentral posisjon i Stavanger kommune med hensyn til miljø, innovasjon og beredskap. Legger vi til evnen til å rekruttere og implementere ansatte i

organisasjonen fremstår foretaket sterkt og synlig i Stavanger kommune.

Dagens organisasjon gjenspeiler formålet med foretaket. Når foretaket nå er tilbakeført til BMU i Stavanger kommune har kommunedirektøren gode muligheter til å legge til rette for økt samhandling og enda bedre utnyttelse av ressursene innenfor våre ansvarsområder. Både kommunedirektøren og kommunestyret kan se frem mot flere år der ansvarsområdene vi har blir ivaretatt til det beste for innbyggerne i Stavanger kommune.

Lederløftet i NIS med oppstart i 2017 forventes videreført i 2021 og fokuserer på samhandlingen mellom administrasjon og mellomledere. Formålet med Lederløftet er å øke ansvar og oppgaver til ledere og mellomledere for å optimalisere hver enkelt avdeling og underavdeling. Programmet består i hovedsak av personaloppfølging og økonomi innen eget ansvarsområde. Med de interne tiltak som er iverksatt er foretaket mer robust for fremtidig vekst og samhandling med basisvirksomhetene i BMU. Fokus på arbeidsoppgaver og ansvarsområder for den enkelte ansatte, bidrar til å styrke den ansattes rolle i foretaket og ledere blir trent til å arbeide innenfor de rammebetegnelser foretaket har å forholde seg til.

Akademiet ble grunnlagt desember 2019 med formål om å løfte frem enhver ansatt som selv ønsker utvikling innenfor eget arbeidsfelt og ansvarsområde. Det er i 2020 arbeidet med formål og visjon for Akademiet og system for oppfølging er satt i drift, Evry kompetanse. Den nye arbeidsgiverstrategien til Stavanger kommune viser flere sammenfallende verdier som i Akademiet og prosjektet forventes videreført også inn i Nye BMU.

Help desk ble i 2020 satt i system og vil være et viktig verktøy også i fremtiden for å ivareta henvendelser fra aktuelle omgivelser. Arbeidet med å implementere aktuelle virksomheter i basis kan med fordel være en del av tilbakeføringsprosessen. Help desk vil være sentral og tilgjengelig enhet for både interne og eksterne henvendelser. De aktuelle fagområder i BMU er tydelige og sterke, men samtidig går de ofte inn i hverandre. Det er til tider vanskelig å plassere henvendelser til rett sted og ikke minst utfordrende å gi tilbakemelding til rett tid.

Både Akademiet og Help desk er produkter av ledelsen og ansattes verdier i foretaket. Styrken i prosjektene er at de ikke krever ytterligere ressurser, men frigjør ressurser ved å koordinere den interne samhandlingen mellom avdelinger i NIS og i fremtiden også mellom seksjoner i Nye BMU. Den nye arbeidsgiverstrategien til Stavanger kommune vil for alle virksomheter bety krav om endring og utvikling i større grad enn før. I tillegg har kommunestyret vedtatt å videreføre sentrale læringspunkt fra foretak til basis.

Foretaket stiller fortsatt sterkt i konkurransen om arbeidskraft og arbeidsvilkår. Sykefraværet er på nivå med de beste som det er naturlig å sammenligne oss med. Ved behov for nyansettelser er pågangen stor fra både private og interne søker. Sunn arbeidskultur og gode rekrutteringsmuligheter gir godt grunnlag for å lykkes i alle markeder.

Ved å beholde økte investeringsrammer kan foretaket ytterligere styrke maskin- og utstyrsparken som fortsatt preges av forfall og brekkasje. En slik satsing er avgjørende for å lykkes med våre tjenesteleveranser.

Foretaket ser generelt positivt på fremtiden. Nå som NIS er vedtatt tilbakeført kan organisasjonen endelig få arbeidsro og forutsigbarhet til å videreutvikle både prosjekt og ansatte. Både politikere og kommunedirektøren bør etter vårt syn ha høye ambisjoner til Nye BMU.

Styret

Foretaket har et styre der 4 av medlemmene er oppnevnt av bystyret og et medlem er valgt av og blant foretakets faste ansatte. Det har i 2020 vært holdt 6 styremøter og styret har hatt 36 saker til behandling. Styret får jevnlige oppdateringer på foretakets økonomi, sykefravær, avviksmeldinger i synergiforhold, foretakets satsningsområder samt øvrige driftsrelaterte forhold.

Styrets oppsummering

Styret vurderer foretakets arbeid i 2020 som grundig, bærekraftig og fremtidsrettet.

Som mange virksomheter og bedrifter i Rogaland ble foretaket i 2020 satt på prøve av flere årsaker. For det første måtte organisasjonen tilpasse seg endrede driftsvilkår på grunn av den inngripende pandemien Covid 19. Videre

har NIS bidratt i utredninger og evaluering av foretakssaken, en politisk styrt prosess, og samtidig holde hele organisasjonen informert og inkludert. Sist kan nevnes forberedelser til strammere budsjetter i forbindelse med HØP 2021 – 2024.

Styret og ledelsen prioriterer HMS høyt og det synes i stabilt gode målinger gjennom hele året. Foretaket har vist evne til å tilpasse seg endringene i omgivelsene, men samtidig sett nye løsninger innenfor sine ansvarsområder. Til styrets tilfredshet leverer NIS tidenes resultat både hva gjelder økonomi, HMS og oppdragsutførelse.

Styret ønsker også å trekke frem foretakets evne til å arbeide med fokus på miljøriktige tiltak, ivareta ansattes rettigheter og samspillet med oppdragsgivere. Det er etter styrets oppfatning viktige forutsetninger for å lykkes også kommende år.

Takk til alle ansatte i Stavanger Natur- og idrettsservice KF. Styret ønsker foretaket lykke til under ledelse av kommunedirektøren i Stavanger kommune.

Stavanger, 09. mars 2021

Bjarne Kvadsheim

Styreleder

Sissel Beate Fuglestad

Line Møllerop

Jan Erik Søndeland

Nestleder

Styremedlem

Styremedlem

Eivind Helle

Kurt Idland

Ansatt representant

Daglig leder

Vedlegg:

Årsoppgjør med noter (PDF) (usignert) (<http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/Arsregnskap-2020-Stavanger-Natur-og-Idrettsservice-KF.pdf>)

Revisjonsberetning kommer

11.5 Stavanger utvikling KF

1. FORMÅL OG OPPGAVER

Stavanger utvikling KF (SU) skal være et strategisk og effektivt verktøy for å realisere kommunens bolig- og utbyggingspolitikk. Foretaket ble vedtatt etablert fra 1. juli 2016 som et kommunalt foretak under Stavanger kommune med hjemmel i kommunelovens kapittel 11.

Stavanger utvikling KF`s kjerneoppgaver er å – utvikle kommunens utbyggingsområder, strategiske byutviklingsprosjekt og andre utviklingseiendommer – tilrettelegge for overordnet infrastruktur i

utbyggingsområder – skaffe eiendommer til kommunale og offentlige utbyggingsbehov.

Til grunn for foretaket virksomhet ligger kommunens bolig- og utbyggingspolitikk som fremkommer i kommuneplanen, handlings- og økonomiplaner mm.

Foretakets virksomhet skal primært utøves i Stavanger med utgangspunkt i foretakets eiendomsportefølje. Stavanger utvikling KF kan også eie og erverve eiendommer og inngå samarbeidsprosjekter i andre kommuner, så sant dette kan bidra til regional tilrettelegging av ønsket byutvikling. Foretakets kan danne datterselskap når dette er hensiktsmessig.

Foretaket skal være selvfinansierende i den forstand at det ikke ytes årlig driftstilskudd fra kommunen.

Foretakets strategiske mål er tydelig definert i dokumentet *Eierstrategi for Stavanger utvikling KF*, vedtatt av bystyret 9.mai 2016:

- Foretaket skal være kommunens viktigste verktøy for å nå mål om boligproduksjon -ledende og fremtidsrettet
- Foretaket skal være pådriver for utvikling av strategiske byutviklingsprosjekter – en aktiv aktør – der det er formålstjenlig
- Foretaket skal være en kostnadseffektiv og leveringsdyktig aktør, av eiendommer til kommunale og offentlige utbyggingsbehov
- Foretaket skal ha en sentral posisjon i forhold til eksterne/private aktører – strategisk og operativt – både innenfor bolig- og næringsutvikling
- Til enhver tid arbeide for å optimalisere verdiene av eiendommene i forhold til marked
- Foretaket skal gjøres i stand til å foreta strategisk oppkjøp
- Virksomheten skal være selvfinansierende
- Foretakets handlinger og disposisjoner skal preges av langsiktighet og mål om begrenset risiko
- Foretrukken arbeidsgiver

Visjon – *Vi skaper en attraktiv by*

Verdier – *Handlekraft, ansvarlig og modig*

Det er utarbeidet et sett av langsiktige mål for 2025 som underbygger overnevnte strategiske mål (ambisjoner). I tillegg settes det årlige mål.

2. STYRET OG ADMINISTRASJON

Kommunestyret i Stavanger oppnevnte i 2019 styre- og varamedlemmer til kommunale foretak for perioden 2019-2023. Fra 01.01.2020 består styret i Stavanger utvikling KF av sju medlemmer – fem folkevalgte, en ekstern og en representant valgt av ansatte. Av disse er det fem menn og to kvinner. Styremedlemmene har personlige varamedlemmer. Styret har utarbeidet styreinstruks.

Det er i 2020 avholdt 8 styremøter.

Foretaket har 11 årsverk som består av 3 kvinner og 8 menn. I tillegg kommer sentrale økonomiske- og administrative tjenester som deles med Stavanger boligbygg KF, der vår andel utgjør 0,9 årsverk. Utover dette er det inngått egne tjenesteavtaler med støttefunksjoner i Stavanger kommune.

SU er lokalisert i leide lokaler i Stavanger sentrum – Bergelandsgaten 30.

3. ARBEIDSMILJØ OG YTRE MILJØ

Vedtatt arbeidsgiverstrategi til Stavanger kommune, med «Etisk standard for ansatte» ligger til grunn for foretakets arbeid. Dette innebærer at foretaket skal ha en høy etisk standard.

Foretaket legger vekt på å fremme likestilling og hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven.

SU er opptatt av å opprettholde og videreutvikle et høyt faglig nivå. På bakgrunn av dette er det avholdt flere seminar og prosjektmøter der tverrfaglig satsing og utvikling ble berørt.

I tillegg til kompetanseheving bidrar dette også til bedre felles forståelse av oppgaver som foretaket står overfor, samt bedre samhandling.

Det er gjennomført medarbeidersamtaler med fokus på kompetanseutvikling.

Styret anser arbeidsmiljøet som godt.

I 2020 har en registrert et sykefravær på 1,7 %, som er en økning på 1 % sammenlignet med året før. Noe av sykefraværet er arbeidsrelatert. Det er gjennomført tiltak for å svare ut dette.

SU har avtale med Bedriftshelsetjenesten om leveranse av bedriftshelsetjenester.

Det er utnevnt både verneombud og brannvernleder. Det er i 2020 gjennomført vernerunde, spesifikt rettet mot fysisk tilrettelegging av arbeidsmiljø i forbindelse med koronasituasjon. Stavanger utvikling følger kommunens råd og retningslinjer i den anledning. Dette innbefatter blant annet utstrakt bruk av hjemmekontor i tiden etter mars 2020. 2 personer har vært i 10 dagers karantene i forbindelse med nærhet til smittet person i arbeidssammenheng.

Styret godkjente ny Håndbok internkontroll HMS i desember 2020.

Dagens virksomhet gir ingen negativ påvirkning av ytre miljø. Det arbeides for å få i stand gode rutiner og prosedyrer for i minst mulig grad påvirke ytre miljø ved fremtidige prosjekter.

4. AKTIVITET 2020

I 2020 følger vi opp noen av hovedprosjektene våre fra tidligere år og disse krever fortsatt betydelige ressurser fra foretaket.

Disse er – Jåttåvågen 2, nå Hinna Park 2.0 (detaljregulering 1. byggetrinn, planlegging av overordnet infrastruktur, selskapsdrift), Nytorget (mulighetsstudier), Teknikken (riving av bygg, programmering og arbeid med konkurransegrunnlag boligprosjekt Teknikken Sør), 3 eiendommer ved Lagårdsveien (konsepter, reguleringsplan), Østre Havn (planprogram, samarbeid SRH IKS om videre utvikling av havneområder), Madla Revheim (forberedelse oppstart prosjektering, grunnlag for utbyggingsavtaler), Sandvikveien (forhandlinger om bygging av undergang, prosjektering), Atlanteren (anbudsgrunnlag 1. byggetrinn og avtaler Østerhus AS) og Ullandhaug (eiendomsutvikling, samarbeid RFK, evt. lokalisering av ny legevakt).

Flere store utbyggingsområder (Madla Revheim, Jåttåvågen 2 og Atlanteren) er nå i tidligfase for gjennomføring – der SU har ansvar for overordnet infrastruktur. Dette har medført en dreining av ressursinnsats/kompetansebehov.

I 2020 er det fremforhandlet en samarbeidsavtale om utvikling av eiendom på Forum med Coop Norge Eiendom AS/Madla Handelslag AS.

Foruten nevnte utviklingsarbeid, har SU også et ansvar for forvaltning av et større antall eiendommer med tilhørende bygningsmasse. I dette ser vi behovet for å gå til anskaffelse av system for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV). Samarbeid med BMU Byggforvaltning vurderes.

Alle eiendommer er gjennomgått med den hensikt å avklare hvilke eiendommer som anses å ha utviklingspotensialer og hvilke som kan/bør avhendes.

SU er i 2020 fått overført noen utviklingseiendommer fra Finnøy og Rennesøy kommuner. SU er koblet på utviklingsarbeid av Vikevåg sentrum.

Stavanger utvikling har i 2020 fulgt opp initiativet med å styrke det boligpolitiske samarbeidet og dermed sikre en mer helhetlig og koordinert boligpolitikk på tvers av sektorene og avdelingene i kommunen, inkludert Stavanger boligbygg KF. Dette vil i hovedsak skje gjennom foretakets prioriterte prosjekter med vesentlig innslag av bolig (bl.a. Teknikken Sør, Bekkefaret, Jåttåvågen mv).

I tillegg har foretaket bidratt aktivt inn i arbeid med kommuneplanen og også inn i nasjonale nettverk, bl.a. KS sitt arbeid for en mer helhetlig kommunal boligpolitikk. Tiltaket er forankret i foretakets formål å være et effektivt verktøy for å gjennomføre kommunens boligpolitikk, bl.a. gjennom å bidra i tilrettelegging for boligutbygging og også for at denne er nyskapende og bærekraftig.

SU har i 2020 etter vår vurdering forsterket sin posisjon i markedet som en aktiv aktør og tilrettelegger for utbygging i Stavanger.

Selskaper

Stavanger utvikling KF er i dag eier/medeier i følgende selskaper:

- Jåttåvågen2 AS (100%)
- Jåttåvågen2 Utvikling AS (50% gjennom Jåttåvågen2 AS)
- Stokkavik AS (8%)

Område- og eiendomsutvikling

Jåttåvågen2 – Arealene ble i 2020 overdratt fra vårt eiendomsselskap Jåttåvågen2 AS til Jåttåvågen2 Utvikling AS i tråd med avtaler inngått i desember 2019. Stavanger utvikling, gjennom Jåttåvågen2 AS eier 50 % av Jåttåvågen2 utvikling AS. Den resterende 50 % andel eies av H2O Eiendom AS, som igjen er eid av OBOS (50 %), Camar Eiendom AS (25 %) og Entra ASA (25 %). Det er nå Jåttåvågen2 Utvikling AS som videreutvikler byggeområdene i Jåttåvågen. Hele planen har et utbyggingspotensiale for bolig/næring på 205.000 m² BRA, som tilsvarer ca. 1500 boliger og 6000 arbeidsplasser. SU er representert i styret i JV2 Utvikling AS tilsvarende eierposisjon.

I 2020 har Jåttåvågen2 Utvikling AS gjennomført et parallelloppdrag som grunnlag for første detaljreguleringsplan. Dette første byggetrinnet omfatter arealene fra og med skråtårnet og østover mot fjorden. Dette utgjør til sammen ca. 250 boliger, ca. 5.000 kvm næringsareal samt store offentlige friområder som torg, Nautholmen, sjøpromenaden og sjøarealer.

Stavanger utvikling har ansvar for å bygge den overordnede offentlige infrastrukturen, noe som innebærer en betydelig forpliktelse. Utbygging av infrastrukturen er tilpasset utviklingen av området. Infrastrukturen skal finansieres med kostnadsbidrag fra utbygger, men innbetalinger ligger noe frem i tid. Det pågår allerede prosjektering og utbygging av teknisk infrastruktur i deler av området i dag.

Atlanteren – totalt ca. 880 boliger, derav ca. 450 boliger som tilligger SU. Det er inngått avtale om utbygging av området med Østerhus AS. SU har i henhold til avtale prosjektert første etappe av overordnet infrastruktur for planområdet. Opparbeidelse igangsettes våren 2021.

Nytorget – I 2020 har foretaket ferdigstilt mulighetsstudier for kommunen sine utviklingseiendommer C11 og BS1 med den hensikt å bearbeide vinnerforslaget og for å undersøke mulighetene for lokalisering av Ungdom og Fritid med Metropolis for BS1. Oppstart av regulering av C11 er noe forsinket. Dette skyldes ytterlige utredningsbehov fra Entra sin side ifm. at en er enig om å delta i konkurransen om lokalisering av Mediebyen Stavanger med utviklingsprosjektet C11 på Nytorget. Utvikling og rehabilitering av Jugendmuren har ikke blitt prioritert ifb. Covid19 situasjonen.

Sentrallagertomt Forus – Arbeidet ifm. Sentrallagertomt har ikke blitt prioritert i 2020. Forus Lab (lokalisert i tidligere brannstasjon), en møteplass for innovasjon, leies ut til Creator Makerspace som tilrettelegger for aktiviteter og arrangementer i lokalene. SU har arbeidet med relokalisering av VA-verket, der det arbeides med lokalisering til nybygg på Åsen (tidligere Ungdommens motorsportsenter). Når det gjelder videre utviklingsarbeid av sentrallagertomten avventes det ferdigstillelse av *Interkommunal kommunedelplan for Forus*.

Teknikkentomten – Riving av eksisterende bygg ble igangsatt høsten 2020 og ferdigstilles mars 2021. Detaljregulering av nordre del av eiendommen til en 10 avd. kommunal barnehage ble ferdigstilt i 2020. Utarbeidelse av grunnlag for prosjektkonkurranse for et pilotprosjekt for sosiale bærekraftige boliger er igangsatt i

samarbeid med Helse og velferd og Stavanger boligbygg, Husbanken og private boligutbyggere. Her er mål om en god beboermiks; familier, seniorer, førstegangsetablerere, økonomisk vanskeligstilte og utviklingshemmede, samt om møteplasser og felleskap.

Lagårdsveien – SU har jobbet aktivt med våre tre eiendommer i Lagårdsveien innenfor rammene i vedtatt KDP-Sentrums. Arbeidet i 2020 har hovedsakelig hatt fokus på å optimalisere rammevilkår for utvikling, og tilrettelegge for mulige interessenter til tomrene som er avsatt til utvikling.

Bekkefaret – SU sine eiendommer omfattes av pågående områderegulering for Bekkefaret. Det er etablert samhandling mellom områdeplanen og det utviklingsarbeidet SU skal gjøre, slik at våre aksjoner er koordinert med planen mtp , grensesnitt og fremdrift. Det er avklart med BSP at SU sin mulighetsstudie tar for seg hele planområdet. Det er utført en egnethetsstudie for eksisterende boligblokk på vegne av Stavanger boligbygg KF. Spørsmålet om å rive eller bevare er en viktig premissgiver for utviklingen av SU sine eiendommer. Studien vil foreligge som beslutningsunderlag 1.kv. 2021.

Ullandhaug/sykehusområde – SU er grunneier til noen mindre teiger i området. I tillegg er Stavanger kommune deleier (15 %) i de eiendommer som Rogaland fylkeskommune besitter. Foretaket er gitt i oppdrag å representere Stavanger kommune som grunneier på området. Det er et formalisert samarbeid med RFK om strategisk prioritering av områder eid i fellesskap og eventuell byggemodning av disse.

Østre Havn – Foretaket har jobbet aktivt sammen med Stavangerregionen havn IKS om tidligfaseutvikling av byutviklingsområdene i Østre Havn. Dette omfatter blant annet deltagelse i arbeidet med planprogram i regi av planavdelingen i Stavanger kommune. Engasjementet er med bakgrunn i inngått samarbeidsavtale om utvikling av havneområder i Østre Havn.

Infrastruktur

Madla Revheim – Stavanger utvikling inngikk høsten 2019 en intensjonsavtale med Hafrsby AS, Masiv og Coop om finansiering og bygging av overordnet infrastruktur for planområdet. Avtalen gir rammer og grunnlag for formelle utbyggingsavtaler. I november 2020 vedtok kommunestyret å fremforhandle utbyggingsavtaler basert på denne avtalen.. Totalt utgjør kostnader til overordnet infrastruktur i størrelsesorden kr. 1 mrd. som adresseres til utbyggere i området. Foretaket har i dag en mindre eiendom som vil kunne gi ca. 200 boenheter. Det er regulert inn et omfattende offentlig program som foretaket på sikt skal utvikle/byggemodne.

Hillevåg og Paradis – SU har en koordinerende rolle for å gjennomføre sentrale deler av overordnet infrastruktur i området. Det er inngått utbyggingsavtaler om bygging av undergangen i Sandvikveien med tilhørende vegomlegninger. SU har til hensikt å erverve Essotomten (Bane Nor Eiendom) som er regulert til friområde, men vil avvente videre forhandlinger med grunneier inntil ny områdeplan for Hillevåg er vedtatt. SU har intensjon om å forskottere nødvendige investeringer til infrastruktur, mot anleggsbidrag fra utbyggere.

Sikre offentlige behov

Ny legevakt – Stavanger utvikling har bidratt inn i prosjektgruppen for mulighetsstudie for ny legevakt. I 2020 har foretaket utredet aktuelle tomtealternativer i nærheten av det nye sykehuset på Ullandhaug samt et alternativ innenfor eksisterende sykehusområde. Dette er samordnet med By- og samfunnsplanlegging.

Ny rettsbygning – Stavanger utvikling har frem til juni 2020 hatt en sentral rolle for å fremforhandle avtale om etablering av ny rettsbygning på Bekhuskaien. Statsbygg valgte da å avslutte videre arbeid med dette alternativet i påvente av kommende utredning om fremtidig organisering av domstolene i Norge. Arbeidet ble gjort i nært samarbeid med Stavangerregionen Havn IKS.

Salg og kjøp av eiendom

I 2020 var det forutsatt salg av en eiendom på Åsen ifm. relokalisering av VA som er lokalisert på Forus i dag. Stavanger kommune ved BMU valgte å avvente beslutning om ny lokalisering – salg ble derfor satt på vent. SU har i

2020 kjøpt nødvendige tilleggsarealer for ny brannstasjon i Lervig og Sandvikveien 8 (Racineeidommen) til fremtidig offentlig program i Hillevåg bydel.

Sistnevnte eiendom overtas i 2021, derfor blir kjøpet utgiftsført i regnskapsåret 2021.

I tillegg ble det foretatt et strategisk kjøp av eiendommen i Ryfylkegata 67 i Lervig.

Videre har Stavanger utvikling inngått opsjonsavtale for eiendommen 17/1712 ved "Rumag" til Norgesgruppen. Likeså inngått en samarbeidsavtale for utvikling av Multibygget på Stavanger Forum med Coop Norge Eiendom AS og Madla Handelslag AS.

Tomtereserve per 31.12.2020

I de utbyggingsområder der SU har eierposisjon, ligger det en samlet tomtereserve avsatt til utbygging i størrelsesorden 600 daa. Her inngår blant annet Jåttåvågen2 (137 daa), Madla Revheim (86 daa til bolig, næring og offentlig formål, Atlanteren (81 daa), Vassøy (30 daa), Jåttå Nord (17 daa), Husabørryggen Sør (16 daa), Dusavik (1,5 daa), Hillevåg (5 daa), Lagårdsveien (13 daa), Nytorget (3 daa), Sentrallagertomt Forus (45 daa).

I tillegg besitter SU en rekke enkelte eiendommer som totalt utgjør ca. 200 daa byggeområder.

Grad av tilrettelegging for boligproduksjon

SU har et langsiktig mål for 2025 knyttet til boligproduksjon – *Være involvert i 30 % av ferdigstilte boliger (del av produksjon) – gjennom salg, samarbeid prosjekt andre utbyggere, tilrettelegge infrastruktur, mm*

I de områder SU er involvert i – primært gjennom samarbeid med ulike utbyggere – ligger det i størrelsesorden et potensiale på 9 000 boliger. I disse utbyggingsområdene besitter SU arealer tilsvarende 1 500 boliger. Her inngår foretakets «andel» i Jåttåvågen2 Utvikling AS.

Markedsutvikling

I Forretningsplan for Stavanger utvikling (2017) ble eiendomsmarkedet analysert. Her kom det klart frem at i dagens marked (også 2020) vil det være fornuftig å erverve tomter til fremtidig bruk. Særlig pekes det på å dra nytte av kjøpers marked for næringseiendommer gjennom langsiktige strategiske kjøp. Et lavt rentenivå bidrar til at attraktive eiendommer med sikre og langsiktige leieavtaler prises høyt, men at det fortsatt er kjøpers marked for utviklingseiendommer i utkanten av sentrumsområdet. Det har i 2020 blitt en betydelig økning i ledigheten i Stavanger sentrum, der det antas at det er 40 000 – 50 000 m² ledig kontorareal, som i hovedsak skyldes flere større flyttinger internt i sentrum og tilførsel av flere større prosjekt til markedet. På tross av dette har leieprisene holdt seg stabile. Stavanger Utvikling tror at med et tilbud av større kontorarealer i sentrum er det flere aktører som vil søke til sentrum fremover og at den relativt høye kontorledigheten man ser i dag vil absorberes.

Stavanger utvikling vurderer fortløpende strategiske kjøp for å sikre en robust eiendomsportefølje for offentlige program i bydelene.

Boligmarkedet anses å være balansert ved at utbudet er godt, og prisene holdes noenlunde i balanse. Dette tilsier at det er lettere for SU å få hånd om arealer til en fornuftig pris sammenlignet med tidligere år. Derimot har markedet vist seg å være svakt mht salg, noe som vil kunne bety mye for når SU legger våre delfelt ut for salg, eks. Atlanteren.

Stavanger utvikling følger kontinuerlig med i eiendomsmarkedet gjennom hele året.

Fremtidig organisering av kommunale foretak i Stavanger kommune

I 2020 er det lagt ned et betydelig arbeid fra foretakets side knyttet til kommunestyrets vedtak om utredning av framtidig organisering av kommunale foretak. Stavanger utvikling har vært tungt involvert i prosessen frem til kommunestyrets vedtak i desember 2020 – der det ble vedtatt å videreføre Stavanger utvikling KF som kommunalt

foretak. I tillegg ble det vedtatt at de forretningsmessige oppgaver i Stavanger Boligbygg KF overføres til SU. Dette arbeidet følges opp og fullføres ila Q1 2021. Det ligger også til vedtaket at det skal kjøres en prosess mht avklaring av grensesnitt/samhandling med basis og videre revisjon av foretakets eierstrategi, vedtekter, fullmakter med mer.

5. MÅLOPPNÅELSE

Styret i Stavanger utvikling KF behandlet i styremøte den 22.01.2021 en sak om måloppnåelse 2020. Årlige mål underbygger langsiktige mål 2025, som igjen er basert på bystyrets forventninger gjennom strategiske mål (jfr. Eierstrategi mai 2016)

Målene for 2020 viser en stor bredde i oppgavene og høye ambisjoner for å nå disse. Disse er gruppert som vist under.

Mål knyttet til plan og utviklingsarbeid rettes mot foretakets formål og oppgaver

Daglig leder er tilfreds med måloppnåelse på dette punkt – tatt i betraktning av følgende merknader. Oppgaver er ofte komplekse, mange aktører, langsiktige prosesser, og til dels beslutninger utenfor vår styring som virker på resultat. Vi sitter med et ansvar – men uten styring på vesentlige punkt.

Flere av oppgavene var også i prosess før foretaket ble etablert og dermed gitt en visse føring på vårt oppfølgende arbeid.

For øvrig vil vi bemerke at de arbeider som knyttes til flere av målene er i prosess med planlagt aktivitet. Dette indikerer at vi er på rett vei. En viktig årsak til manglende måloppnåelse er knyttet til vår kapasitet ift. ønsket produksjon/forventninger og manglende beslutninger/prosesser utover vår styringsmulighet. I tillegg må det sies at også vårt arbeid er påvirket av den situasjon alle står i – korona. Dette har preget fremdriften av prosjektene i 2020 – dette er ikke bare et forhold som angår bare SU men alle aktører som knyttets opp mot vårt arbeid.

Mål knyttet til drift, samarbeid og økonomi

Målene har en noe bedre måloppnåelse enn i 2019. Men her gjenstår et betydelig arbeid knyttet til eiendomsforvaltning og utvikling av ulike verktøy for vår virksomhet. Det har gjerne blitt slik at denne type arbeid blir satt noe til side når det er tilvarende stor aktivist på plan- og utviklingsarbeid.

Mål knyttet til SU som arbeidsgiver – organisasjon, personal, HMS

Konkrete mål som delvis er oppnådd. Disse lider også delvis av mangel på kapasitet/prioritering. I tillegg har vi måttet bruke forholdvis store ressurser ifm. fremtidig organisering av KF, noe som ikke var tiltenkt ved inngangen til 2020.

Oppsummert

Restriksjoner knyttet til korona har påvirket samhandling, fremdrift og beslutninger negativt innenfor overnevnte målområder. Daglig leder er på tross av det fornøyd med det som er utrettet i 2020.

En stor del av de oppgaver som vi ikke greide å levere på, videreføres til 2021 i den forståelse at de fortsatt er aktuelle og at de er i planlagt positiv prosess.

Vi må ha høye ambisjoner for å svare på kommunestyrets bestilling gitt i vår eierstrategi og det økonomiske handlingsrom vi er gitt. Vi må videre være mere tydelig på prioriteringer av oppgaver og hvordan vi løser disse (ressursbruk, arbeide smartere, samarbeid andre kommunale enheter, detaljeringsgrad, hva er godt nok). Utover dette vil daglig leder henvise til det arbeidet som skal gjøres i 2021 ift. revidert eierstrategi, vedtekter og fullmakter. I den sammenheng må en ha fokus på å balansere eiers ambisjoner opp mot de rammer som gis, og at dette er basert på erfaringer fra snart 5 års virke i Stavanger utvikling KF.

6. ØKONOMI OG ÅRSREGNSKAP

Årsregnskapet for Stavanger utvikling KF avlegges med et regnskapsmessig resultat på kr 0, etter at der er disponert kr 11,3 mill. fra egenkapital.

Stavanger utvikling KF har tidligere etablert et datterselskap (Jåttåvågen2 AS) som igjen er eier av 50% av selskapet Jåttåvågen2 utvikling AS for utvikling av tomteområder i Jåttåvågen.

Årsregnskapet for Jåttåvågen 2 AS sluttbehandles i generalforsamling den 12.03.2021. Selskapet hadde et underskudd på kr 6,9 mill. og det innstilles at selskapets underskudd dekkes av innbetalt overkurs. Kommuneloven har i dag ingen krav om konsernregnskap slik at foretakets offisielle regnskap dermed ikke viser konsernets fulle virksomhet.

Linje	Særbudsjett Stavanger utvikling KF	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik
1	Sum driftsinntekter	9 952	15 700	- 5 748
2	Sum driftskostnader	19 248	25 400	6 152
3	Driftsresultat	- 9 296	- 9 700	404
4	Sum finanstransaksjoner	- 2 036	- 2 500	464
5	Ordinært resultat	- 11 332	- 12 200	868
6	Overført fra annen egenkapital	11 332	12 200	868
7	Årsresultat	0	0	-

Tabell 11.8 Særbudsjett Stavanger utvikling KF. Tall i hele tusen

Foretakets driftsinntekter i 2020 var på kr 10 mill. (linje 1 i tabell over). Inntektene fordeler seg mellom leieinntekter (kr 3,6 mill.), salg av tjenester til aksjeselskapene (kr 0,9 mill.), benyttet andel av statlig tiltakspakke (kr 0,3 mill.), salg til kommunen (kr 0,3), samt diverse refusjoner (kr 4,9 mill.). Refusjonene er i all hovedsak relaterte til prosjektene undergang Sandvikveien (kr 3,2 mill.) og Jåttåvågen (kr 1,3 mill.), og har tilsvarende utgiftspost på kostnadssiden.

Samlede driftsinntekter var kr 5,7 mill. lavere enn budsjettet. Dette skyldes en kombinasjon av utsatt salg av en eiendom som var budsjettet med kr 11 mill. i 2020, samtidig som mottatte refusjoner var høyere enn forutsatt.

I driftskostnader (linje 2) inngår ulike kostnader relatert til foretakets drift og virksomheten ellers. Dette omfatter blant annet lønnskostnader (kr 7,7 mill.), drift- og vedlikeholdskostnader av eiendommer (kr 2,4 mill.), kjøp av regnskapstjenester og økonomitjenester fra kommunen og Stavanger boligbygg (kr 2,3 mill.), leiekostnader (kr 1,3 mill.), samt diverse driftskostnader, kjøp av tjenester, utbetaling av honorarer og nedskrivning av eiendommer

I henhold til regnskapsloven § 5-2 skal omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. I desember 2020 ble det foretatt verdivurdering av to eiendommer. Verdien på eiendommene er lavere enn balanseført verdi, som medførte at eiendommenes verdi ble nedskrevet med kr 2,6 mill. til sammen.

Årsregnskapet skal utarbeides i samsvar med regnskapsprinsipper jfr. § 4-1 i regnskapsloven.

En av prinsippene er sammenstillingsprinsippet. Sammenstillingsprinsippet tilskir at utgifter skal kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Prinsippet betyr at verdien av ressursene som er brukt til å skape inntekt, skal resultatføres samtidig med at inntekten opptjenes. Når inntekten kommer i fremtidige perioder, skal kostnadsføringen utsettes inntil inntekten opptjenes. Dermed blir slike utgifter balanseført som en eiendel og ikke som en kostnad på resultatregnskapet.

I 2020 utgjør balanseført utgift kr 38,2 mill. (kr 24,6 mill. aktiverete tilvirkningskostnader, kr 6,2 mill. Kjøp av eiendom, kr 4,2 mill. lønnskostnader knyttet til ulike investeringsprosjekter og kr 3,2 mill. aktiverete rentekostnader).

Samlet investeringsnivå i 2020 var kr 41,5 mill. av en justert investeringsramme på kr 50 mill. Investeringene ble finansiert med mottatte refusjoner (kr 1,2 mill.), ubrukte lånemidler (kr 2,3 mill.) og låneopptak (kr 38 mill.).

Foretakets driftskostnader for 2020 var om lag kr 6,2 mill. lavere enn budsjettet. Forskjøvet tidspunkt for salg av eiendommen medførte tilsvarende forskyving av utgiftsføring av balanseført varekostnad for eiendommen. Denne var budsjettet med kr 6,5 mill. Uforutsatt verdinedskrivning av to eiendommer på kr 2,6 mill. reduserte mindreforbruket på varekostnad til kr 3,9 mill. Resterende mindreforbuk på utgiftssiden er i all hovedsak knyttet til

lavere resultatførte lønnsutgifter. Dette som følge av at en større andel av lønnskostnader ble balanseført enn budsjettet.

Foretakets driftsresultat i 2020 var på kr -9,3 mill. (linje 3), et ubetydelig avvik fra budsjettet. Driftsresultat er lik foretakets inntekter på den operative driften (omsetning), minus driftens kostnader (varekostnad, lønnskostnader, og andre driftskostnader). Driftsresultatet viser lønnsomheten av selve virksomheten, men tar ikke opp i seg finansielle kostnader og investeringer. Føretaket har som målsetning å øke driftsresultatet for å kunne være selvfinansierende på sikt, som er i tråd med vedtatt eierstrategi.

I finanstransaksjoner (linje 4) inngår rentekostnader knyttet til konsernintern gjeld korrigert for aktiverte renter. Netto finanstransaksjoner er kr 0,5 mill. lavere enn budsjettet som følge av lavere rente enn forutsatt.

Ordinært resultat (linje 5) i 2020 var kr -11,3 mill. som er kr 0,9 mill. bedre enn budsjettet la opp til som følge av lavere rentesatser i 2020 kombinert med lavere driftsresultat.

Etter overføring fra annen egenkapital (linje 6) utgjør årsresultat kr 0 (linje 7).

Balanse

Linje	Balanse	Regnskap 2020	Regnskap 2019	Endring
Eiendeler				
1	Anleggsmidler	808 351	808 334	17
2	Omløpsmidler	475 597	454 013	21 584
	Sum eiendeler	1283 948	1262 347	21 601
Egenkapital og gjeld				
3	Egenkapital	923 280	934 611	-11 331
4	Langsiktig gjeld	347 553	316 584	30 969
5	Kortsiktig gjeld	13 115	11 152	1 963
	Sum egenkapital og gjeld	1283 948	1262 347	21 601

Tabell 11.9 Balanse Stavanger Utvikling KF

Anleggsmidler (linje 1 i tabell over) er de eiendelene føretaket har til varig eie eller bruk. Bokført verdi av anleggsmidlene var på kr 808,4 mill. ved utgangen av 2020 og består av varige midler (kr 0,2 mill.) egenkapital KLP (kr 0,4 mill.) og aksjer (kr 807,8 mill., som består av kr 804 mill. Jåttåvågen2 AS og kr 3,8 mill. Stokkavik AS).

Omløpsmidlene (linje 2) omfatter utviklingseiendommer og tomter, kundefordringer, andre fordringer, bankinnskudd o.l. Bokført verdi av omløpsmidlene var på kr 475,6 mill. per 31. desember 2020, noe som er en økning på kr 21,6 mill. fra 2019.

Denne økningen relaterer seg i all hovedsak til økning av varebeholdning (utviklingseiendommer og tomter) med kr 35,6 mill. og reduksjon av bankinnskudd på kr 14 mill. Bankinnskudd per 31.12 utgjorde kr 47,5 mill.

Bokført egenkapital (linje 3) var per 31. desember 2020 på kr 923,3 mill., som er kr 11,3 mill. lavere enn ved utgangen av 2019. Reduksjonen skyldes disponering av egenkapital til saldering av årets regnskapsresultat.

Langsiktig gjeld (linje 4) var per 31. desember 2020 347,6 mill. Dette er en økning på kr 31 mill. i forhold til året før. Økningen er i all hovedsak relatert til nytt låneopptak fra Stavanger kommune (kr 38 mill.), betalt avdrag (kr 7 mill.).

Kortsiktig gjeld (linje 5) ble økt med kr 2 mill. fra 2019 til 2020 og gjelder hovedsakelig økning av leverandørgjeld. I tillegg er det balanseført kr 0,7 mill. av ubrukte statlige midler under kortsiktig gjeld. Kortsiktig gjeld er gjeld som skal betales tilbake innen ett år og utgjorde kr 13,1 mill. ved utgangen av året.

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld kalles likviditetsgraden. Nøkkeltallene forteller noe om foretakets evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser med utgangspunkt i alle eller de mest likvide omløpsmidlene. Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter.

Likviditetsgrad 2 var på 3,9 % ved utgangen av fjoråret, som er en nedgang i forhold til året før (5,7%).

Soliditet er i økonomi et uttrykk for en bedrifts evne til å tåle tap. En generell hovedregel er at jo større andel egenkapital som finansierer selskapet, jo høyere og bedre er soliditeten.

Foretakets egenkapitalprosent i 2020 var 72 %. Dette er en reduksjon på 17 % i forhold til året før.

Foretaket må ha en viss likvid beholdning siden inn- og utbetalingene ikke kommer på samme tidspunkt. Størrelsen på denne beholdningen vil være avhengig av størrelsen på inn- og utbetalingene. Differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld (arbeidskapitalen) i balanseregnskapet gir også uttrykk for foretakets likvide situasjon.

Arbeidskapitalen ble økt med kr 19,6 mill. i 2020.

7. FORUTSETNING FOR FORTSATT DRIFT

Stavanger utvikling KF har en positiv utvikling med et godt resultat og solid balanse. Foredakets omløpsmidler består i all hovedsak av tomter som ikke er de mest likvide omløpsmidler som raskt kan omgjøres i kontanter. Med tanke på foretakets likviditet og evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser, samt betjening av framtidige låneforpliktelser er det nødvendig å bygge opp egenkapital for å kunne realisere oppgaver tillagt av kommunestyret gjennom handlings- og økonomiplaner.

Etter styrets vurdering er forutsetningene for fortsatt drift til stede.

Stavanger, 12.03.2021

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg:

Årsberetning og årsregnskap (PDF) (http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/Signert_Svg-utv-arsberetning-og-arsregnskap.pdf)

Revisjonsberetning (PDF) (http://arsrapport2020.stavanger.kommune.no/wp-content/uploads/sites/30/2021/03/Sig_SU_Uavhengig-revisors-beretning-2020-Stavanger-utvikling-endelig_pades-1-1.pdf)

11.6 Stavanger boligbygg KF

1. FORMÅL OG OPPGAVER

Stavanger boligbygg KF skal være et sentralt verktøy i Stavanger kommunens boligpolitikk. Rammene for virksomheten vil følgelig fastsettes i ulike kommunale planer og strategier, herunder kommuneplanen, handlings- og økonomiplaner, boligsosial handlingsplan og vedlikeholds strategi for bygg og uteområder. Visjonen for det boligsosiale arbeidet i Stavanger kommune er at «alle skal kunne disponere en god bolig i et godt bomiljø».

Stavanger boligbygg KF ble vedtatt etablert i bystyret fra 1. juli 2016 som et kommunalt foretak under Stavanger kommune med hjemmel i kommunelovens kapittel 11.

Foretakets strategiske mål er tydelig definert i dokumentet *Eierstrategi for Stavanger bolig KF*, vedtatt av bystyret 9.mai.2016. Der kommer det tydelig fram at foretaket skal:

- eie den kommunale boligmassen
- ha ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold og utvikling av de kommunale boligene
- stille boligene til disposisjon for Helse og velferd/Boligkontoret som tildeler boligene
- være en profesjonell forvalter og byggherre, herunder sikre realkapitalen gjennom verdibevarende vedlikehold
- drives etter forretningsmessige prinsipper
- ha ansvar for at det etter behov bygges etablererboliger og utleieboliger- både til vanskeligstilte og andre
- være et sosialt virkemiddel for å framskaffe boliger til målgruppen som kommunen til enhver tid ønsker å tilgodese med et tilbud om bolig
- inngå leiekontrakt med den enkelte leieboer
- sammen med Boligkontoret utgjøre kommunens boligsosiale tilbud
- være kommunens kompetanseenhet innenfor offentlig boligforvaltning bl.a. gjennom plan-, strategisk- og innovasjonsarbeid
- innenfor sitt ansvarsområde bidra til å realisere mål fastsatt av bystyret i ulike kommunale planer og strategier

Stavanger boligbygg KF skal være et sentralt verktøy i Stavanger kommunens boligpolitikk. Foretaket vil stimulere til utvikling av nye konsepter som kan sikre at ulike målgrupper vil kunne skaffe seg en selveid bolig til en lavere pris enn markedspris.

Basert på kommunestyrets bestilling ble det i løpet av 2020 gjennomført utredning av framtidig organisering av kommunale foretak i Stavanger kommune.

Den 14. desember vedtok kommunestyret i sak 114/20 at Stavanger boligbygg KF tilbakeføres til basisorganisasjonen, unntatt de mer forretningsmessige oppgavene i foretaket som overføres til Stavanger utvikling KF. Kommunestyret har videre vedtatt at styrings- og rapporteringslinjene for foretakene overføres til kommunedirektøren fra 01.01.2021.

Regnskapet per 31.12.2020 er foretakenes avviklingsregnskap. Avvikling skjer i samsvar med GKRS 10- 3,4 Avvikling av kommunale foretak. Kommunestyret har lagt til grunn at ny organisering og innplassering av ansatte skal være fullført innen 30.06.2021.

2. STYRE OG ADMINISTRASJON

Stavanger boligbygg sitt styre består av seks medlemmer, fem folkevalgte og en representant valgt av ansatte. Av disse er det fire menn og to kvinner. Styremedlemmene har personlige varamedlemmer.

Styret har i 2020 hatt 6 møter og behandlet 31 saker.

Ved utgangen av året hadde Stavanger boligbygg KF 18 ansatte, 6 kvinner og 12 menn. I tillegg kjøper foretaket noen administrative tjenester av kommunen i henhold til egne tjenesteavtaler. Dette gjelder blant annet regnskap, revisjon, IT, bedriftshelsetjeneste o.l.

3. ARBEIDSMILJØ OG YTRE MILJØ

Den vedtatte arbeidsgiverstrategien til Stavanger kommune, med «Etisk standard for ansatte» ligger til grunn for foretakets arbeid. Dette innebærer at foretaket skal ha en høy etisk standard.

På grunn av lavt antall ansatte har foretaket ikke eget Arbeidsmiljøutvalg (AMU). Det er imidlertid holdt ukentlige samarbeidsmøter hvor alle ansatte deltar.

Stavanger boligbygg KF legger vekt på å fremme likestilling og hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven.

Bedriftshelsestjenester leveres av Stavanger kommune.

I 2020 er det registrert et sykefravær på 2,24 %. Fraværet skyldes i all hovedsak en enkelt ansatt med langvarig redusert stilling.

Stavanger boligbygg KF samarbeider med IT-avdelingen om verneombud, brannvern, ol. Det arbeides for å få i stand gode rutiner og prosedyrer for i minst mulig grad påvirke ytre miljø. Vår byggeaktivitet følger TEK17 og Husbankenes krav til byggekvalitet og miljøhensyn.

Dagens virksomhet gir ingen negativ påvirkning av ytre miljø. Det arbeides for å få i stand gode rutiner og prosedyrer for i minst mulig grad påvirke ytre miljø ved fremtidige prosjekter.

4. AKTIVITET 2020

Drift og utleie av boligene går uavbrutt til tross utfordringer knyttet til koronapandemien. Det merkes at det private utleiemarkedet tar seg opp, med den følge at køen av boligsøkende til kommunal bolig vokser.

Det er pr.31.12.20 registrert 345 søker til forskjellige kommunale boliger/bofellesskap, dette er kun 16 flere enn i fjor, men hele 112 flere enn i 2017.

	2020	2019	2018	2017
Ordinært vanskeligstilte	103	101	71	31
Rehabiliteringsboliger	47	38	35	26
Omsorgsboliger uten innskudd	15	15	15	12
Omsorgsboliger med innskudd	26	23	30	29
Diverse bofellesskap	154	152	140	135
Totalt	345	329	291	233

Tabell 11.10 Søkere på venteliste til kommunale boliger

Fra og med 01.01.20. har Stavanger boligbygg overtatt 120 boliger fra gamle Finnøy og Rennesøy kommuner og forvaltningsansvaret for 220 boliger som tidligere ble administrert fra rehabiliteringsseksjonen, gjennom fremleie fra foretaket. Dette har medført ekstra ressursbruk. I 2020 ble 750 leiekontrakter fornyet av Stavanger boligbygg, i 2019 var tallet 565. Dette er en økning på over 32%. En god del av økningen skyldes at det manglet flere leiekontrakter fra Rennesøy og Finnøy.

Vedlikeholdsnivået er kritisk lavt og medfører økt bruk av straksvedlikehold ved akutt behov. Forventningene til vedlikehold og oppussing er stort, også fra interne leietakere som benytter våre lokaler til kontorer og base.

Boligsosial handlingsplan ble vedtatt og stiller forventninger til Boligbygg både med tanke på utnytting, nye boformer, flere boenheter, bedring av bomiljø og flere tilrettelagte boliger. Dette vil i årene fremover kreve betydelig økte ressurser til så vel planarbeid som investering.

Stavanger boligbygg sammen med flere aktører internt i kommunen har jobbet med å styrke og formalisere det boligpolitiske samarbeidet og dermed sikre en mer helhetlig og koordinert boligpolitikk på tvers av sektorene og avdelingene i kommunen.

I 2020 er det lagt ned et betydelig arbeid fra foretakets side knyttet til kommunestyrets vedtak om utredning av framtidig organisering av kommunale foretak. Stavanger boligbygg KF har vært tungt involvert i prosessen frem til kommunestyrets vedtak i desember 2020.

Den 14. desember vedtok kommunestyret i sak 114/20 at Stavanger boligbygg KF tilbakeføres til basisorganisasjonen, unntatt de mer forretningsmessige oppgavene i foretaket som overføres til Stavanger utvikling KF.

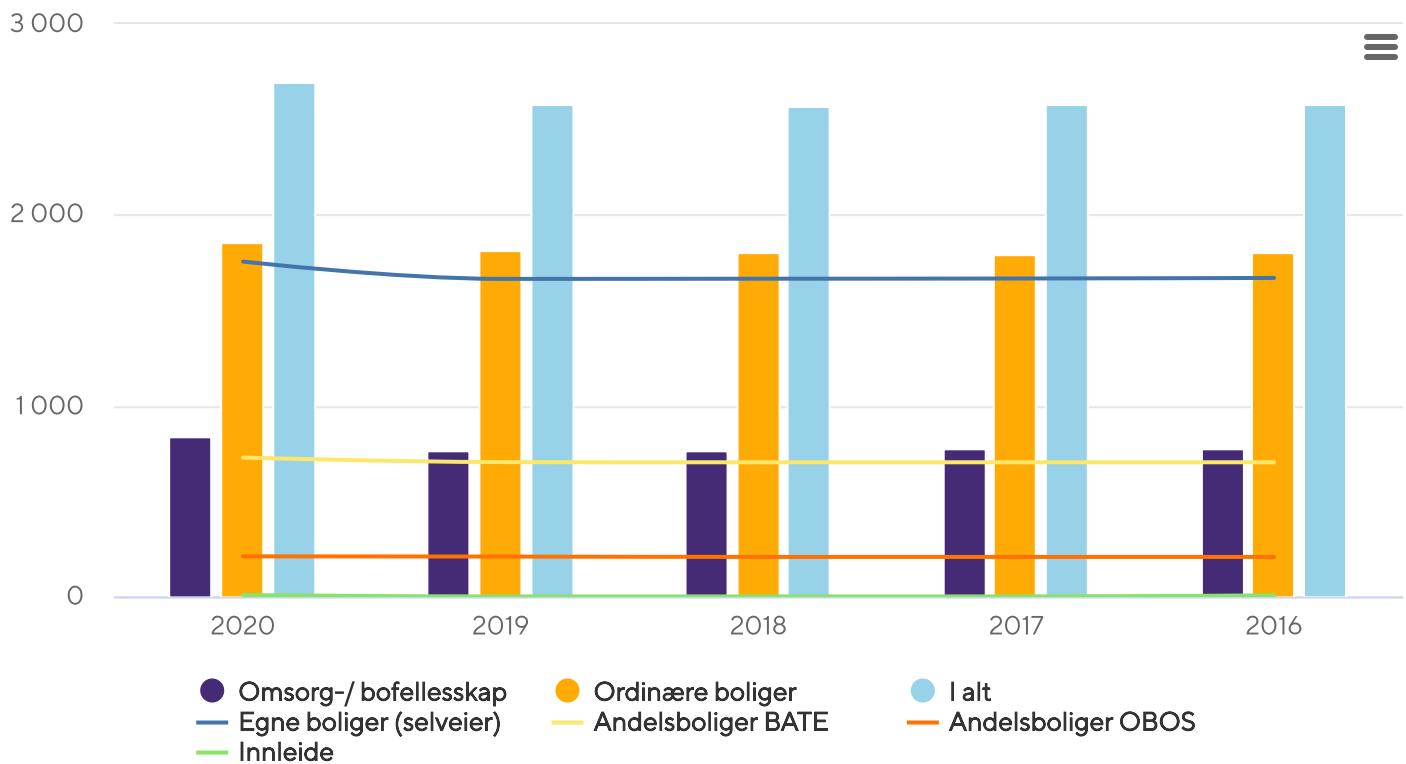
Det er igangsatt arbeid ifm. ny organisering og innpllassering av ansatte i basisorganisasjonen som skal være fullført innen 30.06.2021.

5. KOMMUNALE BOLIGER

Boligmassen som foretaket forvalter har fra 2019 til 2020 blitt økt med 116 enheter. Økningen skyldes i all hovedsak overføring av boliger ifm. kommunesammenslåing. Ved utgangen av året hadde foretaket 2 693 leiligheter til forvaltning. Boligmassen kan klassifiseres under to hovedgrupper: ordinære boliger og bofellesskap og omsorgsboliger.

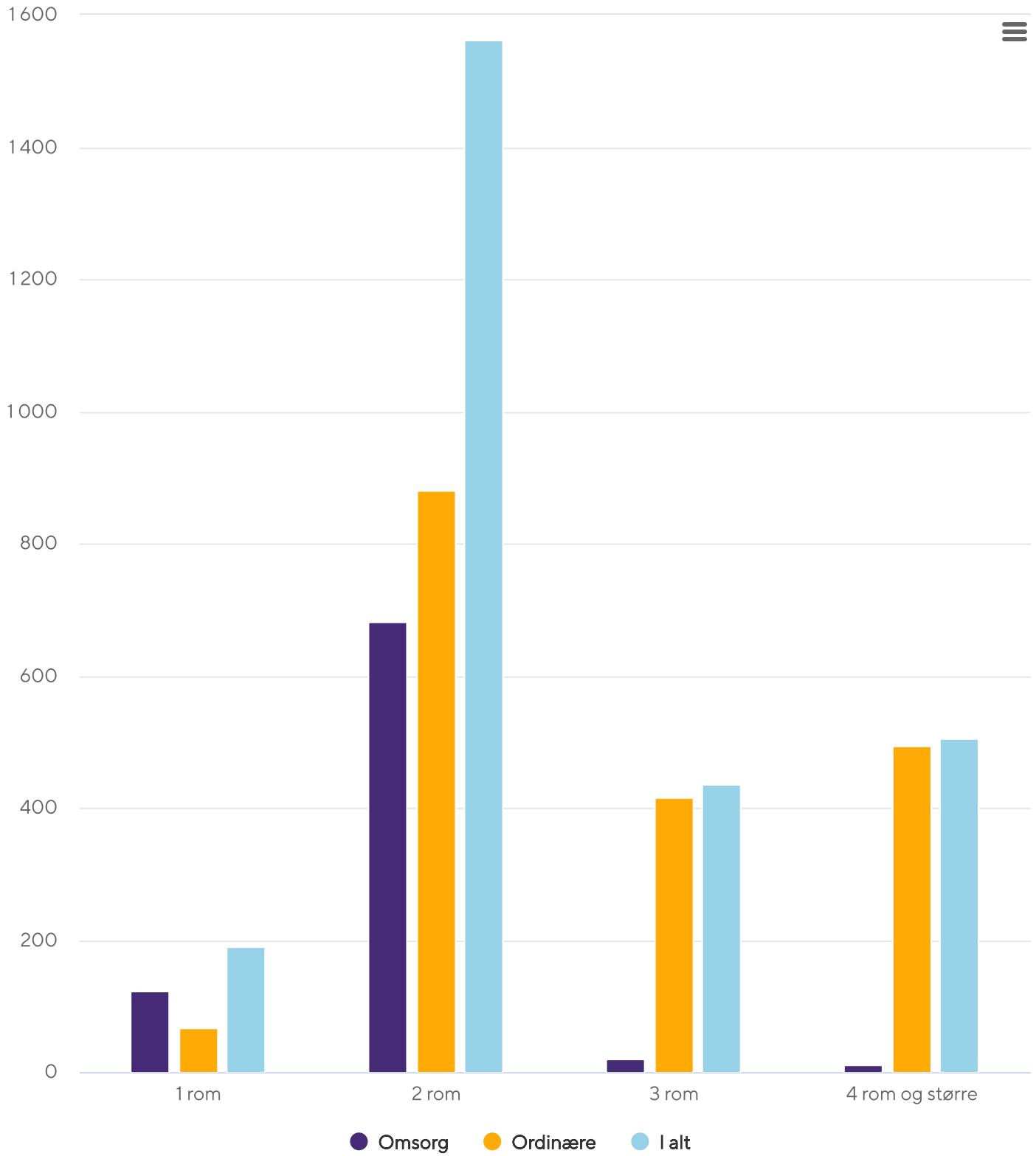
Foretaket eier alle boligene med unntak av 77 leiligheter som eies av Stavanger eiendom (20 leiligheter i Rasmus Risas gate 13 a, 25 leiligheter i Ramsvigkroken 4, 16 leiligheter på Finnøy Bo og omsorg og 16 leiligheter på Rennesøy Bo og Rehab.) og 15 leiligheter som eies av Stavanger Utvikling KF (Skipsbygger Hærums vei).

Når det gjelder eierforhold utgjør egne boliger (selveier) 1748 leiligheter, 7 innleide og 938 borettslagsleiligheter tilknyttet OBOS og BATE.

Figur 11.5 Boligtype og eierforhold

Boligene har ulik størrelse. Slik som det framgår av figur under består ca. 58 % av boligmassen av toroms leiligheter.

Figur 11.6 Boligstørrelser

5.1 Tilgang og avgang boliger

I løpet av året hadde boligporteføljen en netto økning på 116 boenheter som framkommer slik:

Det er tatt ut 15 enheter av porteføljen:

- 5 enheter i Rasmus Risasgate 33 er tatt ut av drift og overført til BMU
- En enhet i Vassåsveien 16 er omgjort til personalbase i 2020
- En enhet i Fredrikke Qvams gate er omgjort til personalbase i 2020
- I Lagårdsveien 47 er en enhet omgjort til personalbase i 2020.
- Bolig i Svaneveien 2 er revet

- 6 enheter som var medregnet i fjor er ikke medregnet i år som en korrigering av tidligere feil, dette er personalbaser og lager/garderobe.

I løpet av 2020 er det tilført 131 enheter:

- Det er tilført 77 omsorgsboliger/bofelleskap og 43 ordinære i kommunedelene Rennesøy og Finnøy.
- Det er kjøpt 11 boliger

Tabell under viser årsak til endring i boligmassen de fem siste årene fordelt på de ulike boliggrupper.

	2020	2019	2018	2017	2016
Omsorg/bofellesskap kjøpt/ bygget		7	4	-1	10
Ordinære, kjøpt / bygget	11	15	17	6	6
Ifmb kommunesammenslåing	120				
Sum tilgang	131	22	21	5	24
Solgt/ombygd		5	6	7	3
Tatt ut av bruk	9	15	16	7	13
Korrigering av tidligere års feil	6				
Sum avgang	15	20	22	14	16
Totalt	116	2	-1	-9	8

Tabell 11.11 Endring i boligmassen

5.2 Istandsetting av boliger

Tabellen under viser at det i 2020 er oppusset 345 leiligheter, 35 færre enn i 2019. Totale oppussingskostnader er kr 6,2 mill. lavere enn i 2019. Disse utgiftene omfatter også skadeverk utover normal slitasje som ble avdekket i 21 boliger og beløpte seg til kr 2,48 mill. Dette medførte at totalt 351 arbeidsordre/rekvisisjoner ble utført, som fordelte seg på 345 adresser.

Alle oppussinger er nøyne vurdert til en nøktern standard, men som følge av tidligere utsatt vedlikehold øker vedlikeholds omfang ved inn- og utflytting. I 2020 er det i større grad foretatt utskifting av kjøkkeninnredninger som ikke lar seg lenger fikse med kosmetisk vedlikehold i form av maling. Mange av disse er fra byggearår eller fra 80-90 tallet. Det samme gjelder vinduer, garderobeskap, gulvbelegg, og bad som trenger totalrenovering. I tillegg ble det også skiftet ut gamle sikringsskap med skrusikringer, samt monterer komfyrvakt på nye kjøkken. I 2020 ble det avsatt kr 44 mill. til oppussing av boliger i forbindelse med ut-/innflytting. I løpet av året ble det oppusset totalt 345 leiligheter til en total kost på kr. 49,2 mill.

I løpet av 2020 er det foretatt 148 bytter til annen kommunal bolig. Bytter er en naturlig ting av boligforvaltningen i og med at leietakernes livssituasjon stadig endres. Bytter er imidlertid kostnadskrevende og Stavanger boligbygg har en løpende dialog med boligkontoret, for å holde antall bytter på et så lavt nivå som mulig.

6. VEDLIKEHOLDSETTERSLEP

Foretakets eiendomsportefølje omfatter totalt 2 707 leiligheter med en varierende tilstand, fra helt nye boliger til rehabiliteringsobjekter. For å angi byggetekniske tilstandssvekkelsjer på eiendommene benyttes følgende”

tilstandsgrader": TGO (ingen avvik), TG1 (mindre eller moderate avvik), TG2 (vesentlige avvik) og TG3 (stort eller alvorlig avvik). I 2013 ble tilstand av kommunens bygg kartlagt. Kartleggingen viste at gjennomsnittlig teknisk tilstand var på 1,65 for kommunale boliger. Oppgraderingsbehovet for kommunale boligbygningsmassen den gang ble anslått til ca. kr 500 mill. Dagens totale etterslep er ikke beregnet, men kan lett anslås til å ha doblet seg.

Dagens vedlikeholds situasjon er fortsatt uholdbar. Forfaller øker og blir mer og mer kostbart å ta igjen. De siste årene er det solgt unna eiendommer som totale renoveringsobjekter fordi forfallet var kommet så langt at det ikke var hensiktsmessig og økonomisk umulig å rette det opp innenfor gitte rammer. Verditapet ved denne praksisen er ikke tallfestet, men er betydelig.

Vedtatt handlings- og økonomiplan legger ikke til grunn opptrapping av vedlikeholdsmidler. Det kan imidlertid være tegn som tyder på at det kan være et berettiget håp om økte bevillinger til boligvedlikehold og boligsosialt arbeid i de kommende år.

7. ØKONOMI OG ÅRSREGNSKAP

7.1 Driftsregnskap

Årsregnskapet for Stavanger boligbygg KF avlegges med et regnskapsmessig resultat på kr 0, etter at det er dekket inn kr 5 mill. av tidligere års regnskapsmessig merforbruk, avsatt kr 19,7 mill. av ubrukte statlige midler til budne fond, samt avsatt kr 1,9 mill. til ubundne disposisjonsfond.

Som følge av endringer i kommuneloven skal et mindreforbruk, etter inndekning av tidligere års merforbruk og strykning av bruk av disposisjonsfond, avsettes til disposisjonsfond.

Linje	Hovedoversikt drift	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik
1	Sum driftsinntekter	292 964	287 430	5 534
2	Sum driftskostnader	259 679	270 426	-10 747
3	Brutto driftsresultat	33 285	17 004	16 281
4	Sum finanstransaksjoner	- 39 951	- 45 004	5 053
5	Motpost avskrivninger	33 290	33 000	290
6	Netto driftsresultat	26 624	5 000	21 624
7	Dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk	4 984	5 000	16
8	Avsetninger til bundne driftsfond	19 748		- 19 748
9	Avsetninger til disposisjonsfond	1 892		- 1 892
10	Regnskapsmessig resultat	-	-	-

Tabell 11.12 Driftsresultat

Foretakets driftsinntekter i 2020 er på kr 293 mill. (linje 1 i tabell over). Inntektene fordeler seg mellom husleieinntekter (kr 253,7 mill.), momskompensasjon (kr 5,3 mill.), salg av tjenester til Stavanger utvikling KF tilsvarende 0,9 stilling (kr 0,9 mill.), diverse refusjoner og inntekter (kr 0,8 mill.), overføring fra kommunen (kr 32,2 mill.) og seniortilskudd (kr 0,1 mill.). De samlede leieinntekter er kr 5,5 mill. høyere enn budsjettet. Hovedårsaken er volumøkning av boligmassen som ga høyere leieinntekter enn forutsatt.

I overføring fra kommunen inngår andel av statlig tiltakspakke iht vedtak i sak 95/20 i Utvalg for miljø og utbygging (kr 20 mill.) og ulike kompensasjoner for foretakets utgifter på kr 12,2 mill. Kompensasjoner er relatert til lønnsutgifter ifm. overføring av forvaltningen av rehabiliteringsboliger (kr 2 mill.), utestående restanse på husleie knyttet til overførte rehabiliteringsboliger (kr. 2,7 mill.), leie av personalbaser mv (kr 2,9 mill.), skadeverk, tapsført leie mv. (kr 2 mill.) og negativ leie (kr 2,6 mill.).

De samlede husleieinntekter er på kr 253,7 mill. Korrigert for leietap på kr 14,5 mill. er netto leieinntekt i 2020 kr 239,2 mill. Med leietap menes den leieinntekten en går glipp av i det tidsrommet en bolig av ulike årsaker står tom. Perioden boliger blir stående tomme skal være så kort som mulig, både av økonomiske og sosiale årsaker. Boligene står tomme i forbindelse med oppussing ved inn-og utflytting, brann, ombygging og påvent til at boligene blir leid ut.

I 2020 er det pusset opp 345 leiligheter, samtidig som leiligheter i Fredrikke Qvams gate og i Stokkaveien var under ombygging. En del leiligheter i Hjalmar Johansens gate 6 stod ledige da disse ikke ble pusset opp og videre uteleid. I tillegg stod mange av leilighetene som foretaket ble tilført i forbindelse med kommunenesammenslåing ledige. Totalt leietap har økt beløpsmessig i forhold til tidligere år. Leietap i 2020 er kr 1,7 mill. høyere enn budsjettet.

Boligforetaket eier den kommunale boligmassen og står for utbygging, forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av den, mens Helse og velferd har tildelingsansvar for boligene. Når boligene står tomme, er det boligforetaket som får et økonomisk tap i form av manglende inntekter / leietap. Økonomisk ansvar bør plasseres til den enheten som kan påvirke / redusere det økonomiske tapet.

Driftsutgifter i 2020 er på kr 259,7 mill. (linje 2), som er kr 10,7 mill. lavere enn budsjettet. Mindreforbruket er relatert til ubrukt andel av tiltakspakke på kr 19,7 mill., samtidig som de øvrige driftsutgifter er kr 9 høyere enn budsjettet.

Merforbruket på kr 9 mill. framkommer i all hovedsak som følge av overforbruk knyttet til istandsetting av leiligheter ved inn- og utflytting (kr 5,2 mill.), korrigering av tapsavsetning (kr 1,3 mill.), høyere leietap (kr 1,7 mill.), samt egenandeler i forbindelse med brann- og vannskader.

Utgifter til foretakets drift omfatter blant annet personalkostnader, leie av lokaler, kjøp av tjenester, honorarer ol. I 2020 er det budsjettet med kr 16,8 mill. i driftsutgifter, samt kr 33 mill. i avskrivninger og kr 6,7 mill. til utbytte. Regnskapet viser et mindreforbruk på ca. kr 0,7 mill.

Utgifter til virksomheten kan hovedsakelig deles inn i faste og variable utgifter. I 2020 er det budsjettet med kr 198,4 mill. til disse utgiftene, hvorav kr 95,8 mill. til faste kostnader, kr 102,6 mill. til variable kostnader.

Faste kostnader utgjør en stor andel av de samlede kostnadene og omfatter faste utgifter som husleie til borettslag, forsikring, serviceavtaler, strøm, eiendomsavgifter, driftsinstruksjer og mye mer. Årets forbruk er om lag kr 8,3 mill. lavere enn budsjettet og er i all hovedsak relatert til lavere strømutgifter enn forventet.

Variable kostnader i 2020 er på kr 102,6 mill., hvorav 44 mill. er avsatt til istandsetting av leiligheter ved inn- og utflytting, kr 10 mill. til straks vedlikehold, kr 1,3 mill. til serviceavtaler og kr 47,3 mill. til vedlikehold- inkludert andel av statlig tiltakspakke på kr 20 mill. Årets forbruk er om lag kr 14,9 mill. høyere enn budsjettet og er relatert til høyere utgifter ifm. inn-og utflytting, samt egenandeler som følge av brann- og vannskader.

Forbruk knyttet til igangsetting av leiligheter ved inn- og utflytting viser et merforbruk på kr 5,2 mill.

Justert budsjett til planlagt vedlikehold for 2020 er på kr 47,3 mill. I løpet av året er det disponert kr 29,4 mill. til vedlikehold. Arbeid knyttet til tiltakspakken er igangsatt mens selve aktiviteten vil skje i 2021 og ubrukte midler på om lag kr 20 mill. er overført til budsjettåret 2021.

I tillegg er det budsjettet kr 12,8 mill. i leietap og kr 2,7 tap på krav. Samlet sett utgjør merforbruket kr 3 mill. på disse postene.

I finanstransaksjoner (linje 4) inngår i all hovedsak rentekostnader og avdrag knyttet til konsernintern gjeld. Grunnet lavere rentesats enn forutsatt utgjør finanskostnader om lag kr 5 mill. mindre enn budsjettet tilsier.

Netto driftsresultat framkommer når brutto driftsresultat (driftsinntekter – driftsutgifter) reduseres for avdrag og netto renteutgifter, samt korrigeres for motpost avskrivninger.

Netto driftsresultat (linje 6) er på kr 26,6 mill., som er kr 21,6 mill. høyere enn budsjettet legger opp til. Korrigert for overføring av udisponert tiltakspakke fra staten, kr 19,7 mill. er netto driftsresultat kr 1,9 mill. høyere enn forutsatt.

Dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk (linje 7) utgjør kr 5 mill. iht vedtak i kommunestyret, sak 73/20 Tertiアルrapportering – 31.08.2020.

Foretakets årsregnskap for 2018 ble godkjent i bystyrets sak 58/19 med et regnskapsmessig merforbruk på kr 6,4 mill. som skulle dekkes inn påfølgende år.

Ved regnskapsavslutning i 2019 ble det i henhold til regnskapsforskriftenes § 9 foretatt en delvis strykning av budsjettert inndekning av tidligere års merforbruk på kr 5 mill. Dermed ble det i 2019 dekket inn kr 1,4 mill. av et samlet udekkt beløp på kr 6,4 mill., og resterende udekkt beløp på kr 5 mill. dekkes inn i 2020.

Avsetning til bundne driftsfond (linje 8) er på kr 19,7 mill. og er relatert til ubrukt andel av statlig tiltakspakke. Arbeid knyttet til tiltakspakken er igangsatt mens selve aktiviteten vil skje i 2021.

Avsetning til ubundne fond (linje 9) er på kr 1,9 mill. Som følge av endringer i kommuneloven skal et mindreforbruk, etter inndekning av tidligere års merforbruk og strykning av bruk av disposisjonsfond, avsettes til disposisjonsfond.

Regnskapsmessig resultat (linje 10) viser kr 0 etter at det er avsatt kr 1,9 mill. til ubundne fond (jfr. linje 9).

7.2 Investeringsregnskap

Investeringsregnskapet omfatter utgifter og inntekter til investeringer i bygg og anlegg, kjøp og salg av aksjer/andeler. I investeringsregnskapet føres i tillegg avsetninger og bruk av fond til investeringsformål.

Investeringsregnskapet for Stavanger boligbygg KF avlegges med et regnskapsmessig resultat på kr 0.

Linje	Investeringsbudsjett	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Avvik
1	Sum investeringsinntekter	12 631	19 200	- 6 569
2	Sum brutto investeringsutgifter	59 336	72 900	13 564
3	Netto investeringer	46 705	53 700	6 995
4	Finanstransaksjoner	14 064	14 064	-
5	Finansieringsbehov	60 769	67 764	6 995
6	Dekket slik:			
7	Bruk av lån	37 300	44 400	7 100
8	Bruk av investeringsfond	23 469	23 364	- 105
9	Udekkt/udisponert	0	0	-

Tabell 11.13 Investeringsregnskap

Investeringssinntekter (linje 1 i tabell over) er på kr 12,6 mill. og består av tilskudd fra Husbanken knyttet til kjøp av boliger (kr 6,2 mill.) og mottatt momskompensasjon (kr 6,4 mill.).

Investeringssinntekter er kr 6,6 mill. lavere enn budsjettert. Dette som følge av at budsjettert eiendomssalg på kr 5 mill. ikke er realisert, samtidig som momskompensasjon er lavere enn forutsatt. I løpet av året er det solgt en

eiendom til kr 3,3 mill., med overtagelse i 2021. Dermed blir inntekten resultatført i 2021.

Brutto investeringsutgifter (linje 2) utgjør kr. 59,3 mill. og er ca. kr 13,6 mill. lavere enn budsjett for 2020.

Investeringsutgifter fordeler seg mellom investering i etablererboliger (kr 2,4 mill.) og ordinære investeringer knyttet til kommunale boliger og bofellesskap (kr 56,9 mill.).

Investeringer i etablererboliger er i all hovedsak knyttet til brukereid bofellesskap i Gunnar Warebergs gate.

Ordinære investeringsutgifter er relatert til bofellesskap i Stokkaveien (kr 26,9 mill.) og kjøp av 11 boliger (kr 29,9 mill.). Det er kjøpt 4 stk 4-roms boenheter hvorav to rekkehous og 7 stk 2-roms leiligheter. Alle 2-roms leilighetene er med heis eller ligger på bakkeplan Kjøpene er gjort i kommunedelene Tasta (3), Hillevåg (1), Madla (1), Storhaug (5) og Eigane og Våland (1).

Finanstransaksjoner (linje 4) består av inndeckning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk.

Foretakets årsregnskap for 2019 ble gjort opp med et regnskapsmessig merforbruk på kr 10,6 mill. etter forskriftsmessige strykninger av budsjettet dekning av tidligere års merforbruk på kr 3,4 mill. Dekning av tidligere års merforbruk på totalt kr 14 mill. er dekket inn i 2020.

Finansieringsbehov (linje 5) i 2020 er på kr 60,8 mill., inkludert inndeckning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk (linje 4).

I 2020 er det disponert kr 23,5 mill. av investeringsfond (linje 8).

Det er tatt opp kr 37,3 mill. i løn (linje 7) av en låneramme på kr 44,4 mill.

8. UTFORDRINGER OG FREMTIDSPLANER

Boligforetaket eier den kommunale boligmassen og står for utbygging, forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av den. Vedtatte vedlikeholdsmidler de siste årene har ligget på et svært lavt nivå som gjør at dagens vedlikeholds situasjon er uholdbar, noe som også forvaltningsrevisjonens rapport påpeker.

Forfaller øker og blir mer og mer kostbart å ta igjen. Det er solgt unna eiendommer som totale renoveringsobjekter fordi forfallet var kommet så langt at vi umulig ville klare å rette det opp med de midlene foretaket disponerer. Ved salg av gamle og forfalte eiendommer slipper en et tungt og kostbart vedlikehold av disse, samtidig må en investere i nye boliger for å ha tilstrekkelig antall av kommunale boliger. Økt investeringsnivå vil utløse økning av kapitalkostnader på bekostning av vedlikeholdsbudsjett. I tillegg til erstatning av solgte eiendommer er det i handlings- og økonomiplan meldt inn økt behov for ulike type bofellesskap som vil øke foretakets investeringsnivå betydelig i de kommende årene.

Boligsosial handlingsplan ble vedtatt og stiller forventninger til Boligbygg både med tanke på uttynning, nye boformer, flere boenheter, bedring av bomiljø og flere tilrettelagte boliger. Dette vil i årene fremover kreve betydelig økte ressurser til så vel planarbeid som investering.

Forslag til vedtak:

1. Årsberetning for 2020 godkjennes. Styret bemerker også i år at vedlikeholdet er underfinansiert og forfallet øker.
2. Driftsregnskapet avlegges med et regnskapsmessig resultat på kr 0 etter at det er avsatt kr 1,9 mill. til ubundne disposisjonsfond.
3. Investeringsregnskapet avlegges med et regnskapsmessig resultat på kr 0.

12 Verksemdsstyring, brukarundersøkingar og kontroll

12.1 Innleiing

Kommuneloven kapittel 25 Internkontroll

Kommuneloven kapittel 25 Internkontroll

§ 25-1 Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer

c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik

d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig

e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

§ 25-2 Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året

Stavanger kommune har i 2020 vidareutvikla den heilskaplege verksemdsstyringa og internkontrollen for å kunna ta hand om rolla kommunen har som tenesteytar, samfunnsutviklar, myndighetsutøvar, demokratisk arena og arbeidsgivar. Verksemdsstyring er summen av dei strukturane, prinsippa, prosessane og verktøya som organisasjonen bruker til planlegging, gjennomføring, oppfølging og utvikling av aktivitetane til organisasjonen. Verksemdsstyringa bidreg til å realisera visjonen til Stavanger kommune, verdiar, mål og strategiar.

God internkontroll inneber å vera systematisk og risikobasert, og å vera trygg på at kommunen leverer gode tenester med riktig bruk av tilgjengelege ressursar. Sjølv om kapittel 25 i kommunelova, som handlar om internkontrollen i kommunen, ikkje tredde i kraft før 1. januar 2021, har dette vore lagt til grunn for internkontrollarbeidet i 2020.

For å legga til rette for ei styrkt heilskapleg verksemdsstyring og internkontroll på overordna nivå har Stavanger kommune teke i bruk og vidareutvikla digitale verktøy for høvesvis styring og kvalitet.

12.2 Verksemdsstyring og internkontroll

12.2.1 Revidering av styringsmodellen og styringsprinsippa til kommunen

Den administrative styringsmodellen i Stavanger kommune frå 2011 er ei overordna framstilling av den strategiske plattforma og leiingsprosessen for korleis kommunen skal levera tenestene sine og bidra til samfunnsbygging, basert på formålet og oppdraget til kommunen. Det blei i løpet av siste tertial av 2020 påbyrja eit arbeid for å oppdatera styringsmodellen og styringsprinsippa til kommunen. Ei forankring av formål og plan for det vidare arbeidet vil halda fram i 2021.

12.2.2 Plattforma – digitalt styringsverktøy

Den digitale løysinga for verksemdsstyring samlar relevant styringsinformasjon for kommunen samla sett og for dei enkelte einingane/verksemldene, inkludert informasjon om tekstdokument, forvaltningsrevisjonar, internkontroll,

tilsettoversikt og sjukefråvær. Ei tverrfagleg gruppe har i 2020 jobba med utvikling av økonomi- og medarbeidarområdet.

Innanfor økonomiområdet er det oppretta kopling mot datasjøen for innhenting av økonomital til Plattformen. Vidare er det i gang ein prosess for å gjera nødvendige justeringar av organisasjonsstrukturen i løysinga og kontrollera talgrunnlaget.

Innanfor medarbeidarområdet er arbeidet med å få på plass ei oversikt over talet på tilsette i tillegg til årsverk påbryja. Arbeidet innanfor desse områda held fram i 2021 parallelt med vidare implementering og utvikling.

12.2.3 Sjekkliste for leirarar

Internkontrollområde

Internkontrollområde:

- styring
- medarbeidarar
- økonomi
- informasjonstryggleik og personvern
- HMS/arbeidsmiljø
- innkjøp
- arkiv
- beredskap

Sjekkliste for leirarar blei innført i 2020 som eit rapporteringsverktøy innanfor internkontroll for å erstatta tidlegare enkelrapporteringar og styrka den heilskaplege internkontrollen. Sjekklista er del av verksemssstyringssystemet Plattformen og består av utvalde internkontrollområde. Kommunalsjefar, avdelingssjefar og verksemssleiarar i kommunen svarer på sjekklista i samband med tertial- og årsrapporteringa. Samla svarprosent for kommunen var 68 prosent for 2020 (høvesvis 68, 62 og 75 prosent). Avdekte risikoområde blir vidarereformidla til leiargrupper i tenesteområda, hovudarbeidsmiljøutval, arbeidsmiljøutval og avdelingar med fagleg ansvar for internkontrollområda, og blir brukte vidare i forbetringsarbeidet til kommunen.

12.2.4 Heilskapleg kvalitetssystem

Kvalitetssystemet til kommunen består av fleire delar (modular) som saman skal bidra til ein auka kvalitet på tenestene og drifta til kommunen.

«Si ifra!» – avvik og forbeting

«Si ifra!» er kommunen si løysing for å melda inn avvik og forbettingsforslag. Innmelde avvik blir brukte som grunnlag for utarbeiding av risikovurderingar i kommunen. Implementeringa starta desember 2019, og alle tenesteområde tok systemet i bruk i februar 2020. Både gammalt og nytt avvikssystem blei brukt i ein overgangsperiode fram til mars 2020. Opplæring er gitt på leiingsnivå og for den enkelte tilsette ved hjelp av e-læring, klasseromsundervisning og gjennom bruk av den digitale løysinga Microsoft Teams.

Det er gjennom året rapportert inn totalt 6 399 avvik. Dette er færre i forhold til 2019 (8 107), og kjem sannsynlegvis av ei anna oppbygging av det nye systemet og nedstengingsperioden som følge av korona. 3 392 av dei innrapporterte avvika i 2020 gjeld vald og truslar, 883 avvik gjeld personskadar, og 198 avvik gjeld materiell skade/tap. Avvik på tenestekvalitet, eiga teneste eller teneste motteken frå andre internt eller eksternt utgjorde 318 saker. 118 avvik gjeld brot på informasjonstryggleik og personvern.

Verksemdsleiarar og avdelingsleiarar er ansvarlege for å behandla og lukka avvik for eininga si. Avslutta saker har auka med 7 prosentpoeng til 77 prosent, noko som var forventa med tanke på eit meir brukarvennleg avvikssystem.

Varsling av kritikkverdige forhold

Det har i 2020 blitt utvikla og implementert ei ny elektronisk varsling av moglege kritikkverdige forhold i kvalitetssystemet til kommunen. Varslingsskjemaet er eit eksternt skjema der varslaren har høve til, om ønskeleg, å vera anonym.

Eksponeringsregistrering

I [forskrift om utføring av arbeid](https://lovdata.no/forskrift/2011-12-06-1357) (<https://lovdata.no/forskrift/2011-12-06-1357>) blir det stilt krav til arbeidsgivaren om å føra register over arbeidstakrar som har eller har blitt eksponert for farlege kjemikaliar, biologiske faktorar, støv, stråling og andre helsefarlege stoff. Covid-19 er ein biologisk faktor det blir stilt krav om registreringsføring av. Det blei på bakgrunn av dette tilrettelagt og implementert eksponeringsregistrering i kvalitetssystemet til kommunen hausten 2020. I løpet av hausten 2020 blei det rapportert inn totalt 160 eksponeringar, alle knytte til covid-19. Om lag 70 prosent av eksponeringane blei innrapporterte frå helse og velferd, og 25 prosent blei innrapporterte frå oppvekst og utdanning.

Dokument- og prosessarbeid

Stavanger kommune har i 2020 utvikla og byrja implementering av ein dokument- og prosessmodul i kvalitetssystemet til kommunen. Modulen skal bidra til at styrings- og gjennomføringsdokumentasjon (planar, regelverk, rutinar, prosedyrar o.l.) er samla og oppdaterte. Dokumentasjonen kan knytast til viktige arbeidsprosessar i tenesteområda, og vil vera tilgjengeleg for dei tilsette.

I 2020 er det gjennomført administratoropplæring for utvalde personar i tenesteområda som har eit delansvar for å vidareutvikla systemet i samarbeid med hovudadministratorar sentralt. Arbeidet har trass i koronasituasjonen hatt god framdrift. Arbeidet tek utgangspunkt i ein felles strukturplan som skal sikra ei heilskapleg tilnærming for korleis arbeidsprosessar og styrande dokumentasjon blir bygd i kvalitetssystemet, på tvers av tenesteområda.

Det er oppretta eit samband mellom systemet og intranettet til kommunen for å gjera utvald informasjon meir tilgjengeleg for tilsette, og samtidig legga til rette for at dokumentasjonen er lagra og oppdatert på éin stad. Dokument innanfor administrative rutinar (personal, økonomi m.m.) skal deretter gjerast tilgjengelege som temasider på intranettet for å gjera dei meir brukarvennlege.

12.2.5 Kartlegging av utvalde internkontrollområde

Teamorganiseringa i direktørrområdet økonomi og organisasjon som blei innført i 2020, har bidrige til å styrka internkontrollen i Stavanger kommune. Team for overordna internkontroll inngår som eitt av desse teama, og skal ta vare på og vidareutvikla den heilskaplege internkontrollen til kommunen på systemnivå i samsvar med kapittel 25 i kommunelova.

Team internkontroll har i 2020 kartlagt utvalde internkontrollområde i stab/støtte-områda. Hensikta var å tilrå forbetnings- og effektiviseringsområde, og identifisera risikoområde som krev særleg oppfølging framover.

12.3 Brukarundersøkingar

Brukarundersøkingane måler tilfredsheit med utvalde kommunale tenester og er viktige i dialogen kommunane har med brukarane. Undersøkingane gir informasjon om opplevd kvalitet på tenesteproduksjonen i kommunen, og tilbakemeldingane frå brukarane bidreg til å forma utviklinga av tenestetilbodet. Undersøkingane blir tilpassa verksemderområdet, men tema som servicenivå, informasjon, brukarmedverknad og heilskapleg vurdering av

tenesta er gjennomgåande for ein stor del av undersøkingane. Undersøkingane blir følgde opp i dei enkelte verksemndene i ettertid, og forbetringstiltak blir utarbeidde.

Følgjande brukarundersøkingar og spørjeundersøkingar er gjennomførte i 2020, i samsvar med handlings- og økonomiplan 2020–2023:

Gjennomførte undersøkingar			
Oppvekst og utdanning	Helse og velferd	Bymiljø og utbygging	Andre
Skule 3., 6. og 9. trinn (føresette)	Avlasting bustad	Klima og miljø	
Skule 7. og 10. trinn (elevar)	Tekniske heimetenester		
Barnehage (føresette)	Bustadkontoret		
SFO 2. trinn (føresette)			
Ikke gjennomførte undersøkingar			
Kulturskulen (føresette)	Bufellesskap UH (bebuar)	Idrett	Politisk sekretariat
Jordmortenesta		Destinasjonsparkar	Internbrukar
Helsestasjon		Nabolagsparkar	

Tabell 12.1 Gjennomførte og ikke gjennomførte brukarundersøkingar i 2020.

12.3.1 Gjennomførte undersøkingar

Skule 3., 6. og 9. trinn (foreldre)

Foreldreundersøkinga er ei frivillig undersøking som årleg blir gjennomført blant føresette med barn på 3., 6. og 9. trinn i Stavanger. Hausten 2020 svarte 4360 foreldre på undersøkinga, og det tilsvarer ein svarprosent på 73. Resultata viser at foreldra opplever at elevane trivst på skulen, har støttande lærarar, og at dialogen mellom skule og heim er god. Spørsmål om aktiv foreldredeltaking for å skape eit godt skulemiljø får lågast skår. På skulenivå blir resultata frå foreldreundersøkinga drøfta med FAU, i samarbeidsutvalet og med dei tilsette. Resultat frå undersøkinga inngår i kvalitets- og utviklingsmeldinga som årleg blir lagd fram til behandling i kommunestyret. Resultata frå undersøkinga blir publiserte på nettsidene til Stavanger kommune (<https://www.stavanger.kommune.no/>).

Skule 7. og 10. trinn (elevar)

Elevundersøkinga er ei årleg, nasjonal undersøking. Elevane gir tilbakemelding på opplæringstilbodet sitt og skulekvardagen sin. Undersøkinga er obligatorisk å gjennomføra på 7. og 10. trinn, men dei fleste stavangerskulane gjennomfører undersøkinga blant alle elevar på 5. til 10. trinn. Hausten 2020 svarte 7 800 elevar på undersøkinga. Svara blir analyserte grundig på skule- og kommunenivå, og er ein viktig del av systemet til Stavanger kommune for kvalitetsvurdering og skuleutvikling. På kommunenivå er resultata relativt stabile frå år til år. Dei viser at dei fleste elevane trivst, opplever meistring og har gode relasjonar til lærarar og medelevarar. Elevane på 10. trinn er generelt litt mindre tilfredse enn elevane på 7. trinn, til dømes når det gjeld motivasjon og elevmedverknad. Resultata frå undersøkinga blir lagde fram for kommunestyret i den årlege kvalitets- og utviklingsmeldinga.

Utdanningsdirektoratet publiserer resultat frå undersøkinga på kommune- og skulenivå i *Skoleporten*

(<https://skoleporten.udir.no/>).

Barnehage (føresette)

Foreldreundersøkinga for barnehage blei gjennomført i perioden 1. november til 20. desember 2020. Stavanger kommune nyttar Utdanningsdirektoratets landsdekkande undersøking. Invitasjon til å delta blei send ut til om lag 8 000 foreldre med ein svarprosent på 68,4. Stavangerbarnehagane har stabilt gode resultat godt over målkravet på alle ni hovudområde i undersøkinga. Trivselen til barnet er det området der foreldre er mest fornøgde (4,7 av 5 poeng). Generell tilfredsheit med tilbodet skårar 4,5 av 5 poeng.

SFO 2. trinn

Foreldreundersøkinga for SFO blei gjennomført i februar/mars 2020, hovudsakleg blant foreldre på 2. trinn. Svarprosenten var 68. Tilbakemeldinga til foreldra er generelt at barna trivst på SFO, og at samarbeidet med personalet er godt. Om lag 9 prosent av foreldra ønsker eit meir tilpassa SFO-tilbod. Spørsmåla om trivselen til eleven og SFO-tilboden i skuleferiane hadde best resultat. Resultata frå SFO-undersøkinga blir publiserte på nettsidene til Stavanger kommune (<https://www.stavanger.kommune.no/>).

Bustadkontoret

Formålet med undersøkinga er å kartlegga korleis bebuarane opplever buforholda i kommunale bustader. Undersøkinga er ny i Stavanger kommune og blei gjennomført første gong i juni 2020. Bebuarane er i hovudsak fornøgde med bustadene. Over halvparten (61 prosent) gir nest best eller høgast skår på om bustaden oppfyller behova deira, og dei fleste føler seg trygge i nabologat sitt. Bebuarane opplever i avgrensa grad at dei får opplæring i å ta vare på bustaden. Vidare opplever bebuarane i noko grad at kommunen gir nødvendig oppfølging, og at det er ganske lett å få hjelp til å fiksa manglar i bustaden. Eit stort fleirtal (85 prosent) oppgir at dei ville kjøpt eigen bustad dersom dei fekk moglegheita. Ein låg svarprosent på 11 gjer at resultata må brukast med varsemd.

Tekniske heimetenester

Tekniske heimetenester tilbyr tekniske hjelpemiddel og løysingar for tryggleik og meistring i dagleglivet i samarbeid med helse- og velferdskontora, heimebaserte tenester og fysio- og ergoterapitenesta. Undersøkinga blei gjennomført i perioden 15. oktober til 5. desember 2020. Utvalet i hovudutsendinga bestod av totalt 4 722 brukarar. Ein del av desse stod med open teneste og burde vore avslutta. Svarprosenten for den delen av utvalet som fekk tekniske heimetenester i 2020, var 63. Samla tilfredsheit med tenesta oppnår ein snittskår på 87 av 100 poeng, noko som viser at brukarane alt i alt er svært fornøgde med tenestene dei får. Samlemålet respektfull behandling får ein snittskår på 91 poeng, medan tilsvarande skår innanfor pålitelegheit ligg på 86 poeng. Samlemålet for informasjon og opplæring oppnår ein gjennomsnittsskår på 81, medan gjennomsnittsskåren for innhald og kvalitet (91 poeng) indikerer at brukarane opplever at hjelpeidla held høg kvalitet.

Avlasting bustad

Brukundersøkinga blei gjennomført i perioden 15. oktober til 30. november 2020, der pårørande til brukarar ved sju avlastingsbustader er intervjua om erfaringane ved avlastningstilboden. 51 respondentar av eit utval på 109 gav ein svarprosent på 47. Resultata er presenterte for leiarane i dagsenter og avlasting, og blir lagde fram for kommunalutvalet i eiga sak. Skårane er lågare enn ved den førre undersøkinga i 2015. Samla tilfredsheit med tenesta gir ein god skår (76 poeng), og føresette opplever at dei har medverknad med bustaden, og at brukarane blir behandla med respekt. Fleire dimensjonar får likevel ein skår under 70 poeng. Informasjon, trivsel, omfang, innhald og kompetanse er alle på 60-talet. Dette er lågare enn forventa, men heng sannsynlegvis saman med at tilboden har vore redusert og delvis nedstengt som følge av pandemien. Belastninga for dei pårørande har derfor vore betydeleg, og det er rimeleg å tru at dette kjem til uttrykk gjennom lågare skår.

Klima og miljø

Spørjeundersøking for klima og miljø blei gjennomført i oktober 2020. Det blei utarbeidd ei felles undersøking for miljø- og renovasjonsseksjonen. Utvalet bestod av 700 personar som representerte alle bydelane i Stavanger

komune. Tilfredsheita og kjennskapen abonnentane har til renovasjonstestene, blei kartlagd, og tilfredsheita har snittskår på 83 av 100 poeng. Innbyggjarane meiner det er viktig at kommunen har høge klima- og miljømålsettingar (snittskår på 81 av 100 poeng). Innbyggjarane oppgir at dei i noka grad har endra vanar i ei meir klima- og miljøvennleg retning dei siste åra (53 av 100 poeng). Rapporten frå undersøkinga er til intern bruk.

12.3.2 Ikkje gjennomførte undersøkingar

Bufellesskap for menneske med utviklingshemming

Stavanger kommune har gjennomført fleire pårørandeundersøkingar knytte til bufellesskapa for menneske med utviklingshemming, men ikkje blant bebruarane. 40 intervju fordele på besøk, telefon og Microsoft Teams skulle i utgangspunktet gjennomførast i desember 2020, men blei avlyst på kort varsel som følge av skjerpa smittevernreglar. Undersøkinga er klar til å gjennomførast når forholda tillèt dette.

Kulturskulen

Stavanger kulturskule gjennomfører brukarundersøking kvart tredje år for å kartlegga tilfredsheit blant føresette som har barn som er elevar ved skulen. Undersøkinga er utsett til mars/april 2021 for å gi nye elevar høve til å bli kjende med skulen. Undersøkinga blir send ut gjennom kvalitetsverktøyet «Insight», som Norsk kulturskuleråd har overteke ansvaret foretter Conexus.

Helsestasjon- og jordmortenesta

Formålet med undersøkinga er å kartlegga kor tilfredse brukarane er med helsestasjonane og jordmortenesta. Målgruppa for undersøkinga er alle brukarar av helsestasjonar underlagde Stavanger kommune og alle brukarar av jordmortenesta som også tidlegare har brukt jordmortenesta minst éin gong. Undersøkinga er utsett til 2021 på grunn av koronasituasjonen.

Idrett

Idrettsundersøkinga blir gjennomført annakvart år og kartlegg tilfredsheit blant brukarane av idrettsanlegga i kommunen. Undersøkinga er retta mot brukarane av anlegga i kommunen i tillegg til trenrarar og lagleiarar. Undersøkinga er utsett til 2021 på grunn av koronasituasjonen.

Destinasjons- og nabolagsparkar

Park og veg gjekk i 2019 bort frå å bruka produktet Parkcheck i samband med desse undersøkingane. Det blir vurdert å bruka ei form for Questback, men det føreset å utvikla spørsmål som passar til relevante forhold, og som gir svar på dei viktigaste spørsmåla knytte til opplevelingane, ønska og prioriteringane til brukarane. På grunn av redusert kapasitet i seksjonen med ansvar for utvikling og gjennomføring av undersøkinga er dette arbeidet utsett til 2021.

Politisk sekretariat

Formålet med brukarundersøkinga er å kartlegga tilfredsheit til brukarar med politiske verv, eksempelvis med omsyn til servicenivå og tilrettelegging. Overgangen til ny kommune, val av nye folkevalde og utviding av ansvarsområda for spesielt kommunedelsutvala førte til endringar for avdelinga. Som følge av endringane blei den planlagde undersøkinga for 2020 utsett. Gjennomføring av ei ny undersøking er foreslått i 2022.

Internbrukar

Internbrukarundersøkinga blir gjennomført for å få eit inntrykk av korleis støttetenestene (rekneskap, leiarstøtte, bedriftshelsetenesta, innkjøp, økonomistyring, IT, byggforvaltning og park og veg) i Stavanger kommune blir

opplevd av alle verksemderiarar, avdelingssjefar, direktørar og daglege leiarar i kommunale føretak. Undersøkinga blei sist gjennomført i 2018. Ein betydeleg del av støttetenestene har blitt omorganiserte med verknad frå 2020. For at ei ny organisering skal få høve til å setta seg, er undersøkinga utsett til 2021.

12.4 Tilsyn og forvaltningsrevisjonar

12.4.1 Tilsyn

Tilsyn 2020

Statens helsetilsyn

Landsomfattande tilsyn med kommunale helse- og omsorgstenester 2020. Praktiseringa i kommunane av tvungen somatisk helsehjelp.

Fylkesmannen

Tilsyn 4 barnevernsinstitusjonar

Arbeidstilsynet

Postalt tilsyn AML/fysiske arbeidsmiljø i 1 bofellesskap

Tilsyn Rogaland brann og redning IKS-SASIRO

Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap

Branntilsyn i 27 barnehagar (8 dokumenttilsyn, 19 tilsyn)

Branntilsyn i 16 skular (3 dokumenttilsyn, 13 tilsyn)

Branntilsyn i 11 sjukeheimar og institusjonsbygg (2 dokumenttilsyn, 9 tilsyn)

Branntilsyn i 6 kulturhus/museum/administrasjonsbygg (2 dokumenttilsyn, 4 tilsyn)

Branntilsyn i 5 bufellesskap/omsorgsbustader og kommunale leilegheiter

Stavanger kommune ved Helsesjefen

Tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern ved 11 barnehagar, 5 skular, 4 bufellesskap

El. tilsyn

Kontroll av elektriske anlegg i 4 bustader/bufellesskap/eigedommar

Mattilsynet

Tilsyn 1 kafé

Tabell 12.2 Tilsyn

12.4.2 Forvaltningsrevisjonar

Forvaltningsrevisjon - Innovasjon ved offentlege innkjøp	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Oppfølging rusmisbrukarar/rusvern	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Oppfølging førebygging av svart arbeid	Ferdigbehandla - Kommunestyret via kontrollutvalet blir orientert når nytt system som byggjer på Oslo-modellen er teken i bruk.
Forvaltningsrevisjon - Oppfølging Skolemiljøet i Stavanger – handtering av mobbesaker	Bystyrebehandling 28.5.18. Oppfølgingsrapport innan to år
Forvaltningsrevisjon - Oppfølging førebygging og handtering av misligheter og korrasjon	Ferdigbehandla 28.5.18 - Tilleggsforslag blir opp følgde i eiga sak
Forvaltningsrevisjon - Varslingsrutinar og konflikthandtering	29.10.18: Bystyret ber om at det blir vurdert å gjera ein oppfølgingsrapp. innanfor området i valperiode 2019-2022.
Forvaltningsrevisjon - Ungdomsmiljø - rus/vald og skulefråvær	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - IT-tryggleik	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Vedlikehald av bygg og vedlikehaldsetterslep	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Skulehelsetenesta	Ferdigbehandla
Selskapskontroll med forvaltningsrevisjon IVAR IKS	Ferdigbehandla
Selskapskontroll Stavanger konserthus	Ferdigbehandla
Selskapskontroll Rogaland Brann og Redning IKS	Ferdigbehandla 30.09.19. Ny rapport blir bestilt av kontrollutvalet i Klepp i feb.2021
Selskapskontroll Stavangerregionen Havn IKS	Rapport til politisk behandling i Kommunestyret 1.2.21
Selskapskontroll Stavanger Forum AS	Utsetjing godkjent av kommunestyret
Forvaltningsrevisjon - Arkiv- og dokumentbehandlinga til Stavanger kommune	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Beredskap på verksemdsnivå	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Internkontroll	Ferdigbehandla – ny rapport blir vurdert på eit seinare tidspunkt
Forvaltningsrevisjon - Barnevern	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Øyremerkte middel / statlege tilskot	Ferdigbehandla

Forvaltningsrevisjon - Integrering og busetjing	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Klimagassutslepp	Ny bestilling av rapport utsett
Forvaltningsrevisjon - Effekt av skjenkeregler	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Kvalitet i eldreomsorg / Leve heile livet	Ny oppfølging om eitt år /evt. ny rapport
Forvaltningsrevisjon - Kreativt samarbeid med frivillige organisasjoner	Ferdigbehandla
Forvaltningsrevisjon - Tilskot til private barnehagar	Oppfølging under behandling i 2021
Forvaltningsrevisjon - Barnevern - ny rapport	Kommunestyret ber om evaluering av blandingsmodellen etter at den har fungert i eitt år - blir presentert i utval for oppvekst og utdanning
Forvaltningsrevisjon - BPA - tilbodet	Under behandling
Forvaltningsrevisjon - Tidleg innsats	Rapport under arbeid - blir forventa ferdig 1.halvår 2021
Forvaltningsrevisjon - Medisinhandtering	Forvaltningsrevisjonsrapport bestilt 17.02.20. Vedtak i Kontrollutvalget 01.04.20 - blir utsett til ny vurdering i 2021.
Forvaltningsrevisjon - Krisehandtering og lärdommar i samband med korona-utbrotet	Forvaltningsrevisjonen skal dekkja heile perioden med handteringen av virusutbrotet og kan ikkje avsluttast før tidleg - prosjektet held fram til Stavanger er, eller er nær, tilbake til ein normalsituasjon
Forvaltningsrevisjon - Digitalisering/Smartby/Velferdsteknologi	Oppstart nov. 2020
Forvaltningsrevisjon - Effektivisering	Oppstart 2021
Forvaltningsrevisjon - Handteringa til grunnskulen av urovekkjande skulefråvær	Oppstart 2021
Forvaltningsrevisjon Oppfølging av politiske vedtak	Oppstart 2021

Tabell 12.3 Forvaltningsrevisjonar

13 Status tekstvedtak

Tekstvedtak				
1 Lyse AS	11 Offentlege toalett	21 Vernemillionen	31 Fleire språk	
2 Nye bustadformer	12 Stavanger Utvikling KF	22 Utsleppsfree oppdrettsnæring	32 Sjøbase vassp	
3 Byggemodning av bustadområde for familiar	13 Samfunnstryggleik og beredskap	23 Nytt system for barnehageopptak	33 Skateland Renne	
4 Studentar i sentrum	14 Gang- og sykkelsti frå Judaberg til Lauvsnes	24 L47-bygget	34 Tennis Forum	
5 Servicebygg til domkyrkja	15 Vern av Mosvatnet og Litla Stokkavatnet	25 Oppgradering av dagsentertilbod med sanseavdeling	35 Garderobe	
6 Kvalitetssikring av prosjekt	16 Markagrense rundt Sørmarka	26 Fasit Stavanger	36 Bydel Eigane Våland	
7 Dyrevernorganisasjonane i Rogaland	17 Offentlege bygg og område Austre Åmøy	27 Bestillar/utførar-modellen	37 Vårt N	
8 Ein trygg heim for alle	18 Området ved Mosvatnet/Bokkaskogen	28 Kommunalt bemanningscenter/grunnbemanning		
9 Levekårsløft Kvernevik og Hillevåg	19 Eigedomsporteføljen til kommunen	29 Heiltidskultur		
10 Hjartesoner rundt skular og barnehagar	20 Prosjekt friområde	30 Tillitsreform		

Tabell 13.1 Tekstvedtak

Tekstvedtak frå HØP 2018–2021

1. Lyse AS

Stavanger kommune inviterer til ein dialog med Lyse og andre eigarkommunar om behov og vilkår for å etablera nye lån frå eigarane til Lyse.

Status per 30.04.2020:

Utkast til eigarstrategi overfor Lyse AS blir fremma for behandling hausten 2020.

Status per 31.08.2020:

Utkast til eigarstrategi overfor Lyse AS blir fremma for behandling hausten 2020.

Status per 31.12.2020:

Arbeidet med utkast til eigarstrategi overfor Lyse AS blei ferdigstilt i 2020. Eigarstrategien blir fremma for behandling i første kvartal 2021.

2. Nye bustadformer

Det blir bede om ei sak førelagt bystyret om ein moglegheitsstudie for Mosheim-tomta for å avklara alternative buformer, herunder seniorbustader og bustad for funksjonshemma.

Seniorbustader

For å møta behovet i framtida må Stavanger kommune styrka innsatsen med å etablera og utvikla eit større og meir viktig butilbod for eldre innbyggjarar. (Utviklinga av alternative, nye buformer kan omfatta insentivordningar for generasjonsbustader, vidareutvikla offentleg–privat samarbeid for utvikling av seniorbustader og bufellesskap). Det blir lagt fram ein eigen strategiplan for tilrettelegging av nye buformer for eldre.

Bustader for funksjonshemma

Bystyret ser på det som eit mål at flest mogleg skal få høve til å eiga eigen bustad. Framdrift i dei ulike prosjekta og totalkostnaden på både drift og investering må gjennomgåast. Bystyret ber rådmannen og Stavanger Bolig KF om å samarbeida om å legga fram ei sak for kommunalstyret for levekår og finans om ein modell for rasjonell bygging og drift.

Status per 30.04.2020:

Planforslag til plan 2713 Rogalandsgata 44 er sendt inn.

Status per 31.08.2020:

Plan 2713 Rogalandsgata 44 er på høyring.

Status per 31.12.2020:

Plan 2713 Rogalandsgata 44 var sett opp til behandling i kommunestyret 14.12.2012, men blei utsett og vedteken på ekstramøte 13.01.2021.

Tekstvedtak frå HØP 2019–2022

Samfunns- og næringsutvikling

3. Byggemodning av bustadområde for familiar

Fleirtalspartia er opptekne av at Stavanger sikrar kapasitet og bustadtypar som gjer at kommunen vår held på og tiltrekker seg ein større del av unge i etableringsfasen. For å sikra dette skal det settast fortgang i byggemodninga av Atlanteren (Hundvåg), Madla/Revheim og Hillevåg. Kommunen vil få tilbake desse betydelege investeringane etter kvart som områda blir bygde ut. Kommunen tek rolla som pådrivar for å sikra størst mogleg tempo i utbygginga.

Fleirtalspartia legg inn 50 millionar kroner til fortgang i byggemodning i Hillevåg, og 50 millionar kroner til byggemodning av Madla/Revheim i 2019. Vidare blir det lagt inn same beløp i 2020 for dei to områda. Midlane går inn i ramma for Stavanger Utvikling KF, og kan eventuelt nyttast til å oppretta eigne prosjektselskap saman med investorar i områda.

Status per 30.04.2020:

Det vil hausten 2020 blir fremma sak for politisk behandling som gjeld mellom anna gjennomføring av overordna infrastruktur i Madla-Revheim.

Status per 31.08.2020:

Det vil hausten 2020 blir fremma sak for politisk behandling som gjeld mellom anna gjennomføring av overordna infrastruktur i Madla-Revheim.

Status per 31.12.2020:

Dette er følgt opp i tertialrapportar, og behandla i eiga prinsippsak ([sak 96/20](https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361176?agendaltemld=227686)

(<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361176?agendaltemld=227686>) til kommunestyret om utbygging av Madla/Revheim.

4. Studentar i sentrum

Bystyret vil legga til rette for eit studentmiljø i sentrum, og ønsker å sjå på moglegheita for eit studenthus med sentral plassering. I første omgang skal det takast initiativ til dialog med Folken, Universitetet i Stavanger og Studentskipnaden med tanke på mogleg erverv og vidareutvikling av Folken som studenthus.

Status per 30.04.2020:

Sak kjem til behandling i studentrådet og formannskapet i 2020

Status per 31.08.2020:

Sak kjem til behandling i utval for kultur, idrett og samfunnsdialog hausten 2020.

Status per 31.12.2020:

Utval for kultur, idrett og samfunnsdialog behandla [sak 93/20](https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1373142?agendaltemld=227623) (<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1373142?agendaltemld=227623>) om tilrettelegging for ny eigarskap. Førespurnad er send frå Stavanger kommune til studentsamskipnaden (SiS) om mogleg bidrag frå kommunen for å setta SiS i stand til å kjøpa bygget. Styret i SiS behandla saka 2. februar, og vedtok at SiS ikkje ønsker å eiga bygget til Folken. Oppfølgande sak blir lagd fram til behandling i utvalet 1. halvår 2021 med alternative modellar for eigarskap.

Kultur og idrett

5. Servicebygg til domkyrkja

Domkyrkja treng servicebygg. Stavanger kommune må saman med kyrkjeleg fellesråd arbeide for at dette blir planlagt og seinast bygt til jubileet i 2025.

Bystyret ber om ei sak til kommunalutvalet om arbeidet med planlegginga av jubileumsåret og planlegginga av servicebygg til domkyrkja.

Status per 30.04.2020:

Formannskapet har i [sak 73/19](#) godkjent eit revidert forprosjekt for Domkirken der nokre av dei tiltenkte funksjonane i dette bygget er løyste. Det blir fremma ei eiga sak med eit redusert arealbehov.

Status per 31.08.2020:

Utval for miljø og utbygging har i [sak 106/20](http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364124?agendaltemld=225842) (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364124?agendaltemld=225842>) behandla sak om brannsikring. Det blir fremma eiga sak om når behovet i større grad er klarlagt.

Status per 31.12.2020:

Utval for miljø og utbygging har i sak 106/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364124?agendaltemld=225842>) behandla sak om brannsikring. Det blir fremma eiga sak om når behovet i større grad er klarlagt.

Miljø og utbygging

6. Kvalitetssikring av prosjekt

Bystyret er oppteke av at Stavanger stiller høge krav til bevaring og vidareutvikling av det arkitektoniske særpreget i byen. For å kunna lykkast med dette blir rådmannen beden om å sikra at det i alle fasar av arbeidet med kommuneplanar, reguleringsplanar og større byggeprosjekt alltid skal takast med kompetente vurderingar av økonomisk og praktisk gjennomførbarheit. Desse vurderingane skal vera ein del av dokumentasjonen som blir lagd ut til høyring, og saksunderlaget til den politiske behandlinga. Det er òg viktig at kommunen sikrar at ein har med kompetanse på økonomi og gjennomføring i dialogen med prosjekteigarar.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma i løpet av hausten 2020. Arbeidet har blitt utsett grunna kapasitetsmessige forhold og behovet for å prioritera pågåande prosjekt.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma i løpet av hausten 2020. Arbeidet har blitt utsett grunna kapasitetsmessige forhold og behovet for å prioritera pågående prosjekt.

Status per 31.12.2020:

Det er lagt fram sak 155/20 (<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364127?agendaltemld=226747>) i utval for miljø og utbygging og sak 171/20 (<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1365971?agendaltemld=227665>) i utval for by- og samfunnsutvikling.

7. Dyrevernorganisasjonane i Rogaland

I samband med dyrevernsplanen skal tilskot til dyrevernorganisasjonane gjennomgåast prinsipielt og vurderast på nytt. I dag får Dyrebeskyttelsen Sør-Rogaland midlar medan Dyrebeskyttelsen Noreg Nord-Jæren ikkje får tilskot per i dag.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling i 2020.

Status per 31.08.2020:

I sak 60/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361173?agendaltemld=226108>) til kommunestyret 14. september blei det vedteke at ein dyrevelferdsplan skal utarbeidast.

Status per 31.12.2020:

Forslag til dyrevelferdsplan er under utarbeiding. Planen blir lagd fram for politisk behandling i første møterunde i 2021.

Tekstvedtak frå HØP 2020-2023

8. Ein trygg heim for alle

Det er eit mål for Stavanger kommune at flest mogleg skal kunna eiga eigen bustad i tråd med målsetjing frå bustad-sosial handlingsplan. Ein god, trygg og stabil busituasjon er avgjerande for meistring på andre område i livet. Vanskeligstilte på bustadmarknaden skal ytast nødvendig assistanse til å etablera seg i og bli buande i ein passande bustad i eit godt bumiljø.

Kommunedirektøren legg fram ei sak om korleis Stavanger kommune best kan etablera eit «frå leige til eige»-konsept, der innbyggjarar som går inn som leidgetakrar, sparar opp eigenkapital til kjøp av etablerarbustaden gjennom leige. Dette kan gjerast i samarbeid med bustadbyggelag. I saka blir det vist til aktuelle tomter og framgangsmåte for å gjennomføra dette.

Kommunedirektøren greier ut og tilrår beste alternativ for bustadfinanseringsordninga som aukar moglegheita for at fleire, både unge i etableringsfasen og eldre, kjem seg inn på bustadmarknaden, til dømes gjennom å oppretta ein communal garanti for eigenkapital. I tillegg blir det bede om ei vurdering av den såkalla tilvisingsmodellen med husbankfinansiering.

Status per 30.04.2020:

Utgreiing og sak blir lagde fram 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Utgreiing og sak blir lagde fram vinteren 2020/2021.

Status per 31.12.2020:

Utgreiing og sak blir lagde fram i 1. tertial 2021.

9. Levekårsløft Kvernevik og Hillevåg

Det skal utarbeidast og gjennomførast ein heilsakleg plan for levekårsløft for områda Kvernevik og delar av Hillevåg bydel. Til gjennomføring blir det òg søkt statlege midlar etter modell for områdeløft Storhaug.

Status per 30.04.2020:

I 1. tertial har kommunedirektøren arbeidd med å forankra arbeidet til kommunen med områdeløft i det overordna plansystemet til kommunen. I sak 49/20 vedtok kommunalutvalet at kvart politiske utval skal vurdera planbehov for verkeområdet sitt for perioden 2020–2024. I den samanhengen foreslår kommunedirektøren at det skal utarbeidast ein *Strategi for nærmiljøutvikling og områdeløft i Stavanger*. Strategien skal avklara forventningar og systematisera innsatsen til kommunen i kommunedelane. Områdeløft er peika på som eit metodisk grep for nærmiljøutvikling i område med opphoping av levekårsproblematikk. Strategien skal konkretiserast i temaplanar for Storhaug, Hillevåg og Kvernevik. Arbeidet med strategien vil bli nærmare konkretisert i eiga sak innan 2. tertial 2020. Statlege midlar til områdeløfta føreset at kommunen prioriterer satsinga innanfor eigne rammer.

Status per 31.08.2020:

Arbeidet med *Strategi for nærmiljøutvikling og områdeløft* startar opp hausten 2020. Strategien skal mellom anna vurdera kriterium for når det skal igangsettast områdeløft, i tillegg til å utvikla ein felles organisasjonsmodell for områdeløfta. Ei slik heilsakleg satsing kan skapa eit godt fundament for nærmiljøutvikling i alle kommunedelar og gi god lærингseffekt, samtidig som me kan dra vekslar på felles ressursar.

Status per 31.12.2020:

Kommunestyret vedtok 14.9.2020 ([sak 60/20](https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361173?agendaltemId=226108)) at temaplanar for områdeløft på Storhaug, Hillevåg og Kvernevik skal bygga på ein samla strategi for nærmiljøutvikling og områdeløft. Eit forarbeid er igangsett hausten 2020. Strategiarbeidet kjem til politisk behandling våren 2021, og er forventa ferdig innan året. Arbeid med temaplanar følger deretter.

10. Hjartesoner rundt skular og barnehagar

Me har ingen barn å mista! Ei hjartesone rundt skulen skal gjera det sikrare for elevane å gå eller sykla. Mindre biltrafikk og tryggare stopp- og hentesoner er bra for alle. Samarbeidspartia vil prioritera tryggleiken til elevane og ønsker å innføra hjartesoner ved skulane i kommunen og prioriteler å arbeida for dette i perioden.

Kommunedirektøren er beden om å legga fram ei sak som beskriv dagens trafikksituasjon ved skulane i kommunen, og å legga ved ein framdriftsplan for å innføra hjartesoner.

Status per 30.04.2020:

Sak som gjeld trafikksikker kommune, hjartesoner, gatebelysning, og dessutan det systematiske trafikktryggleiksarbeidet rundt skular, blir lagd fram i løpet av 2. kvartal.

Status per 31.08.2020:

Sak 76/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364123?agendaItemId=225486>) blei lagd fram til politisk behandling for utval for miljø og utbygging.

Status per 31.12.2020:

Sak 76/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364123?agendaItemId=225486>) blei vedteken i utval for miljø og utbygging 17.06.2020. Arbeidet med implementering av vedtaket er i gang.

11. Offentlege toalett

Kommunedirektøren er beden om å utarbeida eit offentleg toalettkart i sentrum etter modell frå Bergen, der kommunen går i dialog med serveringsstader om å gjera fleire toalett tilgjengelege. Det blir òg innleidd dialog med Stavangerregionen Havn IKS for å undersøka moglegheita for å bygga eit nytt offentleg toalett i hamneområdet. Saka blir lagd fram for utval for miljø og utbygging.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling i utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Dialog med serveringsstader er utsett. Sak blir fremma for politisk behandling i utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

Status per 31.12.2020:

Dialog med serveringsstader er utsett. Sak blir fremma for politisk behandling i utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

12. Stavanger Utvikling KF

Stavanger kommune ønsker at Stavanger Utvikling KF tek ei meir aktiv rolle som utbygger i eigne prosjekt for å sikra at kommunen får ein større gevinst frå utviklinga av eigne område. Ei sak blir lagd fram for behandling i kommunestyret.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling i kommunestyret 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Stavanger utvikling KF har drøfta denne saka i eige styre. Når styret har fullført si behandling, blir saka send over til kommunedirektøren, som legg fram sak til behandling i kommunestyret.

Status per 31.12.2020:

Stavanger utvikling KF har gått gjennom dette og sendt over tilrådinga si til kommunedirektøren. Dette blir no vurdert som ein del av oppdateringa av eigarskapsstrategien for Stavanger utvikling KF.

13. Samfunnstryggleik og beredskap

Fra årsskiftet får Stavanger ny geografi og nye saksfelt. Dette fører til endringar i risiko- og sårbarheitsbiletet. Det er behov for å sjå på ressursane til og gå gjennom organiseringa av arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap når den nye kommunen blir etablert. Kommunedirektøren legg fram ei sak for kommunalutvalet.

Status per 30.04.2020:

By- og samfunnsplanlegging gjennomførte hausten 2019 ei evaluering av den organisatoriske forankringa av arbeidet med beredskap og samfunnstryggleik. På bakgrunn av denne blei det vedteke å vidareføra organiseringa i avdelinga for beredskap og samfunnsutvikling, og dessutan å auka kapasiteten i avdelinga med inntil to årsverk, så snart som praktisk og økonomisk mogleg. Det er tilsett ein ny *avdelingssjef* som tiltar 1. juni, medan den tidlegare avdelingssjefen går inn i ei stilling som spesialrådgivar ved avdelinga og har samtidig rolla som *beredskapssjef*. Dette inneber ein førebels kapasitetsauke på éin person.

Både ny kommune frå 2020 og pandemisituasjonen gjer det påkravd å oppdatera den heilsakplege risiko- og sårbarheitanalysen for kommunen, med oppfølgande strategi for samfunnstryggleik og beredskap og ein overordna beredskapsplan. I dette arbeidet, som er planlagt gjennomført 2. halvår 2020, blir det gjennomført ei heilsakpleg vurdering av arbeidet kommunen gjer med beredskap og samfunnstryggleik, også ressurssituasjonen.

Status per 31.08.2020:

I løpet av hausten 2020 legga fram ei politisk sak som ser på ressursbehov og organisering av arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap i samband med etablering av ny kommunestruktur.

Status per 31.12.2020:

Arbeidet med vurdering av behov for oppskalering/ressurstilførsel i samband med ny kommune er ikkje ferdigstilt, mellom anna grunna pandemihandteringen. Det må gjerast vurderinger knytte til både den noverande situasjonen, som ser ut til å halda fram, og situasjonen etter at pandemien avtek.

14. Gang- og sykkelsti fra Judaberg til Lauvsnes

Arbeidet med å få realisert gang- og sykkelsti fra Judaberg til Lauvsnes blir igangsett. Dette er ein trafikkfarleg veg der mange barn og unge ferdast. Kommunedirektøren blir beden om å utarbeida reguleringsplan for området i tråd med løyving i budsjettet.

Status per 30.04.2020:

Forslag til kommunalplanstrategi har ikkje teke stilling til reguleringsplannivå. Utarbeiding av sykkelnettet i dette området blir gjort i arealdelen i kommuneplanen.

Status per 31.08.2020:

Det er behov for å kvalitetssikra traseen for gjennomførbarheit. Arbeidet med ein moglegheitsstudie startar 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Forprosjekt for gang- og sykkelveg Judaberg-Lauvsnes er gjennomført. Tekstvedtaket er ferdigstilt.

15. Vern av Mosvatnet og Litla Stokkavatnet

Samarbeidspartia ønsker å verna meir av naturen i Stavanger for å ta vare på biologisk mangfald og sikra områda for kommande generasjonar. Kommunedirektøren legg fram ei sak til utval for miljø og utbygging om Mosvatnet og Litla Stokkavatnet, der det blir gjort greie for kva vernestatus desse kan få, og når og korleis det kan innførast.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling i utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Referatsak med status blir lagd fram for utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Sak om moglegheit for styrkt vern av Mosvatnet og Litla Stokkavatnet blei fremma for politisk behandling for utval for miljø og utbygging 28.10.2020, sak 135/20 (<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364127?agendaltemld=226750>). Stavanger kommune samarbeider med Statsforvaltaren i Rogaland om den vidare verneprosessen for Mosvatnet.

16. Markagrense rundt Sørmarka

Det er stadig mindre grøntareal i bynære område i kommunen. For å framleis vera ein attraktiv by for barnefamiliar og bidra til helsefremmende aktivitet er det viktig å verna dei grøne lungene i desse områda. Samarbeidspartia ønsker å verna om Sørmarka og vil derfor greia ut moglegheita for ei markagrense. Kommunedirektøren legg fram ei sak for utval for miljø og utbygging der denne ambisjonen blir teken omsyn til.

Status per 30.04.2020:

Vurdering av markagrense eller anna styrking av vernet av Sørmarka og grøntstruktur blir gjort i eiga sak, i samarbeid med mellom anna FNF. Eventuelt resultat blir innarbeidd i det pågåande arbeidet med arealdelen i kommuneplanen og grøn plan. Utgreiingar av prinsipp og moglegheiter blir framlagde i eiga sak 2. halvår. Første samarbeidsmøte med frilufts- og naturvernorganisasjonen er gjennomført.

Status per 31.08.2020:

Arbeidet med kartlegging av verdiar og utfordringar i området er starta. Ei utgreiing av moglegheiter og prinsipp blir lagd fram som eiga sak for utvalet ved slutten av 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Referatsak med status blei lagd fram for utval for miljø og utbygging 16.12.2020, sak 196/20

(<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364131?agendaltemld=228585>).

17. Offentlege bygg og område Austre Åmøy

Bygningane på Austre Åmøy som har vore skule og barnehage, bør brukast til det beste for lokalsamfunnet. Kommunedirektøren blir beden om å legga fram ei sak om etterbruk, eventuelt avhending av dei offentlege bygga på Austre Åmøy. Kommunedirektøren blir vidare beden om å legga fram ei sak som viser vidare bruk av offentleg område på Austre Åmøy. Dette inneber å legga til rette for behova til innbyggjarane, og det blir spesielt vurdert om det er mogen å omregulera noko av området til bustad.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling i utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling i utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Det er forventa å fremma sak for politisk behandling i utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

18. Området ved Mosvatnet/Bokkaskogen

Å legga til rette for uorganisert idrett og aktivitet skal vera ein prioritet for kommunen. Det er i dag ei rekke område som er opparbeidde, men som på grunn av dårleg vedlikehald ikkje kan nyttast fullt ut. Samarbeidspartia ber kommunedirektøren prioritera slike tiltak i årsprogrammet til park og veg. Spesielt er det bede om at området idrettsparken Mosvatnet/Bokkaskogen får særskild merksemd.

Status per 30.04.2020:

Utval for miljø og utbygging har behandla forslag til handlingsplan for investeringar i sak 54/20

(<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364122?agendaltemld=224932>) i møte 06.05.2020.

Status per 31.08.2020:

Sak 115/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1364124?agendaltemId=225859>) blei fremma til utval for miljø og utbygging. Ny sak blir fremma i 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Arbeidet med plassering av sykkelbane og oppgradering av aktivitetsanlegg er under arbeid.

19. Eigedomsporteføljen til kommunen

I ei tid med stram kommuneøkonomi er det nødvendig å prioritera kjerneoppgåvene. Derfor blir kommunedirektøren beden om å legga fram ei sak om kommunal eigarskap i bygningar og eigedom utanfor vår eigen kommune. Samarbeidspartia ønsker kommunedirektøren sine vurderingar rundt framleis eigarskap.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til formannskapet 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

20. Prosjekt friområde

Kommunen vil prioritera å opparbeida eigne friområde framfor å erverva nye friområde.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til kommunalutvalet 1. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Ny rapport er under utarbeiding og blir ferdigstilt 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Rapport er under utarbeiding og blir ferdigstilt 1. halvår 2021.

21. Vernemillionen

Tiltaket «Vernemillionen» blir omdisponert til informasjonstiltak om retningslinjer og rettleiing for huseigarar i trehusbyen. Midlane skal ikkje brukast til individuell rådgiving, men øyremerkast éin-til-mange-tiltak og informasjonsverktøy.

Status per 30.04.2020:

Det blir lagt fram ei sak for utval for by- og samfunnsutvikling 18.06.2020.

Status per 31.08.2020:

Sak 100/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1365962?agendaltemId=225677>) blei lagd fram for utval for by- og samfunnsplanlegging 18.06. I denne saka blei det gitt ei «løypemelding» om korleis midlane var tenkt brukte, samtidig som det skulle komma ei sak på hausten som ein ny status.

Status per 31.12.2020:

Det er brukt 308 000 kr av vernemillionen.

- eit hefte om hus og restaurering i trehusbyen som skal sendast ut til alle huseigarar i trehusbyen og brukast i formidling til mellom anna skular og tømrarlinjer
- ein kortversjon av denne informasjonen til bruk i meklarmapper ved sal i trehusbyen
- prosjektet «Pedersgata hus for hus»: oppteikning av alle ombygde hus i Pedersgata slik dei har sett ut opphavleg, skal munna ut i eit formidlingsopplegg retta mot kvar enkelt huseigar og mot befolkninga generelt
- ein plakat med teikningar 1:1 av vanlege typar listverk og detaljar på hus i trehusbyen til utdeling til tømrarar og som «veggpynt» hos huseigarar
- ein kortfilm der tre engasjerte huseigarar fortel om husa og restaureringsprosjekta sine, til bruk på nettsidene til kommunen og som forfilm på kino
- ein plakatkampanje i JCDecaux' plakathaldarar rundt i byen («Ta vare på sjelå» – visuell bodskap som viser hus før og etter vellykka restaurering)
- ein kampanje med tekstar på fortau utanfor interessante / fint restaurerte hus langs sentrale gater for å skapa merksemd om gode prosjekt

Nokre av prosjekta er fullførte, i nokre står det framleis att noko arbeid. Lansering er tenkt samtidig som ein koordinert kampanje, helst i samband med større helgarrangement i byen.

Klima og miljø

22. Utsleppsfree oppdrettsnæring

Samarbeidspartia vil at oppdrettsanlegg i kommunen skal ha mål om å vera utsleppsfree (lus, fôrrestar, kjemikaliar, mikroplast, smittestoff, avføring) – og rømmingsfree. Me ber komunedirektøren legga fram ei sak for politisk behandling om korleis og i kva omfang me kan stilla slike krav.

Status per 30.04.2020:

Arbeid med plan for klima- og miljøtiltak innanfor landbruk og havbruk er igangsett. Sak blir planlagd lagd fram i 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Arbeid med temaplan klima og miljø for landbruk og havbruk held på. Sak blir planlagd lagd fram i 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Temaplan klima og miljø i landbruket er utarbeidd og blei lagd på offentleg høyring i desember 2020. Arbeidet med temaplan klima og miljø i havbruk blei sett på vent i påvente av ressurs innanfor havbruk (tilsett frå 01.02.21 ved landbruks- og havbrukskontoret) som vil vera ein viktig bidragsytar i dette arbeidet.

Oppvekst

23. Nytt system for barnehageoppptak

Samarbeidspartia ber om at det blir laga eit nytt digitalt system for innsøking i barnehagar. Det nye systemet må inkludera moglegheit til å stå på venteliste til fleire barnehagar etter tildelt barnehageplass. Det skal òg greiast ut korleis Stavanger kommune kan gå over til barnehagekrinsar. Kommunedirektøren skal òg legga fram ei sak for utval for oppvekst og utdanning som går gjennom arealnormer, inne og ute, og synleggjer eventuelle avvik frå arealnormer og korleis desse kan rettast.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for oppvekst og utdanning 1. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak vil bli fremma for politisk behandling i utval for oppvekst og utdanning 1. halvår 2021.

Status per 31.12.2020:

Sak vil bli fremma for politisk behandling i utval for oppvekst og utdanning 1. halvår 2021.

Helse og velferd

24. L47-bygget

L47-bygget er i dårleg forfatning, og behovet for oppgradering av butilboden er tydeleg. Samarbeidspartia vil framskynda moglegheitsstudien som skal vurdera om bygget skal rehabiliterast eller rivast, slik at det blir fortgang i prosessen med å gi brukarane eit betre butilbod. Sak om framdrift blir lagd fram for utval for helse og velferd.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Moglegheitsstudie er starta opp, og det er forventa at sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

25. Oppgradering av dagsentertilbod med sanseavdeling

Det blir gjennomført ei konkret tilstandsvurdering av dagsentertilboden til utviklingshemma som grunnlag for utgreiing av framtidig organisering. Samarbeid med nabokommunane om sanseavdeling/sansehus bør undersøkast, men må ikkje forseinka utgreiinga. Midlar avsette i HØP 2019 må omgåande brukast til å utbetra tilgjenge slik at også brukarar med store rullestolar får nytta seg av dagsentertilboden.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

Næring og arbeidsliv

26. Fasit Stavanger

Samarbeidspartia ønsker ei omlegging av det regionale næringssamarbeidet, og foreslår å styrka kommunen si eiga næringssavdeling i perioden, inkludert eit hurtigspor for næringslivet i byggessaker og lokasjonsførespurnader. Kommunedirektøren blir beden om å utarbeida ei sak for communalutvalet der tiltak for å sikra dette, inkludert påkravde ressursar, blir foreslått.

Status per 30.04.2020:

Kommunedirektøren legg fram sak i 2020. Eventuelt behov for auka ressursar vil bli vurdert i samband med handlings- og økonomiplan for 2020–2023.

Status per 31.08.2020:

Kommunedirektøren legg fram sak i 4. kvartal 2020.

Status per 31.12.2020:

Sak blei fremma 08.12.20 i kommunalutvalet, [sak 126/20](https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1362015?agendaItemId=228550) (<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1362015?agendaItemId=228550>).

27. Bestillar/utførar-modellen

Samarbeidspartia ønsker å evaluera bestillar/utførar-modellen (BUM) i kommunen med sikte på å avvikla han der det er formålstenleg. Kommunedirektøren blir beden om å setta i gang ei slik evaluering. Representantane for dei tilsette og brukarorganisasjonane skal trekkast med i evalueringa.

Status per 30.04.2020:

Det blir fremma sak til utval for arbeidsliv og lønn 2. halvår 2020 etter at sak om kommunale føretak er behandla i kommunestyret.

Status per 31.08.2020:

Det blir fremma sak til utval for arbeidsliv og lønn 1. kvartal 2021, etter at sak om kommunale føretak er behandla i kommunestyret.

Status per 31.12.2020:

Det blir fremma sak til utval for arbeidsliv og lønn 1. kvartal 2021, etter at sak om kommunale føretak er behandla i kommunestyret.

28. Kommunalt bemanningssenter/grunnbemanning

Samarbeidspartia ønsker å etablere kommunalt bemanningssenter på to av tenesteområda til kommunen, oppvekst og utdanning og helse og velferd. Kommunedirektøren blir beden om å laga ei sak om etableringa av slike bemanningssenter. Dei tilsette i bemanningssentra skal få fast jobb og full stilling. Målet er at Stavanger skal fasa ut bruken av private bemanningsbyrå innanfor tenesteområda oppvekst og utdanning og helse og velferd innan 2023.

Kommunedirektøren blir derfor beden om å gå gjennom bruken av og kostnadene ved kjøp av tenester frå private vikar- og bemanningsbyrå. Etableringa av kommunale bemanningssenter må sjåast i samanheng med målet til samarbeidspartia om å auka grunnbemanninga innanfor tenesteområda oppvekst og utdanning og helse og velferd.

Status per 30.04.2020:

Sak kjem etter planen til politisk behandling i 2. halvår.

Status per 31.08.2020:

Sak kjem etter planen til politisk behandling i 2. halvår.

Status per 31.12.2020:

Sak behandla 4. kvartal 2020. Vedtak kan lesast her (http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/File/Details/2843503.PDF?fileName=2843503_1_1.PDF&fileSize=406085). Sest i samanheng med behandling av HØP 2021–2024.

29. Heiltidskultur

Samarbeidspartia er bekymra over at for få av stillingane som blir lyste ut i Stavanger kommune, er heiltidsstillingar. Særleg innanfor tenesteområdet helse og velferd blir det lyst ut altfor mange små deltidsstillingar. Kommunedirektøren blir beden om å laga ei sak om korleis Stavanger kommune kan etablera ein heiltidskultur, med mål om at 100 prosent stilling skal vera det normale i kommunen.

Kommunedirektøren blir beden om å setta ned ei arbeidsgruppe som skal arbeida vidare med dette, etter modellen frå «team heltid» i Fredrikstad og heiltidsprosjektet i Sauda.

Status per 30.04.2020:

Oppstart av arbeidsgruppe er forskove til 2. halvår på grunn av koronasituasjonen.

Status per 31.08.2020:

Oppstart av arbeidsgruppe er forskove til 2. halvår på grunn av koronasituasjonen.

Status per 31.12.2020:

Sak om handlingsplan kjem etter planen til politisk behandling 2. halvår 2021.

30. Tillitsreform

I heimebaserte tenester i Eigane og Tasta er det igangsett eit prøveprosjekt med friare faglegheit og redusert byråkrati. Målet er å fjerna minuttvedtak og gi tilsette meir tillit i arbeidskvardagen sin. Samarbeidspartia ønsker å utvida dette prosjektet, og ber kommunedirektøren legga fram ei evaluering av prosjektet med vurdering av korleis prosjektet kan utvidast til alle kommunedelar. Saka må sjåast i samanheng med evalueringa av bestillar/utførar-modellen.

Status per 30.04.2020:

Sak kjem til politisk behandling i 2. halvår.

Status per 31.08.2020:

Sak 23/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1362060?agendaItemId=226056>) blei behandla i utval for arbeidsliv og lønn 7. september og skal behandlast i utval for helse og velferd 29. september (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1360930?agendaItemId=226367>).

Status per 31.12.2020:

Saka blei behandla i formannskapet (sak 174/20 (<https://opengov.360online.com/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361369?agendaItemId=226687>)) den 22.10.2020. Tekstvedtaket er med dette ferdigstilt.

31. Fleire i språkopplæring

Språk er viktig for deltaking i samfunns- og arbeidsliv. Kommunedirektøren blir beden om å legga fram ei sak om korleis språkopplæringa ved Johannes læringssenter kan tilbydast til fleire enn dei som har tilbod i dag, og om det kan inngåast samarbeid med Nav for å sikra fleire innbyggjarar gode norskunnskapar.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for oppvekst og utdanning 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for oppvekst og utdanning 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for oppvekst og utdanning 1. halvår 2021.

Kultur, idrett og frivillighet

32. Sjøbad og vassportanlegg

Samarbeidspartia er positive til private initiativ til vassportanlegg i Møllebukta, og ber derfor om ei sak til utval for miljø og utbygging etter dialog med initiativtakarane.

Status per 30.04.2020:

Prøveprosjekt er igangsette, evaluering og vurderingar i sak til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Pilotprosjekt er gjennomført. Evaluering og vurderingar kjem i sak til utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

Status per 31.12.2020:

Pilotprosjekt er gjennomført. Evaluering og vurderingar kjem i sak til utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

33. Skateanlegg på Rennesøy

Det er viktig å halda oppe gode tilbod for barn og unge også utanfor sentrumsnære strøk. Rennesøy har tidlegare fullført byggetrinn 1 på skateanlegget. Samarbeidspartia ber kommunedirektøren legga fram ei sak for utval for miljø og utbygging der det blir skissert moglegheiter for å setta i verk byggetrinn 2 på skateanlegget på Rennesøy.

Status per 30.04.2020:

Sak blir lagd fram til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir lagd fram til utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

Status per 31.12.2020:

Sak blir lagd fram til utval for miljø og utbygging 1. halvår 2021.

34. Tennishall på Forum-området

Det er uvisst kva som skjer med bruken av tennishallen på Forum-området i dag. Kommunedirektøren går i dialog med brukarane, og greier ut ei sak til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog der framtidig bruk av anlegget blir vurdert.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak 87/20 (<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/STAVANGER/Meetings/Details/1361984?agendaltemld=226173>) har blitt behandla i kommunalutvalet i september der det blei vedteke at det skal utarbeidast ein moglegheitsstudie for Forum-området der tennishallane skal vera tema samtidig som ein ber om at det blir vurdert å etablera fleire tennisbanar i Bokkaskogen.

Status per 31.12.2020:

Det vil bli lagt fram ein moglegheitsstudie for Forum-området til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog og formannskapet 1. halvår 2021.

35. Garderobeanlegg

Det blir bede om ei sak om moglegheiter for etablering av garderobebygg ved ny fotballbane på Kiellandsmyrå. Saka blir lagd fram for utval for kultur, idrett og samfunnsdialog.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Det vil bli framlagt ei politisk sak til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog 1. halvår 2021.

Politisk styring, lokaldemokrati og inkludering

36. Bydelshus Eigane og Våland

Eigane og Våland kommunedel er framleis utan bydelshus. Det politiske fleirtalet ønsker å etablera eit slikt, helst i samband med skule eller idrettsbygning. Kommunedirektøren legg fram ei sak om mogleg plassering til utval for miljø og utbygging.

Status per 30.04.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.08.2020:

Sak blir fremma for politisk behandling til utval for miljø og utbygging 2. halvår 2020.

Status per 31.12.2020:

Det har i 2020 ikkje vore kapasitet til å utføra eit eige arbeid knytt til dette, men det har vore vurdert om behovet kunne tilpassast i samband med ulike prosjekt eller initiativ i kommunedelen. Arbeidet vil bli følgjt opp i 2021.

37. Vårt Nabolag

Samarbeidspartia ber kommunedirektøren legga fram ei sak til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog om korleis Stavanger kommune kan innføra ei prøveordning med aktiv innbyggjarinvolvering og deltagande budsjettering etter modell frå det islandske prosjektet «Better Reykjavik». Samarbeidspartia ønsker at ein legg opp til å prøva ut dette i tre bydelar med levekårsutfordringar i første omgang.

Status per 30.04.2020:

Prosjektet *Test av Decidim* blir gjennomført vår og vinter 2020/2021 i tett samarbeid med det nasjonale nettverket Smartbyene, og særskilt Trondheim kommune. Testen går føre seg i kommunedelane Hillevåg og Storhaug. *Decidim* er eit verktøy for deltagande demokrati, utvikla av dei lokale styresmaktene i Barcelona, Spania.

Målet med uttesting av *Decidim* er at det skal vera enklare for innbyggjarar å delta i diskusjonar og enklare å spora opp og påverka avgjerdss prosessar og føresegner om utviklinga av byane og lokalsamfunnet dei bur og oppheld seg i. Det skal òg vera ei samlande plattform for administrasjon, politikarar, innbyggjarar, næringsliv og akademia. I testinga er det ønskt å avdekka om dette verktøyet appellerer særskilt til unge, og om det er mogleg å mobilisera fleire i utvikling av byane.

Status per 31.08.2020:

Prosjekt *Test av Decidim* går no frå innsiktfasen (undersøka og forstå) over til pilotfasen (test) der verktøyet er tilpassa Stavangers formål. Pilotfasen blir utført i tett samarbeid med områdesatsinga på Storhaug og ungdom og fritid. Både verktøyet Decidim og Your Priorities (Better Reykjavik) blir testa saman med ungdomsklubbane i Bekkefaret og på Storhaug. Det er særleg folkebudsjettering som blir testa, der ungdommar saman med administrasjonen skal diskutera og stemma over tiltak til ein verdi av 300 000 kr.

I mars 2021 vil kommunedirektøren presentera erfaringar med uttestinga av Decidim og Your Priorities (Better Reykjavik), inkludert vurderingar av kva oppfølging bruk av verktøyet krev, og kven som skal ha eigarskap og drifta dette. Sak blir fremma for politisk behandling til utval for kultur, idrett og samfunnsdialog.

Status per 31.12.2020:

Piloteringsfasen blei påbyrja, men sidan prosessen blir utført saman med ungdomsklubbar og ungdom, har han måtta bli sett på vent grunna koronarestriksjonar. Arbeidet startar opp igjen så fort ungdomsklubbane opnar opp. Byutvikling testar òg Decidim i samband med kommuneplanarbeidet. Alle ni kommunedelar har fått eige diskusjonsforum der innbyggjarar kan legga inn sine innspel, sjå kva andre diskuterer, og stemma på dei forslaga dei liker.

14 Årsrekneskapar og noter

Årsregnskap	Noter	
Økonomisk oversikt drift	Note nr. 1 Endring i arbeidskapital	Note nr. 14 Gebyrfinansierte sjølvkosttenester
Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar drift	Note nr. 2 Kapitalkonto	Note nr. 15 Ytingar til leiande personar
Løyvingsoversikt drift del 1	Note nr. 3 Endring i rekneskapsprinsipp	Note nr. 16 Godtgjersle til revisor
Løyvingsoversikt drift del 2	Note nr. 4 Varige driftsmiddel	Note nr. 17 Opningsbalanse
Løyvingsoversikt investering del 1	Note nr. 5 Aksjar og delar	Note nr. 18 Grensejustering mellom Stavanger kommune og Hjelmeland kommune
Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar investering	Note nr. 6 Utlån	Note nr. 19 Brukarbetaling
Løyvingsoversikt investering del 2	Note nr. 7 Marknadsbaserte finansielle omløpsmiddel	Note nr. 20 Lønnsutgifter
Økonomisk oversikt balanse	Note nr. 8 Sikring av finansielle eidegar og forpliktingar	Note nr. 21 Kjøp av varer og tenester
	Note nr. 9 Langsiktig gjeld	Note nr. 22 Uteståande fordringar
	Note nr. 10 Avdrag på lån mimumsavdrag	Note nr. 23 Fordringar og gjeld til kommunale føretak
	Note nr. 11 Pensjon	Note nr. 24 Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk i drift og udekt/udisponert i investering
	Note nr. 12 Garantiar	Note nr. 25 Avgiftssituasjonen
	Note nr. 13 Vesentlege bundne fond	Note nr. 26 Investeringsprosjekt

14.1 Årsrekneskap 2020

Alle tal er gitt opp i heile tusen

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt drift	Note	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
Driftsinntekter				

Økonomisk oversikt drift	Note	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
1 Rammetilskot		2 948 128	2 971 639	2 802 827
2 Inntekts- og formuesskatt		5 548 456	5 430 000	5 497 500
3 Egedomsskatt		215 890	215 054	214 000
4 Andre skatteinntekter		0	0	0
5 Andre overføringer og tilskot frå staten		369 902	361 051	297 743
6 Overføringer og tilskot frå andre		1 361 736	1 053 097	911 148
7 Brukarbetalingar	19	442 139	452 797	504 595
8 Sals- og leigeinntekter		876 796	810 049	807 258
9 Sum driftsinntekter		11 763 047	11 293 687	11 035 071
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	20	5 373 497	5 182 496	5 192 458
11 Sosiale utgifter	11,20	1 276 222	1 310 038	1 354 152
12 Kjøp av varer og tenester	21	3 479 650	3 540 034	3 343 424
13 Overføringer og tilskot til andre		1 025 198	1 001 473	840 623
14 Avskrivningar	4	530 203	330 383	328 770
15 Sum driftsutgifter		11 684 769	11 364 424	11 059 427
16 Brutto driftsresultat		78 278	-70 737	-24 356
Finansinntekter/-utgifter				
17 Renteinntekter		136 100	151 072	242 519
18 Utbytter	5	277 857	277 600	295 600
19 Gevinstar og tap på finansielle omløpsmiddel		6 744	3 400	0
20 Renteutgifter		232 345	256 980	339 077
21 Avdrag på lån	10	348 950	349 162	391 962
22 Netto finansutgifter		-160 593	-174 070	-192 920
23 Motpost avskrivningar		530 203	330 383	328 770
24 Netto driftsresultat		447 888	85 576	111 494
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering		-252 298	-252 190	-259 334

Økonomisk oversikt drift	Note	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
26 Netto avsetningar til eller bruk av bundne driftsfond	13,14	-101 378	18 904	1138
27 Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond		-262 136	-20 210	146 702
28 Bruk av tidlegare års mindreforbruk	24	167 924	167 920	0
29 Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat		-447 888	-85 576	-111 494
30 Framførte til inndekning i seinare år (meirforbruk)		0	0	0

Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar drift

Dispositionar som er gjorde i samsvar med § 4-1 til § 4-4 for driftsrekneskapen kjem slik fram:

Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar drift § 5-9		2020
Netto driftsresultat		447 888
Sum budsjettdisposisjonar		-214 414
Årets budsjettavvik (meir- eller mindreforbruk før strykingar)		233 474
Stryking av bruk av disposisjonsfond		-233 474
Meir- eller mindreforbruk etter strykingar		0

Løyvingsoversikt drift del 1

Løyvingsoversikt drift § 5-4 1. ledd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
Rammetilskot	2 948 128	2 971 639	2 802 827
Inntekts- og formuesskatt	5 548 456	5 430 000	5 497 500
Eigedomsskatt	215 890	215 054	214 000
Andre generelle driftsinntekter	409 252	392 785	361 868
Sum generelle driftsinntekter	9 121 727	9 009 478	8 876 195
Sum løyvingar drift, netto	8 513 565	8 749 787	8 571 736
Avskrivinger	530 203	330 383	328 770
Sum netto driftsutgifter	9 043 769	9 080 170	8 900 506

Løyvingsoversikt drift § 5-4 1. ledd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
Brutto driftsresultat	77 958	- 70 692	- 24 311
Renteinntekter	136 048	151 027	242 474
Utbyttar	277 857	277 600	295 600
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidde	6 744	3 400	0
Renteutgifter	231 973	256 980	339 077
Avdrag på lån	348 950	349 162	391 962
Netto finansutgifter	- 160 273	- 174 115	- 192 965
Motpost avskrivningar	530 203	330 383	328 770
Netto driftsresultat	447 888	85 576	111 494
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
Overføring til investering	252 298	252 190	259 334
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	101 378	- 18 904	- 1138
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	262 136	20 210	- 146 702
Bruk av tidlegare års mindreforbruk	167 924	167 920	0
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	447 888	85 576	111 494
Framført til inndeckning i seinare år (meirforbruk)	0	0	0

Løyvingsoversikt drift del 2

Løyvingsoversikt drift § 5-4 2. ledd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
Oppvekst og utdanning			
Stab Oppvekst og utdanning	36 077	38 275	48 570
Barnehage	1 182 931	1 176 701	1 176 130
Ressurssenter for styrkte barnehagertilbod	104 451	104 386	89 897
Grunnskule	1 593 680	1 598 197	1 536 465
Johannes læringssenter	112 785	118 617	110 922
Stavanger kulturskule	43 613	44 325	43 194

Løvvingsoversikt drift § 5-4 2. ledd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
Pedagogisk-psykologisk teneste	49 655	50 176	48 033
Ungdom og fritid	63 563	64 840	69 328
Helsestasjon og skulehelsetenesta	97 309	99 365	86 792
EMbo	44 731	46 717	48 959
Barnevernstenesta	264 305	273 323	268 289
Sum Oppvekst og utdanning	3 593 100	3 614 922	3 526 579
Helse og velferd			
Stab Helse og velferd	63 679	59 418	65 810
Helse- og velferdskontor	322 166	301 389	331 304
Nav	348 946	352 876	299 009
Fysio- og ergoterapitenesta	77 390	72 950	70 019
Helsehuset i Stavanger	23 734	23 221	20 762
Heimebaserte tenester	460 832	457 855	380 277
Bufellesskap	528 982	529 161	536 503
Alders- og sjukeheim	958 493	959 905	946 597
Stavanger legevakt	76 202	70 720	65 921
Rehabiliteringsseksjonen	58 988	59 919	59 512
Arbeidstreningsseksjonen	14 610	15 839	16 397
Bustadkontoret	8 304	8 210	8 111
Flyktningseksjonen	102 348	105 841	100 163
Dagsenter og avlastingsseksjonen	209 728	211 199	184 483
Tekniske heimetenerster	7 135	9 108	8 301
Krisesenteret i Stavanger	12 991	12 868	13 157
Sentrale middel levekår	-176 204	-179 935	-112 061
Sentrale middel legeteneste	131 031	127 349	83 109
Sum Helse og velferd	3 229 353	3 197 893	3 077 374
By- og samfunnsplanlegging			
Stab By- og samfunnsplanlegging	11 819	15 787	8 062

Løvvingsoversikt drift § 5-4 2. ledd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
Byggjesakavdelinga	3 936	4 574	5 760
Byutvikling	27 698	26 116	24 941
Beredskap og samfunnsutvikling	11 726	11 508	18 661
Kart og digitale tenester	17 401	17 279	17 301
Sum By- og samfunnsplanlegging	72 581	75 264	74 725
Bymiljø og utbygging			
Stab strategi og målstyring	6 518	9 005	9 634
Juridisk	386	719	10 670
Byggforvaltning	296 942	304 624	309 304
Byggjeprosjekt	8 661	6 946	4 531
Park og veg	182 558	189 802	172 395
Idrett	112 766	115 376	102 458
Vassverket	935	0	0
Avløpsverket	1 086	0	0
Renovasjon	26 672	14 268	140
Miljø	1 298	3 720	12 636
Triangulum	1 136	986	0
Sum Bymiljø og utbygging	638 958	645 446	621 768
Innbyggjar- og samfunnskontakt			
Smartby	11 842	14 382	13 638
Næring	34 381	45 175	28 002
Kommunikasjon	10 995	10 898	10 200
Kultur	192 339	192 798	187 099
Innbyggjardialog	29 202	35 132	32 511
Stab Innbyggjar- og samfunnskontakt	4 327	3 856	4 272
Politisk sekretariat	10 892	16 106	14 033
Sum Innbyggjar- og samfunnskontakt	293 977	318 347	289 755
Kommunedirektør, stab og støttefunksjonar			

Løyvingsoversikt drift § 5-4 2. ledd	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
Kommunedirektør	14 374	13 758	7 754
Kommuneadvokat	6 233	7 180	7 244
Stab og støtte	337 114	353 214	339 560
Sum Kommunedirektør, stab og støtte funksjonar	357 721	374 152	354 558
Sum Felles inntekter og utgifter	375 193	486 064	622 952
Sum	8 560 883	8 712 087	8 567 711
Av dette			
Avskrivningar	-530 203	-330 383	-328 770
Motpost avskrivningar	530 203	330 383	328 770
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	53 918	-31 335	-760
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-6 600	-6 365	-3 265
Sum korrigeringar	47 318	-37 700	-4 025
Korrigert sum løyvingar drift, netto	8 513 565	8 749 787	8 571 736

Løyvingsoversikt investering del 1

Løyvingsoversikt investering § 5-5 1. ledd	Note	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
1 Investeringar i varige driftsmiddel	26	1 003 720	1 081 833	1 178 458
2 Tilskot til andres investeringar	26	4 307	0	0
3 Investeringar i aksjar og delar i selskap	5	26 309	27 532	23 632
4 Utlån av eigne middel	6	75 330	270 760	270 760
5 Avdrag på lån		0	0	0
6 Sum investeringsutgifter		1109 666	1380 125	1 472 850
7 Kompensasjon for meirverdiavgift		99 643	136 574	136 462
8 Tilskot frå andre		157 174	117 988	47 100
9 Sal av varige driftsmiddel		55 020	45 000	132 000
10 Sal av finansielle anleggsmidlar	5	220	220	0

Løyvingsoversikt investering § 5-5 1. ledd	Note	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Opphavleg budsjett 2020
11 Utdeling frå selskap		0	0	0
12 Mottekte avdrag på utlån av eigne middel	6	63 525	65 927	65 927
13 Bruk av lån		521 932	717 362	637 041
14 Sum investeringsinntekter		897 513	1 083 071	1 018 530
15 Vidareutlån	6	424 160	320 000	220 000
16 Bruk av lån til vidareutlån		424 160	320 000	220 000
17 Avdrag på lån til vidareutlån	6	180 396	126 220	126 220
18 Mottekte avdrag på vidareutlån	6	180 396	126 220	126 220
19 Netto utgifter vidareutlån		0	0	0
20 Overføring frå drift		252 298	252 190	259 334
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	13	2 708	747	0
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubunde investeringsfond		- 42 852	44 117	194 986
23 Dekning av tidlegare års udekt utgjorde	24	0	0	0
24 Sum overføring frå drift og netto avsetninger		212 153	297 054	454 320
25 Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	24	0	0	0

Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar investering

Dispositionar som er gjorde i samsvar med § 4-1, § 4-5 og § 4-6 for investeringsrekneskapen kjem slik fram:

Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar investering § 5-9	2020
Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter vidareutlån	-16 723
Sum budsjettdisposisjonar	299 123
Årets budsjettavvik (meir- eller mindreforbruk før strykningar)	282 399
Stryking av bruk av lån	-195 430
Stryking av bruk av ubunde investeringsfond	-86 969
Meir- eller mindreforbruk etter strykningar	0

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
Oppvekst og utdanning				
3722003	Utstyr oppvekst	1 459	1 376	0
3722006	Inventar Finnøy sentralskole	559	559	0
3730401	Inventar og utstyr barenvernstjenesten	679	1 944	0
3844065	Skoler investering i IKS/smartteknologi	2 486	6 000	0
Helse og velferd				
3713000	Opprettelse av to sykepleieklinikker	284	400	400
3733003	Biler	1 515	1 500	1 500
3733005	EKG-system Stavanger legevakt	544	500	0
3733006	Nødnettoperatørplasser 2 stajoner, Stavanger legevakt	0	424	0
3733007	Inventar og utstyr, nye lokaler for dagtilbud	0	1 500	0
3733009	Flytting 2019 hjemmebaserte tjenester	554	554	0
3733010	Lervig sykehjem utstyr	0	0	2 000
3735001	Flytting Tinngata	198	0	0
3744020	Inventar til 4 rehabiliterete sykehjem	160	0	0
3833002	Velferdsteknologi	2 367	3 500	20 000
3833004	Omsorgsbygg 2030 mulighetsstudier og prosjektering	0	2 000	4 000
By- og samfunnsplanlegging				
3717000	Planleggingsbidrag dobbeltspor Jærbanen	0	0	2 000
3833003	Områdeløft Hillevåg	0	0	2 000
Bymiljø og utbygging				
1000	Kjøp/salg eiendommer	0	3 332	5 300
128	Urban Sjøfront	24	0	0
4021	Barnehager inventar og utstyr	158	1 000	1 000
4028	Uforutsett rehab. bygg tekniske tjenester	330	500	0
4504	Ballbinge Vestre Åmøy	0	50	50

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
4700	Rehab. adm.senter	721	1 982	1 000
4703	Inventar/utstyr/uteanlegg	2 317	2 500	2 500
4705	Uforutsett rehab. barnehager	4 153	7 000	2 000
4706	Uforutsett rehab. skoler	665	2 500	2 500
4711	Rehab. institusjoner/bofellesskap, mv.	12 906	11 200	600
4712	Rehab. idrettshall	299	500	6 500
R5017	Bofellesskap Eltarvåg, 4 plasser	19 114	19 400	1 000
R6509	Mosterøy skole rehabilitering	101	145	0
R6517	Rehabilitering yttertak kulturhuset/meieriet	1 184	3 500	0
R6519	Riving Bru gamle skole	0	50	0
R6565	Oppgradering omsorgsboliger	87	400	0
R6577	Rehabilitering Rennesøy skole	75	100	0
R6580	Kunstgressbanen Mosterøy	10	200	0
R6589	Rehablittering Fjøløy fort	13	2 140	0
R7047	GS-vei Sokn	1 039	0	0
R7048	Fortau Viklevåg ved sykehjemmet	10	550	0
R7588	ENØK-tiltak kommunale bygg Rennesøy	1 541	3 000	0
9991	Generell fin. salg av eiendom/råmark	1 414	0	0
384409	Lervigskvartalet	26 073	19 000	18 000
387417	Nytt sykehus	45 090	0	0
387631	Separering	75	0	0
3716005	Kjøp av nye søppelspann	2 946	1 800	1 800
3716072	Nedgravde containere	3 318	2 300	2 300
3726004	Byomforming	14 337	16 000	16 000
3726026	Vannledninger, utbyggingsområder	2 259	3 000	3 000
3726027	Fornyelse, renovering	45 214	38 000	38 000
3736011	Byomforming	43 201	35 000	20 000

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
3736030	Fornyelse og renovering	43 804	42 000	50 000
3744001	Stavanger forum ny gasskjøle 2018	48	0	0
3744009	Hinna idrettsanlegg inkl. rekkefølgekrav	19 095	22 000	17 000
3744014	Skole beredskap	28	0	0
3744017	Madlavoll skole, rehabilitering el-tavle	622	750	0
3744024	Hundvåghallen, ny energiløsning og solceller på tak	463	2 000	2 000
3744025	Sykehjem, teleslynge-/IT-anlegg	0	0	2 000
3744026	Blidensol sykehjem, utskifting av oljekjel til biogasskjel	435	1 000	2 800
3744027	Bergåstjern sykehjem, utskifting av ventilasjonsanlegg	0	1 500	1 500
3744028	Software, oppgradering	1 300	2 200	2 200
3744029	Kortleser på medisinskap	546	1 000	1 000
3744030	Auglend skole, nytt ventilasjonsanlegg	0	1 000	3 000
3744031	Hundvåg skole, oppgradering av el-anlegg	4 466	3 000	3 000
3744032	Tou aterlierhuset, vinduer	22	1 200	1 200
3744033	Blidensol sykehjem, rehabilitering av bad	0	2 000	2 000
3744034	Stokka sykehjem, pilot solenergianlegg	16	3 000	3 000
3744035	Stokka sykehjem, oppgradering av sd-servere	0	2 500	2 500
3744036	Rosendal bofellesskap, oppgradering ny stue	3 207	2 000	2 000
3744037	Oppgradering av omsorgsboliger for eldre	0	500	500
3744038	Fløyen bokkollektiv, utbygging av lagringsplass	0	0	1 500
3744039	Håndball EM, leie av tribuner	0	0	2 000
3744040	Mulighetsstudie tomt/areal til barnehage	0	1 000	1 000
3744041	Olav Kyrres gate 19 - ombygging og endring	2 693	1	0
3765003	Løkker, baner, skate	1 628	1 625	6 225

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
3765014	Rehabilitering idrettsanlegg	1738	2 000	0
3765021	Rehabilitering parkanlegg	1133	250	700
3765023	Prosjekt friområde	14 007	17 950	10 000
3765032	Kunst i offentlige rom (lekeplasser)	0	1 500	3 000
3766010	Sykkel	0	0	2 250
3766013	Nye veianlegg	0	0	2 100
3766014	Trafikksikkerhet	4 766	1 575	15 925
3766015	Gatelys	10 305	8 000	12 200
3766017	Miljø og gatetun	0	0	11 000
3766019	Asfaltering	5 162	5 000	5 000
3766052	Rehabilitering	0	0	1 500
3766062	Sentrum	0	150	6 000
3766063	Strandsti Gausel	368	368	0
3766910	Utearealer skoler	0	0	11 000
3766911	Lunde skole, oppgradering av skolegård	157	0	0
3788006	Austunsletta - BATE	850	850	0
3806001	El-biler utbygging	0	0	2 000
3826003	Lekkasjereduksjon	953	1 000	1 000
3826004	Kjøretøy og utstyr, vannverket	169	240	240
3826006	Tiltak i Finnøy - vann	20	0	0
3826007	Tiltak i Rennesøy - vann	343	0	0
3833004	Omsorgsbygg 2030 mulighetsstudier og prosjektering	0	0	2 000
3836003	Fremmedvannsreduksjon og separering	21 364	20 000	10 000
3836005	Kjøretøy og utstyr, avløpsverket	0	860	860
3844002	Varmesentral Olav Kyrres gate 19	79	0	0
3844003	Olav Kyrres gate 19 og Stavanger svømmehall, rehabilitering	5 098	2 800	0
3844007	Madlamark skole, nybygg	95 025	96 300	100 000

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
3844008	Vaulen skole, nybygg og utvidelse	1 471	1 000	18 000
3844013	Tastaveden skole, rehabilitering	7 737	10 000	20 000
3844016	Gautesete skole, rehabilitering	12 989	21 400	0
3844021	Selveide boliger i bofellesskap for personer med utviklingshemming	16 407	15 000	39 000
3844025	Stavanger idrettshall, garderober / fasade	585	0	0
3844035	Nylund skole, utbygging	9 872	15 500	15 500
3844045	Schancheholen brannstasjon	37 362	50 000	64 500
3844046	Lervig brannstasjon	3 251	5 000	10 000
3844047	Hundvåg kirke, rehabilitering	5 019	5 000	27 000
3844049	Tasta barnehage	- 78	0	0
3844050	Tastavarden barnehage	27 699	27 500	20 000
3844051	Ytre Tasta barnehage, utvidelse	19 694	21 750	10 800
3844059	Sunde og Kvernevik bydelshus	223	1 100	3 500
3844060	Nye Tou, 2. byggetrinn	- 10 839	0	0
3844063	Madlamark skole, idrettshall	404	0	0
3844065	Skoler investering i IKS/smartteknologi	0	0	2 000
3844067	Energitiltak - ENØK pakke 3	1 604	1 700	0
3844068	Energitiltak klimasatsinger	23	0	0
3844069	Energikonvertering - Skeie skole	0	0	3 500
3844072	Barnehager med inntil 10 avdelinger på Hundvåg	5 364	5 000	25 000
3844073	Grovgarderober på 6 barnehager	14 288	10 000	10 000
3844074	Stavanger legevakt, mulighetsstudie	320	500	1 000
3844075	Nye signalanlegg ved sykehjemmene	0	0	5 000
3844078	Nytt bofellesskap på Hinna	22 824	25 854	18 200
3844082	Nye Tou 3. byggetrinn	40 900	49 300	34 500
3844083	Sykkelparkering i underetasjen til OK23	9 377	8 000	6 000
3844084	Tomt til barnehageformål på Våland	- 758	0	10 000

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
3844085	Tomt til fremtidig barnehageformål på Hundvåg	0	4 000	4 000
3844086	Legevakten, midlertidige kontorlokaler	1 450	0	0
3844089	Eiendomsutvikling på Domkirken sykehjem	0	0	2 000
3844090	Faste tribuneplasser i storhallen	142	0	0
3844091	Rådhuset, rehabilitering	1 108	1 500	10 000
3844094	Godalen barnehage	1 384	2 900	10 000
3844095	Finnøy teknisk lager	8	1 000	1 000
3844096	Brannstasjon nybygg	42	100	13 900
3844097	Fjøløy, kommunal egenandel befalmesse	0	375	375
3844101	Kvernevik og Sunde bydelshus, rekkefølgekrav	321	2 750	2 750
3844102	Vikevåg sykehjem, oppgradering av omsorgsboliger	331	1 875	1 875
3844103	Kommunale boliger, brannsikring	0	188	188
3844104	Kongsgata 47-49, innvendig rehabilitering	8	1 000	4 000
3844105	Trådløst nettverk sykehjem og bofellesskap	0	0	5 000
3844106	Kvalaberg skole, ny energiløsning fjernvarme	0	1 000	1 000
3844107	Skolebygg, oppgradering av SD-servere	2 156	3 000	3 000
3844108	Kvernevik skole, renovering	1 202	5 000	40 000
3844109	Hjertesoner og trafikksikkerhet i grunnskolen	948	1 000	1 000
3844110	Finnøy pleie- og omsorgsenter - utbygg	3 086	5 000	10 000
3844111	Erichstrups gate ombygging og innredning	0	500	500
3844113	L47 nye lokaler, mulighetsstudie	0	1 000	1 000
3844114	Ramsvigtunet utvidelse	10 545	7 000	20 000
3844115	Blidensol sykehjem, mulighetsstudie og kapasitesutvidelse	343	2 000	2 000
3844116	Vaulen idrettshall	5	1 000	1 000
3844118	Olav Kyrres gate 23, beredskapsentral	179	1	0

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
3844120	Rehabilitering, tiltakspakke 2020	933	25 500	0
3844122	Mosvannsparken mulighetsstudie/dagsenter	81	2 000	0
3844123	Akropolis mulighetsstudie	104	1 000	0
3862005	Tiltak i Finnøy	0	4 000	4 000
3862006	Tiltak i Rennesøy	11 863	10 900	10 900
3865003	Løkker, baner, skate, byggeprosjekt	2 376	2 550	0
3865014	Rehabilitering idrettsanlegg, byggeprosjekt	2 140	3 100	350
3865026	Treningspark på Emmaus	5 017	100	0
3866001	Utskifting av gatelysarmatur som inneholder kvikksølv	9 652	10 000	10 000
3866003	Konserthuset	30	0	0
3866006	Tivolifjellet	415	0	0
3866007	Kunstgressbaner, rehabilitering	10 930	13 500	15 000
3866008	Økt opparbeidelse av friområder	400	1 350	3 000
3866013	Nye veianlegg, byggeprosjekter	2 495	3 100	0
3866014	Trafikksikkerhet, byggeprosjekt	5 110	11 438	2 500
3866015	Gatelys byggeprosjekt	4 269	1 950	0
3866017	Miljø og gatetun, byggeprosjekt	13 492	13 050	0
3866018	Rehab sykkelruter	8 724	3 000	3 000
3866032	Kongsgata prosjektering og rehabilitering	104	500	7 500
3866037	Barnehage uteområder	4 019	3 000	5 925
3866038	Forprosjekt uteområde rådhuset	0	100	0
3866039	Tou Scene uteområde	568	1 000	4 500
3866040	Led-lys utskifting av gatelysarmatur	12 745	10 250	10 250
3866043	Sandlekeplass Husabøryggen	1	0	0
3866052	Rehabilitering vei, byggeprosjekt	2 284	1 252	0
3866062	Sentrum, byggeprosjekt	2 564	4 350	500

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
3866065	Overtakelse fylkesveier	2 434	0	0
3866066	Bymiljøpakken	21 003	849	0
3866068	Skjøtsel av friområde vedtatt i HØP 19	0	0	2 000
3866069	Vassøy kunstgress	1 226	0	0
3866071	Park i Lervig	0	0	4 000
3866072	Nytorget	1 828	1 800	3 000
3866073	Realisering av GS-vei Østhusvik/Hanasand	0	0	10 000
3866074	Fortau fra Bru kai til krysset Bruveien og Vakthusveien	0	80	2 500
3866076	Bruer/kaier rehabilitering	744	6 250	6 250
3866077	Resultattavler	470	1 700	0
3866078	Minnesmerke over krigsseilerne	14	260	0
3866079	Tursti langs Gandsfjorden	282	0	0
3866080	Aktivitetsanlegg	0	2 000	0
3866910	Utearealer skoler, byggeprosjekt	17 222	14 605	5 600
10204002	Rehabilitering, tiltakspakke 2020	0	16	0
39137633	Sanering avløp poa 2013	324	0	0
391265003	Løkker, baner, skate og nærmiljø, byggeprosjekt	4 118	2 300	1 000
391266091	Kulvert over motorveien	250	250	0
391365003	Løkker, baner, skate og nærmiljø, byggeprosjekt	218	300	0
391365032	Kunst i offentlig rom (lekeplasser), byggeprosjekt	332	1 000	1 000
391366013	Nye veianlegg, byggeprosjekt	1 785	4	0
391366018	Sykkelstrategi	0	15 000	20 000
391366020	Gang-/sykkelsti Austre Åmøy	1 254	2 500	5 000
391444821	Domkirken 2025	36 294	30 000	62 000
391465026	Levekårsløft Storhaug	118	600	0
391466014	Diverse veier	3 682	32	0

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
391466015	Diverse	251	0	0
391974173	Nytt sykehus K7805 kommunale anlegg	13	0	0
Innbygger- og samfunnskontakt				
7081	Kunstnerisk utsmykking	2 525	0	0
3844066	Investering smartteknologi	0	6 000	6 000
3844088	Vikingsenteret forprosjekt	0	1000	0
Kommunedirektør, stab og støttefunksjoner				
3711007	IT-systemer microsoft azure datalake	54	0	0
3711009	Trådløst nettverk i barnehager + sfo	627	1 518	0
3711010	Regnskap kundebehandlingsystem og remittering autopay	0	450	450
3711011	Regnskap robotisering fakturering	0	300	300
3811002	Avvik og varslingssystem	0	800	800
3844105	Trådløst nettverk sykehjem og bofellesskap	8 238	7 300	0
3880008	Innbyggertorg	49	0	0
Felles inntekter og utgifter				
R1257	IKT-opgraderinger i Rennesøy	0	625	625
9990	Generell finansiering	1 273	917	0
378002	Maskiner IUA	135	0	0
378008	Tilstandsvurdering 6 bygg med vernestatus	0	250	0
3844092	Herbarium	6 937	11 230	7 850
3866072	Nytorget	0	0	1 920
3880008	Innbyggertorg	13 485	22 146	9 500
3880009	Innbyggertorg Vikevåg	2 158	16 222	10 500
3888009	Hundvåg gravlund	0	5 000	5 000
3888013	Austre Omboveg	1750	0	0
4800001	Tastarustå bydelspark trinn 1 og kvartalslekeplass	366	193	0

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
4800002	Hinna Park AS, infrastruktur	320	171	0
4800003	Tou Næringspark, infrastuktur	510	268	0
4800004	JM Norge AS	211	114	0
4800005	Tastarustå bydelspark 2	335	176	0
4800006	Justering egne bygg	723	724	0
4800008	Hinna Park AS - ledningsnett	826	0	0
4800009	Hinna Park AS - grøntanlegg	135	135	0
4800010	Hinna Park AS, vei og va-anlegg	- 66	45	0
4800011	Hinna Park AS friområde / grøntanlegg	635	635	0
4800014	Møldalhagen AS - vei og va-anlegg	290	159	0
4800015	Tastarustå 2011	1 010	766	0
4800016	Øvre Straen 2012	16	16	0
4800017	Gosen næringsselskap 2014 vei	6	6	0
4800018	Ipark Eiendom, 2017 vei- og va anlegg	29	19	0
4800019	JM Norge 2017 vei	170	90	0
4800020	Husabøryggen 2018, kvartalslekeplass	121	64	0
4800022	Hinna Park 2018 friområde 2011	44	23	0
4800023	Hinna Park 2018 promenade 2012	67	35	0
4800024	Hinna Park 2018 park 2013	119	63	0
4800025	Hinna Park 2018 vikingtrekanten 2014	31	16	0
4800026	Hinna Park 2018 friområde 2015	38	20	0
4800028	Jadarholm 2018	516	277	0
4800029	Østre Hageby 2019	139	81	0
4800030	Herbarium Stavanger AS - park og vei	19 065	19 065	0
4800031	Solborg/Kristen friskole - va-anlegg	5 434	3 689	0
4800032	Rennesøy - Mehus Eiendom AS - vei	104	65	0
4800033	Rennesøy - Skorpefjellet AS - vei, park og va-anlegg	805	606	0

Prosjektnr	Prosjektnavn	Regnskap 2020	Justert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
4800034	Rennesøy - Midgard 1 AS - vei, park og va-anlegg	7 696	5 170	0
4800035	Finansparken Bjergsted - park	8 535	8 530	0
Sum investeringer i varige driftsmidler		1 008 028	1 081 833	1 177 458

Økonomisk oversikt balanse

Økonomisk oversikt balanse	Note	12/31/2020	1/1/2020
A. Anleggsmidlar		31 531 232	30 632 055
I. Varige driftsmiddel	4	15 605 332	15 619 080
1. Faste eideommar og anlegg	4,18	14 811 111	14 855 522
2. Utstyr, maskiner og transportmiddel	4	794 221	763 558
II. Finansielle anleggsmidlar		4 977 000	4 719 568
1. Aksjar og delar	5	962 051	935 963
2. Obligasjonar		0	0
3. Utlån	6	3 125 869	2 934 512
4. Konserninterne langsiktige fordringar	6,23	889 079	849 093
III. Immaterielle eideelar		0	0
IV. Pensjonsmiddel	11	10 948 900	10 293 407
B. Omløpsmiddel	1	3 837 973	3 783 226
I. Bankinnskot og kontantar		2 068 223	2 022 851
II. Finansielle omløpsmiddel	7	568 024	548 592
1. Aksjar og delar		0	0
2. Obligasjonar	7	568 024	548 592
3. Sertifikat		0	0
4. Derivat		0	0
III. Kortsiktige fordringar		1 201 726	1 211 783
1. Kundefordringar	22	149 568	182 156
2. Andre kortsiktige fordringar	22	482 251	469 279

Økonomisk oversikt balanse	Note	12/31/2020	1/1/2020
3. Premieavvik	11,22	527 112	560 054
4. Konserninterne kortsiktige fordringar	22,23	42 794	294
Sum egedelar		35 369 205	34 415 281
EIGENKAPITAL OG GJELD			
C. Eigenkapital		12 361 456	1382 594
I. Eigenkapital drift		1294 600	1099 010
1. Disposisjonsfond		1058 646	796 509
2. Bundne driftsfond	13,14	235 954	134 576
3. Meirforbruk i driftsrekneskapen	24	0	0
4. Mindreforbruk i driftsrekneskapen	24	0	167 924
II. Eigenkapital investering		323 729	283 584
1. Ubunde investeringsfond		274 620	231 767
2. Bundne investeringsfond	13	49 109	51 817
3. Udekt utgjorde i investeringsrekneskapen	24	0	0
III. Annan eigenkapital		10 743 128	9 744 718
1. Kapitalkonto	2	10 785 579	9 787 170
2. Prinsippendingringar som påverkar arbeidskapitalen drift	3	- 42 451	- 42 451
3. Prinsippendingringar som påverkar arbeidskapitalen investering	3	0	0
D. Langsiktig gjeld		21 217 277	21 484 630
I. Lån	9,23	9 896 621	9 648 717
1. Gjeld til kredittinstitusjonar		2 902 621	3 652 917
2. Obligasjonslån		6 930 000	5 930 000
3. Sertifikatlån		0	0
4. Konsernintern langсiktig gjeld	9,23	64 000	64 000
5. Anna langсiktig gjeld		0	1 800
II. Pensjonsforplikting	11	11 320 656	11 835 913
E. Kortsiktig gjeld	1	1790 472	1803 339
I. Kortsiktig gjeld		1790 472	1803 339
1. Leverandørgjeld		443 921	456 529

Økonomisk oversikt balanse	Note	12/31/2020	1/1/2020
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivat		0	0
4. Anna kortsiktig gjeld		1346 551	1346 810
5. Premieavvik		0	0
Sum eigenkapital og gjeld		35 369 205	34 415 281
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemiddel		499 196	668 038
II. Andre memoriakonti		21 066	24 621
III. Motkonto for memoriakontiene		- 520 262	- 692 658

Rekneskapsprinsipp

Kommunerekneskapen er regulert i kommunelova § 14-6 og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap og årsmelding for kommunar og fylkeskommunar osb.

Årsrekneskapen er ført i overenstemmelse med god kommunal rekneskapsskikk, herunder kommunale rekneskapsstandardar (KRS), gitt ut av foreining for god kommunal rekneskapsskikk (GKRS).

Rekneskapsprinsipp

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal visa alle økonomiske middel som er tilgjengelege i året, og anvendinga av desse. Arbeidskapitalprinsippet er kjernen i det finansielt orienterte rekneskapssystemet.

Rekneskapen blir ført etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikkje blir gjort frådrag i inntekter for tilhøyrande utgifter, og heller ikkje frådrag i utgifter for tilhøyrande inntekter.

Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjende utgifter og inntekter, som omhandlar kommuneverksemda gjennom året, skal komma fram av drifts- eller investeringsrekneskapen i året, anten dei er betalte eller ikkje.

I den grada enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsetjast eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, blir registrert eit anslag i årsrekneskapen (beste estimat).

Driftsrekneskapen viser driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen. Investeringsrekneskapen viser utgiftene til kommunen i samband med investeringar og utlån med vidare, og dessutan korleis desse er finansierte.

Driftsrekneskapen til kommunen viser årlege avskrivinger, som er årlege kostnader som følgje av forbruk av aktiverde driftsmiddel. Avskrivingane påverkar kommunens brutto driftsresultat, men blir nulla ut slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belasta med årets avdrag, som er utgifta relatert til forbruk av aktiverde driftsmiddel som skal påverka kommunens netto driftsresultat.

For lån er berre den delen av lånet som faktisk er brukt gjennom året, ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost. Kommunen har porteføljefinansiering av investeringane.

Andre prinsipp

Sjølvkostutrekningar

På dei områda der sjølvkost er sett som den rettslege ramma for kva kommunen kan krevja av gebyrinntekter, bereknar kommunen sjølvkost etter forskrift om utrekning av samla sjølvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyr (sjølvkostforskrifta) gjeldande frå 01.01.20.

Finansielle omløpsmiddel

Marknadsbaserte finansielle omløpsmiddel inngår i ein handelsportefølje, og er vurdert til marknadsverdi pr. 31.12.

Urealisert gevinst/tap blir behandla i tråd med finansreglementet til kommunen.

14.2 Noter

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanserekneskapen	31.12.2020	01.01.2020	Endring
2.1 Omløpsmiddel	3 837 973	3 783 226	54 747
2.3 Kortsiktig gjeld	1 790 472	1 803 339	-12 867
Arbeidskapital	2 047 501	1 979 888	67 614
Drifts- og investeringsrekneskapen	Beløp		
Driftsrekneskapen			
Sum driftsutgifter eks.avskrivningar			11 154 566
Sum driftsinntekter			11 763 047
Netto finansutgifter			160 593
Netto driftsresultat			447 888
Investeringsrekneskapen			
Sum investeringsutgifter			1 008 028
Sum investeringsinntekter			311 836
Netto finansinntekter			484 038
Netto utgifter i investeringsrekneskapen			-212 153
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsrekneskapen			235 735
Endring ubrukte lånemiddel (auke +/reduksjons-)			-168 842
Endring i rekneskapsprinsipp ført direkte mot eigenkapital			0
Endring i korrigert arbeidskapital*			721
* Tilbakeførte terminar startlån			721
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskapen			67 614
Differanse			0

Note 2 Kapitalkonto

Balanserekneskapen	31.12.2020	01.01.2020	Endring
Anleggsmidlar	31 531 232	30 632 055	899 177
Langsiktig gjeld	21 217 277	21 484 630	-267 353
Endring ubrukte lånemiddel (auke +/reduksjon-)	499 196	668 038	-168 842
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar anleggsmidlar	-28 293	-28 293	0
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar langsiktig gjeld	0	0	0
Tilbakeførte terminar startlån	721	0	721
Netto endring	10 785 579	9 787 170	998 409
Saldo 01.01.			-9 787 170
Auke av kapitalkonto (kreditposteringar)			
Aktivering av fast eidegod og anlegg			-815 137
Korr IB anleggsmidller			-346
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmiddel			-140 188
Kjøp av aksjar og delar			-5 432
Utlån			-499 420
Aktivert eigenkapitalinnskot pensjonskasse			-20 877
Avdrag på eksterne lån			-529 346
Reduksjon pensjonsforpliktingar			-1 170 750
Reduksjon av kapitalkonto (debetposteringar)			
Avgang fast eidegod og anlegg			27 934
Av- og nedskriving av fast eidegod og anlegg			831 945
Avgang utstyr, maskiner og transportmiddel			112
Av- og nedskriving av utstyr, maskiner og transportmiddel			109 427
Avgang aksjar og delar			220
Avdrag på utlån			267 146
Avskriving utlån			210
Bruk av middel frå eksterne lån			946 092
Saldo 31.12.			-10 785 579

Note 3 Endring i rekneskapsprinsipp

Konto for endring av rekneskapsprinsipp

Verknad av endringar i rekneskapsprinsipp blir ført mot eigne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo på desse kontoane kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkjast inn.

Gjelder	IB 1.1.2020	UB 31.12.2020	Endring
Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen i investering	0	0	0
Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen i drift	42 451	42 451	0

Det har ikkje vore endringar i rekneskapsprinsipp, rekneskapsestimat og vesentlege korrigeringar av tidlegare års feil i 2020.

Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen i drift frå tidlegare år:

Gjelder	År	Beløp
Utbetalte feriepengar	1993	104 765
Varebehaldning	2001	6 472
Kompensasjon for mva	2001	-15 767
Andre endringar rekneskapsprinsipp		34 749
Tilskot til ressurskrevjande tenester	2008	-87 768
Sum bokført mot konto for prinsippendringar drift		42 451

Note 4 Varige driftsmiddel

Varige driftsmiddel	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner osb.	Brannbilar	Tekniske anlegg	Bustader, skular, veg	Adm.bygg, sjukeheim osb.	Tomteområde og kunst	S
Bokført verdi 01.01.20	77 196	680 541	5 834	406 355	9 369 211	2 850 406	2 229 883	15 619 4
Tilgang i rekneskapsåret	21 402	118 786	0	65 270	584 240	163 148	2 479	955 1
Avgang i rekneskapsåret	0	- 112	0	0	- 15 783	0	0	- 15 8
Delsal i året	0	0	0	0	- 11 463	0	- 688	- 12
Avskrivningar i rekneskapsåret	- 24 822	- 82 827	- 465	- 27 451	- 325 833	- 68 806	0	- 530 2
Nedskrivningar	- 539	- 765	0	- 22	- 11 537	- 5 352	- 392 939	- 411

Varige driftsmiddel	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner osb.	Brannbilar	Tekniske anlegg	Bustader, skular, veg	Adm.bygg, sjukeheim osb.	Tomteområde og kunst	S
Korr. av anlegg etter kommunesamanslåing	- 8	- 1	0	- 3	- 2	0	0	
Bokført verdi 31.12.2020	73 229	715 622	5 369	444 149	9 588 833	2 939 396	1838 735	15 605 3
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	20 år	40 år	50 år	0	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	
	2)	2)	2)	1)	1)	1)	1)	

Hovedoversikt i balansen

1) Faste eigedommar og anlegg 14 811 113

2) Utstyr, maskiner og transportmiddel 794 220

Tomteområde er nedskrivne med 392,939 mill. knytte til dobbeltførte registreringar av innkjøpskost tidlegare år.

Note 5 Aksjar og delar

Aksjar	Eigardel i selskapet	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte	Bokført verdi 31.12.20	Bokført verdi 01.01.20
Lyse AS	45,74 %		274 410	461 454	461 454
Rogaland Teater AS	25,93 %			28	28
Universitetsfond Rogaland AS	36,32 %			13 800	13 800
ODEON kino Stavanger/Sandnes	33,15 %			5 119	5 119
Glad Mat AS	4,08 %			5	5
Lysefjorden Utvikling AS 1)	11,32 %			330	298
Stavanger Sentrum AS	40,00 %			704	704
Blue Planet AS	1,17 %			150	150
Allservice AS	50,38 %			1 490	1 490
Forus Næringspark AS	49,01 %			7 400	7 400
Filmkraft Rogaland AS	35,00 %			560	560
Museum Stavanger AS	47,00 %			65	65

Aksjar	Eigardel i selskapet	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte	Bokført verdi 31.12.20	Bokført verdi 01.01.20
Attende AS	55,00 %			785	785
Stavanger Forum AS 2)	87,42 %			43 897	39 997
Bysykkelen AS	25,00 %			2 000	2 000
Valide Invest I AS	9,98 %			1 500	1 500
Valide invest II AS 3)	9,68 %			1 500	0
Hagltåret Næring AS	100,00 %			62 606	62 606
Risavika Bioproduction AS	39,22 %			2 000	2 000
Forus Folkehelsesenter AS 5)	0,00 %			0	15 938
Forus Flerbrukshaller AS 5)	0,00 %			0	54 861
Forus Sportssenter AS 5)	77,00 %			70 799	0
Bygdebladet Randaberg og Rennesøy AS	15,00 %			53	53
Reisemål Ryfylke AS	5,59 %			38	38
Ryfylke Næringshage AS	10,13 %			200	200
Sum			274 410	676 482	671 050
Delar	Stavanger kommune eigardel	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte/overføring	Bokført verdi 31.12.20	Bokført verdi 01.01.20
Stavangerregionen Havn IKS	81,88 %			0	0
IVAR IKS	41,24 %			0	0
Rogaland brann og redning IKS	43,95 %			2 660	2 660
Rogaland Revisjon IKS	33,29 %			1 347	1 347
Renovasjonen IKS	50,00 %		1 000	7 997	7 997
Stavanger Konserthus IKS	89,00 %			89	89
Sørmarka flerbrukshall IKS	53,65 %			384	384
Multihallen og Storhallen IKS	53,65 %			374	374
Opera Rogaland IKS	50,00 %			400	400
Rogaland Kontrollutvalgsekr. IS	35,00 %			210	210

Aksjar	Eigardel i selskapet	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte	Bokført verdi 31.12.20	Bokført verdi 01.01.20
Biblioteksentralen AL			2	2	
Samvirkelaget Flørli Vann og Kloakk SA			650	650	
Egenkapitalinnskudd KLP			271 296	250 419	
Andeler Dragaberget Barnehage SA			20	20	
Norsk skjemaforlag			0	0	
Bate Boligbyggelag			0	0	
A/L Haukelivei 10			0	0	
Jæren Folkehøyskole			0	0	
Bruksrettighet Båtplass Åmøy havn			0	0	
Ryfylke Miljøverk IKS 4)			0	220	
Finnøy Flerbrukskall SA			100	100	
Tomatfestivalen SA			40	40	
Sum		1000		285 569	264 912
Sum aksjar og delar		275 410		962 052	935 964

1) Det vart kjøpte aksjar for 0,032 mill. i Lysefjorden Utvikling AS.

2) Stavanger kommune deltok i emisjon i Stavanger Forum AS, der utsett leie (gjeld) er konvertert til eigenkapital som har gitt ein auka aksjedel for kommunen.

3) Formannskapet vedtok 27.08.2020 at det blir tildelt 1,5 mill. frå Vekstfondet til kjøp av aksjar i Valide Invest II AS.

4) Tilbakeføring av del hos Ryfylke Miljøverk IKS som Finnøy kommune hadde med over til nye Stavanger kommune. Tilbakeføring medførte at det vart inntektsført 1,664 mill. i driftsrekneskapen og 0,220 mill. i investeringsrekneskapen.

5) Forus Flerbrukskaller AS og Forus Folkehelsecenter AS fusjonerte inn i Forus bedriftsidrettsarena AS 19.12.20. Fusjonen er gjord i samsvar med kontinuitetsprinsipp. Forus bedriftidrettsarena AS skifta deretter namn til Forus Sportssenter AS.

Note 6 Utlån

Utlån til	Uteståande 31.12.	Uteståande 01.01.	Tap på hovedstol	Tap komne renter osb.	Samla tap
Utlån finansiert med innlån					

Utlån til	Uteståande 31.12.	Uteståande 01.01.	Tap på hovudstol	Tap komne renter osb.	Samla tap
Startlån	2 246 446	2 003 256	222	2	223
Avsett til tap på startlån 1)	- 25 384	- 25 384	0	0	0
Sum lånefinansierte utlån	2 221 062	1 977 872	222	2	223
Utlån finansiert med eigne middel					
Viking fotball	1 550	2 050	0	0	0
Rogaland Rideklubb	1 812	2 026	0	0	0
Varmestuens venner	641	689	0	0	0
Museum Stavanger	3 099	3 641	0	0	0
Forus og Gausel Idrettslag	1167	1 326	0	0	0
Oilers Invest AS	53 417	56 265	0	0	0
Skjalg Idrettslag	0	1 150	0	0	0
Forus Flerbrukshaller	11 933	11 933	0	0	0
Forus Folkehelsesenter AS	3 467	3 467	0	0	0
Hagltårnet Næring AS	4 086	4 723	0	0	0
Sosiale utlån	405	405	0	0	0
Lyse Energi AS	823 230	868 965	0	0	0
Sum andre utlån	904 807	956 640	0	0	0
Stavanger Natur og Idrettservice KF	10 733	13 088	0	0	0
Sølvberget KF	27 051	31 018	0	0	0
Stavanger Boligbygg KF	622 505	607 040	0	0	0
Stavanger utvikling KF	228 790	197 947	0	0	0
Sum konserninterne utlån 2)	889 079	849 093	0	0	0
Sum eigenfinansierte utlån	1 793 886	1 805 733	0	0	0
Sum	4 014 948	3 783 605	222	2	223

1) I tillegg til tapsavsetjinga på startlån er det tidlegare avsett 10,606 mill. til tapsfond, til saman 35,990 mill.

Det er ikke gjort ytterlegare avsetninger til framtidige tap på utlån i 2020.

2) ref. note 23 – Fordringar og gjeld til kommunale føretak.

Note 7 Marknadsbaserete finansielle omløpsmidde

Aktivaklasse	Innkjøpskost 31.12.20	Marknadsverdi 31.12.20	Bokført verdi 31.12.20	Årets resultat
Aksjefond	22 167	5 118	22 167	-17 049
Grunnfondsbevis	17 301	22 131	17 301	4 831
Ansvarlege lån, fondsobligasjonar	205 313	199 165	205 313	-6 148
Industriobligasjonar/sertifikat	167 994	170 139	167 994	2 145
Bankobligasjonar og bankinnskot	115 953	117 123	115 953	1 170
-Av dette bankinnskot	-62 949	-62 949	-62 949	0
Grøn finansforvaltning	105 164	117 297	105 164	12 133
Kursregulering pr. 01.01.20			-11 318	11 318
Urealisert gevinst 31.12.20			8 399	-8 399
Sum	570 943	568 024	568 024	0

Urealisert tap eller gevinst blir ikke lagt på det enkelte verdipapiret, men samlast og blir lagt til innkjøpskost pr 31.12 slik at bokført verdi blir lik marknadsverdi. Netto urealisert gevinst på 8,4 mill. er resultatført i 2020. Realisert gevinst på 8,6 mill. er inntektsførte i 2020 og realisert tap på 10,2 mill. er utgiftsførte i 2020. Kursreguleringsfondet er pr 31.12.20 på 75,9 mill. og er stort nok i samsvar med finansreglementet. Marknadsverdi er bokført i samsvar med årsoppgåve frå VPS. Regelverket krev at finansielle omløpsmidde skal vurderast til verkeleg verdi.

Innkjøpskost 31.12 = Bokførte verdi på det enkelte papiret før kursregulering

Investeringane i finansielle omløpsmidde ligg innanfor rammer i gjeldande finansreglement av 16.12.2019.

Note 8 Sikring av finansielle egedelar og forpliktingar

Renteutgiftene på lånegjelda til kommunen blir sikra i samsvar med gjeldande reglement for finans- og gjeldsforvaltninga. Stavanger kommune har porteføljefinansiering. Inngåtte rentebyteavtalar er ikke knytte mot enkeltlån men mot porteføljen.

Langsiktig gjeld med fast rente					
Lån nr.	Volum	Siste forfall	Rente-binding til	Betaler	Finansreglementet
5004	504	Jan. 25	Nov. 21	3,08 %	Kap 5
5010	7 906	Dec. 26	Nov. 21	3,08 %	Kap 5
5011	1 386	Jun. 26	Oct. 21	3,08 %	Kap 5
5009	1 488	Jan. 25	Oct. 21	3,07 %	Kap 5
5152	164 346	May. 40	Mar. 23	1,85 %	Kap 5

Langsiktig gjeld med fast rente

5159	800 000	Jan. 23	Jan. 23	2,11 %	Kap 5
5150	800 000	Jan. 25	Jan. 25	2,05 %	Kap 5
5179	800 000	Jan. 29	Jan. 29	2,68 %	Kap 5
5170	500 000	Mar. 27	Mar. 27	2,65 %	Kap 5

Rentebytteavtaler

Bank	Volum	Løpar frå dato	Løpar til dato	Betaler	Får	Formål med sikringa
Nordea	25 000	Sep. 11	Sep. 21	3,69 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
DNB	500 000	Sep. 11	Sep. 21	3,69 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
Nordea	200 000	Dec. 11	Dec. 21	3,34 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
Nordea	400 000	May. 12	Apr. 22	3,76 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
DNB	390 000	Jul. 12	Jan. 22	3,54 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
Nordea	200 000	Oct. 12	Oct. 22	3,05 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
Swedbank	200 000	Jan. 13	Jan. 23	3,07 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
Golman Sachs	150 000	May. 13	May. 23	2,76 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
Nordea	150 000	Feb. 14	Feb. 24	2,97 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
Danske bank	600 000	Jan. 20	Jan. 30	1,69 %	3M nibor	Kontanstrømsikring
DNB	500 000	Sep. 20	Sep. 27	1,29 %	3M nibor	Kontanstrømsikring

Fastrentene på fastrentelån og i rentebytteavtalar som går ut i 2021 er å rekna som lån og renteavtalar med flytande rente pr. 31.12.20.

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2020	Kommunekassen	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til eigne investeringar 1)	7 625 981	4,56	1,37 %
Lån til vidareutlån	2 270 640	19,77	0,87 %
Sum bokført lang siktig gjeld	9 896 621		
Av dette finansielle leigeavtalar	0		
Lån som forfell i 2021	600 000		
Av dette lån som må refinansierast	600 000		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentevilkår	Langsiktig gjeld 31.12.20	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	3 083 822	2,32 %
Langsiktig gjeld med flytande rente :	6 812 799	0,78 %

1) Lån til eigne investeringar inkluderer obligasjonslån på 5 330 mill. der løpetid varierer mellom 0 og 10 år. Obligasjonane blir refinansierte ved forfall.

Note 10 Avdrag på lån minimumsavdrag

Minimumsavdrag	Stavanger kommune 2020	Stavanger Parkeringssselskap KF 2020 *	Sum
Berekna minimumsavdrag etter kommunelova § 14-18, 1. ledd	283 828	6 136	289 964
Korrigering for mottekne avdrag vidareutlån til avdrag andre lån	0	0	0
Betalte avdrag	348 950	10 820	359 770
Differanse mellom berekna, korrigerte og betalte avdrag	-65 121	-4 684	-69 806
Avskrivningar			
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidlar 01.01.20	13 391 157	282 588	13 673 744
Bokført verdi lånegjeld 01.01.20	-7 517 680	-131 865	-7 649 545
Avskrivningar	505 580	13 149	518 730
* Stavanger Parkeringssselskap KF blir fullt ut inkludert i utrekninga sidan dei har gjeld til eksterne kreditorar			
Avdrag på lån til vidare utlån og forskotteringer			
Mottekne avdrag på startlån			-180 396
Utgiftsførte avdrag i investeringsrekneskapen			180 396
Avsetning til/bruk av avdragsfond			0
Saldo avdragsfond 31.12.20			0

Note 11 Pensjon

Generelt om pensjonsordningane i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytingsbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, bar nepensjon og dessutan AFP/tidleg pensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66 % saman med folketrygda. Pensjonane blir samordna med utbetaling frå Nav.

Premiefond

Premiefondet er eit fond for tilbakeført premie og overskot. Eventuelle middel på premiefondet kan berre brukast til framtidig premiebetaling. Premiefondet kjem ikkje fram av kommunerekneskapen, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremiar.

Premiefond	2020
Ståande inne på premiefond 01.01.	7 978
Tilført premiefondet gjennom året	61 527
Bruk av premiefondet gjennom året	68 766
Ståande inne på premiefond 31.12.	739

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsrekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnader som er berekna ut frå langsiktige føresetnader om avkasting, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene blir berekna på ein annan måte enn pensjonspremien som blir betalt til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt vera forskjell mellom desse to storleikane. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad blir kalla premieavvik, og skal inntekts- eller blir utgiftsført i driftsrekneskapen. Premieavviket blir igjen tilbakeført neste år med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller seinare, med 1/10 per år for premieavvik oppstått frå 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått frå 2002 til 2010.

Rekneskapsføringa av pensjon inneber eit unntak frå dei grunnleggjande prinsippa for kommunerekneskapen om at alle kjende utgifter og inntekter i året skal takast med i årsrekneskapen for vedkommende år (koml. § 14-6, 2. ledd bokstav c). Rekneskapsføringa av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innverknad på netto driftsresultat i 2020 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er 28,937 mill. høgare enn faktisk betalte pensjonspremiar.

Avgjerdene inneber òg at berekna pensjonsmiddel og pensjonsforpliktingar er oppførte i balansen som høvesvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Økonomiske føresetnader for utrekning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventa avkasting pensjonsmiddel	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventa årleg lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventa årleg G-regulering	2,48 %	2,48 %
Forventa årleg pensjonsregulering	1,71 %	

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktingar og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	KLP	SPK	Sum
Årets pensjonsopptening, noverdi	444 640	90 500	535 140
Rentekostnad av kommen pensjonsforpliktning	335 177	48 701	383 878
Forventa avkasting på pensjonsmidla	-367 262	-43 119	-410 381
Adminstrasjonskostnad	27 462	3 161	30 623
A Berekna netto pensjonskostnad (inkl. adm)	440 017	99 243	539 260
B Forfall pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	515 701	100 112	615 813
C Årets premieavvik (B-A)	75 683	869	76 553
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsrekneskapen	KLP	SPK	Sum
B Forfall pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	515 701	100 112	615 813
C Årets premieavvik	-75 683	-869	-76 552
D Amortisering av tidlegare års premieavvik	106 495	-1 005	105 490
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering	546 512	98 238	644 750
G Pensjonstrekk tilsette	74 423	21 167	95 590
Årets regnskapsførte pensjonsutgift	472 089	77 071	549 160
Akkumulert premieavvik	KLP	SPK	Sum
Sum gjenståande premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	490 676	236	490 912
Årets premieavvik	75 683	869	76 552
Sum amortisert premieavvik dette året	-106 495	1 005	-105 490
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	459 864	2 110	461 974
Arbeidsgivaravgift av akkumulert premieavvik	64 841	298	65 138
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	524 705	2 408	527 112
Pensjonsmiddel og pensjonsforpliktingar	KLP	SPK	Sum
Netto pensjonsforpliktingar pr. 01.01.	995 475	356 446	1 351 922

Pensjonskostnad og premieavvik	KLP	SPK	Sum
Årets premieavvik	-75 683	-869	-76 552
Amortisert premieavvik	106 495	-1 005	105 490
Estimatavvik (ført direkte mot eigenkapitalen)	-328 795	-147 503	-476 298
Verknaden av planendringar (ført direkte mot eigenkapitalen)	-581 453	0	-581 453
Nettoeffekt av fasjon/fusjon	2 707	0	2 707
Netto pensjonsforpliktingar pr. 31.12.	118 746	207 070	325 816
Av dette:			
Brutto pensjonsforplikting	9 744 072	1 530 644	11 274 716
Pensjonsmiddel	-9 625 326	-1 323 574	-10 948 900
Arbeidsgivaravgift av netto pensjonsforplikting	16 743	29 197	45 940

Note 12 Garantiar

Garanti gitt over	Type garanti	Garantiramme/låneramme	Garantiansvar 31.12.20	Opphavleg garantiansvar/lån	Utløpstids- til garanti
Stiftelsen Kirkens Bymisjon Rogaland	Sjølvskyldnarkausjon	42 570	28 242	38 700	2038
Borettslaget Gauselparken	Sjølvskyldnarkausjon	25 482	15 870	23 166	2033
Borettslaget Krosshaug I	Sjølvskyldnarkausjon	11 580	7 796	10 696	2035
Borettslaget Ramsvik	Sjølvskyldnarkausjon	10 598	7 440	9 634	2033
Borettslaget Ramsvik	Sjølvskyldnarkausjon	10 590	7 647	9 628	2033
Forus Utvikling AS	Sjølvskyldnarkausjon	48 400	44 000	44 000	2031
Boganes barnehage			651		
Barnehage Mjuhaugskogen SA			572		

Garanti gitt over	Type garanti	Garantiramme/låneramme	Garantiansvar 31.12.20	Opphavleg garantiansvar/lån	Utløpstids- til garantie
Bamsebu barnehage			970		
Ulsnes barnehage			650		
Tommeliten barnehage			1 092		
Barnehage Geitastova SA			906		
Frøystad andelsbarnehage			944		
Dragaberget barnehage			2 527		
Børesvingen andelsslag			3 368		
Huskestua barnehage			70		
Ferde AS		2 329 800	2 096 000	2 100 000	2043
Vikinghallen AS	Sjølvskyldnarkausjon	93 500	68 392	85 000	2039
Stiftelsen Stavanger ishall	Sjølvskyldnarkausjon	66 000	46 800	60 000	2040
Museum Stavanger AS	Sjølvskyldnarkausjon	3 850	2 480	3 100	2032
Museum Stavanger AS	Sjølvskyldnarkausjon	44 000	32 000	40 000	2032
Allservice	Sjølvskyldnarkausjon	11 000	10 000	10 000	2028
Finnøy Flerbrukskall SA	Kausjon	4 436	550	4 033	2022
Depositumgarantier	Sosialtenestelova § 21		5 934		2021-2023
Hinna Fotballklubb	Sjølvskyldnarkausjon	3 300			
Sum garantiar/lån ved kausjon		2 705 106	2 384 900	2 437 957	
Låneansvar IKS	Lovtilvisning	Del av låneramme i selskaps-avtale	Garantiansvar pr 31.12.20	Sum opphavleg lån	Varigheit
IVAR IKS	IKS-loven § 3	2 000 000	1705 229	2 329 320	Løpende

Garanti gitt over	Type garanti	Garantiramme/låneramme	Garantiansvar 31.12.20	Opphavleg garantiansvar/lån	Utløpstids- til garantie
Stavanger Konserthus IKS	IKS-loven § 3	792 100	450 507	495 000	Løpende
Brannvesenet Sør-Rogaland IKS	IKS-loven § 3	10 988	989	3 186	Løpende
Stavangerregionen havn IKS	IKS-loven § 3	245 640	208 471	352 188	Løpende
Renovasjonen IKS*	IKS-loven § 3	12 500	33 509		Løpende
Multihallen og Storhallen IKS	IKS-loven § 3	110 519	45 099	85 840	Løpende
Sørmarka Flerbruks Hall IKS	IKS-loven § 3	220 888	175 479	235 029	Løpende
Sum låneansvar gjennom IKS-lova		3 392 634	2 619 282	3 500 564	
Sum garantiar/lån ved kausjon og låneansvar		6 097 741	5 004 182	5 938 521	
Garantiar som er innfridde per type					
Garantiar som sannsynlegvis må innfriast					

* Låneansvar overfor IKS følger av § 3 i lov om Interkommunale selskap. Det er ikke fatta eigne garantivedtak. Den indirekte garantiforpliktinga blir fordelt etter eigardel i selskapa. Me gir opp Stavanger kommunes samla låneansvar på lån i selskapa pr. 31.12. Utløpstida blir rekna for løpende. Selskapa kan refinansiera og ta opp nye lån innefor ramma i selskapsavtalane.

Note 13 Vesentlege bundne fond

Bundne fond	Behaldning 01.01.2020	Avsetninger	Bruk av fond	Behaldning 31.12.2020
Bundne driftsfond				
Sjølvkostfond	32 404	44 544	-1 773	75 175
Øyremerkte middel	85 799	133 351	-85 799	133 351

Bundne fond	Behaldning 01.01.2020	Avsetninger	Bruk av fond	Behaldning 31.12.2020
Interkommunal beredskap mot akutt foreining - IUA	5 987	1 737	0	7 724
Nye Stavanger/reformstøtte kommunesamanslåing	10 386	19 704	-10 386	19 704
Sum	134 576	199 336	-97 958	235 954
Bundne investeringsfond				
Startlån	10 516	90	0	10 606
Øyremerkte middel	4 959	2 157	-4 959	2 157
Utbyggjarbidrag	36 080	0	0	36 080
Andre bundne investeringsfond	263	4	0	266
Sum	51 817	2 251	-4 959	49 109

Øyremerkte middel avsett i bundne driftsfond og investeringsfond er ekstene middel som kommunen har fått med særskilt formål. Midla er avsette på fond for overføring til 2021.

Bunde investeringsfond utbyggjarbidrag gjeld kostnadsbidrag frå utbyggjar til rekkjefølgjetiltak i kommunedelplan 116 K, Hillevåg og Paradis. Desse tiltaka er enno ikkje gjennomførte då det er igangsett eit arbeid med ny områdeplan for delar av Paradis. Denne planen vil fastleggja nye rekkjefølgjekrav for området. Fondsmidlane er som følgje av dette ikkje disponert i 2020.

Note 14 Gebyrfinansierte sjølvkosttenester

Selvkostområder	Resultat 2020			Balanse 2020		
	Inntekter 1)	Kostnader 2)	Over(+)/ underskot (-)	Årets deknings- grad i % 2)	Avsetning(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond (+)/ fremførbart underskot (-) pr. 31.12.20 3) og 4)
Renovasjon	176 139	202 830	-26 691	86,8 %	0	-32 725
Slam	3 478	3 988	-510	87,2 %	-911	-230
Vann	163 384	142 937	20 447	114,3 %	20 447	34 844
Avløp	260 658	239 123	21 535	109,0 %	21 535	37 769
Feiling	10 693	11 228	-535	95,2 %	-861	-535
Byggesak	27 975	25 414	2 562	110,1 %	2 562	2 562

1) Inkludert i inntekter og kostnader inngår renter på høvesvis sjølvkostfond og framførbar underskot.

2) Årets dekningsgrad før ev. avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

3) Dekningsgradsfondane er bundne driftsfond. Desse kan berre nyttast til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhøyrande sjølvkostområde. Dekningsgradsfond må nyttast innan ein 3-5 års periode. På område med pålagt sjølvkost (renovasjon), eller der kommunestyret forut for inntektsåret har fatta prinsippvedtak om eigenbetaling ut frå sjølvkost, kan kommunen ha framførbar underskot. 3-5 års perioden kan fråvikast viss det er særeigne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret der desse særeigne forholda blir synleggjorde.

4) Sjølvkostområda renovasjon, slam og feiing har framførbar underskot per 31.12.2020 som må dekkjast inn av framtidige gebyrinntekter.

Bystyret i Stavanger vedtok i sak 73/19 Økonomiske tilpassingar av sjølvkostområda før kommunesamanslåinga at eventuelle positive sjølvkostfond skal vidareførast i nye Stavanger. Vidare vart det vedteke at eventuelle akkumulerte framførbar underskot på sjølvkosttenestene skulle gjerast opp ved årsoppgjjet i 2019 og ikkje blir vidareført inn i nye Stavanger. Dette gjeld likevel ikkje renovasjon og slam. Stavanger kommune hadde per 31.12.2019 eit framførbar underskot på byggjesak og feiing som ikkje er vidareført inn i 2020. Framførbar meirforbruk på renovasjon er vidareført med 4,9 mill.

Kommunestyret i Rennesøy vedtok i sak 27/19 Harmonisering av sjølvkostområda at eventuelle sjølvkostfond skal vidareførast inn i nye Stavanger. Vidare vart det vedteke at rådmannen får fullmakt til å vurdera om eventuelle framførbar underskot på sjølvkosttenestene skal gjerast opp mot disposisjonsfond eller mot resultatet til kommunen i årsoppgjjet 2019. Det blir presisert at dette ikkje gjeld eit eventuelt framførbar underskot på renovasjon og slam. Rennesøy kommune hadde per 31.12.2019 eit framførbar underskot på slam og renovasjon på høvesvis 0,6 mill. og 1,1 mill. som er vidareført til 2020. Framførbar underskot på slam er delvis dekt inn i 2020. Rennesøy hadde ikkje sjølvkostfond som er overført til nye Stavanger.

Kommunestyret i Finnøy vedtok i sak 26/19 Harmonisering av sjølvkostrekneskapet ved kommunesammanslåing at eventuelt akkumulert underskot på sjølvkosttenestene blir gjort opp ved årsoppgjjet 2019 og blir ikkje vidareført inn i nye Stavanger. Dette gjeld ikkje renovasjon og slam. Finnøy hadde framførbar underskot på renovasjon på 0,1 mill. som er overført til ny kommune. Finnøy kommune hadde per 31.12.2019 sjølvkostfond på vatn, avløp og feiing som er overført til nye Stavanger. Kommunestyret i Finnøy vedtok i same sak at eventuelt overskot per 31.12.2019 vil bli tilbakebetalt så framt beløp fordelt per abonnement overstig kr 500. Delingstalet vart endra til per innbyggjar i 2. tertialrapport 2019. Analyse av sjølvkostresultata viser at beløp per innbyggjar er lågare enn kr 500 per sjølvkostområde, og grunnlag for tilbakebetaling er ikkje til stades.

Note 15 Ytingar til leiande personar

Ytingar til leiande personar	Lønn og anna godtjersle	Godtgjersle for andre verv	Tillegsgodtgjersle	Naturalytingar
Kommunedirektør	1 815	0	0	8
Ordfører	1 312	0	0	13

Note 16 Godtgjersle til revisor

Godtgjersle til revisor	Kommunekassen
Rekneskapsrevisjon	2 798
Forvaltningsrevisjon	2 436
Selskapskontroll	384
Attestasjonar	1 218

Rådgiving

647

Samla godtgjersle

7 483

Note 17 Opningsbalanse

Kommunane Stavanger, Rennesøy og Finnøy vart slått saman til éin kommune frå 1. januar 2020. Kommunal- og moderniseringssdepartementet og Foreningen for God Kommunal Regnskapsskikk har utarbeidd høvesvis rettleiarene «Etablering av nye kommunar – formelle rammer og erfaringar frå tidlegare samanslåingar» og notatet «Kommunesamanslåingar og andre grenseendringar» som regulerer prosessen og innhald i endeleg opningsbalanse.

Førebelgs opningsbalanse basert på balanserekneskapen til dei tre kommunane for 2019 vart i samsvar med retningslinjene utarbeidde per 1. mars 2020. Endeleg opningsbalanse vart godkjend av revisor og vedteke i kommunestyret 16.11.2020, jf. sak 106/10 Åpningsbalanse Stavanger kommune per 1. januar 2020.

Oppningsbalanse for ny kommune skal i samsvar med retningslinjene korrigeras for interne mellomverande per 31. desember 2019 mellom dei tre kommunane som vart slått saman. Korreksjon av opningsbalansen er gjord med utgangspunkt i noter om interne mellomverande i rekneskapen til dei tidlegare kommunane for 2019.

Tabellen under viser opningsbalanse per 1.1.2020 for Stavanger kommune korrigert for interne mellomverande:

Oversikt balanse	Inngåande balanse 1.1.2020 overførte frå Stavanger	Inngåande balanse 1.1.2020 overførte frå Rennesøy	Inngåande balanse 1.1.2020 overførte frå Finnøy	Sum inngående balanse 1.1.2020	Interne mellom- værende mellan kommunane per 31.12.2019	Korrigert Inngående balanse 1.1.2020
Egedelar						
A. Anleggsmidlar	28 617 301	1209 400	805 355	30 632 055	0	30 632 055
I. Varige driftsmiddel	14 491 587	732 289	395 205	15 619 080	0	15 619 080
1. Faste eigedommar og anlegg	13 759 878	708 616	387 028	14 855 522	0	14 855 522
2. Utstyr, maskiner og transportmidde	731 709	23 673	8 176	763 558	0	763 558
II. Finansielle anleggsmidlar	4 535 843	100 394	83 331	4 719 568	0	4 719 568
1. Aksjar og delar	898 270	20 187	17 506	935 963	0	935 963
2. Obligasjonar	0	0	0	0	0	0
3. Utlån	2 788 481	80 206	65 825	2 934 512	0	2 934 512
4. Konserninterne langsiktige fordringar	849 093	0	0	849 093	0	849 093

Oversikt balanse	Inngående balanse 1.1.2020 overførte fra Stavanger	Inngående balanse 1.1.2020 overførte fra Rennesøy	Inngående balanse 1.1.2020 overførte fra Finnøy	Sum inngående balanse 1.1.2020	Interne mellom- værende mellan kommunane per 31.12.2019	Korrigert Inngående balanse 1.1.2020
III. Immaterielle egedeler	0	0	0	0	0	0
IV. Pensjonsmiddel	9 589 870	376 717	326 819	10 293 407	0	10 293 407
B. Omløpsmiddel	3 492 013	176 400	127 830	3 796 243	-13 016	3 783 226
I. Bankinnskot og kontantar	1 781 667	141 451	99 732	2 022 851	0	2 022 851
II. Finansielle omløpsmiddel	548 313	0	279	548 592	0	548 592
1. Aksjar og delar	0	0	0	0	0	0
2. Obligasjonar	548 313	0	279	548 592	0	548 592
3. Sertifikat	0	0	0	0	0	0
4. Derivat	0	0	0	0	0	0
III. Kortsiktige fordringar	1 162 033	34 948	27 818	1 224 800	-13 016	1 211 783
1. Kundefordringar	195 122	0	0	195 122	-12 966	182 156
2. Andre kortsiktige fordringar	433 415	21 970	13 944	469 329	-50	469 279
3. Premieavvik	533 202	12 978	13 875	560 054	0	560 054
4. Konserninterne kortsiktige fordringar	294	0	0	294	0	294
Sum egedeler	32 109 314	1 385 799	933 185	34 428 298	-13 016	34 415 281
C. Eigenkapital	1 245 307	51 875	85 413	1 382 594	0	1 382 594
I. Eigenkapital drift	976 224	51 289	71 496	1 099 010	0	1 099 010
1. Disposisjonsfond	703 901	39 051	53 557	796 509	0	796 509
2. Bundne driftsfond	123 447	2 883	8 246	134 576	0	134 576
3. Meirforbruk i driftsrekneskapen	0	0	0	0	0	0
4. Mindreforbruk i driftsrekneskapen	148 877	9 355	9 693	167 924	0	167 924
II. Eigenkapital Investering	269 082	586	13 917	283 584	0	283 584

Oversikt balanse	Inngående balanse 1.1.2020 overførte fra Stavanger	Inngående balanse 1.1.2020 overførte fra Rennesøy	Inngående balanse 1.1.2020 overførte fra Finnøy	Sum inngående balanse 1.1.2020	Interne mellom- værende mellan kommunane per 31.12.2019	Korrigert Inngående balanse 1.1.2020
1. Ubunde investeringarfond	218 721	300	12 746	231 767	0	231 767
2. Bundne investeringarfond	50 361	286	1 170	51 817	0	51 817
3. Udekt utgjorde i investeringrekneskapen	0	0	0	0	0	0
III Annen eigenkapital	9 324 271	297 469	122 978	9 744 718	0	9 744 718
1. Kapitalkonto	9 364 113	297 930	125 127	9 787 170	0	9 787 170
2. Prinsippendingringar som påverkar arbeidskapitalen drift	-39 841	-461	-2 149	-42 451	0	-42 451
2. Prinsippendingringar som påverkar arbeidskapitalen investering	0	0	0	0	0	0
D. Langsiktig gjeld	19 806 072	985 769	692 789	21 484 630	0	21 484 630
I. Lån	8 786 494	546 298	315 925	9 648 717	0	9 648 717
1. Gjeld til kredittinstitusjonar	2 790 694	546 298	315 925	3 652 917	0	3 652 917
2. Obligasjonslån	5 930 000	0	0	5 930 000	0	5 930 000
3. Sertifikatlån	0	0	0	0	0	0
4. Konsernintern langsiktig gjeld	64 000	0	0	64 000	0	64 000
5. Anna langsiktig gjeld	1 800	0	0	1 800	0	1 800
II. Pensjonsforplikting	11 019 578	439 471	376 864	11 835 913	0	11 835 913
E. Kortsiktig gjeld	1 733 664	50 686	32 005	1 816 355	-13 016	1 803 339
I. Kortsiktig gjeld	1 733 664	50 686	32 005	1 816 355	-13 016	1 803 339
1. Leverandørgjeld	450 892	10 868	7 558	469 318	-12 789	456 529
2. Likviditetslån	0	0	0	0	0	0
3. Derivat	0	0	0	0	0	0
4. Anna kortsiktig gjeld	1 282 772	39 818	24 447	1 347 037	-227	1 346 810

Oversikt balanse	Inngående balanse 1.1.2020	Inngående balanse 1.1.2020	Inngående balanse 1.1.2020	Sum inngående balanse 1.1.2020	Interne mellom- værende mellan kommunane per 31.12.2019	Korrigert Inngående balanse 1.1.2020
	overførte fra Stavanger	overførte fra Rennesøy	overførte fra Finnøy			
5. Premieavvik	0	0	0	0	0	0
Sum eigenkapital og gjeld	32 109 314	1 385 799	933 185	34 428 298	-13 016	34 415 281
F. Memoriakonti	0	0	0	0	0	0
I. Ubrukte lånemiddel	584 604	71 136	12 298	668 038	0	668 038
II. Andre memoriakonti	20 804	3 817	0	24 621	0	24 621
III. Motkonto for memoriakontiene	-605 408	-74 953	-12 298	-692 658	0	-692 658

Note 18 Grensejustering mellom Stavanger kommune og Hjelmeland kommune

Stavanger kommune og Hjelmeland kommune inngjekk i 2020 avtale om kommunegrensejustering på Ombo per 1.1.2020, jf. referatsak nr. 3/20 i Kommunalutvalget 8.9.2020.

Partane har komme til semje om at det for kommunegrensejusteringa, som vart gjennomført på Ombo 1.1.2020, ikke blir kravd økonomisk kompensasjon eller erstatning etter reglane i inndelingslova utover det som er regulert i avtalen.

Dersom Stavanger kommune som vertskommune for oppdrettsanlegga Kjehola, Longavik og Saltskjærer får statlege kompensasjoner eller tilskot for oppdrettsanlegga for perioden frå og med 1.1.2020 til og med 31.12.2024 skal Hjelmeland kommune få følgjande delar av kompensasjonane/tilskota for desse anlegga:

- Kjehola 14 %
- Longavik 57 %
- Saltskjærer 100 %

Dette gjeld uansett innretninga på framtidige utbetalingar til vertskommunar for havbruksmiddel. Utbetaling skal skje innan rimeleg tid etter at dei statlege kompensasjonane/tilskota er utbetalte. Eventuelle offentlege skattar eller avgifter på kompensasjonane/tilskota skal dekkast av partane i samsvar med partanes delar. I 2020 er det overført kr 2,742 mill. i havbruksmiddel frå Stavanger kommune til Hjelmeland kommune.

Vidare seier avtalen at dersom eideommen Ombo oppvekstsenter skulle bli realisert til andre formål, skal Hjelmeland kommune bli godt gjord for delen sin av realisasjonsverdien, jf. Avtale om samarbeid mellom Finnøy og Hjelmeland kommunar om felles skulebygg og nærmiljøanlegg på Eidssund/Ombo signert 23.12.1997.

I samband med kommunegrensejusteringa vart anleggsmidelen Austre Omboveg overført til Stavanger kommune balansen sin. Det er ikkje avtalt økonomisk kompensasjon for dette anlegget. Registrering i rekneskapen vart gjennomførd iht. GKRS sitt notat om kommunesamslåingar og andre grenseendringar datert 18.06.18, sjå nedanfor:

Overdraging av anleggsmidlar

Anleggsmidlar som blir overdregne mellom kommunane, rekneskapsføres som kjøp av anleggsmidlar i investeringsrekneskapen til overtakande kommune og blir aktivert som anleggsmidler i balansen. Rekneskapsføringa skjer til storleiken på vederlaget.

I Rekneskapen til Stavanger kommune er det ført 1,750 mill. som innkjøpskost pr. 1.1.2020 for Austre Omboveg. Årleg avskrivingar knytte til vegen er 0,049 mill., og rest avskrivingstid er 36 år.

Note 19 Brukarbetaling

Brukabetalung	2020
Foreldrebetaling barnehagar	122 148
Foreldrebetaling skule- og fritidsordning	77 218
Eigenbetaling institusjonar og heimetenester	218 350
Anna	24 423
Sum totalt	442 139

Note 20 Lønnsutgifter

Lønnsutgifter	2020
Lønnsutgifter - Drift	
Fastlønn	4 461 169
Lønn til vikarar	281 682
Lønn til ekstrahjelp	201 858
Lønn vedlikehald	4 223
Overtidslønn	58 726
Anna lønn og trekkpliktig godtgjersle	188 526
Godtgjersle folkevalde/introduksjonsordninga	142 210
Utg.godtgjersler for reiser, diett, bil som er oppg.pliktige	35 103
Sum lønnsutgifter og utg.godtgjersle	5 373 497
Sosiale utgifter	
Pensjon, trekkpliktig forsikring, arbeidsgivaravgift	1 276 222
Sum	6 649 718

Note 21 Kjøp av varer og tenester

Kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteproduksjonen til kommunen omfattar alle utgifter knytte til kjøp av varer og tenester som inngår i produksjonsfaktorar i kommunen sin eigen produksjon, herunder alle ordinære utgifter og vedlikehaldsutgifter, og dessutan kjøp av inventar og utstyr.

Kjøp av tenester som erstattar communal eigenproduksjon er alle utgifter knytte til kjøp av tenester som blir vidareførte direkte til brukarane utan at kommunen sjølv omarbeider desse tenestene vidare. Betaling for tenester utført av andre offentlege institusjoner, og betaling for tenester utført av private som kommunen har driftsavtale med, blir her ført.

Kjøp av varer og tenester	2020
Kjøp av varer og tenester som inngår og erstattar tenesteproduksjon	3 479 650
Av dette:	
Private barnehagar	498 785
Private alders- og sjukeheim	327 521
Kjøp frå kommunale føretak (KF)	408 341
Kjøp frå andre	2 245 004

Note 22 Uteståande fordringar

Uteståande fordringar	2020
Kundefordringar	192 362
av dette konserninterne fordringar 1)	42 794
Andre kortsiktige fordringar	482 251
av dette avsett til dekning av tap på utestående fordringar	-21 592
Premieavvik 2)	527 112
Sum kortsiktige fordringar	1201726

1) Sjå note 23 Fordringar og gjeld til kommunale føretak

2) Sjå note 11 Pensjon

Note 23 Fordringar og gjeld til kommunale føretak

Fordringar/Gjeld	2020
Konsernintern kortsiktig fordring	
Stavanger Parkeringselskap KF	27 254
Sølvberget KF	2 098
Stavanger Byggdrift KF	543

Fordringar/Gjeld	2020
Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	523
Stavanger Boligbygg KF	7 457
Stavanger Utvikling KF	4 920
Sum konserninterne kortsiktige fordringar*	42 794
Herav kundefordringer	42 794
Herav kortsiktige fordringer utlån	0
Konsernintern langsigktig fordring	
Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	10 733
Sølvberget KF	27 052
Stavanger Boligbygg KF	622 505
Stavanger Utvikling KF	228 790
Sum konserninterne langsiktige fordringar	889 079
Konsernintern kortsiktig gjeld	
Stavanger Parkeringsselskap KF	51
Sølvberget KF	48
Stavanger Byggdrift KF	21 899
Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	15 386
Stavanger Boligbygg KF	8 426
Stavanger Utvikling KF	9
Sum konsernintern kortsiktig gjeld**	45 819
Konsernintern langsigktig gjeld	
Sølvberget KF	5 000
Stavanger Byggdrift KF	30 000
Stavanger Natur- og Idrettsservice KF	29 000
Sum konsernintern langsiktig gjeld	64 000
Sum konsernintern gjeld	109 819

* Kortsiktig fordring KF inngår i kundereskontroen til kommunen, jf. note 22.

**Kortsiktig gjeld KF inngår i leverandørreskontroen til kommunen.

Note 24 Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk i drift og udekt/udisponert i investering

Driftsrekneskapane for 2019 for kommunane Finnøy, Rennesøy og Stavanger vart avslutta med eit samla mindreforbruk på 167,924 mill. Herav 9,693 mill. for Finnøy, 9,355 mill. for Rennesøy og 148,877 mill. for Stavanger. Rekneskapsmessig mindreforbruk 2019 vart disponert i 2020 i tråd med sak 43/20 Årsrapport og årsrekneskap 2019 for Finnøy, Rennesøy og Stavanger kommune vedteke av Stavanger kommunestyre 15.6.2020.

Investeringsrengskapene for 2019 for alle tre kommunar vart avslutta med eit resultat på kr 0.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap og årsmelding for kommunar og fylkeskommunar, gjeldande frå 1.1.2020, regulerer avslutning av årsrekneskapen. Det følgjer av forskrifta at årsrekneskapane for drift og investering ikkje lenger skal avsluttast med eit rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk i drift eller udekt/udisponert i investering. Paragrafane 4-2 til 4-6 reguleringar strykingar av rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk i drift og stryking av udekt/udisponert i investering. Sjå tabell Oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar for nærmare informasjon om strykingar som er gjennomførte ved årsavslutning 2020 i drift og investering.

Note 25 Avgiftssituasjonen

Kompensasjon av meirverdiavgift på sosiale bustader

Bustadmassen blir gjennomgått løpande og blir klassifisert i ulike tenestegrupper. Det er kravd kompensasjon for meirverdiavgift knytt til bustader som har ei konkret tilrettelegging, og som i tillegg blir budd i av personar som har behov og krav på denne tilrettelegginga, jf. forskrift til kompensasjonslova § 7. Stavanger kommune har ført kompensasjon for rus- og psykiatribustader som er særskilt tilrettelagde på lik linje med andre tilrettelagde bustader.

Skatteetaten har ein pågående kontroll av kompensasjon knytt til sosiale bustader. Kontrollen har fokus på formelle krav til dokumentasjon av kompensasjonsretten, og om bustadene er tilrettelagde som helse- og sosialbustad og i tillegg blir budde i av personar som har behov for denne tilrettelegginga.

Justeringsavtalar

Stavanger kommune inngår justeringsavtalar med private utbyggjarar for å få refusjon av meirverdiavgift knytt til utbygging av kommunal infrastruktur som blir overdregen vederlagsfritt til kommunen. Utbygger og Stavanger kommune inngår frivillig avtale med bakgrunn i vedtak fatta 12.12.2019 av Stavanger formannskap Nye Stavanger, jf. sak 32/19 Momsavtalar i nye Stavanger. Justeringsperioden for inngåtte justeringsavtalar er 10 år. Kommunen ber risikoen for ein rettmessig/rettidig rapportering av det årlege meirverdiavgiftkravet og/eller søknad om meirverdiavgiftkompensasjon. Endra bruk eller sal kan medføra endra plikt eller rett til justering.

To nye justeringsavtalar er inngått i 2020. Desse inneholder både justeringsplikt og justeringsrett. Stavanger kommune følgjer GKRS sin tilråding om rekneskapsmessig behandling av justeringsavtalar. I tråd med denne tilrådinga er justeringsrett som følgje av avtalane ført i investeringsrekneskapen. Det same er tilbakeføringa av justeringsinntekt til utbyggjarane då dette har ein tett samanheng med justeringsinntekta. Nettoeffekten av dei nye justeringsavtalane utgjer ei meirinntekt på 0,015 mill. Totalt for alle eksisterande avtalar utgjer meirinntekta 2,471 mill.

Anleggsbidragsavtalar

Stavanger kommune tilbyr anleggsbidragsavtalar i samsvar med vedtak fatta 12.12.2019 av Stavanger formannskap Nye Stavanger, jf. sak 32/19 Momsavtalar i nye Stavanger. Ved anleggsbidragsavtalar fører kommunen fortløpende kompensasjon eller frådrag for inngående meirverdiavgift på anleggskostnadene knytte til kommunale infrastrukturtiltak så langt det er rettsleg tilgjenge til det. Utbyggjar betaler bidrag til dekning av andre anleggskostnader. Éin avtale om anleggsbidrag er inngått i 2020. Me har fire pågående avtalar om anleggsbidrag. I tillegg er det inngått separate avtalar om bygging av private infrastrukturtiltak knytt til to av

anleggsbidragsavtalane. Ved desse avtalane er det ingen avgiftsbehandling. I 2020 er det ført kompensasjon eller frådrag for 8,549 mill. i meirverdiavgift på grunnlag av anleggsbidragsavtalane.

Justeringsforpliktingar eigne bygg, anlegg og fast eigedom

Stavanger kommune har plikt og rett til å justera meirverdiavgift knytt til eigne bygg, anlegg og fast eigedom, dersom bruken som låg til grunn ved innkjøpet seinare blir endra, jf. forskrift til kompensasjonslova § 6. Endringane kan vera både til gunst og ugunst for kommunen. Justeringsperioden er 10 år, og gjeld investeringar der utgiftene beløpsmessig overstig 0,5 mill. inkluderte meirverdiavgift.

I 2020 er det justeringsrett knytt til to bygg som tidlegare heilt eller delvis har vorte leidt ut til privat barnehage og privat skule. Manglande rett til kompensasjon for meirverdiavgift ved desse bygga i utleigeperioden gir no grunnlag for justeringsrett med 10 % årleg i gjenverande del av justeringsperioden. I 2020 er det kravd justeringsrett med 0,557 mill. knytt til dette.

I 2020 er det justeringsplikt knytt til Eiganes skule som delvis blir leidt ut til privat skule. Sidan det er mindre enn 10 år sidan skulen vart ferdigstilt er det justeringsplikt for utleidd areal. Justeringsplikta er berekna til 1,108 mill. årleg så lenge justeringsperioden på 10 år løpar. Løpende drifts- og investeringsutgifter knytte til utleidd areal er òg avskore kompensasjonsrett så lenge utleigeavtalen løpar.

Det er i 2020 òg betalt justeringsplikt med 0,985 mill. knytt til bustader som ikkje har vorte nytta til kompensasjonsberettiget formål. Dette gjeld bustader utleidd til ikkje kompensasjonsberettiget formål.

Note 26 Investeringsprosjekt

Oversikta viser større pågående/planlagde fleirårige investeringsprosjekt.

Prosjektnummer	Prosjektnamn	Kostnadsramme	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Kostnad tidlegare år
3744009	Hinna idrettsanlegg, inkludert rekkjefølgjekrav	64 000	19 095	22 000	35 842
3833002	Velferdsteknologi	80 000	2 367	3 500	5 878
3844003	Olav Kyrres gate 19 og Stavanger svømmehall, rehabilitering	278 200	5 098	2 800	276 481
3844007	Madlamark skule, nybygg	284 000	95 025	96 300	8 877
3844008	Vaulen skule, nybygg og utviding	378 000	1 471	1 000	1 855
3844013	Tastaveden skule, rehabilitering	231 000	7 737	10 000	2 262
3844016	Gautese skule, rehabilitering	180 400	12 989	21 400	158 994
3844021	Solborgprosjektet	60 000	16 407	15 000	2 585
3844035	Nylund skule, utbygging av loft og rehab.	35 000	9 872	15 500	22 804
3844045	Schancheholen brannstasjon	143 000	37 362	50 000	6 210
3844046	Lervig brannstasjon	174 000	3 251	5 000	2 435
3844047	Hundvåg kyrkje, rehabilitering	42 000	5 019	5 000	1 048

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Kostnadsramme	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Kostnad tidligare år
3844050	Tastavarden barnehage, avd. Smiene	42 000	27 699	27 500	13 915
3844051	Ytre Tasta barnehage, avd. Vardenes	55 500	19 694	21 750	30 551
3844073	Grovgarderober på 6 barnehagar	30 000	14 288	10 000	20 423
3844078	Hinnabo 8 Plassar	34 200	22 824	25 854	8 356
3844082	Nye Tou, 3. byggjetrinn	61 000	40 900	49 300	5 192
3844091	Rådhuset, rehabilitering	291 000	1108	1 500	1 224
3844093	Lervig barnehage	88 000	3 385	1 000	0
3844094	Strømvik barnehage	52 000	1 384	2 900	64
3844098	Lervig, parkering og næring	165 000	6 664	1 000	0
3844099	Lervig, kontor	132 000	5 231	1 000	0
3844100	Lervig, bydelsfunksjonar	50 000	2 154	1 000	0
3844105	Trådlaust nettverk sjukeheim og bufelleskap, plan for omsorgsbygg 2030	15 000	8 238	7 300	0
3844110	Finnøy helse- og omsorgssenter, utbygging	116 000	3 086	5 000	0
3844114	Ramsvigtunet utviding	165 000	10 545	7 000	0
3844121	Lervig skule	270 000	6 176	14 999	0
3866032	Kongsgata prosjektring og rehabilitering - Vedlikehaldsmiddel 2017	64 000	104	500	3 846
3866040	Led-lys, utskifting av gatelysarmatur	41 000	12 745	10 250	5 190
3866910022	Kannik skule, uteområde	14 000	1 656	3 205	0
3880008	Innbyggjartorg Judaberg	24 800	13 534	22 146	2 653
3880009	Innbyggjartorg Vikevåg	16 600	2 158	16 222	378
391366020	Gang-/sykkelsti Austre Åmøy	35 000	1 254	2 500	1 905
391444821	Domkyrkja 2025	319 600	36 294	30 000	74 760
R5017	Bufellesskap Eltarvåg, 4 plassar	25 600	19 114	19 400	0
Sum		4 056 900	475 930	528 826	693 727
Sum øvrige prosjekter			532 098	553 007	

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Kostnadsramme	Rekneskap 2020	Justert budsjett 2020	Kostnad tidlegare år
Sum investeringar i varige driftsmiddel			1 008 028	1 081 833	

Oppgitt eks. finansieringsinntekter.

14.3 Konsolidert rekneskap 2020

Alle tal er gitt opp i heile tusen

Innleiing

Konsolidert årsrekneskap er regulert i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap og årsmelding for kommunar og fylkeskommunar, kapittel 10 Konsoliderte årsrekneskapar for kommunar og fylkeskommunar.

I samsvar med § 10-1 Konsolidering skal den konsoliderte årsrekneskapen etter kommunelova § 14-6 første ledd bokstav d visa kommunen som éi økonomisk eining. Den konsoliderte årsrekneskapen skal utarbeidast ved å slå saman årsrekneskapane til dei einingane som skal inngå i konsolideringa. Transaksjonar og mellomverrande mellom einingane skal elimineraast, men berre så langt det følgjer av god kommunal rekneskapsskikk. Årsrekneskapen til kommunale føretak som førar rekneskap etter rekneskapslova skal omarbeidast før konsolideringa så langt det er nødvendig etter god communal rekneskapsskikk. Reglane om årsavslutning i kapittelet til forskrifta 4 om strykingar av meir-/mindreforbruk i drift og udekt/udisponert i investering gjeld ikkje for den konsoliderte rekneskapen.

Konsolidert årsrekneskap skal visa beløp for årets rekneskap i økonomisk oversikt drift, økonomisk oversikt balanse og løvvingsoversikt investering. Det er ikkje samanlikningstal 01.01.20 då dette er første år i samanslått kommune.

Noteopplysningar som vil vera lik tilsvarende noteopplysningar til rekneskapen til kommunekassen kan, ifølgje KRS 14 Konsoliderte årsrekneskapar, blir utelatne frå den konsoliderte årsrekneskapen. Notane om endring av rekneskapsprinsipp, garantiar, gebyrfinansierte sjølvkosttenester og sikring ville i konsolidert rekneskap vere identiske med tilsvarende noter for Stavanger kommune, og er derfor utelate i konsolidert rekneskap.

Det blir elles vist til rekneskapsprinsipp omtalt i årsrekneskap for Stavanger kommune.

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt drift	Note	Rekneskap 2020
Driftsinntekter		
1 Rammetilskot		2 948 128
2 Inntekts- og formuesskatt		5 548 456
3 Egedomsskatt		215 890
4 Andre skatteinntekter		0
5 Andre overføringer og tilskot frå staten		374 842

Økonomisk oversikt drift

Note

Rekneskap 2020

6 Overføringer og tilskot frå andre		1 352 046
7 Brukarbetalingar		442 139
8 Sals- og leigeinntekter		1 243 209
9 Sum driftsinntekter		12 124 711
Driftsutgifter		
10 Lønnsutgifter		5 705 757
11 Sosiale utgifter	10	1 373 359
12 Kjøp av varer og tenester		3 379 966
13 Overføringer og tilskot til andre		970 588
14 Avskrivningar	4,9	586 005
15 Sum driftsutgifter		12 015 675
16 Brutto driftsresultat		109 036
Finansinntekter/-utgifter		
17 Renteinntekter		118 846
18 Utbytter		277 857
19 Gevinstar og tap på finansielle omløpsmiddel		5 576
20 Renteutgifter		234 429
21 Avdrag på lån	9	371 439
22 Netto finansutgifter		-203 590
23 Motpost avskrivningar		586 005
24 Netto driftsresultat		491 451
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:		
25 Overføring til investering		270 831
26 Netto avsetningar til eller bruk av bundne driftsfond	11	121 883
27 Netto avsetningar til eller bruk av disposisjonsfond		268 943
28 Bruk av tidlegare års mindreforbruk		-175 191
28 Dekning av tidlegare års meirforbruk		4 984
29 Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat		491 451
30 Framførte til inndekning i seinare år (meirforbruk)		0

Løyvingsoversikt investering

Løyvingsoversikt investering § 5-5 1. ledd	Note	Rekneskap 2020
1 Investeringar i varige driftsmiddel		1123 404
2 Tilskot til andres investeringar		4 286
3 Investeringar i aksjar og delar i selskap		28 044
4 Utlån av eigne middel		0
5 Avdrag på lån		0
6 Sum investeringsutgifter		1155 734
7 Kompensasjon for meirverdiavgift		107 852
8 Tilskot frå andre		165 020
9 Sal av varige driftsmiddel		55 121
10 Sal av finansielle anleggsmidlar		220
11 Utdeling frå selskap		0
12 Mottekne avdrag på utlån av eigne middel		63 875
13 Bruk av lån		523 511
14 Sum investeringsinntekter		915 599
15 Vidareutlån		424 160
16 Bruk av lån til vidareutlån		- 424 160
17 Avdrag på lån til vidareutlån	9	180 396
18 Mottekne avdrag på vidareutlån	9	- 180 396
19 Netto utgifter vidareutlån		0
20 Overføring frå drift		270 831
21 Netto avsetningar til eller bruk av bundne investeringsfond	11	2 708
22 Netto avsetningar til eller bruk av ubunde investeringsfond		- 19 339
23 Dekning av tidlegare års udekt utgjorde		- 14 064
24 Sum overføring frå drift og netto avsetningar		240 136
25 Framførte til inndekning i seinare år (udekt utgjorde)		0

Økonomisk oversikt balanse

Økonomisk oversikt balanse	Note	12/31/2020
A. Anleggsmidlar		34 116 308
I. Varige driftsmiddel		17 481 774
1. Faste eigedommar og anlegg	4	16 628 910
2. Utstyr, maskiner og transportmiddel	4	852 864
II. Finansielle anleggsmidlar		4 916 664
1. Aksjar og delar	5	1 789 745
2. Obligasjonar		0
3. Utlån	6	3 126 919
III. Immaterielle egedeler		0
IV. Pensjonsmiddel	10	11 717 870
B. Omløpsmidde	2	4 162 797
I. Bankinnskot		2 252 099
II. Finansielle omløpsmidde		620 067
1. Aksjar og delar		0
2. Obligasjonar	7	620 067
3. Sertifikat		0
4. Derivat		0
III. Kortsiktige fordringar		1 290 632
1. Kundefordringar		250 168
2. Andre kortsiktige fordringar		486 715
3. Premieavvik		553 749
Sum egedeler		38 279 105
EIGENKAPITAL OG GJELD		
C. Eigenkapital		14 300 780
I. Eigenkapital drift		1 506 249
1. Disposisjonsfond		1 248 193
2. Bundne driftsfond	11	258 056
3. Meirforbruk i driftsrekneskapen		0
4. Mindreforbruk i driftsrekneskapen		0

II. Eigenkapital investering		354 026
1. Ubunde investeringsfond		278 274
2. Bundne investeringsfond	11	75 752
3. Udekt utgjorde i investeringsrekneskapen		0
III. Annan eigenkapital		12 440 505
1. Kapitalkonto	3	12 367 951
2. Prinsippendingringar som påverkar arbeidskapitalen drift		72 555
3. Prinsippendingringar som påverkar arbeidskapitalen investering		0
D. Langsiktig gjeld		22 108 805
I. Lån		9 953 688
1. Gjeld til kredittinstitusjonar	8	3 023 688
2. Obligasjonslån	8	6 930 000
3. Sertifikatlån		0
II. Pensjonsforplikting	10	12 155 117
E. Kortsiktig gjeld		1 869 520
I. Kortsiktig gjeld	2	1 869 520
1. Leverandørgjeld		424 471
2. Likviditetslån		0
3. Derivat		0
4. Anna kortsiktig gjeld		1 445 049
5. Premieavvik		0
Sum eigenkapital og gjeld		38 279 105
F. Memoriakonti		0
I. Ubrukte lånemiddel		501 026
II. Andre memoriakonti		21 066
III. Motkonto for memoriakontiene		- 522 092

Noter

Noter 1 Einingar som inngår i konsolidert rekneskap

Konsolidert rekneskap er utarbeidd i tråd med Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap og årsmelding for kommunar og fylkeskommunar, kapittel 10 Konsoliderte årsrekneskapar for kommunar og fylkeskommunar.

Den konsoliderte årsrekneskapen etter kommunelova § 14-6 første ledd bokstav d skal visa kommunen som éi økonomisk eining.

Einingar som inngår i konsolidert rekneskap:

Stavanger kommune

Stavanger Boligbygg KF

Stavanger Byggdrift KF

Stavanger Natur- og idrettsservice KF

Stavanger Parkeringselskap KF

Stavanger Utvikling KF

Sølvberget KF

Note 2 Endring i arbeidskapital

Balanserekneskapen	12/31/2020
2.1 Omløpsmiddel	4 162 797
2.3 Kortsiktig gjeld	1 869 520
Arbeidskapital	2 293 277

Note 3 Kapitalkonto

Balanserekneskapen	12/31/2020
Anleggsmidlar	34 116 308
Langsiktig gjeld	22 108 805
Endring ubrukte lånemiddel (auke +/reduksjon-)	501 026
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar anleggsmidlar	-28 293
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar langsiktig gjeld	-115 006
Omklassifisert eigenkapital Stavanger natur- og Idrettservice KF 2011	2 000
Tilbakeførte terminar startlån	721
Sum	12 367 951

Note 4 Varige driftsmiddel

Varige driftsmiddel	IKT-utstyr, programvare, kontormaskiner o.l.	Inventar, utstyr, verktøy, maskiner, køyretøy o.l.	Brannbilar	Tekniske anlegg	Bustader, skular, barnehagar, Idrettshallar, leidningsnett og vegar		Adm.bygg, sjukehelme, kulturygg, osb.	Tomte- område og kunst
Bokført verdi 01.01.20	82 127	741 063	5 834	406 355	10 345 263	3 185 482	2 668 909	
Tilgang i rekneskapsåret	22 088	132 848	0	65 270	649 214	164 411	40 722	
Avgang i rekneskapsåret	0	-112	0	0	-15 783	0	0	
Delsal i året	0	0	0	0	-11 463	0	-688	
Avskrivningar i rekneskapsåret	-26 693	-95 507	-465	-27 451	-359 978	-75 912	0	
Nedskrivningar	-539	-803	0	-22	-11 537	-5 352	-395 492	
Korr. av anlegg etter kommunesamanslåing	-8	-1	0	-3	-2	0	0	
Bokført verdi 31.12.2020	76 975	777 488	5 369	444 149	10 595 715	3 268 629	2 313 450	
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	20 år	40 år	50 år	0	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.

Tomteområde er nedskrivne med 392,939 mill. knytte til dobbeltførte registreringar av innkjøpskost tidlegare år.

Note 5 Aksjar og delar

Aksjar	Eigardel i selskapet	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte	Bokført verdi 31.12.20
Lyse AS	45,73 %		274 410	461 454
Rogaland Teater AS	25,93 %			28
Universitetsfond Rogaland AS	36,32 %			13 800
ODEON kino Stavanger/Sandnes	33,15 %			5 119
Glad Mat AS	4,08 %			5
Lysefjorden Utvikling AS	11,32 %			330
Stavanger Sentrum AS	40,00 %			704

Aksjar	Eigardel i selskapet	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte	Bokført verdi 31.12.20
Blue Planet AS	1,17 %			150
Allservice AS	50,38 %			1 490
Forus Næringspark AS	49,01 %			7 400
Filmkraft Rogaland AS	35,00 %			560
Museum Stavanger AS	47,00 %			65
Attende AS	55,00 %			785
Stavanger Forum AS	87,42 %			43 897
Bisykkelen AS	25,00 %			2 000
Validé Invest I AS	9,98 %			1 500
Validé invest II AS	9,68 %			1 500
Hagltånet Næring AS	100,00 %			62 606
Risavika Bioproduction AS	39,22 %			2 000
Forus Folkehelsecenter AS	0,00 %			0
Forus Flerbrukshaller AS	0,00 %			0
Forus Sportssenter AS	77,00 %			70 799
Bygdebladet Randaberg og Rennesøy AS	15,00 %			53
Reisemål Ryfylke AS	5,59 %			38
Ryfylke Næringshage AS	10,13 %			200
Rogaland Parkering AS	100,00 %			100
Jåttåvågen2 AS	100,00 %			804 000
Stokkavika AS	8,89 %			3 752
Sum			274 410	1 484 334
Delar	Eigardel	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte/ overføring	Bokført verdi 31.12.20
Stavangerregionen Havn IKS	81,88 %			0
IVAR IKS	41,24 %			0
Rogaland brann og redning IKS	43,95 %			2 660
Rogaland Revisjon IKS	33,29 %			1 347

Aksjar	Eigardel i selskapet	Vesentleg nedskriving	Motteke utbytte	Bokført verdi 31.12.20
Renovasjonen IKS	50,00 %		1000	7 997
Stavanger Konserthus IKS	89,00 %			89
Sørmarka flerbrukshall IKS	53,65 %			384
Multihallen og Storhallen IKS	53,65 %			374
Opera Rogaland IKS	50,00 %			400
Rogaland Kontrollutvalgsekr. IS	35,00 %			210
Biblioteksentralen AL				2
Samvirkelaget Flørli Vann og Kloakk SA				650
Egenkapitalinnskudd KLP				291 137
Andeler Dragaberget Barnehage SA				20
Norsk skjemaforlag				0
Bate Boligbyggelag				0
A/L Haukelivei 10				0
Jæren Folkehøyskole				0
Bruksrettighet Båtplass Åmøy havn				0
Ryfylke Miljøverk IKS				0
Finnøy Flerbrukshall SA				100
Tomatfestivalen SA				40
Sum			1000	305 411
Sum aksjar og delar			275 410	1789 745

Note 6 Utlån

Utlån til	Utestående 31.12.	Tap på hovedstol	Tap komne renter osb.	Samla tap
Utlån finansiert med innlån				
Startlån	2 246 446	222	2	223

Utlån til	Utestående 31.12.	Tap på hovedstol	Tap komne renter osb.	Samla tap
Avsett til tap på startlån*	-25 384	0	0	0
Sum lånefinansierte utlån	2 221 062	222	2	223
Utlån finansiert med eigne middel				
Viking fotball	1 550	0	0	0
Rogaland Rideklubb	1 812	0	0	0
Varmestuens venner	641	0	0	0
Museum Stavanger	3 099	0	0	0
Forus og Gausel Idrettslag	1 167	0	0	0
Oilers Invest AS	53 417	0	0	0
Skjalg Idrettslag	0	0	0	0
Forus Flerbrukshaller	11 933	0	0	0
Forus Folkehelsesenter AS	3 467	0	0	0
Hagltårnet Næring AS	4 086	0	0	0
Sosiale utlån	405	0	0	0
Lyse Energi AS	823 230	0	0	0
Renaa Express Sølvberget AS	1 050	0	0	0
Sum andre utlån	905 857	0	0	0
Sum eigenfinansierte utlån	905 857	0	0	0
Sum	3 126 919	222	2	223

* I tillegg til tapsavsetjinga på startlån er det tidlegare avsett 10,606 mill. til tapsfond, til saman 35,990 mill. Det er ikke gjort ytterlegare avsetninger til framtidige tap på utlån i 2020.

Note 7 Marknadsbaserte finansielle omløpsmidde

Aktivaklasse	Innkjøpskost 31.12.20	Marknadsverdi 31.12.20	Bokført verdi 31.12.20	Årets resultat
Aksjefond	22 167	5 118	22 167	-17 049
Grunnfondsbevis	17 301	22 131	17 301	4 831
Ansvarlege lån, fondsobligasjonar	228 220	220 943	228 220	-7 277
Industriobligasjonar/sertifikat	185 994	188 127	185 994	2 133

Aktivaklasse	Innkjøpskost 31.12.20	Marknadsverdi 31.12.20	Bokført verdi 31.12.20	Årets resultat
Bankobligasjoner og bankinnskot	115 953	117 123	115 953	1 170
-Av dette bankinnskot	-62 949	-62 949	-62 949	0
Andre	3 000	3 015	3 000	15
Grøn finansforvaltning	114 164	126 558	114 164	12 394
Kursregulering pr. 01.01.20			-11 075	11 075
Urealisert gevinst 31.12.20			7 291	-7 291
Sum	623 850	620 067	620 067	0

* Urealisert tap eller gevinst blir ikke lagt på det enkelte verdipapiret, men samlast og blir lagt til innkjøpskost pr 31.12 slik at bokført verdi blir lik marknadsverdi. Netto urealisert gevinst på 7,3 mill. er resultatført i 2020. Realisert gevinst på 12,3 mill. er inntektsførte i 2020 og realisert tap på 10,3 mill. er utgiftsførte i 2020. Kursreguleringsfondet er pr 31.12.20 på 75,9 mill. og er stort nok i samsvar med finansreglementet. Marknadsverdi er bokført i samsvar med årsoppgåve fra VPS. Regelverket krev at finansielle omløpsmiddel skal vurderast til verkeleg verdi.

Innkjøpskost 31.12 = Bokførte verdi på det enkelte papiret før kursregulering

Investeringane i finansielle omløpsmiddel ligg innanfor rammer i gjeldande finansreglement av 16.12.2019.

Note 8 Lån og leigeforpliktingar

Lånesaldo 31.12.2020	2020
Lån til eigne investeringar	7 747 048
Lån til vidareutlån	2 270 640
Sum bokført langsiktig gjeld	10 017 688
Av dette finansielle leigeavtalar	0
Lån som forfell i 2021	600 000
Av dette lån som må refinansierast	600 000
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentevilkår	Langsiktig gjeld 31.12.20
Langsiktig gjeld med fast rente :	3 083 822
Langsiktig gjeld med flytande rente :	6 933 866

Note 9 Minimumsavdrag

Minimumsavdrag	2020
----------------	------

Minimumsavdrag

2020

Berekna minimumsavdrag etter kommunelova § 14-18, 1. ledd	303 578
Korrigering for mottekne avdrag vidareutlån til avdrag andre lån	0
Betalte avdrag*	359 770
Differanse mellom berekna, korrigerte og betalte avdrag	-56 192
Avskrivningar	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidlar 01.01.20	14 766 124
Bokført verdi lånegjeld 01.01.20	-7 649 545
Avskrivningar	586 005
* Betalte avdrag består berre av eksterne avdrag.	
Stavanger Parkeringssselskap KF blir fullt ut inkludert i utrekninga sidan dei har gjeld til eksterne kreditorar.	
Avdrag på lån til vidare utlån og forskotteringer	2020
Mottekne avdrag på startlån	-180 396
Utgiftsførte avdrag i investeringsrekneskapen	180 396
Avsetning til/bruk av avdragsfond	0
Saldo avdragsfond 31.12.20	0

Note 10 Pensjon

Pensjon	2020
Samla pensjonskostnad	698 167
Årets pensjonspremie	655 395
Pensjonsmiddel	11 717 870
Pensjonsforpliktingar	12 155 117

Note 11 Vesentlege bundne fond

Bundne fond	Rørsler 2020		
	Behaldning 31.12.2020	Avsetninger	Bruk av fond
Bundne driftsfond			
Sjølvkostfond	75 175	44 544	-1 773

Øyremerkte middel	155 453	155 453	-87 396	
Interkommunal beredskap mot akutt forureining - IUA	7 724	1 737	0	
Nye Stavanger/reformstøtte kommunesamanslåing	19 704	19 704	-10 386	
Sum	258 056	221 438	-99 555	
Bundne investeringsfond				
Startlån	10 606	90	0	
Øyremerkte middel	2 157	2 157	-4 959	
Utbyggjarbidrag	36 080	0	0	
Frikjøpsordning Stavanger Parkeringselskap KF	26 643	0	0	
Andre bundne investeringsfond	266	4	0	
Sum	75 752	2 251	-4 959	

Øyremerkte middel avsett i bundne driftsfond og investeringsfond er eksterne middel som kommunen har fått med særskilt formål. Midla er avsette på fond for overføring til 2021.

Bunde investeringsfond utbyggjarbidrag gjeld kostnadsbidrag frå utbyggjar til rekkjefølgjetiltak i kommunedelplan 116 K, Hillevåg og Paradis. Desse tiltaka er enno ikkje gjennomførte då det er igangsett eit arbeid med ny områdeplan for delar av Paradis. Denne planen vil fastleggja nye rekkjefølgjekrav for området. Fondsmidlane er som følgje av dette ikkje disponert i 2020.

Bundne fond Stavanger Parkeringselskap KF gjeld frikjøpsordninga der midla skal brukast til utvikling av parkeringsplassar i det offentlege rommet. Det er ikkje brukt av midla i 2020.

14.4 Revisjonsmelding

Revisjonsmelding blir lagt ut her når ho er signert.